ABC Amber Palm Converter, http://www.processtext.com/abcpalm.html

C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy pdf\Nová složka (2)\Robert_Ludlum-Mozaika_Parsifal.pdb

PDB Name: Robert_Ludlum-Mozaika_Parsifal
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXt
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 16.8.1973
Modification Date: 16.8.1973
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

Mozaika Parsifal

Robert Ludlum

PRVNÍ KNIHA

1

Chladné měsíční světlo stékalo z noční oblohy a odráželo se od zpěněného příboje, který se rozbíjel o pobřežní skály. Tento pruh písečné pláže na Costa Brava mezi tyčícími se skalisky se měl stát popravištěm. Muselo to tak být. Ať Bůh třeba zatratí tenhle zatracený svět, muselo to tak být!
Teď už ji viděl a slyšel její křik, který přehlušil i hukot příboje. Utíkala po pláži a hystericky ječela: "Pro boha živého! Proč! Co to děláš! Přestaň! Proč! Proč!"
Měsíční paprsky se jí zaleskly ve vlasech a její silueta se vyloupla ze tmy, vykrojená světlem silné baterky. Upadla; pronásledovatelé se přiblížili a noční vzduch prořízl rachot střelby. Kulky se zarývaly do trávy a do písku vedle jejího ležícího těla; za několik okamžiků bude mrtvá.
Jeho láska zemře.
Seděli na kopci nad Vltavou a sledovali loďky, které brázdily vodu od severu k jihu a naopak. Sloupy kouře z továren pod nimi se rozplývaly na jasném odpoledním nebi a zastiňovaly výhled na vzdálené hory. Michael je pozoroval a uvažoval, zda je vítr nad Prahou rozežene a uvolní výhled. Hlavu si položil do Janina klína a jeho natažené nohy se dotýkaly proutěného košíku, do něhož naložila chlebíčky a vychlazené víno. Seděla na trávě a zády se opírala o hladkou březovou kůru; hladila ho po vlasech a přejížděla mu prsty po tváři.
"Michale, miláčku, dost jsem přemýšlela. Nehledě na ta tvoje tvídová saka a tmavé kalhoty a dokonalou univerzitní angličtinu budeš vždycky Havlíček a ne Havelock."
"Nemám pocit, že jsem někdy chtěl být něco jiného. Jedno je vlastně taková uniforma a to druhé - způsob sebeobrany." Usmál se a poplácal ji po ruce. "Navíc, ta univerzita, to už je strašně dávno."
"Tolik věcí se stalo strašně dávno, nemyslíš? Třeba zrovna tady."
"Staly se, to je fakt."
"A ty's byl u toho, chudáčku."
"Přežil jsem to. Teď je to historie."
"Spousta lidí to nepřežila."
Blondýna se zvedla, překulila se vpravo a,na chvíli tak unikla z dosahu světla. Mířila k prašné silnici nad pláží; zůstávala ve tmě, plížila se ve snaze skrýt se ve vysoké trávě.
Stejně jí to nepomůže, řekl si vysoký chlapík v černém svetru, který stál na svém místě mezi dvěma stromy nad silnicí, nad krvavým dramatem, které se odvíjelo dole, a nad ženou, která za chvíli zemře. Jednou - docela nedávno - se na ni také díval z takovéhle výšky; tehdy ovšem nepropadala panice. Tehdy byla prostě skvělá.
Pomalu a opatrně zatáhl závěs a se zády přitisknutými ke zdi zamířil k oknu. Viděl ji dole, jak přechází přes dvůr zalitý měsíčním světlem, a klapot jejích vysokých podpatků se odrážel od okolních budov. Hlídky stály ve stínu, zachmuřené loutky v uniformách v ruském stylu; strážci otáčeli hlavy a v duchu oceňovali postavu, která se jistým krokem blížila k železným vratům uprostřed plotu obklopujícího kamenné sídlo pražské tajné policie. Bylo nabíledni, co si mysleli: kdepak, tohle není žádná sekretářka pracující přes čas; tohle je luxusní prostitutka, která si nechá diktovat tak leda od komisaře na gauči.
Zpoza ztemnělých oken ji ovšem sledovaly i jiné pohledy. Stačilo by jediné škobrtnutí, jediné zaváhání, a už by se u brány rozdrnčel telefon s příkazem k zadržení. Samozřejmě bylo nutné vyhnout se nepříjemnostem, co se komisařů týkalo, jenže pokud bylo podezření odůvodněné...
Všechno záleželo na vnějším zdání.
Ani nezaváhala, ani neškobrtla. Podařilo se jim to! Znenadání ucítil bolest v prsou a okamžitě pochopil, co to je. Strach.

Strach ve své čisté, zvířecí podobě. Vzpomínal, jak ji tak sledoval, jeho mysl se neustále vracela k rozbořené vesnici, k hrůzu nahánějícímu hluku, který provází masovou popravu. Lidice. A dítě - jedno z mnoha - které se plíží mezi hořícími troskami, roznáší zprávy a kapsy má plné plastických trhavin. Zaškobrtnutí, zaváhání, a pak... historie.
Dorazila k bráně a servilní vrátný si dovolil chlípně se zašklebit. Byla báječná. Bože, jak hrozně ji miloval!
Rukama i nohama se zarývala do písku a prachu; bojovala o holý život. Jenže teď, na silnici, kde se nebude moci schovat v trávě, ji zahlédnou. Světelný paprsek si ji najde a konec na sebe nedá dlouho čekat.
Díval se: dařilo se mu potlačovat bolest i dojetí, stal se z něj lakmusový papír přijímající vjemy bez vzrušeni a bez kladení otázek. Nic jiného mu nezbývalo; byl přece profesionál. Pravdu už znal a tenhle kousek pobřeží na Costa Brava byl jen dalším důkazem její viny. Ta zoufalá žena pod ním byla vražedkyně, agentka nechvalně známé Vojennoj Kontrarazvědky, zuřivé odnože KGB, která rozsévala terorismus po celém světě. To byl nepopíratelný fakt; viděl to vše na vlastní oči a v Madridu se dokonce spojil s Washingtonem. Schůzku na dnešní noc zařídila Moskva a cílem bylo, aby důstojnice VKR Jana Karasová předala na opuštěné pláži Montebello severně od Blanes plán akcí teroristické skupině Baadera a Meinhofové. Tolik fakta.
Snad by si měl teď oddechnout, ale nešlo to. Zčistajasna ho k sobě připoutala jiná pravda, hlavni zásada jeho profese. Ti, kdo zrazovali živé a rozsévali smrt, museli sami zemřít. Ať byli kdo byli, ať... Michael Havelock se už rozhodl a od té chvíle se na věci nedalo nic změnit. Sám připravil poslední fázi smrtící pasti přichystané pro ženu, která mu na okamžik poskytla více štěstí než kdokoli na světě. Jeho milovaná byla teroristka a dát jí milost by znamenalo odsoudit k smrti stovky a možná tisíce jiných.
Moskva neměla samozřejmě tušeni, že se centrále v Langley podařilo rozluštit tajné kódy VKR. Sám odeslal depeši na loď vzdálenou půl míle od pobřeží Costa Brava: KGB potvrzuje. Styčný důstojník získán americkou rozvědkou. Plány jsou podvržené. Zlikvidovat. Kódy patřily k těm nejtajnějším a nejsložitějším; likvidace proběhne přesně podle plánu.
Vstávala. Její štíhlé tělo se vztyčilo nad písečným přesypem. Teď to přijde! Miloval tu ženu odsouzenou k smrti, držívali se spolu v náručí a šeptali si o společném životě, o dětech, o klidném stáří... kdysi tomu všemu věřil, jenže mu to nebylo souzeno.
Leželi v posteli; její hlava s rozhozenými světlými vlasy mu spočívala na prsou. Odhrnul jí vlasy z očí a zasmál se.
"Schováváš se," poznamenal.
"Mám pocit, že se schováváme pořád," usmála se smutně. "Pokud zrovna nechceme, aby nás viděl někdo, s kým se máme setkat. Nemůžeme dělat nic, co bychom opravdu chtěli. Všechno je předem vypočítané a naplánované, Michale. Žijeme v přenosném vězení."
"Není to zas tak dlouho, a věčně to taky trvat nebude."
"Jistě. Jednoho krásného dne si prostě řeknou, že nás už nepotřebují. Myslíš si snad, že nás nechají jen tak odejít? Nebo že zmizíme?"
"Washington není Praha nebo Moskva. Klidně nás z toho přenosného vězení pustí, já dostanu zlaté hodinky a ty možná nějaké vyznamenání."
"Skutečně? Hodně toho víme. Snad až moc."
"A právě to nás chrání. Vždycky si budou říkat: nenapsali to někam? Dejme si na ně pozor, mějme je pod dohledem a hlavně na ně budeme muset být hodní... Nic zvláštního. V klidu odejdeme."
"Pořád se chránit," pravila a přejela mu prstem po obočí. "Ty na to nemůžeš zapomenout, viď? Na tu strašnou dobu tenkrát."
"To je historie. Nevzpomněl bych si."
"Co budeme dělat?"
"Žít. Miluju tě." ,
"Myslíš, že budeme mít děti? Že je budeme vodit do školy, mazlit se s nimi, chodit s nimi na hokej..."
"Na fotbal nebo na baseball. Na hokej ne. Jinak si to představuju právě tak."
"Co budeš dělat ty?"
"Budu učit na univerzitě. Mám někde založených pár diplomů, takže bych neměl mít potíže. Určitě budeme šťastní. Počítám s tím."
"Co budeš učit?"
Podíval se na ni a pohladil ji po tváři, načež zvedl oči k oprýskanému stropu hotelového pokoje. "Historii," odvětil a uchopil ji do náruče.
Temnotou se roztančilo světlo baterky a nakonec zavadilo o ni, o ptáčka pokoušejícího se vzlétnout. Marně. Zazněla střelba - teroristé se snaží zabít teroristku. Jak se jí kulky zakously do zad, zaklonila se a blond vlasy jí přepadly dozadu. Následovaly tři osamocené výstřely, rány z milosti od vynikajícího střelce. Zasáhly ji do hlavy a do krku a vrhly ji na písečnou dunu. Prsty se zaryla do pisku; ještě poslední křeč a bylo po všem.
Jeho láska zemřela - a aspoň kousek lásky byl vždycky součástí všeho, co dělali a čím byli. Splnil svůj úkol, stejně jako by ho splnila ona; oba měli pravdu a oba se nakonec tak strašně zmýlili. Zavřel oči a ucítil v nich nepříjemnou vlhkost.
Proč k tomu muselo dojít? Jsme všichni blázni. Dokonce hůř než blázni: hlupáci. Nemluvíme, jen umíráme - aby nám elegantní žvánilové, co mají vždycky řešení po ruce, mohli vtloukat do hlavy, co je špatné a co ne - z geopolitického hlediska, chápete, což jinými slovy znamená, že jejich slova jsou nad naše dětské chápání.
Co budeš dělat ty, Michale? Nejspíš učit. Na univerzitě... Co budeš učit?
Historii. Teď už to také byla historie, bolestné vzpomínky, a mělo by to tak zůstat; už ke mně nepatři, tak jako ona, pokud ke mně vůbec kdy patřila, při vší té přetvářce... Přesto musím dodržet slib, který jsem nedal jí, ale sobě. Končím. Musím zmizet v jiném, novém světě; půjdu někam učit. Vysvětlovat tu naši zbytečnost.
Zaslechl hlasy a otevřel oči. Pod ním už vrazi od Baadera a Meinhofové doběhli k nataženému tělu, které ještě zatínalo

prsty do svého popraviště - geopoliticky předurčeného. Jak jen dokázala tak dokonale lhát? Ano, dokázala to, protože on sám měl možnost vidět pravdu - dokonce i v jejích očích.
Dva kati se sehnuli k jejímu - kdysi tak krásnému - tělu, aby je odnesli do ohně nebo hodili do vody. Nebude se do toho plést; všechny důkazy musí zůstat nedotčené, aby mohly být později prozkoumány a analyzovány, a aby se z nich mohly vyvodit závěry. Zbytečnost nutná z geopolitického hlediska.
Přes pláž se přehnal závan větru; vrazi se zapřeli nohama do písku a jeden z nich zvedl ruku v marné snaze přidržet si na hlavě kšiltovku; stejně mu uletěla a vítr ji odnesl k silnici. Muž pustil mrtvolu a rozběhl se za ní; Havelock ho zpovzdálí pozoroval. Bylo na něm něco zvláštního - že by ten obličej? Ne, to ty vlasy, vlnité a tmavé, i když ne docela: nad čelem měl šedivý pramínek. Tyhle vlasy, tuhle tvář už určitě někde viděl. Ale kde? Hlavu měl přeplněnou vzpomínkami. Spisy, fotografie, spojky, informátoři, nepřátelé. Kam má tohohle chlapa zařadit? KGB? VKR? Nějaká odštěpenecká skupina, která se nechá platit Moskvou, pokud zrovna neinkasuje peníze na výdaje od pobočky CIA v Lisabonu?
Co na tom záleží. Smrtící maňásci ani zranitelní pěšáci už Michaela Havelocka - nebo spiš Michala Havlíčka - nezajímali. Ráno pošle z velvyslanectví v Madridu telegram do Washingtonu. Skončil; nemá, co by jim mohl víc poskytnout. Bude souhlasit se vším, na čem budou jeho nadřízení v souvislosti s ukončením služby trvat. Nechá se třeba i zavřít na kliniku; bylo mu to jedno. Jinak už nedostanou ani minutu jeho života.
Všechno to byla historie, která skončila na opuštěné pláži Montebello na Costa Brava.

2

Čas vážně působí jako sedativum. Buď bolest časem sama zmizí, nebo se s ní člověk naučí žit. Havelock to chápal a bylo mu jasné, že pro něj v tuhle chvíli platí něco z obojího: bolest sice nezmizela úplně, ale zmírnila se; byly doby, kdy jeho vzpomínky zmatněly a staré rány bolely, jen když se jich někdo dotkl. Cestování také pomáhalo: už skoro zapomněl, jaké to je, vyrovnávat se s těžkostmi, které potkávají každého normálního turistu.
"Když dovolíte, pane, máte to tady na lístku. ‚Změna vyhrazena."`
"Kde?"
"Tady dole."
"Nemůžu to přečíst."
"Já ano."
"Máte to naučené zpaměti."
"Trochu se v tom vyznám, pane."
Pasové kontroly. Celní prohlídky. Nepředstavitelné a nesnesitelné: muži a ženy, kteří se snaží zahnat nudu bušením razítky a zuřivými útoky na bezbranné zipy, jejichž využiti si výrobci zřejmě představovali klidnější.
Byl rozmazlený, o tom se nedalo pochybovat. Jistěže si za život užil dost rizika i nebezpečí, ovšem nikdy neokusil trampoty, které cestujícího čekají na každém kroku. Jinak ať se ve svém předchozím životě vrtnut kamkoli, vždycky měl s sebou to přenosné vězení - nebo ne, přesněji řečeno, měl naplánované schůzky se spojkami, s informátory, kterým bylo třeba zaplatit, často v noci, ve skrytu, kde neviděl nikoho a kde nikdo nemohl vidět jeho.
To všechno bylo teď pryč - už osm týdnů. Klidně se procházel za denního světla, tak jako nyní po amsterodamském Damraku směrem ke kanceláři American Exprese. Přemýšlel, jestli tam na něj čeká telegram; pokud ano, bude to znamenat počátek něčeho nového. Zaměstnání.
Práce. Zvláštni věc; jak se někdy náhoda snoubí s rutinou. Stalo se to přesně tři měsíce po té noci na Costa Brava, dva měsíce a pět dní od Jeho konečného hlášení a formálního propuštění z vládních služeb. Do Washingtonu přijel rovnou z nemocnice ve Virginii, kde prodělal dvanáctidenní terapii. (Jestli si mysleli; že něco najdou, tak to se tedy pletli, mohl jim to říct předem. Všechno mu bylo jedno; copak to nedokázali pochopit?) Ve čtyři odpoledne vyšel z vládní budovy jako svobodný člověk - a zároveň jako nezaměstnaný občan bez nároku na penzi, jehož majetek nestačí ani na roční rentu. Jak tam toho odpoledne stát na chodníku, napadlo ho, že někdy v budoucnu si bude muset najít zaměstnáni. Zaměstnání, kde by mohl vysvětlovat tu zbytečnou... Prostě vysvětlovat. Ovšem ne hned teď; zatím musí udělat aspoň to minimum, které se žádá od fungující lidské bytosti.
Bude cestovat, navštíví všechna místa, která vlastně nikdy pořádně neviděl - ve dne. Bude číst - vlastně opakovat si - ne tabulky kódů, plány operací nebo spisy, ale všechny knihy, které nedržel v ruce od školy; jestliže má někomu něco vysvětlovat, bude se muset znovu naučit všechno, co zapomněl.
Ovšem tehdy ve čtyři odpoledne měl na mysli ještě jednu, mnohem důležitější věc, a to pořádnou večeři. Po dvanácti dnech strávených v sanatoriu pod drogami a s přísnou dietou zoufale toužil po dobrém jídle. Zrovna se chystal, že se vrátí do hotelu, aby se osprchoval a převlékl, když se přihnalo taxi: slunce se odráželo od jeho oken a znemožňovalo tak zjistit, kdo v něm sedí. Zastavilo u chodníku těsně u něj; Michael se domníval, že na jeho pokyn, jenže z vozu vystoupil pán s kufříkem, kterému čas evidentně šlapal na paty - podle toho, jak uspěchaně šátral po peněženée.
Nejdřív se navzájem nepoznali: Michael měl plnou hlavu večeře a pasažér toho, aby ho taxikář neokradl.
"Havelock," podivil se muž znenadání a posunul si brýle. "Jsi to vážně ty, Michaeli?"
"Harry? Harry Lewis?"
"Přesně tak. Jak se ti vede, M.H.?"
Lewis byl jediný, koho kdy potkal - a setkávali se zřídka kdo ho oslovoval iniciálami. Ten zvyk pocházel ještě z Princetonu, kde oba chodili do stejné třídy; Michael odtamtud odešel do státních služeb a Lewis na akademii. Dr. Harry Lewis byl vedoucí katedry politických věd na malé, ale prestižní univerzitě v Nové Anglii, a ve své funkci vládního konzultanta se občas objevil ve Washingtonu. Při té příležitosti se spolu párkrát setkali.
"Dobře. A co ty, ještě inkasuješ diety?"

"Je jich pořád míň a míň. Někdo vás naučil, jak číst analýzy od našich tajnůstkářských profesorů."
"No potěš pánbůh, takže mě nahradí nějakej fousáč v džínách, co rozdává bouchací cigarety."
Obrýlený akademik vypadal překvapeně.
"Děláš si legraci? Vážně jsi s tím praštil? A já myslel, že to máš na doživotí!"
"Naopak, Harry. Žít jsem začal asi tak před pěti minutami, když jsem se jim naposled podepsal. Za pár hodin mě čeká po letech první účet za večeři, který mi neuhradí z fondu na výdaje."
"Co budeš dělat, Michaeli?"
"Nepřemýšlím o tom. A ještě hodnou chvíli se mi nebude chtít."
Profesor si vzal od šoféra drobné a rychle prohlásil:
"Poslyš, nahoru už jdu pozdě, ale zůstanu ve městě přes noc. Když už mám ty diety, dovol mi, abych tě na tu večeři pozval. Kde bydlíš? Třeba mě něco napadne."
Žádné diety od vlády kterékoli civilizované země by nedokázaly zaplatit tu slavnou večeři před dvěma měsíci a pěti dny, ovšem Harry Lewis přece jen dostal nápad. Kdysi byli přátelé a nedalo jim moc potíží přátelství obnovit; navíc Havelockovi se líp mluvilo s člověkem, který aspoň matně tušil, co vlastně bylo náplní jeho práce pro vládu, než s někým, kdo o tom neměl ani ponětí. Vždycky je těžké vysvětlovat, že některé věci še prostě vysvětlit nedají, a právě tohle Lewis chápal. Témata na sebe logicky navazovala, až došli k Harryho nápadu.
"Přemýšlel jsi někdy o tom, vrátit se na univerzitu?"
Michael se usmál. "Co kdybych odpověděl, že skoro pořád?"
"Vím, vím," zabručel Lewis, který jeho odpověď považoval za sarkasmus. "Vy špióni máte určitě plný šuplík nabídek od mezinárodních společnosti a každá z nich vám strká pod nos balíky peněz. Ale ty, M.H., jsi byl vždycky jeden z nejlepších. Tvou dizertačku vytiskli na desíti jiných univerzitách a dokonce jsi vedl vlastní semináře. Takže, když si k těmhle školním úspěchům připočteš léta u vlády - samozřejmě chápu, že je zrovna nemíniš rozebírat - vyjde ti, že jsi zatraceně lákavé sousto pro univerzitu. Vždycky si říkáme: ‚Musíme sehnat někoho, kdo to skutečně dělal, žádného teoretika.` A to ti povídám, Michaeli, že ty jsi přesně to, co potřebujeme. Jasně, peníze nejsou zrovna..."
"Harry, ty's mě nepochopil. Myslel jsem to vážně. Opravdu jsem na to myslet pořád."
Teď bylo na Lewisovi, aby se usmál. "V tom případě mám ještě jeden nápad."

O týden později odletěl Havelock do Bostonu a odtamtud se rozjel do Concordu v New Hampshire, aby se podíval na univerzitu obrostlou břečťanem, posazenou do březového hájku. Strávil čtyři dny s Harrym Lewisem a jeho ženou, rozhlížel se kolem, docházel na různé přednášky a semináře a setkával se s těmi lidmi z vedení, kteří by mu mohli být podle Harryho prospěšní. Jakoby mimochodem se ho u kávy nebo u večeře vyptávali na jeho názory a všichni se na něj přitom dívali jako na slibného kandidáta. Harry Lewis odvedl dobrou práci, to se muselo nechat; čtvrtého dne prohlásil u oběda:
"Líbíš se jim!"
"Aby ne," přisadila si Lewisova žena. "Je hrozně roztomilý."
"Po pravdě řečeno, jsou do tebe celí žhaví. Jak jsem ti tuhle ň'kal, M.H. - byl jsi u toho. Šestnáct let u vlády, to je návnada, které nedokážou odolat."
"A dál?"
"Za dva měsíce se koná výroční konference a bude se tam mluvit o volných místech. Mám pocit, že ti jedno nabídnou. Kde budeš?"
"Chci trochu cestovat. Zavolám ti."

Přede dvěma dny zavolal Harrymu z Londýna; konference ještě neskončila, ale Lewis předpokládal, že každou chvíli se dozví víc.
"Pošli mi telegram na American Express do Amsterdamu," požádal ho Michael. "A díky, Harry."
Zahlédl, jak se před ním otevírají skleněné dveře kanceláře: objevili se v nich nějací manželé. Muž přepočítával peníze a přes rameno se mu pohupovaly popruhy dvou fotoaparátů. Havelock se zastavil a na okamžik zauvažoval, jestli se mu opravdu chce chodit dovnitř. Když tam telegram bude, bude to znamenat buďto odmítnutí, nebo nabídku. Pokud ho odmítnou, prostě se bude dál toulat po Evropě; to ho trochu utěšovalo, protože své nově nabyté svobody bez nutnosti cokoli plánovat si vážil nade všechno. A co když mu nabídnou místo? Je na to připraven? Může teď dospět k nějakému rozhodnutí? Nebude to rozhodnutí toho druhu, jaká musel činit v terénu dnes a denně, instinktivně, aby přežil - tady půjde o víc: musí se rozhodnout, jestli se k něčemu zaváže nebo ne. Je toho vůbec schopen? Kam se poděly jeho včerejší závazky?
Zhluboka se nadechl a rozvážným krokem zamířil ke dveřím.
MOZNA FUNKCE HOSTUJICIHO PROFESORA NA DVA ROKY. VYHLEDOVE TRVALA PROFESURA. VZAJEMNA DOHODA MOZNA NA KONCI OBDOBI. NASTUPNI PLAT DVACET SEDMDESÁT PET. POTREBUJEME TVOU ODPOVED DO DESETI DNU. NENECH MNE DLOUHO DUSIT.
TVUJ HARRY
Michael telegram složil a zasunul ho do kapsy u saka; ani ho nenapadlo vydat se rovnou k přepážce a začít sumírovat odpověď Harrymu Lewisovi, Concord, New Hampshire, USA. Na to je čas; prozatím mu stačilo vědomi, že o něj má někdo zájem, že něco začíná. Několik dní potrvá, než si plně uvědomí svůj nový stav, a dalších několik dni, než si na něj zvykne. To, že se stal normálním, zákonů dbalým občanem, mu umožňovalo se k něčemu zavázat; bez toho by nikdy nemohl začit.
Vyšel ven na Damrak, zhluboka nasál chladný amsterdamský vzduch plný studeného vlhka z kanálů. Slunce zapadalo;

vynořilo se zpoza nízko letícího mráčku jako oranžový kotouč roztínající svými paprsky vodní páru. Havelockovi to připomnělo jiné moře, na jihu, na španělském pobřeží Costa Bravo. Prostál tam tehdy celou noc, dokud se slunce nevylouplo nad obzor a nezapálilo svým světlem mlhu nad vlnami. Sešel k silnici, mezi prach a písek...
Dost! Nemysli na to. To byl jiný život.
Náhoda tomu chtěla, že přesně před dvěma měsíci a pěti dny Harry Lewis vystoupil z taxíku a začal měnit život svého starého přítele. Nyní, o dva měsíce a pět dní později, ty změny začaly nést ovoce. Michaelovi bylo jasné, že plody přijme, jenže něco mu chybělo: taková změna se nejlíp snáší ve dvou, a on neměl s kým se o ni podělit. Neměl nikoho, kdo by se ho zeptal - co budeš učit?
Číšník ve smokingu v Dikker en Thijs zabořil okraj plápolající sklenky brandy do nádoby s cukrem; budou následovat další přísady, které dohromady tvoří café Jamique. Byla to směšná libůstka a dost možná i zbytečné plýtvání dobrým pitím, jenomže Harry Lewis tenkrát ve Washingtonu trval na tom, aby si ji dali. Později Harrymu. poví, jak si celý rituál v Amsterodamu zopakoval, i když by ho to asi nikdy ani nenapadlo, kdyby si včas uvědomil, jak k němu ty zatracené plameny přilákají pozornost.
"Díky, Harry," pronesl tiše, když číšník odešel, a pozvedl svou číši pár centimetrů nad stůl, jako by připíjel neviditelnému příteli. Konečně, je to lepší než být úplně sám.
Ucítil, jak se k němu někdo přibližuje, a zároveň koutkem oka zachytil zvětšující se temnou postavu. Nějaký muž oblečený do tradičního proužkovaného obleku si prorážel cestu mezi stíny a plamínky svíček k jeho boxu; Havelock naklonil sklenici a zvedl oči směrem k jeho obličeji. Ten člověk se jmenoval George a byl náčelníkem pobočky CIA v Amsterdamu. Už spolu kdysi pracovali; nebyla to vždycky příjemná spolupráce, ale rozhodně probíhala na profesionální úrovni.
"Taky způsob, jak ohlásit svůj příjezd," poznamenal agent rozvědky a mrknul na pojízdný stolek, na němž se dosud leskla stříbrná nádoba s cukrem. "Můžu se posadit?"
"Bud vítán. Jak se ti vede, Georgi?"
"Už mi bylo líp," prohlásil muž od CIA a svezl se na židli proti Michaelovi.
"To nerad slyším. Dáš si něco k pití?"
"To záleží na tom."
"Na čem?"
"Jestli tu zůstanu dost dlouho."
"Mluvíš v hádankách," usmál se Havelock. "Vlastně jsem zapomněl, že jsi ještě ve službě."
"Nikdy jsem nevěděl, že bychom měli pevnou pracovní dobu."
"Já taky ne. Jde o mě, Georgi?"
"Teď možná," připustil agent CIA. "Překvapuje mě, že tě tady vidím. Slyšel jsem, že jsi s tím praštil."
"Slyšel's dobře."
"Tak co děláš tady?"
"Co by? Jsem na cestách. Amsterdam se mi líbí. Klidně bys mohl říct, že utrácím celý ten balík, co jsem dostal na odchodnou, za cestování po místech, která jsem předtím sotva kdy viděl za denního světla."
"Říct bych to mohl, ale to neznamená, že tomu věřím."
"Věř mi, Georgi. Je to tak."
"Takže žádný krycí manévr," ptal se vyzvědač s očima upřenýma na Michaela. "Víš, že bych si to mohl zjiastit."
"Nic takového. Jsem hotov, skončil jsem, a dočasně jsem bez místa. Přesně tohle se dozvíš, když si to budeš chtít zkontrolovat, ale jen bys zbytečně mrhal penězi na linku do Langley. Určitě změnili všechny kódy, co se mě nějak týkaly, a všichni informátoři v Amsterdamu o mně dostali echo. Jsem mimo, Georgi. Každý, kdo by si se mnou něco začal, si koleduje o vyhazov na minutu a dost možná i o tichý pohřeb."
"Takhle to vypadá na povrchu," zdůraznil agent CIA.
"Takhle to vypadá všude. Nesnaž se hledat nic jiného, nenajdeš to."
"Dobře, řekněme, že ti věřím. Cestuješ, rozhazuješ odchodné." Agent se odmlčel a předklonil se. "Jednou ti to dojde."
"Co?"
"To odstupné."
"Určitě. Počítám, že tou dobou si už seženu výnosné místo. Po pravdě řečeno, zrovna dneska odpoledne -"
"Proč bys čekal? Třeba bych ti tu mohl nějak píchnout."
"To bys nemohl. Podívej, Georgi, já nemám nic na prodej."
"Ale ano, máš. Zkušenosti. Mohl bys dělat konzultanta, vypláceného z fondu na výlohy. Žádná jména, žádné zápisy, nic."
"Jestli se mě snažíš zkoušet, tak ti to moc nejde."
"Nezkouším tě. Jsem ochoten zaplatit za to, abych vypadal líp než ve skutečnosti. Kdybych tě jenom zkoušel, tohle bych nikdy nepřiznal."
"Klidně, a byl bys pěkný blázen. To je pitomá past, dokonce tak pitomá, že's to docela dobře mohl myslet vážně. Copak někdo z nás chce, aby se fondy na výlohy nějak pečlivěji kontrolovaly, co?"
"Podívej, třeba nejsem jednička jako ty, ale taky nejsem žádný pitomec. Potřebuju pomoc. My všichni potřebujeme pomoct."
"To už je lepší. Lichotíš mi. To už je vážně lepší."
"Co ty na to, Michaeli. Celý Haag je prolezlý KGB a my nevíme, koho si koupili, ani jak daleko jsou ochotní jít. NATO je v nebezpečí."
"Všichni jsme v nebezpečí, Georgi, a já ti vážně nemůžu pomoct. Mám pocit, že by to ani nemělo smysl. Dohodneme se

na pěti, přitlačíme je na čtyřku, načež oni nám skočí přes hlavu na sedm. My si podmažeme cestu k osmi, oni nás zastaví na devítce a na deset se nikdo nevyšplhá. Všichni jenom zamyšleně kývnou a jede se dál. Mezitím oplakáváme ztráty, počítáme padlé a nikdy nás ani nenapadne přiznat, že to celé není k ničemu."
"Kecy! My se jen tak nedáme!"
"Ale dáme, Georgi, dáme. A všichni. Přemůžou nás ‚děti dosud nenarozené, ba ani nepočaté`. Pokud ovšem nebudou chytřejší než my, což se může klidně stát. Já v to doufám."
"O čem to ksakru mluvíš?"
"O purpurovém atomovém dědictví naší krvavé války."
"Cože?"
"Historie, Georgi. Pojďme se napít."
"Ne, díky." Místní náčelník CIA poposedl. "A mám ten dojem, že ty's už měl taky dost." Vstal.
"Ještě ne."
"Jdi do háje, Havelocku." Vyzvědač se měl k odchodu.
"Georgi?"
"Co zase?"
"Udělal's chybu. Chtěl jsem ti vyprávět něco o dnešním odpoledni, ale ty's mě nenechal domluvit."
"No a?"
"Nic, jenom jsi věděl, co ti chci říct. Kdy jste ten telegram zachytili? Tak kolem poledne?"
"Jdi se vycpat!"
Michael sledoval agenta CIA, jak se vrací ke svému stolu na druhém konci místnosti. Večeřel sám, ovšem Havelock ani na okamžik nezapochyboval o tom, že sám není. Během tří minut se jeho domněnky potvrdily. George podepsal šek - prohřešek proti zvyklostem - a rychle prošel vstupními dveřmi do haly. O pětačtyřicet vteřin později se zvedl k odchodu mladík u stolu napravo a vláčel s sebou vyjevenou dámu; uběhla další minuta a dva pánové v boxu nalevo vstali jako jeden muž a vrhli se k východu. Ve světle svíček si Michael všiml jejich talířů. Byly plné jídla. To se taky nedělá.
Pronásledovali ho, pozorovali ho, četli mu poštu. Proč? Proč ho nemůžou nechat na pokoji?
Tolik Amsterdam.

Polední slunce v Paříži se žlutavě mihotalo a jeho paprsky se odrážely od Seiny pod mostem. Havelock dorazil doprostřed Pont Royal, jen pár bloků od svého hotýlku v Rue du Bac; šel z Louvru tou nejkratší a nejlogičtější cestou a dával si přitom dobrý pozor, aby nikam neodbočil. Nechtěl, aby si ten, kdo mu byl v patách, pomyslel, že o jeho přítomnosti ví. Všiml si toho stále stejného taxíku, jak se dvakrát svižně otočil uprostřed dopravní zácpy, jen aby ho nespustil z očí. Musel přiznat, že ten, kdo taxikáře dirigoval, byl zatraceně dobrý: auto se zastavilo na rohu ani ne na tři vteřiny a okamžitě zmizelo v protisměru. Z toho se dalo odvodit, že jeho pronásledovatel za ním jde po mostě ucpaném lidmi pěšky. Pokud bylo jeho cílem navázat kontakt, byl dav pro takovou činnost ideální, a stejně tak most: po celá staletí se lidé zastavovali na mostech a jen tak roztržitě civěli na vodu, takže veškerá konverzace mohla probíhat naprosto nerušeně. Tedy - pokud byl skutečně účelem kontakt a ne pouhé sledování.
Michael se zastavil, opřel se o kamenné zábradlí a s očima upřenýma na bateau mouche si zapálil cigaretu. Kdyby ho někdo pozoroval, vypadalo by to, že se dívá na výletní loďku a mává na cestující. Opak byl pravdou: předstíraje, že si chrání oči před sluncem, se soustředil na vysokou postavu, která se k němu blížila zprava.
Rozeznal šedý klobouk, kabát se sametovým límcem a naleštěné lakýrky; to mu stačilo. Příchozí byl vzorem pařížského bohatství a elegance, cestoval po Evropě a byl ozdobou všech slavnostních událostí. Jmenoval se Gravet a pyšnil se pověstí nejerudovanějšího znalce klasického umění v Paříži a tedy vlastně v celé Evropě. Jenom zasvěcenci věděli, že prodává i něco jiného než jen své znalecké posudky. Zastavil se u zábradlí dva metry od Havelocka a upravil si sametový límec. Promluvil jen tak hlasitě, aby ho Michael slyšel:
"Myslel jsem si, že to budete vy. Sledoval jsem vás už od Rue Bernard."
"Vím. Co chcete?"
"Otázka spíš zní, co chcete vy? Co děláte v Paříži? Dali nám na srozuměnou, že už nejste ve službě. A po pravdě řečeno, měli jsme se vám vyhýbat."
"A okamžitě hlásit, kdybych se pokusil s vámi spojit, že?"
"Pochopitelně."
"Vy jste to ovšem obrátil a vyhledal mě sám. To je od vás trochu riskantní, nezdá se vám?"
"Stojí mi to za to," prohlásil Gravet a rozhlížel se. "Známe se už dlouho, Michaeli, a já ani trošku nevěřím, že byste přijel do Paříže za kulturou."
"Taky že ne. Kdo vám to řekl?"
"V Louvru jste strávil přesně dvacet sedm minut. To je moc málo na to, abyste si něco prohlédl, a moc dlouho na to, abyste si odskočil na záchod. Ale docela by to stačilo, kdybyste se chtěl s někým setkat - třeba zrovna ve třetím patře."
Havelock se zasmál. "Poslyšte, Gravete."
"Nedívejte se na mě, proboha! Dívejte se na vodu."
"Šel jsem do římských sbírek v mezaninu, jenže tam byl zrovna nějaký zájezd z Provence, a tak jsem zase odešel."
"Vždycky vám to rychle myslelo. Ostatně proto jsem vás obdivoval. A najednou bum! - přijde nám zpráva: ‚Mimo činnou službu. Vyhnout se styku."`
"Náhodou je to pravda."
"Tohle vaše nové krytí mi nevadí," rychle pokračoval Gravet a oprašoval si lokty. "Je tak radikální, že musíte být pěkně

důležitý. A já mám co prodat. Čím důležitější zákazník, tím líp."
"Lituju, ale nekoupím nic. Vyhněte se mi."
"Nebuďte směšný! Ani nevíte, co vám chci nabídnout. Všude se teď dějí neuvěřitelné věci. Spojenci se stávají nepřáteli a nepřátelé se spojují. V Perském zálivu se to vaří a celá Afrika se potácí od ničeho k ničemu. Varšavský pakt pokulhává na spoustě důležitých míst a naproti tomu Washington se pouští do desítek dokonale nesmyslných akcí, kterým se vyrovná jen nebetyčná tupost Rusů. Zrovna jejich poslední přehmaty bych vám mohl doslovně popsat. Neodříkejte se toho, Michaeli. Kupte si. Pomůže vám to ještě výš."
"Proč bych měl šplhat ještě výš, když už jsem z toho venku?"
"Zase ta hloupost. Jste přece dost mladý - nepustili by vás."
"Můžou mě sledovat, ale držet ne. Jenom jsem přišel o penzi."
"To by bylo moc snadné. Každý ví, že vy všichni máte po světě roztroušená bankovní konta. Zpronevěřené fondy na výdaje, tajné platby neexistujícím informátorům, peníze na nečekané cesty a dokumenty. Než vám bylo pětatřicet, měl jste vystaráno."
"Přeceňujete moje schopnosti i finanční možnosti," usmál se Havelock.
"A co třeba takový poněkud delší dokument," pokračoval Francouz, jako by ho Michael nepřerušil, "ve kterém by byly popsané různé tajné akce - řešení, jak tomu říkáte - a samozřejmě i jisté osoby a události. Něco, k čemu by se ti, které to nejvíc zajímá, nemohli jen tak dostat."
Havelockovi zmrzl úsměv na rtech, ovšem Gravet se nedal: "Jistě to není totéž jako hotové peníze, ale jednomu to dodá jistotu, ne?"
"Ztrácíte čas. Nejsem tu obchodně. Jestli máte něco, co stojí za to, víte, s kým máte jednat."
"Chabý průměr. Ani jeden z nich nemá jako vy přístup - ke špičkám, abych tak řekl."
"Taky už ho nemám."
"Nepovídejte! Jste tady v Evropě jediný, kdo může mluvit přímo s Anthonym Matthiasem."
"Toho vynechte. A vůbec, nemluvil jsem s ním už hezkých pár měsíců." Havelock se narovnal a obrátil se čelem k Francouzovi: "Seženeme si taxíka a pojedeme na velvyslanectví. Znám tam pár lidí. Představím vás nějakému atašé a řeknu mu, že máte něco na prodej, ale já nemám ani prostředky, ani zájem se do toho míchat. Co vy na to?"
"Víte přece, že tohle nemůžu! A prosím vás -" Gravet ani nemusel prosbu dokončovat.
"Dobře, dobře." Michael se znovu obrátil k zábradlí. "Tak mi dejte číslo nebo místo k setkání. Zavolám jim a vy můžete poslouchat."
"Proč to děláte? Proč takové okolky?"
"Žádné okolky. Jak jste říkal, známe se už dlouho. Prokážu vám laskavost; třeba vás to přesvědčí. A třeba dokážete přesvědčit i druhé, když se vás budou ptát. Nebo i když se ptát nebudou. Tak co?"
Francouz, který se stále opíral o zábradlí, otočil hlavu směrem k Havelockovi. "Ne, díky, Michaeli. Jako vždycky, když se člověk paktuje s ďáblem - je lepší jednat s nulou, kterou znám, než s někým, koho neznám. Jinak myslím, že vám můžu věřit. Vy byste takový zdroj, jako jsem já, neprozradil ani sebespolehlivějšímu atašé. Jsem moc ctihodný a dobře utajený - mohl byste mě ještě potřebovat. Ano, věřím vám."
"Tak mi pomozte a netajte se tím."
"A co vaši kamarádíčkové od KGB? Nechají se přesvědčit?"
"Určitě. Na Dzeržinského náměstí se to doneslo ještě dřív, než jsem podepsal výpověď."
"Budou si myslet, že je to bouda."
"O důvod víc, proč mě nechat na pokoji. Proč by měli polykat otrávenou návnadu?"
"Mají drogy. Všichni máte drogy."
"Nemůžu jim říct nic, co by nevěděli, a to co vím, stejně už dávno neplatí. V tom je ten vtip: moji protivníci se ode mě nemají čeho obávat. Těch pár jmen, co by se dozvěděli, jim za to nestojí. Navíc by si to odnesli."
"Hodně lidem jste ublížil. Víte, jak to s lidmi chodí - touha po pomstě, uražená hrdost..."
"Nesmysl. V tomhle jsme vyrovnaní a navíc - zase to nestojí za to, protože by to nepřineslo žádný efekt. Nikdo nezabíjí, pokud pro to nemá dobrý důvod. Nikdo nechce nést odpovědnost za následky. Zvláštní, co? Skoro jako za královny Viktorie. Když jednou skončíme, jsme mimo. Třeba se jednou sejdeme v nějaké příslušné místnosti v pekle a dáme si spolu pár panáků, ale tady ne. To je ta ironie, ta strašná nesmyslnost všeho. Když skončíme, prostě nás už nic nezajímá. Nemáme důvod někoho nenávidět. A tím míň zabíjet."
"To jste řekl hezky, příteli. Určitě jste o tom dlouho přemýšlel."
"Měl jsem teď spoustu času."
"A přitom jsou tu ještě ti, které enormně zajímají vaše dnešní názory a závěry - a vaše postavení. Ovšem, to se dalo čekat. Jsou to maniodepresívní psychotici: napřed si zoufají, pak řvou radostí; jednu minutu jsou krutí a neúprosní, a hned potom usměvaví a rozezpívaní. Jsou to paranoici - tak protichůdní, podezíraví, tak - ruští."
Havelock zadržel dech a podíval se na Graveta. "Proč jste to udělal?"
"Nic na tom nebylo. Kdybych se to dověděl jinak, bůhví co bych jim nápovídal. Ale protože vám opravdu věřím, snažím se vysvětlit, proč jsem vás musel vyzkoušet."
"Moskva si myslí, že pořád pracuju?"
"Oznámím jim, že si to nemyslím. Jestli to vezmou nebo ne, to je jiná otázka."
"Proč by to neměli vzít?"
"Nemám tušení... Budete mi chybět, Michaeli. Vždycky jste byl kulturní člověk. Je těžké s vámi vyjít, ale jste kultivovaný. Konečně, nejste rodilý Američan, že? Jste Evropan."
"Jsem Američan," opáčil Havelock klidně. "Opravdu."

"V Americe jste se vyšvihl, to se musí nechat. Kdybyste se rozhodl jinak - nebo kdyby se někdo rozhodl za vás - spojte se se mnou. Vždycky se nějak dohodneme."
"Není to pravděpodobné, ale stejně děkuju."
"Vidíte, že to přímo neodmítáte."
"Chci se chovat slušně."
"Kultivovaně. Au revoir, Michale... mám radši to jméno, se kterým jste se narodil."
Havelock pomalu otočil hlavu a sledoval Graveta, jak elegantním krokem míří na konec mostu. Francouz se snížil k tomu, aby se nechal pověřit lidmi, které nenáviděl; určitě mu dobře zaplatili. Ale proč?
V Amsterdamu to byla CIA a nevěřili mu. V Paříži to byla KGB, a taky mu nevěřili. Proč?
Tolik Paříž. Jak dlouho ho budou ještě držet pod dohledem?

Arethusa Delfi patřil k těm malým hotelům poblíž aténského náměstí Syntagma, ve kterých host nikdy neměl příležitost zapomenout na to, že je v Řecku. Pokoje byly celé bílé a všechna ta zářivá bělost byla jen občas narušena křiklavými olejomalbami v plastikových rámech, na nichž byly zachycené památky, chrámy, sloupové síně a sochy. Z každého pokoje vedly úzké dvojité dveře na miniaturní balkónek, na který se vešla přesně dvě křesílka a titěrný stoleček, u něhož si hosté mohli ráno vypít kávu. V hale a ve výtazích se nebylo kde schovat před rytmickým duněním řecké lidové hudby; kytary a cimbály dováděly v prestissimo greco po celém hotelu.
Havelock vyvedl ženu s olivovou pletí z výtahu a sotva se dveře zavřely, oba se zastavili jakoby v očekávání. Hudba nebyla slyšet; oddechli si.
"Zorba si šel odskočit," poznamenal Michael a pokynul směrem ke svému pokoji.
"Všichni si musí myslet, že jsme neurotici," zasmála se žena, pohodila hlavou a uhladila si dlouhou bílou róbu, která jí báječně ladila s barvou pokožky a zdůrazňovala prsa a postavu. Mluvila anglicky se silným přízvukem, jak se to naučila na ostrovech ve Středomoří, které jsou rejdištěm středozemních zbohatlíků. Byla to luxusní kurtizána, o jejíž přízeň se ucházeli obchodníci i velmoži, roztomilá kurva, které to myslelo a která se dokázala v pravou chvíli zasmát, žena, která dobře věděla, že i doba jejích radostí jednou skončí.
"Zachránil jste mě," pravila a sevřela Havelockovu paži.
"Unesl jsem vás."
"To je někdy totéž," opáčila se smíchem.
Měla vlastně pravdu. Na Marathonu narazil Michael na člověka, se kterým před pěti lety pracoval v sektoru Thermaikos. Téhož večera se měl konat v jedné kavárně na náměstí Syntagma večírek a protože se mu to zrovna hodilo, přijal Havelock pozvání. Ta žena se tam objevila také, v doprovodu o hodně staršího obchodníka, který od pohledu vypadal jako pěkný křupan. Ouzo a prestissimo greco udělaly svoje. Havelock seděl vedle té ženy, dotýkali se rukama i nohama; nakonec si vyměnili pohledy. Všechno bylo jasné, a tak se spolu vypařili.
"Zřejmě mě ráno bude čekat rozzuřený Atéňan," prohodil Havelock, když otvíral dveře pokoje.
"Neblázni," protestovala. "On není žádný džentlmen - je z Epidauru a v Epidauru se džentlmeni nerodí. Prostě stárnoucí vidlák, co si za vojáků nahrabal. Jeden z nepříjemných důsledků jejich vlády."
"V Aténách," spustil Michael cestou k baru, kde stála láhev skotské, "si dávej pozor na lidi z Epidauru." Nalil pití.
"Jezdíte do Atén často?"
"Párkrát jsem tu byl."
"Co jste tu dělal?"
"Kupoval jsem a prodával."
Havelock se k ní vydal se sklenkami v ruce. Viděl přesně to, co chtěl vidět, i když nepočítal s tím, že to přijde tak rychle. Žena si svlékla tenký hedvábný plášť a přehodila ho přes židli, načež si začala rozepínat róbu odshora dolů. Její ňadra se lákavě dmula.
"Nekoupil jste si mě," prohlásila a volnou rukou uchopila sklenici. "Přišla jsem sama od sebe. Efaristou, Michaele Havelocku. Vyslovila jsem vaše jméno správně?"
"Vyslovila jste ho hezky."
Ťukli si. Natáhla ruku a přejela mu prsty po rtech, po tváři a nakonec po krku. Přitáhla si jeho obličej ke svému a políbili se. Přitiskla se k němu; vzala jeho levou ruku a zasunula si ji pod šaty na rozpálené ňadro. Zaklonila se a zhluboka oddechovala.
"Kde máš koupelnu? Vezmu si na sebe něco - menšího."
"Tamhle."
"A co ty? Myslím, kdyby sis trochu odložil. Sejdeme se v posteli. Mám na tebe chuť. Jsi hrozně přitažlivý a já - prostě mám chuť." .
Zvedla plášť ze židle a smyslně proplula dveřmi za postelí. Ohlédla se a v očích měla něco, co nejspíš nebyla pravda, ale co přinejmenším slibovalo příjemnou noc. Ať k tomu má jakýkoli důvod, tahle zkušená děvka mu předvede celý svůj repertoár a on něco takového zrovna chtěl a potřeboval.
Michael se svlékl do trenýrek, odnesl si pití do postele a odhrnul pokrývku. Zalezl pod ni a hmátl po cigaretě.
"Dóbrij věčer, prjátěl."
Hluboký mužský hlas Havelocka nadzvedl; instinktivně sáhl po zbrani, která tam nebyla. Ve dveřích koupelny stál plešatý muž, jehož tvář Michael znal z fotografií, které viděl před lety. Byl z Moskvy, jeden z nejmocnějších exponentů KGB. V ruce držel pistoli, velkou černou Graz-Burju. Cvakl závěr.

3

"Můžeš jít," vybídl Rus ženu, která stála za ním. Proklouzla kolem něj, hodila okem po Havelockovi a zmizela.
"Jste Pjotr Rostov, vedoucí zahraničních operací KGB."
"Taky vím, jak se jmenujete. Přečetl jsem si váš spis."
"Stálo vás to dost námahy, prjátěl," pravil Michael, i když podle chladného tónu svého společníka rozhodně za přítele nepovažoval. Potřásl hlavou, aby z ní vyhnal malátnost způsobenou směsí ouza a skotské. "Klidně jste mě mohl zastavit na ulici a pozvat mě na kafe. Neřekl bych vám o nic víc a rozhodně nic, co by pro vás mělo cenu. Ledaže by to měla být směrtnaja kazň."
"Není to poprava, Havlíčku."
"Jmenuju se Havelock."
"Havlíček byl váš otec."
"To mi skutečně nemusíte připomínat."
"Podívejte, pistoli držím já a ne vy." Rostov pustil závěr, zbraň držel stále namířenou na Michaelovu hlavu. "To je ovšem stará historie a se mnou to nemá co dělat. Zato mě zajímá, co děláte teď. Nebo chcete-li, zajímá to nás."
"V tom případě vaši agenti nestojí za nic."
"I kdyby, informují nás průběžně; otázka je, jak přesně."
"Jestli v nich oznámili, že jsem skončil, tak byly přesné dost."
"Skončil? Takové jednoznačné slovo, a přitom kdo ví, co má vlastně znamenat, že? S čím jste skončil? S jednou akcí, a jste připraven na druhou?"
"Skončil jsem se vším, co by vás mohlo zajímat."
"Že by v nemilosti?" Důstojník KGB se opřel o dveře; pistolí teď mířil Havelockovi na krk. "Že by vás vaše vláda už nezaměstnávala? To se mi nechce věřit. Pro vašeho přítele Anthonyho Matthiase to musela být rána."
Michael se podíval Rusovi do tváře a pak spustil oči na jeho pistoli.
"Onehdy se mi jeden Francouz o Matthiasovi zmiňoval. Řekl jsem mu přesně to, co teď povím vám, i když sám nevím, proč bych to měl dělat. Stejně jste mu zaplatili za to, aby se o něm zmínil."
"Myslíte Graveta? Ten nás nenávidí. Slušně se k nám dokáže chovat, jen když se prochází po galerii v Kremlu nebo v Ermitáži. Mohl nám namluvit, co chtěl."
"Proč jste ho tedy využili?"
"Protože vás má rád. Je vždycky daleko snazší odhalit lež, když někdo mluví o někom, koho má rád."
"Takže jste mu uvěřili."
"Spíš jste ho přesvědčil a my jsme neměli na vybranou. Povězte to mně. Jak ten geniální a okouzlující ministerský předseda reagoval na rezignaci svého krajana?"
"Nevím, ale myslím, že to pochopil. Přesně tohle jsem řekl Gravetovi. Matthiase jsem neviděl už pár měsíců, ani jsem s ním nemluvil. Má dost svých starostí a není důvod, proč by mu jeho bývalý žák měl ještě nějaké přidělávat."
"Byl jste přece víc než jeho žák. V Praze jste se stýkali s jeho rodinou. Tím, čím jste..."
"Čím jsem byl."
" - jste se stal jen díky Antonínovi Matthiasovi."
"To už je dávno."
Rostov mlčel; než promluvil, jeho pistole lehce poklesla.
"Dobrá, bylo to dávno. Ale co teď? Nikdo není nenahraditelný, jistě, jenže vy jste velice důležitý člověk. Vzdělaný, pracovitý."
"Důležitost a pracovitost se obvykle spojují s nějakým zaměstnáním a já žádné nemám. Řekněme, že jsem o ně přišel."
"Chápu dobře, že byste se mohl nechat zlákat?" Agent KGB spustil hlaveň ještě níž. "Třeba ve směru nového zaměstnání?"
"Víte dobře, že je to nesmysl. Od těch nečekaných přestupů před lety máme na Dzeržinského náměstí taky pár svých agentů. Nerad bych, aby mě označili jako ‚beznadějný případ.`"
"To je pokrytecké označeni. Skoro to vypadá, jako byste měli s takovými soucit."
"Je to tak."
"Nemyslím." Rostov pomalu napřáhl pistoli. "Nás na hraní se slovíčky neužije. Zrádce je prostě zrádce. Víte, mohl bych vás odvézt s sebou."
"Tak snadné by to nebylo." Michael klidně seděl a díval se Rusovi zpříma do očí. "Musí se procházet chodbami a výtahy, přecházet ulice - to je riskantní. Mohl byste prohrát. Všechno. Protože já nemám co ztratit, kromě cely v Ljubljance."
"Pokoj, ne cela. Nejsme barbaři."
"Pardon. Pokoj, samozřejmě. Stejný pokoj, jaké rezervujeme ve Virginii pro takové jako vy - a přitom stejně zbytečně vyhazujeme peníze. Když z toho lidé jako vy nebo já vyváznou se zdravou kůží, všechno se okamžitě změní. A všechny ty amytaly a pentotaly razí jen cestu do pasti."
"Pořád tu máme agenty."
"Nevím, kdo to je, stejně jako jste to nevěděl vy, když jste ještě sloužil v terénu. Nikdo to neví. Známe jen právě platné kódy, hesla, díky kterým se dostaneme, kam potřebujeme. Ta, co jsem znal já, už dneska neplatí."
"Vy se mě vážně snažíte přesvědčit, že pro nás člověk s vašimi zkušenostmi nemá cenu?"
"To jsem neřekl," přerušil ho Havelock. "Jenom vám navrhuji, abyste pečlivě zvážil všechna rizika. A taky mějte na paměti ještě jednu věc, něco, co se vám povedlo před dvěma lety. Tehdy jsme zadrželi jednoho vašeho člověka, který právě skončil a byl na cestě na statek v Grasnově. Přes Rigu jsme ho odvezli do Minska a odtamtud do jednoho

takového pokoje ve Virginii. Napíchali jsme do něj všechno od skopolaminu po trojité dávky amytalu, až nakonec promluvil. Shodil celé agenturní sítě, prozradil spoustu operaci, prostě nádhera. Pak jsme se ovšem dověděli ještě něco jiného - totiž, že to, co nám řekl, byla lež slovo od slova. Měl hlavu naprogramovanou jako disk v počítači; zaměstnal tím plno nepostradatelných lidí a ztratili jsme moře času. Takže řekněme, že mě dostanete do Ljubljanky - a já nemyslím, že by vám to vyšlo - jak víte, že vám neprovedu to, co jste vy provedli nám?"
"Protože v takovém případě byste se o téhle možnosti ani nezmínil." Rostov stáhl zbraň, ale nespustil ji.
"Skutečně? Mně to připadá jako perfektní zástěrka. Člověk nikdy neví, že? A kromě toho, podařilo se nám vyrobit sérum, vím o něm jen to, že se vstřikuje do týla - které to naprogramování ruší. Prý to nějak neutralizuje lobus occipitalis, i když nemám tušení, co to k čertu je. Takže my si to teď dokážeme zjistit."
"Překvapuje mě, že mi to říkáte jen tak."
"Proč ne? Třeba se jen snažím ušetřit našim šéfům spoustu starostí - třeba mi jde zrovna o tohle. Nebo to vůbec není pravda; nemáme žádné sérum, možná jsem si to všechno vymyslel. To je taky možné."
Rus se usmál. "Chvatit! Skutečně jste skončil. Bavíte nás tady povídáním, které by mohlo posloužit jenom vám. Opravdu jste na cestě na nějaký statek ve vašem Gramově."
"Přesně to jsem se vám snažil vysvětlit. Stojím vám za to riziko?"
"Uvidíme."
Rus chytil pistoli do dlaně a hodil ji Havelockovi na postel. Michael po ní hrábl ještě za letu.
"Co s ní mám dělat?"
"Co byste myslel?"
"Nic. Protože předpokládám, že první tři náboje jsou jen gumové kapsle s barvou, jenom bych vám umazal šaty."
Havelock vytáhl zásobník. "Není to zrovna dobrá zkouška. Kdyby kohoutek skutečně fungoval a kdyby se ozvala rána, vrazí sem okamžitě dvacet poskoků a rozstřílejí mě na cucky."
"Kohoutek funguje a na chodbě nikdo není. Arethusa Delfi je moc na očích vašim lidem a já bych byl blázen, kdybych tu chtěl pořádat přehlídku svého personálu. Myslel jsem, že to víte. Proto jste přece tady."
"Co tím chcete dokázat?"
Rus se znovu usmál a pokrčil rameny. "Ani nevím. Možná jsem vám to viděl na očích. Když na člověka míříte pistolí a najednou se mu ta zbraň dostane do ruky, jeho první popud je protivníka zlikvidovat. Pozná se to na první pohled a ať se ovládáte sebelíp, zakrýt to nemůžete - pokud k tomu druhému opravdu cítíte nepřátelství."
"A co jste viděl u mě?"
"Naprostou lhostejnost. Nebo snad únavu."
"Nevím, jestli máte tak docela pravdu, ale stejně obdivuju vaši odvahu. Máte jí víc než já. Kohoutek tedy funguje?"
"Ano."
"Žádné kapsle?"
Rus pobaveně zavrtěl hlavou.
"Žádné kulky. Chci říct, že v nábojích není prach." Rostov zvedl levou ruku a pravačkou povytáhl rukáv kabátu. Od zápěstí až k lokti se mu podél ruky táhla tenká rourka; zřejmě se spouštěla ohnutím ruky. "Snotvornoje," poznamenal a dotkl se pružinek. "Říkáte tomu uspávací šipky. Spal byste až do zítřka, zatímco doktor by trval na tom, aby vás převezli do nemocnice. Mohli bychom vás odnést ven, odletět s vámi do Saloniky a pak přes Dardanely do Sevastopolu."
Rus uvolnil řemínek a sejmul zbraň s ruky.
Havelock si agenta KGB prohlížel zmateným pohledem.
"Opravdu jste mě mohli dostat."
"Jeden nikdy neví, dokud se o to vážně nepokusí. Mohl jsem první střelou minout a koneckonců, jste mladší a silnější; mohl byste mi zlomit vaz. Ale jinak jsem byl ve výhodě."
"Dokonale. Proč jste to nezkusil?"
"Protože máte pravdu. Nemáme o vás zájem. Riziko je skutečně příliš velké - ne to, o kterém jste mluvil vy, ale jsou ještě jiná. Chtěl jsem prostě znát pravdu a vy jste mě přesvědčil. Už pro svou vládu nepracujete."
"Jaká rizika?"
"Přesně je neznáme, i když víme, že existují. Všechno, čemu v téhle branži úplně nerozumíte, je potenciální rizikový faktor, ale to vám asi nemusím vysvětlovat."
"Stejně mi něco povězte. Právě jsem dostal milost a rád bych věděl proč."
"Dobře."
Sovětský rozvědčík zaváhal; zamířil ke dveřím na balkón a pootevřel je; pak je zase zavřel a obrátil se k Havelockovi.
"Napřed vám musím říct, že mě sem neposlali z KGB; po pravdě řečeno, moji senilní šéfové si myslí, že jsem v Aténách kvůli něčemu jinému. Můžete tomu věřit a nemusíte."
"Prozraďte mi důvod, proč bych tomu měl věřit. Někdo to musí vědět; vy direktoři nepodnikáte nic sólo."
"Vědí to ještě dva další. Jeden můj blízký spolupracovník v Moskvě a jeden oddaný člověk - náš agent- ve Washingtonu."
"V Langley?"
Rus zavrtěl hlavou. "V Bílém domě."
"Krása. Takže dva vysocí kontroljóri KGB a jeden sovětský špión korusek od prezidentovy kanceláře se rozhodnou, že se mnou potřebují mluvit, ale přitom mě nechtějí unést. Můžou si mě odvézt do Sevastopolu a odtamtud do pokojíku v Ltjubljance, kde by z jejich hlediska byl rozhovor jistě mnohem přínosnější, jenže to neudělají. Místo toho mi jejich mluvčí - člověk, kterého znám jen podle fotografií a podle pověsti - řekne, že jsou se mnou spojena rizika, která sice nedokáže popsat, ale ví o nich, a díky jim dostanu možnost si vybrat, jestli chci mluvit nebo ne - a nemám ani

sebemenší představu, o čem vlastně. Je to tak?"
"Máte slovanskou schopnost jít přímo k jádru věci."
"Nechápu, co s tím mají společného moji předci. To dá rozum. Vy jste mluvil a já vás poslouchal; zopakoval jsem vaši řeč nebo to, co mi chcete říct. Logika."
Rostov se odlepil od dveří na balkón a zatvářil se zamyšleně. "To je právě to, co mi tu chybí - logika."
"Mluvíte zase o něčem jiném."
"Přesně tak."
"O čem?"
"O vás. A o Costa Brava."
Havelock se zarazil, v očích se mu zle zablesklo, ale jinak se. dokázal ovládnout.
"Pokračujte."
"Ta žena. Kvůli ní jste skončil, že?"
"Rozhovor je u konce," uťal ho Havelock. "Koukejte vypadnout."
"Prosím." Rus zvedl ruce - bylo to prosebné gesto. "Měl byste mě vyslechnout."
"Nemám ten pocit. Nemůžete říct nic, co by mě mohlo sebemíň zajímat. Vojennaja si může gratulovat - odvedli dobrou práci. Zvítězili, tak jako předtím ona. Že potom prohrála všechno, to je jiná věc. Je po všem a není třeba o tom dál mluvit."
"Ale je."
"Podle mě ne."
"Lidi z VKR jsou maniaci," pronesl Rus tiše a naléhavě. "To vám nemusím vykládat. My dva jsme sice nepřátelé a ani jeden z nás se nesnaží předstírat opak, ovšem zároveň uznáváme určitá pravidla. Nejsme vzteklí psi, jsme profesionálové. Máme k sobě respekt - možná pramení ze strachu, i když ne bezpodmínečně. Tohle musíte uznat, prjátěl."
Zkoumavě se navzájem pozorovali. Pak Havelock přikývl.
"Znám vás ze spisů, stejně jako vy mě. Vy jste s tím neměl nic společného."
"Zbytečná smrt je pořád zbytečná - a pořád je to smrt. Zbytečná a navíc provokující smrt je velmi nebezpečný způsob plýtvání. Může se svému původci desetkrát vymstít."
"To vyprávějte VKR. Co se jich týče, nešlo o plýtvání, ale o nutnost."
"Řezníci," vyštěkl Rostov. "Copak se jim dá něco říct? Jsou to dědicové mučíren NKVD, potomci masového vraha Jagody. Mají plnou hlavu jeho paranoidních výmyslů, když ještě před půl stoletím střílel klidné, rozumné lidi, protože si myslel, že jejich nedostatek fanatismu je totéž jako zrada revoluce. Víte vy vůbec, co VKR je?"
"Vím o nich dost, abych se držel pěkně stranou a doufal, že se vám podaří je zvládnout."
"Přál bych si, abych vám mohl říct, že to dokážeme. Je to, jako kdyby se u vás stala nějaká skupina pravicových extrémistů odnoží CIA."
"U nás je všechno pod kontrolou - někdy. Kdyby takové oddělení vzniklo - což by se mohlo stát - bylo by neustále bedlivě sledováno a stalo by se terčem kritiky. Pečlivě by jim kontrolovali rozpočet, analyzovali jejich metody, a nakonec by s nimi vyrazili dveře."
"Taky jste párkrát ujeli - ty vaše komise pro neamerickou činnost, McCarthyové, Hustonovy plány, čistky mezi novináři. Spousta lidí přišla o živobytí nebo i o život. Ani vy nejste neomylní."
"Občas. Ale nemáme žádné gulagy, žádné ‚rehabilitační` kůry v Ljubljance. A i ti novináři jsou mnohem zodpovědnější. Podařilo se jim svrhnout vládu horkých hlav, kdežto ti vaši zdivočelí papaláši sedí dál na svých místech v Kremlu."
"Dobře, chyby najdeme na obou stranách. Jenomže my jsme mnohem mladší, a mládí se může dopouštět chyb."
Michael ho přerušil: "Kupříkladu, nic na naší straně se nedá srovnat s tou akcí VKR, - pamiňáčiki. Žádný parlament ani vláda v dějinách by na něco takového nedal peníze!"
"To je další paranoidní výmysl," vykřikl agent KGB a posměšně dodal: "Pamiňáčiki! I to slovo je nesmyslná zkomolenina! Dávno zavržená taktika, na kterou si někdo před desítkami let vzpomněl! Přece nevěříte, že něco takového existuje dodnes!"
"Věřím tomu míň než VKR, ale rozhodně víc než vy - pokud nelžete."
"No tak, Havelocku! Posílat ruské děti do Spojených států, aby tam z nich vychovali zarytí, a zřejmě romantičtí a senilní marxisti tajné agenty? Pitomost! Zkuste myslet hlavou. Z psychologického hlediska by to bylo nesmyslné, ne-li učiněná katastrofa. A to nemluvím o dalších věcech. Většina z nich by se nechala zlákat džínami, rockem a rychlými bouráky. Byli bychom blázni."
"Teď lžete. Víte dobře, že existuji, stejně tak jako my."
Rostov pokrčil rameny.
"Jde o to, kolik jich může být. A za kolik stojí. Může jich být padesát, sto, dvě stě? Dvě stě tragických figurek, které se potloukají po městech, scházejí se ve sklepech, aby žvanily o hloupostech, a které ani pořádně nevědí, proč jsou tam, kde jsou? Věřte mi, na tyhle takzvané turisty dá dneska málokdo."
"Stejně jste je nestáhli."
"Kam bychom je dali? Jenom pár jich mluví rusky - spíš by nám dělali potíže. Necháváme je vyhynout, prjátěl, nic víc. Občas jim trochu zalichotíme, abychom se jich zbavili."
"Vojennaja se jich zbavit nechce."
"Už jsem vám říkal, že lidi z VKR se ženou za iluzemi."
"Rád bych věděl, jestli tomu skutečně věříte," prohlásil Michael s pohledem upřeným na Rostova. "Všichni ti vychovatelé nebyli senilní romantici a všichni ti takzvaní turisté nejsou úplní amatéři."

"Pokud v současné době - nebo nedávno - pamiňáčiki provedli nějakou akci, tak o ní nevíme," pravil Rus rozhodně.
"A jestli k tomu došlo a vy o tom nevíte, to už by bylo něco, ne?"
Rus se ani nepohnul; promluvil tichým, zamyšleným hlasem:
"VKR si pečlivě střeží svoje tajemství. Samozřejmě, byla by to bomba."
"Tak aspoň máte o čem přemýšlet. Říkejte tomu třeba dárek na rozloučenou od starého nepřítele."
"O takové dárky nestojím," prohlásil Rostov chladně. "Jsou stejně nesmyslné jako vaše přítomnost tady v Aténách."
"Když se vám to nelíbí, vraťte se do Moskvy a hrajte si tam na svém písečku. Vaše infrastruktura mě už dávno nezajímá. A jestli nemáte v rukávě ještě nějakou žertovnou hračičku, navrhuju, abyste vypadl."
"Právě o to jde. Pěška. Pěšák. Jak říkáte, infrastruktura. Každý pracuje na něčem jiném, ano, ale dohromady tvoří celek. První je KGB a všechno ostatní je až na druhém místě. Muž nebo žena může sice přejít k Vojennoj, dokonce se i u ní může vyšvihnout, ale ze všeho nejdřív musí projít KGB. Přinejmenším musí mít na Dzeržinského náměstí spis. U agentů z jiných zemi se na to dbá ještě důrazněji. Bezpečnostní důvody, chápete."
Havelock se posadil na posteli a k jeho vzteklému výrazu se připojil nechápavý pohled.
"Řekněte mi, co chcete, a hezky svižně. Moc mi nevoníte, prjátěl."
"Nikdo z nás nevoní, Michale Havlíčku. A naše nosy si ne a ne zvyknout, co? Naopak; začnou být citlivější - na jednotlivé variace základního pachu. Jako u zvířat."
"Mluvte."
"V žádném oddělení ani pobočce KGB neexistuje jediný záznam o Janě Karasové."
Havelock se zadíval na Rusa a znenadání vyskočil z postele; uchopil přitom pokrývku a hodil ji Rusovi do obličeje. Vrhl se kupředu a připlácl Rostova ke stěně u dveří na balkón. Zkroutil agentovi KGB zápěstí, zarazil mu hlavu do rámu laciné olejomalby a pravou rukou mu nasadil nelsona.
"Za tohle bych vás mohl zabít," zasyčel. "Říkal jste, že bych vám mohl zlomit vaz. Teď by to šlo."
"To byste mohl," chraptěl Rus. "A zaplatit byste životem. Buď hned tady, nebo venku na ulici."
"Myslel jsem, že v hotelu nikoho nemátel"
"To jsem lhal. Mám tu tři muže, dva se potloukají v hale převlečení za číšníky a jeden stojí na schodech. Tady v Aténách byste se neměl kam schovat. Mám svoje lidi i venku - u každých dveří. Dal jsem jim jasné pokyny: mám odejít určeným východem v určenou dobu. Pokud se tak nestane, mají rozkaz vás zlikvidovat. Půjdou okamžitě sem a z hotelu byste nemohl vyklouznout. Nejsem přece blázen."
"To sice ne, ale jak jste před chvílí řfkal, jste zvíře! " Pustil Rusa a odhodil ho na druhý konec pokoje. "Vraťte se do Moskvy a řekněte jim, že to moc smrdí a ať přijdou s něčím jiným. Na tohle vám neskočím, prjátěl. A ven!"
"Tohle není žádná past," protestoval Rostov a držel se za krk. "Jak jste sám tvrdil: co byste nám mohl říct, aby to stálo za to? Skončil jste. I když nejste naprogramovaný, mohl byste nás dostat do pěkných malérů - i to nás napadlo. Můžete mluvit, co hrdlo ráčí, a my se podle toho můžeme zařídit, ale nic z toho, co řeknete, už neplatí. Přes vás se potřebujeme dostat ke atrategiím - k žádným šifrám, ale ke dlouhodobým strategiím, které Washington kvůli vám zrušil, aniž by vás o tom pochopitelně informoval. A my vám jen zbůhdarma předvedeme své lidi. To si přece musíte uvědomovat. Chcete mi tu vyprávět o logice? Dejte si pozor, o čem mluvíte."
Havelock zíral na sovětského rozvědčíka celý rozechvělý. Nedokázal si představit, jak by snesl pomyšlení na to, že na Costa Brava došlo k omylu. Nemohlo k němu dojít. Celou věc prozradil zběh od Baadera a Meinhofové. Akta případu poslali do Madridu, kde si je osobně prostudoval a snažil se přitom najít jediný zlomek důkazu, který by svědčil o opaku. Nenašel nic. Dokonce i Anthony Matthias -Antonín Matyáš, jeho přítel, učitel a téměř otec - si vyžádal hloubkové ověřeni. Bylo pozitivní.
"Ne! Sám jsem to viděl! Ona tam byla! Řekl jsem, že to chci vidět na vlastní oči, a oni souhlasili!"
"Oni? Kdo - oni?"
"Víte to stejně dobře jako já! Lidi jako vy! Vnitřní vrstva, stratégové. Nehledali jste dost pečlivě. Jste na omylu!"
Rus pomalu otáčel hlavou a levou si třel hrdlo.
"Nepopírám, že ta možnost pořád existuje - jak jsem povídal, VKR je šíleně tajnůstkářská, a zvlášť v Moskvě - ale pravděpodobnost je hrozně malá. Dost nás to zarazilo. Zavedou do pasti velice výkonnou vlastní agentku a pak z toho obviňují KGB, přičemž tvrdí, že patřila k nám. Výsledkem celé akce je neutralizace jejího stálého společníka a milence, supertajného a výjimečně talentovaného agenta. Ztratí iluze, je znechucen a nakonec dá výpověď. Jsme z toho celí tumpachoví, prohledáme archivy, dokonce i ty nejtajnější - není prostě nikde. Jana Karasová k nám nikdy nepatřila."
Rostov se odmlčel a opatrně pohlédl na svého protivníka: Michael Havelock byl nebezpečný jako rozdrážděný panter.
Rus pokračoval:
"To, že jste s tím praštil, nás samozřejmě potěšilo, ale zároveň se ptáme - proč? Proč k tomu došlo? Měl to být trik, a pokud ano, k čemu měl sloužit? Kdo na tom vydělá? Na první pohled my, ale stejně - proč? A jak?"
"Na to se zeptejte VKR," vykřikl Michael pohrdavě. "Oni to takhle neplánovali, ale prostě to tak vyšlo. Můj odchod je jen něco jako prémie! Zeptejte se jich!"
"Ptali jsme se," pravil Rus. "Jednoho sekčního šéfa, který je rozumnější než ostatní a možná proto se jich bojí. Řekl nám, že on sám nevěděl nic o žádné Karasové ani o celém případu, ale protože se nikdo z terénu na nic neptal, předpokládal, že by nebylo zdravé do toho strkat nos. Navíc nám připomněl, že výsledky byly přece vynikající - zbavili jsme se dvou agentů, obou schopných, jednoho dokonce zvlášť schopného. Vojennaja se mohla zbláznit radosti, že si to můžou připsat k dobru."
"Proč taky ne? Já jsem šel z kola ven a ji by mohli očistit. Ať se říká oběti jak chce, vždycky je to oběť. Pro daný účel není vždycky nutná. Přiznal to a ještě navíc potvrdil."
"Nepotvrdil to a mluvil úplně o něčem jiném. Říkal jsem, že měl naděláno do kalhot. Jenom díky své hodnosti jsem z něj

vytáhl tolik."
"To jste dobrý."
"Prostě jsem poslouchal, tak jako jste mě poslouchal vy. Vyprávěl nám, že nemá nejmenší ponětí, co se stalo a proč."
"Že on to nevěděl," odfrkl si Havelock. "Ale lidi v terénu to věděli a ona to věděla!"
"Nesmysl. Jeho oddělení zodpovídá za všechny akce v jihozápadním Středomoří, tedy i na Costa Brava. Jakákoli tajná schůzka - a zvlášť s někým od Baadera a Meinhofové - by mu musela projít rukama." Rostov se na okamžik odmlčel a pak tiše dodal: "Za normálních okolností."
"Takže to není takový nesmysl," chtěl vědět Michael.
"Pravděpodobnost omylu je velmi malá. Téměř nulová."
"To mi stačí," vykřikl Havelock.
Vlastní výbuch ho trochu znepokojil.
"Vy tomu prostě chcete věřit. Možná, že musíte."
"Není to přece žádné tajemství, že VKR, dostává každou chvíli rozkazy přímo z Kremlu. Jestli nelžete, tak vás prostě obešli."
"Jistě, a tohle pomyšlení mě děsí víc, než si umíte představit. Na druhé straně, i když vám musím přiznat hodně úspěchů, prjátěl, nemám pocit, že by se kremelští stratégové starali o lidi jako vy nebo já. Mají důležitější věci na práci. A navíc většinou nemají ani páru ó tom, co děláme."
"Ale o Baaderovi a Meinhofové páru mají! I o Organizaci pro osvobození Palestiny a o Rudých Brigádách a o všech těch dalších armádách, co se toulají po světě a vyhazuji lidi do povětří! To je politika!"
"Jenom pro maniaky."
"A o čem jiném mluvíme než o maniacích?" Michael se zarazil; něco důležitého mu došlo. "Rozluštili jsme šifru VKR. Byla opravdová, viděl jsem jich už dost na to, abych to poznal. Já sám jsem se s ní spojil a ona odpověděla! Taky jsem odeslal zprávu těm lidem na lodi a oni taky odpověděli! Tohle mi vysvětlete!"
"To nemůžu."
"Tak vypadněte!"
Agent KGB pohlédl na hodinky. "Stejně už musím. Náš čas uplynul."
"To tedy ano."
"Skončili jsme ve slepé uličce."
"Já ne."
"Nemyslím si to a právě proto vás považuju za nebezpečného. Víte co víte a já vím, co vím. Ať chcete nebo ne, je to slepá ulička."
"Máte nejvyšší čas, nezapomněl jste?"
"Nezapomněl. Nechtěl bych se tu octnout pod palbou. Už jdu." Rostov se otočil s rukou na klice. "Před pár minutami jste říkal, že to moc smrdí a že nám na to neskočíte. Řekněte to svým přátelům ve Washingtonu, prjátěl. My vám na tohle taky neskočíme."
"Ven!"
Dveře se zavřely a Havelock zůstal asi minutu nehybně stát; promítal si v duchu Rusovy oči. Bylo v nich příliš mnoho pravdy. V průběhu let se Michael naučil rozlišovat, kdy lidé - a zvláště jeho nepřátelé - mluví pravdu. Rostov rozhodně nelhal: mluvil pravdu, aspoň tak, jak jí sám věřil. To znamenalo, že tenhle mocný stratég KGB byl jen loutkou v rukou svých nadřízených v Moskvě. Pjotr Rostov nebyl ničím jiným než zkouškou naslepo - vysoko postavený důstojník rozvědky, který se díky informacím, o nichž je přesvědčen, že je jeho šéfové nemají, snaží navázat kontakt s nepřítelem a naverbovat amerického agenta pro sovětskou výzvědnou službu. Čím vyšší důstojník, tím je celá historka důvěryhodnější - dokud dotyčný důstojník hovoří podle pravdy tak, jak ji sám zná, a jak ji také vnímá jeho protivník.
Michael zamířil k nočnímu stolku, na který před půlhodinou postavil sklenici whisky. Zvedl ji, vyprázdnil jedním douškem a zadíval se na postel. Když si vzpomněl, jaký obrat vzal celý večer během pouhých třiceti minut, musel se usmát; ta děvka mu předvedla, co umí, i když ne tak, jak původně čekal. Smyslná kurtizána ze salónů horních deseti tisíc byla jen součástí léčky. Kdy vůbec to divadýlko skončí? Napřed Amsterdam, pak Paříž, teď Atény.
Možné je, že léčkám nebude konec, dokud se on sám někde nezastaví. Třeba ho jeho pronásledovatelé nechtějí pustit z očí, dokud cestuje, snaží se ho zahnat do kouta a čekají, až spáchá zločiny, o kterých se ve své úchylné fantazii domnívají, že je hodlá spáchat. Už jen to, že se bez ustání pohybuje z místa na místo, jim potvrzuje jejich podezření. Nikomu by se nechtělo bezcílně potulovat sem a tam, zvláště, když strávil většinu života právě tímhle způsobem. Jestliže to tedy dělá on, znamená to pro ně, že tak činí na základě něčích příkazů - jinak by přece zůstal na jednom místě. Usadil by se.
Snad bylo vážně načase, aby toho nechal; ostatně, jeho zdravotní dovolená se chýlila ke konci. Musel odeslat telegram, přijmout nové závazky. Začít znovu. Sešel se s téměř zapomenutým přítelem, který mu nabídl nový život, možnost definitivně pohřbít minulost, zapustit kořeny, seznámit se s novými lidmi, učit je.
Co budeš učit, Michale?
Nech mě na pokoji! Nepatříš ke mně a nikdy jsi nepatřila! Hned ráno pošle Harrymu Lewisovi telegram, půjčí si auto a pojede na severozápad do Kerkyry, kde nasedne na loď do Itálie. Tuhle cestu absolvoval už dřív, Bůh ví, pod jakým jménem a za jakým cílem; tentokrát ovšem pocestuje jako Michael Havelock, hostující profesor. Z Brindisi se pak vydá vlakem přes Itálii do Říma, do města, které odedávna zbožňoval; pobude tam tak dva týdny. Bude to poslední zastávka na jeho cestě, místo, kde konečně odloží všechny vzpomínky na svůj minulý život.
V Concordu má také spoustu práce. Ani ne za tři měsíce se bude muset ujmout svých povinností hostujícího profesora a do té doby je třeba vyřešit různé praktické záležitosti - připravit si přednášky (pod vedením zasvěcených kolegů),

prostudovat si učební plány, zvážit, kde by mohl svými znalostmi nejvíce prospět. A možná krátce navštívit Matthiase, který mu jistě rád pomůže - i když má pořád tak málo času: ze všech lidí na světě právě Antonín Matyáš bude mít z návratu bývalého studenta na univerzitu největší radost. Právě tam totiž všechno začalo... Taková spousta práce. Musí mít kde bydlet - dům, nábytek, nádobí, knihy, křeslo, kde by mohl sedět, a postel, kde by mohl spát. O takových věcech doposud nikdy nepřemýšlel a při pomyšlení na ně se ho zmocňovalo vzrušení.
Zašel k baru a nalil si další skotskou. Podíval se na svůj obličej v zrcadle a jen tak, pro nic za nic, pronesl: "Příteli." V téže chvíli vytřeštil oči na svůj obraz a praštil se sklenicí, až se rozletěla na kousky. Jeho vlastní oči ho fascinovaly. Proč? Pochopil. Viděl tehdy na Costa Brava skutečně pravdu?
"Nech toho," zařval nebo zašeptal - nedokázal říci. "Už je po všem!"

Dr. Harry Lewis seděl u psacího stolu ve své pracovně a v ruce držel telegram. Počkal, až se ozve hlas jeho ženy; nemusel čekat dlouho.
"Tak ahoj, miláčku," zavolala na něj z předsíně.
Zaslechl zaklapnutí dveří; odešla. Lewis zvedl telefon a vytočil meziměstský kód 202: Washington, D.C. Následujících sedm čísel znal zpaměti a nikdy si je nikam nezapsal; po jejich volbě hovor automaticky obešel všechna počítadla a nezaznamenal se na účet.
"Ano," zazněl na druhém konci mužský hlas.
"Bříza," ohlásil se Harry.
"Mluvte, Břízo. Nahráváme vás."
"Vzal to. Poslal z Atén telegram."
"Nějaké změny v datech?"
"Ne. Bude tu měsíc před začátkem trimestru."
"Zmínil se, kam pojede z Atén?"
"Ne."
"Budeme sledovat letiště. Díky, Břízo."

Řím, do něhož Havelock zavítal, nebyl zdaleka tím Římem, kde by se mu chtělo zůstat. Všude se stávkovalo a všeobecný zmatek jen umocňovala prchlivá italská povaha, která si popřávala volný průchod na každém rohu. V kanálech se válely nevyvezené odpadky společně s nedoručenou poštou, taxíky skoro neexistovaly a většina restaurací musela zavřít vzhledem k nedostatečnému zásobování. Poliziotti, kteří už měli dost toho, nechat se věčně urážet, také vyhlásili stávku, a jen tím zvýšili chaos, který i bez toho panoval v římské dopravě; telefony, které spadaly pod státní správu pošt, fungovaly ještě hůře než obvykle a jejich použití bylo téměř vyloučené. Ve městě vládla hysterie povzbuzená navíc další papežskou bulou - představte si, ten cizák, polacco! - která stavěla na hlavu všechna pokroková opatření provedená od II. vatikánské konference. Giovanni Ventitreesimo! Dove sei?
Michael už trávil v Římě druhý večer; před dvěma hodinami vyrazil ze svého pensione na Via Due Macelli a vydal se směrem k Via Flaminia Vecchia v domnění, že povečeří ve svém oblíbeném podniku. Měli zavřeno a ani sebevětší dávka trpělivosti mu nepomohla sehnat taxi, které by ho odvezlo zpátky ke Španělským schodům.
Právě, když dorazil na severní konec Via Veneto a zacházel do postranní uličky, aby se vyhnul skrumáži lidí pobíhající po Venetu, zahlédl v osvětlené výkladní skříni cestovní kanceláře plakát hlásající světu krásy Benátek.
Proč ne? No vážně, proč by si tam nezajel? Protože nemusel nic plánovat, mohl své plány měnit podle potřeby. Podíval se na hodinky: bylo sotva půl deváté, možná pozdě na to, aby se hnal na letiště a pokoušel se koupit letenku, ale - pokud se dobře pamatoval, jako že ano - z Říma přece vyjíždějí vlaky až do půlnoci. Proč tedy nezkusit vlak? Pomalá cesta po železnici z Brindisi vedoucí krajinou, která se během staletí nezměnila ani co by se za nehet vešlo, ho dokonale okouzlila. Za pár minut si může sbalit své jediné zavazadlo a během dalších dvaceti už může stát na nádraží. Za peníze, co má, určitě lístek dostane, a i kdyby ne; může se vždycky vrátit na Via Due Macelli, kde si zaplatil pokoj na týden dopředu.
O tři čtvrti hodiny později procházel Havelock pod vysokým průčelím Ostijského nádraží, které vystavěl Mussolini za oněch romantických časů trumpet, bubínků, pochodů a vlaků, co jezdily podle jízdního řádu.
Italština nepatřila k Michaelovým silným stránkám, ale číst v ní dokázal obstojně: Biglietto per Venezia. Prima classe. Fronta nebyla dlouhá a štěstí mu přálo. Za osm minut odjíždí slavný rychlík Freccia della Laguna a pokud si siňor chce trochu připlatit, dostane se mu komfortu v podobě vlastního kupé. Siňor souhlasil; pokladník mu orazítkoval ozdobný lístek a sdělil mu, že Freccia odjíždí z binario trentasei, dvojitého nástupiště, které neleželo od pokladny dál než na délku několika fotbalových hřišť.
"Fate presto, signore! Non perdete tempó! Fate in fretta!"
Michael se ponořil do hemžící se masy lidí a co nejrychleji kráčel k nástupišti 36. Pod obrovskou kupolí Ostijského nádraží panoval zmatek - jako obvykle: skřípot přijíždějících vlaků se mísil s kvílením odjíždějících, z ohlušujícího řevu se tu a tam vyloupla šťavnatá nadávka; nosiči evidentně také stávkovali. Po pěti minutách čirého zoufalství se mu podařilo probojovat na hledané nástupiště, kde - pokud to vůbec šlo - vládl ještě větší chaos než ve zbytku nádraží. Současně s plánovaným odjezdem jeho rychlíku dorazil od severu vlak nacpaný lidmi a nastupující a vystupující ubožáci klopýtali přes rozházené vozíčky na zavazadla. Připomínalo to scénu z Dantova Pekla.
Najednou mezi zmítajícími se těly zahlédl ženskou hlavu s širokým kloboukem, který jí zakrýval tvář; právě vystoupila z vlaku od severu a mluvila s průvodčím. Nestalo se mu to poprvé: stejná barva vlasů, stejný účes, tatáž linie krku; šátek, klobouk nebo kabát podobný těm, jaké nosila ona. Ano, už se mu to stalo dřív - snad až příliš často.
Pak se žena otočila a Havelockovým tělem projela ostrá bolest, jako by ho bodali do prsou rozžhaveným nožem. Tvář,

kterou viděl na druhém konci perónu mezi pobíhajícími davy, se mu nezdála. Byla to ona.
Jejich oči se setkaly: její se rozšířily v němé hrůze a ve tváři jí ztuhly rysy. Rychle se odvrátila a vrhla se do davu před sebou. Michael zamrkal, aby zahnal bolest, šok a neovládnutelný třes, který ho zčistajasna přepadl. Odhodil kufr; musel jednat, rozběhnout se za tou živou mrtvolou z Costa Brava! Byla přece naživu! Žena, kterou miloval, která jeho lásku zradila a zaplatila za to životem, byla naživu!
Jako vzteklé zvíře rozrážel těla kolem sebe, volal na ni jménem, zapřísahal ji, aby na něj počkala, poroučel lidem kolem, aby ji zastavili; proletěl po rampě pod masívní kamennou branou, nedbal na křik těch, které porazil a nechal za sebou ležet, na rány, které na něj ze všech stran pršely, ani na ruce, které mu trhaly šaty.
Nikde ji neviděl.
Co se to proboha stalo?
Jana Karasová žila!

4

Pohled na Janu Karasovou ho zasáhl jako blesk z čistého nebe a bez varování jej vrhl zpět do temného světa, který chtěl hodit za hlavu. Žila! Musel jednat, musel ji najít; naslepo se prodíral davem, rozrážel ruce a ramena. Jeden východ, pak druhý, třetí, čtvrtý: zastavil několik strážníků a pracně lovil v paměti italská slovíčka. Vychrlil na ně její popis a každou zmrzačenou větu ukončil výkřikem "Aiuto!", aby se pokaždé setkal jen s pokrčením ramen a pohledem plným nelibosti.
Utíkal jako o život. Schodiště, dveře, výtahy. Vrazil dva tisíce lir ženě mířící na dámskou toaletu a pět tiaíc nějakému pomocnému dělníkovi; dále vyslechl tři průvodčí, kteří obtěžkáni taškami odcházeli z budovy, evidentně domů.
Nic. Nikde nebyla.
Havelock se opřel o koš na odpadky; podrápané ruce mu krvácely a pot mu stékal po zádech. Chvíli se mu zdálo, že se do odpadků vyzvrací - jeho zoufalství přesáhlo všechny meze. Musel se sebrat, vzpamatovat se, a toho mohl dosáhnout jenom tím, že nepoleví, bude pokračovat, i když třeba pořád pomaleji, ale přece jen se úplně nezastaví. Musí uklidnit své zběsile bušící srdce a najít aspoň kousek mozku, který by byl schopen rozumně uvažovat. Matně si vzpomněl na svůj kufr; byla malá pravděpodobnost, že by se s ním mohl ještě shledat, ovšem jít se po něm podívat byla alespoň nějaká činnost. Vydal se na zpáteční cestu davem; tělo ho bolelo, smysly měl otupené a jen nedokonale vnímal strkající se postavy kolem, jako by procházel temným tunelem plným stínů a hvízdajícího vichru. Ani nevěděl, jak dlouho mu trvalo, než konečně prošel pod vysokým obloukem brány a stanul na vylidněném nástupišti: Freccia odjela a úklidové čety se vrhly na vlak od severu, na vlak, kterým přijela Jana Karasová.
Svůj kufr, pomačkaný a s potrhanými řemeny, našel zaklesnutý mezi okrajem nástupiště a stěnou třetího vagónu; přiklekl a vytáhl jej na perón. Zabíral střídavě za jednu a pak za druhou stranu, až kůže zaskřípala, kufr vyletěl nahoru a Michael padl naznak, svíraje v ruce napůl utržené držadlo. Blížil se k němu nějaký muž v montérkách a s koštětem v ruce; Michael neohrabaně vstal a uvědomil si, že zřízenec se zastavil a civí na něj se směsí pobavení a hnusu v očích: zřejmě si myslí, že jsem opilý, napadlo ho.
Držadlo konečně povolilo a kufr se naklonil směrem dolů. Havelock ho vzal do náruče a vydal se po nástupišti k rampě, dobře si vědom toho, že kráčí jako náměsíčný.
Nikdy si nevzpomněl, kdy a kudy se dostal ven; probral se teprve, když se s kufrem přitisknutým k tělu potácel kolem osvětlených výloh na ulici před nádražím. Věděl, že kolemjdoucí na něj vyjeveně zírají, na jeho potrhané šaty a rozbitý kufr, ze kterého vylézaly jeho propriety. Chladný noční vzduch pomalu rozháněl mlhu, která se mu nahromadila v hlavě; zdravý rozum se mu vrátí nejlépe tak, že bude myslet na drobné, i když nutné věci: umyje se, převlékne, zapálí si a koupí nový kufr.
F. MARTINELLI Valigeria. Tmavě rudý neón zářil nad obrovskou výlohou plnou potřeb pro cestovatele; šlo o jeden z těch obchodů poblíž Ostijského nádraží, které slouží bohatým cizincům a zazobaným Italům. Prodávaly se tu předražené napodobeniny předmětů denní potřeby, z nichž se stalo luxusní zboží přidáním špetky stříbra a naleštěné mosazi.
Havelock na okamžik zaváhal, zhluboka se nadechl a sevřel kufr, jako by to byl kus prkna, jehož se přidržuje uprostřed rozbouřeného moře a bez něhož by se utopil. Vešel dovnitř; naštěstí se už blížila zavírací doba a v obchodě nebyla ani noha.
Zpoza pultu se vynořil vedoucí a tvářil se vyplašeně. Zarazil se a ucukl, jako by uvažoval, jestli se má dát na útěk.
Havelock rychle promluvil chabou italštinou:
"Takhle mě zřídili v tlačenici na nádraží. Bohužel jsem upadl. Musím si koupit pár věcí. Tedy, hodně věcí. Každou chvíli mě čekají v Hassleru."
Po zmínce o nejpřepychovějším římském hotelu se vedoucí zatvářil soucitně, ne-li dokonce přátelsky.
"Animali," zvolal a zamával rukama, jako by vyčítal Bohu, co to zase provedl. "To je prostě příšerné, siňore! Dovolte, abych vám pomohl -"
"Budu potřebovat nový kufr. Z dobré, měkké kůže, jestli nějaky máte."
"Naturalmente."
"Chápu, že od vás asi žádám moc, ale nemohl bych se někde umýt? Hrozně nerad bych se s komtesou setkal v tomhle stavu."
"Prosím, tudy, siňore! Tisíckrát prosím za prominuti, a mluvím za celý Řím! Tudy -"
Zatímco se Michael vzadu myl a převlékal, myslel na dvě krátké návštěvy Říma v doprovodu Jany Karasové. Poprvé Římem jen projížděli, kdežto podruhé tu byli mnohem déle - tři, čtyři dny, pokud se dobře pamatoval. Projeli celý Balkán

v převlečení za jugoslávské manžele, nasbírali informace o ochraně státních hranic a v Římě čekali na další rozkazy z Washingtonu; jejich spojkou byl člověk, na kterého se nedalo jen tak lehce zapomenout, protože v Itálii fungoval jako jediný černý atašé na velvyslanectví.
Jejich první setkání se neobešlo bez špetky humoru - tedy, černého humoru. Michael a Jana se s ním měli sejít v malé, zastrčené restauraci na západ od Palatinu; mačkali se u baru, čekali, až atašé přijde a sám si vybere vhodný stůl, a ani si nevšimli vysokého černého vojáka, který stál napravo od nich a objednával si martini. Po několika minutách se černoch usmál a prohlásil:
"Catasta di legna mi už leze krkem, masa Havelock. Co kdybychom se posadili?"
Jmenoval se Lawrence Brown, přesněji podplukovník Lawrence B. Brown; to prostřední B. byla zkratka jeho skutečného jména - Baylor.
"To mi věřte," sdělil jim ještě téhož večera po několika panácích, "ti hoši z rozvědky si vážně mysleli, že ‚Brown` - hnědý je pro mě jako krycí jméno ‚velice výstižné`, nebo to aspoň tvrdili. Každopádně je to lepší než ‚atašé Černá Huba` nebo tak."
S Baylorem by si teď mohl promluvit... pokud s tím ovšem bude Baylor souhlasit. Ale kde? Nemůže to být nikde blízko velvyslanectví; vláda Spojených států má jednomu bývalému agentovi hodně co vysvětlovat.
Zatímco mu vedoucí balil šaty do příšerně předraženého nového kufru, podařilo se Michaelovi po dvaceti minutách horečného úsilí dovolat na velvyslanectví. Starší atašé Brown byl právě na recepci v prvním patře.
"Řekněte mu, že to spěchá," požádal Michael. "Já jsem... Baylor."
Lawrence Baylor se rozhodně netvářil nadšeně a málem Havelocka odmítl. Ať chce bývalý rozvědčík mluvit o čemkoli, bude lepší si o tom promluvit na vyslanectví. Je pro to spousta dobrých důvodů...
"A co kdybych vám řekl, že jsem zpátky ve hře? Třeba mě za to neplatíte vy, ani nikdo jiný, ale každopádně jsem zpátky. Být vámi, plukovníku, nebral bych to na lehkou váhu."
"Na Via Pancrazio je kavárna, La Ruota del Pavone. Znáte to tam?"
"Najdu to."
"Budu tam za tři čtvrtě hodiny."
"Dobře, počkám."
Od stolku v nejzapadlejším koutě kavárny Havélock sledoval, jak si důstojník objednává u baru karafu vína a jak se k němu přibližuje. Baylorův mahagonový obličej vypadal přísně a napjatě - evidentně mu nebylo do smíchu. Když došel k Michaelovu stolu, ani mu nenabídl ruku; rovnou se posadil, pomalu a zhluboka si oddechl a pokusil se o úsměv.
"Rád vás vidím," prohlásil nepřesvědčivě.
"Díky."
"A jestli pro mě nemáte nic, co bychom rádi slyšeli, tak doufám, kamaráde, že je vám jasné, do jakého maléru mě můžete dostat."
"Mám něco, že se vám z toho protočí panenky," pravil Havelock šeptem. Ruce se mu znovu roztřásly; chytil se za zápěstí, aby je ovládl. "Mně se z toho aspoň protočily."
Plukovník chvíli studovat Michaela i jeho ruce. "Koukám, že jste pěkně nervózní. O co jde?"
"Je naživu. Viděl jsem ji!"
Baylor zůstal zticha a ani se nepohnul. Očima bloudil po Michaelově obličeji a zaznamenával čerstvé šrámy a modřiny. Zřejmě si dal dvě a dvě dohromady, protože se zeptal: "To máte na mysli Costa Brava?"
"Víte sakra dobře, co mám na mysli," vybuchl Michael. "Každé naše oddělení, co jich po světě máme, dostalo zprávu o tom, že jsem s tím praštil a proč! Proto jste mi taky před chvilkou řekl to, co jste mi řekl. ‚Pozor na zneuznaného génia,` radí Washington a vy se toho držíte. ‚Je schopný všeho. Mohl by začít mluvit, mohl by si usmyslet, že si chce vyřizovat účty...`"
"Takové věci se přece dějí."
"Jo, jenže já v tom nejedu. Nechci si vyřizovat žádné účty, protože mě celá ta hra už dávno nezajímá. Nemůžu si ovšem pomoct, abych neuvažoval hlavou. Viděl jsem ji na vlastní oči a ona viděla mě. A co víc, poznala mě! Utekla!"
"Citové vypětí je prvním krokem k hysterii," poučoval plukovník. "V takovém stavu se často stane, že lidé vidí věci, které ve skutečnosti neexistují. A vy jste prožil pěkný šok."
"To už je pasé. Praštil jsem s tím, vyrovnal se s tím a -"
"Poslyšte, kamaráde," naléhal voják. "Člověk přece jen tak nezahodí šestnáct let práce!"
"Já ano."
"Byli jste spolu v Římě. Vyvolalo to ve vás vzpomínky. Jak jsem říkal, takové věci se stávají."
"Ne. Nic se ve mně nevyvolalo. Prostě jsem viděl -"
"A zavolal mne," přerušil ho Baylor zostra. "My tři jsme spolu strávili pár večerů. Napiti jsme se, pobavili; to se vám všechno vybavilo, a proto jste zavolal mě."
"A komu jinému? Tady v Římě jsem nikdy neměl žádný jiný kontakt! Tehdy jsem se nemohl prostě sebrat a zajít si na velvyslanectví jako dneska."
"Tak tam pojďme spolu," navrhl plukovník rychle.
"To nejde! Navíc to ani není důležité. Teď jste na řadě vy. Před sedmi měsíci jste mi předával rozkazy z Washingtonu a teď budete tak laskavý a pošlete těm pánům tam za mořem zprávu o mimořádné situaci. Hezky jim řeknete, co jsem viděl. Nemáte na vybranou."
"Můžu k tomu doplnit svůj názor. Předestírám ke zvážení to, co tvrdil bývalý agent ve stavu krajního rozrušení."
"Fajn, zkuste si to. Před pěti dny jsem v Aténách málem zabil jednoho chlápka - známe ho oba, je od Dzeržinského - za to, že měl odvahu mi říct, že Costa Brava nebyla ruská akce. Pověděl mi, že nikdy nepatřila ke KGB a tím spíš k VKR.

Nezabil jsem ho jen proto, že jsem si myslel, že je to jen taková zkouška naslepo - ten člověk mi totiž říkal pravdu tak, jak ji sám znal. Poslal jsem po něm vzkaz do Moskvy, že to moc smrdí, abych jim na to skočil."
"To od vás bylo hezké."
"Ne, od něj. Víte, on mě klidně mohl sebrat a odvézt do Sevastopolu a do Ljubljanky, než bych řekl švec."
"Že by byl tak dobrý?"
"Každopádně se snažil. Ale nakonec mě nechal na pokoji. Zjistil, že mě nepotřebuje."
"Proč?"
"Protože dostal pocit, že návnada jsem já. To jsou paradoxy, co? Žádná místnůstka v Ljubljance - pěkně ručky pryč ode mě. A chce, abych vzkázal do Washingtonu, že Dzeržinský se mě ani nedotkne." Havelock se nadechl. "No, a teď tohle."
Plukovník se zachmuřil a pohrával si se sklenkou. "Nemám sice vaše zkušenosti, ale připusťme na okamžik, že jste skutečně viděl, co tvrdíte."
"Viděl jsem to. Berte to jako fakt."
"Nehodlám ustupovat - řekněme prostě, že je to možné. Mohli to na vás nahrát. Měli vás pod dohledem, znali vaše plány, kam pojedete. Pomocí počítačů si vyberou dostatečně podobnou ženskou a s využitím plastické chirurgie mají po ruce dvojnici, která splní svůj účel i na kratší vzdálenost. ‚Pozor na zneuznaného génia.` Nikdo neví, kdy ho napadne, že by si měl vyrovnat účty. A zvlášť, když se nějakou dobu dusil ve vlastní šťávě."
"Viděl jsem jí to na očích! A i kdyby se vám tohle nezdálo, mám ještě něco, co staví celou vaši strategii na hlavu. Ještě dvě hodiny předtím jsem neměl ani tušení, že na to nádraží půjdu, a nikdo jiný to tedy nemohl tušit taky. Do Říma jsem přijel včera a předplatil si pokoj na celý týden v jednom pensione na Due Macelli. Dneska večer v půl deváté mi padl do oka plakát a rozhodl jsem se zajet do Benátek. S nikým jsem o tom nemluvil." Michael sáhl do kapsy a vytáhl jízdenku na Freccia delta Laguna. "Freccia měla odjíždět v devět pětatřicet. Na lístku máte vytištěný čas, kdy jsem ho koupil. Přečtěte si to!"
"Dvacet jedna dvacet sedm," četl důstojník. "Za tři minuty půl desáté. Osm minut před odjezdem vlaku."
"Všechno si můžete ověřit. A teďse mi koukněte do očí a řekněte, že lžu. Třeba byste mi mohl vysvětlit, jak by se takové divadýlko dalo naaranžovat během osmi minut - i s tím, že vystoupila z vlaku, který zrovna přijel!"
"To vysvětlit nemůžu. Pokud ovšem..."
"Než vystoupila, mluvila pár vteřin s průvodčím. Určitě bych ho mohl najít."
Baylor se znovu odmlčel; chvíli zíral na Havelocka a pak promluvil.
"Tak dobře. Pošlu to hlášení." A dodal: "I s potvrzením. Ať jste viděl cokoli, mluvíte pravdu. Kde budete k zastižení?"
"Pardon. Já se spojím s vámi."
"Budou s vámi chtít mluvit a možná, že dost brzo."
"Zavolám vám."
"Proč to dělat takhle složitě?"
"Jde o něco, co mi řekl Rostov v Aténách."
"Rostov? Pjotr Rostov?" Plukovníkovi málem vypadly oči z důlků. "To už je pořádná šarže."
"Jsou ještě vyšší."
"Ale není jich moc. Co říkal?"
"Že si naše nosy pořád ne a ne zvyknout. Naopak začnou být citlivější - na jednotlivé variace základního pachu. Jako u zvířat."
"Čekal jsem něco konkrétnějšího," opáčil Baylor zklamaně.
"Vážně? Z mého pohledu je to konkrétnější než co jiného. Tu past na Costa Brava si vymyslel někdo ve Washingtonu a všechny perfektní důkazy si vycucali z palce pánové z vlády."
"Pokud jsem slyšel, řídil jste celou akci sám."
"Jenom poslední fázi. Na tom jsem trval."
"Takže -"
"Vycházel jsem z toho, co mi dali. A teď bych rád věděl, proč mi to dávali. Jak se mohlo stát, že jsem dneska viděl to, co jsem viděl."
"Jestli jste to skutečně viděl -"
"Ona je naživu. Chci vědět proč. A jak!"
"Stejně tomu nerozumím."
"Costa Brava byla past, ovšem připravená pro mě. Někdo mě chtěl odstranit ze hry. Ne zabít, jenom odstranit. Snad abych nepodlehl pokušení."
"Nevyrovnané účty," dumal plukovník. "Ageeho syndrom, Sneppův komplex? Nemyslel jsem, že by to zrovna vám vlezlo do hlavy."
"Už jsem vyhrabal dost bomb a hodně bolavých míst. Někdo zřejmě chtěl ta bolavá místa navždycky pohřbít - a ji taky. Proč?"
"Fakta jsou fakta. Ovšem jestli jste chtěl vyhrabat nějaká bolavá místa, která by zrovna nebyla ve státním zájmu - teď schválně přeháním - tak existuji i jiné metody, jak je... pohřbít."
"Zlikvidovat mě?"
"Neřekl jsem, že bychom vás zabili. Tak se to u nás nedělá." Po krátké odmlce plukovník dodal: "I když, konečně, proč ne?"
"Ze stejného důvodu, proč se ani spoustě jiných nestaly nehody, které by podplacení patologové označili jako něco jiného. Sebeobrana. Nebo jiný syndrom - říká se mu Norimberský. Místo aby se tím bolavá místa pohřbila, můžou

klidně vyplavat na povrch. Zapečetěné obálky, které nejmenovaní advokáti otevřou v případě podezřelých okolností a tak dále."
"Proboha, to myslíte vážně? Copak jste zašel až tak daleko?"
"Kupodivu nikdy. Ne doopravdy. Jenom jsem se naštval a zbytek už ode mě spíš čekali."
"V jakém světě to vy, agenti, vlastně žijete?"
"Ve stejném jako vy - jenom ho líp známe. A proto vám taky nehodlám říct, kde mě najdete. Ucítil jsem pořádný smrad směrem od Potomacu." Havelock se naklonil a jeho hlas se změnil v šepot: "Já to děvče znám. Aby udělala něco takového, museli ji mít dokonale v hrsti. Něco s ní museli vyvést, a já chci zjistit co a proč."
"Když připustíme," spustil Baylor, "že máte pravdu - a já něco takového nepřipouštím ani na okamžik - kde berete tu jistotu, že vám to řeknou?"
"Přišlo to tak najednou," pravil Michael. Opřel se zády o židli a mluvil jakoby ze sna:
"To úterý jsme byli v Barceloně. Už jsme tam trčeli celý týden; z Washingtonu nám oznámili, že se v tom sektoru něco semele, a nic víc. Pak jsem dostal zprávu z Madridu, kód čtyři-nula, přes kurýra, nevynášet z velvyslanectví a jen ke čtení. V Madridu není žádné oddělení konzulárních operací, nikdo, kdo by mi mohl informace předat, a tak jsem tam musel letět osobně; podepsat převzetí toho zatraceného pouzdra a otevřít ho v uzavřené místnosti, kterou hlídali tři mariňáci. Bylo tam všechno - všechno, co provedla, co odvysílala - informace, které mohla mít jedině ode mne. Taky tam byl plán pasti - a návrh, že bych to mohl vzít do rukou, kdybych chtěl.
Chtěl jsem. Věděli dobře, že jinak by mě nepřesvědčili. V pátek jsem se vrátil do Barcelony a v neděli bylo po všem... přesvědčili mě. Během pěti dní se všechno zhroutilo. Bez fanfár - jenom pár výkřiků a světel na pláži. A konec. Zčistajasna. Jinak se to ani provést nedalo."
"Neodpověděl jste mi na otázku," připomněl mu Baylor trpělivě. "Jestli máte pravdu, proč si myslíte, že vám to řeknou?"
Havelock se na vojáka upřeně zadíval.
"Protože mají strach. Začnou se ptát - proč? Bomby, bolavá místa - kterépak z nich?"
"O čem to mluvíte?"
"Že mě vyřadí ze hry, na to nemohli přijít jen tak sami od sebe. Museli mít nějaký důvod. Přece nevyženou člověka tak, jako mě, jen kvůli nějakým prkotinám. Dobří agenti se špatně nahrazují a výchova nových stojí peníze. Vždycky je možné se nějak dohodnout, vysvětlit si věci. Vyzkouší se všechno možné, než někoho pustí. A u mě se o to ani nesnažili."
"Můžete mluvit konkrétněji," vybízel důstojník podrážděně.
"Rád bych. Jde o něco, co vím, nebo o čem si oni myslí, že to vím. Něco, co jsem mohl někam napsat... nějaká bomba."
"A je to pravda?" ptal se Baylor chladným, profesionálním hlasem. "Máte nějaké takové informace?"
"Najdu si je," odtušil Havelock, odstrčil židli a zvedl se k odchodu. "To jim vyřiďte. A ji taky najdu. Nebude to lehké, protože ona pro ně už taky nedělá. Vypadla ze hry, musí se skrývat. I to jsem jí poznal na očích. Ale já ji najdu."
"Možná," zkusil to Baylor, "když se vám z toho něco podaří dokázat, třeba vám budou chtít pomoci."
"To bych jim doporučoval," zabručel Michael a podíval se svrchu na vojenského atašé. "Budu jejich pomoc potřebovat. Zatím chci, aby mi celou šarádu vysvětlili - slovo od slova. Jestli nebudou chtit, začnu mluvit. Nedovíte se kdy a kde - prostě začnu. A tu bombu si tam už najdete sami."
"Nedělejte hlouposti!"
"Ne, nic takového dělat nechci. Jenže to, co jí provedli a mně taky, vlastně nám oběma - to nebylo fér, plukovníku. Vracím se. Sám. Ještě se ozvu."
Havelock se obrátil a vyšel z kavárny na Via Panerazio.
Po Via Galvani zamířil zpátky k nádraží, kde si v automatické úschovně uložil nový kufr; přišlo mu to jako vrcholná ironie. Janu Karasovou odsoudil také kufr v automatické úschovně na barcelonském letišti, k němuž je dovedl zběh od Baadera a Meinhofové výměnou za tiché odvolání rozsudku smrti, který byl nad ním vynesen v nepřítomnosti. Německý terorista Madridu prozradil, že Fraulein Karas si s sebou stále nosí poslední agenturní zprávy; měl to být zvyk všech agentů Vojennoj, vynucený zvláštním vztahem, v jakém byla tato tajuplná a nebezpečná odrůda sovětské rozvědky ke zbytku KGB. Někteří agenti méli při dlouhodobých a zvláště tajných operacích přístup ke svým dokumentům pro případ, že by se nemohli spojit se svými nadřízenými v Moskvě. Způsoby, jak chránit sama sebe, byly vždycky různé a mnohdy obdivuhodné - nikdo o tom nepochyboval.
Nikdo. Ani on ne.
Někdo se s ní sejde a předá jí klíček od skrýše - automatická úschovna nebo i bezpečnostní schránka v bance. Materiály jsou v ní včetně případných nových instrukcí.
Jednoho odpoledne, dva dny před Michaelovým odjezdem do Madridu, ji zastavil nějaký muž. Stalo se to v kavárně na Paseo Isabel a ten člověk byl namol opilý; potřásl jí rukou, pak jí ji políbil. O čtyři dny později našel Michael v Janině kabelce klíček a o dva dny později byla mrtvá.
Klíček tedy skutečně existoval, jenže komu patřil? Prohlédl si ověřené fotokopie všech materiálů, které se našly v kufru. Čí to byl kufr? Pokud nepatřil jí, jak se do něj dostaly její otisky prstů? Jestliže ty otisky byly její, jak mohla na něco takového přistoupit?
Co s ní udělali? A co udělali s tou blondýnou na Costa Brava, která křičela česky a která dostala několik zásahů kulkami do zad, do krku a do hlavy? Co je to za lidi, kteří mohou přivázat jiného člověka na provázek a vyhodit ho do povětří jako loutku v pimprlovém divadýlku? Ta žena zemřela; smrt viděl už tolikrát, že se nemohl mýlit. Žádná šaráda, jak by to možná nazval elegán Gravet.
A stejně to všechno byla šaráda, od začátku. Všichni byli jen loutky - ale na jakém jevišti a pro čí pobavení?

Pospíchal po Via Galvani a blížil se k Via della Mamorata. Jen pár bloků ho dělilo od obrovitého nádraží: tam také začne s pátráním. Aspoň něco ho napadlo; jestli to má smysl nebo ne, to se uvidí během půl hodiny.
Minul křiklavě osvětlený novinový stánek, na němž bulvární plátky zápolily o přízeň kolemjdoucích s oslnivými obálkami časopisů. Vyceněné zuby a přerostlá ňadra se snažila odloudit pozornost od zmrzačených těl a podrobných popisů znásilnění a ublížení na zdraví. Nad vším se skvěla z obálky mezinárodního vydání časopisu Time slavná tvář: jasné, zářící oči za brýlemi s kostnatými obroučkami, prozrazující inteligenci; na první pohled chladné, ale čím déle se na ně člověk díval, tím více roztávaly a rozehřívaly se - snad pochopením, které byste nalezli jen u mála lidí na tomto světě. Byl zde celý, s vysedlými lícními kostmi, orlím nosem a silnými rty, z nichž tak často plynula neuvěřitelná slova.
"Muž pro všechny časy i národy," stálo napsáno pod fotografií. Žádné jméno ani titul; nebylo jich zapotřebí. Celý svět znal amerického ministerského předsedu, celý svět naslouchal jeho rozvážnému hlasu a rozuměl. Skutečně, tohle byl člověk pro všechny; dokázal se snadno přenést přes hranice, jazykové bariéry i národnostní rozepře. Byli lidé - a Michael k nim patřil kteří byli přesvědčeni, že svět buďto poslechne Anthonyho Matthiase, anebo vyletí do vzduchu.
Antonín Matyáš. Jeho přítel, učitel, téměř otec. Pokud šlo o Costa Bravu, fungoval i on jako pouhá loutka. Kdo se mohl opovážit?
Havelock hodil na pult několik lirových bankovek a zmocnil se časopisu; přitom si vzpomněl na rukou psaný vzkaz, který mu Antonín i přes odpor washingtonských stratégů přiložil k supertajným materiálům, které za ním posílali do Madridu. Z několika krátkých rozmluv v Georgetownu Matthias pochopil hloubku jeho citů k ženě, s níž v průběhu posledních měsíců pracoval: snad teď Michael najde sílu praštit s agenturou a dojít klidu, který mu po většinu života nebyl dopřán. Státník dokonce jemně zažertoval v tom smyslu, že když se Čech po čtyřicítce a navíc v Michaelově branži zamiluje do jediné ženské, je to hrozná rána jak pro romantiky, tak pro slovanskou tradici.
V jeho vzkazu však jakákoli lehkovážnost chyběla.
Můj milý synu
Připojené dokumenty mě zasáhly stejně, jako zcela jistě zasáhnou i Tebe. Je smutné, že právě Ty, kdo ve svém dětství tolik vytrpěl a kdo v posledních letech tak obětavě pracoval pro svoji novou vlast, musíš znovu zakusit trpkost zklamání. Vyžádal jsem si - a obdržel - naprosto nezvratné ověření všech přiložených materiálů. Pokud by sis přál odejít, máš na to samozřejmě právo. Nehleď na připojená doporučení; národ může od člověka žádat mnoho, ale Ty jsi mu se ctí poskytl mnohem víc. Třeba už ta zloba, o níž jsme spolu mluvili před lety, vyprchala a fúrie, které tě dohnaly k tomuto strašnému způsobu života, zmizely; třeba se již nyní můžeš vrátit do jiného světa, kde bys mohl svých vědomostí využít jinak. Modlím se, aby to byla pravda.
Tvůj
Antonín M.
Havelock zapudil vzpomínku na dopis z hlavy; všechno se tím jen komplikovalo. Ověření: pozitivní. Nalistoval v časopise článek o Matthiasovi; nebylo v něm nic nového, jenom shrnutí jeho posledních úspěchů při odzbrojovacích jednáních. Stať končila poznámkou, že ministerský předseda odjel na nejmenované místo, aby tam strávil zaslouženou dovolenou. Michael se usmál: věděl, kde to je. Chata v údolí Shenandoah. Dost možná, že do rána ještě použije všechny možné kódy, které zná, aby se s tou chatou mohl spojit; napřed ovšem musí zjistit, co se stalo. Antonína Matyáše se celá záležitost dotýká skoro stejně jako jeho.
Dav pod obrovskou kupolí Ostijského nádraží už prořídl; poslední vlak z Říma odjel, nebo se právě chystal k odjezdu. Havelock vytáhl svůj kufr z přihrádky a rozhlédl se: hledal nápis, který tu někde musel být. Třeba tím jen zbytečně ztratí čas, i když ten pocit neměl - aspoň ví, čím začít. V té kavárně na Via Pancrazio řekl důstojníkovi rozvědky: "Než vystoupila, mluvila pár vteřin s průvodčím. Určitě bych ho mohl najít."
Michael usoudil, že lidé na útěku se většinou nezastavují na kus řeči s průvodčím jen tak pro nic za nic; na to mají příliš mnoho starosti. V každém městě jsou místa, kde mohou muži i ženy beze stopy zmizet, pokud si to přeji, kde se plstí jen hotově, kde nikdo neřekne nic, co nemá, a kde není zvykem zapisovat se v hotelu svým pravým jménem. Jana Karasová mohla znát jméno čtvrti, dokonce i ulice, ale samotný Řím neznala. Ve městě, kde se na každém kroku stávkuje, se může i člověk závodící s časem přimět k tomu, aby se zeptal, kudy kam.
Na zdi uviděl nápis opatřený šipkou směřující k administrativním budovám. AMMINISTRATORE DELLA STAZIONE.
O pětatřicet minut později se mu podařilo přesvědčit noční službu, že je v jejím finančním zájmu - i v zájmu průvodčího aby ho našel co nejrychleji, a obdržel adresu muže, který měl na starosti vagóny tre, quattro a cinque vlaku, který v půl deváté přijel na binario trentasei. Protože lidé od dráhy byli vlastně státními zaměstnanci, byla ke každé zaměstnanecké kartě připojena fotografie; Michael na ní poznal muže, se kterým Jana Karasová hovořila. V kartě mimo jiné stálo, že dotyčný umí anglicky. Livello primario.
Po otlučeném schodišti činžovního domu vystoupal do pátého patra, našel dveře se jmenovkou "Mascolo" a zaklepal. Zarudlý průvodčí měl na sobě plandavé kalhoty přichycené širokými kšandami, táhlo z něj laciné víno a oči měl lehce skelné. Havelock vytáhl z kapsy deset tisíc lir.
"Kdo by si pamatoval jednoho pasažéra při těch tisících, co jich jezdí," bručel muž, když si sedal naproti Michaelovi ke kuchyňskému stolu.
"Na tuhle si určitě vzpomenete," prohlásil Havelock a vytáhl další bankovku. "Přemýšlejte. Nejspíš byla poslední, s kým jste v tom vlaku mluvil. Štíhlá, prostřední postava, široký klobouk."
"Si! Naturalmente. Una bella ragazza! Už si vzpomínám." Průvodčí shrábl peníze, napil se vína, říhl a pokračoval. "Ptala se mě, jestli jede nějaký přípoj do Civitavecchie."
"Civitavecchia? To je město na sever odtud, ne?"
"Si. Přístav na Tyrhénském moři."
"Vědel jste to?"

"Podívejte, siňore, z Říma jezdi do Civitavecchie jenom pár vlaků a takhle v noci žádný. Je to spíš nákladní přístav, ne osobní."
"Co jste jí řekl?"
"Přesně tohle. Vypadala dobře oblečená, tak jsem jí poradil, aby si vzala taxíka. Jestli nějakého sežene. Řím je manicomio!"
Havelock pohodil hlavou na znamení díků, položil na stůl ještě jednu bankovku a zamířil ke dveřím. Pohlédl na hodinky: bylo za deset minut půl druhé ráno. Civitavecchia, pristav v Tyrhénském moři. Lodi většinou vyplouvají na moře za úsvitu.
Má tedy asi tak tři hodiny na to, dostat se do Civitavecchie, prohledat přístav, najít to správné molo, loď a - černého pasažéra.

5

Vyřítil se z haly hotelu na bulváru Bernini a klusal klikatými uličkami na Via Veneto. Ne že by se noční recepční v hotelu nesnažil, ale pomoci mu nemohl; motivován tlustými svazky lir bušil do telefonu jako šílený, chrlil na ospalého telefonistu záplavy čísel, jenže neměl asi ty pravé styky - sehnat vůz k pronajmutí se mu nepodařilo.
Havelock se zastavil, aby se nadechl, a přitom studoval světla na Via Veneto. I přes pozdní hodinu ještě svítilo několik kaváren a hotel Excelsior. Někdo mu musí pomoci - musí se dostat do Civitavecchie! Musí ji najít. Ztratit ji už nesmí. Už nikdy! Musí ji dostihnout, přitisknout k sobě a říci jí o všech těch hrozných věcech, které jim provedli, musí jí to znovu a znovu opakovat, dokud nepochopí, že mluví pravdu, že ji miluje a jaká hrozná vina ho tíží - protože on tu lásku zabil.
Dal se znovu do běhu; první zastávkou byl Excelsior, kde na arogantního recepčního peníze neplatily.
"Musíte mi pomoct!"
"Nejste ani host hotelu, siňore," prohlásil chlap a otočil hlavu doleva.
Michael se podíval tím směrem a zahlédl, jak je z druhé strany haly pozoruji dva policisté. O něčem se dohadovali; noční služba v hotelu Excelsior byla zřejmě pod bedlivým dohledem zákona. Nebylo divu: světově proslulý bulvár byl zamořen pouličními obchodníky s drogami. Jeden uniformovaný strážce pořádku vykročil k nim; Havelock se obrátil a rychle vyšel na ulici.
Unavený vrchní v Café de Paris mu řekl, že je capo zuccone. Kdo by v tuhle nekřesťanskou hodinu půjčil nějakému cizinci auto? Americký vedoucí chabé napodobeniny baru na Třetí avenue ho rovnou vybídl, aby se šel vycpat.
A zase do ulic. Pot mu stékal po tvářích. Hassler - Villa Medici! V tom obchodě u nádraží přece mluvil o tomhle hotelu...
Noční recepční ve Villa Medici byl zřejmě zvyklý na to, že bohatí návštěvníci Říma mají svoje libůstky. Podařilo se mu sehnat pro Michaela hotelový fiat; cena byla sice kosmická, ale spolu s klíčky od vozu dostal Michael i mapku okolí Říma s červeně vyznačenou nejkratší cestou do Civitavecchie.
Do města dorazil ve čtvrt na čtyři a celou půlhodinu strávil tím, že jezdil po přístavu a hledal vhodné místo, kde zaparkovat a začít s pátráním po Janě Karasové.
Taková místa najdete snad v každém přístavu: světla tu svítí celou noc a pořád se něco děje, skupinky strojníků a skladištních dělníků se míhají jedna přes druhou, nakládají zboží a připravují obří kotle a starodávné turbíny velkých lodí na daleké plavby. Hospody a kavárny lemují uličky zahalené mlhou a protknuté jen tu a tam rozptýleným světlem pouliční lucerny, útočiště, kde se podává ta nejhorší kořalka a nejodpornější jídlo.
Na sever a na jih od něj se rozkládala menší mola, u nichž se houpaly zdviže a stěžně zalité měsícem, špinavé rybářské loďky, které se neodvažovaly dál než čtyřicet kilometrů od břehu, tam, kde jejich kapitáni po desetiletích praxe věděli, že je čeká slušný úlovek. Tahle mola ožijí až ráno, až se první nažloutlé paprsky slunce začnou prodírat zpoza obzoru na jihozápadě; teprve tehdy se rozespalí muži vydají po dřevěných chodníčcích k naolejovaným navijákům s perspektivou dalšího nekonečného dne před sebou. Je zbytečné hledat Janu Karasovou tady, odkud lodě ráno vyplouvají jen proto, aby se při západu slunce zase vrátily; byla by spíš někde poblíž větších přístaviši, odkud se vypravuji lodi do jiných přístavů a do cizích zemí.
Musela být někde tady, v téhle části přístavu, kde se prohánělý chomáče mlhy přihnané větrem od moře, mezi kužely světel z reflektorů a v neutuchajícím rachotu noční práce. Jistě se skrývá, aby ji neviděli ti, kdo ji vidět nemají - controllori přistaviště, které stát i loďařské společnosti platí za to, aby dávali pozor na pašované zboží i lidi. Budou ji držet někde ve skrytu až do chvíle, kdy ji budou moci bezpečně převést na palubu, až capo operaio prohlédne náklad a podepíše potvrzeni, že loď může vyplout. Pak vykročí ze stínu a přeběhne přes molo: controllori a operai už budou pryč: na odchodu po skončené šichtě.
Které molo? Která loď to bude? Kde jsi, Jano?
U tří ze čtyř hlavních nákladních úvazišť se vedle sebe pohupovaly tři nákladní lodi; ve čtvrtém úvazišti se kolébaly dvě bárky, do kterých pásové dopravníky a tlusté hadice ládovaly náklad. Jana popluje na jedné z těch nákladních lodí; nejdřív ze všeho musí vypátrat, kdy která odplouvá.
Zaparkoval fiata v postranní uličce a vyhýbaje se několika dodávkám a nákladákům, přešel přes širokou třídu k prvnímu přístavišti zleva, u jehož brány postával uniformovaný hlídač. Nebyl to nijak milý chlapík a to, že musel pracně dávat dohromady chabé trosky Havelockovy italštiny, mu na náladě nepřidalo.
"Proč to chcete vědět," ptal se hlídač a tělem zaplňoval dveře strážní budky. "Co je vám do toho?"
"Pokouším se najít někoho, kdo si koupil lístek," vysvětloval Michael a doufal, že použil aspoň přibližně správná slova.
"Passaggio? Biglietto? Kdo by si kupoval lístek na portugalskou nákladní loď?"
Havelock postřehl svou šanci: naklonil se k hlídači a než promluvil, rozhlédl se kolem.

"Takže je to ta loď! Promiňte mi, že tak špatně mluvím vaším jazykem, Signor Controllore. Chápu, že je to neomluvitelné. Pracuji na portugalském vyslanectví v Římě a jsem svým způsobem také -inspektor, jako vy. Dozvěděli jsme se, že s tou lodí by mohlo být něco v nepořádku, a pokud s námi budete ochoten spolupracovat, rádi se o tom zmíníme vašim nadřízeným."
Když předhodíte člověku příležitost, jak se zalíbit, zapomene i na povinnou nadurděnost státního zaměstnance. Nepřátelsky naladěný strážný se změnil v úslužného lokaje: dokonce ustoupil stranou, aby straniero importante mohl projít.
"Scusatemi, signore! Nerozuměl jsem vám. My, co máme dohlížet na tyhle doupata neřestí, musíme držet při sobě, nemám pravdu? Upřímně řečeno, nějaké slůvko u mých šéfů v Římě, pochopitelně -"
"Jistěže v Římě. Kdepak tady!"
"Jasně, kdepak tady. Tady je to jen banda podvodníků. Prosím, pojďte dál, určitě je vám zima."
Miguel Cristóváo měl odplouvat v pět hodin ráno. Jeho kapitánem byl muž jménem Aliandro, který strávil na můstku Cristóvána plných dvanáct let a podle toho, co se o něm tvrdilo, znal ve Středomoří každý ostrůvek a každou mělčinu. Zbylé dvě nákladní lodi byly italské; utahané stráže u vchodů docela ochotně sdělily tomu podivně mluvicímu cizinci veškeré informace, o které požádal. Ostatně to, co potřeboval vědět, se mohl dočíst v kterékoli brožurce Navi Informazione - Civitavecchia, jejichž vytrhané listy zdobily stěny hospůdek na nábřeží a sloužily opilým námořníkům v případě, že zapomněli, kdy odplouvají.
Isola ďElba vyplouvala v půl šesté a Santa Teresa přesně o dvacet minut později, v pět padesát. Havelock se cestou od třetích vrat podíval na hodinky, bylo osm minut po čtvrté. Měl strašně málo času.
Jano, kde jsi?
Za sebou uslyšel zvonění; zvonek řinčel a řinčel, hlasitě, aby byl slyšet i v lomozu strojů na molu. Vylekaně se otočil: hlídač zalezl do své skleněné krychličky a zvedl telefon. To, jak ze sebe chrlil poslušná Si, dokazovalo, že osoba na druhém konci drátu vydává rozkazy.
Telefony a stráže u bran Michaela znervóznily. Chvíli se nemohl rozhodnout, zda se má rozběhnout nebo ne; jeho dilema vyřešil hlídač, který zavěsil a vystrčil hlavu ze dveří.
"Hej, vy," zavolal na Michaela. "Když jste se tak zajímal o ty smradlavý necky, tak mám pro vás novinku! Teresa nepopluje. Musí počkat, až sem přijede nějakejch šest nákladáků z Turína; a to může trvat třeba i osm hodin. To vám povím, odbory z toho vytlučou majlant. A pak ještě zkásnou posádku, že se ožrala. Všechno to jsou svině!"
Takže Teresa je aspoň prozatím mimo hru. Může se tedy soustředit na Elbu a Cristóváa. Jestli chtějí Janu propašovat na palubu Teresy, má ještě spoustu času; kdyby však měla plout na některé ze zbývajících lodí, má už jen několik minut. Musí je využít rychle, ale uváženě, a co možná nejmíň jich promrhat. Nebylo kdy vymýšlet tahy a protitahy, zužovat oblast pátráni a opatrně volit cíle, protože by ho někdo mohl sledovat. Čas si mohl koupit jen za peníze, pokud najde ochotné lidi, nebo silou, pokud se ti ochotní lidé zapletou do vlastních lži a dají tím najevo, že znají pravdu.
Havelock rychle zamířil ke druhé bráně, kde trůnila Isola ďElba. Unavenému strážci vyprávěl svou báchorku jen v trochu pozměněném vydání. Potřeboval by mluvit s několika členy posádky, kteří budou nejspíš někde na břehu čekat na signál k nalodění. Byl by pan hlídač tak laskav a řekl mu, do kterých putyk chodí posádka Elby nejradši - zvlášť teď, když si potřásl rukou plnou tisícilirových bankovek?
"Oni většinou drží partu, víme, siňore? I když si třeba na palubě lezou na nervy, když se něco semele na souši, mají námořníci rádi kolem sebe kámoše. Zkuste Il Pinguino nebo La Carozza di Mare. U Pinguina mají levnější whisky, ale z jídla by se tam jeden poblil. U Carozzy je to lepší."
Původně nepřátelský a nyní skoro podlézavý strážny u Cristóváa se mohl přetrhnout. "Na Via Maggio je hospoda, kde se prý hodně kšeftuje."
"Chodí tam chlapi z Cristóváa?"
"Někteří snad. To víte, Portugalci nikdy moc nezapadnou. Nikdo jim nevěří ani dobrý den - ne, to se netýká vás, siňore! Já mluvím jen o tom póvlu, co jezdí na moři. A ti jsou všude stejní. Kdepak vy, pro Kristovu drahou muku!"
"Jak se to jmenuje, prosím?"
"Il Tritone."
Ani ne za dvacet minut se Michaelovi podařilo najít hospodu Il Tritone. Prošel těžkými dveřmi pod neumělou dřevořezbou znázorňující nestvůru - napůl muže, napůl rybu - a vstoupil do přítmí přístavní krčmy. Vzduch se mohl krájet, jak byl prosycen kouřem a alkoholovými výpary. Muži na sebe hulákali, některým padaly hlavy a někteří se už skáceli na stůl, přímo do loužiček rozlité pálenky.
Havelock si z mužů za barem vybral toho nejstaršího a obrátil se na něj: "Jsou tady chlapi z Cristóváa?"
"Portoghese?"
"Si."
"Pár jich tu je - támhle, myslím."
Michael se přes kouř a zmítající se těla zadíval na druhý konec místnosti. U stolu tam seděli čtyři muži.
"A co Isola ďElba?"
"Porci," prohlásil muž. "Prasata! Jen ať se opováží sem strčit nos a poženu je sviňským krokem. Póvl!"
"To už musí být něco," poznamenal Havelock a přejížděl očima zákazníky Il Tritone.
Při pomyšlení na Janu mezi takovými figurami se mu svíral žaludek.
"Jestli chcete maníky z Elby, tak běžte do IL Pinguino. Tam je jim to jedno."
Michael vytáhl deset tisíc lir a položil je před barmana.
"Mluvíte portugalsky? Dokážete se s nimi domluvit?"
"Když se tady chce člověk uživit, musí umět aspoň půl tuctu jazyků." Muž zasunul peníze do zástěry a dodal: "Oni

určitě umí italsky a možná ještě líp než vy, siňore. Můžeme spolu mluvit anglicky. Co chcete, abych udělal?"
"Tamhle vzadu vidím prázdný stůl," pravil Havelock s úlevou a kývl hlavou směrem ke vzdálenému rohu krčmy.
"Sednu si tam. Vy půjdete za nimi a řeknete jim, že s nimi chci mluvit s každým zvlášť. Kdybyste měl pocit, že by mi nerozuměli, přijdte s nimi a budete mi tlumočit."
"Interprete ?"
"Si."
"Bene."
Zmatení Portugalci přicházeli ke stolku jeden po druhém: dva uměli italsky, jeden anglicky a poslední potřeboval interprete. Každému řekl Michael totéž:
"Hledám ženu, v podstatě o nic nejde, můžeme to nazývat srdeční záležitost. Je to děvče od rány, co vám mám povídat, a tentokrát to zřejmě trochu přepískla. Dověděl jsem se, že má na Cristóváovi přítele. Třeba jste ji viděli potloukat se kolem - je to hezká ženská, normálně vysoká, blond vlasy, možná má na sobě plášť do deště a široký klobouk. Viděli jste někoho takového? Jestli ano, přibudou vám do kapsy nějaké peníze."
Každému muži také vysvětlil, proč si zavolal právě jeho, a přidal k tomu pět tisíc lir.
"To, o čem tady mluvíme, je jenom mezi námi - záleží na tom spíš mně než vám. Až se vrátíte ke stolu, můžete tvrdit to, co já říkám každýmu. Chci si to rozdat s někým, kdo zrovna odplouvá z Civitavecchie, ale nemám zájem o žádnýho špínu, co by se styděl ukázat v hotelu doklady. Jasný?"
Barman, který trval na tom, že bude u každého rozhovoru, Michaela při třetím námořníkovi varoval: "Tenhle by se nestyděl ukázat doklady."
"V tom případě není můj typ."
"Bene!"
"Grazie."
"Prego."
Nic. Okolo Cristóváa žádnou takovou ženu neviděli, ani o ní neslyšeli. Čtyři Portugalci se vrátili ke svému pití.
Havelock poděkoval zmatenému barmanovi a zastrčil mu do zástěry další bankovku.
"Kde je ten IL Pinguino?" zeptal se. "Hledáte chlapy z Elby?"
"Přesně tak."
"Půjdu s vámi," prohlásil barman, sundal si zástěru a peníze přemístil do kalhot.
"Proč?"
"Vypadáte jako alušnej člověk. A taky pěkně pitomej. Vlezete k Pinguinovi, začnete se vyptávat a ukazovat peníze. Stačí jeden námořník s nožem."
"Umím se o sebe postarat."
"Vy nejste jenom pitomej, vy jste absolutní trouba. II Tritone mi patří, takže u Pinguina přede mnou mají respekt. Se mnou budete bezpečnější. Rozhazujete peníze jako blázen."
"Pospíchám."
"Presto! Dobře, tak jdeme na to. Tady to stejně upadá. Ne jako za starejch dobrejch časů, kdy lidi věděli, kdy mají dost. Těmhle parchantům nejde o to povyrazit si; ale zchlastat se do němoty. Viexci!"
Krčma o pět bloků dál v něm vyvolala vzpomínky na život, o kterém věřil, že ho má navždy za sebou - kdysi navštívil příliš mnoho takových míst. Jestliže k Tritonovi chodilo bahno společnosti, pro Il Pinguino byly ty nejhorší kanálie clientela scelta. Kouř tu byl hustší a řev hlasitější; mužům tu nepadaly hlavy, místo toho se ve své neukojitelné touze po krvi oháněli po všem a po ničem. Byli to lidé, jejichž jediným potěšením bylo zahlédnout - třeba i jenom domnělou - známku protivníkovy slabosti a okamžitě zaútočit.
Nic jiného neměli, bojovali se stíny vlastního strachu. Sotva majitel Tritone provedl Havelocka dveřmi, pozdravil ho jeho místní protějšek: proprietario Pinguina se ke své putyce dokonale hodil, měl jen pár zubů a ruce mu visely podél těla jako obrovské chlupaté kýty. Nebyl tak vysoký jako Michaelův nový přítel, ale měl v sobě něco, co člověku připomínalo kance, kterého není radno rozzuřit.
Oba muži se rychle a ledabyle pozdravili; přesto byl zřejmý respekt, o němž mluvil majitel Tritona, všechno se odbylo bez dlouhého vysvětlování.
"Ten Američan tady hledá ženskou. Je to malinteso, nic pro nás," pravil vlastník Tritona. "Možná popluje na Elbě a někdo z těch zlodějů ji třeba viděl. Může pustit chlup."
"Měl by si pospíšit," poznamenal kanec. "Paliváci skončili už před hodinou, a že toho měli plný kecky. Každou chvíli sem přiletí druhej důstojník a bude se shánět po posádce."
"Kolik jich tu je?"
"Osm, deset, kdo to má ksakru vědět? Počítám liry a ne ksichty."
"Ať se tu někdo z tvých lidi porozhlídne, najde je a řekne mi, kde jsou. A tady pro pána uvolni stůl. Budu mu je vodit jednoho po druhým."
"Rozkazuješ tady, jako by ti to tu patřilo."
"Protože bych pro tebe udělal totéž, i kdyby mi tvrdla huba jako teďka tobě. Jeden nikdy neví. Třeba mě budeš zítra taky potřebovat... A každý to prase z Elby ti vynese deset tisíc."
"Bene." Majitel Pinguina se odšoural k baru.
"Těmhle chlapům neříkejte žádnou výmluvu, proč s nima chcete mluvit, jako jste to dělal u těch Portoghese," varoval Michaela jeho společník. "Pro ně to byl dobrej nápad, ale na tyhle to neplatí. Nemáme tolik času a jsou tak ožrali, že by si to mohli ještě špatně přebrat. A tady není nikdy daleko k rozbitý flašce."
"Tak co jim mám říct? Musím je od sebe nějak dostat, dát každýmu z nich důvod, proč s ním chci mluvit o samotě.

Nemůžu k nim mluvit najednou. Jeden z nich možná něco ví a před ostatníma by mi nic neřekl."
"Dobře, tak každýmu řekněte, že věříte jenom jemu. O těch ostatních jste slyšel, že na ně není spolehnuti, a musel jste je k sobě pozvat, jen aby to nevypadalo. To bude stačit."
"Jsem tu cizí. Myslíte, že by mi to někdo řekl?"
"Jistě, třeba ten, kdo zná svý zákazníky - ten, komu jste zaplatil. Majitel Il Pinguino." Šéf Tritona se uchechtl. "Až se sem tihle chlapi vrátí, bude mít zatraceně těžkej život. Každou noc aby volal carabinieri."
Opatrně, jeden po druhém si zbylí členové posádky Elby sedali před Havelocka a v různých fázích deliria tremens naslouchali jeho otázce; Michael cítil, jak se neustálým opakováním jeho italština zlepšuje. Pokaždé se díval mužům do očí, aby mu neunikla žádná reakce, ani sebemenší záblesk strachu nebo ucuknutí pohledem, které by znamenalo lež. U šestého námořníka měl pocit, že na to konečně kápl; poznal to podle rtů - cukly sebou, což se nedalo přičíst vypité kořalce - a podle zamlženého zraku, v němž se skrývala instinktivní snaha neposlouchat. Ten člověk něco věděl.
"Takže vy jste ji viděl, co?" přestal se ovládat Michael a promluvil anglicky.
"Ascolta," přerušil ho majitel Tritona. "In italiano, signore."
"Pardon."
Havelock zopakoval otázku italsky; znělo to spíš jako obvinění.
Námořník odpověděl pokrčením ramen, poposedl a začal vstávat. Michael rychle napřáhl ruku a položil ji námořníkovi na paži; ten zamžoural krhavýma očima a vycenil zažloutlé zuby. Během několika vteřin zaútočí - sice mátožně jako opilec, ale zaútočí.
"Lascialo," nařídil vlastník Tritona a polohlasem dodal anglicky: "Rychle, ukažte mu peníze! To prase vám každou chvíli hrábne po krku, pak se na nás vrhnou všichni ostatní a nic se nedovíte. Máte pravdu, něco o ní ví."
Havelock pustil mužovu paži, sáhl do kapsy a vytáhl tlustý svazek směšně malých lirových bankovek. Oddělil dvě a položil je na stůl: částka činila čtyřicet tisíc, denní mzdu na lodi.
"Jak vidíte," spustil italsky, "tohle není všechno. Sebrat mi to nemůžete, ale já vám můžu ještě něco dát. Jinak ovšem taky můžete odejít a neprozradit mi nic." Michael se odmlčel, opřel se o židli a zatvářil se nepřátelsky. "Ale já vám můžu pěkně zavařit. A taky to udělám."
"In che molo?"
Lodník byl rozzlobený i vylekaný zároveň a očima bloudil mezi Havelockem, penězi a vlastníkem Tritona, jehož ztuhlé rysy prozrazovaly, že si je dobře vědom toho, jakému nebezpečí se Michael vystavuje.
"Jak?" Michael se předklonil a přitáhl peníze k sobě, jako by bral štych v mariáši. "Zašel bych na Elbu a promluvil bych si s vaším kapitánem. Co bych mu o vás řekl, by se mu určitě nelíbilo."
"Che cosa? Co?... Co byste mu mohl in riguardo a me nakecat, aby vám na to naletěl?" Námořníkův přechod do angličtiny byl naprosto nečekaný. Obrátil se k majiteli Tritona. "Dost možná, že tohle prase drapne za krk tebe, starouši. Já nepotřebuju nikoho, ani tebe, ani tohohle ricco americano." Rozepnul si vestu z hrubé vlny a odhalil rukojeť nože, která vyčnívala z pouzdra připevněného k pasu. Zdálo se, že ke katastrofě dojde každým okamžikem.
Michael se pohodlně rozvalil na židli a klidně se zasmál. Byl to upřímný smích, na kterém nebylo nic nepřátelského ani provokativního, a námořníka tím ještě víc zmátl.
"Bene," zvolal Michael, opět se naklonil nad stůl a od balíčku bankovek oddělil další dvě pětitisícovky. "Potřeboval jsem vědět, jestli máte odvahu, a teď to vím. Dobrá. Zbabělci nikdy neví, co vlastně viděli. Buďto si vymýšlejí báchorky ze strachu, nebo pro peníze."
Havelock chytil lodníka za zápěstí a rozevřel mu dlaň; stisk to byl sice přátelský, ovšem ani načuřený opilec nemohl ignorovat sílu, která se za ním skrývala.
"Tak, padesát tisíc lir. Co jsme si, to jsme si. Kde jste ji viděl?"
Takové ňečekané změny situace byly nad mužovo chápání. Nechtělo se mu couvnout, ale peníze, síla stisku a nakažlivý smích jeho protivníka nakonec udělaly své.
"Vy... jít za mým kapitánem?" zeptal se anglicky a oči se mu zamžily.
"Proč? Jak jste říkal, nic mu do toho není. K čemu by nám byl ten farabutto dobrý? Ať si sám vydělá, jak umí. Kde jste ji viděl?"
"Na ulici. Ragazza bionda. Bella. Cappello a larga tesa."
"Hezká blondýna se širokým kloboukem. Kde to bylo? S kým tam byla? S nějakým lodním důstojníkem? Un officiere?"
"Nebyla to Elba. Ta loď vedle. Nave mercantile."
"Jsou tam jenom dvě, Cristóváo a Teresa. Která z nich?"
Muž se nejistě rozhlížel kolem. "Mluvila se dvěma muži... jeden z nich je capitano."
"Která loď!"
"A desčra," zašeptal lodník a přejel si vlhké rty rukou.
"Napravo?" ujišťoval se Michael. "Santa Teresa?"
Námořník zamrkal a začal si třít bradu. Očima zapátral někam vlevo od stolu; evidentně se něčeho bál. Pokrčil rameny, sevřel v pravici peníze a odstrčil židli. "Non so niente. Una puttana del capitano."
"Mercantile italiano?" naléhal Havelock. "Italská nákladní loď? Santa Teresa?"
Muž vstal, v obličeji celý bledý.
"Si... No!Destra... sinistra!"
Jeho oči nyní zoufale bloudily po místnosti a Michael je lehkým pootočením hlavy sledoval. Námořníka z Elby pozorovali tři muži od stolu u zdi. "Il capitano. Un marinaio superiore! IL migliore," křičel opilec ochraptěle. "Nic víc nevím, siňore!"
Odpotácel se směrem k hlavnímu vchodu.

"Riskujete," poznamenal majitel Tritona. "Mohlo to dopadnout všelijak."
"Na osla platí vždycky mrkev a bič," prohlásil Havelock, "ať je ožralý nebo ne." Nespouštěl přitom oči ze tří mužů u stolu na druhém konci místnosti.
"Mohl jste dostat kudlou do břicha a nedovědět se nic."
"Něco jsem se dověděl."
"Moc toho není. Loď napravo, loď nalevo. Která?"
"Nejdřív řekl napravo."
"Bráno z mola, nebo od silnice?"
"Odtud. Destra. Santa Teresa. Popluje na Terese, takže mám dost času na to ji najít. Bude určitě někde poblíž přístaviště."
"Nebyl bych si tak jistý," zavrtěl hlavou majitel Il Tritone.
"Ten člověk říkal jasně, že kapitán je un marinaio superiore. MigZiore. Nejlepší námořník v okolí. A kapitán Teresy je pomalu důchodce, který se sotva dostrká do Marseille a zpátky."
"Kdo to sedí tam u toho stolu?" zeptal se Michael potichu. "Neotáčejte hlavu, jen se tam podívejte. Kdo jsou ti chlapi?"
"Neznám jejich. jména."
"Co tím chcete říct?"
"Italiano," pokrčil rameny barman od Tritona.
"Takže Santa Teresa," mlaskl Havelock, odpočítal peníze a zastrčil svazek do kapsy. "Hodně jste mi pomohl," pravil.
"Něco je pro proprietaria a zbytek pro vás."
"Grazie."
"Prego."
"Ještě vás doprovodím uličkou na nábřeží. Nějak se mi to nechce líbit. Nevíme jistě, jestli ti chlapi jsou z Teresy. Něco není in equilibrio."
"Počet pravděpodobnosti je proti vám. Je to Teresa. Pojďme."
Oproti hlučné krčmě panovalo na ulici skoro strašidelné ticho. Holé žárovky slabě prosvětlovaly mlhu a ohlazené kočičí hlavy tlumily zvuk kroků. Na konci uličky bylo vidět hlavní třídu ozářenou reflektory, ovšem člověk se k ní musel probojovat zástupem stínů. Bylo třeba postupovat opatrně a všechna temná místa důkladně prozkoumat.
"Ecco," zašeptal Ital s očima navrch hlavy. "Tamhle v těch dveřích někdo je. Tam vlevo. Máte nějakou zbraň?"
"Ne. Neměl jsem čas -"
"Tak honem!" Majitel Tritona se dal do běhu a sotva minul podezřelé dveře, vyloupla se ze stínu obrovitá postava s napřaženýma rukama.
Havelock udělal ještě několik kroků směrem k neznámému a pak se otočil do stínu na druhé straně uličky. Muž se po něm vrhl, jenže Michael se znovu obrátil, chytil útočníka za kabát a kopl ho pravou nohou do břicha. Když se otočil potřetí, zvedl chlápka se země a přirazil ho ke zdi. Zatímco se muž hroutil, Havelock mu zabořil do žaludku koleno a zaryl mu prsty do očí.
"Basta! Por favor! Se Deus quiser!"
Útočník se dusil, držel se za břicho a od úst mu odkapávaly sliny. Mluvil portugalsky; byl to tedy jeden z lodníků z Cristóváa. Michael ho jedním trhnutím postavil na nohy a podíval se mu do tváře: byl to ten námořník, který u stolu v II Tritone promluvil pár slov anglicky.
"Jestli se takhle snažíš přepadávat lidi, tak ti to teda moc nejdel"
"Ne, seňore. Chci s vámi mluvit, a nesmí mě s vámi vidět! Když mi zaplatíte, povím vám spoustu věci, ale nikdo mě s vámi nesmí vidět!"
"Tak do toho."
"Napřed peníze!"
Havelock přidržel námořníka u zdi předloktím zaklesnutým za krk, sáhl do kapsy a vytáhl peníze. Pak se opřel Portugalci kolenem o prsa a uvolnil si tak ruku, aby odpočítal dvě bankovky.
"Dvacet tisíc lir," poznamenal. "Spusť!"
"Stojí to za víc. Za mnohem víc, seňore! Uvidíte sám!"
"Když ne, můžu si ty prachy vzít zpátky... Takže třicet tisíc. A teď zpívej!"
"Ta žena přijde na palubu Cristóváa... sete... sedm minutos před odplutím. Už je to zařízené. Pustí ji východními vraty skladiště. Teď ji hlídají, takže se k ní nedostanete, ale bude muset jít asi čtyřicet metrů po molu k můstku."
Michael muže pustil a přidal k bankovkám v ruce ještě jednu.
"Vypadni," vyzval sv'eho informátora. "Nikdy jsem tě neviděl."
"Přísahejte, seňore," žadonil lodm'k a snažil se udržet na nohou.
"Přísahám. A teď už koukej zmizet."
Z konce uličky se ozvaly hlasy a ve světle žárovek se objevily běžící postavy.
"Americano! Americano!"
Byl to majitel Tritona, který přivedl pomoc. Okamžitě chytili Portugalce, který se dal na útěk.
"Pusťte ho," zařval na ně Havelock. "To je v pořádku. Pusťte ho!"
O minutu později Michael vysvětlil celou záležitost svému průvodci a pomocníkovi.
"Není to Teresa, ale Cristóváo."
"No jasně," zvolal Ital. "Zkušený capitano, prvotřídní námořník! Musel jsem být slepý. Aliandro, samozřejmě, Joáo Aliandro - nejlepší kapitán ve Středozemí! Dokáže zajet s lodí i k tomu nejnebezpečnějšímu pobřeží a vyložit náklad, kde

si budete přát - hlavně když tam nebude moc čumilů. Tak je to, siňore. Našel jste svou ženu."

Stál ve stínu stojícího jeřábu a mezi ocelovými nosníky měl docela dobrý výhled. Loď už byla naložena a nakladači se s klením rozptýlili po krčmách. Na molu zůstali jen čtyři muži z odrážecí party; stáli nehnutě u obrovitých kůlů, dva na každé lano.
Sto metrů za ním se nacházela vstupní brána s úslužným hlídačem, jehož šedivá silueta ve skleněné budce se nezřetelně rýsovala v ranní mlze. Vlevo od jeřábu, asi tak čtyřicet metrů od něj, bylo vidět otlučenou lávku vedoucí na přední palubu Cristóváa -poslední spojeni se zemí předtím, než odrážecí parta odmotá vyvazovací lana.
Vpravo, třicet metrů od jeřábu, byly zamčené dveře do kanceláře skladiště. Uvnitř se nesvítilo. Za těmi dveřmi se ukrývala Jana Karasová, na útěku před svou vlastní zradou - a zradou jiných. Jeho láska, která se k lásce obrátila zády - proč, to mu mohla povědět jedině ona. Za chvíli se dveře otevřou a ona bude muset projít od dveří k lávce a poté po rozbitém dřevěném můstku na palubu. Tam teprve bude volná; odvážou lana, ozvou se sirény a lávku stáhnou do lodě.
Do té doby má ovšem ještě daleko: zatím je jenom lidský kontraband, který musí přejít přes území, kde se ji nikdo neodváží chránit. V kanceláři skladiště je možné dát na ni pozor; každý, kdo by se chtěl vloupat dovnitř, by mohl být s klidným svědomím zastřelen. Na molu to už bylo jiné - nikdo nechce riskovat, že ho nachytají, jak pašuje na palubu černé pasažéry. Pobyt ve vězení za těch pár tisíc lir rozhodně nestál.
Musela tedy ujít asi tak sedmdesát metrů, aby se mu znovu ztratila - tentokrát ne pod černým závojem smrti, ale jako fata morgana. Michael se podíval na hodinky. Byly čiyři hodiny padesát dvě minuty, tedy sedm minut před okamžikem, kdy se z Cristóváa má ozvať hluboký signál k odplutí následovaný vyššími tóny, které upozorní všechny lodi v jeho nejbližším okolí, že vyplouvá z bezpečí přístavu. Na palubě se bezcílně potloukalo několik mužů, jejichž přítomnost prozrazovaly jen plamínky cigaret. Kromě osádek navijáků a můstku neměli nic na práci, jenom pópíjet kávu, kouřit a doufat, že je nezačne bolet hlava. Odněkud z útrob lodi byl slyšet tlumený hukot turbín a mastná, tmavá voda se tříštila o příď.
Dveře skladiště se otevřely a Havelockovi se sevřel žaludek, když uviděl, jak z nich vychází světlovlasá žena. Živá mrtvola z Costa Brava zamířila k lodi, která ji odveze k nějakému neznámému pobřeží v neznámé zemi. Proč před ním utíká?
Srdce mu nesnesitelně bušilo a oči ho pálily; neměl však na vybranou, musel to ještě chvíli vydržet. Jakmile Jana dojde doprostřed mola, z dohledu od brány a hlídače, který by mohl spustit poplach, Michael ji zastaví. Ani o vteřinu dříve. Teď! Vyběhl zpoza jeřábu a řítil se vpřed; bylo mu jedno, že přitom dupe jako slon, hlavně, když se k ní dostane.
"Jano! Proboha, Jano!°
Chytil ji za ramena a žena se vylekaně obrátila.
To, co uviděl, mu vyrazilo dech. Před sebou měl odpudivý, vráščitý obličej přístavní kurvy, který na něj civěl krysíma očkama obklopenýma nánosy laciných líčidel. Namalované rty byly popraskané a odhalovaly špinavé, zkažené zuby.
"Kdo jsi," řval jako šílenec. "Lhářko! Podvodnice! Co tady děláš? Jak to, že tu nejsi? Podvodnice!"
Myšlenky se mu zatemnily; věděl jen, že zatíná prsty do krku ,té krysy - zabít podvodnici, zabít krysu, zabít, zabít!
Do vědomí mu pronikaly ještě další výkřiky, rozkazy a odpovědi na ně, ale nic ho nedokázalo zastavit.
Ucítil rány. Lidé se seběhli kolem, povalili ho na zem, cítil údery pěstí a kopance těžkých bot. Potom nastala tma. A ticho.
Ve druhém patře skladiště stála u okna ženská postava a sledovala scénu pod sebou. Těžce oddychovala, ústa si zakrývala rukou a hnědé oči se jí zalévaly slzami. Jana Karasová si roztržitě přitiskla dlaň na vlasy, které jí splývaly zpod širokého klobouku.
"Proč jsi to udělal, Michale," zašeptala si pro sebe. "Proč mě chceš zabít?"

6

Otevřel oči, ucítil odporný zápach laciné kořalky a podivnou vlhkost po celém těle: košili, sako i kalhoty měl úplně promočené. Před ním tančily nejrůznější odstíny šedé a černé, jen místy přerušované nepatrnými světélky v dálce.
Bolest v žaludku mu vystřelovala až do hlavy, která mu připadala oteklá a ztuhlá. Dostal pořádnou nakládačku a poté ho odvlekli na konec mola, za sklad - pokud se ještě dokázal pořádně orientovat - a nechali ho tam, aby buďto znovu nabyl vědomí, nebo aby se překulil do vody a utopil.
Nezabili ho a z toho se dalo ledacos odvodit. Pomalu se dotkl levého zápěstí; hodinky byly na svém místě. Hrábl do kapsy ani peníze nechyběly. Neokradli ho a to už znamenalo hodně.
Mluvil s příliš mnoha lidmi a příliš mnoho jiných ho při tom vidělo - to ho zachránilo. Vražda je jednou vražda a ať si majitel Il Tritone říkal o námořnících s noži co chtěl, takové věci se i v přístavu vždycky pečlivě vyšetřovaly - a stejně tak loupežná přepadení, pokud se obětí stal bohatý cizinec. Mezi přístavišti nikdo netoužil stát se středem pozornosti; někdo rozumný zřejmě nařídil svým poskokům, aby ho nechali na pokoji. To ovšem znamenalo, že poslouchali něčí rozkazy - protože jinak by mu ukradli aspoň něco: hódinky, pár tisíc lir; konečně, tak to v přístavu chodilo.
Nic. Zvědavý a bohatý cizinec se zřejmě pomátl, napadl na molu blonďatou kurvu a muži ji prostě bránili. Není co vyšetřovat - když už nemá ten ricco americano maledetto všech pět pohromadě, má aspoň všechny svoje věci.
Bouda. Profesionálně nastražená léčka, jejíž hlavní aktéři se z ní mohli kdykoli vyvléct. Celá ta noc i ráno byla jedna velká bouda! Překulil se na levý bok; na obzoru už oceán hořel prvními paprsky slunce. Přicházel úsvit a z Cristóviia zbývala už jen malá tečka ztracená v záplavě vody, jedna z mnoha.
Havelock se ztěžka zvedal; přidržoval se přitom mokrých prken pod sebou. Sotva stál na nohou, pomalu se otočil a zkoušel pohnout rukama a nohama, krkem a zády. Nic mu nezlámali, ale tělo toho mělo pro dnešek tak akorát: na nějaké

rychlé příkazy nebude nejspíš reagovat a Michael doufal, že k tomu nebude muset dojít.
Stráže. Jestlipak byl ten polichocený hlídač taky součástí komplotu? Řekli mu snad, aby se k cizinci nejprve choval nepřátelsky a pak změnil postup, jen aby ho ještě víc namlsal? Byla to dobrá strategie a měl ji prohlédnout. Ani jeden ze zbývajících dvou strážců potíže nedělal, oba mu naprosto ochotně poskytli všechny požadované informace a hlídač u Teresy mu dokonce pověděl o zpoždění odjezdu.
A co vlastník Tritona? A námořník z Cristóváa v temné uličce? Ti v tom snad jeli taky? Zavedla ho snad náhoda právě k těm, kdo na něj čekali? Jak na něj vlastně mohli čekat? Ještě před čtyřmi hodinami byla pro něj Civitavecchia jen nezřetelnou tečkou na mapě; neměl sebemenší důvod tam jezdit a nikdo tím pádem neměl proč honem připravovat boudu a šířit poplašné zvěsti. Přesto se to stalo a on se s tím musel nějak vyrovnat, i když to nedokázal pochopit; ostatně, nedokázal teď pochopit příliš mnoho věcí, příliš mnoho kousků nezapadalo do skládačky.
Všechno, čemu v téhle branži nerozumíte, je potenciální riziko, ale to vám snad nemusím připomínat, řekl mu Rostov v Aténách.
Do ranní mlhy vyslali návnadu - světlovlasou děvku s tváři poďobanou od neštovic - aby ho vylákala z úkrytu a donutila jednat. Proč? Co čekali, že udělá? Svými úmysly se nijak netajil, takže - co tím získali? K čemu to všechno bylo? Chtěla ho snad zabít? O co vlastně šlo na Costa Brava?
Jano, proč mi to děláš? Co se s tebou stalo? A s námi oběma?
Nejistě kráčel směrem ke zdi skladiště; občas se musel zastavit, když mu rovnováha vypověděla službu. Protáhl se pod oslepIými okny a kolem velkých vrat až na roh budovy: před sebou viděl opuštěné molo zalité světlem reflektorů a chomáči husté mlhy. Pokoušel se zaostřit oči na skleněnou strážní budku: stejně jako předtím, byla postava uvnitř i nyní sotva vidět, ale byla tam. Michael zahlédl uprostřed okna záři cigarety.
Plamínek se pohnul směrem vpravo: hlídač vstal ze židle a otevíral dveře budky. Z mlhy se vyloupla další postava, která se blížila od hlavní ulice; byl to muž v kabátě a klobouku se švihácky zdviženou krempou, jako by se procházel po Via Veneto. Nebyl oblečený jako někdo z přístavu - jeho šaty patřily spíš na městské bulváry. Dorazil ke strážnici, zastavil se u dveří a promluvil s hlídačem; oba se přitom dívali na konec mola, směrem ke skladišti. Strážný ukázal rukou a Michaelovi došlo, že mluví o něm. Neznámý přikývl, obrátil se a pokynul někam do tmy; během vteřiny se objevili další dva muži, oba svalnatí a oblečení do šatů, které se do přístavu mnohem lépe hodily.
Havelock opřel hlavu o ocelový nosník a kromě bolesti jej zaplavil pocit naprosté marnosti. Byl naprosto vyčerpaný. Proti dvěma takovým vazbám neměl šanci; vždyť mohl sotva hýbat rukama. Protože nic jiného u sebe neměl, byl dokonale bezbranný.
Kde je Jana? Nastoupila na Cristóváa, jakmile volavka splnila svůj úkol? Bylo by to logické - ne, nebylo. Scénka by přilákala k lodi příliš mnoho pozornosti a mohlo by se stát, že by se objevil nějaký nezasvěcený - rozuměj nepodplacený - zřízenec. Loď byla taky jenom návnada! Jana chtěla odplout některou ze zbylých dvou!
Michael se odvrátil od zdi a potácel se po mokrých prknech na kraj mola. Otřel si oči a zahleděl se do mlhy; žaludek se mu sevřel tak silně, že zalapal po dechu. Elba už odplula. Odlákali ho na jiné molo a zaměstnali ho, zatímco Jana nasedala na Elbu. Byl snad kapitán Elby, stejně jako kapitán Cristóváa, skvělý navigátor? Dokázal by snad také přirazit se svou neohrabanou lodí dost blízko k nějakému nehlídanému břehu, aby se dal náklad přepravit na souš loďkou?
Odpověď znal jediný člověk: muž v kabátě a klobouku, v šatech, které v přístavu nenosí nikdo, kdo nakládá a vykládá, ale jen ten, kdo kupuje a prodává. Ten člověk to bude vědět, protože to byl on, kdo Janě vyjednal plavbu.
Havelock se znovu přesunul za roh skladiště. Musí se k tomu chlapovi dostat, což ovšem znamená, že se musí nějak zbavit těch dvou, co si jdou pro něho. Kdyby měl aspoň nějakou zbraň! Rozhlédl se kolem - nic. Ani uvolněné prkno nebo kus rozbité bedny.
Voda! Byla to sice značná výška, ovšem zvládnout by to mohl. Pokud se dostane na vzdálenější konec mola dřív, než ho zahlédnou, budou si myslet; že v bezvědomí přepadl přes okraj a utopil se. Kolik vteřin mu zbývalo? Zadíval se do světla a připravoval se k běhu.
Nerozběhl se. Ti dva se zastavili u brány v drátěném plotu. Proč? Proč ho nechávali na pokoji?
Znenadání se z neproniknutelné mlhy ozval uši rvoucí řev lodní píšťaly. Pak ještě jeden, následovaný hlubokým zatroubením, které otřáslo celým přístavem. Santa Teresa! Takhle to tedy bylo! Ti dva muži ho neměli dorazit, měli mu jen zabránit v tom, aby se pohnul z mola. Teresa se nezpozdila - i to bylo jen součástí divadýlka. Odplouvala podle plánu, s Janou na palubě: A zprostředkovateli zbývalo jen jedno: udržet potlučeného pronásledovatele mimo hru.
Uvědomil si, že se na to molo musí dostat, zabránit parníku v odplutí, zastavit ji za každou cenu - jakmile totiž loď odvážou, nebude už moci udělat nic; už se k ní nedostane. Jana zmizí v nějaké cizí zemi, v kterémkoli městě - a on už ji nikdy neuvidí. Bez ní by neměl život smysl!
Rád by věděl, co všechny ty signály znamenají, kolik mu zbývá času. Mohl se jen domnívat: z Cristóváa se ozvalo dvojí zatroubení a pak se ve dveřích skladiště objevila ta světlovlasá volavka. Sedm minut. Tehdy ovšem neslyšel žádné hluboké troubení ani pištění. Znamenalo to, že má méně času - nebo snad více? Zoufale lovil v paměti a vzpomínal na své akce v pristavech.
Vzpomněl si, či spíše si myslel, že si vzpomněl: ty vysoké tóny platily pro lodi v dálce, hluboké pro ty poblíž. Námořní logika. Zatímco ho tloukli, hluboké troubení zaniklo v jeho vlastním křiku. Nezbývalo mu tedy ani sedm minut.
Molo, kde kotvila Teresa, bylo vzdálené několik set metrů. V jeho stavu mu potrvá aspoň dvě minuty, než tam doběhne, a k tomu se musí zbavit dvou goril, které ho mají hlídat. Minimálně dvě minuty a maximálně čtyři. Panebože, jak to provést?
Znovu se rozhlédl ve snaze ovládnout paniku: každá vteřina teď rozhodovala.
Deset metrů od něj stál mezi dvěma kůly nějaký velký, černý předmět. Předtím si ho nevšiml, proto si ho nyní důkladně prohlédl: byl to sud, který zřejmě poškodili při nakládání a nyní ho používali na odpadky - takových sudů bylo na

každém molu plno. Doběhl k němu a zacloumal s ním; podařilo se mu ho uvolnit, položil ho na bok a odkutálel ke zdi.
Čas běžel: třicet, možná čtyřicet vteřin. Napadla ho jediná zoufalá možnost - nic jiného mu nezbývalo. Ti dva muži ho ven nepustí, pokud je nepřiláká k sobě a pokud mu nepomůže mlha a světlo vycházejícího slunce. Zatím neměl čas přemýšlet o strážném a o muži v kabátě.
Skrčil se ve stínu a oběma rukama svíral boční stranu špinavého sudu. Zhluboka se nadechl a zakřičel, jak nejhlasitěji mohl:
"Aiuto! Presto! Sanguino! Muoio!"
Ztichl a naslouchal; v dálce se ozvaly výkřiky, otázky a rozkazy. Znovu zavolal: "Aiuto!"
Ticho. Zaslechl dupot běžících nohou, který se stále přibližoval. Teď! Strčil do sudu vší silou, jaké byl ještě schopen. Barel zaduněl na prknech a začal se kutálet směrem k okraji mola. Když oba muži vyběhli zpoza rohu skladiště, barel narazil do kůlu - panebože! ale pak se otočil a spadl dolů. Následovalo hlasité šplouchnutí; oba svalovci něco vykřikli a utíkali ke kraji mola. Teď.
Havelock vstal a s napřaženýma rukama vyrazil ze stínu. Jen silou vůle nutil své nejisté nohy k poslušnosti; každý krok ho nepopsatelně bolel, ale dokázal to. Nejprve shodil do vody muže vpravo a pak toho vlevo, kterému vrazil ramenem do zad.
Ze sirén Teresy se vydralo ohlušující zaúpění, ve kterém zanikly výkřiky Italů plácajících se ve vodě. Michael se otočil vlevo a dokulhal k rohu skladiště; odtud vyrazí na otevřené prostranství a pokusí se proniknout kolem elegantního chlapíka a původně úslužného hlídače. Uběhla další minuta; má tedy nanejvýš ještě tři.
Nejistými kroky vyběhl na molo zaplněné mlhou a nehybnými stroji. Vysokým hlasem, který měl představovat krajní zoufalství, zakřičel:
"Pomoc! Pomoc! Jsem zraněný! Dva lidi mi přišli pomoct a oni po nich začali střílet! Z vedlejšího mola. Stříleli po nich! Pojďte honem, jsou ranění. Jeden je možná mrtvý. Proboha, pospěšte si!"
Oba muži se začali zmateně dohadovat. Havelock se potácel směrem k bráně a měl přitom příležitost prohlédnout si strážného s namířenou pistolí. Nebyl to tentýž strážný jako posledně - tenhle byl menší, zavalitější a starší. V obličeji se mu zračila zlost, na rozdíl od druhého muže v civilu: jeho opálená tvář byla chladná a bezvýrazná. Muž v kabátě hlídače nabádal, aby celou záležitost prošetřil, kdežto strážný na něj řval, že svoje místo za mizerných dvacet tisíc neopustí. Ať se capo regime v tom svém hnoji hrabe sám - on že není žádné podělané přístavní bambino. Capo si může koupit pár hodin jeho času, nějaké to přivření očí, ale nic víc!
Bouda, od začátku až do konce.
"Andate voi stessi," hulákal strážný.
Muž v civilu se s klením rozběhl směrem ke skladišti; když se přiblížil k rohu, opatrně zpomalil.
Strážný stál před svou skleněnou kukaní a mířil pistolí na Michaela.
"Hej, ty! Marš k plotu," přikázal mu italsky. "Pracky nahoru a chyť se pletiva - co nejvýš. Neotáčej se, jinak ti to našiju do hlavy!"
Zbývaly už jen dvě minuty; jestli měla celá finta vyjít, musel jednat okamžitě.
"Panebože!"
Havelock zaúpěl, chytil se za prsa a skácel se na zem.
Hlídač se vrhl k němu; Michael se svíjel na mokrém betonu.
"Vstávej," poručil mu muž v uniformě. "Koukej vstát!"
Nakonec se nad něj naklonil a chytil ho za rameno; přesně na tenhle pohyb Michael čekal. Vyskočil ze země, popadl jednou rukou pistoli a druhou hlídači zkroutil zápěstí. Ještě kopl padajícího muže kolenem do krku a pistole byla jeho; praštil hlídače hlavní do týla a Ital se svalil. Havelock ho odtáhl do budky, proletěl otevřenou branou a pistoli si nacpal do kapsy u saka.
Z dálky zazněl dlouhý zvuk připomínající krkání následovaný čtyřnásobným zapištěním. Teresa byla připravena k odplutí! Michael bez dechu klopýtal po hlavní ulici; nohy ho neposlouchaly a duši mu prostupoval pocit naprosté marnosti. Když doběhl na molo, kde kotvila Teresa, strážný - tentýž jako původně - stál zase u telefonu, pokyvoval hlavou a nechával si lhát do očí.
Napříč vraty byl natažený řetěz; Havelock vyhodil očko ze závěsu a řetěz se se zařinčením svinul na zemi.
"Che cosa? Fermati!"
Michael utíkal na svých bolavých nohou po molu, kolem reflektorů a nehybných jeřábů, k lodi, která se rýsovala jako temná silueta v mlze na konci pč(stavitště. Pravá noha mu uklouzla; zabrzdil pád rukama; chytil se za nohu a donutil se vstát.
Nakonec dorazil na konec mola.
Marnost byla dokonalá: nákladní loď Santa Teresa plula už asi třicet metrů od břehu; muži, kteří navíjeli tlustá vyvazovací lana, ho němě pozorovali.
"Jano," zavolal. "Jano!"
Dopadl na mokrá prkna a celé tělo se mu třáslo v křečích; hlava mu třeštila, jako by mu do ní zatli sekeru. Ztratil ji. Mohou ji na člunu vysadit kdekoli na pobřeží Středozemnfho moře; byla pryč. Jediný člověk na světě, kterého měl rád, zmizel. Nic mu nezbývalo, propadal se do nicoty...
Uslyšel za sebou výkřiky a dupot běžících nohou. To mu připomnělo, co se dělo na jiném molu - tam, odkud odplouval Cristóváo!
Tam na tom molu nějaký muž v kabátž nařídil svým poskokům, aby šli za ním. Také běželi po liduprázdném přístavišti mezi světly reflektorů a chomáči mlhy. Musí toho muže najít a bude ho pomalu stahovat z kůže, dokud mu nepoví, co chce vědět.

Vstal a kulhavě zamířil ke strážnému, který k němu utíkal s napřaženou zbrani.
"Fermati! Alza le manil"
"Un errore," odpověděl mu Havelock a jeho tón zněl zároveň zuřivě i omluvně.
Tenhle člověk ho nesmí zdržet. Vytáhl z kapsy několik bankovek a podržel je před sebou.
"Co vám mám povídat, " pokračoval italsky. "Zmýlil jsem se - a vy z toho budete mít užitek, nemám pravdu? Už jsme spolu přece mluvili, vzpomínáte?"
Strčil peníze strážnému do ruky a poplácal ho po zádech.
"Schovejte tu bouchačku. Jsem přece váš přítel. O co jde? Já budu trochu chudší a vy trochu bohatší. A taky mám pocit, že jsam toho dneska trochu moc vypil."
"Myslel jsem si, že jste to vy," pravil hlídač neochotně a nacpal si peníze do kalhot. "Copak jste zešílel? Mohl jsem vás zastřelit. Proč?"
"Říkal jste, že Teresa nepopluje ještě bůhvíjak dlouho."
"Takhle to řekli mně! Jsou to všechno hajzlové. Zbláznili se! Už ani nevědí, co mluví."
"Bohužel, vědí to až moc dobře," pronesl Michael tiše. "Teď už musím běžet. Díky za pomoc."
Než stačil nazlobený strážný něco říci, Havelock vyrazil vpřed a snažil se ovládnout své neposlušné nohy. Proboha, rychle!
S rukou na pistoli dorazil k plotu u mola, kde původně kotvil Cristóváo. Strážný ještě ležel v bezvědomí na podlaze své kukaně; během těch pěti minut se ani nepohnul, ani se ho nedotkl nikdo jiný. Že by byl ten muž v kabátě pořád ještě na molu? Bylo to možné; kdyby neuviděl hlídače v budce, začal by ho logicky hledat a až by ho našel, jistě by s ním pohnul ve snaze přivést ho k vědomí. Nic takového se nestalo.
Proč by však capo regime zůstával na molu tak dlouho? Odpověď k němu dolétla od moře, přes mlhu a vítr. Výkřiky, otázky, příkazy a další otázky. Muž v kabátě stál na molu a poslouchal, jak jeho gorily vyvádějí dole ve vodě.
Michael zaťal zuby, aby přestal myslet na bolest. Proklouzl podél postranní zdi skladiště, kolem dveří, z nichž vyšla světlovlasá volavka, a zastavil se na rohu budovy. Svítalo, mlha se zvedala a přístaviště, nyní nezastíněné mohutným trupem lodi, se pomalu zaplňovalo světlem. V dálce se k přístavu pomalu blížila další loď; docela dobře mohla mířit právě na úvaziště, kde předtím kotvil Cristóváo. Pokud tomu tak je, zbývalo mu velmi málo času, než se tu objeví přípravné čety: bude muset jednat rychle a efektivně, přičemž si nebyl jist, jestli je toho ještě vůbec schopen.
Vysadí ji někde na nehlídaném pobřeží. Ví ten chlap pár metrů od něj, kde to bude? Musí to zjistit. Musí to dokázat.
Vytáhl z kapsy pistoli a obešel roh skladiště. Bylo mu jasné, že zbraň nemůže použít - nebylo by to k ničemu, protože by tím jen zlikvidoval potenciální zdroj informaci a přilákal by pozornost - ale musí se aspoň tvářit hrozivě. Jeho zuřivost musí vypadat opravdově. Zdálo se mu, že mu to půjde od srdce.
Zahleděl se do mlhy: muž v kabátě stál na kraji mola a tiše vydával rozkazy; také on se bezpochyby bál, že vzbudí zájem dělníků, kteří by se mohli potulovat po vedlejším molu. Výsledkem bylo, že vypadal docela komicky. Podle toho, co Michael vyrozuměl, se jeden z mužů přidržoval jakéhosi nosníku a nechtěl se pustit, protože patrně neuměl plavat. Vyjednávač nařizoval druhému muži, aby svému kumpánovi pomohl, ale ten se k ničemu takovému neměl; bál se, že by ho jeho nemohoucí kolega stáhl pod vodu.
"Sklapni," vyzval ho Havelock ostře.
Vyděšený muž se otočil a ruka mu zajela pod kabát.
"Jestli zahlídnu pistoli," pokračoval Michael a blížil se k němu, "budeš plavat ve vodě mrtvý dřív, než se naděješ. Ustup doleva. Ke zdi. Nezastávuj se!"
Muž šel dál.
"Mohl jsem vás nechat zabít, siňore. Neudělal jsem to. To by pro vás mohlo něco znamenat."
"Taky že jo - děkuju."
"A doufám, že jste si všiml, že vám nikdo nic nesebral. Nařídil jsem to."
"Všiml jsem si. A rád bych věděl, proč ta dojemná péče."
"Nejsem ani vrah, ani zloděj, siňore."
"To nestačí. Zvedni ruce, opři se čelem o zeď a roztáhni nohy!"
Ital poslechl; zřejmě takový rozkaz nedostal poprvé. Havelock ho kopl do lýtka, prohmatal mu šaty a vytáhl pistoli: byla to španělská osmatřicítka Llama - kvalitní zbraň, i když v přístavu asi nestála tolik jako někde v obchodě. Zastrčil si ji za opasek.
"A teď mi pověz o tom děvčeti. Rychle!"
"Zaplatila mi. Co vám můžu říct víc?"
"Hodně věcí."
Michael chytil muže za ruku: byla měkká. Zprostředkovatel rozhodně nebyl žádný násilník a označení capo regime, kterým ho častoval strážný, rozhodně neplatilo. Tenhle Ital k mafii nepatřil; mafián v jeho věku by se musel vypracovat přes drsnou práci a určitě by neměl měkké ruce.
Z přístaviště k nim dolehla kakofonie lodních píšťal doprovázená zoufalými skřeky muže, který se plácal ve vodě pod molem. Michael využil hluku a vrazil hlaveň pistole zprostředkovateli do ledvin. Ital vykřikl; Havelock ho přetáhl pažbou přes krk, což mělo za následek další sténání následované plačtivým:
"Siňore, prosím vás! Jste Američan, tak si popovídáme po americku! Neubližujte mi! Zachránil jsem vám život, čestné slovo!"
"K tomu se ještě dostaneme. Teď chci slyšet o tom děvčeti, a hezky rychle!"
"Dělám tu v přístavu lidem službičky. Každý mě zná. Ona taky chtěla službičku. Zaplatila mi!"
"Chtěla se dostat z Itálie?"

"Co jiného?"
"Zaplatila si toho mnohem víc. Kolik ti vůbec dala za celou tu boudu?"
"Che cosa vuol dire? Bou-du?"
"Za to divadýlko, co jste na mě sehráli. Za tu krysu, co vylezla z tamhletěch dveří!"
Havelock popadl Itala za rameno, otočil ho a připlácl zády ke zdi.
"Tamhle za rohem," dodal a ukázal rukou: "Co to mělo znamenat? Tak mluv! Proč si za to zaplatila?"
"Jak říkáte, siňore, zaplatila si za to. Žádné spiegazioni... vysvětlení jsem po ní nechtěl."
Michael zarazil hlaveň muži do žaludku. "To mi nestačí. Mluv!"
"Říkala, že to potřebuje vědět," vykoktal zprostředkovatel a přelomil se v pase.
"Co vědět?"
Havelock mu srazil klobouk, chytil ho za vlasy a udeřil mu hlavou o stěnu.
"Co chtěla vědět?"
"Co uděláte!"
"Jak přišla na to, že jsem ji sem sledoval?"
"Nevěděla to!"
"Tak proč to dělala?"
"Povídala, že byste klidně mohl! Že jste... ingegnoso... schopný člověk. Už jste vystopoval jiné lidi a máte možnosti. Kontakty, informátory..."
"To nic není! Jak to věděla?"
Michael zatahal Itala za vlasy, až mu je málem vyškubl.
"Siňore... říkala, že než sehnala taxík do Civitavecchie, mluvila se třemi šoféry! Měla strach!"
To mělo smysl. Ani ho nenapadlo na Ostijském nádraží hledat stanoviště taxíků, kterých ostatně bylo v Římě pomálu. Po pravdě řečeno, vůbec mu to tehdy nemyslelo: soustředil se jen na to, něco dělat.
"Per favore! Aiuto! Mio Dio," ozývalo se z vody pod nimi.
Lodi v přístavu začínaly zaplňovat vzduch pískáním, troubením a parou. Zbývalo už jen málo času: brzy se objeví přístavní dělníci a na molu se rozběhnou stroje. Musí se dovědět, co přesně zprostředkovatel prodal. Chytil ho levou rukou za krk. "Teď je na Terese, co?"
Havelock si vzpomněl na to, co mu říkal majitel Il Tritone: Teresa pluje jenom do Marseille.
"Jak ji mají dostat z lodi?"
Ital neodpovídal; Michael mu zaryl prsty hlouběji do krku a přidusil ho. Pak pokračoval:
"Teď mě dobře poslouchej. Když mi to neřekneš, zabiju tě. A jestli mi budeš lhát a ona mi v Marseille uteče; vrátím se a najdu si tě. Měla pravdu, mám svoje možnosti a už jsem uštval pár lidí. Přede mnou neutečeš."
Zprostředkovatel sebou trhl a otevřel ústa, jenže mluvit nemohl; Havelock tedy povolil sevření, Ital zakašlal, chytil se za krk a prohlásil:
"Vlastně, co je mi do toho. Řeknu vám to. S lidmi jako vy nechci mít žádné affizione, siňore. Měl jsem být chytřejší, měl jsem líp poslouchat!"
"Tak do toho."
"Nepluje do Marseille, ale do San Rema. Teresa tam staví. Jak a kde ji chtějí dostat na břeh, to nemám tušení - čestné slovo! Koupila si celou cestu až do Paříže, mají ji převézt přes hranice u Col des Moulinets. Kdy, to taky nevím - čestně! A pak rovnou do Paříže. Přísahám!"
Ani nemusel přísahat: strach v jeho očích byl dostatečným důkazem, že mluví pravdu. Co mu vůbec Jana namluvila? Proč nepřikázal, aby ho zabili? A proč mu ani nic neukradli? Michael pustil Italův krk a tiše pravil:
"Povídal's, že's mě mohl dát zabít, ale neudělal's to. Proč?"
"To vám neřeknu, siňore," zašeptal zoufale. "Pro lásku boží, už mě nikdy neuvidíte! Nic nevím, nic nepovím!"
Havelock pomalu zvedl pistoli a opřel ústí hlavně o mužovo levé oko.
"Tak spusť," vyzval ho.
"Siňore, mám tady malou, ale výnosnou živnost, a nikdy přísahám, nikdy -jsem se nezajímal o politiku! Ani o nic, co s ní souvisí! Přísahám na Panenku Marii! Myslel jsem, že mi lhala, že se mě pokoušela navnadit, a nevěřil jsem jí!"
"Jenže mě nezabili, ani mi nic nesebrali."
Michael se odmlčel; pak znenadání zarazil hlaveň Italovi do oka a zařval: "Proč?"
Muž zaječel a vypadlo z něj: "Povídala, že jste Američan, který pracuje pro comunisti! Pro Sověty! A já jí nevěřil. Já o ničem takovém nevím! Člověk musí dávat pozor. Tady v Civitavecchii se do takových věcí nepleteme, jsou moc... internazionali pro lidi, jako jsme my. Politika pro nás nic neznamená, věřte mi! Nechceme mít s vámi žádné potíže - s nikým z vás! ... Siňore, pochopte to. Napadl jste na molu ženu - byla to puttana, jistě, ale přece jenom žena. Chlapi vás chytli, odtáhli pryč, ale když jsem je viděl, řekl jsem jim, ať toho nechají, že si musíme dát bacha. Musíme uvážit..."
Vyděšený Ital sice blábolil dál, ale Havelock ho už neposlouchal. To, co slyšel, ho málem porazilo. Američan, který pracuje pro Sověty. To že řekla Jana? Vždyť je to nesmysl!
Snažila se toho chlapíka tedy nachytat na lep a přitom ho vylekala k smrti? Ital si nevymýšlel; opakoval mu její slova ze strachu a určitě nelhal.
Věřila tomu skutečně? Že by jí v Římě viděl na očích právě tohle? Copak tomu skutečně uvěřila tak, jako on uvěřil, že ona je tajnou agentkou VKR?
Ježíši Kriste! Jedním chytrým manévrem je roztrhli a postavili proti sobě! Byly důkazy proti němu stejně nezvratné jako ty proti ní? Musely být - i to jí viděl v očích. Strach, bolest, zklamání. Nemohla teď nikomu věřit, a ještě dlouhou dobu ne a možná už nikdy. Může jen utíkat - tak jako on. Panebože! Co komu provedli?

Proč to všechno?
Jela do Paříže a tam ji také najde. Nebo možná poletí do San Rema nebo do Col des Moulinets a zastaví ji tam. Byl teď ve výhodě: on poletí, zatímco ona se bude ploužit podél pobřeží ve stařičkém nákladním parníku. Měl času dost.
A ten čas může dobře využit. Na velvyslanectví v Římě sedí jeden důstojník rozvědky, který brzy pozná, zač je toho loket. Podplukovník Lawrence Baylor Brown mu buďto poskytne správné odpovědi, nebo se ze všech zpráv o tajných akcích Washingtonu stanou bezcenné cáry papíru ve srovnání s tím, co se svět dozví o neschopnosti, porušování zákonů, špatných výpočtech a omylech, které si každoročně vyžádaly tisíce obětí na životech.
Začne tedy u jednoho černého diplomata v Římě, který předává rozkazy americkým špiónům v Itálii a západním Středomoří.
"Capisce? Rozumíte mi, siňore?"
Ital škemral, hrál o čas a pošilhával směrem doprava. Na protějším molu kolem nich procházeli tři muži a mířili k prázdnému úvazišti; dvojí zaječeni lodní píšťaly vysvětlilo proč. Loď, která právě vplouvala do přístavu, bude uvázána na místo Elby. Za okamžik se objeví pomocné party.
"Jsme opatrní... naturalmente, ale o těchhle věcech my nic nevíme! Prostě děláme v docích a nic víc."
"Chápu," přisvědčil Michael, vzal muže za rameno a otočil ho. "Jdi na kraj," poručil mu klidně.
"Siňore, proboha! Prosím vás!"
"Dělej co říkám. Honem."
"Přísahám na Boží milosrdenství! Na slzy Panny Marie! Na Kristovy rány!" Ital se rozplakal a hlas mu stoupl. "Jsem jenom bezvýznamný obchodník, siňore! Nic nevím, vůbec nic!"
Na okraji mola ho Havelock vyzval: "Skoč," a shodil ho dolů.
"Mio Dio! Aiuto," křičel pochop dole, když vedle něj přistál i jeho chlebodárce.
Michael se otočil a odplížil se zpátky na roh skladiště. Přístaviště bylo dosud prázdné, ovšem hlídač se začínal hýbat: zavrtěl hlavou a pokusil se vstát. Havelock otevřel zásobník pistole a vysypal náboje na zem; pak se rozběhl k bráně, hodil zbraň do skleněné kukaně a zamířil ke svému půjčenému vozu, jak nejrychleji mohl.
Řím. V Římě mu odpovědí na jeho otázky.

7

Čtyři muži, kteří seděli u stolu ve vybílené místnosti ve třetím patře budovy federální vlády, byli podle měřítek vysoko postavených washingtonských úředníků ještě docela mladí. Jejich věk se pohyboval od pětatřiceti do téměř padesáti let, jenže podle vrásčitých tváří a unavených pohledů byste jim hádali více: jejich práce vyžadovala probdělé noci a dlouhá období nervozity, kterou ještě zhoršovala jejich osamocenost, protože ani jeden z nich nesměl mimo tuto místnost hovořit o tom, co se v ní odehrávalo. Byli to stratégové tajných operací a i největší šelmy mohly snadno přijít o život v důsledku jediné chyby v jejich propočtech. Jejich nadřízení se mohli zajímat jen o strategické cíle, zatímco jejich podřízení jen o konkrétní rozkazy; zato tito čtyři muži drželi v rukou všechny nitky, museli předvídat všechny možnosti a následky té které operace. Každý z nich byl odborníkem ve svém oboru a jedině oni mohli rozhodnout, kdy a kde vypustit šelmy.
Přesto neměli po ruce žádné radary ani odposlechové antény; jediné, čím se mohli řídit, byla analýza lidského chováni. Museli zkoumat akce a reakce, a to nejen nepřátel, ale i vlastních lidí v terénu. Vyhodnocování bylo jako věčný, stále nerozhodný zápas: případná "kdyby" se množila geometrickou řadou s každým novým obratem, s každou lidskou odezvou na změnu situace.
Byli to psychoanalytici pohybující se v nekonečném labyrintu šílenství, jehož produktem byli jejich pacienti; specialisté na temné stránky života, kde pravda byla většinou lží a lež často jedinou možností, jak přežít. Největší hrůzu jim naháněl stres: pod jeho vlivem mohli nepřátelé i vlastní agenti vidět a dělat věci, které by je jinak ani nenapadly. Nepředvídatelné ruku v ruce s neobvyklým tvořilo nebezpečné minové pole.
Ostatně k tomuto závěru také dospěli, když hodnotili události předešlé noci. Podplukovník Lawrence Baylor Brown jim z Říma poslal telegram s nejvyšší prioritou, jehož obsah si vyžádal vyhledání dávno založeného spisu.
Fakta byla jasná: to, co se událo na opuštěné pláži na Costa Brava, potvrdili dva očití svědci, jedním z nichž byl sám agent Havelock a druhým muž jménem Steven MacKenzie, kterého Havelock osobně neznal a který patřil k nejzkušenějším agentům CIA pracujícím v Evropě. Dokonce riskoval vlastní život, aby přinesl důkaz: zkrvavené cáry šatů. Laboratorní zkouška prokázala, že patřily Janě Karasové. Důvody, proč bylo nutné akci potvrdit dvěma svědectvími, sice nebyly explicitně vysvětleny, jenže to ani nebylo nutné: vztah Havelocka a Karasové byl dobře znám každému, komu do toho něco bylo, a člověk ve stresu se může snadno zhroutit a nesplnit svůj úkol. Washington potřeboval jistotu. Agent MacKenzie stál asi sto metrů severně od Havelocka a měl dobrý výhled: jeho důkazy byly nevyvratitelné. Karasová skutečně tu noc zahynula. To, že Steven MacKenzie zemřel při plachtění v Chesapeackém zálivu tři týdny po svém návratu z Barcelony, nijak nezmenšovalo jeho zásluhy. Lékař, kterého přivolala pobřežní hlídka, patřil k nejuznávanějším na celém východním pobřeží - jistý doktor Randolph. Jeho pitevní zpráva byla jednoznačná: MacKenzie zemřel přirozenou smrtí.
Kromě samotné operace Costa Brava byly podrobeny přísnému zkoumáni i průkazné materiály proti Janě Karasově. Stalo se tak na výslovné přání ministerského předsedy Anthonyho Matthiase a stratégové dobře věděli proč. Museli brát v úvahu ještě další vztah, totiž přátelství Matthiase a Michaela Havelocka, které se datovalo od doby, kdy se před dvaceti lety setkali jako profesor a student v postgraduálním kursu na Princetonské univerzitě. Oba původem Češi, z nichž první se proslavil jako jeden z nejgeniálnějších politiků světa, zatímco druhý zoufale hledal vlastní identitu. Jeden od druhého se značně lišili, ale jejich přátelství bylo nezlomné.

Antonín Matyáš se v Americe objevil před čtyřiceti lety jako syn uznávaného pražského lékaře, který se s rodinou odstěhoval ze země ohrožené nacisty a založil si v Americe praxi. Na druhé straně Havelock do Ameriky přijel tajně, za spolupráce americké a britské tajné služby, a jeho původ byl oficiálně zatemněn, hlavně pro jeho vlastní dobro. Zatímco Matthiasův vzestup poznamenala procesí vysoce postavených politiků; kteří vyhledávali jeho rady a veřejně vychvalovali jeho schopnosti, mnohem mladší muž z Prahy prokazoval, co v něm je, tajnými operacemi, které neměly nikdy vyjít najevo. I přes propastné rozdíly ve věku, pověsti, intelektu i povaze existovalo mezi oběma silné pouto.
Ti, kdo potvrdili autenticitu důkazů proti Janě Karasové, věděli, že se nesmějí zmýlit, stejně jako stratégům bylo jasné, že telegram z Říma je třeba pečlivě prozkoumat a ještě opatrněji na jeho základě jednat. Především bylo nutné jej aspoň prozatím zatájit před Anthonym Matthiasem; ačkoli totiž všechny sdělovací prostředky hlásaly, že ministerský předseda tráví zaslouženou dovolenou, pravda byla jiná. Matthias byl nemocný někteří dokonce potichu připouštěli, že velmi vážně - a přestože byl s vládou v neustálém styku prostřednictvím svých důvěrníků, neobjevil se už ve Washingtonu pět neděl. Dokonce i ti zvlášť vnímaví členové sedmé velmoci, kteří měli podezření, že nejde o dovolenou, nic neříkali ani netiskli: nikdo na to nechtěl ani pomyslet, protože svět si něco takového nemohl dovolit. Přidat Anthonymu Matthiasovi za této situace ještě další břímě v podobě telegramu od Browna bylo nemyslitelné.
"Pochopitelně blouzní," prohlásil oplešatělý muž jménem Miller a položil svou kopii telegramu na stůl. Dr. Paul Miller byl psychiatr, expert na diagnózu abnormálního chování.
"Je v jeho spisech něco, co by nám mohlo pomoci?" zeptal se zrzavý, svalnatý chlapík v pomačkaném obleku s povolenou kravatou. Jmenoval se Ogilvie a byl to bývalý agent.
"Nic, co byste si mohli přečíst," odpověděl Daniel Stern, stratég po Millerově levici. Jeho titul zněl Vedoucí konzulárních operací, což bylo eufemistické označení šéfa tajných činností vlády.
"Jak to?" podivil se čtvrtý stratég, muž v konzervativním obleku, který jako by právě vystoupil z reklamy na IBM. Seděl vedle Ogilvieho, jmenoval se Dawson a byl to právník zaměřený na mezinárodní právo. "Chcete snad říct, že v jeho služebním spise něco - chybí?"
"Přesně tak: Vyřazeno z bezpečnostních důvodů už před lety. Od té doby se nikdo neobtěžoval tu věc znovu zvážit, takže spis zůstal neúplný. Ovšem, právě tam by se možná dala najít odpověď na Ogilvieho otázku."
"Jak?" ptal se Miller, mžouraje očima za tlustými brýlemi a s rukama na prořídlém temeni.
"Nakonec toho na něj třeba bylo moc. A přišel o rozum."
"Jak to myslíš?" Ogilvie se naklonil dopředu a netvářil se právě přívětivě. "Zatraceně, hodnotit se něco dá, až když má člověk k dispozici data!"
"Zřejmě to nikdo nepovažoval za nutné. Ve službě byl úplně vzorný a až na pár výbuchů byl výjimečně výkonný a dokázal si zachovat chladnou hlavu i v nejtěžší situaci."
"Jenomže teď vidí na nádražích mrtvoly," vmísil se Dawson. "Proč?"
"Znáš toho Havelocka?," otázal se Stern.
"Měl jsem s ním pohovor," pravil právník. "Je to tak osm, devět měsíců. Přiletěl kvůli tomu z Evropy. Připadal mi dobrý."
"Taky že byl," souhlasil vedoucí konzulárních operací. "Dobrý, výkonný, rozumný - tvrdý, chladně uvažující, chytrý. Ovšem, taky se tomu učil už odmala a za dost zvláštních okolností." Stern se odmlčel, zvedl velkou obálku a opatrně z ní vytáhl desky s červeným okrajem. "Tohle je kompletní zpráva o Havelockově minulosti. To, co jsme znali předem, bylo docela přijatelné: absolvent Princetonu, Ph.D.* z evropské historie a znalost slovanských jazyků. Bydliště Greenwich, Connecticut. Válečný sirotek přivezený z Anglie, kterého adoptovala rodina Websterů - oba prověřeni. Samozřejmě, že nejvíc jsme přihlíželi k doporučení od Matthiase - už tenkrát to byl člověk, se kterým se muselo počítat. Lidem z personálního to muselo být tehdy jasné: vysoce inteligentní Ph.D. z Princetonu, který je ochotný si zdokonalit jazykové znalosti a pracovat v přísném utajení, to vše za úřednický plat. Jistě, jazyky nebylo ani potřeba zdokonalovat. Čeština byla jeho rodný jazyk, takže ji ovládal líp, než jsme si mysleli. To všechno je tady v těch deskách - celý zbytek jeho života, který mohl docela dobře vést k tomu zhroucení, jehož jsme dnes svědky."
"To jdeme hezky daleko do minulosti," poznamenal Ogilvie. "Můžeš nám to nějak přiblížit? Nemám rád překvapení a myslím, že paranoiky na odpočinku nemůžeme potřebovat."
"Vypadá to, že jednoho už máme," prohodil Miller a zvedl telegram. "Jestliže je ten Baylor aspoň trochu soudný -"
"Je," přerušil ho Stern. "Jeden z nejlepších, co v Evropě máme."
"Jenže je z Pentagonu," namít1 Dawson. "A soudnost není zrovna jejich silná stránka."
"U něj ano," oponoval vedoucí konzulárních operací. "Je to černoch, takže musel být zatraceně dobrý."
"Chtěl jsem říct," pokračoval Miller, "že Baylor připojil důrazné doporučení, abychom Havelocka brali vážně. Viděl to, co viděl."
"A to není možné," prohlásil Ogilvie. "Takže máme na krku šílence. Co tam vlastně je, Dane?"
"Těžký život v mládí," opáčil Stern, otevřel desky a otočil několik stránek. "Že je to Čech, to jsme věděli, ale nic víc. Za války bylo v Anglii pár tisíc uprchlíků z Československa a jinak se jeho přítomnost tam nevysvětlovala. Jenomže to byla lež. Existují dva příběhy, jeden pravdivý a druhý krycí. Havelock za války v Anglii nebyl, ani jeho rodiče. Strávil ta leta v Praze a blízkém okolí a bylo to pro něj něco jako zlý sen. Začalo to, když už byl dost velký na to, aby mohl věci chápat. Naneštěstí mu do hlavy nevidíme, a něco takového bychom zrovna teď potřebovali." Vedoucí se obrátil k Millerovi. "Tady nám budeš muset poradit, Paule. Mohl by být dost nebezpečný."
"Tak nám to radši vysvětli," vyzval ho lékař. "Jak hluboko do minulosti půjdeme, a proč?"
"Na to ‚proč` odpovím nejdřív." Stern vyjmul z desek několik stránek. "Už od dětství se musel neustále strachovat, že ho někdo zradí. Na přelomu dospívání a dospělosti měl samozřejmě období - během studií - kdy pod tímhle tlakem nebyl, jenže i samotné vzpomínky ho musely dost děsit. A posledních šestnáct let zase strávil ve stejném světě, v

jakém prožíval dětství. Dost možná, že už viděl moc chimér."
"Mluv konkrétně, Danieli," naléhal psychiatr.
Vedoucí přelétl očima papíry.
"Na to se musíme vrátit do června ve dvaačtyřicátém roce, do okupovaného Československa. Víte, bn se ve skutečnosti nejmenuje Havelock, ale Havlíček. Michal Havlíček. Narodil se v Praze někdy ve třicátých letech, kdy přesně, to se neví. Všechny záznamy zničilo gestapo."
"Gestapo?" Právník Dawson se pohodlněji opřel. "Červen 1942... o tom se mluvilo při Norimberském procesu."
"Jistě, a nebyla to žádná maličkost," souhlasil Stern. "Dvacátého sedmého května zabili čeští partyzáni Reinharda Heydricha, známého jako der Henker - pražský kat. Vedl je bývalý profesor z Karlovy univerzity, který spolupracoval s britskou rozvědkou. Jmenoval se Havlíček a bydlel se ženou a synem ve vesnici pár kilometrů za Prahou, kde organizoval partyzánské buňky. Ta vesnice se jmenovala Lidice."
"Panebože," zamumlal Miller a upustil telegram na stůl. "Nijak zvlášť se neukazoval," pokračoval Stern suše a obracel papíry. "Bál se, že ho možná na místě Heydrichovy vraždy někdo viděl, a tak nešel domů a skoro čtrnáct dní se schovával v podzemí univerzity. Jeho si nikdo nevšiml, ale zahlédli někoho jiného z Lidic, a Němci jako odvetu pobili všechny dospělé muže, ženy poslali buďto na nucené práce, nebo jako Feldhuren do důstojnických kasáren, pokud byly aspoň trochu k světu. A děti... prostě ‚zmizely`. Jugendmóglichkeiten. Některé dali k adopci, jiné poslali do plynu."
"Razantní hoši, co?" poznamenal Ogilvie.
"Rozkazy z Berlína drželi v tajnosti až do dne popravy," četl dál Stern. "Právě toho dne se chtěl Havlíček vrátit domů. Ovšem celá věc se rozkřikla - vyhláška se vysílala rozhlasem a visela na každém rohu - a partyzáni ho nepustili. Dali ho pod zámek a uspali ho - věděli, že sám by nic nezmohl, a byl pro ně příliš cenný. Nakonec ho připravili na nejhorší. Z ženy mu Němci udělali děvku - později vyšlo najevo, že hned první noc spáchala sebevraždu a vzala s sebou jednoho oficíra Wehrmachtu - a syn nebyl k nalezení."
„Jenže ho zřejmě neodvezli s ostatními dětmi," nadhodil Dawson.
"Ne. Zrovna šel chytat zajíce a vrátil se právě včas, aby viděl popravu a mrtvoly naházené do příkopů. V šoku utekl do lesů a žil tam několik týdnů jako zvíře. Po venkově se začaly šířit pověsti: lidé viděli běhat po lese nějaké dítě, u stodol se objevovaly stopy, které vedly zpátky do lesa. Otec se o tom doslechl a poznal, o koho jde: kdysi synovi řekl, že až si pro něj přijdou Němci, má utéct do lesa. Po měsíci pátrání nakonec Havlíček chlapce našel: schovával se po jeskyních a na stromech, jedl jen to, co se mu podařilo ukrást nebo najít na zemi, a hlavu měl plnou toho masakru."
"Nádherné dětství," řekl psychiatr a udělal si poznámku.
"To byl jenom začátek." Vedoucí konzulárních operací hrábl do složky a vytáhl další papíry. "Havlíček zůstal i se synem v prahoboleslavském sektoru - vedl podzemní hnutí odporu, které se pořád víc aktivizovalo. O pár měsíců později se chlapec stal jedním z nejmladších členů Dětské brigády - fungoval jako posel a často roznášel nitroglycerín a plastické trhaviny. Stačil jeden špatný krok, jedna nečekaná prohlídka, jediný voják, kterému by se děcko zalíbilo - a byla po všem."
"To ho jeho táta nechal?" ptal se Miller nevěřícně.
"Nemohl mu to rozmluvit. Kluk se dověděl, co provedli jeho matce. Tohle nádherné dětství, jak říkáš, trvalo tři roky. Byla to hrůza. Když byl táta s ním, učil ho po nocích to, co se normálně děti učí ve škole. A ve dne ho po lesích učili druzí, jak utíkat, schovávat se a lhát. A jak zabíjet."
"Tak tohle se tedy učil odmala," pokýval hlavou Ogilvie. "Ano. Věděl, jaké to je, vzít někomu život, a viděl zabité kamarády ještě dřív, než mu bylo deset. Příšerná zkušenost."
"A nesmazatelná," dodal psychiatr. "Bomba umístěná skoro před čtyřiceti lety."
"Mohla ji odpálit Costa Brava?" zajímal se právník s pohledem upřeným na lékaře.
"Jistě. Ovšem kolem něj bylo ještě plno dalších krvavých zážitků. Potřeboval bych vědět víc." Miller se obrátil ke Sternovi s připravenou tužkou. "Co se s ním dělo dál?"
"Přišel mír," pokračoval Stern. "Tím chci říct, že válka formálně skončila, ale v Praze žádný mír nebyl. Sověti měli svoje vlastní plány a začalo nové šílenství. Havlíček starší se politicky angažoval, žárlivě střežil svobodu, za kterou s partyzány bojoval, a tak se ocitl v další válce; stejně tak tajné a stejně kruté. Tentokrát s Rusy." Vedoucí obrátil stránku. "Skončila pro něj desátého března roku 1948, po zavraždění Jana Masaryka a pádu sociálních demokratů."
"V jakém smyslu?"
"Zmizel. Poslali ho buď na Sibiř nebo rovnou pod zem. Jeho přátelé si pospíšili: Češi i Rusové mají stejné přísloví: , Z hravého štěněte může vyrůst vlk`, a tak ukryli mladého Havlíčka a kontaktovali britskou MI-6. Někomu se hnulo svědomí, propašovali chlapce ze země a odvezli do Anglie."
"Tamto s tím štěnětem, co se změní ve vlka," prohodil Ogilvie, "to se splnilo, no ne?"
"Dokonce takovým způsobem, že se o tom Rusům ani nesnilo."
"A co Websterovi?" chtěl vědět Miller. "Vychovávali ho přece tady, a zatím byl kluk v Anglii."
"To byla nahoda. Webster byl za války plukovník v záloze a sloužil ve vrchním velení. Ve čtyřicátém osmém jel i s manželkou služebně do Londýna a jednou, když večeřeli s nějakým jeho známým, se doslechli o malém Čechovi z Prahy, který v té době žil v sirotčinci v Kentu. Slovo dalo slovo - Websterovi neměli děti a chlapcův příběh je samozřejmě zaujal, a tak zajeli do Kentu a vyslechli ho. Tak to tady stojí - ‚vyslechli`. Zní to dost chladně, co?"
"Oni zřejmě tak chladni nebyli."
"To tedy ne. Webster se hned pustil do práce. Falšovaly se papíry, překrucovaly zákony, a nakonec sem dítě přivezli s novým jménem. Havlíček měl štěstí - z anglického sirotčince rovnou do vily na předměstí, a pochopitelně na nejlepší školy a na Princeton."

"S novým jménem," připomněl Dawson.
Daniel Stern se usmál. "Dokud bylo třeba chlapce krýt, plukovník se ženou se zřejmě domnívali, že pro Greenwich bude stravitelnější jeho anglická podoba. Všichni máme své libůstky."
"Proč nepřijal jejich jméno?"
"Nechtěl. Jak už jsem říkal, vzpomínky byly příliš živé. Nesmazatelné, jak to nazval Paul."
"Ti Websterovi ještě žijí?"
"Kdepak. To už by jim bylo přes stovku. Umřeli oba záčátkem šedesátých let, když Havelock studoval v Princetonu."
"A tam se setkal s Matthiasem?" zkoumal Ogilvie.
"Ano," přisvědčil vedoucí konzulárních operací. "To trochu zmírnilo šok. Matthiase Havelock zaujal, ani ne tak svojí prácí jako proto, že se obě rodiny v Praze znaly. Patřily k vrstvě inteligence, kterou Němci rozmetali a Rusové dorazili."
"Matthias jeho příběh zná?"
"Dokonale."
"Teď už mi dává smysl ten dopis ve spise o Costa Brava," pravil právník. "Ten vzkaz, co Matthias poslal Havelockovi."
"Trval na tom, abychom mu to poslali," vysvětloval Stern.
"Kdyby si Havelock přál okamžitě odejít ze služby, měli jsme mu to umožnit."
"Vím," pokračoval Dawson, ‚jenom jsem předpokládal, že když se Matthias zmínil o tom, jak Havelock trpěl - v mládí, nebo jak to tam bylo, tak že tím měl na mysli prostě smrt jeho rodičů. Nic takového."
"Teď už to víš a víme to všichni." Stern se znovu obrátil k psychiatrovi. "Co radíš, Pavle?"
"Je to jasné," prohlásil Miller. "Přiveďte ho sem. Můžete mu slíbit cokoli, ale hlavně ho sem nějak dostaňte. A živého! Nemůžeme si dovolit žádné nehody."
"Souhlasím, že to je ideální postup," vložil se zrzavý Ogilvie. "Ale nezdá se mi, že by počítal se všemi možnostmi."
"Pochop to," přesvědčoval lékař. "Vždyť jsi to sám řekl: paranoik, šílenec. Costa Brava se Havelocka hluboce osobně dotkla a mohla docela dobře odpálit všechny výbušniny nastřádané před třiceti lety. Částečně se vrátil zpátky do protektorátu, zase se chrání, buduje si obranné mechanismy proti pronásledování, proti všem možným útokům. Zase běhá po lesích, vidí před sebou lidický masakr, a s Dětskou brigádou roznáší nitroglycerín."
"Přesně o tom mluví Baylor." Dawson zamával telegramem. "Tady: ‚Zapečetěné dokumenty`, ‚všechno shodit`, a tak dál. Může to klidně udělat."
"Může udělat cokoliv," pokračoval psychiatr. "Jeho chování se neřídí žádnými zákonitostmi. Jakmile se ho zmocni halucinace, může se donekonečna pohybovat mezi fantazii a realitou a přitom sám sebe přesvědčovat, že ho někdo pronásleduje, a zároveň se pronásledovatelů zbavovat."
"A co ten Rostov v Aténách?" ptal se Stern.
"Nevíme, jestli nějaký Rostov v Aténách skutečně byl," namítl Miller. "Mohla to být jen součást jeho fantazií, vzpomněl si na to, že potkal na ulici někoho, kdo vypadal jako on. Přece víme jistě, že Karasová patřila ke KGB. Proč by to měl najednou někdo jako Rostov popírat?"
Ogilvie se předklonil. "Baylor tvrdí, že Havelock to nazval zkouškou naslepo. Rostov by ho klidně mohl sebrat a odvézt z Řecka."
"Tak proč to neudělal?" zajímal se Miller. "No tak, Rede, dělal jsi v terénu přes deset let. Zkouška naslepo sem nebo tam, kdybys byl Rostov a věděl, co všechno máš doma v Ljubljance, copak bys za takových okolnosti Havelocka nesebral a neodvezl s sebou?"
Ogilvie se zarazil a zahleděl se na psychiatra.
"Ano," připustil po chvíli. "Protože kdybych chtěl, mohl bych ho klidně pustit dřív, než by se někdo dozvěděl, že jsem ho sbalil."
"Právě. Nesouhlasí to. Byl Rostov v Aténách nebo někde jinde? Nebo náš pacient jen fantazíroval, aby se ujistil o tom, že je pronásledovaný, a musí se proti tomu bránit?"
"Podle toho, co říká podplukovník Baylor, je zatraceně přesvědčivý," vmísil se právník Dawson.
"Halucinující schizofrenik je vždycky obrovsky přesvědčivý, protože naprosto věří tomu, co říká."
"Ale ty si nemůžeš být tak jistý, Pavle," naléhal Stern.
"Ne, to nemohu. Jednou věcí - vlastně dvěma - si ovšem jistí být můžeme. Karasová patřila ke KGB a na pláži na Costa Brava ji skutečně zabili. Především, důkazy byly zcela jednoznačné, a pak jsme měli na místě dva pozorovatele, jeden z nich byl dokonce sám Havelock." Psychiatr se podíval na své tři kolegy. "Jedině na tom a na těch nových informacích o Havlíčkovi můžu založit diagnózu. Nic jiného dělat nemůžu. Chtěli jste radu a ne nějaký absolutní soud."
"Můžete mu slíbit cokoliv..." opakoval Ogilvie. "To zní jako pitomá reklama."
"A hlavně ho dostaňte sem," uzavřel Miller. "Co nejrychleji. Strčte ho na kliniku a vytáhněte z něj, co všechno udělal a kde nechal ty svoje obranné mechanismy. Ty svoje ‚zapečetěné dokumenty` a tak."
"Nemusím tady snad nikomu připomínat," přerušil ho Dawson, "že Havelock zná spoustu informací, které by mohly být strašlivě nebezpečné, kdyby se dostaly na veřejnost. Naše důvěryhodnost by utrpěla - tady i venku - stejně, jako kdyby nám Rusové něco vyfoukli. Snad ještě víc. Šifry, zdroje, informátoři, to všechno se dá změnit, ale nemůžeme vrátit čas a předělat vše, kdy jsme porušili smlouvy a zákony hostitelských zemí."
"A to nemluvíme o různých omezeních tady," doplnil Stern. "Vím, že's to měl na mysli taky, jenže já bych to rád zdůraznil. Havelock o nich ví - sám kvůli nim vyjednával pár výměn."
"Všechno, co jsme dělali, mělo smysl," odtušil Ogilvie. "A jestli chce někdo důkaz, existuje pár stovek spisů, ze kterých je jasně vidět, co jsme dokázali!"
"A z pár tisíců je jasně vidět, co jsme nedokázali," odporoval právník. "Navíc je tu ještě ústava."

"Pitomost," vyštěkl Ogilvie. "Než bychom dostali rozhodnutí soudu, nějakému ubožákovi odtud by odvezli ženu nebo tátu někam do gulagu - a místo toho stačilo, aby se s nimi Havelock dohodl. Pokud se nám podařilo dotyčné včas napíchnout, dát je sledovat a zjistit, co se chystá."
"To není tak jednoznačné, Rede," vysvětloval Dawson přívětivě. "Kdy je třeba opodstatněná taková vražda - myslím skutečně opodstatněná? Rozhodně jsou takoví, co by mohli říct, že naše úspěchy nemohou vyvážit naše prohry."
"Vyváží je jediný člověk, který projde celnicí sem k nám." Ogilvie sledoval společníky chladným pohledem. "Vyváží je jediná rodina, kterou jsme dostali z tábora někde v Magyarországu, Krakově, Liberci nebo čertvíkde. Tam totiž jsou, a neměly by tam být. Komu to může doopravdy vadit? Pár nafoukaným řvounům, co se ženou za politickou kariérou, a ti za to nestojí!"
"Podle zákona a podle ústavy ano."
"Tak ať si ty zákony i celou slavnou ústavu nacpou někam. Už toho mám dost, aby mě donekonečna využívali rozeřvaní chytráci, co udělají všechno, jen aby nám svázali ruce a slízli všechnu smetanu! Já jsem, milej pane právníku, ty lágry viděl. Já jsem tam byl!"
"A proto jsi pro nás tak cenný," snažil se Stern spor urovnat. "Každý z nás je svým způsobem cenný, a to i když říká věci, které by možná neměl. Mám dojem, že Dawson chce naznačit, že není čas na nějaké parlamentní vyšetřování nebo sestavování komisí. Mohli by nám tím svázat ruce daleko líp, než jak to dokážou všichni radikálové a ekologové a bůhvíkdo zvenčí."
"Anebo," doplnil Dawson a vrhl na Ogilvieho chápavý pohlad, "víc než zástupci půl tuctu vlád, co k nám přijdou na velvyslanectví a chtějí, abychom nějaké operace usekli. Tys u toho byl, Rede, a nezdá se mi, že bys to chtěl zrovna takhle."
"A našemu pacientovi by se to mohlo povést," vmísil se Miller. "Nejspíš se mu to i povede, jestli ho nechytíme včas. Čím déle ho necháme, aby se halucinacím poddával bez lékařské pomoci, tím víc jim propadne a bude jim propadat pořád rychleji. Jeho perzekuční blud se zhorší tak, že nakonec už to nebude moci vydržet a bude chtít zaútočit - nejlepší obrana je přece útok. Má k tomu svoje prostředky."
"Co by to mohlo být, Paule?" zeptal se vedoucí konzulárních operací.
"Možností je víc," odvětil psychiatr. "V extrémním případě by se mohl spojit s lidmi, které znal, nebo o kterých věděl z druhé strany barikády - a nabídnout jim předáni tajných informací. To by ostatně mohla být podstata jeho ‚setkání` s Rostovem. Nebo by mohl napsat pár dopisů - s kopiemi pro nás - nebo poslat telegramy, které bychom snadno zachytili, a v nichž by se zmínil o věcech, které si nemůžeme dovolit nechat prošetřovat. Ať udělá cokoli, bude v každém případě velice opatrný jeho zkušenosti mu v tom pomůžou. Jak jsi říkal, Danieli: může být nebezpečný. Je nebezpečný."
"Nabídnout předání," zopakoval právník Millerova slova. "Tedy jen navrhnout, a ne rovnou předat?"
"Zpočátku ne. Bude se nás vydíráním snažit přimět k tomu, abychom mu řekli to, co chce slyšet. Totiž, že Karasová žije, a že to všechno má na svědomí nějaká skupina spiklenců, která ho chtěla dostat od válu."
"A to mu ani nemůžeme říct nijak přesvědčivě, protože to nemůžeme podepřít žádným důkazem," pravil Ogilvie.
"Aspoň nemáme žádný důkaz, který by mohl přijmout. Dělal přece v terénu. Můžeme mu namluvit, co chceme, a on to přežvýká a vyplivne. Co mu tedy máme říct?"
"Neříkejte mu nic," radil Miller. "Jenom mu slibte, že mu něco povíte. Vysvětlete mu to nějak. Informace jsou příliš tajné na to, aby se posílaly po kurýrech, není možné je vynášet z téhle místnosti. Zkuste hrát jeho hru a přitáhnout ho sem. Pamatujte, že on zoufale potřebuje, aby se mu jeho prvotní halucinace potvrdila. Viděl mrtvou ženu, a tomu chce věřit. Když se dozví, že tady se mu to potvrdí, nedokáže odolat."
"Promiň, doktore." Zrzavý bývalý agent zvedl ruce dlaněmi vzhůru. "Tohle nám nespolkne, aspoň ne tak, jak si myslíte. Jeho - jak to nazvat - ‚skutečnosti oddané já` by to zavrhlo. Bylo by to, jako najít tajný kód v pytlíku s bonbóny. To se prostě nestává. Potřebujeme na něj silnější kalibr."
"Matthiase," nadhodil Dawson.
"To by bylo ideální," přisvědčil psychiatr.
"Ještě ne," zavrtěl hlavou Stern. "Dokud jsou jiné možnosti, tak ne. Říká se, že o svém chatrném zdraví dobře ví a že se pokouší dostat do formy na jednání o SALT 3. Teď mu to prostě na krk hodit nemůžeme."

"Třeba budeme muset," trval na svém Dawson.
"Možná, ale třeba taky ne." Vedoucí konzulárních operací se obrátil k Ogilviemu. "Proč vlastně potřebuje Havelock něco konkrétního, Rede?"
"Abychom se mu dostali na tělo."
"Copak bychom nemohli vytvořit řetěz - jedna informace vede ke druhé a tak dál, každá je důležitější - a přilákali ho sem? Že by se k poslednímu článku nedostal, dokud by se neukázal?"
"Honba za pokladem," zasmál se Ogilvie.
"Přesně o to mu jde," pravil Miller.
"Tak to ne." Zrzek se předkloniI a opřel se lokty o stůl. "Takovéhle řetězy vždycky závisí na důvěře - čím lepší agent, tím větší důvěra. A taky je to, jako chodit po vejcích. Když je subjektem někdo jako Havelock, bude se krýt, používat prostředníky, kterým vtluče do hlav svou verzi a obrátí tak celý proces proti nám. Nakonec si přitáhne on nás. Nebude čekat přesné odpovědi, a jestli je dostane, začne být podezíravý. Bude potřebovat něco, čemu my říkáme ‚žaludeční souhlas` - to se nedá napsat na papír a analyzovat, to je prostě instinktivní pocit, že se něčemu dá věřit, Není moc takových, co by mohli Havelocka oblbnout. Stačí jeden špatný krok a milý Havelock to zabalí a jde od toho."
"A odpálí bomby," doplnil Miller.

"Chápu," přitakal Stern.
Bylo jasné, že to pochopili všichni; starý a nevrlý Ogilvie zase jednou potvrdil, co v něm je - tak, jako už mnohokrát. Přece jen se dlouho pohyboval v tom labyrintu, kterému se říkalo "terén", a jeho promluvy byly tím pádem jasné a výstižné.
"Přece jen máme jednu možnost," pokračoval bývalý agent. "Bohužel, je nejspíš jediná."
"Co to má být?" chtěl vědět vedoucí konzulárních operací.
"Já."
"Nepřichází v úvahu."
"Zkuste o tom přemýšlet," dodal Ogilvie rychle. "Já jsem zosobněná důvěryhodnost. Havelock mě zná a co víc, ví, že sedím tady u toho stolu. Pro něj jsem jeden z nich, stratég, co sice nemusí dobře vědět, co vlastně chce, ale určitě je mu jasné, proč. A navíc jsem trochu jiný - byl jsem u toho, na rozdíl od vás. Když vynecháme Matthiase, jsem jediný, s kým bude ochoten jednat."
"Lituju, Rede. I když s tebou docela souhlasím, nemůžu to dovolit. Znáš přece pravidla hry. Jakmile jednou vstoupíš do téhle místnosti, už se v terénu nesmíš objevit."
"Tohle pravidlo jsme si stanovili sami. Není to Písmo Svaté."
"A měli jsme pro to dobrý důvod," podotkl právník. "Ostatně, ze stejného důvodu jsou naše domy čtyřiadvacet hodin denně pod dohledem, všude jezdíme s doprovodem a máme napíchnuté telefony. Kdyby se někoho z nás zmocnili - mohl by to udělat kdokoli od Moskvy přes Peking až k Perskému zálivu - mělo by to nedozírné následky."
"Při vší úctě, pane poradče, všechna tahle bezpečnostní opatření jsou spíš pro lidi.jako ty nebo tady doktor. Nebo jako Daniel. Se mnou je to trošku jinak. Mě by se ani nepokusili dostat, protože vědí, že by jim to k ničemu nebylo."
"O tvých schopnostech nikdo nepochybuje," oponoval Dawson, "jenže bych rád..."
"To nemá se schopnostmi nic společného," vyjel Ogilvie, chytil se za klopu svého obnošeného saka a obrátil ji, aby na ni právník dobře viděl. "Koukni se. Tady nahoře - vidíš tu bouličku?"
Dawson se zadíval na látku a zatvářil se neutrálně. "Kyanid?"
"Přesně tak."
"Víš, Rede, někdy nevěřím svým očím."
"Ale pozor," upozornil Ogilvie. "Ne že bych to chtěl někdy použít - nebo cokoli jiného. Nechci tu před vámi ze sebe dělat machra. Nechci si upálit kus ruky, abych někomu dokazoval svou odvahu o nic víc, než se mi chce někoho zabíjet nebo dovolit někomu, aby zabil mě. Tu ampulku mám jen proto, že jsem zbabělec. Říkáš, že nás mají pod dohledem čtyřiadvacet hodin denně. Je to sice nádhera, ale stejně se mi zdá, že je to zbytečná ztráta času. Na Dzeržinského náměstí určitě nemají žádný spis ani o tobě, ani tady o doktorovi: na Sterna sice něco mít budou, jenže toho chytit, to je jako ten kód v bonbónech - prostě se to nestává. To už bychom mohli rovnou jít a dostat Rostova. Ovšem, a to se klidně vsadím, o mně tam mají pěkně tlustou složku - a já navíc nejsem v penzi. Takže to, co vím, pořád ptatí, a má to pro ně ještě větší význam od chvíle, kdy jsem vešel do téhle místnosti. Proto mám taky ten kyanid. Vím, jak by to dopadlo, a oni to vědí - takže, světe div se, tahle kapsle mě vlastně chrání. Je jim jasný, že ji nosím pořád u sebe a že ji klidné použiju. Protože jsem zbabělec."
"A tím jsi nám taky vysvětlil, proč tě tam nemůžeme pustit," uzavřel vedoucí konzulárních operací.
"Vážně? Tak to jste mě buď neposlouchali, nebo by vás měli superarbitrovat pro blbost. Za to, že jste nevzali v úvahu to, co jsem neřekl. Co ode mě vůbec ještě chcete? Neschopenku od doktora?"
Stratégové se na sebe nejistě podívali.
"No tak, Rede, nech toho," vyzval ho Stern. "To se nehodí."
"Ale hodí, Dane. Na takové věci se prostě nemůže zapomínat. Všichni to víme, i když o tom nikdo nechce mluvit. Kolik mám ještě času? Tři, čtyři měsíce? Proto jsem přece tady, ne - a to bylo vážně rozumné rozhodnuti."
"Nebyl to jediný důvod," připomněl Dawson.
"Jestli to nebyl hlavní důvod, tak měl být. Vždycky si musíte z terénu vybrat někoho, u koho se dá čekat, že tu dlouho nebude." Ogilvie se obrátil k Millerovi. "Tady doktor to ví, co, Paule?"
"Nejsem tvůj lékař, Rede," bránil se psychiatr.
"Ani nemusíš - stačilo ti přečíst zprávy. Za pět neděl nebo tak nějak se bolesti začnou zhoršovat... to už pak nebudu cítit nic, protože mě odvezou do špitálu, budou do mě píchat injekce a utěšovat mě, že už se to lepší. Až se pak přestanu soustřeďovat nebo už je nebudu slyšet, budou toho moct nechat." Bývalý agent se opřel na židli a zadíval se na Sterna. "Tomu se říká souhra příznivých okolností. Sověti se mě ani nedotknou a i kdyby se o to pokusili, nebudu mít čeho litovat. Navíc jsem tady jediný, kdo dokáže Havelocka vytáhnout z úkrytu, abychom ho mohli zadržet."
Stern hleděl na beznadějně nemocného agenta. "To zní přesvědčivě, " poznamenal.
"Aby ne, když je to pravda." Ogilvie odstrčil židli a vstal. "Takže teď jedu domů, sbalím si věci a vyrazím na základnu Andrews. Sežeňte mi místo v nějakém vojenském transportu do Itálie - nemá cenu se ukazovat v civilním letadle. Hoši z KGB znají všechna jména, co jsem kdy použil, a není čas si vymýšlet něco nového. Ať mě vezmou přes Brusel do Palombary a zatelegrafujte Baylorovi, ať mě čeká... Říkejte mi Apač."
"Apač?" podivil se Dawson.
"Jsou to dobří stopaři."
"Jestli se s tebou Havelock sejde," sondoval psychiatr, "co mu řekneš?"
"Moc toho nebude. Jakmile bude na dosah, je můj."
"Je zkušený, Rede," upozornil Stern s očima upřenýma na Ogilvieho. "Možná nemá všech pět pohromadě, ale je to tvrdej chlap."
"Nepůjdu na něj s holýma rukama," opáčil cestou ke dveřím. "Taky mám svoje zkušenosti - proto jsem ostatně

zbabělec. Nelezu do ničeho, z čeho bych se už nemusel dostat. Tedy většinou."
Ogilvie otevřel dveře a beze slova vyšel ven. Dveře zaklaply.
"Už ho neuvidíme," poznamenal Miller.
"To vím," hlesl Stern.
"On to ví taky."
"Myslíte, že se dostane k Havelockovi?"
"Určitž," ujišťoval vedoucí konzulárních operací. "Drapne ho, předá Baylorovi a jeho doktorům a zmizí. Pověděl nám to. Nechce do špitálu. Chce to vyřídit po svém."
"Má na to právo," uznal psychiatr.
"Taky si to myslím," pritakal právník nepříliš přesvědčivě. "Jak by řekl Red, ‚při vší úctě` doufám, že mu to s tím Havelockem vyjde. Musíme ho zneškodnit. Všechny vlády v Evropě by nás jinak roztrhaly na kusy, a to nemluvím o všech těch nejrůznějších fanaticích. Vypálili by nám vyslanectví, zpřetrhali kontakty, vzali rukojmí a vůbec - jenom proto, že jednomu chlapovi ruplo v bedně. Spousta lidí by přišla o život. Už se to stalo při daleko menších malérech."
"Proto jsem si taky jistý, že ho Ogilvie dostane," pravil Stern. "Nejsem psychiatr jako tady Paul, ovšem tak nějak tuším, na co asi myslí. Hrozně se naštval. Viděl, jak mu v terénu umírají kamarádi - od Afriky až po Istanbul - a nemohl proti tomu ani hnout prstem, aby se neprozradil. Kvůli jeho práci od něj uteklá žena i s dětmi, a on je neviděl už pět let. Musí se s tím vyrovnat - a s tím i umřít. Takže, když on u toho zůstane, jaké právo má Havelock zcvoknout a začít dělat hlouposti? Náš Apač se vydal na svůj poslední lov - a dokončí ho, právě proto, že je tak dožraný."
"A navíc," přisadil si psychiatr, "nic jiného mu nezbývá. Je to poslední možnost dát tomu všemu smysl."
"Čemu?" chtěl vědět právník.
"Bolesti," odvětil Miller. "Jeho i Havelockově. Víš, on si ho kdysi vážil. A to mu nikdy nezapomene."

8

Z oblohy asi padesát kilometrů severně od letiště v Palombara Sabina se snášelo neoznačené letadlo. Mířilo z Bruselu a pečlivě se vyhýbalo všem vojenským i civilním vzdušným trasám; ke svému cíli se přibližovalo v takové výšce a takovou rychlostí, že téměř nebylo možné je zpozorovat. Objevilo se sice na obrazovkách radarů protivzdušné obrany, ovšem i s tím se počítalo: světelný bod se rozsvítil a zase zmizel, aniž by to někdo komentoval nebo se na něco ptal. Až přistane v Palombaře, vystoupí z něj muž, který tajně nasedl v Bruselu ve tři hodiny ráno místního času - muž beze jména, známý pouze pod označením Apač. Tento člověk, stejně jako mnoho jemu podobných, nemohl riskovat celní a pasové formality: jistě, vzhled i jméno je možné změnit; jenže všechna místa, kde se tak děje, jsou pod bdělým dohledem lidí, kteří vědí, co hledat, a jejichž paměti funguje jako pevný disk počítače. Pro Apače a jemu podobné byl prostě takový způsob cestování spíše normou než co jiného.
Pilot snížil tah motorů a naváděl letoun nad lesy směrem k letišti. Přistávací dráha byla skoro dva kilometry dlouhá, se zakamuflážovanými hangáry a kontrolní věží: když na ni dosedla kola podvozku a malou kabinu zaplnil řev zpětného tahu motorů, mladý pilot se na sedadle otočil a zavolal na zrzavého muže ve středních letech, který seděl za ním.
"Tak jsme tady, Indiáne! Můžete si vyndat luk a šípy."
"Velice vtipné," poznamenal Ogilvie a rozepnul si bezpečnostní pás. Podíval se na hodinky. "Kolik je hodin? Mám ještě washingtonský čas."
"Pět padesát sedm. Jste pozadu o šest hodin. Máte ještě půlnoc, kdežto tady je skoro ráno. V kanceláři vás už čekají, takže doufám, že jste se trochu vyspal."
"Tak akorát. Převoz je připravený?"
"Rovnou do náčelníkova wigwamu na Via Vittorio."
"Hm. To jako na vyslanectví?"
"Přesně tak. Jste zvláštní zásilka k přímému dodání rovnou z Bruselu."
"Chyba. Na vyslanectví zapomeňte."
"Máme svoje rozkazy."
"Dávám vám jiné."
Ogilvie vstoupil do malé kanceláře ve služební budově, která byla vyhrazena pro cestující jeho druhu. Byl tu jen nejnutnější nábytek a okna chyběla vůbec; naproti tomu zde měl k dispozici dva telefonní přístroje, oba trvale napojené na šifrovací zařízení. Venku na chodbě hlídkovali tři nenápadní muži oblečení do pracovních kombinéz, pod nimiž se skrývaly zbraně: kdyby se nějaká neznámá osoba pokusila cestujícího napadnout nebo kdyby to nedejbože vypadalo, že má u sebe fotoaparát, bez váhání by zbraně vytáhli a v případě nutnosti i použili. Tato opatření byla výsledkem zvláštních dohod mezi neznámými zástupci obou zúčastněných vlád, jejichž zájmy přesahovaly rámec obvyklé tajné spolupráce: zkrátka a dobře, bez nich by to nešlo. Vlády na celém světě se cítily ohrožené zvenčí i zevnitř, od levicových i pravicových fanatiků, jejichž jediným cílem bylo narušovat stávající stav. Hnacím motorem fanatismu byly vždycky senzace, bombasticky inzerované podvracení normální činnosti, a proto osoby, které měly proti extrémistům bojovat, musely do země přijíždět tajně. Předpokládalo se, že Palombarou procházejí právě takoví strážci pořádku, a dnešní cestující skutečně věřil, že jím je. Jestliže se mu nepodaří najít jednoho šíleného agenta, nebezpečného paranoika, který měl v hlavě informace o tisíci tajných operací za posledních šestnáct let, mohly by padnout dohody a agenturní sítě po celé Evropě. Informátoři by zmizeli a nové by ani nenapadlo se objevit. Prostě, Michaela Havelocka bylo třeba vyhledat a odvézt s sebou - žádný terorista by nemohl napáchat víc škody něž on.
Ogilvie došel ke stolu, zvedl telefon po své levici (byl černý, což znamenalo, že se používá pro místní hovory) a vytočil číslo, které měl naučené zpaměti. O dvanáct vteřin později se ozval ospalý hlas podplukovníka Lawrence Baylora

Browna.
"Haló, Brown."
"Baylor Brown?"
"To je Apač?"
"Jo. Jsem v Palombaře. Víte něco?"
"Ani ň. A to jsem po celém Římě rozeslal stopaře. Nepřišli na nic."
"Cože jste?"
"Poslal stopaře. Každý, koho můžeme zaplatit nebo kdo je nám zavázaný -"
"Sakra, odvolejte je! Co vás to k čertu napadlo?"
"Hele, kámo, klídek. Vypadá to, že si nebudeme rozumět."
"To je mi úplně fuk! Tady máte co dělat s tajnou službou a on je chytrej jak zmije, kámo. Jakmile zjistí, že po něm jdete, řekne si, že jste porušili pravidla hry - a on na to přijde. A pak udeří. Ježíšikriste, copak si myslíte, že se ho nikdo nikdy nesnažil vystopovat?``
"A vy si myslíte,.že ty moje stopaře zná?" kontroval Baylor rozzlobeně.
"Radši si promluvíme."
"Tak přijeďte sem."
"Další věc," pravil Ogilvie. "Velvyslanectví nepadá v úvahu."
"Jak to?"
"Jeden důvod je, že by mohl stát v okně naproti přes ulici."
"No a co?"
"Ví, že bych se nikdy neměl na velvyslanectví ukázat. Na každý vchod míří jedna kamera KGB a jsou v provozu celý den."
"Vždyť ani neví, že jste tady."
"Bude to vědět, až mu to řeknete."
"Jak vás mám ohlásit?" zeptal se důstojník podrážděně.
"Stačí Apač."
"To mu něco řekne?"
"Určitě."
"Mně to nic neříká."
"Taky nemusí."
"My se určitě neshodneme."
"To je mi líto."
"Když teda nechcete sem, kde se sejdeme?"
"V zahradách Borghese. Najdu vás."
"To bude lepši, než kdybych já měl hledat vás."
"Mýlíte se, Baylore."
"V tomhle?!"
"Ne. Myslím, že se nakonec shodneme." Ogilvie se na chvíli odmlčel. "Od teďka za dvě hodiny. Do té doby se s vámi objekt možná spojí."
"Za dvě hodiny."
"A Baylore!"
"Ano?"
"Odvolejte ty svoje zatracený stopaře, kámo."
Březen se k zahradám Borghese nezachoval právě přívětivě. Ačkoli byla římská zima tradičně mírná, vzduch byl stále ještě chladný a nedovoloval tak vykvést keřům a stromům, které na jaře a v létě vytvářely obrazce plné zářivých barev. Cestičky pod vysokými borovicemi vedoucí k velkému muzeu vypadaly špinavě a borovicové jehličí se tvářilo unaveně a ospale. Lavičky podél pěšin pokrýval prach, jako by se přes park Villa Borghese natáhla průhledná plastiková vrstva: dubnové deště ji sice smyjí, jenže zatím tu vládla březnová mrtvolnost.
Ogilvie stál za tlustým kmenem starého dubu na kraji parku za muzeem. Bylo ještě příliš brzo, a tak se zahradou procházelo jen pár studentů a ještě méně turistů, kteří se potulovali po pěšinkách a čekali, až stráže otevřou vrata vedoucí k pokladům Casino Borghese. Bývalý agent, který se na okamžik vrátil zpět do terénu, pohlédl na hodinky a nazlobeně se zamračil: bylo za dvacet minut devět. Důstojník vojenské rozvědky se opozdil o víc než půl hodiny a Ogilvie se zlobil stejnou měrou na něj i na sebe. Jak se mu snažil rozmluvit schůzku na velvyslanectví a dát jasně najevo, kdo tu velí, nevěnoval dost pozornosti výběru místa setkání, takže volil nešťastně. A podplukovník na to jistě přišel, možná právě to ho zdrželo. V tuto dobu vládl v zahradách Borghese příliš velký klid, bylo tu příliš málo lidí a mnoho tmavých koutů, odkud by je mohl kdokoli pozorovat a zachytit každé jejich slovo. Ogilvie se tiše proklínal, rozhodně se tím jako velitel operace moc dobře neuvedl. Atašé musel určitě jet oklikami, často měnit auta a přitom bedlivě pozorovat přístroje, jestli neodhalí nějaké odposlouchávací zařízení. Kameramani KGB byli na hlídaní amerického velvyslanectví dobře vycvičeni a podplukovník se tím pádem nacházel ve značně nepříjemné situaci - díky podivné postavě z Washingtonu s krycím jménem Apač. Znělo to, jako by ho k tomu inspirovala reklama na ovesné vločky.
Jistě, bylo to zvláštní krycí jméno, ale jeho použití nebylo zdaleka tak nesmyslné, jak by se móhlo zdát. Před sedmi lety měli v Istanbulu dva tajní agenti s krycími jmény Apač a Navaho zabránit KGB ve spáchání jedné vraždy; nepovedlo se jim to a k dovršení smůly padl Navaho ve čtyři ráno do léčky na opuštěné ulici. Dvě skupiny střelců KGB ho sevřely

do kleští a nebyl by z toho vyvázl živý, kdyby se na poslední chvíli nepřiřítil Apač v ukradeném autě, nezastavil o kus dál na pěší zóně a nezařval na svého kolegu, aby nasedl, jestli je mu život milý. Ogilvie pak prorazil palebnou přehradu, což ho stálo škrábanec na spánku a dva zásahy do pravé ruky. Muž, který si před sedmi lety říkal Navaho, by na Apače neměl jen tak snadno zapomenout - bez jeho pomoci by Michael Havelock tehdy v Istanbulu zahynul. Ogilvie počítal s tím, že mu paměť slouží dobře.
Křup. Otočil se: uviděl černou ruku, téměř zakrývající černou tvář s velkýma očima. Baylor dvakrát ostře zavrtěl hlavou a přitiskl si na ústa ukazováček. Pak se pomalu přiblížil a odtáhl Ogilvieho pod dub, načež ukázal směrem na jih, ke vchodu do muzea. Asi čtyřicet metrů od nich tam postával muž v tmavém obleku a nejistě se rozhlížel; z dálky se ozvalo trojí zatroubení automobilu a zvuk startovaného motoru. Muž vylekaně nadskočil a rozběhl se po zvuku, až zmizel za východní zdí parku.
"Pitomé místo," prohodil podplukovník s pohledem na hodinky.
"To troubili vaši?" chtěl vědět Ogilvie.
"Stáli u brány Veneto - dost blízko, aby je bylo slyšet. O nic jiného nešlo."
"Je mi líto," pronesl bývalý agent pomalu. "Už jsem tu dlouho nebyl. Takové chyby většinou nedělám. Co já pamatuju, vždycky tu bylo nabito."
"Jen klid. Nemám pocit, že to byla chyba."
"Nechte toho. Soucit nepotřebuju."
"Nechápete. Do vašich citů mi nic není. Předtím mě nikdy KGB nesledovala - nebo jsem o tom aspoň nevěděl. Proč právě teď?"
Ogilvie se usmál: koneckonců, velel tu on.
"Odvolat stopaře. Myslím, že jsem vám to už říkal."
Černý důstojník chvíli mlčel.
"To bych tady skončil," pronesl nakonec.
"Možná."
"Žádné možná. Určitě. Stejně už jsem dohrál - proto jsem taky přišel pozdě."
"Spojil se s vámi."
"S plnou parádou. Jsem první, kdo půjde z kola ven. Přilepil se té Karasové na paty a sledoval ji až do Civitavecchie - odtamtud odplula, ovšem neřekl mi, na které lodi a kam. Nastražili tam na něj past, jenže on je prokoukl a obrátil ji proti nim. Dostal do rukou organizátora - jednoho malého prostředníka z přístavu - a dostal z něj něco - nebo si to aspoň mysli - co ho rozpálilo doběla."
"Co to je?"
"Dvojí naprogramování. Stejná taktika, jakou použili na něj. Poštvali jsme ji proti němu."
"Jak?"
"Někdo ji přesvědčil, že přešel k Sovětům a že ji chce zabit."
"Pěkná pitomost."
"Jenom opakuju, co mi říkal - a co řekli jemu. Konečně, zní to logicky. Hodně by se tím vysvětlilo. KGB má ve svých službách pár sakra dobrých herců, takže jí mohli nabulíkovat, co chtěli. Byla by to dobrá strategie - on ze hry a ona na útěku - jak zneškodnit vysoce výkonnou dvojici."
"Chci říct, že celá ta záležitost je pitomost," zdůraznil Ogilvie. "Žádná Jana Karasová neexistuje - zabili ji na pláži Montebello na Costa Brava. A patřila ke KGB - lépe řečeno k VKR. Tak to bylo, a s tím nikdo nehne. Jenže o to ani nejde. Důležité je, že je po smrti."
"On tomu nevěří a když s ním mluvíte, přestanete tomu věřit sám. Já tomu taky přestávám věřit."
"Havelock věří tomu, čemu věřit chce nebo musí. Slyšel jsem, jak tomu říkají doktoři - zkrátka a dobře, má o kolečko míň. Tu a tam si uvědomí, co se doopravdy děje; ale jinak je blázen."
"Mluví zatraceně přesvědčivě."
"Protože nelže, v tom to je. Viděl to, co viděl."
"Právě tohle tvrdí."
"Jenže vidět to nemohl, a o to tu jde taky. Má halucinace. Nevidí očima, ale hlavou, a ta není v pořádku."
"Taky mluvíte přesvědčivě."
"Protože nelžu a mám hlavu v pořádku." Ogilvie vytáhl z kapsy balíček cigaret, strčil si jednu do úst a žapálil ji stařičkým zapalovačem. "To jsou fakta, podplukovníku. Ještě zbývá zaplnit nějaké to prázdné místo, ovšem jinak to platí. Havelocka musíme chytit."
"To nebude tak snadné. Třeba má halucinace, jenže ani tak to není žádný amatér. Ostatně, vydržel v terénu šestnáct let. Je chytrý a umí se bránit."
"To víme. Mimochodem, řekl jste mu, že jsem tady?"
"Řekl jsem mu, že přijel člověk jménem Apač." Armádní důstojník se odmlčel.
"No a?"
"Nelíbilo se mu to. Proč zrovna vy?"
"Proč ne?"
"Nevím. Třeba vás nemá rád."
"Je mi zavázaný."
"Možná právě proto."
"Copak - jste psycholog, nebo snad právník?"
"Ode všeho trochu," opáčil podplukovník.

"Vy ne?"
"Teď jsem jenom naštvaný. Co tím chcete ksakru říct?"
"Jak na vás Havelock reagoval. ‚Takže poslali Pistolníka,` povídá. To je vaše další krycí jméno?"
"Ne. Jenom blbý vtip"
"Nemluvil zrovna pobaveně. V poledne vám zavolá instrukce."
"Na velvyslanectví?"
"Ne. Mám si najmout pokoj v Excelsioru. Máte tam jít se mnou a vzít si telefon."
"Ten parchant," procedil Ogilvie mezi zuby. Copak - nějaký problém?"
"Bude vědět, kde jsem, ale já nebudu mít ani páru, kde je on. Může mě sledovat a já ho přitom neuvidím."
"Co na tom? Máte se přece setkat, abyste ho chytil."
"Nechci vás urazit, podplukovníku, ale jste v tomhle oboru zelenáč. Tlačí mě ke zdi."
"Jak to?"
"Budu potřebovat dva muže - nejlíp Italy a pokud možno co nejmíň nápadné - aby mě sledovali, až odejdu z hotelu."
"Proč?" .
"Protože on by mohl dostat mě," pronesl bývalý agent zamyšleně. "Zezadu. Na nacpaném chodníku. Zná všechny fígle. Chlápek se skácí na ulici a přítel mu pomůže do auta, které naštěstí stojí nedaleko. Oba jsou Američani, nic zvláštního na tom není."
"Jenom v případě, že s vámi nebudu já. Protože funguju jako spojka, neměl by proti tomu nic mít."
"Vážně jste zelenáč. Okamžitě by se rozletěl do Káhiry nebo bůhvíkam. A kdybyste se mě snažil nespustit z očí, přišel by na vás. Nechci vás -"
"...urazit, jistě. Má to svoje minus. Seženu vám ty dva." Důstojník se na okamžik zamyslel a pak dodal: "Nebudou to dva muži. Muž a žena budou vypadat líp."
"Dobře. Má to něco do sebe, podplukovníku."
"Taky mám jedno doporučení, které ovšem popřu, kdyby mi ho pak někdo chtěl připisovat. A soudě podle vaší přezdívky Pistolník, klidně bych mohl tvrdit, že jsem ho slyšel od vás."
"Nemůžu se dočkat."
"Zodpovídám tady za pěkně rozlehlou oblast. Práce pro vládu a pro Pentagon se občas prolínají, tomu se nedá zabránit - tuhle potřebuju služebičku já, tamhle někdo jiný, a kruh zúčastněných lidí je pořád širší a širší, i když se často neznáme ani od viděni."
"Nerad se opakuju," přerušil ho Ogilvie, "ale co tím ksakru chcete říct?"
"Mám spoustu známých - lidí, co mi věří. Kdybych musel odejít, byl bych pochopitelně nerad, kdyby tím agentura utrpěla, a samozřejmě, kdyby tihle mí známí přišli k úhoně. Havelock by jim mohl pořádně ublížit. Dělal v Itálii, na Jadranu, v Ligurském moři, od Terstu přes hranice a po celém severním pobřeží až k Gibraltaru. Mohl by vyprovokovat odvetné akce - a já si nemyslím, že nějaký praštěný agent na odpočinku za to stojí."
"Taky si to nemyslím."
"Tak ho odstraňte. Myslím úplně."
"Něco takového jste ode mě skutečně slyšet nemohl."
"Takže to slyším teď?"
Muž z Washingtonu chvíli mlčel a pak odpověděl: "Ne."
"Proč ne?"
"Protože takový čin by mohl mít nepříjemné následky."
"To není možné. Na to neměl čas."
"To nevíte. Jestli mu to šíbe už od Costa Brava, nikdo nemá ponětí, kde všude mohl ulít materiály, a jaké. Mohl je nechat aspoň v deseti zemích - a s nimi instrukce, že je mají zveřejnit, pokud nepřijde na dohodnuté schůzky. Během posledních šesti týdnů byl v Londýně, Amsterdamu, Paříži, v Aténách a Římě. Proč? Proč zrovna tam? Mohl si vybrat jakákoli místa na světě, ale ne, on jede zrovna tam, kde předtím pracoval. Mohl to dělat schválně."
"Spíš je to náhoda. Znal to tam, navíc byl už ze hry venku a cítil se v bezpečí."
"Třeba, a třeba ne."
"Stejně to nechápu. Když ho chytíte, stejně na ty schůzky nedorazí."
"Jsou jisté možnosti..."
"Aha, kliniky. Laboratoře a doktoři s injekcemi, co člověku rozvážou jazyk?"
"Právě."
"Podle mě se pletete. Nevím, jestli Karasovou skutečně viděl, ale ať už viděl cokoli - ať se stalo cokoli - muselo se to stát během posledních čtyřiadvaceti hodin. Neměl čas něco zařizovat. Může tvrdit, že měl, jenže to není pravda."
"To je jen váš názor, nebo jste jasnovidec?"
"Ani jedno. To je fakt. Mluvil jsem s člověkem v šoku, s někým, kdo právě zažil něco, z čeho se mu protočily panenky mimochodem, takhle to sám popsal. Tady nešlo o nějakou halucinaci, prostě se to stalo. Když mluvíte o něčem, co mohl provést - o nějakých uložených dokumentech a tak - říkáte jen to, co jsem vám řekl já, protože on to pověděl mně. Spekuloval s tím, co mohl udělat, a ne s tím, co skutečně udělal. A to je sakra rozdíl, pane stratégu."
"Kvůli tomu chcete jeho hlavu?"
"Chci, aby o ni nepřišla spousta jiných."
"To je i v našem zájmu. A proto jsem tady."
"Takže vy ho dokážete přivést zpátky živého," ušklíbl se Baylor.
"Hrdinný kapitán Korkorán."

"To přece stačí."
"Ne. Co když vám to nevyjde? Co když vám uteče?"
"Neuteče."
"Je to jen váš názor, nebo jste jasnovidec?"
"Je to fakt."
"Ne. Pouhý předpoklad a navíc rizikový faktor, na který se nemůžu spoléhat."
"Budete muset, vojáku. Mluví k vám velitel."
"Tak vám to vysvětlím po lopatě, civilisto. S velením na mě nechoďte. Málem jsem si ošoupal nohy až k tomu svýmu černýmu zadku, abych se v týhle bílý armádě - nahoře bílý, vespod černý - k něčemu dostal. A teď na mě přijde tajnej agent s krycím jménem jako z..."
"...reklamy na ovesný vločky," nadhodil Ogilvie.
"To jste se trefil. Ovesný vločky. Prostě, žádný pořádný jméno, žádná funkce, se kterou bych se moh' ohánět, kdybych se dostal do průšvihu, jenom bublina z kreslenýho seriálu. Když vybouchnete a Havelock vezme roha, na odstřel půjdu já - černá huba to zbabrala, celá síť je v hajzlu. Vyhoďte ho z kola ven."
"Vy hajzle pokrytecká," vyjel muž z Washingtonu zhnuseně. "Vám jde jen o to, jak si zachránit krk!"
"Mám k tomu spoustu důvodů, moc nevinných na to, abyste je pochopil. A takových jako já bude víc... Ať se v tomhle městě vrtnete kam chcete, narazíte na mě. Když ho dostanete po svým, fajn. Odvezu vás do Palombary a posadím do letadla s děkovným dopisem v latině. Ale jestli vám to nevyjde, oddělám si ho sám."
"A to mi říká někdo, kdo tomu jeho příběhu uvěřil a který za něj orodoval."
"Já za něj neorodoval, já jsem to jenom hlásil. A je úplně jedno, jestli mu věřím nebo ne. Ohrožuje mě, moji funkci tady v Římě a valnou většinu sítě, kterou jsem vytvořil na rozkaz svojí vlády a za peníze daňových poplatníků." Podplukovník se zarazil a usmál se. "To mi stačí k tomu, abych zmáčkl spoušť."
"Vy se dostanete daleko."
"To taky chci, ale musím něco ukázat."
Ogilvie odstoupil od stromu a zadíval se směrem ke spícím keřům vzadu. Když promluvil, zněl jeho hlas vyrovnaně.
"Mohl bych vás postrádat, víte. Třeba i zabít, kdyby na to přišlo."
"Dobře," souhlasil důstojník. "Zapomenu na ten Excelsior. Objednáte si pokoj na moje jméno a až Havelock zavolá, budete předstírat, že jsem to já. Čeká, že tam budu, potvrdím, že jste tady, ví, že mi na tom záleží. A mimochodem, až s ním budete mluvit, nesnažte se mluvit moc jako negr. Jsem absolvent Oxfordu, ročník '71."
Agent se otočil. "Jste taky něco jinýho. Můžu vás dostat před vojenský soud. Přímé neuposlechnutí rozkazu."
"Při rozhovoru, který se nikdy nekonal? Nebo snad konal, a já jen po vojensku hodnotil situaci? Subjekt nepovažoval kontakt za přijatelný - potřebujeme do Říma někoho jiného. Co vy na to, Pistolníku?"
Ogilvie mlčel asi minutu; zahodil cigaretu a zašlápl ji.
"Máte talent, podplukovníku," prohlásil nakonec. "Potřebuju vás."
"Chcete ho přece dostat, no ne?"
"Jasně."
"Myslel jsem si to. Poznal jsem vám to na hlase. Jenže jsem si to potřeboval ověřit, pane stratégu. Považujte mě prostě za pojištění, které nechcete platit, ale váš účetní si postavil hlavu. Když na to dojde, nic není ztraceno. Můžu si to obhájit líp než kdokoli v celým Washingtonu: jsem jediný, kdo s ním mluvil a vím, co udělal a co ne."
"Za chvíli třeba zjistíte, že jste se mýlil."
"Risknu to. Tak jsem si jistý."
"Nemusíte být. Na vás ani nedojde, protože mi neupláchne."
"To rád slyším. Kromě toho párku, co se vám pověsí na paty až vyjdete z hotelu, potřebujete ještě něco?"
"Nic. Všechno mám s sebou."
"Co mu chcete napovídat?"
"To, co chce slyšet."
"Co použijete?"
"Zkušenosti. Jak jste to zařídil s tím pokojem?"
"Objednal jsem ho před tři čtvrtě hodinou," opáčil Baylor. "Akorát to není pokoj, ale apartmá, takže má dva telefony. Jenom pro případ, kdybyste se mě snažil doběhnout s místem schůzky. Poslechnu si ho taky."
"Tlačíte mě do kouta, synku."
"Co se dá dělat. Podívejte se na to z mýho pohledu: dneska večer odletíte do Washingtonu, ať už s ním, nebo bez něho, ale v každým případě vám nic nehrozí. Když ho dostanete, všechno v pořádku. Když ne, přeberu to já. V Pentagonu na mě dají - za těchhle okolností to bude ‚nouzové řešení`, a tudíž přijatelné pro všechny strany."
"Vyznáte se, co?"
"Dost. Tak se vraťte do ráje, pane stratégu, a užívejte si radosti papaláše. Pronášejte si moudrosti a terén nechte na nás. Bude se vám žít líp."
Ogilvie ovládl tik, který mu už už hrozil zkroutit tvář; ucítil, jak mu z hrudního koše vystřeluje do krku prudká bolest. Sílila a každý den se dostala o kus dál - posel nevyhnutelného.
"Díky za radu," pravil.

9

Palatin, jeden ze sedmi římských vrchů, se tyčí za Konstantinovým obloukem a jeho úbočí jsou poseta rozvalinami

antiky. Právě on se stal místem schůzky.
Ani ne pět set metrů od Gregoriánské brány leží na konci kamenné cestičky lemované zbytky mramorové zdi starý altánek s bystou císaře Domiciána. Nad kamennými zdmi se sklánějí větve divokých oliv, pod nimiž se táhnou hnědé a zelené popínavé rostliny, zaplňují praskliny v mramoru a svírají jej jako pevné mříže. Na konci cestičky, za umazanou císařovou tváří, stojí zbytky kamenné fontány. Žádný jiný východ z altánku neexistuje.
Takové poklidné místo vzbuzuje v člověku nejrůznějšl představy: důstojní muži v tógách se procházejí po cestičkách a meditují o záležitostech Římského Impéria, o jeho stále se rozšiřujících hranicích, dělají si starosti ohledně zneužívání diktátorské moci - a možná přemýšlejí, kdy nastane začátek konce.
Tento altánek, tato relikvie z dob dávno minulých byla dějištěm schůzky. Časové rozpětí třicet minut - od tří hodin do půl čtvrté. Zde se sejdou dva muži, oba s jiným úmyslem a vědomi si toho, že právě tyto rozdíly mohou nakonec přivodit smrt jednoho z nich. Ani jednomu se k této krajnosti přistoupit nechtělo: heslem odpoledne byla obezřetnost.
Do třetí hodiny chybělo ještě dvacet minut. Havelock se ukryl za křovím na vedlejším kopci, odkud měl výhled na altánek; jeho oči rozzlobeně těkaly po kamenné cestě a ladem ležící zemi pod rozbitými stěnami. Před půl hodinou uviděl z kavárenské zahrádky naproti hotelu Excelsior přesně to, čeho se obával: několik vteřin poté, co zrzavý Ogilvie vyšel ze skleněných dveří hotelu na chodník, pověsili se mu na paty muž a žena, kteří se nenápadně - příliš nenápadně a snad až moc rychle - vynořili z vedlejšího zlatnictví. Obchod měl velkou prosklenou výlohu, která mohla dobře sloužit jako pozorovatelna. Emisar z Washingtonu ustoupil vpravo a na okamžik se zastavil, než se znovu ztratil ve shluku chodců; ujišťoval se, že jdou za ním. Evidentně nebude možné Apače zaskočit nepřipraveného, než dorazí na Palatin; Ogilvie zřejmě možnost takového pokusu předvídal a bránil se odpovídajícím způsobem: za nic na světě nechtěl dopustit, aby se mu věci vymkly z rukou. V telefonu mu bývalý agent - nyní ve funkci vysoko ceněného stratéga - navrhl dohodu. Veze mu rozumná - a přísně tajná - data, ve kterých najde odpovědi na své otázky.
Jen klid, Navaho. Promluvíme si.
Jestliže mu ovšem může Apač nabídnout rozumné odpovědi, nemá zapotřebí se chránit. A vůbec, proč Ogilvie tak rychle souhlasil se schůzkou na tak opuštěném místě? Proč mu nenavrhl, že se místo toho radši sejdou někde na ulici nebo v kavárně? Člověk, který si je jistý tím, co nabízí, si většinou nepotřebuje vytvářet obranné mechanismy - a stratég udělal přesně tohle.
Že by Washington místo vysvětlení poslal nějakou jinou zprávu?
Zlikvidovat mě?
Neřekl jsem, že bychom vás zabili. Tak se to u nás nedělá. ...1 když, konečně, proč ne? Podplukovník Lawrence Baylor Brown, spojka výzvědné služby, velvyslanectví Spojených států v Římě.
Pokud ovšem ve Washingtonu došli k takovému závěru, poslali na něj zkušeného vraha. Havelock Ogilvieho schopnosti respektoval, ale osobně ho nijak neobdivoval. Bývalý agent patřil k těm, kteří se své násilné činy snaží ospravedlňovat sebelítostivými promluvami, ze kterých jako by čišel odpor k páchání i nejnutnějšího násilí; jeho kolegové však věděli, jak to ve skutečnosti je. Ogilvie byl zabiják, kterého něco nutilo se stále znovu a znovu mstít svým osobním Erínyím, které se mu podařilo úspěšně skrývat přede všemi kromě těch, kdo s ním prožili nějakou velmi vypjatou situaci; takoví se pak bez výjimky snažili ze všech sil, aby s ním už nikdy pracovat nemuseli.
Po incidentu v Istanbulu provedl Michael něco, co by od sebe nikdy nečekal. Zašel za Anthony Matthiasem a poradil mu, aby stáhl Reda Ogilvieho z operací. Ten chlap byl nebezpečný a Michael byl dokonce ochotný to dosvědčit stratégům, jenže Matthias měl jako obvykle lepší - a méně otevřený - způsob, jak toho dosáhnout. Ogilvie byl svého druhu odborník a málokdo jiný se tak jako on vyznal v zákulisí tajných operací; minieterský předseda ho tedy mohl vykopnout směrem nahoru a udělat z něj stratéga.
Teď Matthias ve Washingtonu nebyl, a to nebylo právě příjemné pomyšlení. Často se docházelo k nezodpovědným rozhodnutím jen proto, že osoba nebo osoby, které měly rozhodnutí schválit, nebyly k zastižení. Vážnost situace často znamenala zelenou pro jakoukoli, i sebenesmyslnější akci.
Takhle to tedy je, uvažoval Havelock a jeho zrak padl na postavu, která stála na svahu za zdí vpravo. Byl to muž, který spolu se ženou vyrazil z klenotnictví vedle Excelsioru a pověsil se Ogilviemu na paty. Michael pohlédl vlevo: žena tam byla také. Stála u schodů do starobylých lázní a v levačce držela skicák. V pravé ruce však neměla tužku, jak by se dalo předpokládat - místo toho ji skrývala pod klopou gabardénového pláště. Havelock se znovu zadíval na muže vpravo: teď se posadil, natáhl nohy a do klína si položil knížku. Vypadal by jako prostý Říman, který si chce na hodinku odpočinout a trošku si počíst, nebýt toho, že i jeho ruka se pohybovala vedle klopy tvídového saka. Oba spolu živě komunikovali a Michael věděl, že mluví italsky.
Italové. Takže žádní poskoci z ambasády, žádní škrtiči od CIA, ani Baylor - v dohledu nebyl ani jeden Američan. Až dorazí Ogilvie, bude tu jediný. Zapadalo to do sebe: odstranit z cesty všechen americký personál, každého, kdo by mohl později svědčit. Použít jen místní lidi, kteří jsou sami beznadějnými případy. Zlikvidovat.
Proč? Proč představuje takovou hrozbu? Co udělal nebo co věděl, že si Washington vyžádal jeho hlavu? Napřed se ho přes Janu Karasovou pokusili vyšachovat a teď už ho chtějí rovnou zabít. Ježíšku na křížku, proč?
A je tu ještě někdo jiný kromě téhle podezřelé dvojky? Zamžoural očima ve slunci a propátrával jimi každou píď země pod sebou. Domiciánův altánek nebyl žádné význačné poutní místo - jen kousek historie, nechaný napospas zubu času. Sychravý březen navíc zmenšil už i tak prořídlé řady návštěvníků: v dálce si na východním vršku hrála skupinka dětí pod dohledem dvou dospělých. Nejspíš učitelky. Dole, na jihu, stály na neposekaném trávníku mramorové sloupy jako bezkrevné mrtvoly nejrůznějších výšek, a před nimi si navzájem pózovalo několik turistů ověšených fotoaparáty. V bezprostřední blízkosti Domiciánovy skrýše však nebyl nikdo kromě těch dvou. Jistě, pokud to jsou dobří střelci, není nikoho jiného ani zapotřebí. Do altánku vedl jen jeden vchod a člověk, který by přelézal zeď, je vždycky snadným cílem. I to napovídalo, že půjde o popravu. Používejte co nejméně místních lidi - mějte na paměti, že by se jim pak mohlo

zachtít vydírat.
Byla to ironie: ještě téhož dne ráno bloudil Michael po Palatinu a nakonec si vybral toto místo právě pro ty výhody, které se nyní obracely proti němu. Pohlédl na hodinky: za čtrnáct minut tři. Bude muset jednat rychle, ovšem ne dřív, než se objeví Ogilvie. Apačovi to myslelo a věděl, že bude lepší, když se bude držet z dohledu tak dlouho, jak to jen půjde, protože pozornost jeho protivníka se tím plně soustředí na jeho očekávaný příchod. Michael tuhle taktiku znal, a proto se zaměřil na ostatní věci: na ženu se skicákem v ruce a na muže rozvaleného v trávě.
Najednou byl tady: přesně za minutu tři se na schodech vedoucích od Gregoriánské brány objevila hlava a ramena zrzavého agenta. Usazeného muže minul bez povšimnutí. Havelockovi připadal Ogilvie nějak divný - snad to dělaly jeho šaty, jako obvykle zmuchlané a nepadnoucí... byly mu moc velké. Rozhodně se změnil - ne ve tváři, na tu ještě vidět nemohl, ale chůze, sklon ramen jaký by naznačovaly, že svah je pro něj příliš příkrý. To už nebyl stejný Apač, co v Istanbulu - těch sedm let na něm bylo znát.
Ogilvie došel ke zbytkům mramorového oblouku, který označoval vstup do altánku. Zůstane tedy uvnitř. Byly tři hodiny a čas jejich schůzky se naplňoval.
Michael vylezl zpoza křoví a začal se plížit dolů po svahu; skrýval se přitom ve vysoké trávě a mířil obloukem k severu, až dorazil na úpatí kopce. Podíval se na hodinky: cesta mu zabrala skoro dvě minuty.
Žena teď stála nad ním, uprostřed svahu vpravo dole pod Domiciánovým altánkem. Neviděl ji sice, ale bylo mu jasné, že nikam neodešla: své stanoviště si pečlivě vybrala, jak je zvykem všech ostřelovačů. Po čtyřech se pustil do stráně, rukama rozhrnoval trávu před sebou a naslouchal, zda neuslyší nějaké podezřelé zvuky. Nic takového.
Doplázil se nahoru: žena stála asi třicet metrů před ním, na prvním stupni točitých bílých schodů, které vedly do starých mramorových lázní. Před sebou stále držela skicák, ovšem nedívala se do něj: soustředěně pozorovala vchod do altánku a tělo měla napjaté, připravené k okamžitému pohybu. Havelock také spatřil to, v co doufal: ruka té podsaditě ženské už nespočívala na klopě - místo toho ji měla zastrčenou pod kabátem, kde nepochybně svírala pistoli tak, aby ji mohla kdykoli rychle vytáhnout a přesně zamířit. Z té skryté zbraně měl Michael trochu strach, jenže větší hrůzu mu naháněla vysílačka: za chvíli se sice mohla stát jeho spojencem, avšak v tomto okamžiku byla nebezpečnější než jakákoli pistole.
Znovu mrkl na hodinky. Vteřiny nepříjemně utíkaly: bude se muset pohybovat rychle. Proplížil se tedy za hřebenem k rozbitkmu korytu, které vedlo do studně v lázních; z prasklin a mezer mezi kamením vyrůstal plevel, takže koryto připomínalo obrovskou stonožku obrácenou na záda. Havelock rozhrnoval vlhký a špinavý podrost a plazil se po břiše, aby se o třicet vteřin později ocitl v rozvalinách kruhového bazénu, který před staletími sloužil zhýčkaným císařům a jejich kurtizánám. Tři metry (nebo osm rozbitých schodů) nad ním stála žena, jejímž úkolem bylo ho zabít, pokud se to nepovede jejímu současnému zaměstnavateli. Stála k němu zády, s tlustýma nohama rozkročenýma v postoji frajtra velícího kulometnému oddílu.
Prohlédl si zbytky mramorového schodiště - byly křehké a plot na druhém stupni zabraňoval zvědavým turistům ve vstupu. Schody mohly pod tíhou kroku zapraskat a zvuk by ho okamžitě prozradil; co kdyby ovšem zvuk doprovázela pořádná rána? Věděl, že se musí rozhodnout co nejrychleji: každá minuta jen zvětšovala nervozitu vraha, který ho čekal v Domiciánově altánku.
Tiše prohmatal prsty prostor pod propletenými rostlinami, až narazil na tvrdý předmět s ostrými hranami. Byl to úlomek mramoru, součást nějakého uměleckého díla starého dva tisíce let. Sevřel ho v pravici a levou rukou vytáhl z opasku pistoli Llama, kterou sebral tomu rádoby mafiánovi v Civitavecchii. Už dávno se naučil střílet stejně dobře levou jako pravou rukou a tohle základní bezpečnostní opatření mu nyní poslouží. Pokud jeho plán nevyjde, může ženu zastřelit; to ovšem jen v nejnutnějším případě, aby si zachránil vlastní kůži. Rád by svou schůzku v altánku dodržel.
Pomalu skrčil nohy, natáhl koleno a připravil se ke skoku. Žena teď byla ani ne dva metry od něj, přímo nad ním. Zvedl pravou paži s těžkým úlomkem a vrhl mramor vší silou na její krk.
Žena se začala instinktivně otáčet, ale zásahu neunikla: hranatý úlomek ji udeřil do zátylku a mezi tmavými vlasy jí okamžitě vytryskla krev. Havelock vyběhl po schodech, chytil ji za kabát a přetáhl ji přes železný plůtek, přičemž jí loktem zakryl ústa, aby nekřičela. Oba dopadli do lázní; vrazil jí koleno do prsou a opřel jí hlaveň Llamy o krk.
"Poslouchej," vyzval ji šeptem. Bylo mu jasné, že velvyslanectví ani Ogilvie by nezaměstnali nikoho, kdo by neuměl dobře anglicky a mohl poplést rozkazy. "Pusť to svoje rádio a řekni svýmu kamarádovi tamhle, aby sem hned přišel! Že máš potíže nebo tak něco. Ať projde křovím pod obloukem, aby ho ten Američan neviděl!"
"Cosa dici?"
"Slyšela's mě a rozumíš tomu. Dělej, co ti říkám. Řekni mu, že si myslíš, že na vás ušili boudu. Prudente! Lo parlo italiano! Capisci?" Havelock přitlačil kolenem i hlavní. "Presto!"
Žena protáhla obličej, nasála vzduch mezi sevřenými zuby a zatvářila se jako útočící kobra, kterou někdo chytil do vidličky. Michael uhnul kolenem a žena neochotně otočila klopu. Objevil se mikrofon o velikosti tlustého knoflíku s malým přepínačem uprostřed: stiskla ho a ozvalo se hučení, jak signál cestoval sto padesát metrů na západ.
"Trifoglio, trifoglio," opakovala několikrát heslo. "Ascolta! C' un' emergenza..."
Poslechla Michaela do puntíku, hlas poznamenaný panikou, kterou v ní vyvolávala pistole přitisknutá k hrdlu.
Odpověď následovala okamžitě:
"Che avete?"
"Sbrigatevi!"
"Ainvo!"
Havelock postavil ženu na kolena a zároveň jí roztrhl kabát: na řemenu kolem pasu měla připevněnou těžkou pistoli magnum s děrovaným válečkem nasazeným na hlavni - byl to tlumič, připojený ke zbrani natrvalo a dobře zastřílený. Ta ženská byla vážně profesionálka. Michael jí rychle pistoli sebral a strčil si ji za opasek; poté zvedl střelkyni na nohy a

vystrkal ji nahoru po točitých schodech, aby oba viděli skrz plůtek přes okraj bazénu. Stál za ní s pistolí přitisknutou k jejímu spánku a levou rukou ji držel kolem krku. Za okamžik spatřili jejího kumpána, jak se plíží křovím pod altánkem. To stačilo: bez varováni ženu přiškrtil a trhl jí hlavou dopředu. Zmrtvěla; bylo jasné, že zůstane v bezvědomí až do tmy. Neměl v úmyslu ji zabíjet - chtěl, aby své zážitky vyprávěla těm vlastencům, co ji najali. Uhnul stranou a žena se skutálela po mramoru do zaplevelené jámy dole. Nezbývalo než čekat.
Muž opatrně vykoukl zpoza svahu, s rukou pod sakem. Trvalo mu to moc dlouho a polovina časového limitu už utekla. Ještě chvíli a vrah z Washingtonu začne být nervózní. Kdyby ho napadlo vyjít z altánku, všiml by si, že jeho ostraha není na svém místě, že věci nejdou podle plánu - a vzal by roha. To se nesmí stát. Fakta, po nichž se Havelock pídil, ho čekala o padesát metrů dál, v antické zřícenině. Jakmile se stane pánem situace - když se mu to povede - dozví se, co potřebuje. Tak dělej, vybízel Havelock v duchu Itala.
"Trifoglio, tri foglio," zašeptal Michael ostře, sebral hrst smetí se schodů a přehodil je přes mramorovou zídku po své pravici.
Muž se rozběhl po hlase; Havelock uhnul vlevo a skrčil se na třetím schodě, s rukou na plotu, a nohama zkoumal kámen pod sebou: musí ho udržet.
Udržel. Když Ital doběhl k mramorové zídce, Michael přes ni přeskočil a muž se tak vyděsil, že až zalapal po dechu. Havelock mu zarazil Llamu do obličeje a najatému vrahovi výstřikla z úst krev na sako a na košili. Začal se hroutit: Havelock ho chytil, otočil a přehodil přes okraj bazénu. Ital dopadl na dno a zůstal ležet se zkrvavenou hlavou na břiše své kolegyně v bezvědomí. Ten bude mít taky o čem vyprávět, pomyslel si Michael. Hlavní je, že se o tom dovědí stratégové ve Washingtonu; jestli se totiž v příštích minutách nedoví to, co potřebuje, je celý Palatin jen začátek.
Havelock si nacpal pistoli do vnitřní kapsy u saka a ucítil, jak ho magnum tlačí do břicha. Nechá si obě zbraně: zatímco Llama je krátká a snadno se schová, magnum s trvale zabudovaným tlumičem se hodí v případech, kdy je třeba se vyvarovat hluku. Zčistajasna ho přepadl podivný smutek: ještě před dvaceti čtyřmi hodinami pevně věřil, že se už v životě nedotkne pistole - po pravdě řečeno, zbraně nesnášel a bál se jich, a proto se naučil je ovládat tak, aby mohl s jejich pomocí žít a umlčovat jiné zbraně - pušky a samopaly z dětství. To byl v jistém smyslu základ celého jeho života - toho života, o němž se domníval, že nedávno skončil: likvidovat zločince, umožnit živým žít bezpečně - pobít lidické vrahy, ať na sebe vzali jakoukoli podobu. Nechal ten život za sebou - a přece se k němu vrátil. Nezbylo mu, než udělat totéž. Zapjal si sako a zamířil ke vchodu do altánku - za mužem, který ho přišel zabít.
Když se přibližoval k ošumělé mramorové bráně, instinktivně očima prohledával zemi, nenajde-li nějaké suché větve nebo něco jiného, co by mu mohlo zapraskat pod nohama a ohlásit jeho přítomnost. Dorazil k rozbité zdi, tiše odhrnul popínavé rostliny a nahlédl dovnitř. Ogilvie stál na konci kamenného chodníčku vedle Domiciánovy bysty, kouřil a očima přejížděl po úbočí kopce vpravo nad altánkem - tam, kde se před devatenácti minutami Michael schovával. Apačův odhad byl naprosto přesný.
Trochu se ochladilo a Havelock si všiml, že Ogilvie má sako zapnuté. To by mu ovšem nijak nemuselo vadit v tom, aby se rychle dostal ke zbrani. Michael se zaměřil na stratégův obličej a to, co uviděl, ho překvapilo. Agentova tvář byla bledší než kdy jindy, vrásky hlubší a delší; člověk nemusel být ani lékař, aby pochopil, že Ogilvie je vážně nemocný. Jestli mu zbývala ještě nějaká síla, byla stejně dovedně skrytá jako jeho zbraně.
Michael vstoupil do altánku a pozorně sledoval každý pohyb svého bývalého kolegy.
"Nazdar Rede," pozdravil.
Ogilvie jen lehce pootočil hlavu; aby dal najevo, že Havelocka zahlédl koutkem oka ještě dřív, než pozdravil.
"Rád tě vidím, Navaho."
"Neříkej mi Navaho. Tady nejsme v Istanbulu."
"To tedy nejsme. Tehdá jsem ti tam zachránil krk, pamatuješ?"
"Zachránil's mi ho, když jsem o něj kvůli tobě málem přišel. Povídal jsem ti, že to s tím mostem je past, ale ty sis - jako můj takzvaný nadřízený - postavil hlavu. Vrátil ses pro mě jenom proto, že jsem ti o té pasti řekl před naším řídícím orgánem. Rozcupoval by tě v hlášení na kousky."
"Každopádně jsem se vrátil," opáčil Ogilvie nazlobeně a bledničkovitá tvář se mu zbarvila doruda. Pak se ovládl, matně se usmál a pokrčil rameny. "Ale co, stejně už na tom nesejde."
"Skutečně ne. Podle mě bys klidně nechal roztrhat sám sebe i svý děcka na kusy, jen aby ses z toho vykroutil, ovšem jak říkáš, vrátil ses. Za to ti děkuju. Bylo to rychlejší, i když ne zrovna bezpečnější, než skočit do Bosporu."
"To bys nikdy neudělal."
"Možná ano, možná ne."
Ogilvie zahodil cigaretu, zašlápl ji do země a postoupil vpřed.
"Děcka bych roztrhat nedal, Havelocku. Sebe klidně, děcka ne."
"Dobře, děcka ne."
Když se tak zmínil o dětech, Michael se trochu zastyděl. Vzpomněl si, že Ogilvie své děti léta neviděl, že osaměl ve světě plném stínů a osobních zášti.
"Popovídáme si," navrhl muž z Washingtonu a zamířil k mramorové lavičce. "Posaďse, Michaeli... nebo ti mám říkat Mike? Už se nepamatuju."
"Říkej mi, jak chceš. Postojím."
"Já si sednu. Proč ti to neříct, mám toho plný brejle. Je to sem z Washingtonu hezky daleko a já se v letadle nikdy pořádně nevyspím."
"Vypadáš utahaně."
Po této poznámce sebou Ogilvie trhl a zadíval se na Havelocka.
"Vida," pravil a posadil se. "Něco mi pověz, Michaeli. Taky jsi utahaný?"

"Jo," připustil Havelock. "Už mě to unavuje. Celý ten život, všechno, co se stalo - s ní, se mnou, s váma, co sedíte v těch vybílených dírách a myslíte na to, jak koho podrazit. A to jsem k vám patřil! Co jste si k čertu mysleli, že děláte, a proč jste to dělali?"
"To je dost nejasný obvinění, Navaho."
"Už jsem ti říkal, abys tohle jméno vynechal!"
"Zní to jako z reklamy na ovesný vločky, co?"
"Ještě hůř. A mimochodem, Navahové byli vzdálení příbuzní Apačů, jenže na rozdíl od nich to byl mírumilovný kmen, který se nanejvýš bránil. To jméno mi nesedělo už v Istanbulu, a teď mi sedí ještě míň."
"Zajímavý - to jsem nevěděl. Ovšem na druhou stranu, přesně takovýhle věci se nejspíš naučí někdo, kdo se v zemi nenarodil, koho tam přivezli po pěkně krušným dětství - chci říct, studovat takovýhle historky je vlastně taky způsob, jak poděkovat - ne?"
"Nevím, o čem mluvíš."
"Ale víš. Dítě, který přežije masový vraždění, vidí, jak mu někde na poli střílejí kámarády a sousedy kulometem, jak je házejí do příkopů, jak mu mámu posílají čertvíkam - a ví, že ji už nikdy neuvidí. A to dítě, to je fakt jednička. Schová se v lese, k jídlu má jen to, co uloví nebo ukradne, a nevyleze. Pak ho nejdou a dalších pár let stráví tak, že běhá po ulicích s trhavinama uvázanejma k zadku, všude kolem nepřátelé, každý z nich ho může kdykoli oddělat. A při tom všem mu ještě není ani deset let! Když mu je dvanáct, Rusové mu zabijou tátu... proboha, to je přece jasný, že když se takový dítě dostane konečně do bezpečí, tak se o tý svý nový zemi chce dovědět co nejvíc. Myslí tím ‚Děkuju, že jste mě sem pustili.` Co ty na to Havlíčku?"
Takže stratégové se vážně nezastavili před ničím. Jistěže to věděli; měl si to včas uvědomit. Jediné, co mu mohli zaručit, bylo, že jeho skutečný spis se bude ukazovat jen na nejvyšší úrovni, a to jen v případě skutečné potřeby. Jinak bude k dispozici jen dodatek od britské MI-6 - slovenský sirotek, který přišel o rodiče při náletu na Brighton, povolen pobyt v zemi a adopce. Nic jiného nepotřebovali vědět. Tehdy. Teď už ne.
"To sem nepatří."
"Možná že jo," pravil bývalý agent, poposedl na lavičce a jakoby mimochodem zamířil rukou ke kapse u saka.
"Nech toho."
"Čeho?"
"Nehejbej tou rukou."
"Jo, promiň... Jak jsem říkal, celá tahle věc sem možná patří. Na jednoho toho může být za ta léta moc, no ne? Všechno se to hromadí, víš, co mám na mysli. Až nakonec něco rupne a aniž by si to uvědomil, začne mu jít hlava šejdrem. Vrátí se - hodně zpátky - do let, kdy se mu děly všechny tyhle hrozný věci, a začne si je a motivy lidi, co znal tehdy, plést se současností. Začne vinit přítomnost za to, co se mu stalo v minulosti. Stává se to spoustě lidi, co dělali v naší branži. Není na tom nic zvláštního."
"Už jsi skončil?" zeptal se Havelock ostře. "Protože jestli jo -"
"Vrať se se mnou, Michaeli," přerušil ho emisar z Washingtonu. "Potřebuješ pomoct, a my ti pomůžeme."
"To jsi letěl přes oceán, abys mi řekl tohle?" zařval Havelock. "To jsou ta fakta, to vysvětlení?!"
"Jen klid. Mírni se."
"Ne, ty se mírni! Protože teď budeš vážně potřebovat chladnou hlavu. A nejen ty! Začnu tady v Římě a pojedu dál, přes Švýcarsko, Německo... Prahu, Krakov, Varšavu, a třeba až do Moskvy, když bude třeba! Čím víc budu mluvit, v tím větší rejži budete, to si pište! Kdo si k čertu myslíš, že seš, abys mi určoval, jestli to mám v hlavě v pořádku nebo ne? Já tu ženskou viděl. Je naživu! Sledoval jsem ji až do Civitavecchie - tam mi zmizela, jenomže já se dověděl, co jste jí namluvili, co jste s ní provedli! Najdu ji, ale každý den, co mě to bude stát, vás přijde pěkně draho! Začnu hned, jakmile odejdu odtud, a vy mi v tom nezabráníte. Večer si poslechni zprávy a ráno si přečti noviny. Tady v Římě je jeden rezident, úctyhodný atašé na velvyslanectví, navíc člen rasové menšiny - parádní krytí. Jenomže do slunce západu vám bude na houby a celá ta jeho síť taky! Vy parchanti, kdo si myslíte, že jste?"
"Dobře, dobře," žadonil Ogilvie se zdviženýma rukama. "Dostal's mě, jenže se na mě nesmíš zlobit, že jsem to aspoň zkusil. Dostal jsem rozkaz. ‚Přivez ho, abychom mu to mohli vysvětlit` - přesně tohle mi řekli. ‚Použij všechny prostředky a hlavně mu nic neříkej, dokud nepřijede sem!` Povídal jsem jim, že to nezbaštíš, a chtěl jsem, aby mi dovolili ti něco konkrétního říct. Ne a ne povolit, ale nakonec jsem to z nich vymámil."
"Tak mluv!"
"Dobře, dobře, máš to mít." Muž z Washingtonu zhluboka vydechl a potřásl hlavou. "Bože, bože, to se nám ty věci zamotaly."
"Tak je rozmotej!"
Ogilvie vzhlédl k Michaelovi a zvedl ruku k horní kapse saka.
"Můžu si zapálit?"
"Napřed ukaž, co tam máš!"
Stratég odhrnul klopu; objevila se krabička cigaret. Havelock přikývl a Ogilvie vytáhl cigarety a balíček zápalek. Vyklepl si cigaretu do dlaně a otevřel zápalky: nebyla tam ani jedna.
"Do prdele," zamumlal. "Nemáš oheň?"
Michael sáhl do kapsy, vytáhl sirky a podával mu je.
"Bude líp, když mi teď konečně povíš něco rozumnýho -"
Panebože! Nikdy se nedověděl, co to způsobilo - snad lehký pohyb té ryšavé kštice před ním, nepřirozená poloha Ogilvieho pravačky nebo záblesk slunečního světla na krabičce cigaret každopádně mu došlo, že past se zaklapla. Vykopl levou nohou a zasáhl stratéga do pravé paže; úder byl tak silný, že přehodil Ogilvieho přes lavičku. Vzduch se

zčistajasna zaplnil podivnou mlhou; uskočil vpravo za cestičku, stiskl si rukou nos, zavřel oči a odkutálel se po zemi až ke zdi, mimo dosah plynového mraku.
Ampulka byla ukrytá v balíčku cigaret a podle štiplavého zápachu poznal, co obsahovala: šlo o nervový plyn, který zasaženého znehybnil minimálně na hodinu a maximálně na tři. Používal se téměř výlučně při únosech, zřídka - pokud vůbec jako předehra k likvidaci.
Havelock otevřel oči a opíraje se o zeď, vyškrábal se na kolena. Za mramorovou lavičkou se v trávě válel stratég z Washingtonu, kašlal a marně se pokoušel vstát. Nadechl se plynu jen trochu, avšak i to stačilo, aby ztratil vládu nad svým tělem.
Michael vyskočil na nohy a sledoval, jak se šedomodrý mrak rozplývá nad Palatinem. Rozepnul si sako a ucítil, jak ho pistole magnum poškrábala a pohmoždila, když se válel po zemi; vytáhl zbraň s ošklivým děrovaným válcem na hlavni a nejistě zamířil po trávě k Ogilviemu. Zrzkovi se těžce dýchalo, ale oči měl jasné: přestal se zmítat v křečích, podíval se nejprve na Havelocka a pak na pistoli v jeho ruce.
"Tak jen do toho, Navaho," vyzval ho sotva slyšitelně. "Ušetři mi trápení."
"Myslel jsem si to."
Havelock se zahleděl do stratégovy vyzáblé, mrtvolně bledé tváře.
"Nemysli. Střílej!"
"Proč bych měl? Myslím, proč bych ti měl ušetřit trápení? Nebo ti ho přidělávat, když už jsme u toho? Nepřišel jsi mě zabít, jenom zhaftnout. A žádné vysvětlení nemáš."
"Dal jsem ti ho."
"Kdy?"
"Před pár minutami... Havlíčku. Válka, Československo, Praha. Tvůj otec, tvoje máma. Lidice. Všechno to, o čem tvrdíš, že sem nepatři."
"O čem to ksakru mluvíš?"
"Máš o kolečko míň, Navaho. Nelžu."
"Cože??"
"Karasovou jsi nemohl vidět. Je mrtvá."
"Ona žije," vykřikl Michael, přiklekl k bývalému agentovi a chytil ho za klopy zmuchlaného saka. "Chlape zatracená, ona mě taky viděla! A utekla přede mnou!" ,
"Bohužel," vrtěl hlavou Ogilvie. "Na Costa Brava jsi nebyl sám, měli jsme tam ještě jednoho pozorovatele. Dokonce přinesl důkazy - cáry šatů, odpovídající krevní skupina a tak dále. Vážně tam umřela."
"To je lež! Byl jsem tam celou noc! Sešel jsem po silnici na pláž. Žádný hadry tam nebyly - utíkala a nedotkli se jí, dokud nebyla mrtvá. Ať to byl kdo chtěl, její tělo odnesli úplně neporušené, nic neměla potrhané a na pláži nic nezůstalo! A jak taky? A proč? To svědectví je lež od začátku do konce!"
Stratég ležel bez hnutí a provrtával Havelocka pohledem. Mysl mu určitě pracovala na plné obrátky.
"Byla tma," namítl nakonec. "Nemusel's to vidět."
"Když jsem scházel na pláž, bylo už světlo."
Ogilvie sebou trhl, hlava mu sklesla na stranu a tvář se mu protáhla bolestí, která mu vystřelila do prsou a do paže.
"Ten druhý pozorovatel dostal infarkt o tři týdny později," zašeptal stratég. "Umřel na nějaký zatracený lodi v zálivu Chesapeake... Jestli máš pravdu, tak máme ve Washingtonu bordel, o jakým nemá nikdo tušení. Pomoz mi. Musíme se dostat do Palombary."
"Ty si jeď do Palombary. Bez odpovědi se k vám nepohrnu to už jsem přece říkal."
"Musíš! Beze mě se odtud nedostaneš, a to je fakt!"
"Máě to marný, Apači! Tohle magnum jsem si vzal od tý kočky, co sis najal. A náhodou teď s tím svým gumba odpočívají na dně bazénu."
"O ně nejde! O něj!"
Muž z Washingtonu vypadal polekaně. Podepřel se na lokti, natáhl krk a mhouřil oči proti světlu; propátrával kopec nad altánkem.
"Sleduje nás a čeká," zašeptal. "Dej pryč tu pistoli. Využij toho, rychle!"
"Kdo? Proč? O co jde?"
"Proboha, poslechni mě! Honem!"
Michael zavrtěl hlavou a vstal.
"Podívej, Rede, já ty tvoje vtípky znám. A navíc zaváníš tou svou byrokratskou dírou ve Washingtonu."
"Ne," zařval bývalý agent s rozšířenýma očima upřenýma na vršek kopce.
Pak, jako by se v něm otevřela zásoba skryté energie, vyskočil ze země, chytil Havelocka a odstrčil ho z kamenného chodníčku.
Havelock zvedl hlaveň s tlumičem a právě se chystal praštit Ogilvieho do lebky, když zaslechl dvojí tlumené plesknutí. Ogilvie zalapal po dechu a vydal zvuk připomínající tekoucí vodu, načež se pozpátku svalil na trávu. Byl mrtev: kulky určené pro Michaela se mu zaryly do krku.
Havelock se vrhl ke zdi: ozvaly se tři další výstřely a kulky mu vrhly do obličeje sprškou prachu a úlomků mramoru. S pistolí u obličeje se doplížil ke konci zdi a vyhlédl škvírou mezi kameny. Ticho.
Předloktí, rameno - tamhle za křovím. Teď! Pečlivě zamířil a vypálil rychle za sebou čtyři rány. Ve vzduchu se zatřepala zkrvavená ruka, raněný se vynořil z houštiny a potácivě se rozběhl k hřebeni kopce. Vlasy měl černé, nakrátko ostříhané, a plec mahagonově hnědou. Palatinský rádoby kat byl římským rezidentem tajné služby, řídícím orgánem pro operace v severním Středozemí. Stiskl spoušť ve zlosti, ve strachu, protože se bál, že přijde o své krytí i o svou síť?

Nebo jen plnil něčí rozkazy? Další otázka, další beztvarý kamínek do mozaiky.
Havelock se obrátil a vyčerpaně se opřel o zeď. Připadal si stejně bezmocný a zranitelný jako tenkrát, za těch děsivých dni, měsíců a let. Podíval se na Reda Ogilvieho: před několika minutami byl jen umírající - a teď už mrtvý. Zemřel, aby mohl on žít. Apač nepřišel Navaha zlikvidovat, ale zachránit. Bohužel, mezi stratégy ve Washingtonu nebylo záchrany: padli do rukou lhářů.
Proč? K čemu?
Nebyl čas přemýšlet. Musí vypadnout z Říma, z Itálie. Na hranice v Col des Moulinets, a kdyby to nevyšlo tam, do Paříže. K Janě. Toužil po ní víc než kdy jindy.

10

Z letiště Leonarda da Vinci, které doslova praskalo ve švech, se mu během sedmačtyřiceti minut podařilo uskutečnit oba zamýšlené telefonní hovory: pokaždé volal z jiné budky. Nejprve vytočil číslo kanceláře direttora římské Amministrazione di Sicurezza, která se zabývala dohledem nad tajnými operacemi zahraničních služeb. Po stručné zmínce o skutečných akcích z minulých let jej operátor spojil přímo s tajemníkem ředitele. V minutě mu sdělil vše, co měl na srdci, a zavěsil. Druhý telefonát - z budky na opačné straně terminálu - patřil šéfredaktorovi Il Progresso, vysoce angažovaného, konzervativního a silně protiamericky zaměřeného římského deníku. Když naznačil, o čem hodlá mluvit, šéfredaktor se přestal dělat vzácným; když požádal Havelocka o jméno a o vysvětlení, Michael mu navrhl, aby se spojil s tajemníkem ředitele Amministrazione di Sicurezza, a dále aby dal v průběhu následujících sedmdesáti dvou hodin sledovat americkou ambasádu se zvláštním zřetelem na zmíněnou osobu.
"Mezzani," zafrkal šéfredaktor.
"Addio," odtušil Michael a zavěsil.
Podplukovník Lawrence Baylor Brown, diplomatický atašé a zářný příklad toho, jak si Amerika cení příslušníků menšin, byl bez práce. Jeho funkce řídícího orgánu se rozplynula stejně beze stopy jako jím vytvořená agenturní síť: potrvá městce a možná roky, než se ji podaří znovu vybudovat. Bez ohledu na jeho vážné zranění odešlou milého Browna během několika hodin do Washingtonu, aby se zodpovídal ze smrti zrzavého muže na Palatinu.
První prasklina v lodi se otevřela a brzy budou následovat další. Každý den, co mě to bude stát, vás přijde draho. Myslel to vážně.

"Jsem rád, že jste přišli," prohlásil Daniel Stern, když za sebou zavřel dveře bílé místnosti bez oken ve třetím patře vládní budovy. Oba muži, kterým svou větu adresoval, seděli u konferenčního stolku: plešatý psychiatr Dr. Paul Miller se probíraI svými poznámkami a právník jménem Dawson civěl do zdi s rukou položenou na bloku před sebou.
"Zrovna jdu od Waltera Reeda - vyslýchal Baylora. Všechno se potvrdilo. Slyšel jsem to sám a dokonce jsem mu položil pár otázek. Ten voják je úplně rozložený, tělesně i citově. Ale i tak se drží: dobrý chlap."
"Nějaké změny oproti původní zprávě?" zajímal se právník.
"Nic podstatného - hned napoprvé uvedl všechna důležitá fakta. Ogilvie měl v cigaretách schovanou kapsli se sloučeninou difenylaminu, která se vypouštěla pomocí bombičky s kysličníkem uhličitým."
"Tohle tedy měl Red na mysli, když říkal, že Havelocka dostane, jakmile se mu přiblíží na dosah," poznamenal Miller.
"Málem se mu to povedlo," pravil Stern a zamířil do středu místnosti. Na stolečku vedle jeho křesla stál červený telefonní přístroj: stiskl spínač a posadil se.
"Je lepší si poslechnout Baylora, jak o tom vypráví, než číst nějakou suchou zprávu," dodal vedoucí konzulárních operací a odmlčel se. Oba stratégové čekali, co přijde. Po chvíli Stern pokračoval: "Je tichý, skoro pasívní, ale stačí se mu podívat do očí a víte, jak mu je. Jak se cítí zodpovědný."
Dawson se předklonil. "Zeptal ses ho, co podle něj Havelocka varovalo? Ve zprávě o tom není ani zmínka."
"Není tam, protože on to neví. Až do poslední vteřiny to vypadalo, že Havelock nic netuší. Jak se píše v té zprávě, zatímco spolu mluvili, Ogilvie vytáhl z kapsy cigarety a zřejmě požádal o oheň. Havelock sáhl do kapsy, vyndal zápalky, přinesl je Redovi - a pak se to stalo. Najednou skopl Ogilvieho z lavičky a kapsle vybuchla. Když se rozptýlil kouř, Red ležel na zemi a Havelock stál nad ním s pistolí v ruce."
"Proč tedy Baylor nevystřelil zrovna v tomhle momentě? " Právníkův hlas zněl vzrušeně.
"Kvůli nám," odvětil Stern. "Měl přece jasné rozkazy. Havelocka bylo třeba přivézt živého. Až na případ krajní nouze, ovšem..."
"To je možné," vyhrkl Dawson tázavým tónem. "Četl jsem Brownův - tedy Baylorův - posudek. Je to odborník na zbraně, zvláště na ruční, a vůbec je toho málo, na co není expert - je to chodící reklama na Národní asociaci pro pozvednutí barevných a na vojenskou akademii. Rhodesovo stipendium v Oxfordu, zvláštní jednotky, vedení partyzánské války. Řekněte obor a najdete ho tam."
"Je to černoch - už jsem vám říkal, že musel být zatraceně dobrý. Co z toho vyvozuješ?"
"Mohl Havelocka aspoň zranit. Do nohou, do ruky, do pánve. Společně s Ogilviem ho dostat mohli."
"Na takovou vzdálenost by musel být čarostřelec."
"Pětadvacet, třicet metrů. To není nijak zvláši daleko a navíc, Havelock stál a nehýbal se. Ptal ses na to Baylora?"
"Po pravdě řečeno jsem neviděl důvod, proč se ho na to ptát. Má teď dost svých problémů, nemluvě o prostřelené ruce, která ho může stát místo v armádě. Čekal, až Havelock namíří na Ogilvieho, až si bude jistý, že není jiné východisko. Pak teprve vypálil, jenže ve stejnou chvíli Ogilvie skočil na Havelocka a vlezl mu do rány. Všechno to souhlasí s pitevní zprávou z Říma."
"To jeho váhání stálo Reda život," zabručel Dawson.

"Jen mu ho zkrátilo," namítl lékař. "A ne o moc."
"To je taky v pitevní zprávě," doplnil Stern.
"Za těchhle okolností to zní dost neosobně," spustil právník. "Jenže, možná to spolu souvisí. Zřejmě jsme ho přecenili."
"Ne," oponoval vedoucí konzulárních operací. "Podcenili jsme Havelocka. Co bys ještě chtěl? Od Palatinu uplynuly tři dny a jemu se už povedlo zničit jednoho rezidenta, odradit Italy - žádný po nás teď ani neplivne - a navíc zlikvidovat celou agenturní síť. Kromě toho poslal přes Švýcarsko telegram předsedovi dohlížecího výboru Kongresu, ve kterém mluví o neschopnosti a zkorumpovanosti CIA v Amsterdamu. A dneska ráno mi volal šéf ochranky z Bílého domu, že dostal telegram v šifře šestnáct set. Stálo v něm, že mezi prezidentovými spolupracovníky je sovětský špión, a prý, co si o tom má myslet."
"To je z toho Havelockova takzvaného rozhovoru s Rostovem," pravil Dawson s pohledem upřeným na zápisník. "Hlásil nám to Baylor."
"Ovšem tady Paul pochybuje, že spolu vůbec někdy mluvili," namítl Stern a pohlédl na Millera.
"Fantazie a skutečnost," spustil psychiatr. "Pokud jsou naše informace přesné, pohybuje se někde mezi nimi a nedokáže je od sebe odlišit. Tedy, pokud jsou naše informace přesné. Nejspíš jsou v Amsterdamu skutečně trochu neschopni a třeba i do jisté míry zkorumpovaní, jenže já to považuju za stejně málo pravděpodobné, jako že by se ruský špión dostal do blízkosti prezidenta."
"Tady se klidně mýlit můžeme," nadhodil Stern. "Mýlit se může i Pentagon nebo Langley. Jenže v Bílém domě je naděje na takovou chybu minimální. Netvrdím, že se to stát nemůže nebo že se to nikdy nestalo, ale každý, kdo se motá kolem prezidenta - i jeho nejlepší přítel - musí dovolit, aby mu pročesali život doslova den po dni. Prověřují je, jako by to měli být Stalinovi dědicové, a dělá se to už od sedmačtyřicátého." Vedaucí se znovu odmlčel, aniž by dokončil myšlenku, a zabloudil očima k doktorovým poznámkám. Pak pomalu a zamyšleně pokračoval. "Havelock ví, za které provázky zatáhnout, za kým zajít a jaké šifry použít - i staré šifry mu můžou posloužit. Dokáže vyvolat paniku, protože jeho zprávy jsou důvěryhodné... Jak daleko myslíš, že může zajít, Paule?"
"Nechci dělat závěry, Danieli," zavrtěl hlavou psychiatr. "Všechno, co řeknu, jsou jenom dohady."
"Kvalifikované dohady," opravil ho právník.
"Jak by se ti líbilo soudit někoho, dokud neskončilo vyšetřování?" zeptal se ho Miller.
"Máš k ruce jeho materiály, statistiku, zápisy z pohovorů to by snad mělo stačit, ne?"
"Promiň, nevybral jsem si dobrou analogii."
"Jestli ho nenajdeme, co všechno může provést?" nevzdával se svého dotazu vedoucí konzulárních operací. "A jak dlouho to potrvá, než začnou ztráty na životech?"
"Už začaly," připomněl Dawson.
"Ne cíleně," odporoval Miller. "Tady šlo o přímou reakci na bezprostřední ohrožení života. To je rozdíl."
"Vysvětli nám to, Paule."
"Jak to vidím já," zdůraznil psychiatr, zvedl své poznámky a upravil si brýle, "a jak s oblibou říkával Ogilvie, netvrdím, že je to Písmo Svaté. Ovšem je tu pár věcí, které na záležitost vrhají trochu jiné světlo a které mě, po pravdě řečeno, trochu matou. Základem všeho je pochopitelně to, o čem Havelock s Ogilviem mluvil, ale protože nevíme, o co šlo, můžeme vycházet jen z Baylorova pozorování. Pročítal jsem si je znovu a znovu a až do poslední chvíle, kdy skutečně došlo k násilí, mě zarážela jedna věc: naprostá nepřítomnost potlačovaného nepřátelství."
"Potlačované nepřátelství?" podivil se Stern. "Nevím, co to znamená jako psychologický pojem, ale doufám, že tím nechceš říct, že se nehádali. Protože oni se pěkně porafali - Baylor to tvrdí naprosto jasně."
"Jasně že mezi nimi došlo k hádce. Havelock dokonce vybuchl, opakoval své předchozí výhrůžky, jenomže pak přestal křičet; musel, protože zřejmě došli k nějaké shodě. Jinak by se nemohlo stát to, co přišlo pak."
"A co přišlo pak?" ptal se Stern vyjeveně.
"Ogilvieho past, difenylaminový plyn a výbuch."
"Promiň, ale v tomhle se pleteš. Ještě předtím došlo k celkovéinu uvolnění atmosféry. Vzpomeň si, od okamžiku, kdy se Havelock objevil, až do chvíle, kdy nakopl Ogilvieho a vyklouzl z pasti, nedošlo k žádnému násilí ani v náznaku - dokonce ani nevytáhli zbraně. Mluvili spolu, hovořili. A pak ty cigarety a sirky. Mně to přijde moc rozumné."
"Co tím chceš říct?"
"Představ si sám sebe na Havelockově místě. Připadáš si hrozně uražený, všechno se v tobě vaří, a najednou tě člověk, kterého považuješ za svého nepřítele, požádá o oheň. Co uděláš?"
"Vždyť jde jen o jednu sirku."
"Právě, jenom o sirku. Ale ty jsi psychicky rozložený, v hlavě ti hučí samou úzkostí a všude vidíš léčky. Navíc ten chlap před tebou představuje tu nejčernější zradu vůbec - takhle totiž v podobných situacích vidí věci paranoidní schizofrenik. A ten člověk, ten nepřítel - i když ti předtím slíbil, že ti poví všechno, co chceš slyšet - tě požádá o oheň. Jak bys reagoval?"
"Připálil bych mu."
"Cože?"
"Tedy, vlastně -" Vedoucí oddělení se zarazil a hleděl Millerovi zpříma do oči. Pak tiše dokončil: "Hodil bych mu je."
"Nebo bys mu řekl, že nepřichází v úvahu, nebo bys to úplně ignoroval. Ale určitě bys nevyndal z kapsy krabičku sirek a nepřinesl mu ji, jako by to byla jen chvilková přestávka v rozhovoru, a ne vyrušení uprostřed pekelně vypjaté situace. Ne, to bys podle mě nikdy neudělal. A zřejmě ani nikdo z nás."
"Nevíme, co mu Ogilvie namluvil," protestoval Sterm. "Třeba -"
"Na tom skoro nezáleží, nechápeš?" přerušil ho psychiatr. "Tady jde o ten zatracený vzorec chování."

"Co se pozná podle pitomé krabičky sirek?"
"Přesně tak, protože to je zásadní příznak. Během celého rozhovoru - s jedinou výjimkou toho výbuchu na začátku - se Havelockův přístup vyznačoval naprostým nedostatkem agresivity. Jestliže je tedy Baylor tak přesný, jak tvrdíš - a já mám dojem, že je, protože za takových podmínek by nutně musel přehánět popis všech výhrůžných postojů a gest - tak Havelock předvedl naprosto výjimečné sebeovládání... a tedy, rozumné chování."
"Co z toho plyne?" ozval se Dawson.
"Nejsem si jistý," prohlásil lékař a zadíval se na právníka. "Jediné co vím je, že to vůbec nezapadá do portrétu toho muže, jak jsme si ho tady namalovali. Má moc rozumu na to, aby mohl být šílený
"I když se pohybuje mezi fantazií a realitou?" nevzdával se Dawson.
"O to tady nejde. Jeho realita je výsledkem celého jeho života, jeho každodenních zkušeností. Zato jeho přesvědčení je založeno spíš na citech... takže, při takovéhle schůzce by se mělo jeho přesvědčení víc projevit, zdeformovat mu skutečnost, donutit ho míň poslouchat, být agresívnější... Ano, příliš pozorně naslouchal."
"Víš snad, co nám tu tvrdíš, Paule?" zeptal se právník.
"Vím, co z toho plyne, pokud jsou naše informace skutečně pravdivé... od začátku."
"To, že muž z Palatinu před třemi dny neodpovídá našemu popisu," nadhodil Dawson.
"Možná. Nezapomínej - nevynášíme soudy, jenom kvalifikovaně hádáme. Nedozvíme se, co si řekli, ale v tom, co dělali, bylo příliš rozumu na to, aby se nám to hodilo. Nebo aby to odpovídalo obrázku, který jsme si o něm utvořili."
"Ten obrázek jsme založili na informacích, které jsme považovali za nepochybné," uzavřel právník. "Od začátku, jak říkáš. Od Costa Brava"
"Jistě. Jenže, co když tak nepochybné nebyly? A nejsou?"
"To není možné," nadskočil vedoucí konzulárních operací. "Ty informace se nejmíň desetkrát ověřovaly. Každý omyl byl vyloučen. Karasová byla agentka KGB a zemřela na Costa Brava, tečka."
"Z toho jsme vycházeli," přisvědčil psychiatr, "a já jen doufám, že to je pravda a že moje dohady představují jen nesmyslnou reakci na nepřesně popsanou scénu. Jestliže to ovšem pravda není, jestli existuje sebemenší možnost, že nejednáme s psychopatem, ale s někým, kdo ví, co mluví, tak máme na krku něco, na co se bojím jen pomyslet."
Všichni tři muži se odmlčeli a uvědomovali si vážnost situace.
Nakonec promluvil Dawson. "Musíme si to rozmyslet."
"Je hrozné i jen takovou možnost připustit," pravil Stern. "MacKenzie to potvrdil a dokonce předložil důkazy - roztrhané šaty, cáry sukně a blůzy, které prokazatelně patřily jí. Krevní skupina A mínus. Taky její."
"Steven MacKenzie zemřel na srdeční příhodu tři týdny nato," vmísil se Miller. "Chtěli jsme to prošetřovat, jenže pak to nějak zašlo na úbytě."
"No tak, Paule," namítal Stern. "Ten doktor z Marylandu je jeden z nejrenomovanějších na východním pobřeží. Jak se jenom jmenuje...? Randolph. Matthew Randolph. Univerzita Johna Hopkinse, klinika Mayo, ve správní radě Massachusettské Všeobecné a newyorské Mount Sinai. Navíc má své vlastní sanatorium. Vyslechli ho důkladně."
"Rád bych si s ním promluvil ještě jednou," trval na svém lékař.
"A ještě ti připomenu," pokračoval vedoucí konzulárních operací, "že MacKenzie měl asi tak nejlepší posudek z celé CIA. To, co nám tu předhazuješ, je prostě nemyslitelné."
"S trojským koněm to bylo stejné," namítl právník, "než ho někdo vymyslel." Obrátil se k Millerovi, který si mezitím sundal brýle. "Kvalifikovaný odhad, Paule. Doveďme to do konce. Předpokládejme, že to tak je. Ostatně, můžeme to kdykoli škrtnout. Co, podle tebe udělá teď?"
"Povím vám, co určitě neudělá - pokud to tak je. Nepřijde sem a ani ho sem nemůžeme nijak nalákat, protože rozumově chápe, že buďto máme v tom, co se stalo, prsty, nebo o tom nevíme, nebo se nám to vymklo z rukou. Teď vyklouzl z pasti a použije všechny obranné prostředky, které nasbíral za šestnáct let služby. A bude jednat bezohledně, protože jsme ho skutečně zradili." Psychiatr vrhl pohled na Sterna. "Tady máš svou odpověď, Danieli, pokud to tak je. Jak to tak vypadá, vrátil se teď do svých dětských let - kulomety, Lidice, zrada. Pobíhá po ulicích a uvažuje, kdo z davu je jeho kat."
Červený telefon na stolku vedle Sterna zabzučel. Vedoucí ho zvedl, aniž by spustil oči z Millera.
"Ano?"
Následovalo půl minuty ticha, kdy bylo slyšet jen Sternovo tlumené přitakávání.
"Zůstaňte na drátě," řekl nakonec, stiskl spínač a podíval se na oba stratégy. "Volá Řím. Našli nějakýho chlapa v Civitavecchii a zjistili jméno lodi. Možná, že to je opravdu to děvče. Nebo je to taky ruská provokace - i to je možné. Kupříkladu Baylor je o tom přesvědčen... Platí původní rozkaz: dostat Havelocka, ovšem živého. A teď bych se rád na něco zeptal - hlavně tebe, Paule, i když vím, že nechceš vynášet soudy."
"To tedy ne."
"Vycházeli jsme z předpokladu, že máme co do činění s nevyrovnanou osobou, kterou může paranoia donutit k tomu, aby u nějaké třetí strany zanechala nějaké prohlášení nebo dokumenty k pozdějšímu uveřejnění. Je to tak?"
"V zásadě ano. Je to druh manipulace, ve které si schizofrenická osobnost zrovna libuje, protože ji uspokojuje jak sama výhrůžka, tak možnost pomsty. A pamatuj, že taková ‚třetí strana` by nutně představovala nežádoucí živly - slušní lidé by takového člověka rovnou vyhodili. Je to u něj něco jako nutkání. Ve skutečnosti tím zvítězit nemůže, jenom se pomstít, a právě v tom je to nebezpečí."
"Udělal by to rozumný člověk?"
Psychiatr se zamyslel. "Ne takhle."
"Jak to myslíš?"
"Udělal bys to ty?"

"Prosím tě, Paule!"
"Ne, nedělám si legraci. Tebe by zajímala víc ta hrozba než možnost se pomstít. Něco chceš - na pomstu můžeš sice myslet taky, ale není to pro tebe to hlavní. Chceš znát fakta. Hrozba ti může pomoci je získat, jenže svěřit přísně tajné informace nespolehlivým lidem by tvé plány mohlo spíš zhatit než co jiného."
"Takže co by udělal rozumný člověk?"
"Nejspíš by tomu, komu vyhrožuje, dal najevo, jaké informace chce zveřejnit. Pak by se spojil s nějakou úctyhodnou třetí stranou - s nakladateli nebo s lidmi ve vedení organizací, které stojí proti nám - a dohodl se s nimi. Takhle by jednal duševně zdravý člověk."
"Neexistuje důkaz, že Havelock něco takového udělal."
"Od Palatinu uběhly jenom tři dny - neměl na to čas. A takováhle jednání trvají dlouho."
"Panebože, usuzovat, že je v pořádku, jen podle krabičky sirek!"
"Jde to na mou zodpovědnost. Původně jsem ho zařadil do určité škatulky - na základě tehdy dosažitelných informací - a teď si říkám, jestli bych ho z té škatulky neměl zase vyndat."
"Když ho z ní vyndáme, máme na krku možnost, že nás napadne duševně zdravý člověk. Jak říkáš, bude bezohledný a nebezpečnější než nějaký schizofrenik."
"Ano," přisvědčil psychiatr. "Nevyrovnaného člověka můžeme obalamutit, s vyděrači se dá vyjednávat... a je třeba si uvědomit, že od Costa Brava nás v tomhle smyslu nikdo nevydíral. Ovšem spravedlivé požadavky - třeba i v nesprávném směru dokážou napáchat strašné škody."
"Zlikvidovat sítě, informátory, zdroje, léta práce..." Ruka vedoucího oddělení se svezla ke spínači na telefonu. "A životy."
"Jestli je ovšem duševně zdravý," vmísil se Dawson zostra, "a jestli je to vážně ta holka, tak máme před sebou mnohem horší problém, no ne? Její provinění, její smrt - o všem by se dalo pochybovat. Všechny ty nepochybné informace najednou vypadají pěkně pochybně, jako podvrh, a to tam, kde by se žádný podvrh vyskytnout neměl. A právě tuhle odpověď Havelock čeká."
"Otázky známe," odvětil Stern klidně s rukou na spínači. "Jenom poskytnout odpovědi nedokážeme. Můžeme mu jen zabránit, aby nás poškodil ještě víc." Vedoucí konzulárních operací se na okamžik odmlčel. "Když jsme vstupovali do téhle místnosti, chápali jsme to všichni - tady platí jen pragmatická morálka a žádná jiná, jedinou možnou filozofií je utilitarismus. To je naše největší výhoda nad ostatními."
"Jestli z něj chceš udělat beznadějný případ, Danieli," pravil tiše, ale důrazně právník, "nemůžu tě v tom podpořit. Ne z nějakých etických hledisek, ale z čistě práktických."
Stern vzhlnědl: "O co jde?"
"Potřebujeme ho, aby nám pomohl vyšetřit ten druhý, vážnější problém. Jestli mu to normálně myslí, pak existuje přístup, který jsme ještě nezkusili, něco, na co by mohl přistoupit. Jak jsi říkal, vycházeli jsme z předpokladu, že to nemá v hlavě v pořádku - tehdy to byl jediný rozumný předpoklad. Ovšem jestli to tak není, mohl by reagovat na to, že mu řekneme pravdu."
"Jakou pravdu?"
"Že prostě nevíme. Připusťme, že Karasovou skutečně viděl, že je naživu. A pak mu řekněme, že po odpovědích toužíme stejně silně jako on, a možná ještě víc."
"Pokud se nám vůbec podaří se s ním spojit, co když to odmítne poslouchat, co když bude jen trvat na tom, že chce informace, které my nemáme, a všechno ostatní bude považovat jen za snahu vodit ho za nos? Co pak? Máme tu spisy o Costa Brava, jsou v nich jména všech lidí, co v tom jeli. V čem nám může pomoct? Na druhé straně víme, co všechno může způsobit, jakou může vyvolat paniku a kolik lidských životů to může stát."
"Oběť je vlastně hlavní padouch," zaúpěl Miller. "Panebože!"
"Problémy musíme řešit podle priorit a podle toho, jak se objevují," pokračoval Stern. "Podle mě tu máme dvě naprosto různé krize. Souvisejí spolu, ale jinak jsou od sebe oddělené. Napřed vyřešíme tu první. Co jiného můžeme dělat?"
"Připustit, že nic nevíme," nevzdával se Dawson. "Samozřejmě že se všichni vynasnaží držet se původního příkazu. Jenže jim musíme dát i jinou možnost."
"Tím, že jim ji dáme, jim vlastně řekneme, že Havelock je zrádce. A oni ho zabiji při nejmenší záminc. Opakuju, nemůžu tě v tom podpořit."
Vedoucí oddělení pomalu pohlédl na právníka: kolem unavených očí se mu objevily vrásky plné pochybností.
"Když se nedokážeme shodnout, myslím, že je nejvyšší čas," pronesl nakonec.
"Na co?" chtěl vědět Miller.
"Předložit problém Matthiasově kanceláři. Mohou se se starým pánem spojit - nebo spíš ne, protože na to není čas. Půjdu nahoru osobně a vyložím jim to."
Stern přehodil páčku spínače do druhé polohy.
"Haló, Řím? Promiňte, že jsme vás nechali čekat, a obávám se, že to ještě nějakou dobu potrvá. Tu loď nechte ze vzduchu sledovat a pošlete své lidi do Col des Moulinets. Ať mají na rádiu trvale šifrovací zařízení. Jestli nedostanou rozkazy ještě před přistáním, ať jsou s vámi v kontaktu každých patnáct minut. Uzavřete tuhle linku a zůstaňte u ní. Zavoláme vám co nejdřív, buďto já osobně, nebo někdo nahoře. Když to nebudu já, heslo zní... Nejasnost. Budete si to pamatovat? Nejasnost. To je prozatím všechno."
Vedoucí konzulárních operací položil sluchátko, přepnul spínač a vstal z křesla.
"Nedělám to rád, zrovna v téhle době... Čekají od nás, že všechno vidíme, všechno známe a že jsme všude. Plánovat akce a provádět je mohou jiní, ale my je musíme koordinovat. Nepříjemná rozhodnutí máme dělat my, k tomu tady k čertu jsme."

"Už jsme párkrát potřebovali pomoc," namítl psychiatr. "Jenom v taktických otázkách, které byly moc i na Ogilvieho. Nikdy ne při vyhodnocování."
"Dane, my si tu nehrajeme Člověče, nezlob se," doplnil Dawson. "Costa Bravu jsme zdědili, nemůžeme za ni."
"To vím," broukl Stern cestou ke dveřím. "Měla by to být útěcha."
"Máme jít s tebou?" ptal se Miller.
"Ne. Vylíčím to objektivně."
"O tom jsem nepochyboval," přidal se právník.
"V Římě nám utíká čas," pokračoval vedoucí oddělení. "Čím míň nás bude, tím míň bude otázek. Vlastně je jenom jedna: duševně zdravý nebo nemocný, ‚beznadějný případ` nebo ne."
Stern otevřel dveře a vyšel ven, sledován zraky obou svých kolegů, na jejichž tvářích se zračilo ulehčení.
"Uvědomuješ si," obrátil se Miller v křesle, "že to je poprvé za tři roky, co tu někdo řekl ‚Nemůžu tě v tom podpořit`? Ne prostě ‚Nesouhlasím` nebo ‚Nemyslím`, ale ‚Nemůžu tě v tom podpořit`."
"Taky jsem nemohl," hájil se Dawson. "Daniel je statistik. Vidí jenom čísla - zlomky, rovnice, součty - a je mu z nich všechno jasné. Bůh ví, že je v tom skoro geniální a že tím zachránil kůži spoustě lidí. Jenomže já jsem právník, takže vidím i možné komplikace, následky. Svědkové jedné strany přecházejí ke druhé, prokurátoři nesmějí podle zákona dát dohromady jednotlivé důkazy, i když by správně měli, a tak dále. Zločinci, které pobouří nepatrné nesrovnalosti ve výpovědích, ačkoli by je měly spíš pobouřit jejich vlastní činy. To všechno jsem zažil, Paule, a mám pocit, že čísla nejsou nutně všechno. Hodně záleží na tom, na co v danou chvíli nemůžeš sáhnout."
"Zvláštní, co? Myslím to, jak jsme každý jiný. Daniel vidí čísla, ty vidíš komplikace, a já - rozvinuté možnosti založené na maličkostech."
"Třeba na krabičce sirek?"
"Tak nějak." Psychiatr propíchl právníka pohledem. "Já těm sirkám věřím. Věřím tomu, co představují."
"Já taky. Aspoň věřím té možnosti. A to je právě ta komplikace, doktore. Jestli je možné, že je Havelock normální, tak všechno, co říká, je pravda. To děvče - na které v našich laboratořích vytvořili důkazy - je naživu. Rostov v Aténách - návnada nebyla do Lijubljanky převezena z neznámých důvodů, sovětský špión v Bílém domě... Komplikace. Potřebujeme, aby nám Michael Havelock pomohl dát tuhle rozteklou haldu vosku dohromady. Jestli to je pravda, tak je to příšerné." Dawson znenadání odstrčil židli a vstal. "Musím se vrátit do kanceláře. Nechám Sternovi vzkaz - třeba si bude chtít se mnou promluvit. A co ty?"
"Cože? Ne, díky," odvětil Miller roztržitě. "Mám v půl šesté terapii v Bethesdě, jednoho mariňáka z Teheránu." Zvedl oči. "Hrůza, co?"
"Ano, Paule. Hrůza."
"Udělali jsme, co se dalo. V Matthiasově oddělení nikoho ani nenapadne označit Michala Havlička za ‚beznadějný případ`."
"Vím. S tím jsem počítal."

Vedoucí konzulárních operací vyšel z kanceláře v pátém poschodí vládní budovy, oddělení L, a tiše za sebou zavřel dveře. Vyhnal tím ze své hlavy část vážného problému. Teď už na to nebyl sám, odpovědnost byla rozdělena. Muže, se kterým ji sdílel - a který zavolá do Říma pod heslem Nejasnost konečné rozhodnutí - volil pečlivě. Patřil k blízkým spolupracovníkům Anthonyho Matthiase, kterým ministerský předseda bezvýhradně důvěřoval. Určitě zváží všechna pro a proti, než se rozhodne, a zřejmě se ani nebude rozhodovat sám.
Věc byla jasná. Jestliže je Havelock normální a mluví pravdu, může napáchat strašlivé škody jen proto, že ho zradili. A navíc, v takovém případě by zrádce seděl přímo tady, ve Washingtonu, a na místě, kde by něco takového mělo být nemyslitelné. Související, ale jinak oddělené krize. Měli by ho tedy okamžitě označit za ‚beznadějný případ`, aby mu smrt zabránila narušit ještě víc činnost tajné služby v Evropě? Nebo by měli rozkaz k jeho likvidaci odložit na neurčito s nadějí, že se stane něco, co ho uklidní?
V Col des Moulinets šlo jedině o to, najít tu ženu a pokud by to opravdu byla Jana Karasová, přivést ji k Havelockovi, aby mohli spojit své síly a společně vyřešit druhou, potenciálně hrozivější krizi přímo ve Washingtonu. Jestli to ovšem nebude Jana Karasová, jestli je to jen sovětská léčka, smrtonosná loutka určená k tomu, aby jednoho muže připravila o rozum, co pak? Nebo jestli vážně žije a oni ji nenajdou, bude s nimi chtít Havelock jednat? Bude je Michal Havlíček, oběť, muž, který přežil Lidice a řádění Sovětů v Praze, ochoten poslouchat? Nebo bude vidět zradu tam, kde není, a zradí sám? Jak pak budou moci zdůvodnit své váhání? Určitě by se jim je nepodařilo zdůvodnit rozehnaným sítím a agentům, kteří by se přes noc ocitli v Ljubljance. A pokud tomu tak bude, existuje reálná možnost, že jeden člověk bude muset zemřít jen proto, že má pravdu.
Tady platí jen pragmatická morálka a žádná jiná, jedinou možnou filozofií je utilitarismus. To je naše největší výhoda nad ostatními.
Tak tedy zněla odpověď, podložená statistikou. Avšak teď se nacházel na území spravovaném Anthony Matthiasem. Pochopí jeho obyvatelé osudovou nutnost? Pravděpodobně ne, uvědomil si Stern. Strach donutí muže, s nímž právě domluvil, zavolat Matthiase, a uctívaný ministerský předseda řekne ne.
Jedna polovina Daniela Sterna - ne ta profesionální, ta lidská - nebyla proti. Člověk by neměl přijít o život jenom proto, že má pravdu, že je normální. Přesto však Stern - profesionál udělal vše pro to, aby vyjasnil všechny možnosti a ospravedlnil takovou smrt, jak jen to bylo možné. V jednom smyslu jsem měl štěstí, přemítal cestou ke dveřím do předpokoje. Nemohl jsem ten problém předložit objektivnějšímu člověku, než je Arthur Pierce, jehož titul - stejně jako titul mnoha ostatních mužů ve středních letech - zněl náměstek ministerského předsedy. Pierce ovšem vyčníval nad ostatními o několik délek: když Stern dorazil do pátého patra, mohl volit z téměř dvaceti služebně starších úředníků,

nicméně si vybral právě jeho. Především, Pierce nebyl ve Washingtonu každý den: pracoval u Spojených národů v New Yorku jako hlavní spojka mezi velvyslancem a vládou. Do této funkce ho dosadil Matthias a dobře přitom věděl, co dělá. Po nějakém čase se z Arthura Pierce stane velvyslanec u OSN a dobrý pracovník tak dojde odměny nejen za svou vysokou inteligenci, ale i za svůj diplomatický přístup.
A diplomatický přístup je právě to, čeho je v současné době nejvíc třeba... nebo snad ne, uvažoval Stern s rukou na klice. Tady platí jen pragmatická morálka... Takový je diplomatický přístup ke stovkám potenciálních obětí, které zatím nic netuší ce pracují v terénu.
Každopádně to má teď z krku, řekl si Stern a otevřel dveře. Rozhodnutí, které má být vydáno pod heslem Nejasnost, má od této chvíle na svědomí Pierce. Klidný, bystrý, chápavý Arthur Pierce (který byl až na Michala Havlíčka Matthiasovi nejblíže) jistě zváží všechny stránky problému a zasvětí do nich i ostatní.. Pokud k nějakému rozhodnutí dojde, učiní je komise.
"Pan Stern?" zavolala na něj recepční, když kolem ní procházel k výtahu.
"Ano?"
"Mám tu pro vás vzkaz, pane."
Vzkaz zněl: "Danieli, budu ještě chvíli u sebe v kanceláři. Jestli chceš, přijď na panáka. Zavezu tě pak domů."
Dawson se nepodepsal - ostatně, ani to nebylo nutné. Vždy obezřetný právník dobře věděl, jaké věci je dobře držet pod pokličkou. Oba chladní, analyticky uvažující muži často vzájemné hledali útěchu ve svých světlejších stránkách. Nabídka odvozu domů byla narážkou na Sternův odpor k provozu v ulicích Washingtonu. Všude jezdil taxíkem, k velkému roztrpčení své osobní ochranky. Každopádně, ať teď byla ve službě kterákoli směna, mohou si klidně dát dvacet a vyzvednout si ho až doma ve Virgínii: Dawsonovy gorily budou stačit.
Ogilvie měl pravdu, celá záležitost s ostrahou byla jeden velký nesmysl - relikvie z Angletonových dní v Langley. Stern pohlédl na hodinky: bylo za deset minut půl osmé. Přesto věděl, že právník stále ještě sedí ve své kanceláři a čeká na něj.
Když spolu mluvili asi hodinu, sešli dolů k Dawsonovu vozu a cestou stále ještě analyzovali události na Costa Brava, bylo jim jasné, že žádné vysvětleni neexistuje - alespoň takové, ke kterému by mohli sami dojít. Oba zavolali domů, jejich manželky už byly zvyklé na nekonečnou pracovní dobu vládních úředníků a tvářily se chápavě; přitom samozřejmě Ihaly a jejich manželé to věděli. Tajná vládní činnost překážela v plnění manželských slibů všem bez výjimky, ovšem i život v podzemí musí jednou skončit. Za Potomacem se rozléhal mnohem zdravější svět, než kdokoli z nich tušil.
"Pierce to předá Matthiasovi a Matthias to zamítne, to je ti přece jasné, ne?" nadhodil Dawson, když zabočoval z přeplněné dálnice na virginskou okresku. Projel kolem osvětlených značek Práce na silnici. "Bude chtít, abychom to přezkoumali."
"Když jsem mluvil s Piercem, bylo to jedna ku jedný," pronesl. Stern. Roztržitě přitom pokukoval po zpětném zrcátku: věděl, že každou chvíli se za nimi musí objevit reflektory ostrahy. "Snažil jsem se být objektivní - obě rozhodnutí mají svá plus i mínus. Až to budou s komisi projednávat, možná se rozhodnou Matthiase obejít vzhledem k časové tísni. To jsem zdůraznil. Ani ne za tři hodiny budou naši lidé v Col des Moulinets a Havelock taky. Budou muset vědět, co mají dělat."
"Ať se stane cokoli, pokusí se ho napřed dostat živého."
"To je jasné a nikdo z nás na tom nechce nic měnit." Stern se podíval na zastíněnou tvář právního poradce. "Jinak si nedělám iluze - měl jsi pravdu. Jestli řeknou ‚beznadějný případ`, je po něm. Je to vlastně povolení zabít toho, kdo by jinak zabil."
"Ne nutně. Možná jsem to trochu přehnal. Pokud řeknou jasně, ‚zlikvidovat jen v případě nutnosti`, tak jsem se mýlil."
"Obávám se, že se mýlíš už teď. Myslíš, že Havelock jim dá na vybranou? Přežil Palatin, takže určitě předvede všechno, co umí - a že toho není málo. Nikdo se k němu nepřiblíží tak, aby ho mohl sebrat. Naproti tomu, dostat ho do zaměřovače, to je něco jiného. To se dá zvládnout - a oni to taky zvládnou."
"Ne že bych s tím zrovna souhlasil."
"To zní líp než to, že mě nemůžeš podporovat."
"Taky se to líp říká," usmál se Dawson. "Jenže Havelock neví, že jsme kápli na toho chlapíka v Civitavecchii, takže netuší, že po něm v Col des Moulinets půjdeme."
"Bude to předpokládat. Pověděl Baylorovi o tom, jak se ta ženská dostala ze země - tak, jak je o tom sám přesvědčen. Bude čekat, že se za ním vydáme. Samozřejmě se soustředíme na tu holku - když to bude Jana Karasová, všechno se řeší, hoši sbalí fidlátka a pojedou domů. A pak se společně s Havelockem pustíme do té bryndy tady. To by bylo ideální a já doufám, že to tak dopadne. Ale třeba taky ne."
"A tím pádem budeme mít na krku chlapa s hlavou v zaměřovači," poznamenal Dawson ostře a přidal plyn. "Jestli je to ta Karasová, musíme ji najít. Prostě musíme."
"Uděláme, co je v lidských silách, ať to bude kdokoli," opáčil Stern a očima opět zabloudil ke zpětnému zrcátku. Nikde žádné reflektory. "Divná věc. Naši hlídači buďto zabloudili, nebo jsme jim utekli."
"Na dálnici byla zácpa. Jestli uvízli, tak jim dá dost práce, než se odtamtud vymotají. To víš, pátek ve Virginii, všichni papalášové se ženou na chalupy. V takovéhle dni docela chápu, proč tak nerad řídíš."
"Kdo nás má vůbec dneska na starosti?"
Tato otázka zůstala bez odpovědi. Místo ní se z právníkova hrdla vydral srdcervoucí výkřik a společně s ním zazněl rachot, jak se přední sklo rozlétlo na tisíc ostrých úlomků, které pronikaly kůží i očima, přeřezávaly tepny a žíly. Kov skřípěl o kov, levá strana vozu se zvedala a těla uvnitř se koupala v tmavorudé záplavě.
Černožlutý ocelový obr, jehož barvy se leskly ve světle jediného předního reflektoru, se s mručením natřásal na svých

pásech, které jej bez přestání posunovaly vpřed. Obrovský buldozer, který srovnával zemi na horách a v lesích, nyní odsouval rozmačkané auto ze silnice; vůz se převalil po srázu do mělké rokle, kde vybuchla palivová nádrž a žár se rychle vypořádal jak s automobilem, tak s mrtvolami uvnitř.
Jasně zbarvené monstrum s triumfálně zdviženou radlicí sebou trhlo, jak přeskakovaly převody, a zařvalo jako zvíře, které konečně uštvalo svou oběť. Buldozer pomalu zacouval přes vozovku do svého úkrytu na okraji lesa.
Pod ochranou tmy vypnul neviditelný řidič motor a zvedl k ústům ruční vysílačku.
"Nejasnost vyřešena," ohlásil.
"Vypadni odtamtud," zněla odpověď.

Dlouhý šedý sedan se vyřítil z dálničního výjezdu na okresní silnici. Podle poznávací značky bylo vozidlo registrováno ve státě Severní Karolína, avšak vytrvalý zvědavec by mohl zjistit, že jeho vlastníkem je ve skutečnosti jeden ze čtyřiadvaceti mužů natrvalo usazených ve Washingtonu D.C. Tito lidé, z nichž každý měl značné zkušenosti z vojenské policie a kontrarozvědky, tvořili jednotku přičleněnou k federální vládě a auto, které se hnalo po ztemnělé virginské silnici, patřilo ke skupině dvanácti vozů sloužících oddělení konzulárních operací.
"Pošlete zprávu pojišťovně do Raleighu," hlásil do rádia muž sedící vedle řidiče. "Nějakej kašpar před náma udělal myšku a my vletěli do jednoho chlapíka z Jersey. Nám se samozřejmě nic nestalo, ale ten chudák má kufr na cimprcampr. Chtěli jsme co nejrychlejc vypadnout, tak jsme mu řekli -"
"Grahame!"
"Co je?"
"Támhle před náma! Hoří!"
"Ježíši Kriste! Šlápni na to!"
Šedivý sedan poskočil kupředu a burácení jeho silného motoru se rozlehlo temnou krajinou. O devět vteřin později dorazil k mělké rokli a prudce zabrzdil. Oba muži vyskočili do tmy a rozběhli se k okraji srázu; žár plamenů jim nedovolil pokračovat, a tak se zastavili a zastínili si rukou oči.
"Proboha," vykřikl řidič. "To je Dawsonovo auto! Možná bychom měli..."
"Hle," zařval muž jménem Graham a zadržel svého kolegu, který se už už chystal slézt dolů po svahu. Oči mu padly na žlutočerný buldozer, který nehybně stál vedle silnice. Takže...
"Miller," zvolal. "Kde je Miller?"
"Na rozpise stálo Bethesda, aspoň myslím."
"Najdi ho," nařídil Graham, přeběhl přes silnici a vytáhl pistoli. "Zavolej do Bethesdy! Musíš ho dostat k telefonu!"
Vrchní sestra v šestém patře nemocnice Bethesda byla neoblomná. Také se jí nelíbil agresívní tón, jakým s ní muž na druhém konci drátu mluvil: spojení bylo už samo o sobě mizerné a mužův řev je nijak nezlepšil, spíš naopak.
"Opakuji, Dr. Miller je zaneprázdněn a nesmí být vyrušován."
"Sežeňte ho, a to hned! Tohle je poplach čtyři-nula, federální vláda, oddělení konzulárních operací: Přímý rozkaz, kódovaný a přenášený přes vládní ústřednu. Potvrďte, prosím."
"Potvrzuji," ozval se nějaký cizí hlas. "Operátor jedna-sedm, vláda, pro kontrolu."
"Tak dobře. To si pište, že si to zkontrolujeme."
Sestra zmáčkla čekací tlačítko, čímž uťala jakoukoli další konverzaci, načež vstala ze židle a obešla svou přepážku. Hysterici jako tenhle takzvaný zvláštní agent konzulárních operací zaplňují psychiatrické kliniky, přemítala cestou kolem řady vyšetřovacích místnosti. Sotva jim něco přeletí přes nos, už ztropí poplach a většinou se tím snaží na někoho udělat dojem. Tomu agentovi konzulárního Bůhvíčeho by docela patřilo, aby s ním doktor odmítl mluvit. Jenže to on neudělá. Dr. Miller byl sice génius, ale to mu nezabraňovalo v tom, aby byl současně i obrovský dobrák. Jeho jedinou chybou byla nezměrná velkodušnost. Teď pracoval v ordinaci číslo 20: sestra si všimla, že červené světlo nade dveřmi svítí - obsazeno. Stiskla tlačítko dorozumívacího zařízení.
"Pane doktore, promiňte, že ruším, ale volá vás nějaký člověk z vlády. Tvrdl, že je to nějaký poplach nebo co."
Nic se neozvalo: že by ten interkom nefungoval? Vrchní sestra stiskla tlačítko ještě jednou a promluvila hlasitěji:
"Pane doktore? Chápu, že se to vůbec nehodí, jenže vás volají z vlády. Ten člověk se nedá odbýt a operátor to potvrdil."
Nic, ticho. Neozvala se ani odpověď, ani zvuk tisknuté kliky. Aha, to dorozumívací zařízení vážně nefunguje a doktorji neslyší. Zaklepala na dveře.
"Pane doktore? Pane doktore?"
Přece není hluchý. Co tam může provádět? Ten jeho pacient je od námořní pěchoty, drželi ho jako rukojmí v Teheránu. Není agresívní, spíš takový budižkničemu. Že by došlo k obratu? Sestra stiskla kliku a otevřela dveře.
Zařvala. V rohu se krčil mladý mariňák v erárním županu a klepal se na celém těle. Civěl do světla stolní lampy, které vykrajovalo ze tmy postavu zhroucenou v křesle. Millerovy oči byly doširoka otevřené a pohled skelný: byl mrtev. Uprostřed čela měl dírku, ze které vytékala čůrkem krev a kapala na límec.

Muž v Římě pohlédl na hodinky: bylo čtvrt na pět ráno, jeho lidé už byli rozestavení v Col des Moulinets, a z Washingtonu se stále ještě neozvali. Jedinou další osobou v šifrovací místnosti byl radista, který znuděně otáčel knoflíky a zachytával naprosto bezvýznamná rádiová hlášeni o poloze lodí. Každou chvíli se pohodlně opřel a začal listovat v italském časopise; jednotlivá slovíčka si polohlasem slabikoval.
Na telefonu se rozsvítila kontrolka a zaznělo zvonění. Muž zvedl sluchátko.
"Řím," ohlásil se.
"Tady Nejasnost." Hlas byl stručný a zřetelný. "Toto heslo mi umožňuje vydat rozkazy vaší jednotce v Col des

Moulinets. Předpokládám, žé vám to vedoucí Stern náležitě vysvětlil."
"Samozřejmě, pane."
"Je rozhovor šifrovaný?"
"Jistě, pane."
"Nebude se pořizovat žádný záznam a hovor se nebude registrovat. Je to jasné?"
"Jasné. Žádné záznamy. Jaké jsou dispozice?"
",Beznadějný případ.` Proveďte."
"Tak přece."
"To ještě není všechno."
"Co?"
"Objasnění. Kontakt s lodí jste nenavázali, doufám?"
"Jistěže ne. Až do tmy jsme ji sledovali z letadla, potom z pevniny."
"Dobře. Podle všeho ji vysadí někde před San Remem."
"Jsme připravení."
"Tam nahoře to má na starosti Korsičan?" vyzvídal hlas z Washingtonu.
"Ten, co k nám přijel před třemi dny?"
"Přesně tak."
"Velí tomu. Dal dohromady celou jednotku a po pravdě řečeno, jsme mu za to vděční. Máme tu málo lidí na takovou práci."
"Dobře."
"Když už jsme u objasňování, předpokládám, že nadále platí plukovníkův rozkaz. Máme dostat tu ženskou."
"Neplatí. Ať je to kdo chce, Karasová to není. Víme, že ji zabili na Costa Brava."
"Co máme tedy dělat?"
"Ať se o ni postará Moskva, stejně je to jejich volavka. Použili ji k tomu, aby subjekt připravila o rozum. Vyšlo jim to. Už promluvil a teď je -"
"Beznadějný případ."
"Prostě, nechte ji zmizet. Nepotřebujeme, aby k nám vedly nějaké stopy, aby se znovu prošetřovala Costa Brava. Korsičan bude vědět, co má udělat."
"Hm. Musím říct, že tomu tak docela nerozumím."
"Nemusíte. Chceme jen důkaz o provedení likvidace. Jeho likvidace." ,
"Máte ho mít. Už jsme tam poslali pozorovatele."
"Tak hodně štěstí, Říme. A žádné kiksy."
"Žádné kiksy, žádný záznam."
"Končím," pravil hlas, známý pouze pod heslem Nejasnost.

Za stolem se rýsovala silueta muže, který seděl u okna s výhledem na okolí vládní budovy a mluvil do telefonu. Do jinak temné kanceláře pronikalo pouze světlo vzdálených pouličních lamp. Muž se otočil v křesle, zavěsil a opřel si čelo o natažené prsty; bílý pramen uprostřed jinak tmavých vlasů se zaleskl i v docela matném osvětleni.
Náměstek ministerského předsedy Arthur Pierce, rozený Nikolaj Petrovič Maljekov, původem ze vsi Ramenskoje na jihovýchod od Moskvy, dýchal zhluboka a pravidelně, jak bylo jeho zvykem vždy, když potřeboval učinit rychlá a nebezpečná rozhodnutí. Dobře věděl, jaké by mohl mít neúspěch následky, avšak v tom právě spočívala jeho síla - a síla jemu podobných. Chápali, že největší úspěchy v historii si vyžádaly i velká rizika a že dějiny ve skutečnosti netvořila jen odvaha kolektivů, ale i iniciativa jedinců. Ti, kdo při myšlence na porážku zpanikařili, kdo nedokázali v okamžiku krize jednat s vervou a odhodláním, si plně zasloužili být doživotně svázáni vlastním strachem.
Bylo třeba učinit ještě jedno rozhodnutí, stejně nebezpečné jako to, které právě vyslal do Říma; vyhnout se tomu nemohl. Stratégové konzulárních operací se začali znovu zajímat o události oné noci na Costa Brava; jednu po druhé odhalovali vrstvy podvržených informaci, o kterých netušili ani ň. Bylo třeba celou záležitost jednou provždy pohřbít - a s ní i stratégy. Za každou cenu. Za několik hodin dojde zpráva z Col des Moulinets, že rozkaz ,beznadějný případ` byl splněn a subjekt likvidován. Povolení vydal kód Nejasnost, určený a prověřený D.S. Sternem, vedoucím konzulárních operací.
Ovšem; jenom stratégové věděli, komu Stern předložil své dilema; po pravdě řečeno, ani Stern sám neměl tušení, na koho se obrátí, -dokud se neobjevil v pátém patře a nepřečetl si seznam přítomných úředníků. Na tom však nezáleželo, uvažoval Arthur Pierce v setmělé kanceláři, s očima upřenýma na fotografii Anthonyho Matthiase s věnováním, která visela na zdi. Když to vezmeme kolem a kolem, bylo nemyslitelné, že by ho mohli vynechat; takhle to pro něj bylo ovšem mnohem pohodlnější. Stačilo, aby prostě byl u sebe v kanceláři, když se Stern spolu s ostatními rozhodl hodit neřešitelný problém na krk nadřízeným. Kdyby tam právě nebyl, jistě by mu zavolali a ptali se ho na názor; výsledek by byl tentýž - ,beznadějný případ`. Jenom metoda by byla jiná: nepotvrzená dohoda nejmenované komise. Zatím všechno klapalo; poslední dvě hodiny se mu podařilo zorganizovat naprosto dokonale. Zvážil sice i možnost neúspěchu, ovšem nepočítal s ní - neúspěch prostě nepřicházel v úvahu. Stratégové byli mrtví a všechny stopy vedoucí ke kódu Nejasnost byly smazány.
Potřebovali čas. Dny, týden, měsíc. Museli najít člověka, který dokázal nemožné - s jejich pomocí. Najdou ho, protože za sebou zanechával stopu - rozséval strach a hrůzu. A až ho najdou, nebudou to ti poslušní dědicové země: bude to Vojennaja.
Na tomhle konci světa jich bylo tak málo! A přece, jak byli silní, a jak silná byla jejich pravda! Všechno viděli a prožili:

lži, korupci, demagogii moci - a zúčastnili se toho, aby sloužili velké věci. Nezapomněli, kdo ani co jsou; svůj smysl existence nikdy nepustili ze zřetele. Byli to cestovatelé - a kdo je víc? Jejich filozofie byla založená na skutečnosti a ne na bláhových iluzích jako jiné; byli to muži a ženy nového světa, které teď starý svět zoufale potřeboval. Co do, počtu jich bylo málo - sotva stovka oddaných - avšak tvořili dokonale secvičené a sehrané jednotky, připravené okamžitě zareagovat na případ nutnosti, nedat si ujít příležitost. Měli odpovidající funkce, doklady, vozidla. Vojennaja byla štědrá a oni se jí odměňovali bezmeznou věrností.
Základem všeho byla smrt stratégů. Výsledné vakuum umlčí a zpacifikuje původní strůjce Costa Bravy - nebudou moci promluvit, aby neztratili své inkognito. Protože muž, který seděl ve stínu za svým psacím stolem, ve svém telefonátu do Říma nelhal: ani jedna strana si nemohla dovolit prošetřování případu Costa Brava.
Arthur Pierce, nejmocnější pamiňáčik ve vládě, vstal a zamířil ke křeslu u zdi. Posadil se a protáhl si nohy; zůstane tu až do rána, až se páté patro zaplní davem úředníků. Pak splyne s ostatními, doplní zapomenutý podpis v knize příchodů a odchodů; nezdrží se tu dlouho, protože ho potřebují v New Yorku. Ostatně, je přece starším poradcem vedoucího americké delegace u Spojených národů, a vlastně hlavní zástupce americké vlády tamtéž. Brzy se sám stane velvyslancem, tak, jak to naplánoval Anthony Matthias a všichni to věděli. Další významný krok v jeho obdivuhodné kariéře.
Maljekov-Pierce sé zčistajasna v křesle napřímil. Je třeba ještě jednou zavolat do Říma a umlčet posledního svědka: muže u rádia, který stál u telefonu a přijímal zprávu, která nebyla nikde zaznamenána.

11

"Není na palubě, přísahám," tvrdil nervózní kapitán lodi Santa Teresa, sedící za svým stolem v malé kabince poblíž můstku. "Jestli chcete, siňore, můžete to tu prohledat. Nikdo vám v tom bránit nebude. Vysadili jsme ji na břeh před třemi... třemi a půl hodinami. Madre di Dio! Takový nesmysll"
"Jak? Kde?"
"Bylo to s ní podobné jako s vámi. Dvanáct kilometrů jižně od Arma di Taggia k nám přirazil motorový člun. Přísahám vám, já o ničem nevěděl! Já tu svini v Civitavecchii přerazím! Povídal, prostě emigrantka z Balkánu; má trochu peněz a přátele ve Francii. Takových je dneska plno. Copak je hřích jim pomoct?"
Michael se natáhl a sebral se stolu starou diplomatickou průkazku, která ho označovala jako konzulárního atašé americké vlády, a klidně pravil: "Žádný hřích to není, jestli jste tomu skutečně věřil."
"Je to tak, siňore! Já se v těchhle vodách plavím už třicet let a zanedlouho odejdu na souš. Mám trochu peněz a malý pozemek, pěstuju tam víno. Narcotici, contrabandi - to není pro mě. Ale lidé, to ano. Tu a tam převezu pár lidí, a nestydím se za to. Vozím ty, co utíkají před těmi, o kterých ani já, ani vy nic nevíme. Takže se vás ptám znova - je to snad hřích?"
"Hřích je mýlit se."
"Nemůžu věřit, že ta žena je zločinec."
"To jsem neřekl. Říkal jsem jen, že ji musíme najít."
Kapitán rezignovaně pokýval hlavou. "Už je dost zlé, že to budete hlásit. Půjdu rovnou do vězení. Grazie, gran Signor Americano."
"Tohle jsem taky neřekl," opáčil Michael přívětivě.
Kapitán k němu zvedl oči. "Che cosa?"
"Nemyslel jsem si, že jste skutečně to, na co vypadáte."
"Che dice?"
"To nic. Občas je lepší vyhnout se nepříjemnostem. Když budete spolupracovat, nebude třeba nic hlásit. Ovšem, pokud budete spolupracovat."
"Jak si budete přát! V něco takového jsem ani nedoufal."
"Tak mi povězte, co všechno vám řekia. A pospěšte si."
"Spousta věcí neměla žádný význam -"
"Ty nechci slyšet."
"Jistě. Byla klidná, zřejmě vysoce inteligentní, ovšem uvnitř hrozně vyděšená. Bydlela v téhle kabině."
"Oho?"
"Samozřejmě ne se mnou. Mám dcerky v jejím věku, siňore. Třikrát jsme spolu jedli - nikde jinde pro ni nebylo místo a moje posádka, to nejsou zrovna lidé, se kterými bych nechal jíst své dcery. Taky měla u sebe hodně peněz. Nemohla jinak: doprava něco stojí... Předpokládala, že bude mít hodně problémů. Dnes v noci."
"Co tím myslíte?"
"Ptala se mě, jestli jsem někdy byl ve vesnici Col des Moulinets v Ligurských horách."
"Ona vám pověděla o Col des Moulinets?"
"Nejspíš předpokládala, že o tom vím, že znám všechny další fáze její cesty. Náhodou jsem v Col des Moulinets párkrát byl. Ty lodi, co mi dávají, se musí často opravovat - tady v San Remu, Savoně nebo Marseille - což je, mimochodem, nejdál, kam jezdím. Nejsem rozhodně žádný capitano superiore -"
"Prosím, pokračujte."
"Takže, občas jsme tady v San Remu trčeli v suchém doku a já si vždycky vyjel do hor, do Col des Moulinets. Je to za francouzskou hranici na západ od Monesi, hezké městečko s horskými bystřinami a - jak tomu říkáte? Ruota a puls?"
"Mlýnky. Moulinets znamená totéž francouzsky."
"Si. Je to malý, málokdy používaný hraniční přechod v Alpách. Špatně se tam jede, vybavení skoro žádné. A

pohraničníci jsou tam snad nejlaxnější z celých Ligurských a přímořských Alp - sotva vyndají žváro z huby, aby se vám koukli do papírů. Pokoušel jsem se tu vyděšendů uprchlici přesvědčit, že tam nebude mít žádné potíže."
"Myslíte, že se pokusí projít celnici?"
"Je tam jenom jedna, na mostě přes horskou říčku. Proč vlastně ne? Pochybuju, že by musela hlídku podplácet - jestli tam pojede s pár dobře oblečenejma a trochu nametenejma lidma, uprostřed noci... co je jim po tom?"
"Třeba by je mohli zajímat lidi jako já."
Kapitán se odmlčel a zkoumavě si prohlížel amerického úředníka před sebou.
"Na tohle si musíte odpovědět sám, siňore. Kdo jiný by to měl vědět?" Oba se na sebe mlčky podívali; nakonec kapitán přikývl a pokračoval. "To vám povím, jestli nepůjde přes most, tak se bude muset prodírat pořádně hustým lesem plným skal. A navíc nezapomínejte na řeku."
"Díky. Přesně tuhle informaci jsem potřeboval. Říkala vám, proč jede právě tudy?"
"Jako obvykle. Letiště a nádraží hlídají a stejně tak hlavní silniční tahy do Francie."
"Kdo je hlídá?"
"Lidi jako vy, siňore."
"To řekla?"
"Nemusela mi říkat nic víc, než kolik mi pověděla, a já se jí na nic nevyptával. To je pravda."
"Věřím vám."
"Odpovíte mi tedy na otázku? Vědí to ti druzí?"
"Nejsem si jistý," odvětil Michael. "A to je taky pravda."
"Totiž, kdyby něco věděli, tak skončím v base."
"Neznamenalo by to, že tak se ta informace dostane na veřejnost?"
"Samozřejmě. Takové obvinění by se projednávalo před la commissione."
"Tak to se nemáte čeho bát. Myslím, že tahle záležitost je to poslední, co by chtěli pustit do světa - ti, co s nimi mám co do činění. Jestli se s vámi dosud nespojili - rádiem, rychlou lodí nebo helikoptérou - tak o vás buďto nevědí, nebo o vás nemají zájem."
Kapitán ztichl a přejížděl Havelocka pohledem. "Ti, co s nimi máte co do činění," opakoval tlumeně.
"Nerozumím vám."
"S nimi, nebo proti nim?"
"Na tom nesejde."
"Chcete té ženě pomoct, nebo ne? Nechcete ji snad... potrestat?"
"Na první otázku zní odpověď ano, na druhou ne."
"Tak vám to povím. Ptala se mě, jestli vím poblíž Col des Moulinets o nějakém ietišti. Nevěděl jsem. Nikdy jsem o ničem takovém neslyšel."
"Letiště?"
Michael pochopil. Tuhle informaci by ještě před deseti vteřinami z kapitána nevypáčil ani heverem.
"Most přes horskou říčku a letiště. Dnes v noci."
"Víc vám říct nemůžu."

Horská silnice vedoucí z Monesi k francouzským hranicím byla sice dost široká, ale díky skalám, převisům a hustému houští po stranách vypadala mnohem užší, vhodná spíše pro těžké nákladní automobily a terénní vozidla než pro normální auta. Michael to použil jako výmluvu, proč hodlá poslední kilometr k hranici dojit pěšky - k obrovské úlevě taxikáře z Monesi.
Dozvěděl se, že těsně před mostem stojí venkovská hospoda, která sloužila italským a francouzským pohraničníkům (kteří jeden jako druhý ovládali jazyk svého protějšku), pár místním obyvatelům a řídce se objevujícím turistům. Podle toho mála, co zatím Havelock viděl a slyšel, měl kapitán Santa Teresy pravdu. Hraniční přechod Col des Moulinets byl malý, těžko přístupný a jen chabě hlídaný; zůstával tu po celá desetiletí jen proto, že nikomu nestálo za námahu ho zrušit. Většina dopravy mezi oběma zeměmi používala buď široké pobřežní dálnice třicet kilometrů na jih, nebo větší a lépe vybavené přechody na severu, jako Col de Larche nebo Col de la Madeleine na západ od Turína.
Odpolední slunce se změnilo v temně oranžový a žlutý vějíř, částečně skrytý za horami, který zaléval oblohu nad Alpami posledními odlesky světla. Stíny na rozbité cestě se prodlužovaly; za pár minut obrysy hor rozbřednou a stanou se nezřetelnými tvary, sotva rozlišitelnými v šedivém přítmí podvečera. Michael kráčel podél lesa, připraven uskočit do houští, jakmile by zaslechl nějaký neobvyklý zvuk. Bylo mu jasné, že si každý další krok musí dobře rozmyslet a brát při tom v úvahu, že v Římě už o Col des Moulinets vědí. Kapitánovi Santa Teresy nelhal: existovala spousta důvodů, proč by měli dát zaměstnanci velvyslanectví ruce pryč od lodi nacházející se v mezinárodních vodách. Pomalou nákladní loď bylo možné hlídat a sledovat - což se nepochybně stalo - jenže něco jiného bylo ji oficiálně zastavit a prohledat. Byla to riskantní taktika - nějaká commissione by snadno mohla začít klást nepříjemné otázky.
Našli lidi z Říma toho zprostředkovatele v Civitavecchii? Mohl jen předpokládat, že ostatní dokáží to samé, co on; nikdo není tak výjimečný, ani nemá tak jedinečné štěstí. Ve své zuřivosti vyžvanil jméno přístavního města do telefonu a Baylor ho zopakoval. Jestli byl zraněný důstojník rozvědky po Palatinu ještě schopen funkce, určitě nařídil svým lidem, aby pročesali nábřeží v Civitavecchii a našli toho, kdo ilegální převoz vyjednal.
Stejně však zbývalo mnoho bílych míst. Kupříkladu, vyzradil ten člověk z Civitavecchie jméno lodi? Musel přece vědět, že v takovém případě by mu v přístavu už nikdy nikdo nedůvěřoval - konečně, mohli by ho klidně i oddělat někde v tmavé uličce. Nebo snad tvrdil, že o téhle fázi útěku nic neví - že to zařizoval někdo, koho nezná - a zmínil se jen o Col

des Moulinets, aby se vlichotil do přízně mocných Američanů, o kterých se všeobecně ví, jak jsou štědří k těm, které si oblíbí. - "Zase jedna uprchlice z Balkánu, copak je to nějaký hřích, signori?"
Tolik bílých míst a tak málo konkrétních dat... a tak málo času na přemýšlení. Kdo by si pomyslel, že narazí na stárnoucího, unaveného kapitána, který za žádnou cenu nechce vstoupit do výnosného světa narkotik a pašovaného zboží, ale který je naproti tomu okamžitě ochoten převážet z Itálie uprchlíky což není o nic menší riziko, o nic menší důvod k zatčení?
A co Red Ogilvie, násilník, který se nikdy nepřestal snažit násilí ospravedlňovat. Co ho vlastně pohánělo? Proč se člověk celý život snaží zpřetrhat řetězy, které si sám nasadil? Kdo byl Apač vlastně doopravdy? Pistolník? Ať to byl kdokoli, zemřel nepřirozenou smrtí ve chvíli, kdy odhalil nepřirozenou pravdu: že Washington mají v rukou lháři.
Hlavní je ovšem Jana. Jeho milovaná, která ho nezradila, ale místo toho byla zrazena sama. Jak jen mohla těm lhářům uvěřit? Co jí namluvili, jaké zaručené důkazy jí předložili? A co je nejdůležitější - kdo ti lháři vlastně jsou? Jak se jmenují a kde se vzali?
Rozhodnutí se blížilo - cítil to každým krokem. Než se mizející slunce znovu objeví na druhé straně země, bude znát odpovědi a bude znovu u své milé. Jestli jeho nepřátelé přijeli z Říma, nemají proti němu valnou šanci; citil, jak mu roste sebedůvěra - nebylo to vždy opodstatněné, ale každopádně nezbytné. Bez sebedůvěry člověk nemohl přežít všechny hrozné dny dětství a vyjít z nich vítězně. Každým krokem se přibližoval k rozuzlení.
A až dostane odpovědi na své otázky a svou lásku k tomu, zavolá do srubu na úpatí hor tisíce kilometrů odtud - do Blue Ridge, Shenandoah. Jeho učitel a přítel Antonín Matyáš dostane informace o spiknutí, které zasáhlo samotné jádro tajných služeb a jehož existence je nepopiratelná a účel neznámý.
Najednou před sebou zahlédl světelný bod, který zářil skrz listoví na levé straně silnice. Skrčil se a chvíli si světélko prohlížel: nehýbalo se, prostě se znenadání objevilo na místě, kde předtím nebylo. Uchváceně se plížil vpřed: co to jen může být?
Ulehčeně se narovnal a oddechl si: v zatáčce se rýsovaly obrysy budovy - venkovský hostinec. Někdo zrovna rozsvítil lampu nad vchodem a ostatní světla budou určitě brzy následovat. Tma nastala rychle, jako by slunce spadlo někam do propasti, a vysoké borovice a skalní útesy bránily v přístupu posledním žlutooranžovým paprskům, které se dosud bezcílně rozlévaly po nebi. Rozsvítila se okna - tři na přilehlé straně, na průčelí jich bylo víc (kolik, to nemohl odhadnout; podle množství světla jich muselo být aspoň šest).
Michael vešel do lesa, aby si prohlédl podrost: byl průchodný, a proto se jím vydal směrem ke třem osvětleným oknům. Nemělo smysl zůstávat na silnici; jestliže má dojít k nějakým překvapením, bude lépe nepatřit k těm, pro které jsou určena.
Dorazil na kraj lesa, k tlustému kmeni borovice, který stál mezi ním a rozježděnou blátivou příjezdovou cestou, jež se táhla podél hospody a za ní se stáčela na jakési provizorní parkoviště vedle vchodu pro dodavatele. Byl asi patnáct metrů od nejbližšího okna, a tak vystoupil zpoza stromu.
Téměř okamžitě jej oslepily reflektory. Po silnici přirachotil nákladní automobil a zahnul na úzkou příjezdovku; Havelock uskočil zpátky pod ochranu houští a nahmátl španělskou pistoli, kterou měl připevněnou na prsou. Náklaďák nadskakoval na rigolech jako bárka na rozbouřeném moři a z korby byly slyšet rozhořčené protesty proti tomuto způsobu cestování.
Havelock nevěděl, jestli ho zahlédli nebo ne; znovu se přikrčil a pozoroval scénu před sebou. Auto zastavilo u vjezdu na parkoviště, řidič otevřel dveře a seskočil na zem. Michael couvl o pár kroků, připraven vyrazit do lesa; bylo to zbytečné, protože řidič jen italsky zaklel, protáhl se a vstoupil rovnou do světelného paprsku reflektoru. Světlo odhalilo, že na sobě má uniformu italské armády se znaky pohraniční stráže. Přiloudal se ke korbě a otevřel velké dvojité dveře.
"Lezte ven, parchanti," zavolal italsky. "Máte asi tak hodinu na propláchnutí ledvin, než budete muset do služby. Zajdu na most a řeknu ostatním, že jsme tady."
"Podle toho, jak řídíš, seržante," pravil jeden voják a zkřivil obličej, "tě museli slyšet až do Monesi."
"Padejte!"
Vystoupili tři pohraničníci, protahovali se a podupávali. Seržant pokračoval:
"Paolo, ty si vem` na starost toho nováčka. Vysvětli mu, jak to tady chodí."
Poddůstojník se odšoural po cestě kolem Havelocka, drbal se přitom v rozkroku a popotahoval si pod kalhotami trenýrky - neklamné známky dlouhé, nepohodlné jízdy.
"Hej, Ricci," zvolal jeden z vojáků a nakoukl do vozu. "Jmenuješ se Ricci, ne?"
"Ano," odpověděl hlas zevnitř a ze stínů se vyloupla pátá postava.
"Chytil's tu nejlepší službu, jakou můžeš v armádě najít, paesano! Barák je sice nahoře u mostu, ale máme s nima úmluvu - většinu času trávíme tady! Tam nahoru chodíme, jen když už musíme střídat. Jakmile tam přijdeš, zapíšeš se - jasný?"
"Jasný," přitakal voják jménem Ricci.
Jenomže on se nejmenuje Ricci, pomyslel si Michael, jak se tak díval na blonďáka, který si levou rukou protřepával čepici. Havelock si v duchu probral asi tucet fotografií a jednu z nich si vybral: ten muž nebyl voják italské armády - a když, tak rozhodně nebyl pohraničník. Byl to Korsičan, zkušený zabiják, který uměl pracovat s puškou i pistolí, strunou i nožem. Na jeho skutečném jméně nezáleželo: používal jich příliš mnoho. Byl to "specialista" používaný pouze v "mezních" situacích, spolehlivý kat, který se v západním Středozemí vyznal líp než kdo jiný, který se cítil stejně doma na Baleárách jako v sicilských lesích. Před několika lety dostal Michael jeho fotografii a seznam jeho úspěšně provedených akcí od jednoho agenta CIA v zapečetěné místnosti v Palombaře. Havelock tehdy vystopoval jednotku Rudých brigád a připravoval se na její likvidaci. Blonďáka, který tu stál ani ne patnáct metrů od něj na osvětlené cestě,

tehdy jako spolupracovníka odmítl: nedůvěřoval mu, ale Řím byl dnes patrně jiného názoru.
Takže v Římě o tom věděli. Lidé z velvyslanectví našli zprostředkovatele z Civitavecchie a poslali svého kata. Někdo nebo něco přesvědčilo lháře ve Washingtonu, že je bývalý agent ohrožuje, dokud je naživu, a proto jej označili za ‚beznadějný případ`. Jeho okamžitá likvidace měla přednost před vším ostatním a pochopitelně, bylo třeba nezanechat stopy.
Lháři nemohli dopustit, aby se setkal s Janou Karasovou, protože ona a její zinscenovaná smrt na španělském pobřeží tvořily důležitou součást jejich podvodu. A přesto Jana také prchala: nějak se jí po Costa Brava podařilo utéci. Chtěli ji teď také zlikvidovat? Určitě: návnada nesmí zůstat naživu. Blonďák tedy nemohl být jediný vrah na mostě Col des Moulinets nebo v jeho nejbližším okolí.
Čtyři vojáci se společně s nováčkem vydali k zadnímu vchodu hostince. Dveře pod reflektorem se otevřely a nějaký podsaditý chlápek spustil: "Vy prasata, jestli jste zase všechny prachy utratili v Monesi, tak mi sem nelezte!"
"Ale Gianni, to bychom tě museli zavřít za to, že prodáváš francouzský holky dráž než naše!"
"Budete platit nebo ne?"
"Ricci," pravil jeden z vojáků, "tohle je zloděj Gianni. Tahle jedová chýše mu patří, tak si dávej pozor, co tu jíš."
"Budu si muset odskočit," prohlásil nováček. Právě se podíval na hodinky - to se nehodilo.
"Co se dá dělat, jednou tam musíme všichni," opáčil další voják a vešli dovnitř.
Sotva se dveře zavřely, Havelock přeběhl přes cestu k prvnímu oknu. Vedlo do jídelny: stoly byly prostřené červeně kostkovanými ubrusy, s rozloženými příbory a sklenicemi, jenže nikdo nejedl. Buďto bylo na jídlo ještě brzo, anebo v hostinci nebyli žádní stálí hosté. Vzadu, oddělený obloukovým průchodem, který se táhl po celé délce zdi, se rozkládal výčep. Viděl, že u kulatých stolečků sedí tak deset, patnáct lidí, většinou sami muži. Dvě ženy, které zahlédl, měly už šedesátku na krku; jedna byla tlustá a druhá hubená. Seděly u stolků vedle mužů s obrovskými kníry, mluvily a popíjely pivo. Ligurská idylka. Rád by věděl, jestli jsou v hostinci ještě jiné ženy; píchlo ho u srdce, když ho napadlo, že by se Jana mohla choulit někde v rohu, kam nevidí. Pro všechny případy bude muset hlídat dveře - snad do kuchyně - odkud vyjde těch pět vojáků. Musí si najít vhodnou pozorovatelnu. V následujících minutách by se měl dovědět, koho z hostů ve výčepu blonďák pozná, a odhalit tak jeho dalšího komplice.
Michael se přikrčil a přeběhl k dalšímu oknu, jenže úhel pohledu nestál ani tentokrát za mnoho. Utíkal tedy ke třetímu, zhodnotil výhled a okamžitě ho zavrhl; poté zahnul za roh a postavil se k prvnímu oknu vpředu. Teď viděl přímo na dveře s nápisem CUCINA: každou chvíli se v nich objeví pětice vojáků, jenže teď zase nevidí na stoly. Zbývala ještě dvě okna přímo naproti kamennému chodníčku, který vedl ke vchodu. Druhé z nich leželo příliš blízko dveří, aby se mohl dobře krýt, avšak Michael zadržel dech a připlížil se k němu. Vztyčil se teprve ve stínu košaté borovice, přitiskl nos ke sklu a konečně si mohl vydechnout. Jana Karasová se nechoulila nikde v rohu. Viděl na všechny stoly v místnosti i na dveře do kuchyně; Jana nebyla nikde. Pak jeho oči zabloudily ke dveřím vpravo vzadu. Stálo na nich Uomini a Hommes, čili - pánské WC.
Dveře s nápisem CUCINA se rozletěly a dovnitř se vevalili vojáci. Zloděj Gianni držel ruku na rameni blonďáka, který se nejmenoval Ricci. Havelock se díval na vraha a soustředil se na jeho oči. Majitel putyky ukázal doleva - z Michaelova pohledu doprava - a zabiják se vydal místností směrem k záchodu. Oči! Dívej se mu na oči!
Teď to přišlo! Sotva znatelný pohyb víček, ovšem bylo to ono! Poznání. Havelock sledoval blonďákův pohled. Potvrzeno. U stolu uprostřed místnosti seděli dva muži: jeden mluvil a civěl přitom do sklenice s pivem, zatímco druhý dokonce poposedl, aby uhnul hlavou blonďákovu pohledu. To se přece nedělá. Další dva členové jednotky, avšak jen jeden z nich byl v akci - druhý byl s nimi jako pozorovatel. Muž, který si poposedl, měl likvidaci potvrdit, ale v žádném případě se akce nesměl přímo účastnit. Byl to Američan - školácké chyby to prozrazovaly nade vši pochybnost. Na sobě měl drahou švýcarskou větrovku, kteřá se nehodila ani do tohoto prostředí, ani do ročního období; boty měl ušité z jemné černé kůže a na ruce nosil zářivý digitální chronometr - všechno tak nové, lesklé, neodolatelné a naprosto nevhodné, v ostrém kontrastu k ošuntělým šatům jeho společníka. Takže americký pozorovatel. Hm - stejně ten spis bude číst maximálně šest lidí.
Ještě další věc tu nehrála, a to počet. Tříčlenná jednotka s pouhými dvěma zabíječi - to bylo málo, uvážíme-li prioritu úkolu a zkušenost agenta; který má být odstraněn. Michael začal studovat tváře jednotlivých hostů, díval se jim po očích, jestli náhodou nezabloudi k podivné dvojce u prostředního stolu. Po očích přišly na řadu šaty, boty, kalhoty a opasky, pokud je bylo vidět, stejně jako košile, saka, klobouky a klenoty. Pokoušel se najít nějaký další chronometr, švýcarskou větrovku nebo boty z měkké kůže, zkrátka nesrovnalosti. Jestli tam nějaké byly, nevšiml si jich. Kromě dvou mužů u prostředního stolu ve výčepu vysedávala pestrá směsice horalů, farmářů, turistických průvodců, skladníků (zřejmě to byli Francouzi z druhé strany mostu) a pochopitelně pohraničníků.
"Ehi! Che avete?" Seržant z nákladního auta stál v přítmí na cestičoe ke vchodu do hospody a ruku držel na pouzdře s pistolí.
"Mid sposa," odpověděl Havelock opatrně, nálehavě a zároveň uctivě. "Noi siamo molto disturbati, Signor Maggiore. Io vado ad auitare una ragazza francese. Lá mis sposa mi seguirá!"
Voják se ušklíbl a přestal sahat po pistoli. Napomenul Havelocka kasárenskou italštinou: "Takže chlapi z Monesi se pořád honí za francouzskejma sukněma, co? Jestli ta vaše ženská není tady, tak je nejspíš u vás doma v posteli a šuká s nějakým Frantíkem. Nenapadlo vás to?"
"Tak už to chodí, pane majore," opáčil Michael podlézavě, pokrčil rameny a doufal, že ho ten uřvaný pitomec nechá na pokoji a zaleze dovnitř. Musí se vrátit k oknu!
"Vy nejste z Monesi," usoudil seržant překvapeně. "Nemluvíte jako lidi z Monesi!"
"Jsem od hranic, ale od švýcarských, majore. Narodil jsem se v Luganu a sem jsem se přistěhoval před dvěma lety."
Voják chvíli přemítavě mžoural; Havelock ve tmě spustil ruku k opasku, kde se černala masa pistole magnum s

tlumičem. Kdyby mělo k něčemu dojít, nesmí být nic slyšet. Nakonec seržant rozhodil rukama a znechuceně zavrtěl hlavou.
"Švýcar! Švýcarský Ital, víc Švýcar než Ital! Jeden za osmnáct, druhej bez dvou za dvacet - parchanti! Teda, na sever od Milána bych nesloužil ani za nic. To bych dal radši vale armádě. Tak si tu hezky šmíruj, ‚Švejcare!" Otočil se a vešel do hostince.
Uvnitř se otevřely další dveře - úzká dvířka vedoucí na pánskou toaletu. Vyšel z nich jakýsi muž a Michael okamžitě poznal třetího zabíječe římské jednotky: navíc usoudil, že někde musí být i čtvrtý. Tenhle člověk byl součástí skupiny - dvou expertů na výbušniny, kteří vždycky pracovali spolu, starých žoldáků, co strávili pár let v Africe tím, že vyhazovali do povětří, na co přišli - od přehrad a letišť až po luxusní vily místních papalášů. CIA je vyhmátla v Angole (na nesprávné straně), jenže tehdy byl americký dolar stabilnější a měl lepší přesvědčovací schopnosti. V tajných skříních oddělení konzulárních operací existoval pro oba "odborníky" jediný osobni spis s černými proužky v rohu, které značily Přísně tajné.
To, že je zastihl v Col des Moulinets, znamenalo pra Havelocka mnoho: především, očekávali příjezd nějakého vozidla nebo vozidel. Jeden z těchhle dvou expertů se může na deset vteřin zastavit u auta a o deset minut později vůz vybuchne a zabije všechny ve svém okolí. Předpokládají tedy, že Jana Karasová překročí hranice v autě - a za několik minut bude po smrti, aniž by se komukoli dalo něco dokázat.
Letiště. Řím se o něm dověděl od toho chlapa v Civitavecchii. Ať pojede čímkoli, někde za Col des Moulinets vyletí do povětří. Michael se přikrčil za borovicí. Oknem zahlédl odborníka na trhaviny, jak míří k hlavnímu vchodu; přitom se podíval na hodinky, stejně jako blonďatý vrah před několika minutami. Postupovali podle plánu, ovšem - jakého?
Muž se objevil ve dveřích a jeho snědá tvář vypadala v matném světle lampy ještě vyhublejší. Přidal do kroku, ale málokdo by si toho všiml: přece jen to byl profesionál, který znal cenu sebeovládání. Havelock opatrně vstal a připravil se na to, že ho bude sledovat. Podíval se do okna a nevěřil svým očím: seržant u baru rozmlouval s blondýnem, který si říkal Ricci, a zřejmě mu předával nepříjemný rozkaz. Zabiják se tvářil, že je proti, zvedal sklenici s pivem, jako by to byl pramen živé vody a tím pádem důvod, proč neuposlechnout. Nakonec protáhl obličej, vypil pivo na ex a vydal se ke dveřím.
Drželi se časového rozvrhu. Tak, jak bylo předem určeno, někdo si nováčka vyžádal ještě předtím, než mu měla začít služba - měl se zapsat dříve, než skončí předchozí směna. Služební postup je nejlepší krytí a nikdo se nebude ničemu divit: tentokrát však nešlo ani tak o služební postup jako o časový harmonogram.
Věděli to. Římská jednotka byla informována o tom, že Jana Karasová je na cestě k mostu. V Arma di Taggia si všimli motorového člunu a od té chvíle ji nespustili z očí: vůz, kterým mířila do Ligurských hor, zaregistrovali dlouho před jeho očekávaným příjezdem na celnici v Col des Moulinets. Bylo to logické: existuje snad vhodnější chvíle, kdy přejít hranici, než na konci směny, když jsou vojáci unavení monotónní službou a čekají na vystřídání, takže jsou ještě flegmatičtější než obvykle?
Dveře se otevřely a Michael se znovu přikrčil: sledoval vchod do hostince skrz větve borovice u cesty. Žoldnéř se vydal směrem k mostu, jako normální pěší výletník, možná Francouz, který se vrací do Col des Moulinets. Za okamžik ovšem zmizí v lese, zaujme předem určené postavení na východ od vjezdu na most a odtamtud se připlíží k automobilu, který na několik minut zastaví pasová kontrola. Blonďatý vrah byl v půli cesty ke stanovišti pohraničníků; nyní se zastavil a zapaloval si cigaretu, další důvod ke zdržení. Zaslechl zvuk otevíraných dveří a to ho evidentně uspokojilo: "voják" pokračoval v chůzi, zatímco oba muži od prostředního stolu, americký pozorovatel a jeho ošuntěle oblečený společník, vyrazili ven.
Havelock pochopil. Past byla připravena dokonale a za několik minut se otevře: dva zkušení střelci odstraní vetřelce, který by se pokusil zadržet vůz s Janou Karasovou - odstraní ho, jakmile se objeví, a vystřílejí do něj celý zásobník. Mezitím dva experti na výbušniny zajistí, aby auto propuštěné kontrolou vybouchlo někde v ulicích Col des Moulinets nebo na cestě k neoznačenému letišti.
Kromě toho, že na cestě k hraničnímu přechodu je nějaké auto a že na tomto faktu se zakládá celý časový rozvrh, se dalo odvodit ještě něco jiného. Římská jednotka dobře věděla, že je Michael poblíž a že se bude držet nedaleko od pohraničníků, aby mohl sledovat všechna auta projíždějící přechodem. Budou tedy pečlivě prohlížet každého muže, na kterého padnou, a přitom je budou svrbět prsty na spoušti. Byla jich přesila, avšak i on měl na své straně nezanedbatelnou výhodu: věděl, o koho jde.
Vyšňořený Američan se se svým zaměstnancem rozešel; pozorovatel zamířil vpravo, aby zmizel z místa popravy, zatímco vrah se pustil doleva k mostu. Po silnici od Monesi přirachotily dva nákladňáky; jeden měl pouze jeden přední reflektor a druhý měl sice oba, ale zato postrádal přední sklo. Američan ani najatý vrah jim nevěnovali pozornost: vůz, na který čekali, znali, a nic jiného je nezajímalo.
Když nějakou strategii prohlédneš, můžeš proti ní bojovat, říkával jeho otec před lety. Viděl ho, jako by to bylo dnes: vysoký, vzdělaný muž, který vysvětluje principy boje partyzánské buňce, uklidňuje je a využívá jejich zloby. Jejich smyslem byly Lidice a cílem smrt Němců; na to vše si vzpomněl, když se plížil k příjezdové cestě a zpátky do lesa.
Poprvé uviděl most ze vzdálenosti asi tří set metrů, ze zatáčky u hostince, kterou původně obcházel přes les. Z jeho místa vypadal most krátký a úzký - to se hodilo řidičům, protože dvě auta se na něm nemohla minout, aniž by si navzájem neurazila zpětná zrcátka. Svítily tu dvě řady holých žárovek; některé z nich praskly a s jejich výměnou se čekalo, až jich bude víc. Samotný hraniční přechod sestával ze dvou prosklených budek osvětlených zářivkami a závory natřené jasně oranžovou barvou. Napravo od závory stála branka pro pěší.
Po stranách druhého nákladního auta postávali dva vojáci v hnědých uniformách s červenými a zelenými pruhy a hovořili s řidičem: třetí strážný stál vzadu, ale nezajímal se ani tak o nákladňák jako o lesy kolem. Prozkoumával je pohledem asi jako lovec, který stopuje rysa: nehýbal se a i jeho oči vypadaly naprosto nehybně. Koho by napadlo, že

tenhle malý vojáček u hraničního přechodu je vrah známý po celém Středozemí?
Brankou pro pěší prošel čtvrtý muž a pomalu kráčel do svahu na most: tenhle člověk ovšem neměl v úmyslu na druhou stranu dojít, pozdravit stráže ligurskou hatmatilkou a prohlásit, že vzduch v belle France je přece jen lepší a díky Bohu, mají tu štíhlejší holky. Ne, uvažoval Michael, tenhle rádoby horal v povolených kalhotách a tlustém kabátě zůstane ve stínu, zkontroluje si zbraň - zřejmě samopal, škorpión, který se dá snadno schovat pod šaty, uvolní pojistku a připraví se, aby mohl seběhnout k celnici právě v okamžiku popravy, v případě potřeby postřílet italské stráže a hlavně zlikvidovat muže, který se vynoří ze tmy a bude se snažit proniknout k ženě v jedoucím autě.
Dobrá past, jednoduchá a dobře připravená za pomoci umělých i přirozených zátarasů - jakmile do ní cíl vleze, nebude úniku. Dva muži čekají s trhavinami na začátku, jeden uvnitř a další na konci. Profesionálně odvedená prácička.

12

Naproti přes silnici se v houští zamihotal plamínek cigarety. To se přece nedělá: pozorovatel byl zřejmě z těch, co si nedokážou nic odepřít - zvláště ne nápadné hodinky a cigarety. Měli by ho vyměnit; ostatně, podle všeho ho nejspíš budou muset vyměnit.
Havelock posoudil úhel cigarety a její výšku nad zemí: muž určitě nestál, ale seděl nebo byl sehnutý. Hustota podrostu zabraňovala pozorovateli ve výhledu na silnici, což znamenalo, že ještě nějakou chvíli potrvá, než se Jana Karasová objeví; pozorovatel se choval příliš uvolněně na to, aby ho v následující minutě skutečně čekalo nějaké pozorování. Seržant na příjezdové cestě řekl vojákům, že mají hodinu na to, aby si propláchli ledviny; zatím uběhlo dvacet minut, takže zbývá čtyřicet. Vlastně ne tak docela: je třeba odečíst posledních deset minut, protože výměna stráží se nikdy neobejde bez předávání informací, ať jsou jakkoli bezvýznamné nebo formální. Michael měl tedy na vymyšlení a provedení protiúderu velice málo času. Ze všeho nejdříve se musí o římské jednotce dovědět co nejvíc.
Proplížil se podél okraje lesa až k místu, kde byla světla na mostě dokonale zakryta stromy. Přeběhl silnici a ponořil se do křoví, zabočil vlevo a dával dobrý pozor, kam šlape, aby svou oběť nevyplašil nějakým nenadálým hlukem. Na okamžik se vrátil zpátky do lesů kolem Prahy, uši plné ozvěny lidické střelby a v očích navždy vrytý pohled na křičící, svíjející se těla; pak se znovu vrátil do přítomnosti a uvědomil si, kde a kdo je. Jeho poslední útočiště pošpinili a zkazili lháři, kteří nebyli o nic lepší než ti, kdo v Lidicích veleli popravčí četě, nebo ti, kdo nařizovali "sebevraždy" a stavěli gulagy i poté, co zbraně utichly. Byl ve svém živlu - v lese, se kterým se spřátelil již v dobách, kdy se nemohl spolehnout na nikoho jiného.
Pozorovatel seděl na kameni a věren svému zvyku užívat si, jak se dá, si hrál s hodinkami: mačkal jedno tlačítko za druhým a bez skutečného důvodu si prohlížel jednotlivé funkce. Havelock sáhl do kapsy a vytáhl jednu z věcí, které nakoupil v Monesi: deseticentimetrový nůž na krájení ryb v koženém pouzdře. Rozhrnul větve, skrčil se a vrhl se na pozorovatele.
"Ty! Prokrista, nedělej to! Co děláš? Panebože!"
"Jedno slovo nahlas a přijdeš o ksicht!" Michael zarazil agentovi koleno do krku a přitiskl mu na tvář ostří. "Tímhle nožem se čistí ryby, takže mi nedá moc práce tě s ním stáhnout z kůže, když mi nepovíš, co chci vědět. A hned."
"Seš maniak!"
"A ty máš po legraci, to mi věř. Jak dlouho tu už jste?"
"Šestadvacet hodin."
"Kdo vydal rozkaz?"
"Jak to mám vědět?"
"Protože i dementi jako ty se potřebujou něčím chránit! To se přece učíme jako první, no ne? Tak, ten rozkaz! Kdo ho vydal?"
"Nejasnost! To byl kód," vysvětloval pozorovatel úpěnlivě, zatímco se mu ostří nože zarývalo do kůže. "Přísahám při životě Ježíše Krista, nic jinýho nevím! Ten, co to heslo používal, byl prověřený z konzulárních operací ve Washingtonu. A tam to můžeš zjistit! Proboha, já jen vím, že nám ten kód předával rozkazy."
"Beru. A teď mi pověz krok po kroku, co tady chcete provádět. Všechno. Pověsili jste se jí na paty v Arma di Taggia a od té chvíle jste ji nespustili z očí. Jak?"
"Měnili jsme celou dobu auta a..."
"Kde je teď? Jak to auto vypadá? Co čekáte, že se stane?"
"Je to lancia. Zrovna před půl hodinou měli -"
"Nech toho! Kdy tu bude?"
"V sedm čtyřicet. Dali jsme do auta vysílačku; budou tu za dvacet minut osm."
"Když nemáte rádio, protože by to byl důkaz proti vám, jak vás kontaktovali?"
"Zavolali do hospody. Bože, dej pryč tu věc!"
"Ještě ne, chytráku. Co váš plán? A kdo s ní v tom autě jede?"
"Dva muži v rozbitém nákladňáku, půl kilometru za nimi. Kdyby ses o něco snažil, okamžitě by tě zmerčili a šli by po tobě."
"A co když ne?"
"Tak jsme se připravili. Od půl osmé musí každý, kdo projíždí celnicí, vystoupit. Prohledávají se auta, rozhazujeme liry horem dolem. Nakonec se ta holka musí taky ukázat."
"A v tu chvíli mám vyrazit já a zahrát si na Zorro Mstitele."
"Pokud tě ovšem nechytneme ještě dřív."
"A když ne?"

"Nevím. Je to jejich plán!"
Havelock nařízl pozorovateli kůži na obličeji: vytryskla krev.
"Proboha prosím, ne!"
"Tak mluv!"
"Má to vypadat, jako žes je napadl. Ať máš pistoli nebo nemáš, vůbec nezáleží na tom, jestli ji vyndáš nebo ne. Oddělají tě, pak ji vytáhnou a dají ti ji do ruky - na tom nesejde, to je jen pro jistotu. A pak utečou - ten nákladák má dobrý motor."
"A co to auto?"
"Pustí ho dál. Co bychom s ním dělali? Není to Karasová, je to ruská volavka. Ať se o ni postarají Rusáci. Francouzům je to jedno, podplatili jsme celníky."
"Lžeš! Ty lháři zatracená!" Michael přejel nožem po druhé půlce agentova obličeje. "A lháře musíme poznamenat!" Zaryl špičku ostří do kůže. "Co ti dva šaškové, co dělali v Africe v Tanzánii, Mozambiku, Angole - ti se sem přišli jenom nadejchat čerstvýho vzduchu, co?"
"Ježíšmarjá, vždyť mě zabiješ!"
"Ještě ne, ale není to vyloučeno. Co tu mají na práci?"
"Jsou jenom rezerva! Přivedl je Ricci!"
"Korsičan?"
"Nevím... ano, Korsičan."
"Ten blonďák."
"Ano! Neřež mě! Prosím tě, neřež mě!"
"Takže rezerva, co? Jako ten tvůj kámoš u stolu?"
"U jakýho stolu? Proboha, co ty všechno nevíš?"
"Prostě se umím koukat a ty jsi hlupák. Podle tebe jsou tu jenom pistolníci?"
"Jasně, pro Krista Pána! Nic jinýho!"
Takže lháři ve Washingtonu obalamutili i svoje lidi v Římě. Jana Karasová neexistuje a ženu v autě je třeba zlikvidovat, aniž by o tom Řím věděl. Lháři a vrahové.
Proč?
"Kde jsou?"
"Krvácím! Mám plnou pusu krve!"
"Utopíš se v ní, když mi to neřekneš. Kde jsou?"
"Po obou stranách! Deset, patnáct metrů od celnice. Panebože, já umírám!"
"Kdepak, neumíráš. Jenom jsi poznamenaný, takže jsi skončil. Ani nestojíš za to, aby ti udělali plastiku."
Havelock si přesunul nůž do levé ruky, zvedl pravici s napjatými prsty a udeřil jí pozorovatele do krku. Bude v bezvědomí asi tak hodinu; to by mělo stačit. Musí to stačit.
Plížil se podrostem, jistý si svou cestou; konečně, les byl jeho přítelem od dětství.
Nakonec ho našel: muž klečel nad plátěnou taškou, jeho silueta se rýsovala na pozadí světel na mostě, aniž by bylo možné rozlišit jeho tvář. Kdyby ho někdo přímo nehledal, nepřišel by na něj. Najednou se ozval hukot motoru doprovázený rachotem uvolněného výfuku nebo nárazníku, který nadskakoval na nerovné vozovce. Michael se otočil, zadržel dech a ruka mu sjela k opasku: po silnici přijížděl otlučený nákladák. Žaludek se mu sevřel a uvažoval - jestlipak ten pozorovatel nelhal? Podíval se znovu na odborníka na trhaviny: muž se přikrčil a ani se nehnul. Havelock si pomalu oddechl.
Auto se přehnalo kolem a zastavilo na mostě. Světlovlasý zabiják postával vedle jednoho pohraničníka; zřejmě mu nařídili, aby dodržoval služební řád, avšak on i přesto očima propátrával lesy a silnici pod sebou. U přechodu zazněly hlasy, jak dvojice uvnitř vozu protestovala proti nenadálému vyrušení; zřejmě přes hranici jezdili den čo den.
Michael věděl, že hluk ho ochrání před prozrazením, a tak se vydal vpřed. Sotva byl tři metry od muže před sebou, otevřely se zadní dveře nákladáku a ozvaly se další sprosté nadávky. Dveře se zabouchly; Havelock vyrazil z houští s napřaženýma rukama.
"Che mai..?"
Specialista nedořekl: Michael mu zarazil hlavu do hlíny a mezi kamení a pravačkou mu dal jednu pořádnou ránu do krku; muž křečovitě zakašlal a zmrtvěl. Michael obrátil tělo tváří nahoru, vytáhl muži z kalhot opasek, provlékl ho kolem lopatek, utáhl a zavázal na uzel. Z pouzdra na prsou si vyndal Llamu a udeřil jí muže do spánku - aspoň bude v bezvědomí o trochu déle.
Poté se vrhl na plátěnou tašku: byla to expertova přenosná laboratoř plná dynamitových patron a plastických trhavin. Přístroje opatřené hodinami, ze kterých trčely dráty, byly rozbušky; pokud se jejich kladné a záporné póly spojily přes smrtící náplň, mohly snadno a rychle odpálit jakoukoli nálož. Byla tu i jiná odpalovací zařízení: malá kolečka, ne větší než ciferník náramkovych hodinek. Nekoukaly z nich žádné dráty, zato měly malou tyčinku s digitálním číselníkem a knoflík, pomocí nějž se nastavoval požadovaný čas. Byly určené pro odpalování plastických náloží a za celý den se dokázaly rozejít se skutečnym časem o pouhých pět sekund. Havelock nahmátl jednu plastikovou nálož: nahoře měla otvor, kterým se dovnitř zasouvala rozbuška, a dole přísavku, jejíž kryt se odtrhával několik minut před umístěním: tím se uvolnilo lepidlo obsažené uvnitř, které dokázalo přichytit nálož k předmětu lépe, než kdyby ji k němu přivařili. Vybral si z tašky tři nálože včetně rozbušek a zastrčil si je do kapes; pak se odplížil a odtáhl s sebou celou tašku, kterou pak v lese schoval pod kořeny padlé borovice. Pohlédl na hodinky: ještě mu zbývalo dvacet minut.
Na mostě už na sebe přestali křičet, rozzuřený řidič se závozníkem seděli zpátky v kabině vozu a stráže se omlouvaly za mimořádná bezpečnostní opatřeni. Burocrati! Motor zakašlal, řidič sešlápl plyn a vůz se rozjel; reflektory se rozsvítily,

oranžová závora se zvedla a vysloužilý nákladňák se začal plazit na most. Rachocení zesílilo, až člověka bolelo v uších; hluk se rozléhal po celém údolí a jeden pohraničník si dokonce přitiskl dlaně na uši. Rachot a světla - obojí mohlo odvést pozornost. Kdyby se dokázal dostat na vhodné místo, mohl by odstranit - možná - dalšího kata. Nepokusil by se o to, pokud by situace nebyla příznivá.
Statný chlápek v těžkém kabátě se nakláněl přes zábradlí; patrně se snažil ve světle reflektorů vypadat co nejnenápadněji, jako unavený chodec, který toho dnes trochu moc vypil. Nedalo se předpokládat, že by ho dostal jedinou ranou - na vzdálenost padesáti metrů nemohl s takovou přesností počítat nikdo.
Ovšem, magnum byla už pořádná pistole a trvale nasazený tlumič byl zastřílený na maximální přesnost. Jestliže na svůj cíl vypálí čtyři nebo pět ran, bude mít šanci, jenže musí střílet jedinou dávkou: každý okamžik, každá pauza zvyšuje pravděpodobnost porážky. Bude si muset ruku něčím podepřít a nedovolit, aby mu ve výhledu bránila světla a stíny - neuškodí, když se trochu přiblíží.
Zamířil nejrychleji a nejtišeji, jak mohl, k okraji říčního koryta; přitom se stejnou měrou soustředil na křoví před sebou i na světlovlasého kata, který byl vidět skrz stromy nalevo od něj.
Za ním se rozsvítila baterka; uskočil za malou skalku, uklouzl na hladkém kameni a nohou zachytil o vyčnívající převis. Schovával se na vrcholku skaliska, které spadalo dolů k pěnícím vodám říčky. Měl dobrý rozhled; zřejmě však pod ním zapraskaly větvičky nebo pleskla příliš rychle puštěná větev, a blonďák nyní propátrával les s baterkou v ruce.
Postupně se uklidnil - mohl to být pták nebo nějaké zvíře, napadlo ho, protože nikde neviděl žádného člověka.
Rachotící nákladňák dojel do prostředka mostu. Byl tam! Třicet metrů od něj se nakláněl přes zábradlí s hlavou zachumlanou do límce kabátu. Hlomoz se rozléhal krajinou a světla auta se opřela do schoulené postavy rezervního vraha. Havelock vyskočil na skalku a pevně se opřel: potřebuje ani ne vteřinu na to, aby se rozhodl a vypálil, dokud nákladňák zakryvá výhled od strážních budek. Michael vytáhl těžkou pistoli, položil ruku na kámen, ještě více ji zpevnil tím, že se chytil druhou rukou za zápěstí. Musel si být jistý, nemohl riskovat. Ovšem, kdyby měl štěstí...
Měl ho. Jak nákladní automobil projížděl kolem, muž se napřímil a aniž by to tušil, stal se velkým, nepohyblivým cílem. Havelock rychle za sebou vypálil čtyři rány, které zanikly v lomozu auta; rezervní vrah se skácel dozadu a zůstal ležet ve stínu za ocelovým zábradlím stezky pro pěší.
Vůz dojel na druhý konec mostu a rachocení sláblo. Francouzi nespustili závoru, jen postávali poblíž a pokuřovali - zřejmě byli zaplacení. V tu chvíli se ozval jiný zvuk - zezadu, na silnici od Monesi. Michael sklouzl po skalce, zasunul pistoli za pásek a plížil se k okraji lesa. Skrz stromy se podíval na celnici: dva skuteční vojáci stáli v prosklené boudičce a kývali na sebe, jako by něco počítali - peníze tu zřejmě tekly proudem. Světlovlasý podvodník zůstal venku - z transakce ho zřejmě vynechali a mhouřil ve světle oči, aby lépe viděl na silnici.
Zvedl ruku k prsům a dvakrát zakroutil zápěstím: bylo to nevinné gesto člověka, který se snaží rozproudit krev v předloktí, a zároveň to byl signál.
Vrah spustil ruku k pravému stehnu a nebylo těžké usoudit, že si rozepíná pouzdro s pistolí. Očima přitom stále sledoval silnici před sebou. Havelock se vydal lesem zpátky k ležícímu odborníkovi na trhaviny; hukot motoru sílil a navíc se k němu připojil i vzdálenější zvuk jiného vozu, který nabíral rychlost. Michael rozhrnul větve borovice a podíval se vlevo: několik set metrů před sebou spatřil naleštěnou masku velkého osobního vozu. Byla to lancia a právě vjížděla do zatáčky. Janal Havelock se s vypětím všech sil ovládl. V následujících minutách bude muset využít všechno, co se naučil od dob, kdy se jako malé dítě toulal po Praze.
Lancia se blížila a Michael si mohl prohlédnout osádku. Bodlo ho na prsou: Jana tam nebyla. Předním sklem byli vidět dva muži - řidič pokuřoval a jeho spolujezdec mu zřejmě cosi vzrušeně vysvětloval. Pak se řidič otočil a promluvil k někomu, kdo seděl na zadním sedadle; vůz začal zpomalovat.
Světlovlasý vrah u závory se otočil a zamířil k prosklené kukani; zaklepal na okno, ukázal na přijíždějící vůz a pak na sebe. Nadšený nováček, který chce požádat své služebně starší kolegy, aby tenhle případ nechali na něm. Oba vojáci podrážděně vzhlédli (vyrušení se jim zjevně nehodilo), ale pak přikývli a možná přemítali o tom, jestli ten nový viděl, jak si nechávají zaplatit.
Zabiják ovšem neodešel hned; místo toho sáhl do kapsy, vytáhl nějaký předmět a zarazil ho do rámu dveří. Havelock uvažoval, co to má být: pak na to přišel. Budka měla zasouvací dveře, které teď nepůjdou otevřít. Muž, který si říkal Ricci, zastrčil mezi sklo a drážku tenkou kovovou destičku opatřenou hroty, a čím víc se budou vojáci snažit dveře otevřít, tím pevněji se bodce zakousnou. Oba pohraničníci byli ve své kukani zavřeni jako ve vězení - jako na všech celnicích, sklo v oknech bylo zvlášť pevné a nerozbitné. Zbývala jim jen jedna možnost, se kterou zřejmě Korsičan nepočítal: stačí zavolat do kasáren a přivolat pomoc. Michael se zadíval nad celnici a zjistil, že Korsičan počítal se vším: na telefonním stožáru se houpal přestřižený drát. Vrahové z Říma měli celnici ve svých rukou.
Blonďák došel k závoře, zaujal vojenský postoj s rozkročenýma nohama, levou rukou u pasu a pravou zdviženou, a očekával přijíždějící auto.
Lancia zastavila. Muži na předních sedadlech spustili okénka a podali své pasy. Zabiják se došoural k řidiči a začal tiše mluvit - příliš tiše na to, aby ho Havelock slyšel - přičemž pokukoval po osobě na zadním sedadle.
Řidič chvíli něco vysvětloval a pak se obrátil ke svému společníkovi, zřejmě s žádostí o potvrzení. Druhý se naklonil, pokýval hlavou a jakoby smutně s ní zavrtěl. Falešný strážný ustoupil a spustil hlasitěji, po vojensku.
"Lituji, signori a signora," prohlásil italsky. "Máme dnes rozkaz, aby všichni cestující vystoupili z vozidla a my je pečlivě prohlédli."
"Nám ale řekli, že se tudy dostaneme do Col des Moulinets co nejrychleji, Capórale," protestoval řidič zvýšeným hlasem. "Tady ta paní právě pohřbila manžela, není to ani dvě hodiny. Pochopitelně je rozrušená... Tady máte její pas, a naše taky. Ujišťuju vás, že je všechno v pořádku. A v osm hodin nás čekají na mši. Paní je z dobré rodiny, francouzsko-italské - bohužel, tragická nehoda... Na pohřbu byl starosta z Monesi i z Moulinets..." ,

"Je mi líto, signore," opakoval vrah. "Laskavě vystupte. Za vámi stojí nákladní auto a nemá cenu zdržovat."
Havelock se ohlédl a uviděl ošuntělý náklaďák se silným motorem. Uvnitř nikdo nebyl; dva muži postávali po stranách silnice a s rukama v kapsách sledovali terén kolem. Rezervní rezervy, podpora podpůrných skupin. Nic nebylo ponecháno náhodě: celá hranice byla v rukou římské jednotky, všichni si byli jistí, že bez jejich vědomí ji nemůže nikdo překročit - a kdyby se o to pokusil předmět jejich zájmu, okamžitě zemře.
Ale co když ho neuvidí? Bude pak platit druhý příkaz, zlikvidovat volavku - protože už jako volavka přestane mít smysl? Odpověd byla jasná, avšak Michael by si ji nejradši nepřipustil. Museli ji zabít: neexistovala přece, nechat ji naživu by znamenalo příliš velké nebezpečí pro ty, kdo vodili za nos stratégy i velvyslance. Jednotka se vrátí do Říma, aniž by splnila svůj základní úkol, a jediný škodný bude pozorovatel, kterému o druhém rozkaze nikdo neřekl.
Z auta se vysoukala vysoká a štíhlá postava v černém - žena ve smutečních šatech, s černým krajkovým závojem přes obličej. Havelock sebou trhl a žaludek mu vlétl do krku - stála ani ne deset metrů od něj, a přesto byl tento prázdný prostor plný smrti - její smrti, nehledě na to, zda jeho zabijí nebo ne.
"Ještě jednou se omlouvám, signora," pokračoval uniformovaný zabiják. "Bohužel, budete muset zvednout závoj."
"Dobrý Bože, proč?" ptala se Jana Karasová tiše a naoko vyrovnaně, přesto však s náznakem napětí, které mohlo být stejně tak výsledkem jejího smutku jako strachu.
"Musím jenom porovnat váš obličej s fotkou v pase, signora. Jistě víte, že se to dělá běžně."
Jana pomalu zvedla závoj a s ním i klobouk. Její pokožka, kdysi tak nádherně opálená, byla ve světle lamp mrtvolně bledá; tvář měla napjatou a dlouhé světlé vlasy svázané do drdolu. Michael zhluboka dýchal a chtělo se mu křičet, uchopit ji a odnést do jiné doby - do doby, kdy spolu leželi v trávě nad Vltavou, procházeli se pražskými ulicemi, drželi se za ruce jako děti a smáli se tomu, že dva supertajní agenti se mohou také chovat jako lidi... Tehdy spolu leželi v posteli, objímali se a přesvědčovali sami sebe, že se jim podaří z toho přenosného vězení vyklouznout.
"Signora má krásné vlasy," pravil svétlovlasý vrah s úsměvem, který jeho hodnosti rozhodně nepříslušel. "Mé matce byste se líbila. My jsme taky ze severu."
"Děkuji vám, Caporale. Mohu si spustit závoj? Mám smutek, víte?"
"Ještě okamžik, prosím," odpověděl Ricci a zvedl její pas, aniž by se na něj ovšem podíval, místo toho se rozhlížel kolem a bylo vidět, jak se ho zmocňuje zlost.
Janin doprovod se opíral o střechu vozu a vyhýbal se jeho pohledu.
Za lancií, po stranách otlučeného náklaďáku, rezervní vrahové napjatě zírali do stínů a rozhlíželi se po okolí venkovské hospody; v jejich tvářích se zračilo očekávání. Zdálo se, že si následující události představují tak, že se Havelock znenadání vynoří z temnoty, lehkým - nebo rozhodným - krokem přijde po cestičce od hostince nebo vystoupí zpoza kmenu borovice na kraji cesty a zavolá na ženu u auta. Nic jiného nečekali a probíhající minuty byly pro ně časovým intervalem, v němž má dojít k vyřešení celé krize, kdy bude objeven cíl, pokud by k tomu nedošlo už dříve. Podle jejich přesvědčení k tomu muselo dojít - všechno jinak probíhalo podle plánu a nikde nic nezaskřípalo. Během posledních šestadvaceti hodin objekt přechod nepřekročil - a byla by hloupost domnívat se, že by tak mohl učinit dříve.
Nemohl přece tušit, v jakém vozidle Jana Karasová pojede a kterou cestou zamíří do Col des Moulinets. Kromě toho nebyl důvod předpokládat, že se muž určený k likvidaci dověděl o přítomnosti římské jednotky u přechodu. Zkrátka a dobře, jestli se něco semele, semele se to teď.
Napětí rostlo, umocňováno dvěma vojáky v kukani, kteří se zuřivě snažili otevřít skleněné dveře a jejichž výkřiky tlumila tlustá okna. Pochopitelně, že Jana Karasová i její placení průvodci si rozruchu všimli: řidič se přesunul ke dveřím a jeho společník ke krajnici. Poznali, že je tu nastražena past, ovšem z nějakého jim neznámého důvodu nebyla nastražena na ně, jinak by už to měli dávno odbyté.
Havelock chápal, že všechno záleží na tom, jak správně věci načasuje. Musí počkat, až mu instinkt oznámí, že je načase jednat: nemůže sice zvrátit všechny výhody na svou stranu, ale může aspoň částečně změnit jejich rozdělení ve svůj prospěch. A v Janin, samozřejmě.
"Finirá in niente," pravil uniformovaný vrah právě tak hlasitě, aby ho bylo slyšet.
Spustil ruku k pasu a dvakrát zakroutil zápěstím, tak jako chvíli předtím. Zase signál.
Michael hrábl do kapsy a vyndal z ní plastickou trhavinu společně s rozbuškou. Na světelném displeji byla čísla 0000; jemnými stisky tlačítka nastavil čaš na požadovanou hodnotu a vložil rozbušku do trhaviny. Ještě zkontroloval své postavení v lese, vybral si co nejvolnější cestu a vyrazil vpřed. Proplížil se čtyřicet metrů, prohlédl si obrysy větví oproti nočnímu nebi a hodil balíček. Poté se okamžitě vrátil k silnici, zahnul vlevo podél starého nákladního auta a stanul asi pět metrů od rezervního vraha oblečeného do šatů horala. V pistoli magnum mu zbývaly ještě dva náboje - bylo možné, že je bude muset použít oba dříve, než by mu bylo milé, avšak tiché plesknutí výstřelu bylo přijatelnější než rány z Llamy. Zbývaly vteřiny.
"Ještě jednou se omlouvám za zdržení, signora a signori," ševelil Římem zaplacený zabiják a vydal se od lancie směrem ke klice, kterou se zvedala závora. "Musím poslouchat rozkazy. Můžete se vrátit do auta, všechno je v pořádku."
Blondýn minul okna skleněné kukaně a rozzuřené pohraničníky uvnitř dokonale ignoroval. Neměl kdy zabývat se pěšáky ve hře: plán nevyšel, dokonale propracovaná strategie se změnila v přehlídku ztraceného času. Jeho zlost a pocit ponížení byly jen o málo slabší než jeho profesionální instinkt, který mu velel vzít roha co nejrychleji. Zbýval ovšem ještě jeden úkol, o kterém se agent - pozorovatel nesměl dovědět. Zvedl oranžovou závoru a postoupil doprostřed silnice, čímž zablokoval průjezd; potom vytáhl zápisník a tužku, úplně jako pohraničník jednající plně v souladu s předpisy, který si zapisuje číslo projíždějícího vozu. I to byl signál.
Jenom vteřiny!
Jana a její dva společníci nastoupili zpátky do auta; v obličejích obou mužů se odrážel strach a částečná úleva. Dveře se zabouchly a současně s tímto zvukem se z podrostu na druhé straně silnice, těsně za kufrem lancie, vynořil malý,

podsaditý muž. Vykročil rovnou k zadku automobilu, ovšem pozornost nevěnoval ani tak lancii jako lesům kolem. Zvedl pravici k pasu a zatřepal dvakrát zápěstím; to, že na svůj signál nedostal odpověď, ho vyvedlo z míry. Na okamžik se zastavil a zamračil se; lidé jeho profese dobře věděli, jak nenadálé a smrtelné následky může mít porucha technického vybaveni, a proto také oba odborníci pracovali společně. Vrhl rychlý pohled k celnici: také světlovlasý vrah začal být znepokojený. Muž poklekl a přendal si nějaký předmět z levé ruky do pravé. Sáhl pod auto, těsně pod palivovou nádrž.
Nezbývaly už ani vteřiny. Cíl nemohl dál čekat.
Havelock měl muže na mušce; vypálil a expert zařval, načež narazil hlavou do nárazníku a předmět mu vylétl z ruky. Kulka se mu zaryla do páteře a tělo odborníka na trhaviny se zkroutilo v šílené křeči. I v agónii se však zabiječ dokázal obrátit směrem k předpokládanému střelci a namířit pistoli. Michael se ze svého místa odkutálel do hustého houští a to se již všude kolem rozléhaly výstřely, kulky vyhazovaly sprškы hlíny a jehličí. Havelock namířil magnum a vypálil poslední náboj: krátké plesknutí doprovázelo zachroptění muže, který až do té chvíle postával u nákladáku. Kulka mu prolétla hrdlem.
"Dov'é?Dav'é?"
Křičel blondýn u přechodu a běžel dozadu za lancii.
Vzduchem se rozlehl výbuch plastické trhaviny, který zaplavil okolí oslepujícím světlem. Vrah se vrhl k zemi a začal pálit bez míření na všechno, co se podle něj hýbalo. Motor lancie zařval, vozidlo vyrazilo na most. Jana byla volná.
Ještě pár vteřin. Musí to zvládnout.
Michael vstal a vyřítil se z lesa s prázdnou pistolí magnum u pasu a s Llamou v ruce. Sotva ho vrah zahlédl ve světle plamenů, vydrápal se na kolena, podepřel si jednu ruku druhou a zamířil. Vypálil rychle za sebou několik střel, které zahvízdaly kus od Michaela, který se přikrčil za nákladákem. To ovšem nebyl žádný spolehlivý úkryt: za sebou uslyšel kroky a otočil se zády ke dveřím. Od korby se k němu blížil najatý řidič - vrah, který se plížil jako profesionál, jemuž se konečné podařilo uštvat svou oběť; zvedl zbraň a vypálil. Havelock okamžitě padl k zemi a odpověděl dvěma ranami, načež ucítil v rameni palčivou bolest. Dostal to, i když zatím se nedalo zjistit, jak moc bylo jeho zranění vážné. Řidič se v křeči svalil do příkopu: jestli ještě nebylo po něm, nemělo bý to trvat dlouho.
Zčistajasna se před Michaelem zvedl oblak prachu: blonďák pokračoval v palbě, nyní již bez obav, že snad zasáhne svého kolegu. Havelock se vrhl doprava pod vůz a přelezl na druhou stranu. Už jenom vteřiny. Vyskočil na nohy a protáhl se ke dveřím. Dole u hospody pobíhal dav zmatených lidiček, jeden křičel na druhého a nikdo netušil, co se děje. Času bylo málo: z kasáren vyběhnou vojáci, možná, že jsou už ná cestž. Hmátl po klice a otevřel dveře; uviděl přesně to, v co doufal - klíčky v zapalování. Předpokládal, že tam budou: římská jednotka ovládala situaci a ovládat situaci znamenalo být schopen se z místa popravy co nejrychleji vzdálit.
Vymrštil se na sedadlo, sklonil hlavu a otočil klíčem. Motor naskočil, což vyvolalo zběsilou palbu ze silnice vpředu. Náhle vše utichlo a Michael pochopil: Korsičan si vyměňuje zásobník. Toho je třeba využít. Zapnul reflektory, které byly stejně jako motor velmi silné. Před ním se v zákrutu silnice krčil blonďák a vrážel do pažby své pistole zásobník. Havelock sešlápl spojku, zatáhl za řadící páku a přidupl plyn k podlaze.
Těžký nákladní automobil poskočil vpřed a jeho pneumatiky zaúpěly. Michael strhl volant doprava; motor zařval, jak se dostával do obrátek. Ozvala se rychlá střelba a přední sklo auta se pokrylo pavučinkovitými prasklinami. Havelock zvedl hlavu jen tak, aby trochu viděl: světlovlasý vrah stál právě uprostřed mezi světelnými poli obou reflektorů. Michael pokračoval stejným směrem, až zaslechl náraz doprovázený příšerným řevem, který ztichl, jakmile se zabiják začal svíjet na zemi s nohama rozdrcenýma těžkými koly automobilu. Havelock znovu otočil volantem, tentokrát doleva, zpátky na silnici, a prosvištěl kolem skleněných kukaní. Cestou si všiml, jak se oba pohraničnici krčí na podlaze budky.
Na francouzské straně panoval zmatek, ovšem nebylo tu nic, co by ho mohlo zadržet. Vojáci pobíhali kolem celnice, křičeli na sebe rozkazy a uvnitř osvětlené budky se mačkali čtyři pohraničníci, z nichž jeden hulákal do telefonu. Silnice do Col des Moulinets vedla nalevo od mostu, pak se stáčela doprava a mířila přímo ke skupině domků s dřevěnou kostrou, typických pro tuto část Alp. Vjel do úzké dlážděné ulice; několik chodců před ním uskočilo na chodník, vyděšeno hlukem i pohledem na těžký italský nákladák.
Spatřil před sebou červená koncová světla lancie. Zahýbala v dálce do nějaké ulice - Bůh ví, do které, bylo jich tu tolik. Col des Moulinets patřilo k vesnicím, kde byla každá pěšinka vydlážděna kočičími hlavami, a tak se z některých staly ulice a z jiných úzké uličky, sotva dost široké na to, aby jimi mohl projet dvoukolák. Nakonec se ovšem bude muset dovědět, kudy jeli. Nevyhne se tomu.
Ulice se poznenáhlu rozšiřovaly, stejně tak chodníky, a kolem osvětlených výkladních skříní procházelo stále vice chodců. Lancii nebylo nikde vidět; zmizela, jako by se do země propadla.
"Pardon! Ou est L'aéroport?" Zavolal z okénka na starší manželskou dvojici, která se právě chystala sestoupit s chodníku na ulici.
"Letiště?" Opakoval stařík francouzsky s italským přízvukem. "V Col des Moulinets není žádné letiště, monsieur. Ale můžete jet na jih do Cap Martin."
"Jsem si jistý, že někde u téhle vesnice letiště je," křičel Havelock a snažil se ovládnout svou nervozitu. "Jeden můj přítel - velice dobrý přítel - mi řekl, že letí do Col des Moulinets, a abych na něho počkal. Už teď jedu pozdě."
"Váš přítel musel mít na mysli Cap Martin, monsieur."
"Možná že ne," vložil se do diskuse mladík, který se opíral o dveře zavřeného krámku. "Ve skutečnosti to není ani letiště, jenom taková přistávací plocha - tak patnáct, dvacet kilometrů po silnici do Tendy. Létají tam boháči, co mají sídla v Roguebillire a Breilu."
"To je ono! Jak se tam dostanu?"
"Hned touhle ulici zahněte doprava a pak třetí ulici do Rue Maritimes. Tam odbočte vlevo a dostanete se na horskou

silnici. Po té jeďte tak patnáct nebo osmnáct kiláků na sever."
"Díky."
Kolem něj se míhala světla a stíny, zalidněné ulice a uskakující chodci, malá osobní auta a pouliční svítilny, až se počet domů, lidí i lamp začal postupně zmenšovat: blížil se ke konci vesnice. Pokud pohraničníci zburcovali policii, podařilo se mu jí vyhnout, právě díky výhodě malé jednotky oparující v rozsáhlém prostoru. O několik minut později už ujížděl alpskou krajinou zahalenou do tmy, plnou kopců, které byly ve skutečnosti určitou předehrou k horám za nimi, barikády, jež si vyžádaly všechnu sílu, kterou byl motor nákladního vozu schopen vyvinut. Převody rachotily a pneumatiky kvílely; nakonec zahlédl mlýny, které, stejně jako kopce, byly prostě všude: pomalu se otáčely a v jejich zdánlivě nekonečném pohybu byste postřehli určitou vážnost a důstojnost. Další důkaz, že čas a příroda zůstávají stále stejné. Michael takový důkaz bůhvíproč potřeboval; zřejmě už mu to všechno lezlo na mozek.
Na silnici nebylo vidět žádná světla, žádné červené koncovky v dálce. Lancia se nejspíš vypařila. Jede vůbec správným směrem? Nebo mu nervozita popletla smysly? Tak blízko k cíli a zároveň tak daleko, sotva překročil jednu překážku, stojí před ním další.
Miluji vás, má drahá. Takovým větám snad rozumíme, Jani - ne? Nepotřebujeme jazyk lhářů a neměli jsme se ho nikdy naučit. Neposlouchej je! Napřed nás od sebe odtrhli a teď nás chtějí oba zabít. Musí to udělat, protože já vím, že tu jsou. A ty se to brzy dovíš taky.
Reflektor! Zpoza blízkého kopce pročísl noční oblohu zářivě bílý paprsek. Někde tam se silnice zatáčí, někde tam stojí letiště, připravené letadlo a - Jana.
Následující vrch byl poněkud příkrý a jeho druhá strana ještě příkřejší, plná serpentin; dalo mu dost práce udržet volant. Světla. Dva bílé světelné pruhy vpředu, dva červené body vzadu. Lancia! Nedalo se to určit přesně, ale tak dva, tři kilometry před ním leží letiště. Paprsky žlutých pozemních světlometů se křížily v úhlu čtyřiceti pěti stupňů; letiště se rozkládalo v údolí, které bylo dost dlouhé i široké pro vrtulová letadla i tryskáče - majetek boháčů, kteří mají statky v Roquebillire nebo v Breilu.
Havelock tiskl plynový pedál k podlaze, zatímco levou občas sešlapával brzdu, pokud bylo třeba obnovit rovnováhu. Silnice se narovnala a změnila se v polní cestu, která obtáčela přistávací plochu obehnanou plotem. Na rozlehlém pozemku se blýskala křídla a trupy letadel, kterých tu stálo na zemi asi tak deset - jachty původních zbohatlíků nahrazovaly stříbřité "doutníky", které se bez námahy pohybovaly mezi mraky. Pětimetrový plot byl nahoře opatřen ostnatým drátem, který zasahoval dva metry dovnitř: boháči z Roquebillire a Breilu si na svůj vzdušný majetek dávali dobrý pozor. Takový plot, dlouhý skoro čtyři kilometry, musel stát pěkných pár set tisíc dolarů; jestliže tomu tak bylo, budou stráže u brány pozornější než francouzští nebo italští vojáci?
Zahlédl bránu a zabočil na příjezdovou cestu. Sto metrů před ním se právě zavírala těžká pětimetrová vrata a lancia za nimi uháněla po rozjezdové dráze. Řidič zhasl světla, protože si zřejmě všiml čekajícího letadla a nechtěl, aby si někdo v záři reflektorů povšiml registračního čísla. Zbývaly jen sekundy a zlomky sekund, z nichž každá mohla vzdálenost mezi ním a Janou zkrátit nebo prodloužit.
Zmáčkl klakson a vytruboval jediné slovo, jehož přepis do Morseovy abecedy znal: S.O.S. Opakoval ho několikrát za sebou, zatímco se řítil po cestě k zavírajícím se vratům.
Za plotem stáli dva uniformovaní hlídači; jeden zasouval těžkou železnou závoru a druhý se připravoval na to, že ji zamkne. Oba strážci teď zírali vyjeveně na těžký náklaďák, který se k nim vysokou rychlostí blížil: ohlušující troubení jim zjevně neušlo. Podle jejich vyděšených obličejů se dalo usuzovat, že nemají v úmyslu stát v cestě zdivočelému vozu, který se chystal převálcovat jim strážní budku. Muž se závorou v ruce uskočil vlevo a vrata se trochu pootevřela - bohužel jenom trochu. Druhý chlapík se vrhl napravo do trávy za plot.
Náklaďák vyhodil bránu z pantů a zarazil ji do strážní budky, přičemž se sklo rozlétlo na všechny strany a přerušený elektrický drát se začal svíjet a prskat jiskry. Michael se hnal na přistávací plochu a zraněné rameno ho nesnesitelně bolelo: otočil vůz a jen tak tak minul dvě letadla zaparkovaná ve stínu jediného otevřeného hangáru. Strhl volant vlevo a zamířil směrem, kterým ještě před chvílí uháněla lancia.
Nic. Vůbec nic! Kde jenom mohla být?
Uviděl záblesk světla a nějaký pohyb na vzdálenějším konci plochy, za zářícím okrajem severní pojezdové dráhy. Někdo otevřel dveře do kabiny letadla, rozsvítil a skoro okamžitě zase zhasnul. Obrátil náklaďák doprava - krev mu z ramene tekla proudem - a řítil se kupředu: pod jeho pneumatikami vybuchovaly velké, vodotěsné žárovky.
Tady je to! Nebyl to tryskáč, ale dvoumotorový jednoplošník s již řvoucími vrtulemi a plameny u výfuku. Místo na rozjezdové dráze stál za linií žlutých světel; pilot se chystal odrolovat na start. Zatím jenom chystal.
Lancia byla vpravo za letadlem. Zase se objevilo světlo, tentokrát ovšem nikoliv z letadla, ale přímo z lancie. Otevřely se dveře, nějaké postavy vyskočily ven a utíkaly k letounu. Záblesk osvětlení z kabiny; Michael chvíli uvažoval, zda by nebylo dobré vrazit autem do trupu nebo do křídla - jistě, mohla by to být osudná chyba. Kdyby zasáhl palivovou nádrž, letadlo by se během vteřin ocitlo v plamenech. Zakličkoval s autem a zabrzdil několik metrů před strojem. Vystoupil.
"Jani! Jani! Poslouchej mě! Stůj!"
Právě vcházela na palubu po schůdcích, které jí přistavil řidič lancie; nakonec ji následoval a zavřel dveře. Michael se rozběhl vpřed a nemyslel přitom na nic jiného než na ni: musí ji zastavit! Letadlo se začalo otáčet na místě, aby mu lancia nestála v cestě.
Ucítil ránu do hlavy. Cukl sebou a vlasy nad spánkem mu zbarvila krev: poklekl, podpíral se přitom rukama a bezmocně hleděl na pohybující se jednoplošník. Světla v kabině ještě několik okamžiků svítila: během té doby spatřil její tvář s očima upřenýma na něj. Byl to pohled, který si zapamatuje až do konce života - pokud ten konec nepřijde hned teď. Do krku ho zasáhl nějaký tupý předmět. .

Nemůže na ni teď myslet! Slyšel, jak na druhém konci letiště houkají sirény, viděl, jak paprsky reflektorů pročesávají plochu a jak se křídla startujícího letadla lesknou. Muž, který ho udeřil, se snažil doběhnout k lancii: musí jednat, a to okamžitě, protože jinak nezůstane naživu dost dlouho, aby ji mohl ještě jednou uvidět. Vyškrábal se na nohy a vytáhl ze saka pistoli Llama.
Vystřelil dvakrát nad střechu vozu; muž, který se soukal na sedadlo, ho mohl před chvílí zabít a neučinil tak - je tedy vhodné mu oplatit stejnou mincí. Ruce měl příliš nejisté na to, aby ho dokázal jen zranit, a ani osvětlení nebylo právě příznivé. Na druhou stranu, toho auta se musel zmocnit: vypálil ještě jednou a zaslechl, jak se kulka odrazila od kovu poblíž okna.
"Vylez, nebo je po tobě!" Vykřikl a uchopil kliku. "Slyšel jsi mě? Vylez ven!"
Havelock vytáhl muže ven za límec kabátu a praštil s ním do trávy. Nebyl čas se na cokoli ptát - musí přece utéct. Vklouzl za volant a zabouchl za sebou dveře. Motor už běžel.
V průběhu následujících pětačtyřiceti vteřin křižoval letiště mezi hledáčky letištní ochrany. Desetkrát málem naboural do stojících letadel, než se mu podařilo dojet k vyvrácené bráně. Prolétl otvorem v plotu, aniž by viděl na silnici před sebou: řídil se pouze instinktem.
Nemohl z mysli vyhnat hroznou vzpomínku na to, jak zahlédl Janinu tvář v okně rolujícího letadla. Ještě v Římě jí bylo z obličeje možné vyčíst strach a úžas; tentokrát bylo v jejích očích něco úplně jiného.
Chladná, zuřivá nenávist.

13

Nejprve zamířil na jihozápad do Provence a poté přímo na jih, na pobřeží, k malému městečku jménem Cagnes-sur-Mer. Mnoho let pracoval ve Středozemí a nebylo divu, že znal jednoho lékaře žijícího mezi Cagnes a Antibes, od kterého očekával, že mu poskytne pomoc. Už si utrhl rukáv od košile a ovázal si poraněné rameno, ovšem krvácení tím nezastavil: látka na prsou se mu lepila k tělu a vydávala odporný sladký zápach, který tak dobře znal. Odhadl, že krk je v pořádku až na nějakou tu modřinu - což však nijak nezmenšilo jeho bolest - ale rána na hlavě si vyžádá několik stehů; tenký, nedokonalý strup by se dal strhnout sebemenším dotykem.
Kromě toho potřeboval pomoc ještě v dalším směru a bylo jasné, že Dr. Henri Salanne mu ji poskytne. Musel se nutně spojit s Matthiasem - jakékoli další otálení by bylo nesmyslné. Podle rozkazů nebo kódového označení Nejasnost se dala zjistit konkrétní jména: informace, které měl, k tomu naprosto stačily. Jasným důkazem obrovského spiknutí bylo to, že Jana přežila Costa Brava, ačkoli byla oficiálně prohlášena za mrtvou, a také to, že ho označili ze ‚beznadějný případ`. První skutečnost Matthias od svého přítele prostě přijme, druhou je možné si ověřit v černě lemovaných deskách s instrukcemi v oddělení konzulárních operací. Samozřejmě, Havelock nemohl tušit, proč a jak ke všemu došlo, jenže fakta byla nesporná a Matthias se podle nich mohl zařídit. A zatímco bude ministerský předseda jednat, Michael se musí dostat co nejrychleji do Paříže -nebude to jednoduché, protože všechny dálnice, nádraží a letiště v Provence a v Alpách budou pod kontrolou a proti tomu nemůže Matthias ani hnout prstem. Čas a možnosti spojení stojí na straně lhářů: vydávat tajné rozkazy je lehčí, než je odvolávat; šíří se jako inkoustová kaňka na pijáku a každý příjemce rozkazu zmizí právě včas, aby si vysloužil ostruhy za likvidaci černé ovce.
Jestliže se to ještě nestalo, maximálně do hodiny se v Římě dovědí o incidentu v Col des Moulinets a po telefonech a zřídkakdy užívaných rádiových frekvencích se ponese zpráva: ‚Beznadějný případ` je na útěku a může nás přijít draho, jak po materiální stránce, tak po stránce lidských životů. Vyhlašuje se poplach pro všechny členy sítě: použijte všechny zdroje a zbraně, které máte po ruce. Ohnisko: Col des Moulinets, okruh maximálně dvě hodiny cesty. Zřejmě je zraněn. Používá tato vozidla: starý nákladňák se silným motorem a sedan Lancia. Najděte ho a zlikvidujte.
Lháři od Potomacu se už určitě se Salannem spojili, jenže v jeho případě - stejně jako v případech mnoha jiných obyvatel tohoto stínového světa - bylo třeba brát v úvahu závazky, vytvořené v minulosti, o kterých kádrováci ve Washingtonu, Římě nebo Paříži neměli ani ponětí. U starých praktiků jako Dr. Henri Salanne většinou šlo o něco, k čemu se agenti z terénu ve správný okamžik nachomýtli a co si zapamatovali, aby toho mohli v budoucnu využít. Takový postup byl svým způsobem i morální, protože více než často šlo o záležitosti, které byly výsledkem dočasného selhání nebo slabosti jejich původce, kterého poté nebylo třeba ihned zlikvidovat.
Co se Salanna týkalo, připletl se k celé věci Michael Havelock - přesněji řečeno, připletl se na scénu jedenáct hodin nato, což ještě umožňovalo zmírnit následky. Doktor totiž práskl jednoho amerického agenta v Cannes, který vedl firmu obstarávající provoz několika výletních parníčků, pomocí nichž zjišťoval sovětské námořní pozice ve svém sektoru. Salanne ho prodal jistému informátorovi KGB a Michael nechápal proč: peníze ani zrada sama nebyly motivem, který by u člověka lékařova typu připadal v úvahu. Po jediné schůzce se dověděl pravdu - či spíše soubor pravd - tak starých jako groteskní svět, ve kterém oba žili. Jemný a trochu cynický pan doktor byl totiž vášnivým hráčem, což byl ostatně důvod, proč se před lety mladý a talentovaný chirurg z L'Hópital de Paris přestěhoval do blízkosti Monte Carla. V Monaku si vážili jeho schopností i úsudku, které byly skutečně dobré - na rozdíl od jeho proher v kasinu.
V té době se na scéně objevil Američan, který se maskoval jako majitel výletních lodí a který peníze svých daňových poplatníků utrácel po hernách. Kromě toho to byl ještě sukničkář se zvláštním zaměřením na zajíčky, což - jak se domníval - jeho masce spíše prospívalo. Bohužel, jednou z dívek, které zatáhl do své průchozí postele, byla Salannova dcera Claudie, citlivé dítě, které se nervově zhroutilo, jakmile přišlo na to, že z celého vztahu nic víc nekouká.
Sověti měli zájem, doktorovi se podaří získat zpátky peníze, které prohrál, a navíc se zbaví toho odporného chlípníka. Pourquoi pas? K dohodě došlo.
Na scénu vstupuje Havelock, který celou zradu vypátral, zachránil Američana ještě předtím, než se podařilo odhalit jeho lodi, a promluvil si s Henri Salannem. Svá zjištění nikdy nehlásil - nemělo to smysl a lékař stejně pochopil

podmínky svého "omilostnění". Aby se to nikdy neopakovalo... a jednou se od něj možná bude očekávat služebička na oplátku.
Michael narazil v opuštěné uličce v Cagnes-sur-Mer na telefonní budku; vylezl z auta a zabalil se do saka. Byla mu zima a stále ještě krvácel. V budce vytáhl z pouzdra Llamu, rozbil pažbou žárovku a studoval číselník potmě. Nakonec se mu poštěstilo získat na informacích Salanneho telefonní číslo.
"Votre f lle, Claudie, comment va-t-elle?" zeptal se klidně.
Nastalo mrtvé ticho, po němž doktor pravil schválně anglicky: "Už jsem si říkal, jestli se ozvete. Jestli jste to vy, tak se mi doneslo, že jste zraněný."
"To jsem."
"Jak je to zlé?"
"Potřebuju rány vyčistit a trochu zašít. Nic víc, aspoň nemám ten pocit."
"Uvnitř nic?"
"Nic, o čem bych věděl."
"Doufám, že máte pravdu. Zrovna teď by nebylo nejchytřejší ukazovat se někde ve špitále. Předpokládám, že hlídají všechny úrazovky v okolí."
Michael sebou trhl. "A co vás?"
"Tolik lidí zas nemají. Nebudou jimi plýtvat na někoho, o kom si myslí, že by si radši nechal chcípnout deset pacientů pod kudlou, než aby přišel o jejich projevy štědrosti."
"Udělal byste to?"
"Tak napůl," zasmál se Salanne. "Ať mám sebehorší neřesti, svědomí by mi nedovolilo jich nechat umřít víc než pět."
Lékař se odmlčel, ale ne na tak dlouho, aby Havelock stihl něco říct. "Ovšem, mohl by tu být problém - tvrdí, že jezdíte ve středně velkém nákladním autě -"
"Nejezdím."
"Tak možná v tmavě šedé lancii," pokračoval Salanne.
"To ano."
"Tak se jí nějak zbavte, nebo ji někde nechte."
Michael pohlédl na velké auto, které stálo před budkou. Motor se přehřál a z chladiče se kouřilo, pára stoupala a rozplývala se ve světle lucerny. To všechno vzbuzovalo nežádoucí pozornost.
"Nevím, jak daleko dojdu pěšky," namítl.
"Ztráta krve?"
"Dost velká, abych to cítil."
"Merde! Kde teď jste?"
Havelock mu popsal okolí. "Už jsem tu někdy byl, ale tak moc si toho nepamatuju."
"Dezorientace nebo zamlžení vjemů?"
"Čím se to od sebe liší?"
"Množstvím krve."
"Je mi mdlo, jestli máte na mysli tohle."
"Přesně tak. Myslím, že to tam trochu znám. Je na druhé straně ulice klenotnictví? Někdo - a syn?"
Michael zamžoural skrz sklo přes střechu lancie. "Ariale et Fils," přečetl bílý nápis. "Klenoty, hodinky, drahé kamení. Je to ono?"
"Jasně, Ariale. To víte, taky jsem měl občas šťastnou ruku. Tady jsou mnohem rozumnější než ti šejdíři ze Spéluguea. Takže, kousek na sever od Ariala je ulička, která vede na malé parkoviště za domy. Pokusím se tam dorazit, jak to jen půjde, takže nejvýš za dvacet minut. Nerad bych zrovna teď moc šlapal na plyn."
"To radši ne."
"A vy to taky nezkoušejte. Jděte pomalu a jestli tam najdete nějaké zaparkované auto, vlezte si pod něj a až mě uvidíte, škrtněte sirkou. Nehýbejte se, pokud nebudete muset. Jasné?"
"Dokonale."
Havelock vyšel z budky, avšak ještě než se pustil přes ulici, vytáhl si košili a vyždímal na chodník trochu krve. Poté se předklonil a udělal deset rychlých kroků směrem za roh, přičemž po sobě zanechával krvavé šlápoty: každý, kdo by zkoumal odstavenou lancii a její okolí usoudil by, že utíkal postranní uličkou. Michael se zastavil, neohrabaně si zul boty a opatrně sestoupil s obrubníku, načež se vydal směrem ke klenotnictví.
Ležel na zádech se zápalkami v ruce a díval se na umaštěný spodek peugeota stojícího těsně u zdi lemující parkoviště. Mozek udržoval v činnosti tak, že zvažoval nepravděpodobné možnosti. Co kdyby se vrátil majitel auta s nějakým společníkem a oba by nasedli? Co by měl v takovém případě Michael udělat a jak, aby ho přitom neviděli? Samozřejmě by se musel odkutálet zpod auta, ovšem otázka zněla: na kterou stranu?
Jeho úvahy přerušil proud světla z reflektorů, který osvítil vjezd na parkoviště. Světla zhasla ani ne pět metrů za branou a vůz se zastavil s běžícím motorem: Salanne mu dával najevo, že čeká. Havelock se odplazil k hraně karosérie a škrtl sirkou: o několik vteřin později už stál doktor nad ním a za pár minut ho odvážel na zadním sedadle směrem na Antibes.
"Možná si vzpomínáte," spustil Salanne, "že můj dům má jeden postranní vchod, rovnou u příjezdovky. Vede přímo do mé ordinace."
"Vzpomínám si. Použil jsem ho."
"Půjdu dovnitř napřed, abych se porozhlédl."
"Co když budou vpředu stát auta?"
"Na to bych radši ani nemyslel."

"Snad byste to měl zkusit."
"Pravda. Ve Villefranche mám kolegu, postaršího, úctyhodného člověka. Jistě, nejraději bych ho do toho vůbec nezatahoval."
"Dík za všechno, co pro mě děláte," pravil Havelock s pohledem upřeným na lékařův zátylek: všiml si, že vlasy, které byly ještě před rokem jen tu a tam prokvetlé stříbrnými nitkami, docela zbělely.
"Já děkuju vám," opáčil Salanne. "Jsem vašim dlužníkem. Vždycky jsem se za něj považoval."
"Vím."
"Chtěl jste vědět, jak se daří Claudii. Vzala si jednoho mladého internistu z Nice, má s ním dítě a je šťastná. Ještě před dvěma lety málem spáchala sebevraždu. Chápete, co to pro mě znamená?"
"To rád slyším."
"Mimochodem, to, co o vás říkají, je úplný nesmysl."
"Co konkrétně?"
"Že jste blázen, nebezpečný psychopat, který nás všechny ohrožuje a chce prozradit - což znamená jistou smrt z rukou KGB - pokud ho včas nezlikvidujeme."
"To vám připadá nesmyslné?"
"Už asi tak hodinu, mon ami méchant. Vzpomínáte si na toho člověka v Cannes, co měl co dělat s tou mou - indiskreci?"
"Informátor KGB?"
"Ano. Myslíte, že má přehled?"
"Jako každý v tomhle sektoru," odpověděl Havelock. "Aspoň do té míry, dokud ho necháme na pokoji a nenakrmíme ho dezinformacemi. Proč?"
"Když jsem se dozvěděl tamto o vás, zavolal jsem mu - pochopitelně z veřejného automatu. Chtěl jsem, aby mi tuhle neuvěřitelnou věc potvrdil, a tak jsem se ho rovnou zeptal, jak by to na trhu vypadalo s cenou jednoho amerického konzulárního atašé původem z Prahy. To, co mi řekl, mě udivilo."
"Co vám pověděl," zajímal se Michael a bez ohledu na bolest se naklonil k doktorovi.
"Nechtějí vás za žádnou cenu. Jste pro ně malomocný a Moskva se nechce nakazit. Nikdo se s vámi nemá spojit, ani vaši přítomnost nějak potvrzovat. Takže - koho byste mohl takhle prozradit?" Lékař zavrtěl hlavou. "V Římě lhali, což znamená, že někdo ve Washingtonu lhal těm v Římě. Beznadějný případ? Beznadějný nesmysl!"
"Mohl byste tahle slova někomu opakovat?"
"A tím si napsat žádost o popravu? Víte, i sebevětší vděčnost má svoje meze."
"Nikdo vás nepozná, ruku na to."
"Kdo vám uvěří a nebude přitom chtít znát pramen, aby si mohl informace ověřit?"
"Anthony Matthias."
"Matthias?" vykřikl Salanne, trhl sebou, pevněji sevřel volant a zahleděl se do dálky před sebe. "Proč by měl zrovna on..?"
"Protože jste se mnou. Ještě jednou, ruku na to!"
"Podívejte, příteli, na lidi jako Matthias takové přísahy neplatí. Prostě se vás zeptá a vy budete muset odpovědět."
"Jen s vaším svolením."
"Proč by vám měl věřit? A proč mně?"
"Zrovna jste to řekl. Atašé původem z Prahy. On taky."
"Aha," broukl doktor zamyšleně. "To mě nikdy nenapadlo."
"Je to dost složité a nechce se mi o tom mluvit. Známe se dost dlouho, vlastně naše rodiny."
"Moment, nechte mě přemýšlet. Jednat s takovým člověkem, tím se všechno dostává do jiných dimenzí, nemám pravdu? My obyčejní lidé se pachtíme za svými hloupostmi, ale on ne. On žije v jiném světě. A to, co po mně žádáte, je úplně -"
"Jiné kafe?"
"Jistě."
"Ne. Tohle je úplně stejné kafe pro všechny a jemu i nám může pěkně spálit jazyk."
V okolí Salannova domu se nenacházely žádné podezřelé automobily a tudíž se nebylo třeba vláčet do Villefranche za postarším, úctyhodným lékařem. V ordinaci Salanne Havelocka za asistence své malé, nemluvné ženy svlékl, omyl a zašil mu rány.
"Pár dní byste si měl odpočinout," poznamenal Francouz, když jeho žena odešla vyprat Michaelovy šaty z nejhoršího a zbytek spálit. "Když se nebudete namáhat, vydrží vám obvazy tak pět, šest dní, a pak si je budete muset dát vyměnit. A hlavně si musíte dáchnout."
"Nemůžu," odtušil Havelock a s tváří zkřivenou bolesti se posadil na stole.
"I takovýhle pohyb vás holí, co?"
"Jenom to rameno, jinak nic."
"Ztratil jste spoustu krve, to snad víte."
"Ztratil jsem toho víc, a to vím taky." Michael se odmlčel a chvíli Salanna pozoroval. "Máte tu v ordinaci diktafon?"
"Samozřejmě. Musím zpracovávat korespondenci a lékařské zprávy ještě dlouho potom, co sestra i sekretářka odejdou."
"Ukažte mi, jak funguje, a budu chtít, abyste mě poslouchal. Nepotrvá to dlouho a na pásku neuvedu vaše jméno. Pak si budu muset zavolat do Ameriky."
"Matthiasovi?"

"Správně. Podle okolnosti uvidíme, kolik mu toho budu moct říct. Záleží na tom, kdo tam s ním bude, jak bezpečná bude linka - on už bude vědět, co dělat. Jedná se o to, že až si poslechnete to, co vám nahraju na diktafon, můžete si ještě rozmyslet, jestli s ním budete mluvit nebo ne - až na to přijde."
"Věšíte mi na krk pořádný balvan."
"To je mi líto, ale víc už toho stejně nebude. Ráno budu potřebovat nějaké šaty: všechno, co jsem měl, zůstalo v Monesi." "Bez obav. Moje by vám nepadly, ale žena pro mě nakupuje, takže zítra může výjimečně nakoupit pro vás."
"Když už mluvíme o nákupech, mám sice peněz dost, jenže potřebuju mnohem víc. V Paříži mám konto, dostanete to zpátky."
"Uvádíte mě do rozpaků."
"To bych nerad. On je v tom stejně háček. Abyste ty peníze mohl dostat zpátky, musel bych se já nějak protlouct do Paříže."
"Matthias by přece dokázal zařídit -"
"O tom pochybuju. Taky o tom budete pochybovat, až uslyšíte to, co vám povím. Ti, co obalamutili lidi z Říma, stojí ve Washingtonu pěkně vysoko. Nevím, kdo jsou ani kde sedí, ale vím, že pošlou na kontinent jen takové zprávy, jaké se jim hodí. Na jeho příkazy se prostě vykašlou, protože už vydali svoje a nechtějí je rušit. Kdybych jim prozradil, kde jsem, poštvou na mě popravčí četu. Může se jim to ostatně podařit i jinak, a proto tolik potřebuju ten pásek. Pustíme se do toho?"
O čtyřiatřicet minut později stiskl Havelock tlačítko magnetofonu a odložil jej na Francouzův psací stůl. Vypověděl všechno, od výkřiků na Costa Brava až po výbuchy v Col des Moulinets. Nedokázal si odpustit, aby neuvedl svůj vlastní názor na celou věc: civilizovaný svět dokáže snadno přežít zkompromitování nějaké výzvědné služby - bez ohledu na rasu, vyznání nebo národnost - ovšem pouze v případě, že obětí není někdo, s kým ten slavný civilizovaný svět stojí a padá: tím někým je právě Anthony Matthias, státník, kterého si váží jeho spojenci i nepřátelé. Systematicky ho obelhali v záležitosti, o kterou se osobně zajímal, a otázka je, kolik mu toho nabulíkovali v jiných věcech.
Salanne seděl naproti němu v měkkém koženém křesle a nehybně na něj zíral. Byl tak vyjevený, že ani nedokázal promluvit. Teprve po několika minutách zavrtěl hlavou a prolomil ticho.
"Proč?" zeptal se sotva slyšitelně. "Vždyť je to všechno nesmysl, stejně jako to, co napovídali o vás. Proč?"
"Pořád o tom přemýšlím a vždycky se v myšlenkách vracím k tomu, co jsem řekl v Římě Baylorovi. Myslí si, že vím něco, co bych vědět neměl, a mají z toho strach."
"A víte to?"
"Na to se mě taky ptal."
"Kdo?"
"Baylor. Jednal jsem s ním na rovinu, možná to byla chyba, ale to, že jsem ji najednou uviděl, mě připravilo o rozum. Nedokázal jsem rozumně uvažovat. A zvlášť po tom, co mi pověděl Roetov v Aténách."
"Co jste mu řekl?"
"Pravdu. Totiž, že kdybych skutečně něco věděl, tak jsem to dávno zapomněl, nebo jsem si toho ani nevšiml."
"To vám není podobné. Tvrdl se o vás, že jste chodící databáze, která si dokáže bez potíží vybavit kdejaké jméno, obličej nebo událost, ke které došlo před lety."
"To je výmysl, stejně jako většina takovýchhle názorů. Dlouho jsem studoval a samozřejmě, že jsem si vypěstoval jisté schopnosti, ovšem žádný počítač nejsem."
"To vím," souhlasil Francouz. "Žádný počítač na světě by pro mě neudělal to, co vy." Salanne se odmlčel a předklonil se v křesle. "Probral jste si to, co bylo před Costa Brava?"
"Den ode dne, všechno, každé místo, kde jsme byli... kde jsem byl. Bělehrad, Praha, Krakov, Vídeň, Washington, Paříž. Nic mi tam nepřipadalo ani trochu zvláštní, ovšem to je nejspíš dost relativní. Kromě té operace v Praze, kdy jsme měli odnést z ústředí Státní bezpečnosti nějaké dokumenty, to všechno byla rutina. Sběr informací - to by mohl dělat kterýkoliv turista."
"A co Washington?"
"Vůbec nic. Byl jsem tam jenom pět dní. Analytický pohovor - dělá se to každý rok a většinou je to ztráta času, i když tu a tam se podaří objevit pošuka."
"Pošuka?"
"Někoho, komu přeskočilo, kdo se považuje za někoho, kým není, kdo si opentlil fantaziemi nějakou naprosto běžnou práci. Komedie pláště a dýky, znáte to. Může za to stres, když musíte předstírat, že jste někdo jiný."
"Zajímavé," poznamenal lékař a pokýval hlavou. "Přihodilo se vám tam ještě něco?"
"Ne. Zajel jsem si do New Yorku, navštívit jedny známé z mládí. On vlastní na Long Islandu soukromý přístav a jestli někdy přemýšlel o politice, tak mi o tom neřekl. A pak jsem strávil dva dny s Matthiasem, taková zdvořilostní návštěva."
"Byli jste si blízcí... a ještě jste."
"Jak jsem říkal, známe se dlouho. Vždycky mi pomohl, když jsem to potřeboval, a dokázal mě pochopit."
"Jak to probíhalo?"
"Normálně. Vídal jsem ho vždycky jenom večer, u večeře, takže vlastně jen dvakrát. A i když jsme byli sami, pořád ho vyrušovali lidi z vlády - říkal jim prosebníci - a strkali mu pod nos tisíce nejrůznějších zpráv a hlášení." Havelock se zarazil, protože zahlédl na Sallanově tváři napjatý výraz, a rychle pokračoval: "Nikdo mě neviděl, jestli myslíte tohle. Vodil si je k sobě do pracovny a jídelna je na opačném konci domu. Tohle taky chápal, dohodli jsme se, že se společně nebudeme ukazovat na veřejnosti. Ve skutečnosti to dělal kvůli mně - chráněnce velkých zvířat nemá nikdy nikdo v lásce."

"To by mě o vás nikdy nenapadlo."
"Rozhodně ne, kdybyste nás viděl spolu večeřet," usmál se HaveIock. "Nedělali jsme nic jiného, než že jsme donekonečna probírali seminárky, co jsem pro něj před lety napsal - vždycky v nich našel nějakou chybu a ani je nemusel mít po ruce. Jestli chcete někoho s dokonalou pamětí, tak je to on." Havelockův úsměv se rozplynul. "Je čas," pronesl a sáhl po telefonu.
Do chaty v údolí Shenandoah se bylo možné dovolat pomocí několika telefonních čísel, z nichž první spustilo mechanismus dálkového ovládání v Matthiasově sídle v Georgetownu, který se poté elektronicky napojil na linku dlouhou skoro tři sta kilometrů do Blue Ridge Mountains a rozezvonil premiérův soukromý telefon. Pokud nebyl ministerský předseda přítomen, nikdo telefon nezvedl - jinak ho bral osobně. V celé zemi znalo toto číslo sotva dvanáct lidí, mezi nimiž byl prezident a viceprezident, předseda sněmovny, náčelník generálního štábu, ministr obrany, předseda Rady bezpečnosti Spojených národů, dva starší úředníci z vlády a Michal Havlíček, kterému se tohoto privilegia dostalo na Matthiasovo naléhání. Za posledních šest let použil Michael tohoto čísla pouze dvakrát: jednou, když ve Washingtonu čekal na nové příkazy, mu Matthias nechal v hotelu vzkaz, aby ho zavolal, a jejich rozmluva měla výlučně společenský obsah; podruhé to bylo za okolností, na něž Havelock právě nerad vzpomínal: hovor se tehdy týkal jistého muže jménem Ogilvie, o němž se Michael domníval, že by bylo záhodno jej stáhnout z operací v terénu. Operátorka v Antibes mu navrhla, že zavolá, až dostane spojení, avšak Havelock ze zkušenosti věděl, že lepší je zůstat na lince. Nic nedokázalo tak narušit soustředěnost operátorek jako rozpojený okruh; zůstal-li na lince, mohl počítat s mnohem rychlejším spojením. Zatímco naslouchal vysokým tónům, které signalizovaly zámořský hovor, ozval se Salanne.
"Proč jste si s ním o tom ještě nepromluvil?"
"Protože mi to nedávalo žádný smysl, a to jsem nechtěl. Chtěl jsem mu předložit něco konkrétního - jméno nebo jména, funkci, titul, prostě něco, z čeho by se dalo vyjít."
"Podle toho, co jsem slyšel, nic takového stejně nemáte."
"Mám. Potvrzení rozkazu k likvidaci vydalo kódové jméno Nejasnost. Mohlo to přijít jen z jedné ze tří nebo čtyř kanceláří a samotné heslo musel navrhnout někdo pěkně vysoko ve vládě, kdo byl ve spojení s Římem. Matthias zavolá do Říma, dá si překontrolovat záznamy, promluví si s tím, kdo hovor přijímal, a ujistí, kdo tu Nejasnost odstartoval. A navíc znám ještě jedno jméno, i když nevím, jestli mi k něčemu bude. Tu vraždu na Costa Brava takzvaně potvrdil ještě někdo další, dokonce přinesl kusy zakrváceného šatstva. To je lež, protože nic takového tam nebylo."
"Tak si toho chlapa podejte."
"Je po smrti. Prý umřel tři týdny potom na infarkt někde na loďce. Ale dá se zjistit spousta dalších věcí, pokud je někdo šikovně nezamlžil. Třeba kde se vzal, kdo ho poslal na Costa Brava."
"Mohu ještě doplnit," přidal se Francouz. "Ten lékař, co vystavoval úmrtní list."
"Máte pravdu."
Zpěvavé tóny se vytratily a místo nich zaznělo dvojí krátké zabzučení následované chvilkou ticha a pak normálním zvoněním. Elektronické zařízení odvedlo svou práci a teď už vyzváněl telefon v Shenandoah. Michael cítil, jak se mu krátí dech a jak mu buší srdce nervozitou: musí toho svému příteli tolik povědět! Doufal, že se mu to podaří a že tím ukončí tu hroznou noční můru, v níž se pohyboval. Telefon přestal zvonit: někdo zvedl sluchátko. Díky Bohu!
"Ano?"
Ohlásil se mužský hlas, který nepatřil Antonínu Matyášovi. Nebo jen telefon zkresloval zvuk hlasu, který se ostatně nedal poznat z jediného slůvka?
"Jak se vám daří?" zeptal se Michael česky.
"Cože? Kdo je tam?"
Nebyl to Matthias. Copak změnil své zásady? Jestli ano, nedávalo to smysl. Tohle byla linka pro naléhavé případy, Matthiasova osobní, kterou každý den kontrolovali, zda ji někdo neodposlouchává, a kterou používal jen on sám. Po pěti zazvoněních měl volající zavěsit, vytočit obvyklé číslo a zanechat vzkaz na záznamníku, pokud by se spokojil s tím, že záznamník neposkytuje jeho zprávě takové bezpečí. Třeba se to dalo nějak vysvětlit - Matthias požádal známého, který stál blíž u telefonu, aby ho zvedl. Nebo tak něco.
"Ministerský předseda Matthias, prosím?" pravil Havelock.
"Kdo volá?"
"Už proto, že volám tímhle telefonem, vám na tuhle otázku nemusím odpovídat. Dejte mi premiéra, prosím vás. Tohle je naléhavé a důvěrné."
"Pan Matthias má právě poradu a požádal nás, abychom ho nevyrušovali. Kdybyste mi mohl říci jméno -"
"Zatraceně, vy jste snad hluchý! Tohle je naléhavé!"
"Ta jeho porada je také naléhavá, pane."
"Teď půjdete na tu jeho poradu a řeknete mu následující slova: Krajan a bouře. Pamatujete si to? Jenom tahle dvě slova krajan a bouře. A pospěšte si, protože jinak vás stáhne z kůže a vykopne na ulici, sotva s ním promluvím. Dělejte!"
"Krajan," opakoval neznámý nejistě. "Bouře."
Nastalo ticho přerušované pouze šumem vzdáleného hovoru. Čekání připadalo Michaelovi nekonečné; slyšel dokonce ozvěnu vlastního dechu. Pak se neznámý vrátil k aparátu.
"Lituji, ale budete muset mluvit konkrétněji, pane."
"Cože?"
"Kdybyste mi laskavě řekl něco o té naléhavé situaci a nadiktoval mi telefonní číslo, kde budete k zastižení -"
"Předal jste mu ten vzkaz? Ta dvě slova! Opakoval jste mu je?"
"Ministerský předseda je velmi zaneprázdněn a prosí, abyste trochu blíže vysvětlil, proč voláte."

"Zatraceně, řekl jste mu to nebo ne?"
"Tlumočím vám přesně premiérova slova, pane. Teď není možné ho vyrušovat, ovšem jestliže mi nastíníte podrobnosti a necháte číslo, někdo s vámi bude v kontaktu."
"Někdo? Co to má k čertu znamenat? Kdo jste? Vaše jméno?"
Ticho.
"Smith," ozvalo se po chvíli.
"Vaše jméno! Chci znát vaše jméno!"
"Právě jste ho slyšel."
"Seženete mi k telefonu Matthiase, nebo vás -"
Klaplo to a ve sluchátku nastalo ticho.
Havelock se zadíval na přístroj v ruce a poté zavřel oči. Jeho učitel, jeho krajan, jeho přítel, ho opustil. Co se jen mohlo stát? Musí to zjistit - takhle to přece nemělo žádný smysl! Znal v Blue Ridge Mountains ještě jedno číslo, číslo člověka, který se s Matthiasem často za jeho pobytů v Shenandoah vídal, staršího muže, jehož láska k šachu a dobrému vínu dokázala Matthiase aspoň na okamžik zbavit tíhy jeho monumentálních starostí. Michael se také několikrát s Leonem Zelienskim setkal a vždycky ho znovu udivovalo přátelství obou akademiků. Byl rád, že Matthias na takového muže narazil; nepocházel sice z Prahy, ale z Varšavy, což je v podstatě za rohem.
Zelienski byl vysoce uznávaný profesor evropských dějin, který učil na Berkeley, kde se také seznámil s Matthiasem během jednoho jeho nájezdu na přednáškové sály. Antonín uvítal každý dolar navíc. Vyvinulo se mezi nimi pevné přátelství a poté, co Zelienskému umřela žena a on sám odešel do důchodu, Matthias starého učence přesvědčil, aby se přestěhoval do údolí Shenandoah.
Spojit tento druhý hovor trvalo operátorce v Antibes mnohem déle, avšak nakonec Havelock přece jen uslyšel starcův hlas.
"Dobrý večer?"
"Leone? Jsi to ty, Leone?"
"Kdo tam?"
"Michael Havelock. Pamatuješ se na mě, Leone?"
"Michal! Abych se nepamatoval, ty mladý baranie! Jak se ti vede? Přijedeš sem k nám? Slyším tě jako z velké dálky."
"Taky jsem hodně daleko, Leone. Dělám si starosti..." Havelock mu vše vysvětlil: nemůže se spojit s jejich společným pritelem, a zamýšlí ho Zelienski navštívit, dokud je v Shenandoah?
"Michale, jestli tu je, tak o tom nevím. Samozřejmě, Antonín má hrozně moc práce, možná nejvíc ze všech lidi na světě... takže poslední dobou si na mě nějak nemůže najít čas. Nechal jsem mu už pár vzkazů, ale mám pocit, že si jich ani nevšiml. Jinak ho ovšem chápu... jedná na nejvyšších úrovních a na něco takového já nemůžu ani pomyslet."
"To nerad slyším... to, že se ani neozval."
"Jistě, pár lidí mi volalo, že se omlouvá a tak, že jen málokdy vychází z údolí, jenže to víš, naše šachy tím trpí. Mimochodem, Michale, musím to tu připravit pro našeho dalšího společného přítele. Před pár měsíci - sem jezdil dost často. Je to ten novinář Raymond Alexander, jak mu říkám Alexandr Veliký. Bohužel, je lepší spisovatel než šachista."
"Raymond Alexander?" opakoval Havelock roztržitě. "Pozdravuj ho ode mne. A díky, Leone."
Zavěsil a pohlédl na Salanna.
"Už pro nás nemá čas," vyhrkl zděšeně.

14

Do Paříže dorazil v osm hodin ráno, ještě před devátou se spojil s Gravetem a ve čtvrt na dvanáct se již procházel po bulváru St. Germain. Distingovaný znalec umění se k němu připojí někde mezi Rue de Pontoise a nábřežím St. Bernard. Gravet ty dvě hodiny potřeboval k tomu, abý vyhledal odpovídající informátory, kteří mu mohli poskytnout údaje požadované Havelockem; naproti tomu Michael volného času využil k tomu, aby se pomalu odebral na místo schůzky - často odpočíval, opřený o zeď, aniž by si někde sedl - a aby dal do pořádku svoji garderóbu.
Nebyl totiž čas na to, aby mu Salannova žena nakoupila šaty; myslel jen na to, jak se co nejrychleji dostat do Paříže, protože každá promeškaná minuta zvětšovala vzdálenost mezi ním a Janou. Vzhledem k tomu, že Jana Paříž nenavštívila nikdy jinak než v jeho doprovodu, neměla mnoho možností, na koho se obrátit: chtěl být u toho, až asi z nich bude vybírat.
Lékař ho odvezl do Avignonu, kde se Michaelovi poštěstilo chytit lokálku do Paříže, která odjížděla v jednu hodinu v noci. Oblečený byl do toho, co se podařilo zachránit z jeho původního ošacení, a do svetru a nepadnoucího gabardénového kabátu, který mu půjčil Salanne. Když se nyní podíval na svůj odraz ve výkladní skříni, zjistil, že sako, kalhoty, košile a klobouk, které zakoupil v obchodě s konfekcí v Raspail před tři čtvrtě hodinou, vyhovují svému účelu: byly volné a nenápadné. Člověk s něčím takovým na sobě jistě v nikom nevzbudí podezření a kromě toho, krempa měkkého klobouku byla právě tak široká, aby mu zastiňovala oči.
Ve výkladní skříni stálo zrcadlo. Michaela k němu něco přitahovalo a zpočátku nevěděl co: byla to tvář pod kloboukem, jeho tvář. Vyzáblá, s kruhy pod očima a rašícím strništěm; ani když nakupoval v Raspail, nenapadlo ho, že by se mohl a měl - oholit. Jistěže v obchodě měli zrcadel dost, jenže on se soustředil jen na šaty, které si vybíral, a jinak přemýšlel o Paříži - v té podobě, v jaké ji s Janou poznali: pár známých na velvyslanectví, několik tajných spolupracovníků a ještě méně francouzských přátel - většinou politiků a vládních úředníků, s nimiž je dali dohromady jejich ministéres. Dále tři nebo čtyři známí, s nimiž se setkali pozdě v noci po barech a kteří neměli absolutně nic společného s jeho prací.
Popelavá tvář, kterou nyní spatřil na bulváru St. Germain, mu připomněla, jak unavený a rozbolavělý je, jak rád by si

lehl a pokusil se nabrat síly. I Salanne to tvrdil: potřeboval si odpočinout. Ve vlaku z Avignonu se pokoušel usnout, jenomže vlak stavěl na každé mezi a to ho budilo; v bdělém stavu mu pak hlava praskala pod tlakem pocitů ztráty, zmatení a zloby. Jediný člověk na zemi, kterému věnoval svou důvěru a lásku, obr, který mu nahradil otce a utvářel jeho život, se na něj vykašlal a Michael nevěděl, proč. Celé roky, i za těch nejtěžších situací, si nikdy nepřipadal sám, protože v povzdáli cítil přítomnost Antonína Matyáše; jen to ho nutilo, aby byl stále lepší a mravnější, aby nevzpomínal tolik na strašné dny svého dětství, protože jeho přítel jim dal smysl a novou dimenzi. Jistěže to nebyla žádná omluva, pouhý důvod proto, aby pokračoval v tom, co dělal, aby trávil svůj život v nesmyslném světě až do okamžiku, kdy mu někdo jiný řekne, že je načase, aby vstoupil mezi normální lidi. Bojoval proti lidickým katům a propagátorům gulagů bez ohledu na to, jakou podobu na sebe vzali.
Na ty kulomety nikdy nezapomeneš, příteli. Děkoval bych Bohu Všemohoucímu, kdyby se ti to někdy podařilo, jenže ono se ti to nepovede. Proto dělej vše proto, abys mohl svou bolest zmírnit, abys znal svůj smysl života, aby ses nemusel stydět za to, že jsi přežil. Milost nenajdeš tady, mezi knihami a rozhádanými teoretiky - vím, že na ně nemáš nervy. Musíš se zabývat praktickými výsledky. A jednoho dne se od toho všeho osvobodíš, tvá zlost se vytratí a ty se budeš moci vrátit. Doufám, že se toho dožiju; chci se toho dožít.
Už se mu skoro podařilo osvobodit se, redukovat svou zlost na pouhý pocit zbytečnosti, vrátit se do normálního světa v té podobě, v jaké ho viděl a chápal. Došlo k tomu dvakrát: jednou se ženou, kterou miloval, která dala jeho životu nový smysl... a pak, když ji ztratil, když už nemiloval ani ji, ani vzpomínky na ni, kdy věřil lžím a zrazoval své já - a ji. Ach, Bože!
A dnes, když by ten, kdo to všechno před lety svému krajanovi, žákovi a synovi předpověděl, mohl splnit své proroctví, raději ho bez jediného slova vykopl ze svého života. Konečně, i velikán mohl být smrtelný. Stal se jeho nepřítelem.
"Mon Dieu, vy vypadáte jako absolvent Osvětimi," zašeptal vysoký Francouz v kabátě se sametovým límcem a v naleštěných lakýrkách; který se postavil pár metrů od Havelocka před výkladní skříní. "Co se vám stalo?... Ne, neříkejte mi to. Tady ne."
"Tak kde?"
"Na Bernardově nábřeží je za univerzitou malý parčík, vlastně takové dětské hřiště," pokračoval Gravet a naparoval se před zrcadlem. "Kdyby byly lavičky obsazené, vyhledejte si místo u plotu a já si vás tam najdu. Cestou kupte pytlík bonbónů a snažte se vypadat jako starostlivý otec a ne jako sexuální deviant."
"Dík za důvěru. Máte pro mě něco?"
"Řekněme, že jste mým velkým dlužníkem. Podle vašeho chudobného zjevu soudím, že mi to nebudete schopen zaplatit."
"Jedná se o ni?"
"Na tom ještě pořád pracuju."
"Tak o co jde?"
"Takže na Bernardově nábřeží," uzavřel Gravet, upravil si šarlatovou vázankou a posunul klobouk z čela. S lehkostí tanečního mistra se otočil a byl pryč.
V parčíku to studeně foukalo od Seiny, avšak chladný vítr ani v nejmenším neodradil vychovatelky, chůvy a mladé matky od toho, aby sem šly vyvenčit své ratolesti. Všude kolem si hrály děti - na kolotočích, prolézačkách a na houpačkách - a tropily strašný povyk. Michael měl štěstí: u zadní zdi uviděl prázdnou lavičku. Posadil se, roztržitě vytahoval z bílého pytlíku barevná cukrátka a díval se na jedno zvláště odpudivé dítě, které zuřivě kopalo do tříkolky. Doufal, že případný pozorovatel usoudí, že dítě je jeho, a že skutečný nešťastník zodpovědný za malou zrůdu se od ní bude držet co nejdál. Dítě na chvíli přestalo trestat nebohou tříkolku a věnovalo Michaelovi pohled plný nevídané zášti.
Elegantní Gravet prošel červeně pruhovanou brankou a proplul kolem pískoviště, přičemž mile kynul dětem jako starší muž plný sympatií k nadějím národa. Havelocka napadlo, že musí být vynikající herec, protože správně tušil, že Gravet nezná místo, které by více připomínalo peklo než dětské hřiště. Konečně dorazil k lavičce, posadil se a vytáhl noviny.
"Neměl byste jít za doktorem?" zeptal se kritik s očima zabořenýma do deníku.
"Před pár hodinami jsem u jednoho byl," odvětil Michael s ústy téměř zastrčenými do pytlíku. "Jsem v pořádku, jenom unavený."
"To mě uklidňuje, ale stejně vám doporučuju se umýt a oholit. Jak tady sedíme, někdo by na nás mohl zavolat gendarmes. Mysleli by si, že tvoříme opačné póly obscénního spektra."
"Nemám náladu na vtipkování, Gravete. Co pro mě máte?"
Kritik složil noviny a znovu je rozevřel.
"Jestliže jsou mé prameny věrohodné - jako že jsou - je tu určitá nesrovnalost. Dost podivná nesrovnalost."
"O co jde?"
"KGB o vás nemá absolutně žádný zájem. Mohl bych vás odvést jako ochotného a výřečného zběha z imperialistického tábora přímo do jejich hlavního stanu v Paříži - je to jedna dovozní firma na bulváru Beaumarchais, jestli to nevíte - a nedostal bych ani sou."
"Co je na tom za nesrovnalost? Přesně tohle jsem vám říkal před pár týdny na Pont Royal."
"To taky není ta nesrovnalost."
"Tak co?"
"Hledá vás někdo jiný. Přiletěl včera večer, protože se domnívá, že jste v Paříži nebo na cestě sem. Povídá se, že je ochoten za vaši hlavu dobře zaplatit. Není přímo z KGB - v obvyklém smyslu - ale nedejte se zmást, je to Rus jak poleno."

"Ne v obvyklém smyslu?" podivil se Havelock.
Na mysl mu přišla vzpomínka na něco nepříjemného, co se stalo nedávno.
"Vystopoval jsem ho pomocí jednoho známého na Militaire Étranger. Je ze speciálního oddělení sovětské rozvědky, z elitní jednotky, která -"
"Vojennaja Kontrarazvědka," vmísil se Michael. "Jestliže má zkratku VKR, tak je to ona."
"Je to tak."
"Chce vás dostat a je ochoten dobře zaplatit."
"Jsou to maniaci."
"Michale, snad bych vám měl říct ještě něco. Přiletěl z Barcelony."
"Costa Brava!"
"Nedívejte se na mě! Sedněte si na kraj!"
"Víte vůbec, co jste mi teď řekl?"
"Jste nervózní. Musím jít."
"Ne!... Dobře, dobře!" Havelock si znovu zvedl k obličeji pytlík s bonbóny, ruce se mu třásly a bolest v prsou mu sotva dovolovala dýchat. "Je vám jasné, co mi teď musíte říct. Víte to, tak do toho."
"Nejste na to připravený."
"To posoudím sám. Mluvte!"
"Asi bych neměl. Nehledě na to, že nejspíš nikdy nedostanu zaplaceno, je tu jedno morální dilema. Víte, Michale, já vás mám rád. Jste civilizovaný člověk, snad i hodný muž, který pracoval v nechutném oboru. Odešel jste - mám já vůbec právo vás do toho znova namočit?"
"Už jsem v tom namočený až po uši!"
"Costa Brava?"
"Jasně."
"Tak jděte na velvyslanectví."
"Nemůžu! Copak to nechápete?"
Gravet porušil své železné pravidlo a pohlédl na Havelocka.
"Proboha, to přece nemohli udělat," zašeptal.
"Povídej te."
"Nemám asi na vybranou."
"Mluvte, proboha! Kde je?"
Kritik se zvedl z lavičky, složil noviny a přitom tiše pravil:
"Na Rue Etienne atojí takový pokoutní hotýlek, La Couronne Nouvelle se jmenuje. Bydlí ve druhém patře, pokoj dvacet tři. Okna má na ulici, takže vidí každého, kdo jde dovnitř."

Sehnutý tulák vypadal přesně jako všichni jeho kolegové ve velkých městech: potrhané šaty byly dost silné na to, aby ho v opuštěných noěních uličkách chránily před chladem, na nohou měl odložené boty s tlustými podrážkami a potrhanými tkaničkami svázanými velikými uzly. Na hlavě nosil pletenou čapku vraženou do čela a oči klopil k zemi, aby se vyhnul pohledům světa, který ho shledal nekonkurenceschopným. Přes rameno měl pověšenou umazanou plátěnou tašku, jejíž mastné popruhy svíral s výrazem hrdosti vlastníka: to je všechno, co ze mě zbylo, a co je moje. Muž, který se pomalu blížil k La Couronne Nouvelle, byl neurčitého věku - čas mohl měřit jen podle svých vlastních ztrát. Zastavil se u koše na odpadky a metodicky se začal probírat jeho obsahem - jako nějaký chodníkový archeolog. Havelock odlepil potrhané stínítko od promáčeného sáčku s nedojedenou svačinou a ve skrytu namířil malé zrcátko požadovaným směrem. Rus stál v okně ve druhém patře, opíral se o parapet a pozoroval kolemjdoucí. Sledoval ulici pohledem vojevůdce, který rozestavil své vojsko a je připraven na protiútok. Michael ho znal - ne podle jména, reputace ani podle fotografií v nějakém spise, ale podle výrazu tváře a očí. Havelock prožil to samé, co ten muž nahoře, a prožíval to znovu. Věci se daly do pohybu a velitel operace čekal na jediné slovo; spojil se s prodavači smrti, jejichž věrnost nepatřila nikomu a ničemu kromě dolarů, franků, liber a německých marek, mezi něž rozdělil několik částek sloužících k motivaci s tím, že každý další příspěvek k úspěchu akce bude odměněn odpovídající prémií. Nejvyšší prémie samozřejmě čeká toho, kdo cíl prokazatelně zlikviduje. Na tomto trhu mělo svou cenu všechno - zpráva o příjezdu hledaného, jeho objevení na různých místech, zda je sám nebo ve společnosti známých či neznámých osob, bydlí-li v hotelu, penziónu, turistické ubytovně, v soukromí. Zkušení násilníci si konkurovali navzájem a všichni věděli, že lhát šéfovi není radno: dnešní lež znamená zítřejší smrt.
Dříve nebo později začnou k muži v okně přicházet informace. Některé budou jen spekulace založené na zprávách z druhé ruky, jiné budou skutečnými omyly a jako takové nebude třeba je trestat. Nakonec přijde telefonát, jehož pravdivost bude možno určit pomocí popisu nějakého charakteristického jednání štvaného člověka, a velitel si zamne ruce. Ke kontaktu může dojít někde v kavárně, na ulici nebo i na lavičce u Seiny - pátrači jsou přece všude. Hon začal a možný výdělek přesahuje několikrát běžný roční příjem; navíc, až hon skončí, bude muž v okně moci vyjít ze svého přenosného vězení. Ano, vzpomínal Havelock, to všechno znám. Nejhorší ze všeho je čekání.
S rukou zabořenou do odpadků pohlédl na hodinky. Na konci bloku stál ještě jeden odpadkový koš; rád by věděl, jestli dojde i na ten. Dvakrát předtím kolem hotelu projel v taxíku, přičemž si plánoval své pohyby a připravoval časový rozvrh, načež na Séverinu vyhledal obchod s použitými oděvy a v jednom zapadlém krámku na Sommerardu nakoupil náboje do Llamy i pistole Magnum. Před sedmi minutami zavolal Gravetovi a sdělil mu, že akce začíná: Francouz bude telefonovat z budky na Place Vendóme, kde mu věčný shluk lidi zaručí dokonalou anonymitu. Co ho tak mohlo zdržet? Možností bylo hned několik: obsazené budky, rozbité telefony, ukecaný známý, který se na něj přilepil jako štěnice -

všechno to byly rozumné důvody, avšak Havelock nemohl na tomhle místě zůstat příliš dlouho. Neohrabaně, jako nemocný stařec - koneckonců, žádný mladík už nebyl - se začal narovnávat. Jinak by donutil nesoustředěného pozorovatele, aby si všiml toho, čeho by si všimnout neměl.
Muž v okně se ohlédl; něco ho vyrušilo od pozorování ulice. Vrátil se dovnitř pokoje; to znamenalo, že Gravet zatelefonoval. Teď.
Michael zvedl svou tašku, hodil ji do odpadkového kose a rychlým krokem zamířil ke vchodu do hotelu. Cestou se postupně narovnával a na schodech si přitiskl ruku k obličeji, přičemž zachytil prsty okraj vlněné čapky. Čtyři metry nad ním bylo otevřené okno, v němž postával důstojník VKR, který se každou chvíli vrátí: Gravetův telefonát bude stručný, profesionální, v žádném případě není jeho účelem dlouho Rusa zdržovat. Gravet hovoří o tom, že možná hledaného zahlédl na Montparnassu. Je raněný, kulhá? Bez ohledu na Rusovy odpovědi hovor znenadání skončí, možná uprostřed věty: jestliže to tedy cíl je, právě vchází do metra a pátrač ho bude sledovat. Zavolá ještě později.
Ve tmavé hale hotelu s popraskanými dlaždicemi a stropem ověšeným pavučinami si Havelock sundal čapku, narovnal klopy zmuchlaného saka a strhl hadr, který měl zavěšený pod kabátem. Žádná velká sláva to nebyla ani tak, ovšem při nedostatku světla a rovném držení těla se dobře hodil do hotelu, ve kterém bydleli nejrůznější povaleči a šlapky. Takový podnik si své zákazníky nevybírá - jde mu jen o to, zda neplatí falešnými bankovkami.
Michael měl původně v úmyslu představovat opilce po flámu, který touží po posteli, kde by se mohl vyspat z opice. Ukázalo se, že to nebude nutné: obézní concierge za otlučenou mramorovou přepážkou chrápal v křesle s rozměklýma rukama položenýma na břiše. Nikdo jiný v hale nebyl, kromě vyhublého stařík na lavici, který s cigaretou v zubech a skloněnou hlavou civěl do novin. Michaelovi nevěnoval jediný pohled.
Havelock hodil čapku na zem, odkopl ji ke zdi a zamířil vlevo, kde stálo ošoupané schodiště s polámaným zábradlím. Rozběhl se po vrzajících schodech a ulevilo se mu, když zjistil, že nebude muset běžet daleko: schodiště nemělo žádná odpočívadla a vedlo přímo z patra do patra. Ve druhém poschodí se zastavil a naslouchal: ozýval se jen vzdálený šum dopravního ruchu, občas přerušovaný zaječením automobilové houkačky. Podíval se na dveře s vybledlým číslem 23: nevycházel z nich žádný zvuk, který by prozrazoval telefonní hovor. Gravet tedy splnil svůj úkol a agent VKR, se vrátil zpátky k oknu. Michael si rozepnul sako a sevřel pažbu pistole Magnum: když ji vytahoval ven, zachytil tlumič na okamžik o jeho opasek. Palcem zbraň odjistil a zahleděl se do temné, úzké chodby.
Podláha zapraskala - ne pod ním, ale pod někým, kdo stál za ním. Otočil se tím směrem a spatřil, jak se dveře vlevo od schodiště otvírají. Protože původně byly pootevřené, nemohl slyšet klapnutí kliky: vzniklá škvíra někomu sloužila jako pozorovatelna. Objevil se podsaditý mužík, který se opíral o dveřní rám a v ruce držel pistoli. Zvedl ji. Havelock neměl čas na úvahy nebo odhadováni situace, musel jednat. Za jiných okolností by možná zvedl ruku, zašeptal nějaké slovo, smluvený signál, aby zabránil strašnému omylu, tentokrát však rovnou vypálil. Výstřel srazil neznámého na zem a Michael si prohlédl zbraň, kterou mrtvý držel v ruce. Nespletl se: byla to Graz-Burja, nejsilnější a nejpřesnější pistole vyráběná v Rusku. Důstojník VKR tu tedy nebyl sám; a jestliže tu byl jeden, musel tu být i...
Přímo naproti pokoji 23 cvakla klika. Havelock se vrhl ke zdi vpravo ode dveří, které se otevřely; bleskurychle se otočil s pistolí ve výši prsou, aby mohl vypálit, udeřit hlavní útočníka nebo ruku spustit k pasu, kdyby šlo o normálního hotelového hosta. Muž se krčil u země a zvedal pistoli. Havelock ho praštil hlavní přes hlavu a Rus padl naznak do pokoje. Michael se pustil za ním, přičemž přidržel dveře, aby se nezabouchly; nechal je pootevřené a chvíli čekal. Na chodbě panovalo ticho. Odcouval ode dveří s napřaženou zbrani, zatímco očima hledal na podlaze agentovu pistoli: ležela několik metrů od rozvědčíka v bezvědomí. Michael ji zvedl; také toto byla Graz-Burja. Zastrčil ji do kapsy u saka a přitáhl k sobě ležícího Rusa: nehýbal se; v bezvědomí zůstane několik hodin.
Vstal, došel ke dveřím a vyrazil na chodbu. Rychlé pohyby v posledních minutách ho vysílily: opřel se tedy o zeď, pomalu a hluboce oddychoval a snažil se nemyslet na bolest. Nemůže to teď vzdát. Byl tu ten chlap v otevřených dveřích u schodiště: někdo by mohl jít kolem, uvidět ho a začít trojčit - pochopitelně, až když by obrátil mrtvému kapsy naruby. Michael se odtrhl od stěny a tiše se plížil chodbou za schody, kde zavřel nebezpečné dveře a vydal se k pokoji 23.
Díval se na vybledlá písmena a bylo mu jasné, že musí nasadit všechny síly. Nezbývalo mu než se spolehnout na moment překvapení: vypjal prsa, odstoupil ode dveří, načež se proti nim rozběhl s napřaženými zdravým ramenem a narazil do nich plnou vahou. Dveře se rozletěly a důstojník VKR se otočil od okna, zatímco rukou hmatal po pistoli. Zarazil se a zvedl ruce, s očima vytřeštěnýma na tlustou hlaveň pistole Magnum, která mu mířila na hlavu.
"Prý jste mě hledal," začal Havelock.
"Zřejmě jsem věřil nesprávným lidem," opáčil Rus klidně výbornou angličtinou.
"Vaši lidé tu chybu neudělali," přerušil ho Michael.
"Jste důležitý."
"A vy jste prohrál."
"Nenařídil jsem, aby vás zabili. Oni - snad."
"Teď lžete, ale na tom nesejde. Jak už jsem řekl, máte to prohrané."
"Gratuluji," zamumlal agent VKR a pošilhával po vyražených dveřích.
"Neposloucháte mě. Přostě jste prohrál. Ten chlapík v pokoji naproti vám moc nepomůže."
"Aha."
"Ani ten dole za schody. Ten je dokonce mrtvý."
"Nět! Molnija!" Ruský agent zbledl.
"Můžeme mluvit rusky, jestli je vám to příjemnější."
"Mně je to jedno," odtušil vylekaný muž. "Vystudoval jsem MIT."
"Anebo jste studoval v americké vesničce u Novgorodu, akademická hodnost: KGB."

"V Cambridgi, ne v Novgorodu," zavrčel Rus nenávistně.
"Jistě, zapomněl jsem. VKR je elitní jednotka. Studium u nadřízené organizace by se dalo považovat za urážku: ubozí nevzdělanci, kteří by chtěli dávat tituly někomu, kdo je lepší než oni."
"Sovětská vláda takhle neuvažuje."
"Zkuste to vyprávět své babičce."
"Na tom nezáleží."
"To tedy ne. Co se dělo na Costa Brava?"
"Nemám potuchy, o čem mluvíte."
"Jste od VKR z Barcelony a Costa Brava je ve vašem sektoru! Co se tam stalo v noci ze čtvrtého června?"
"Nic, co by se nás nějak týkalo."
"Hni sebou!"
"Cože?"
"Ke zdi!"
Byla to pevná a těžká venkovní zeď, která tu takhle stála celá desetiletí. Rus se k ní neochotně odebral a Havelock pokračoval:
"Jsem takové sousto, že ani tvůj sekční šéf v Moskvě nezná pravdu. Ty ale jo, a proto jsi tady v Paříži a proto jsi na mou hlavu vypsal odměnu."
"To vás špatně informovali. Zatajit informace před svými nadřízenými je zločin, který se v podstatě rovná zradě. A co se týče toho, že jsem z Barcelony, to byste měl přece pochopit. Bylo to vaše poslední působiště a já byl váš poslední protivník. Mám o vás nejčerstvější zprávy, takže - kdo by se na to líp hodil než já?"
"Jsi dobrý. Hezky se vykrucuješ."
"Nepověděl jsem vám nic, co byste už nevěděl nebo co byste si nemohl zjistit."
"Na něco jsi zapomněl. Proč je o mě takový zájem? Tvým kolegům z KGB můžu být totálně ukradený. A co víc, ani se mě nedotknou - pro ně jsem prašivý. A vy? Vojennaja se mě nemůže dočkat."
"Nebudu popírat, že mezi oběma službami existuje určitá rivalita, a stejně tak mezi jednotlivými odděleními. Nejspíš jsme se to naučili od vás."
"To není odpověď."
"Víme některé věci, o kterých naši soudruzi nemají ani tušení."
"Například?"
"Vaše vlastní vláda vás označila za ‚beznadějný případ`."
"Víte proč?"
"Na důvodech teď nezáleží. Nabízíme vám azyl."
"Na důvodech záleží vždycky," opravil ho Michael.
"Dobrá," připustil neochotně sovětský důstojník. "Došli k názoru, že jste - nevyrovnaný."
"Z jakého důvodu?"
"Agresivita, která se projevuje výhrůžkami a jistými telegramy. Halucinace."
"Kvůli Costa Brava?"
"Ano."
"Jenom tohle? Jeden den jsem normální, odesílám patřičná hlášení a odcházím na odpočinek - a druhý den je ze mne šílenec? Teď ti to zrovna dobře nejde. To vytáčení myslím."
"Říkám vám, co vím," trval na svém Rus. "Já o tom nerozhoduju, já jenom plním rozkazy. Odměna, jak říkáte, vypsána byla - ale na to, že se my dva setkáme. Proč by to mělo být jinak? Kdybychom vás chtěli zabít, bylo by jednodušší zjistit, kde jste, a pak zavolat k vám na velvyslanectví a vyžádat si správnou linku - ujišťuju vás, že víme, kterou. Zpráva by se dostala k těm pravým lidem a my bychom měli čisté ruce."
"Když mi ovšem nabídnete azyl a já ho přijmu, přitáhnete si domů kořist, které se vaši méně nadaní soudruzi radši vyhnuli, protože předpokládali, že je to past."
"V podstatě ano. Můžeme si promluvit?"
"Už mluvíme."
Havelock si muže prohlížel: hovořil přesvědčivě, pravděpodobně vypovídal o své verzi pravdy. Měl to být azyl - nebo kulka do hlavy? Je třeba odhalit lži a ne to, jak si nějaký podřízený vykládá pravdu. Koutkem oka Michael zahlédl nad skříňkou u zdi zrcadlo. Pravil:
"Očekáváte, že vám vyžvaním něco, o čem si myslíte, že to vím."
"Zachránili bychom vám život. Je vám přece jasné, že rozkaz k likvidaci ‚beznadějného případu` se neodvolává."
"Prostě mi navrhujete, abych přešel k nepříteli:"
"Máte snad na vybranou? Jak dlouho si myslíte, že dokážete unikat? Kolik vám podle vás zbývá času, než vás pomocí těch svých sítí a počítačů najdou?"
"Mám svoje zkušenosti, svoje prostředky. Třeba se mi chce riskovat. Jsou známy případy, kdy lidé zmizeli - ne do gulagů, ale někam jinam a žili šťastně a spokojeně až do smrti. Copak mi můžete nabídnout něco lepšího?"
"Co byste chtěl? Pohodlí, peníze, život na úrovni? To všechno můžete mít. Zasloužíte si to."
"Ve vaší zemi ne. V Sovětském svazu bych žít nedokázal."
"Ale?"
"Co kdybych vám řekl, že jsem si už vybral takové hezké místečko? Tisíce kilometrů odtud v Tichomoří, na Šalamounových ostrovech. Jednou jsem tam byl, vypadá to tam civilizovaně, i když je to dost z ruky, a nikdo by mě tam nenašel. Kdybych měl dost peněz, mohl bych tam v klidu dožít."

"I to se dá zařídit. Jsem oprávněn vám to přislíbit."
Lež číslo jedna. Žádný zběh nikdy neopustil území Sovětského svazu a důstojník VKR to dobře věděl.
"Do Paříže jsi přiletěl včera. Jak ses dověděl, že jsem tady?"
"Od informátorů v Římě. Jak jinak?"
"Jak to věděli oni?"
"Na to se přece člověk informátorů neptá."
"Houby!"
"Pokud jim věří."
"Na pramen se ptá každý. Jeden přece neopustí svou pozici a nepoletí do města vzdáleného stovky kilometrů, dokud si není zatraceně jistý, že má proč."
"Dobře," připustil agent VKR "Trochu se pátralo. Přišli na jednoho chlapíka v Civitavecchii, který tvrdil, že jste na cestě do Paříže."
"Kdy ses o tom dověděl ty?"
"Včera, pochopitelně," odtušil Rus netrpělivě.
"Kdy včera?"
"Pozdě odpoledne. Asi tak v půl šesté. Přesněji řečeno, v půl šesté a pět minut."
Lež číslo dvě. Prozradil ho přesný časový údaj. Do Paříže musel odjet až poté, co se doslechl o událostech v Col des Moulinets, tedy až po osmé večer.
"Jste si tedy jistí, že to, co vám můžu prozradit o naší výzvědné činnosti v Evropě, má pro vás takovou cenu, že jste ochotni nést případné následky - které se ostatně vždycky spojují se zběhnutím agenta mojí úrovně?"
"Přirozeně."
"Vedení KGB takový názor nesdílí."
"Jsou to kašpaři. Nebo spíš staré, vyděšené ovce. Však my s nimi jednou zatočíme."
"Nezajímá vás, že bych mohl být naprogramovaný? Že všechno, co vám řeknu, můžou být jenom pohádky bez ladu a skladu?"
"Ani náhodou. To byste nebyl ‚beznadějný případ`.`
"A co když jsem skutečně paranoik?"
"Ne. Nic takového nejste. Jste pořád to, co předtím - výjimečně inteligentní mistr svého oboru."
Lež číslo tři. Zpráva o jeho údajném šílenství se rozšířila a Washington jí věřil: konečně, nebožtík Ogidvie to potvrdil.
"Aha," přitakal Havelock a zkřivil obličej předstíranou bolestí (i když tak moc ji zase předstírat nemusel). "Jsem hrozně unavený," pokračoval, zatímco trochu sklonil hlaveň pistole, pootočil se doleva a očima zamířil k zrcadlu. "Dostal jsem to. Už pár nocí jsem nespal a jak říkáš, prostě jen utíkám a snažím se přijít na to, proč..."
"Na co?" zeptal se Rus se soucitem v hlase. "Vždyť je to jasné. Úsporné opatření: místo, aby museli měnit kódy, sítě a prameny, rozhodli se zlikvidovat muže, který toho moc ví. To je vaše odměna za šestnáct let služby. ‚Beznadějný případ."`
Michael spustil hlaveň ještě níž a sklonil hlavu; očima však pozorně sledoval odraz v zrcadle.
"Musím o tom přemýšlet," zašeptal. "Je to všechno takové nesmyslné, nepředstavitelné."
Lež číslo čtyři - ta nejvýznamnější. Rus sáhl po pistoli! Havelock uskočil a vypálil; kulka se zasekla do zdi. Důstojník VKR se chytil za loket, rukávem mu prosakovala krev a kapala na podlahu. "Ubljúdok!" zařval.
"To je teprve začátek," zašeptal Michael, ovládaje vztek. Přistrčil Rusa ke stěně, vytáhl mu z pouzdra zbraň a odhodil ji na druhý konec pokoje. "Byl sis moc jistý sám sebou, soudruhu. Příště nic neříkej tak sebejistě, připusť možnost, že někdo mohl udělat chybu. Tys jich udělal hned několik."
Rus mlčel, oči plné směsi nenávisti a rezignace. Havelock ten pohled znal - byla to kombinace vzteku a pochopení, co doopravdy znamená být smrtelný, druhá přirozenost lidí, kteří se léta učili nenávidět a umírat. Ať už si říkali, jak chtěli: gestapo, Nippon Kai, Organizace pro osvobození Palestiny, VKR.. Existovaly i menší skupiny amatérů, kteří kromě arogance a zloby neznali nic (jejich případná smrt do jejich dětinských snů jaksi nepatřila), uřvaných fanatiků, kteří pochodovali za rachotu bubnů vzteklé demagogie.
Michael na ticho odpověděl mlčením a věnoval Rusovi stejně nenávistný pohled. Pak promluvil.
"Neplýtvej adrenalinem," pronesl klidně. "Nechci tě zabít. Na něco takového jsi připravený, čekal jsi na to roky. Ať mě vezme čert, jestli ti to takhle ulehčím! Místo toho ti napřed ustřelím obě čéšky - a potom zápěstí. Na to připravený nejsi, co - žít jako mrzák. Nikdo na to není připravený a rozhodně ne lidi jako ty. Najednou nebudeš moct dělat spoustu věcí. Jednoduchých. Dojít ke dveřím nebo ke skříni, otevřít je. Vytočit telefonní číslo nebo jít na záchod. Vytáhnout pistoli a zmáčknout kohoutek."
Rus zbledl a spodní ret se mu roztřásl.
"Nét," zašeptal chraptivě.
"Da," odpověděl Havelock. "Můžeš mi v tom ovšem zabránit. Když mi povíš, jak to bylo na Costa Brava."
"Už jsem to říkal! Nic se tam nedělo!"
Michael střelil agenta do stehna a po stěně se rozstříkla krev. Rus začal křičet a svezl se na podlahu. Michael mu ucpal levačkou ústa.
"Teď jsem se ještě netrefil. Příště už to bude čéška. Napřed jedna, pak druhá."
Vstal s hlavní pistole namířenou směrem dolů.
"Ne! Přestaňte!"
Důstojník VKR se k němu připlazil a chytil ho za nohu. Byl dokonale zlomený; smrt by ještě snesl, ale ne to, co mu Michael sliboval.

"Povím vám, co vím."
"Poznám, jestli lžeš. Prst držím na spoušti a mířím na tvou pravou ruku. Když zalžeš, přijdeš o ni."
"Říkal jsem vám pravdu. My jsme na Costa Brava nebyli."
"Rozluštili jsme váš kód. Tedy, rozluštil ho Washington. Sám jsem ho viděl, sám jsem ho odesílal!"
"Washington nerozluštil nic. Ten kód jsme odvolali týden před čtvrtým červnem. A i kdybyste ho odeslali a my ho přijali, nemohli jsme udělat nic. Nebylo to fyzicky možné."
"Jak to?"
"Protože jsme nebyli nikde poblíž, nikdo z nás. Z toho sektoru nás poslali pryč." Rus bolestivě zakašlal a zkřivil obličej. "V té době byly zrušeny všechny operace a nikdo z nás se nesměl k pláži Monte Bello na Costa Brava přiblížit na méně než čtyřicet kilometrů."
"Lžeš!"
"Ne," trval na svém agent VKR s očima upřenýma na Michaela. "Nelžu. To byl příkaz z Moskvy."

DRUHÁ KNIHA

15

Té noci ve Washingtonu lilo jako z konve. Po ulicích se prohánět vítr a ztěžoval výhled řidičům i chodcům, světla reflektorů se rozmazávala a oslňovala každého, kdo se do nich podíval. Ani řidič limuzíny, která mířila Čtrnáctou ulicí k Východní bráně Bílého domu, se tomuto problému nevyhnul. Šlápl na brzdy a trhl volantem, aby se vyhnul protijedoucímu sporťáku, jehož reflektory mu dodávaly vzhled útočící vosy; byl to naprosto zbytečný manévr, protože malý vůz se držel na své straně ulice, v bezpečné vzdálenosti od něj. Řidič by rád věděl, jestli si jeho významní cestující omylu povšimli.
"Promiňte, pánové," pravil směrem k dorozumívacímu zařízení, s očima upřenýma na zpětné zrcátko a na skleněnou přepážku, která oddělovala přední sedadla od zadních.
Nikdo neodpověděl: vypadalo to, že ho neslyšeli; i když mu bylo jasné, že ho slyšet museli - svítilo modré světlo, které znamenalo, že jeho slova byla přenesena dozadu. Červená kontrolka samozřejmě nesvítila, takže nemohl zaslechnout nic z toho, o čem se mluvilo na zadním sedadle; ostatně, červená žárovka se rozsvěcela jen tehdy, dávali-li cestující řidiči nějaké instrukce. Dorozumívací systém se každý den v garážích pečlivě kontroloval a dokonce se proslýchalo, že do aut byly nainstalovány malé spínače, které by zaznamenaly každý pokus o zásah do mechanismu interkomu.
Tyto limuzíny přiděloval důležitým osobnostem sám prezident Spojených států a jejich řidiči museli projít celou řadou bezpečnostních testů. Všichni byli svobodní a bezdětní, váleční veteráni, kteří prokázali své schopnosti pod nepřátelskou palbou. Museli mít zkušenosti s partyzánským způsobem vedení boje a s diverzní činností. Vozy, které řídili, byly považovány za naprosto bezpečné, okna dokázala odolat i výstřelu z pětačtyřicítky a na podvozku aut byla namontována zaměřovací zařízení společně s tryskami, které mohly v případě potřeby vypouštět dva druhy plynu: jeden pouze uspával a hodil se proto pro případ pouličních nepokojů, zatímco druhý, smrtelně jedovatá sloučenina dioxidu, byl určen pro teroristy. Řidičům řekli: "Chraňte své pasažéry i za cenu vlastního života." Proč? Protože tito muži znali státní tajemství, byli to prezidentovi poradci v dobách krize.
Šofér mrkl na hodiny na palubní desce: bylo devět hodin dvacet minut. Před čtyřmi hodinami vrátil vůz do garáže, počkal, až proběhne elektronická kontrola, a šel domů. O pětatřicet minut později už popíjel v restauraci na K Street a právě si chtěl objednat večeři, když se mu u opasku ozvalo zapípání. Zatelefonoval do dispečinku ochranky a tam ho vyzvali, aby se neprodleně dostavil do garáží: poplach Vodnář Jedna, Štír v ascendentu. Zdánlivě nesmyslné hlášení bylo jasné: v Oválném salonku někdo stiskl knoflík a všichni starší řidiči měli pohotovost, bez ohledu na původně platný rozpis.
V garáži ho poněkud překvapilo, že jsou přistavena jen dvě vozidla: čekal, že tu najde všech šest černých lincolnů v plné parádě. Místo toho tu stály jen dva: jeden měl zamířit na jistou adresu v Berwyn Heighte v Marylandu a druhý - ten jeho - na základnu Andrews a počkat tam na dva muže, kteří přiletí čtvrt hodiny po sobě zvláštními vojenskými letadly z ostrovů v Karibském moři.
Mladší z obou mužů dorazil jako první a řidič ho okamžitě poznal: byl to Halyard, což sice anglicky znamená zdvíhací lano na lodi, ale tento muž si svou pověst vydobyl na souši. Generálporučík Malcolm Halyard, veterán z 2. světové války, Koreje a Vietnamu. Plešatý voják začal kariéru tím, že velel četám a rotám ve Francii a na Rýně, poté plukům v Kaesongu a Inčonu a nakonec armádám v Jihovýchodní Asii, kde ho řidič nejednou potkal v Danangu. Mezi vysokými vojenskými hodnostáři to byla zvláštní figurka: odmítal poskytovat tiskové konference a přesto všude, kde se objevil, ho jako první vítali fotografové společenských rubrik: "Provazolezce" Halyarda všichni považovali za geniálního taktika; navíc byl jedním z prvních, kdo v Kongresu prohlásili, že Vietnam je do nebe volající pitomost, která se nedá vyhrát. Publicitě se vyhýbal se stejnou vytrvalostí, jakou prokazoval na bitevním poli, a šuškalo se, že prezident oceňuje jeho schopnost držet se zpátky.
Generál se nechal odvést k limuzíně, pozdravil šoféra a bez dalšího slova se usadil vzadu.
Druhý muž se objevil o dvanáct minut později. Od "Provazolezce" Halyarda se lišil asi jako orel od lva, i když oba byli vynikajícími exempláři svého druhu. Addison Brooks byl právník, mezinárodní bankéř, pravá ruka mnoha státníků, velvyslanec a nakonec poradce samotného prezidenta. Byl ztělesněním východní aristokracie, poslední ze staré školy, typický protestant, který svou pověst suchara zlehčoval smyslem pro humor, jenž dokázal být stejně jemný a chápající jako sžíravý. V politických válkách se mu podařilo přežít díky téže vytrvalosti, jakou disponoval Halyard; v podstatě se

dalo říci, že oba muži dokázali přistoupit na kompromisy, pokud šlo o nějaká praktická opatření, ale nikdy ne, co se týkalo zásad. Samozřejmě, že řidič neměl tahle fakta ze své hlavy: přečetl si je kdysi ve Washington Postu, kde jeho pozornost upoutal sloupek o obou osobnostech, které dobře znal. Sám velvyslance mnohokrát vezl a lichotilo mu, že si starý Brooks pamatoval jeho jméno a že si vždycky našel čas prohodit s ním pár slov: "Jacku, můj vnuk přísahá, že tě viděl hrát v televizi baseball." nebo "Zatraceně, Jacku, jak to děláš, že netloustneš? Mě pořád nutí žena, abych si do vodky lil ten příšerný dietní džus." Poslední tvrzení bylo trochu přehnané: velvyslanec byl vysoký a štíhlý, s šedivými vlasy a pečlivě zastřiženým knírem, díky němuž vypadal spíše jako Angličan než jako Američan.
Dnes se ovšem na základně Andrews nevtipkovalo: Brooks jen roztržitě pokývl řidiči, který mu otevíral dveře, a pak jeho zraky spočinuly na generálporučíkovi uvnitř. V tu chvíli vyslovil jediné slovo: "Parsifal". Žádný jiný pozdrav se neozval.
Když se Brooks posadil vedle Halyarda, začali spolu tiše rozmlouvat; přitom se na sebe dívali, jako by se jeden druhého ptal na něco, na co nikdo z nich nezná odpověď. Posléze zmlkli, nebo to tak aspoň vypadalo: pokaždé, když na ně pohlédl - jako například teď - diplomat i voják seděli vzpřímeně, zírali dopředu a mlčeli. Ať je do Bílého domu přivádéla jakákoli katastrofa, zřejmě pro ni neexistovala správná slova.
Řidič zahnul na úzkou cestu vedoucí k Východní bráně a usilovně vzpomínal. Stejně jako mnoho univerzitních atletů byl mnohem schopnější na hřišti než v přednáškovém sále či v laboratoři; jeho trenéři mu navrhli kurs hudební nauky, aby kulturně nezakrněl. To se tedy spletli - nebylo to k ničemu - avšak přece jen, něco si z té doby zapamatoval. Parsifal je přece Wagnerova opera.
Řidič lincolnu číslo sedm sjel z Kenilworth Road do obytné čtvrti Berwyn Heights v Marylandu. Na zadané adrese už několikrát byl, a proto jej také dnes v noci vybrali - i přes jeho předchozí žádost, aby už nikdy nemusel vozit náměstka ministerského předsedy Emoryho Bradforda. Když se ho dispečer ochranky ptal proč, odpověděl prostě, že toho chlapa nemá rád.
"No jo, ale to nás tady vůbec nezajímá," řekli mu. "Budeš ještě muset počkat, až se tu všichni budeme řídit podle tvých libůstek. A do té doby koukej dělat svou práci!"
Samozřejmě, o to tady šlo - práce. Pokud bylo součásti jeho práce chránit Emoryho Bradforda s nasazením života, nebyl si jistý, že by byl něčeho takového schopen. Před dvaceti lety byl chladný analytik Bradford jedním z těch bystrých, mladých pragmatiků, kteří v honbě za mocí kolem sebe sekali hlava nehlava. Pokračovali v tom i po neštěstí v Dallasu a smutek brzy vystřídala snaha přizpůsobit se změněným podmínkám. Národ byl ohrožen a ti, kdo chápali agresívní povahu komunistických skupin, museli držet při sobě a pevně odolávat. Ze studeného, bezcitného Bradforda se stal rozvášněný jestřáb a ze hry zvané domino základní princip zachování svobody.
Jeden farmářský synek z Idaha si také nechal poplést hlavu a přihlásil se do armády; byl to jeho osobní protest proti těm špinavým vlasatcům, co pálili vlajky a povolávatí rozkazy a plivali na všechno, co bylo správné a - americké. O osm měsíců později se už farmářský synek prodíral džunglí a sledoval, jak jeho kamarádům ustřelují ruce, nohy a hlavy. Viděl, jak celé jednotky berou nohy na ramena a jak jejich velitelé zvesela prodávají pušky, džípy a celé náklady potravin. Začínal chápat to, co bylo jásné všem kromě Washingtonu a velitelství v Saigónu: takzvané oběti takzvaných hord neznabohů zvysoka kašlaly na všechno, dokud měly hlavu na krku a vydělávaly peníze. To oni pálili a plivali na všechno, co se nedalo vyměnit nebo prodat, a smáli se jim. Bože, jak ti se museli smát! Komu? Přece těm svým takzvaným zachráncům, bulíkům s růžovou kůží a kulatýma očima, kteří nesli nápor střelby a minových polí a přicházeli o ruce, nohy a hlavy.
Pak se to stalo: rozvášněný jestřáb Emory Bradford ve Waahingtonu pochopil, odkud vítr vane. Vystoupil před komisí Senátu, roztrhl roucho své, nasypal si popel na hlavu a oznámil národu, že prostě došlo k chybě, že geniální stratégové - jeho samotného nevyjímaje, se tragicky zmýlili. Doporučil okamžité stažení jednotek: z jestřába se stala rozvášněná holubička.
Vstali a zatleskali mu. A zatím se po džunglích válely hlavy a ruce a nohy a farmářský synek z Idaha dělal co mohl, jen aby nepřišel o život jako válečny zajatec. Potlesk vstoje, zatracená práce!
Ne, pane Bradforde, nebudu pro vás nasazovat život. Už ne. Velký třípodlažní dům v koloniálním stylu stál za pečlivě ostříhaným trávníčkem, který sliboval někde vzadu bazén a tenisový kurt. I ti nejlepší a nejchytřejší se občas potřebovali vydovádět - byla to součást jejich životního stylu, část masky, v jaké se ukazovali na veřejnosti. Farmářský synek z Idaha uvažoval o tom, jak by se asi náměstek ministerského předsedy Emory Bradford zachoval v deltě řeky Mekong, zamořené vodními krysami. Nejspíš příkladně, čert ho vem!
Šofér hrábl pod přístrojovou desku a zvedl mikrofon. Stiskl tlačítko.
"Sedmička dispečinku."
"Mluvte, Sedmičko."
"Jsem na místě. Uvědomte náklad."
"Provedeme, Sedmičko. Dobrý čas. Měl bys dojet k Vodnáři stejně se Čtyřkou."
"To mě těší. Snažíme se vyhovět."
Všichni tři vešli do výtahu společně; oba starší muže překvapilo, že se má porada odbývat v podzemní operační místnosti a ne v Oválném salónku. Náměstek ministerského předsedy zřejmě věděl, proč tomu tak je: operační místnost byla pro takový účel lépe vybavena. Byly v ní počítače a projektory, které mohly promítat obrazy a informace na velké plátno, komunikační zařízení, díky nimž bylo možné se z Bílého domu spojit s libovolným místem na světě, a databanky, které dokázaly oddělit fakta od tun zbytečné omáčky. Na druhé straně bylo všechno to složité zařízení na nic, dokud se jim nepodaří vymyslet, co udělat. Stalo se to? uvažovali postarší poradci a tázavě se dívali jeden na druhého. Přišli na to? Pokud ano, prezidentská výzva to nijak nenaznačovala. Spíše naopak: "Štír v ascendentu" znamenal katastrofu a oba cítili, jak se jim svírá žaludek. Vystoupili a společně kráčeli zářivě bílou chodbou k vyčleněné místnosti, kde na ně

čekal prezident Spojených států.
Prezident Charles Berquist je stroze pozdravil a všichni pochopili. Chlad nebyl součástí povahy tohoto podsaditého muže z Minnesoty - byl tvrdý, to ano, hodně tvrdý, ale ne chladný. Musel mít pořádně nahnáno. Netrpělivě jim pokynul, aby se posadili ke stolu ve tvaru U, který stál u zdi naproti promítacímu plátnu. U každé židle byla připravena malá lampička namířená na poznámkový blok. Addison Brooks se posadil napravo od Berquista, generál Halyard po jeho levici a mladý Emory Bradford za státníka, na židli posunutou tak, aby mohl mluvit ke všem třem. Bylo to logické uspořádání: většina otázek bude kladena právě Bradfordovi a stejně tak on se bude nejvíc ptát. Uprostřed místnosti stál ještě jeden stolek, tentokrát obdélníkový, se dvěma otáčeeími křesly.
"Vypadáte unaveně, pane prezidente," pravil Brooks, když si sedli a seřídili lampy.
"To jsem," souhlasil Berquist. "Taky je mi líto, že jsem vás sem musel hnát v tomhle počasí."
"Jestliže jste považoval za nutné nás povolat," prohlásil Halyard, "mám dojem, že počasí je to poslední, co by nám mohlo vadit."
"To je pravda." Prezident stiskl tlačítko u své levé ruky. "První snímek, prosím."
Světla zhasla a od té chvíle svítily jen malé lampičky. Na plátně se objevily fotografie čtyř mužů.
"Znáte někoho z nich?" zeptal se Berquist a rychle dodal: "Emoryho se neptám, ten je zná všechny."
Velvyslanec spolu s generálem se podívali napřed na Bradforda a pak na fotografie. První promluvil Addison Brooks.
"Ten chlapík vpravo nahoře se jmenuje Stern. David nebo Daniel Stern, mám ten dojem. Dělá ve vládě, ne? Odborník na Evropu, dobrý analytik a vůbec dobrý chlap."
"Ano," přikývl Berquist. "A co ty, Mate? Poznáváš někoho?"
"Nejsem si jistý," zabručel penzionovaný generál a mžoural na plátno. "Ten pod tím Sternem; vpravo dole. Zdá se mi, že jsem ho už někde viděl."
"Taky že ano," přisvědčil Bradford. "Dělal v Pentagonu." "
Nevzpomínám si na jeho uniformu, ani na hodnost."
"Žádnou neměl. Je to lékař a mluvil na několika panelových diakusích o traumatu válečných zajatců. Na pár z nich jste byl, jestli se nepletu."
"Jo, jistě, už si vzpomínám. Je to psychiatr."
"Jedna z hlavních autorit, co se týče stresového chování," doplnil Bradford a prohlížel si oba muže.
"Cože?" ptal se velvyslanec naléhavě. "Stresové chování?"
Poradci vypadali překvapeně. Starý voják se naklonil nad stůl.
"Je tu nějaká souvislost?" chtěl vědět.
"S Parsifalem?"
"S čím jiným? Je?"
"Je, ale tohle s tím nemá co dělat."
"Co s tím nemá co dělat?"
"Millerova specializace. Totiž, to je jeho jméno. Dr. Paul Miller. Nedomníváme se, že jeho souvislost s Parsifalem má co dělat s jeho pracemi o stresu."
"Díky bohu," zamumlal generál.
"Tak co tedy?" naléhal diplomat netrpělivě.
"Mohu, pane prezidente?" zeptal se Bradford s očima upřenýma na nejvyššího velitele ozbrojených sil. Berquist mlčky přikyvl; náměstek se obrátil k obrázkům na plátně.
"Ti dva muži vlevo, nahoře a dole, jsou po řadě John Philip Ogilvie a Victor Alan Dawson."
"Dawson je právník," vmísil se Addison Brooks. "nikdy jsem ho neviděl, ale četl jsem nějaké jeho zprávy. Báječně se vyzná v mezinárodních smlouvách, instinktivně rozumí cizím právním systémům a má v malíčku všechny jejich kličky."
"Vynikající odborník," souhlasil prezident.
"A poslední muž," pokračoval Bradford rychle, "taky nebyl žádná nula. Skoro dvacet let pracoval v terénu jako tajný agent. Byl to jeden z nejzkušenějších taktiků v oblasti tajných operací."
Oba poradci si povšimli toho, že náměstek mluví v minulém čase; pohlédli na sebe a pak na prezidenta Berquista.
Státník přikyvl.
"Jsou mrtvi," pravil prezident a pravačkou si nervózně masíroval spánky. "Jeden jako druhý. Ogilvie zahynul před čtyřmi dny v Římě - zbloudilá kulka, vcelku normální nehoda. Jenže u těch ostatních to nehoda nebyla. Někdo je zavraždil Dawsona a Sterna společně a Millera ve stejnou chvíli o třicet kilometrů dál."
Velvyslanec se předklonil a zahleděl se na plátno.
"Čtyři lidé," zamumlal. "Jeden expert na evropskou politiku, další právník zaměřený skoro výlučně na mezinárodní právo, třetí bývalý tajny agent s širokými zkušenostmi, a čtvrtý psychiatr uznávaný jako odborník na stresové chování."
"Divná sešlost obětí," uzavřel starý voják.
"Souvisí spolu, Mate," pravil Brooks. "A všichni dohromady s Parsifalem. Nemám pravdu, pane prezidente?"
"Ať to vysvětlí Emory," opáčil Berquist. "Stejně to bude na něm."
Bradford na ně vrhl pohled, který sděloval, že sice rád všechno vyšvětlí, ale nerad by, aby veškerá zodpovědnost zůstala na něm. Podle pomalého nadechnutí a tichého hlasu se dalo soudit, že je připraven na nejhorší.
"Tito muži byli stratégové konzulárních operací."
"Costa Brava!" zašeptal velvyslanec.
"Začali se v tom hrabat a našli nás," zamračil se Halyard.
"A zaplatili za to životem."

"Ano," souhlasil Bradford. "Jenomže nevíme, jak se to stalo."
"Jak přišli o život?" zapochyboval generál.
"To víme," odpověděl náměstek. "Provedli to velice profesionálně a rychle."
"Tak čemu vlastně nerozumíte?"
"Jakou to má souvislost s Parsifalem."
"Přece jste říkal, že ta souvislost existuje," naléhal starší státník. "Existuje nebo ne?"
"Musí existovat. Jenže ji zatím nechápeme."
"Já nechápu vás," zabručel voják.
"Začni radši od začátku, Emory," vložil se do rozmluvy prezident. "Od toho začátku, jak ho vidíš ty. Od Říma."
Bradford přikývl.
"Před pěti dny dostali stratégové přednostní telegram od naší římské spojky, jistého podplukovníka Baylora, s krycím jménem Brown. Dohlíží tam na síť pro tajné operace."
"Lamy Baylor?"
"Ano, generále."
"Zatraceně dobrý důstojník. Dejte mi dvacet negrů, jako je on, a můžeme vyhodit vojenskou akademii do vzduchu!"
"Podplukovník Baylor je totiž černoch, pane velvyslanče:
"Domnívám se, že jsem to pochopil, pane náměstku."
"Pro Kristovy rány, Emory," zaúpěl Berquist.
"Axio, pane prezidente. Takže, abych pokračoval - Baylorův telegram se zmiňoval o schůzce, kterou měl s -" Bradford se zarazil a neochotně prozradil jméno: "- Michaelem Havelockem."
"Costa Brava," zamumlal voják.
"Parsifal," doplnil Brooks a po okamžiku mlčení spustil vyčítavě: "Ale Havelock přece skončil. Když ho pustili z kliniky, byl pod dohledem a každý jeho krok se analyzoval. Byli jsme si jistí, že v tom nic není, absolutně nic."
"Míň než nic," přisvědčil náměstek. "Za předem stanovených podmínek dokonce přijal místo hostujícího profesora na univerzitě v Concordu v New Hampshire. Takže byl dokonale mimo hru a my se mohli vrátit zpátky k původnímu scénáři."
"Jak se to změnilo?" zajímal se voják. "Myslím, jak to, že se Havelock vrátil?"
Bradford se znovu odmlčel a když promluvil, znělo to opět, jako by se mu nechtělo: "Ta Karasová. Objevila se a on ji potkal v Římě."
Kolem stolu zavládlo překvapené ticho. Oběma starším mužům ztuhly rysy; propíchli náměstka pohledem, který Bradford snášel s naprostou rezignací.
Nakonec se ozval velvyslanec: "Kdy se to stalo?"
"Před deseti dny."
"Jak to, pane prezidente, že nás nikdo neinformoval?" pokračoval Brooks s očima zabodnutýma do Bradforda.
"To je prosté," odpověděl náměstek místo prezidenta. "Protože já jsem o tom nic nevěděl."
"To je naprosto nepřijatelné!"
"Nesnesitelné," doplnil voják ostře. "Co tady k čertu vlastně děláte?"
"Jsme vysoce efektivní organizace, která reaguje na příjem informací. V tomto případě možná až moc efektivní a pohotová."
"Vysvětlete!" vyštěkl Halyard.
"Tihle čtyři," ukázal Bradford na fotografie mrtvých stratégů, "byli nezvratně přesvědčeni o tom, že Karasová zemřela na Costa Brava. Jak by si mohli myslet něco jiného? Všechno jsme propracovali do nejmenšího detailu. Nebylo místo pro spekulace: její smrt dosvědčil sám Havelock a později přišly další důkazy v podobě zakrváceného šatstva. Chtěli jsme, aby to všichni vzali, a nikdo se na nic neptal - nejméně ze všech sám Havelock."
"Jenže ona se objevila," naléhal Halyard. "Říkáte, že on ji viděl. Předpokládám, že to bylo v Baylorově telegramu."
"Jo."
"Tak proč to okamžitě nehlásili?" ptal se Brooks.
"Protože tomu nevěřili," odvětil Bradford. "Domnívali se, že se Havelock zbláznil, že má halucinace. Poslali do Říma Ogilvieho - to samo o sobě je zvláštní okolnost a nasvědčuje, jakou vážnost situaci přikládali. Baylor to potvrdil. Ogilvie mu řekl, že Havelock je šílený, že vidí neexistující věci a lidi a že tyhle halucinace jsou způsobené latentní agresivitou a roky, které strávil pod příšerným tlakem. Prostě už to nevydržel a zhroutil se - aspoň tohle tvrdil Ogilvie."
"Podle mě na to přišel Miller," vmísil se prezident. "Konečně, na nic jiného asi ani přijít nemohl."
"Havelockovo chování začalo být nebezpečné," pokračoval náměstek. "Vyhrožoval, že zveřejní naše minulé i současné tajné operace, což by nás znemožnilo po celé Evropě, pokud mu ovšem neodpovědí na jeho otázky. Dokonce poslal pár telegramů, aby nám ukázal, co dovede. Stratégové ho brali dost vážně. Ogilvie měl v Římě Havelocka buďto unést, anebo ho zabít."
"Místo toho zabili jeho," prohlásil voják bez pohnutí. "Tragická nehoda. Podplukovník Baylor kryl Ogilvieho při jeho setkání s Havelockem - odbývalo se to na Palatinu, na opuštěném místě. Došlo k hádce, Ogilvie předčasně vypustil nervový plyn a protože zařízení selhalo; Havelock na něj vytáhl pistoli. Baylor vypovídá, že čekal tak dlouho, jak jen to bylo možné, a vystřelil teprve v okamžiku, kdy pevně věřil, že Havelock chce Ogilvieho zabít. Nejspíš měl pravdu, protože Ogilvie to asi vycítil taky, vrhl se na Havelocka a dostal to. To všechno si můžete přečíst v Baylorově hlášení, když budete chtít."
"Tomu říkáte normální nehoda, pane prezidente?" ptal se Brooks.
"To byl jen takový řečnický obrat, Addisone."

"Přirozeně," přikývl Halyard a pohlédl na Bradforda. "Jestli to Larry Baylor takhle tvrdí, nepotřebuju číst žádnou zprávu. Jak to vzal? Jak ho znám, strašně nerad prohrává."
"Byl těžce zraněn. Má rozdrcené kosti v pravé ruce a možná se mu to už nezahojí. Pochopitelně, že tím bude jeho činnost omezena."
"Stejně ho nevyhazujte - byla by to chyba. Sežeňte mu místo někde u psacího stolu."
"Doporučím to Pentagonu, generále."
"Vraťme se k těm stratégům," vyzval je státník. "Pořád mi není jasné, proč nehlásili to, co se dověděli od Baylora, a zvláště předpokládané důvody Havelockova chováni - všechny ty telegramy a tak. Mimochodem, co v nich psal?"
"Byly to poplašné zprávy, nebo ještě lépe falešné poplachy. Jeden z nich došel sem - v platné šifře šestnáct set, nejvyšší priorita - a stálo v něm, že v Bílém domě někde sedí sovětský špión. Další telegram dostal dohlížecí výbor Kongresu; kde oznamoval, že v Amsterdamu je CIA zkorumpovaná. V obou případech odesílatel použil odpovídající šifru a protože jmenoval i několik našich pracovníků v Amsterdamu, zněly zprávy docela věrohodně."
"Byly podložené?" zajímal se voják.
"Ani náhodou. Horší byly reakce na ně. Stratégové dobře věděli, že brzy může jít do tuhého."
"Další důvod, proč to měli hned hlásit!" trval na svém Brooks.
"Možná to hlásili," odvětil Bradford tiše. "Někomu. K tomu se ještě dostaneme."
"Proč je zavraždili? Jakou měli souvislost s Parsifalem?" Generál ztlumil hlas. "A s Costa Brava?"
"Žádná ‚Costa Brava` by se nekonala, kdybychom si ji nevymysleli, Mate," pravil prezident. "Ovšem i o tomhle si musíme promluvit popořádku. Jedině tak to snad dokážeme pochopit pokud to vůbec jde."
"Nikdy k tomu nemělo dojít," spustil šedovlasý státník. "Neměli jsme právo -"
"Hlavně jsme neměli jinou možnost, pane velvyslanče," ozval se Bradford. "Ministerský předseda Matthias přece nasbíral všechny důkazy proti té Karasové, to víme. Můžeme se jen domnívat, že jeho cílem bylo odstranit Havelocka z činné služby, ale přesně se to asi nikdy nedovíme. Byli to staří přátelé, jejich rodiny se znaly ještě v Praze. Zapadal Havelock nějak do Matthiasových plánů? Plnil ochotně jeho rozkazy a tvářil se, že dělá to, co po něm chtějí ostatní, nebo se stal obětí strašlivé manipulace? To musíme zjistit."
"Už jsme to zjistili," namítl Addison Brooks. "Na klinice ve Virginii. Nacpali do něj snad všechno, co doktoři stačili vymyslet, a výsledek byl ten, že neví absolutně nic. Jak jste říkali, vrátili jsme se k původnímu scénáři, zpátky do tmy. Proč ho chtěl Matthias vyšachovat? To je otázka, na kterou zřejmě nikdy nedostaneme odpověď. Když jsme to pochopili, měli jsme Havelockovi říct pravdu."
"Nemohli." Náměstek ministerského předsedy se pohodlně opřel. "Jana Karasová zmizela a my neměli ani potuchy, jestli je živá nebo mrtvá. Za takových okolností by se Havelock ptal na věci, ná které se nesmí ptát nikdo mimo tyhle místnosti."
"Ptal by se na věci," doplnil prezident Spojených států, "které by v případě zveřejnění mohly během několika hodin vrhnout svět do jaderné války. Kdyby se Sověti nebo Číňani dověděli, že se nám vláda vymkla z rukou, netrvalo by dlouho a už by na nás letěly rakety. A nám se to z rukou vymklo."
Ticho.
"Rád bych, abyste se setkali s jedním člověkem," prolomil mlčení Bradford. "Nechal jsem ho sem přivézt z Alp, z jednoho hraničního přechodu zvaného Col des Moulinets. Je z Říma."
"Jaderná válka," zašeptal prezident, stiskl tlačítko na stole a plátno potemnělo.

16

Havelock přeškrtl sedmnácté a osmnácté jméno na seznamu, zavěsil telefon a vyšel z ošuntělé kavárničky na Montmartru. Nikdy nevolal z jednoho telefonu více než dvakrát: složitá zařízení dokázala během několika minut zjistit, odkud volající telefonuje, a pokud by někdo z těch, s nimiž mluvil, byl napojen na americké velvyslanectví, mohl by rovnou zavolat na pařižskou pobočku konzulárních operací a stanovit hodinu své popravy. Takže nanejvýš dva hovory z jednoho automatu, každý přístroj vzdálený od druhého aspoň šest bloků, a mluvit maximálně devadesát vteřin. Probral se již polovinou jmen na seznamu, ale zbytek teď bude muset počkat. Bylo skoro devět; veselá světla Montmartru zalévala ulice erupcemi barev, které se docela dobře hodily k nočnímu ruchu této čtvrti. A Michael se měl v zapadlé uličce za Rue Norvins setkat s Gravetem. Znalec umění strávil odpoledne tím, že mluvil s nejrůznějšími lidmi, kteří by mohli něco vědět o Janě Karasové.
Michael dělal v jistém smyslu totéž, avšak jeho práce - hlavně zpočátku - byla především duševní. Z úschovny v metru si vyzvedl své šaty, koupil si základní toaletní potřeby, poznámkový blok a propisovačku, načež se nastěhoval do pokoje v laciném hotelu kousek od La Couronne Nouvelle. Předpokládal, že kdyby si raněný důstojník VKR přivolal posily, neprohledávali by ulici pár kroků od něj. Havelock se vykoupal a oholil, lehl si na rozvrzanou postel a snažil se rozpomenout na všechno, co s Janou zažili v Paříži. Přistupoval k úkolu logicky, asi jako univerzitní student, který se zarputile snaží vzpomenout si na sled dat v nějakém zvlášť zamotaném období dějin. Kam s Janou chodili, co viděli, s kým mluvili - všechno popořádku. Ke každému místu a scéně bylo třeba přiřadit oreintační body a účel návštěvy a nakonec ke každému obličeji jméno a funkci.
Po dvou hodinách a čtyřiceti minutách zkoumání se posadil; sáhl po zápisníku a začal sepisovat seznam. O půl hodiny později jej dokončil - podle svého nejlepšího vědomí a svědomí - a lehl si na záda s tím, že teď si konečně může dovolit usnout. Také věděl, že jeho vnitřní hodiny ho vzbudí při setmění, což se také stalo. Za pár minut se už potloukal po ulicích, od jedné telefonní budky ke druhé, od jedné kavárny s nápisem TÉLÉPHONE na dveřích k další - vždycky o šest bloků dál.

Při hovorech šel sice nenápadně, ale rovnou k věci, a špicoval uši, zda nezaslechne v odpovědích neklamné známky úleku. V každém případě se ptal na totéž: měl se v poledne s Janou setkat v baru Meurice, jenže každý z nich letěl do Paříže odjinud a jeho letadlo mělo zpoždění. Protože se o daném člověku Jana často zmiňovala - zřejmě ho měla v oblibě - Michael by rád věděl, jestli se nezastavila a nechtěla třeba provést po městě, které sotva znala.
Většina volaných dávala najevo překvapení, že se Havelock ozval, a ještě víc je udivovalo, že asi Jana Karasová zapamatovala jejich jména nebo že na ně s láskou vzpomínala: víc než často se přece setkali jen na krátkou dobu. Nicméně v jejich hlasech nikdy nenalezl nic jiného než obvyklou opatrnost člověka, kterému se stalo něco nečekaného. Osmnáct lidi - a nic. Kam šla? Co dělala? V Paříži nemohla přejít do ilegality, aniž by ji vypátral, a ona to musela vědět. Proboha, kde jsi?
Dorazil do Rue Ravignan a začal stoupat na samotný Montmartre. Míjel tmavé, staré domy, v nichž kdysi bydlely legendární osobnosti; z Place Clément odbočil přímo do Rue Norvins. Ulice byla plná lidí, davy rádoby bohémů byly v tuto hodinu posíleny ještě počestnými obchodníky, kteří stáhli rolety a vraceli se domů spočítat denní tržbu. Ulička, kterou si vybral Gravet, se nacházela těsně pod úzkou Rue des Saules: uviděl před sebou mezeru mezi domy a přidal do kroku.
Ulička byla tmavá a vylidněná. Provizorní bohémové věděli, že nemohou donekonečna předstírat, že na Montmartre patří, a dostat po hlavě na posvátném kopci mučedníků bylo stejné jako v Soho nebo v East Village. Havelock vešel do uličky a instinktivně spustil ruku k opasku, kde ho tlačila pistole Magnum. Gravet se opozdil a protože sám pozdní příchody nesnášel, něco se muselo stát. Co?
Michael si našel tmavý průchod, opřel se o zeď, vytáhl si cigaretu a škrtl sirkou. Když si zapaloval, vzpomněl si na Palatin, na krabičku zápalek a na člověka, který se pokoušel zachránit mu život a ne ho zabít. Na umírajícího muže, který skutečně zemřel pár minut poté, co poznal, že na nejvyšších místech ve vládě sedí zrádci.
Na Rue Norvins vypukl nějaký rozruch: dva chodci do sebe vrazili. Vyšší a štíhlejší z nich se napřímil a spustil proud francouzských nadávek, jeho mladší a podsaditější protějšek pronesl nějakou poznámku o jeho předcích a odkráčel. Poškozený si urovnal klopy, zahnul doleva a vstoupil do uličky. Gravet se blížil se svým obvyklým elánem.
"Merde!" ulevil si kritik, když se Havelock vynořil ze tmy. "Ty jejich špinavé kabáty! Člověk prostě pozná, že při jídle slintají a že mají zkažené zuby. Bůh ví, kdy se naposledy myli nebo mluvili slušně. Jinak se omlouvám, že jdu pozdě"
"Jen o pár minut. Sotva jsem přišel."
"Stejně jsem se opozdil. Chtěl jsem být v Rue Norvins už před půl hodinou, abych se ujistil, že vás nikdo nesleduje."
"Nikdo mě nesledoval."
"Jistě, to byste přece poznal."
"Určitě. Co vás zdrželo?"
"Jeden můj známý mladík pracuje v podzemí na Quai d'Oreay."
"Jste upřímný."
"Vykládáte si to špatně," Gravet se přesunul ke zdi, zakroutil hlavou a prozkoumal oba vchody do uličky. Prohlídka zřejmě dopadla k jeho plné spokojenosti. "Od chvíle, co jste mi zavolal po té práci v Couronne Nouvelle - po pravdě řečeno jsem nečekal, že vás ještě někdy uslyším - jsem se spojil s každým, o kom jsem si myslel, že by mohl něco vědět o osamělé ženě, která v Paříži shání úkryt, dokumenty nebo tajný převoz. Nikdo mi nemohl pomoci. Bylo to skoro nelogické - konečně, existuje sice celá řada takových tajných míst, ale já vím skoro o všech. Dokonce jsem prověřil i italské čtvrti v domnění, že jí třeba její průvodci z Col des Moulinets dali nějakou adresu. Nic. A pak mě to napadlo: proč by to měla dělat nutně ilegálně? Třeba jsem se spletl, třeba se snaží získat legální pomoc, i když třeba nechce přímo dát najevo své úmysly. Přece jen, je to zkušená agentka, takže musí znát patřičné lidi pracující pro spřátelené vlády."
"Quai d'Orsay."
"Naturellement. Ovšem podzemní části, sklepení, kde pro lidi jako vy existují přísné tajné služby."
"Jestli existují, tak já o nich nevím. Setkal jsem se s hezkou řádkou lidí z ministerstva, ale o nějakých sklepeních jsem v životě neslyšel."
"Britské minisierstvo zahraničí jim říká clearingová centra. Vaše vláda si takové servítky nebere a nazývá je Oddělení diplomatických převozů."
"Imunita," zabručel Havelock. "Našel jste něco?"
"Můj mladý přítel několik posledních hodin pátral. Řekl jsem mu, že časové rozmezí není široké, a to je výhoda: pokud k tomu došlo, muselo se to stát dnes. Takže se po večeři vrátil do toho kamrlíku a prohrabal dnešní bezpečnostní kopie. Myslí si, že na to kápl, jenže nikdo z nás to nemůže tvrdit na sto procent. Ale třeba si z toho aspoň uvědomíte souvislosti."
"O co jde?"
"Ve tři čtvrti na jedenáct dnes ráno vydalo Ministére des Affaires Etrangres memorandum, které požaduje vystavit nové doklady pro bělošku starou asi třicet let, hovořící rusky a srbochorvatsky. Krycí jméno a nacionále se požadují ihned. Jistě, chápu, že takových mohou být tisíce -"
"Které oddělení to vydalo?"
"Čtyřka."
"Régine Broussacová," na to Havelock. "Paní Régine Broussacová. První náměstek vedoucího Čtvrtého oddělení."
"Přesně tak. Tohle jméno stálo na žádosti."
"Na seznamu ji mám jako dvacátou devátou z jednatřiceti. Potkali jsme ji - vlastně jsem ji uviděl já - asi před rokem na ulici a nemluvili jsme ani minutu. Janu jsem sotva představil. Nedává to smysl - ona ji prostě nemůže znát!"
"Setkali jste se za nějakých zvláštních okolností?"

"To ano. Jeden z jejich lidí na francouzském velvyslanectví v Bonnu byl agent dublér a každou chvíli lítal přes Luckenwalde na Východ. Narazili jsme na něj v nesprávné půlce Berlína - měl tam schůzku s Geheimdienstem."
"Aha, pohrobci SS, které vychovala Moskva. To jsou rozhodně zajímavé okolnosti." Gravet se odmlčel a rozhodil rukama. "Ta Broussacová. Starší ženská, co? Hrdinka odboje?"
"Ona a její manžel. Jeho sebralo gestapo - to, co z něj našli, nevypadalo vůbec pěkně-."
"A ona pokračovala."
"Správně."
"Vyprávěl jste o tom svojí přítelkyni?"
Havelock zatáhl z cigarety a usilovně přemýšlel; nakonec ji zahodil a zašlápl.
"Dost možná. S Regine není vždycky lehké vyjít - dokáže být vznětlivá, sžíravá, někdo o ní tvrdí, že je to stará megera, ale nemají pravdu. Musela být tvrdá."
"Tak bych se vás rád ještě na něco zeptal - odpověď už sice částečně znám, jenomže mohu přitom vycházet jen z klepů a z ničeho oficiálního." Kritik složil ruce na prsou. "Co vlastně vaši přítelkyni donutilo k tomu, aby začala žít tímhle životem, aby začala dělat zrovna tohle?"
"Osmašedesátý,"'odtušil Havelock.
"Invaze do Československa?"
"Přesně tak. Černý srpen. Rodiče jí umřeli, a tak bydlela v Ostravě se svými staršími bratry, jeden z nich byl dokonce ženatý. Oba podporovali Dubčeka, mladší byl student, starší inženýr, který za Novotného nesměl pracovat v oboru. Když přijely tanky, mladšího zastřelili na ulici a staršího si Rusové odvezli ‚k výslechu`. Zmrzačili mu ruce i nohy, takže byl naprosto bezmocný; nakonec si ustřelil hlavu a jeho žena zmizela. Jana odcestovala do Prahy, kde ji nikdo neznal, a začala se skrývat. Věděla jen, za kým zajít a co chce dělat."
Gravet přikývl, ve slabém osvětlení vypadala jeho tvář podivně protáhle. "Každý z vaší branže má jiný příběh, ale všechny mají něco společného: násilí, bolest... ztráta. A touha po pomstě."
"Co jste čekal? Sladké řečičky jsou pro ideology, my máme plnou hlavu jiných starosti. Proto jsme většinou taky první na řadě. Není problém nás donutit, abychom ze sebe vydali všechno."
"Nebo abyste si vážili jeden druhého."
"V jistých případech ano. Ne často. Kam míříte?°
"K té Broussacové. Vaše přítelkyně si ji musela zapamatovat: manžel, bratři, bolest, ztráta blízkých... osamělá žena. Měly dost společného."
"Nejspíš ano. Mě to jen předtím nenapadlo," přikývl Havelock. "Máte pravdu. Díky. Samozřejmě si ji zapamatovala a..."
"Buďte opatrný, Michaeli."
"Na co?"
"Na touhu po pomstě. Musí mít k sobě vzájemné sympatie. Mohla by vás vlákat do pasti a předat vašim."
"Dám si pozor a ona taky. Můžete mi o tom memorandu říct něco bližšího? Zmínili se o nějakém místě určení?"
"Ne. Mohla odjet kamkoli. To si určí na Affaires Etrangres a budou to držet pod pokličkou."
"A co její jméno?"
"To se dělalo za zády mého přítele, takže zatím nic neví. Zítra se snad bude moci do spisů podívat: na noc je vždycky zamykají."
"Pozdě. Říkal jste, že chtěli, aby se to provedlo okamžitě, takže falešný pas už nejspíš dostala a je na cestě z Francie. Musím jednat rychle."
"Co znamená jeden den zdržení? Za dvanáct hodin se nám třeba podaří zjistit jméno. Zavoláte na letiště a zeptáte se. Budete hned vědět, kam letěla."
"Ale ne jak."
"Je ne comprends pas."
"Broussacová. Když už pro Janu udělala tolik, udělá ještě víc. Přece ji nenechá jen tak někde na letišti. Určitě podnikla opatření a já chci vědět jaká."
"Myslíte, že vám to poví?"
"Bude muset." Havelock si zapnul sako a zvedl si límec ke krku. V uličce, kterou se prohánět vítr, bylo chladno. "Nějak ji k tomu musím donutit. Jsem vaším dlužníkem, Gravete."
"To jste."
"Dnes večer se setkám s Broussacovou a ráno odjedu. V Paříži mám v bance bezpečnostní schránku: ještě před odjezdem ji vyberu a nechám tam pro vás obálku. Berte to jako první splátku. Je to Banque Germaine na Avenue George Cinq."
"To je od vás milé, ale jste si jist, že jednáte moudře? Při vší skromnosti jsem přece jenom dost známý a musím si dávat pozor, s kým mě mohou lidé spojovat. Někdo by vás mohl poznat."
"Neznají mě pod žádným jménem, o jakém jste kdy slyšel."
"Jak se tedy mám představit?"
"Nijak. Prostě řeknete ‚pán z Texasu`, který tu pro vás nechal obálku. Jestli se vám to líp hodí, můžete tvrdit, že jste mě nikdy neviděl. Vyjednávám pro anonymního kupce z Houstonu koupi obrazu."
"Co když nastanou komplikace?"
"Nenastanou. Víte, kam dnes večer jdu - a vlastně i zítra."
"Jsme přece profesionálové, ne, Michaeli?"
"Jinak by to ani nešlo. Je to takhle elegantnější." Havelock napřáhl ruku. "Ještě jednou děkuju. Víte, jak jste mi pomohl,

a já vaši pomoc nenechám bez odměny."
"Kdybyste chtěl, můžete na tu obálku zapomenout," pravil Gravet a potřásl si rukou s Michaelem. "Třeba budete ty peníze potřebovat a já neměl skoro žádné výdaje. Můžu si to od vás vybrat, až se příště objevíte v Paříži."
"Máme pravidla už moc zažitá na to, abychom je teď měnili. Ale stejně - dík za důvěru."
"Vždycky jste byl slušný člověk a já tomu prostě nerozumím. Proč zrovna ona? Proč vy?"
"Taky bych to rád věděl."
"O to ostatně jde, co? O něco, co víte."
"Jestli ano, nemámnejmenší tušeni, co by to mohlo být. Sbohem, Gravete."
"Non, au revoir. Tu obálku skutečně nechci, Michale. Vraťte se do Paříže. Dlužíte mi to."
Ctihodný znalec umění se obrátil a zmizel ve tmě.

Před Régine Broussacovou nemělo skutečně smysl něco tajit: okamžitě by poznala, že nejde o žádnou náhodu. Na druhé straně by bylo stejně hloupé jí dát příležitost, aby si sama vybrala místo schůzky: natahala by si tam spoustu lidí, o kterých nemá Quai ďOrsay ani tušení, že je platí. Broussacová dobře věděla, do čeho má namočit vládu a do čeho ne, a podle toho, co jí Jana namluvila, mohla dospět k názoru, že s duševně nemocným bývalým agentem bude lépe jednat prostřednictvím neoficiálních metod. Takové metody se nedaly kontrolovat a jejich nebezpečí spočívalo v tom, že se nedala vystopovat ničí zodpovědnost, nanejvýš peníze, jejichž přijetí by však stejně nikdo nepřiznal. Byli by to lidé podobní těm, které zaměstnával Řím v Col des Moulinets nebo VKR v hotýlku na Rue Etienne: všichni byli ze stejného těsta a bylo lépe se jim vyhnout, pokud je člověk zrovna neplatil. Havelockovi bylo jasné, že se musí s Broussacovou sejít o samotě, a proto ji musí přesvědčit, že jí z jeho strany nehrozí žádné nebezpečí a že má informace, které by se jí mohly hodit.
Cestou po nekonečných schodech na Montmartru ho napadlo, jak to vlastně udělat s pravdou. Poví jí část, ale ne celou: lháři všechno překroutili tak, že by mohla docela dobře uvěřit jejich verzi a ne jeho.
Našel ji v telefonním seznamu: Rue Losserand.
"... Nikdy jsem vám nelhal a nehodlám s tím dneska začínat. Jenže teď musím jednat neoficiálně. Kdybyste si to chtěla ověřit, zavolejte na velvyslaneótví jménem někoho z Quai ďOrsay a zeptejte se, jak to se mnou je. Řekněte, že jsem vám volal odněkud z Jihu a chtěl si domluvit schůzku. Vyžádejte si instrukce. Zavolám vám za deset minut, samozřejmě z jiné budky "
"Dobře. Za deset minut."
"Régine?"
"Co?"
"Pamatujete se na Bonn?"
"Deset minut."
Havelock se vydal na Berliozovo náměstí a často se díval na hodinky: pochopitelně, že k těm deseti minutám přidá ještě dalších pět nebo sedm. Protahováním intervalu mezi hovory se dalo většinou docílit toho, že volaný dal najevo víc, než chtěl. Na rohu narazil na telefonní budku, v níž stála mladá žena a se zuřivou gestikulací křičela do mikrofonu. V záchvatu zlosti praštila sluchátkem a vyřítila se z budky.
"Vache!" zařvala rozzuřená dívka a upravovala si popruh obrovské kabelky.
Otevřel dveře a vstoupil: opozdil se už o devět minut. Vytočil číslo.
"Ano?" Hlas Broussacové se ozval hned po prvním zazvonění. Byla evidentně nervózní.
"Mluvila jste s atašé?"
"Voláte pozdě. Říkal jste deset minut."
"Mluvila jste s ním?"
"Ano. Sejdu se s vámi. Přijďte sem, do mého bytu."
"Bohužel. Zavolám vám za chvilku."
"Havelocku!"
Zavěsil, vyšel z budky a mávl na projíždějící taxi. O pětadvacet minut později stál u jiného telefonu; ve tmě nebylo vidět na číselník. Škrtl sirkou a začal vytáčet číslo.
"Ano!"
"Jeďte metrem na stanici Bercy a tam vyjděte na ulici. Kousek dál napravo je řada skladišť. Budu tam někde poblíž. Přijďte sama - poznám, když si někoho přivedete. A pak bych se vám neukázal."
"To je směšnél Osamělá žena v noci v Bercy!"
"Kdyby tam někdo touhle dobou byl, upozorním ho na vás."
"Nesmysl! Co si vlastně myslíte?"
"Myslím na ulici v Bonnu," odpověděl Michael. "Asi tak před rokem."
Zavěsil.
Okolo skladišť bylo pusto a prázdno; lampy svítily jen slabě, protože městská správa se zřejmě rozhodla šetřit elektřinou. Místo i doba byly ideální pro setkání, jehož účelem nebylo prosté předání zboží, ale ničím nerušená konverzace. Nikdo tu do člověka nestrkal jako na přeplněném chodníku a na rozdíl od parků nebo bister by se tu případný špeh neměl kde schovat. Těch několik lidí, co tu bydlelo, se dalo při východu z metra snadno pozorovat - každé zaváhání nebo náhlé zmizení by samozřejmě vzbudilo podezření. Také auta bylo vidět na vzdálenost několika bloků a hlavní výhodou samozřejmé bylo přijít na místo schůzky dříve než ten druhý. To se mu podařilo: vyšel z budky a zamířil přes bulvár de Bercy.
U chodníku před nakládací rampou stály dva zaparkované nákladní vozy; jejich otevřené korby zely prázdnotou. Skryje

se mezi nimi, protože odtamtud bude mít dobrý rozhled na všechny strany. Régine Broussacová určitě přijde: stará lovkyně nemůže odolat vůni neznáma.
Jedenáctkrát už pod ním zarachotilo metro a země se otřásla; když slyšel následující rachot, soustředil se na východ z podzemí. Nemohla přijet dříve: na druhou stranu, rádiový dispečink byl rychlý a spolehlivý, takže okamžitě po svém příchodu začal bedlivě pozorovat ulici, přijíždějící auta a cyklisty, kterých bylo v tuto dobu velice málo. Nespatřil nic, co by ho vyplašilo.
Doznělo dvanácté burácení a země se zachvěla; než stačilo metro zahučet potřinácté, uviděl ji, jak vystupuje po schodech. Před ní šel nějaký párek a Michael si ho pozorně prohlédl. Byla to starší manželská dvojice, ještě starší než Broussacová a šla pomalu a vyrovnaně. Zahnuli vlevo a minuli železnou mříž vchodu, kráčejíce na opačnou stranu, než kde ležela skladiště a nákladáky. K jednotce tedy nepatřili. Régine šla váhavě dál jako vnímavá žena, vědomá si své zranitelnosti; pomalu a neochotně otáčela hlavu, kdykoli zaslechla nenadálý hluk. Prošla pod pouliční lampou a Havelock si vzpomněl: kůži měla skoro stejně šedivou jako nakrátko ostříhané vlasy, památka na léta strávená v nepředstavitelných mukách, ale její tvrdé rysy trochu změkčovaly široké modré oči. Když zase zmizela ve stínu, Havelock si vzpomněl na Gravetova slova: "Násilí, bolest, ztráta." Régina Broussacová to prožila všechno a vydržela - klidná, ostražitá, tvrdá a neúprosná. Milovala neviditelnou moc, kterou ji vláda obdařila - pomáhala jí vyrovnat se se skutečností.
Michael ji chápal: konečně, byla jednou z nich, z těch, kdo přežili.
Míjela ho na chodníku; zavolal tedy na ni: "Régine."
Zastavila se a zůstala stát bez pohybu. Ani se na něj nepodívala.
"To na mě musíte mířit pistolí?" zeptala se.
"Nemířím na vás. Pistoli sice mám, ale ne v ruce."
"Bien!"
Broussacová se otočila a zvedla kabelku: skrz látku vyšla rána a pod Havelockovýma nohama se do asfaltu zaryla kulka.
"Za to, co jste udělal Janě Karasové!" křičela žena. "Ani hnout, jinak vám ustřelím krk!"
"Co to proboha děláte?"
"Co jste udělal vy? Pro koho teď pracujete?"
"Zatraceně, sám pro sebe! Pro sebe a pro Janu!"
Havelock instinktivně zvedl ruku; bylo to prosebné gesto, ale jako takové zůstalo nevyslyšeno.
Z roztržené kabelky zazněl další výstřel, kulka ho škrábla na zápěstí, odrazila se od korby nákladáku a odsvištěla do tmy.
"Arrtez! Místo živého člověka můžu klidně doručit i mrtvolu, mně je to jedno. A ve vašem případě radši tu mrtvolu, cochon."
"Doručit komu?"
"Říkal jste, že mi zavoláte za chvíli, že? Takže, za chvíli sem dorazí pár mých kolegů. Mohla jsem si dovolit tu dobu risknout: do třiceti minut byste si začal připadat v bezpečí a ukázal se. Až přijedou, odvezeme vás do jednoho domu na venkově a tam si popovídáme. A pak vás předáme vašemu velvyslanectví - už se vás tam nemůžou dočkat. Říkají, že jste nebezpečný, a to mi stačilo... když uvážím, co jsem slyšela předtím."
"Nebezpečný pro ně, ne pro vás!"
"Za co mě máte? Kdo si myslíte, že jsem?"
"Viděla jste Janu. Pomohla jste jí -"
"Viděla jsem ji, vyslechla jsem ji. Řekla mi pravdu."
"Tak jak jí věří sama, ale není to celá pravda! Vyslechněte mě!"
"K tomu budete mít příležitost. Víte jakou."
"Já nepotřebuju žádný drogy, ksakru! Nic jinýho vám stejně nepovím!"
"Budeme postupovat jako obvykle," pravila Broussacová a vytáhla pistoli z kabelky. "Vylezte odtamtud," vyzvala ho a mávla zbraní. "Stojíte ve tmě. To se mi nelíbí."
Jasně že se ti to nelíbí, uvažoval Havelock a sledoval, jak stará žena pomrkává. Bylo jasné, že ve tmě nevidí dobře - tak jako mnoho lidí v letech. Proto také tolik otáčela hlavu, když vycházela z metra: zajímaly ji nejen zvuky, ale i nečekané stíny. Musel odvrátit její pozornost, a tedy co nejvíce mluvit.
"Myslíte si snad, že vám to u velvyslanectví projde?" zeptal se a vystoupil ze stínu.
"Žádný průšvih z toho nebude. Neměli jsme jinou možnost, než vás uspat. Říkali přece, že jste nebezpečný."
"To vám nespolknou a vy to víte."
"Co můžou dělat? Velvyslanectví se dovědělo, že nastala mimořádná situace, v níž se jeden bývalý americký rozvědčík může pokusit zkompromitovat úředníky na Qusi d'Orsay. K předpokládanému setkání má dojít čtyřicet kilometrů od Paříže u Argenteuil a Američani dostali příkaz, aby měli v okolí dost ozbrojených lidí. Určili i rádiovou frekvenci. Jakmile se dozvíme, čím byste nás mohl vydírat, předáme celou záležitost jim. Jednáme v zájmu své vlády. To je pochopitelné a z naší strany dokonce velkodušné."
"Proboha, vy jste ale důkladná."
"Ano. Znám lidi jako vy. A taky ženy - takovým jsme vždycky vyholili hlavu. Nenávidím vás."
"Kvůli tomu, co vám řekla?"
"Stejně jako vy poznám, když někdo mluví pravdu. A ona nelhala."
"Souhlasím. To proto, že tomu všemu věří - a já jsem tomu věřil taky. Mýlil jsem se, pochopitelně, a ona se teď mýlí taky. Oba nás zneužili."

"Vaši lidé? Proč?"
"Nevím!"
Poslouchala ho a pomalu se přestávala soustřeďovat: nemohla si pomoci, bylo to příliš zajímavé.
"Proč jsem podle vás šel za vámi?" ptal se. "Panebože, vždyť jsem nemusel! To, co chci vědět, jsem si mohl zjistit i bez vás. Zavolal jsem vás, protože jsem vám důvěřoval!"
Broussacová zamrkala a okolo, očí se jí objevily přemítavé vrásky.
"Budete mít příležitost mluvit - za určitých podmínek."
"Nedělejte to!" vykřikl Michael a vykročil vpřed. Nevystřelila, ani nepohnula pistolí. "Už jste to odstartovala a teď mě budete muset vydat. Oni vědí, že jsem to já, a donutí vás k tomu. I vaši přátelé na tom budou trvat. Nebudou chtít kvůli vám přijít o místo, bez ohledu na to, co se ode mě dovíte - za těch svých podmínek!"
"Proč by měli přijít o místo?"
"Protože velvyslanectví někdo věší bulíky na nos. A jsou to lidé pěkně vysoko!"
Stará žena znovu zamrkala. Před chvílí, když se pohnul, nestiskla spoušť. Jedinečná šance.
Havelock se vrhl kupředu, pravici zpevněnou jako železnou tyč; odstrčil pistoli právě ve chvíli, kdy zazněl třetí výstřel, levačkou chytil hlaveň a vytrhl ji ženě z ruky. Nakonec ji přitiskl ke zdi skladiště.
"Cochon! Traitre!" ječela Broussacová. "Zabijte mě, stejně vám nic nepovím!"
Podržel jí na krku loket - zraněné rameno ho příšerně bolelo - a přimáčkl ji ke stěně.
"To, co potřebuju, Régine, z vás nemůžu dostat násilím," prohlásil a lapal přitom po dechu. "Rozumíte? Musíte mi to říct sama."
"Ani náhodau! Pro které teroristy děláte? Pro ty zbabělce od Meinhofové? Pro Araby, Izrael, pro Rudé brigády? Kdo má zájem o to, co chcete prodat?... A ona to věděla. Přišla vám na to! A vy ji teď musíte zabít. Napřed zabij mě, ty zrádče!"
Havelock pomalu uvolnil sevření a ještě pomaleji od ní ustoupil. Bylo mu jasné, že riskuje, a nebral to na lehkou váhu. Na druhou stranu zase znal Régine Broussacovou: přece jen byla jedna z nich. Postavil se před ni a podíval se jí do očí.
"Nezradil jsem nikoho kromě sebe," spustil. "A zároveň s tím i osobu, kterou miluju. Myslel jsem to vážně. Nemůžu vás nutit, abyste mi to řekla; mimo jiné byste mě mohla klidně obelhat a já bych byl tam, kde před deseti dny. Nic takového nemám v úmyslu. Jestli se k ní nedostanu, jestli ji nenajdu, zřejmě už na ničem nebude záležet. Vím to a trápí mě to. Miluju ji, potřebuju ji... možná, že jeden teď potřebujeme druhého mnohem víc, než co jiného. Jsme to jediné, co tomu druhému zbylo. Ale to víte, za ta léta se člověk naučí rozeznat zbytečnost." Vzal pistoli za hlaveň a podal jí ji.
"Vystřelila jste třikrát; zbývají ještě čtyři náboje."
Broussacová ho bez pohnutí pozorovala; vzala si zbraň a namířila mu na hlavu. Nakonec jí rysy změkly a místo nenávisti se jí v očích objevil údiv. Spustila ruku a pistolí.
"C'est incroyable," pronesla. "Tak taková je pravda."
"Pravda."
Régine se podívala na hodinky. "Víte! Musíme odtud. Za pár minut tady budou a všechno tu prohledají."
"Jak ale? Taxíky tu nejsou -"
"Metrem. Do Rocheresu. Je tam malý parčík, kde si můžeme promluvit."
"A co ta vaše parta? Co jim řeknete?"
"Že jsem jenom zkoušela jejich pohotovost," opáčila, chytla ho za paži a oba se společně vydali k osvětlenému vchodu do podzemní dráhy. "Prostě jsem se chtěla přesvědčit, jak budou v dané situaci reagovat. Je to logické: je pozdě, mají po službě a já jsem potvora."
"A co velvyslanectví?"
"Vím. Vzala jsem to zgruntu. Tohle si musím ještě rozmyslet."
"Co když jsem se ani neukázal?" navrhl Havelock a přejel si rukou po rameni, rád, že bolest konečně polevila.
"Merci."
Parčík v Denfert Rochereau představoval kousek trávy posetý kamennými lavičkami, sestřiženými stromy a štěrkovými cestičkami, které se sbíhaly u malého bazénku s fontánou. Světlo zde poskytovala jediná pouliční lampa dvacet metrů od nich. Posadili se vedle sebe na studenou lavičku a Michael vyprávěl Broussacové, co viděl - a co neviděl - na Costa Brava. Pak se zeptal: "Řekla vám taky, co se stalo?"
"Upozornili ji a nařídili jí, aby se řídila jejich rozkazy."
"Kdo?"
"Nějaký vysoký vládní úředník z Washingtonu."
"Jak se k ní dostal?"
"Přivedl ho k ní muž, který se představil jako starší atašé madridského oddělení konzulárních operací."
"Konzulární operace z Madridu? Kde jsem byl v té době já?"
"V Madridu."
"Kristova noha, to bylo přesný!"
"Co?"
"Ten jejich plán. Jaké rozkazy dostala?"
"Setkat se v noci s nějakým mužem a odjet s ním z Barcelony."
"Udělala to?"
"Ne."
"Proč ne?"
"Zpanikařila. Tvrdila, že na ni všechno padalo. Měla pocit, že už nemůže nikomu důvěřovat. Vůbec nikomu. Takže

utekla."
"Díky Bohu! Nevím, koho to nakonec na té pláži zabili, ale měla to být Jana. Svým způsobem je to tak ještě hroznější. Kdo to vlastně byl? Někdo, kdo o celé věci neměl ani tušení? Přivedli tam nějakou ženskou, aby se procházela při měsíčku, a pak ji odpráskli? Co je to vůbec za lidi?"
"Zjistěte si to přes Madrid. Přes toho atašé konzulárních operací."
"To nejde. Další věc, kterou jí namluvili. V Madridu není žádné oddělení konzulárních operací - nejsou tam pro to vhodné podmínky. Je o kousek dál, za Lisabonem."
Régine se na něj mlčky dívala. "Co se děje, Michaeli?"
Havelock zíral na fontánku uprostřed tmavého bazénu: proud vody postupně slábl a skomíral, jak někdo otáčel kohoutkem a uzavíral na noc přívod vody.
"Na vysokých místech naší vlády sedí podvodníci. Vnikli i tam, kde jsem si myslel, že je to nemožné. Mají všechno v rukou, zabíjejí, lžou. A jsou ve spojení s někým z Moskvy."
"Z Moskvy? Jste si tím jistý?"
"Určitě. Vycházím z toho, co mi řekl jeden člověk, který se sice nebál zemřít, ale bál se osudu, který jsem mu přislíbil. Někdo v Moskvě, o kom nemají šéfové KGB potuchy, je s těmi lháři jedna ruka."
"Proč? Kvůli vám? Aby vás znemožnili a pak oddělali? Aby pokazili renomé mrtvého?"
"Nejde o mne, já jsem jenom kapka v moři. Předtím jsem nebyl nijak důležitý, teď ano." Havelock se podíval na starou Bxoussacovou: její tvář byla měkká, plná soucitu. "To proto, že jsem uviděl Janu, že jsem se dověděl, že je naživu. Musí mě zabít - a ji taky."
"Proč? Byl jste přece jeden z nejlepších!"
"Nevím. Vím jenom, že odpovědi jsou na Costa Brava. Tam to pro nás dva začalo... a tam to taky mělo skončit. Jeden mrtvý tělesně, druhý duševně. Z kola venku."
"Jestli je někdo duševně mrtvý, tak je to ona. Skoro se divím, že vůbec dokáže ještě fungovat. Je obdivuhodná!"
Régine se odmlčela. Voda z fontánky přestala tryskat a přes obrubu stékalo do bazénu jen několik tenkých čůrku. "Víte, ona vás milovala."
"Proč ten minulý čas?"
"Samozřejmě. Všichni se učíme vyrovnávat se se skutečností, ne? A my to umíme ještě líp než ostatní, protože změny jsou náš denní chleba. Bez přestání vidíme v druhých potenciální zrádce - a celou dobu jsme sami pod drobnohledem, naši protivníci se nás snaží svést a nalákat. Někdy vyhrajeme my, jindy zas oni. Taková je skutečnost."
"Zbytečnost," opravil Havelock.
"Moc filozofujete na to, abyste mohl dělat tuhle práci."
"Proto jsem s tím taky praštil." Michael odvrátil pohled. "V Col des Moulinets jsem v letadle zahlédl její tvář. To byla hrůza!"
"Nepochybuju. To se stává. Láska se změní v nenávist, jediná možná obrana - v takovýchhle případech. Když dostane příležitost, zabije vás."
"Proboha..." Havelock si opřel lokty o kolena a zabořil hlavu do dlaní. "A já ji tolik miluju. Miloval jsem ji i tu noc, kdy ji měli zabít, věděl jsem, že nechám kus svého já tam na té pláži, viděl jsem ji, jak utíká, jak padá, jak křičí... a každou chvíli se mi chtělo rozběhnout se a vzít ji do náručí, povědět jí, že celý svět je jen samá lež a že nezáleží na ničem jiném než na nás dvou! Jenom na nás... Něco tady uvnitř mi chtělo vysvětlit, jaké hrozné věci s námi provedli, a já nechtěl poslouchat... Radši jsem sám sebe litoval. Já, já, pořád já! Tohle já mi právě vadilo, abych ji slyšel křičet doopravdy!"
"Choval jste se jako profesionál," konejšila ho Régine a položila mu ruku na paži. "Vzhledem k tomu, co jste zažil a co jste se za ty roky naučil, jste dělal jen to, co bylo nutné. Profesionálně."
Michael se k ní otočil. "Proč jsem nebyl sám sebou?" zeptal se prostě. "Proč jsem nenaslouchal jinému křiku - tomu, který se mi ne a ne vydrat z hrdla?"
"Na instinkt se nedá vždycky spoléhat, Michaeli. Víte přece."
"Vím, že ji miluju... a miloval jsem ji, i když jsem si myslel, že ji nenávidím, kdy ten profesionál ve mně čekal, až zemře, protože se mu podařilo vlákat do pasti další oběť, dalšího nepřítele. Necítil jsem k ní zášť - miloval jsem ji. A víte, jak to vím?"
"Jak, mon cher?"
"Protože jsem z toho úspěchu neměl ani tu nejmenší radost. Cítil jsem jenom odpor, smutek... chtěl jsem, aby bylo všechno tak, jak už to být nemohlo."
"A proto jste s tím praštil, že? Něco jsme o tom slyšeli a já jsem nemohla uvěřit. Teď už rozumím. Vy jste ji opravdu hodně miloval, Michaeli. Je mi to líto, vážně."
Havelock zavrtěl hlavou a zavřel oči.
"V Barceloně," začal, když je opět otevřel. "Co s ní bylo? Co vám o tom pověděla?"
"Pořád nemohla pochopit, co se vlastně stalo. Koupili si vás skutečně Sověti - nebo její popravu nařídil Washington? Dodnes je to pro ni záhada. Ze Španělska utekla do Itálie, tam se toulala od města k městu a pokoušela se vyhledat lidi, kteří by jí mohli pomoct, schovat ji. Jenže pokaždé se jí ptali, kde jste vy a proč není s vámi; ze začátku se to bála říct, a když se jim s tím nakonec svěřila, neuvěřili jí. A pak zase musela utíkat, bála se, že vám ji vydají. A pořád má strach, že jste někde blízko, že ji sledujete a chcete ji uštvat. Když se jí podařilo najít bezpečný úkryt, zčistajasna se objevil nějaký kat KGB, chlap, kterého jste oba znali z Prahy. Náhoda? Kdo ví? Každopádně musela zase vzít nohy na ramena - tentokrát taky ukradla svému zaměstnavateli pěknou sumu peněz."
"To jsem chtěl vědět - jak si mohla koupit přechod přes hranice z Itálie do Paříže. Ve srovnání s jinými trasami cestovala první třídou."

Broussacová se usmála a v očích se jí zablesklo - náznak toho, že teď je na řadě něco zábavného.
"Taky se tomu smála tiše, samozřejmě, ale hlavně, že se ještě dokázala smát. Víte, co mám na mysli? Na pár minut vypadala jako holčička, která si vzpomněla na nějaký vtip."
"Občas ji ve spaní slyším, jak se směje... pokud zrovna neslyším její křik. Vždycky se smála tiše, ale tak nějak plně - jako by ten smích zněl z velké hloubky. A smála se ráda, uvolňovala se tím - bylo to něco, co si nemohla často dovolit a z čeho měla tím pádem mnohem větší radost." Ztichl a upřel zraky na fontánu. "Jak ty peníze ukradla, a kde?"
"V Miláně."
"Miláno je plné ruských špiónů. Jestli tam vážně někoho viděla, mohla to být klidně náhoda. Jak k tomu došlo?"
"Pracovala v jednom obchodě s knihami a časopisy na Piazza del Duomo - znáte to tam?"
"Trochu."
"Zaměstnání dostala díky tomu, že uměla jazyky, a tak si přebarvila vlasy a začala nosit brýle - všechny ty obvyklé věci. Jenomže - jak víte - postavu měla tak pěknou, že se do ní zbláznil majitel obchodu - prasák s osmi dětmi a tlustou manželkou, které se bál jako čert kříže. V jednom kuse ji nutil, aby k němu přišla do kanceláře, ponoukal ji a sliboval hory doly. Jednoho dne v poledne do krámu vešel ten Rus, Jana ho poznala a pochopila, že musí utéct: bála se totiž, že je ve spojení s vámi, že ji hledáte po celé Evropě... V době oběda se na toho majitele obchodu skutečně vrhla, tvrdila, že se už nemůže dočkat, až jí to udělá, a že mezi nimi a věčným blaženstvím stojí jen malá půjčka. Tou dobou už měla sundanou blůzku a chlápkova peněženka ležela pod stolem. Toho idiota málem ranila mrtvice, otevřel sejf, kde měl tržby za poslední týden - byl pátek, jestli si vzpomínáte."
"Proč bych měl?" přerušil ji Havelock.
"K tomu se ještě dostaneme," pokračovala Régine s úsměvem. "Takže ten stárnoutí upocený Romeo otevřel sejf, naše milá Jana si sundala podprsenku a chlípník jí odpočítal pár tisíc lir. Jana ho vzala po hlavě stolními hodinami, vyprázdnila sejf, skoro ji ohromilo, kolik tam bylo peněz. Ty peníze pro ni znamenaly totéž, co pas."
"Taky to byla stopa pro policii."
"Honička s policií se dala odložit na neurčito."
"Jak?"
"Strach, zmatek, nervozita," odtušila Broussacová. "Jana zavřela sejf, svlékla majitele donaha a pomazala ho rtěnkou, kde se dalo. Pak zavolala k němu domů a posluhovačce, která brala telefon, řekla, aby vyřídila své paní, ať přesně za hodinu - ne dříve a ne později - přijede k manželovi do obchodu, prý v důležité záležitosti."
"Strach, zmatek, nervozita," souhlasil Michael a přikývl. "Zneužila ho ještě jednou, ujistila se, že zůstane na místě a že nepoběží před svou ženou kontrolovat sejf. A pochopitelně mu odnesla šaty, že?" doplnil Havelock a usmál se při vzpomínce na Janu.
"Pochopitelně. Těch několika hodin využila k tomu, že si sbalila věci a protože si uvědomila, že na ní dříve nebo později vydají zatykač, odbarvila si vlasy a ztratila se v davu na nádraží."
"Nádraží..?" Michael se opřel o opěradlo lavičky a zahleděl se na Régine. "Jela vlakem do Říma a tam jsem ji potkal!"
"Na tuhle chvíli zřejmě nikdy nezapomene. Stál jste tam a civěl na ni - vy, kdo ji donutil skrývat se, utíkat, kdo ji dohnal k tomu, aby změnila svůj vzhled a zavrhla některé jazyky. Jediný člověk na světě, kterého se skutečně bála potkat - a on stojí před ní!"
"Kdyby mě to tak nešokovalo, kdybych dokázal rychleji reagovat... dopadlo by to jinak." Michael zaklonil hlavu a zakryl si oči dlaněmi. "Proboha, byla mi na dosah ruky! Volal jsem na ni, ale utekla mi. Ztratil jasem ji v davu. Neslyšela mě, nebo mě spíš nechtěla slyšet, a já ji ztratil." Havelock spustil ruce do klína. "A co Civitavecchia? Vyprávěla vám o tom?"
"Ano. Tam uviděla vzteklé zvíře, které se ji na nábřeží pokusilo zabít -"
"To nebyla ona! Jak si mohla myslet, že bych ji nepoznal? Ta zatracená přístavní děvka!" Michael se ovládl; nemělo smysl dávat své zuřivosti volný průchod.
"Viděla to, co viděla," pokrčila Broussacová rameny. "Do hlavy se vám podívat nemohla."
"Jak poznala, že za ní pojedu do Civitavecchie? Jeden chlap odtamtud mi řekl, že předpokládala, že se budu vyptávat taxikářů. Neudělal jsem to - většinou totiž stávkovali, i když pár jich možná jezdilo."
"Jezdili a vy jste vynikající lovec. Sám jste ji naučil, že nejjistější způsob, jak se dostat ze země, je být brzy ráno v nějakém rušném přístavu. Vždycky se najde někdo ochotný, kdo dokáže zprostředkovat cestu - třeba i na nákladní lodi. Ptala se lidí ve vlaku, tvrdila, že je žena polského obchodníka, který se právě plaví po moři s nákladem. Lidi nejsou hlupáci - řekli si, zase jeden páreček, co zdrhá z drápů ruského medvěda. Poradili jí ‚Zkuste Civitavecchii!` - a ona předpokládala, že jste mohl dojít ke stejnému závěru. Připravila se na vás a měla pravdu - objevil jste se."
"Ovšem trochu jinak, než si myslela," namítl Havelock. "Jeden průvodčí z vlaku se pamatoval na bella ragazza."
"Každopádně s tím počítala a jednala podle toho. Jak říkám, je naprosto obdivuhodná. Při všem tom stresu, vypětí sil, jednat bez paniky, vypracovávat strategie - skvělá žena. Podle mě jste byl vynikající učitel, Michaeli."
"Už byla zkušená, když jsme se setkali. Spoustu věcí jsem se naučil já od ní. Mimochodem, vy jste jí dala krycí jméno a falešné papíry. Kam jela? Jak jste to zařídila?"
"Jak o tom víte?"
"Jsem jeho dlužníkem. Pošlu ho za vámi. Nevyzraďte ho, může se vám taky hodit. Nebudete toho litovat, určitě."
"Dobře. Není správné nechat ležet ladem talent a vaše doporučení znamená hodně: Vzpomínám si na Bonn."
"Kam jela?"
"Z jejího hlediska na místo, kde bude v největším bezpečí kromě ostrovů v Tichém oceánu. Do Spojených států."
Havelock na stařenu hleděl v němém údivu. "Jak vás to napadlo?"
"Pročetla jsem si vaši tajnou vládní korespondenci, jestli se v ní najde nějaká zmínka o Janě Karasově. Byla tam - krátká

noticka z desátého ledna, popisující události na Costa Brava. Popsali ji jako agenta dubléra, který se nechal chytit do pasti a byl zabit. Smrt potvrzena dvěma nezávislými pozorovateli a laboratorní zkouškou zkrvaveného šatstva. Případ uzavřen k naprosté spokojenosti oddělení konzulárních operací."
"Rutina," poznamenal Havelock. "Ano, pane, prosím, pane. Další případ."
"Samozřejmě se mi to zdálo na první pohled nepřijatelné. Pozorovatelé se mohou mýlit, jenže laboratoř musí mít k dispozici nějaké materiály - a ty mít nemohli, aspoň ne opravdové. Jana Karasová nejenže seděla živá a zdravá u mě v kanceláři, ale na té pláži na Costa Brava nikdy nebyla. Ta laboratorní zkouška musela být vylhaná od začátku do konce a někdo o tom určitě věděl - někdo, kdo chtěl, aby se tomu uvěřilo." Broussacová se nadechla. "Původně jsem se domnívala, že jste to vy. Poprava provedena v termínu. Kdyby si vás koupili Rusové, mohli by chtít lepší důkaz než od vaší vlastní vlády? A kdybyste postupoval podle instrukcí z Washingtonu, nesměli by zůstat na pochybách, zda se vám to podařilo."
"Chápu - když vím, co všechno vám řekla."
"Stejně mi to nestačilo: spolkli to nějak moc snadno, a tak jsem slídila dál. Zašla jsem si k počítači a vyhledávala její jméno v posledních třech měsících... Bylo to zvláštní. Objevila se aspoň dvanáctkrát, ovšem nikdy ne ve vládních dokumentech všechno to byly zprávy CIA a psané byly dost divně. Pokaždé šlo o totéž: hledala se žena s jejím popisem, která by mohla používat jméno Karasová - jako jedno z půl tuctu možných falešných jmen, všechna byla uvedena. Pátrání bylo přísně tajné, i když velmi intenzívní. A na druhou stranu skoro amatérské, jako by jedno vaše oddělení nevědělo, co dělá druhé."
"To mě nezprostilo obvinění?"
"Naopak. Ještě mě to víc utvrdilo."
"Proč tedy nehledali mě?"
"Vždyť vás hledali - a hledají. Už pět dní."
Pět dní, uvažoval Havelock. Palatin.
"O tom jste ale nevěděla."
"Věděli o tom ti, co vás mají na Quai d'Orsay v seznamech, a časem by mi to stejně donesli. Nicméně ani vy, ani já jsme se o druhém nikdy ve zprávách nezmiňovala. Na tom jsme se dohodli."
"Posloužilo to svému účelu. Co pátráni po mně? Co o mně říkají?"
"Nic zvláštního. V zájmu vnitřní bezpečnosti vás mají urychleně najít - zase, napadlo mne, že vás odhalili buď jako zběha, nebo jako někoho, kdo lhal svým nadřízeným a pak se vypařil. Na tom ostatně nezáleželo; co se týkalo Jany Karasové, byl jste v každém případě nepřítel. Když jsem zavolala na velvyslanectví, jen se mi to potvrdilo."
"Jistě, zapomněl jasem, že jsem nebezpečný."
"Taky že jste. Aspoň pro někoho. Zkontrolovala jsem si to v Londýně, Bruselu, Amsterdamu i v Bonnu. Obě pátrání matjí nejvyšší prioritu, ale jinak spolu nesouvisejí."
"Stále jste mi neodpověděla na otázku: proč jste ji poslala do Států?"
"Odpověděla jsem, jenže vy jste neposlouchal. Hledají ji a vás taky - v Evropě. Řím, Středozemí, Paříž, Londýn... Bonn. Velký oblouk směrem na sever, s tím, že patrně mířila někam do východního bloku. Na tohle se soustředili, nasadili sem svoje agenty a techniku. Nenapadne je hledat před vlastním,vrahem."
"Prahem," opravil ji Michael roztržitě.
"Qu'est-ce que cest?"
"C'est americain. Peu importe. Kdy odjela?"
"Dneska odpoledne v půl čtvrté... vlastně, teď už včera odpoledne. Letadlem Air France do New Yorku, diplomatický pas, krycí jméno z dávno vyřazeného spisu - pochopitelně, bez jediné skvrnky."
"A neznámé."
"Ano, ale na tom nezáleží. Stejně si je změní."
"Jak to má zařízené?"
"Má se sejít s jedním člověkem a nejspíš se s ním už sešla. On zařídí všechno ostatní a my nemáme ve zvyku ho zpovídat. Takové lidi najdete všude - v Paříži, Londýně, Amsterdamu, kdekoli. Nikdy nemluví přímo s námi."
"Majitelé zájezdních hostinců," ušklíbl se Havelock. "Přivádějí utečence do bezpečí, poskytují nové totožnosti a doklady, dokonce i rodiny a nová bydliště. Platby se provádějí přes mrtvé duše a nezasvěcené prostředníky a po provedení kontaktu máme i nadále čisté ruce. Nikdy jsme o nikom takovém neslyšeli - heslo Nevědomost. Jenže to má háček, že? Nikdy se nedozvíme, co se s těmi lidmi stalo."
"Naše závazky končí zajištěním bezpečné přepravy. Nic jiného nechtějí a nic jiného ani nemůžeme nabídnout. Například já jsem nikdy tak zvědavá nebyla."
"Já taky nejsem zvědavý, Régine, já se prostě můžu zbláznit. Konečně vím, kde je, konečně ji můžu najít! Proboha, pomozte mi! Ke komu jste ji poslala?"
"Chcete ode mě nemožné, Michaeli - abych porušila důvěru, když jsem přísahala, že ji nikdy neporuším. Mohla bych přijít o cenného pomocníka."
"A já bych mohl přijít o ni! Podívejte se na mě a řekněte mi do očí, že bych to samé neudělal já pro vás! Kdyby šlo o vašeho manžela a já bych u toho byl a gestapo by pro něj přišlo, myslíte, že bych vám nepomohl?"
Broussacová zavřela oči jakoby v šoku. "Není to od vás zrovna hezké připomínat mi to, ale jinak máte pravdu. Jste mu dost podobný... ano, pomohl byste mi."
"Dostaňte mě z Paříže. Hned. Prosím!"
Régine chvíli mlčela a vpíjela se mu pohledem do tváře.
"Snad by bylo lepší, kdybyste asi to zařídil sám. Vím, že to dokážete."

"Mohlo by mi to trvat několik dní, protože bych musel cestovat přes Mexiko nebo Montreal. Nemůžu ztrácet čas. Každou hodinou se mi vzdaluje a vy víte, co se může stát. Zmizí, propadne se do ztracena a nikdo nebude nic vědět. Mohla by se vypařit a já už bych ji nikdy nenašel!"
"Dobře. Zítra poletíte v poledne Concordem. Budete Francouz, člen delegace Spojených národů. Až budete na Kennedyho letišti, spláchněte ten pas do záchodu."
"Děkuju. A co ten prostředník? Kdo je to?"
"Dám mu vědět, jenže třeba vám nebude chtít nic říct."
"Uvědomte ho. Kdo to je?"
"Muž jménem Handelman. Jacob Handelman, profesor na univerzitě Columbia."

17

U stolečku pod stupínkem v podzemní operační místnosti Bílého domu seděl muž s tvářemi pokrytými leukoplastí, která zakrývala stehy na kůži; v obličeji měl napjatý výraz a spíše připomínal robota než člověka. Jeho tiché, monotónní odpovědi ještě více přispívaly k obrazu člověka krajně rozrušeného, který se s vypětím sil snaží ovládnout. Pravda byla, že muž měl strach: agent - pozorovatel z Col des Moulinets by se však bál ještě více před půl hodinou, když v místnosti zasedala kompletní sestava čtyř mužů. Teď zbyli jen tři: prezident odešel a pozoroval jednání z komůrky za stupínkem, oddělené od místnosti zvláštní skleněnou deskou, která se při pohledu z operační místnosti nijak nelišila od zdi. V rozhovoru totiž zaznívala slova a témata, o nichž by v jeho přítomnosti nesměla padnout ani zmínka: prezident přece nemohl být svědkem rozkazů k zavraždění člověka.
Výslech právě dospěl do poloviny. Náměstek ministerského předsedy Emory Bradford se ptal a velvyslanec Brooks společně s generálem Halyardem si přičinlivě psali poznámky.
"Aby bylo jasno," pravil Bradford. "Jako pozorovací důstojník jste byl jediný, kdo měl spojení s Římem. Je to tak?"
"Ano, pane."
"A jste si naprosto jistý, že nikdo jiný z vaši skupiny nebyl na velvyslanectví napojen?"
"Ano, pane. Byl jsem jediný prostředník. Tak se to dělá vždycky, nejen kvůli bezpečnosti, ale i proto, aby se nepopletly rozkazy. Jeden člověk je přenáší i přejímá."
"Přesto tvrdíte, že Havelock se zmiňoval o něčem, o čem jste vy nevěděl - že dva členové vaší jednotky jsou experti na výbušniny."
"O tom jsem skutečně nevěděl."
"Ovšem jako pozorovací důstojník -"
"Agent - pozorovatel, pane."
"Jistě. Tedy, jako agent - pozorovatel jste o tom vědět měl."
"Za normálních okolností bych o tom samozřejmě věděl."
"Jenže to se nestalo a jediné vaše vysvětleni je, že ty dva najal ten nováček, Korsičan jménem Ricci."
"Jiný důvod mě nenapadá. Tedy, pokud Havelock nelhal."
"Ze zpráv o akci v Col des Moulinets vyplývá, že v té době došlo v okolí mostu k několika výbuchům." Bradford přelétl očima papír, který držel v ruce. "Včetně silné detonace asi dvacet minut po incidentu, při níž zahynuli tři italští vojáci a čtyři civilisté. Havelock určitě věděl, o čem mluví."
"Nevím, pane. Byl jsem tou dobou v bezvědomí... krvácel jsem. Ten zatra... Havelock mě pořezal."
"Dostalo se vám patřičného ošetření?" zeptal se velvyslanec Brooks a vzhlédl od svého zápisníku.
"Myslím, že ano," opáčil agent a pravicí si pohrával se svým lesklým chronometrem. "Jenomže doktoři nevědí, jestli mají dělat plastiku nebo ne. Podle mě by měli."
"To je pochopitelně jejich věc," odtušil státník.
"Jsem - mám svoji cenu, pane. Bez plastiky budu doživotně poznamenaný."
"Náměstek Bradford váš námět jistě předá odpovídajícím místům," prohlásil generál a znovu se začetl do svých poznámek.
"Říkáte, že jste toho Ricciho nikdy neviděl," pokračoval Bradford. "Tedy před přijetím rozkazu v Římě a odjezdem do Col des Moulinets. Je to tak?"
"Ano, pane. Nikdy jasem ho neviděl. Byl úplně nový."
"A neviděl jste ho, ani když jste po incidentu u mostu získal vědomí?"
"Ne, neviděl."
"Nemáte tedy ponětí, kam odešel?"
"Ne, pane."
"V Římě to taky nikdo ani netuší," doplnil náměstek tiše., "Dověděl jsem se, že náklaďák přejel nějakého italského vojáka a že ho pořádně zřídil. Měl údajně světlé vlasy, tak jsem si myslel, že to byl Ricci."
"A dál?"
"Z lesa prý vyšel nějaký člověk s ránou na hlavě, naložil vojáka do auta a odvezl ho pryč."
"Jak jste se to dověděl?"
"Ptal jsem se, pane... hodně jsem se ptal, jakmile mi poskytli první pomoc. To byl ostatně můj úkol. Vypadalo to tam jako v blázinci, Francouzi a Italové ječeli jeden na druhého, ale já odtamtud neodešel, dokud jsem nevypátral, co se dalo - a pochopitelně jsem nedopustil, aby se někdo na cokoli ptal mne."
"Zasloužíte pochvalu," zabručel velvyslanec. "Děkuji, pane."
"Předpokládejme, že máte pravdu." Bradford se naklonil dopředu. "Ten blondýn byl skutečně Ricci a někdo se

zraněnou hlavou ho odvezl. Nevíte náhodou, kdo to mohl být?"
"Podle mě to byl jeden z těch dvou, co si je přivedl s sebou. Druhého zabili."
"Takže Ricci a tenhle chlapík se vypařili a do Říma o nich nedošla žádná zpráva. Zdá se vám to normální?"
"Naprosto ne, pane. Vůbec to není normální. Sotva přijde někdo takový k úrazu, snaží se z nás většinou vymáčknout, co se dá, a neztrácí přitom čas. Naše filozofie je při podobných operacích jasná - nemůžeme-li evakuovat raněné..."
"Chápu," přerušil ho Halyard, který jakožto voják vytušil, co chce agent říci.
"Tedy váš názor je, že jestliže by se Riccimu a tomu odborníkovi na výbušniny podařilo vyváznout, co nejdřív by se spojili s naším velvyslanectvím v Římě."
"Ano, pane. Hned by natahovali ruce, křičeli by jak pominutí a vyhrožovali by vším možným, jen abychom jim vyhověli."
"Co se tedy podle vás stalo?"
"Řekl bych, že je to jasné. Prostě to nezvládli."
"Jak to myslíte?" zajímal se Brooks.
"Jiné vysvětlení neexistuje. Já tyhle lidi znám, pane - je to pávl, zabili by vlastní mámu, kdybyste jim za to zaplatili. Věřte mi, že kdyby byli naživu, určitě by je už měli v Římě na krku."
"Co myslíte tím, že to nezvládli?" opakoval Halyard s pohledem upřeným na muže z Col des Moulinets.
"Silnice, pane. Vinou se tam v horách jako vývrtky a někdy jsou třeba i celé kilometry neosvětlené. Když u volantu sedí zraněný chlap a druhý se vzadu svíjí bolestí a křičí, můžou snadno vyletět ze zatáčky a-"
"Zranění hlavy můžou klamat," poznamenal Halyard. "Rozbitý nos může vypadat jako strašlivá rána."
"Udivuje mě," přidal se Brooks, "že tentýž člověk jednal uprostřed chaosu s obdivuhodně chladnou hlavou. Dělal-"
"Promiňte, pane velvyslanče," přerušil ho Bradford sice uctivě, ale přece jen zvýšeným hlasem. Měl to být signál a ne prohřešek proti dobrým mravům. "Domnívám se, že stanovisko našeho agenta je správné. Při důkladném prohledání okolí silnice jistě najdeme havarovaný vůz na dně nějaké propasti."
Brooks si s náměstkem vyměnili významné pohledy.
"Samozřejmě. Po pravdě řečeno, také nevidím jiné vysvětlení."
"Ještě zbývá ozřejmit pár otázek," pokračoval Bradford a zašustil papíry. "Jak víte, všechno, co se řekne v této místnosti, je přísně důvěrné. Nejsou tu žádné mikrofony ani nahrávací zařízení a všechno si ukládáme jenom do paměti. Tím chráníme sami sebe - nejen vás - takže můžete mluvit naprosto otevřeně. Nepokoušejte se věci nějak přikrašlovat, jsme všichni na stejné lodi."
"Rozumím, pane."
"Vaše rozkazy ohledně Havelocka byly jasné - oficiálně ho označili za ‚beznadějný případ` a podle příkazu z Říma měl být zlikvidován ‚s maximální obezřetností. Je to tak?"
"Ano, pane."
"Jinými slovy, měl být popraven v Col des Moulinets."
"Přesně to jsem měl na mysli."
"Tyhle instrukce vám předal starší atašé konzulárních operací v Římě, nějaký Harry Warren."
"Ano, pane. Byl jsem s ním neustále ve spojení a čekal na rozhodnutí... až přijde z Washingtonu."
"Jak jste si mohl být jistý, že člověk, se kterým jste mluvil, byl skutečně Harry Warren?"
Agent se zatvářil zmateně; otázka mu připadala směšná, i když muž, který mu ji položil, nijak směšný nebyl.
"Mimo jiné jsem s Harrym pracoval přes dva roky. Poznám ho po hlase."
"Jenom po hlase?"
"A podle římského čísla. Šlo o přímou linku do spojovací místnosti na velvyslanectví, která je přísně tajná a nikde se neuvádí. Tu jsem taky znal."
"Nenapadlo vás, že když vám vydával příkaz, mohl tak činit pod nátlakem? Proti své vůli?"
"Ne, pane, to vůbec ne."
"Ani na okamžik jste nezapochyboval?"
"Kdyby to tak skutečně bylo, řekl by mi to."
"S pistolí u hlavy?" podivil se Halyard. "Jak?"
"Použil stanovený kód. Kdyby bylo něco v nepořádku, neudělal by to."
"Tohle nám laskavě vysvětlete," vyzval ho Brooks. "Jaký kód?"
"Slovo nebo sousloví, které stanoví Washington. Při předávání rozhodnutí se na ně každý odkazuje - pozná se tak, jestli má dotyčný patřičné oprávnění, aniž by bylo třeba někoho jmenovat. Kdyby se něco dělo, Harry by kód nepoužil a já bych se mohl dovtípit, že něco neklape. Požádal bych ho o něj a on by mi řekl nějaký jiný. K ničemu takovému ovšem nedošlo. Použil správný kód hned v úvodu."
"Jak zněl kód pro Col des Moulinets?" zeptal se Emory Bradford.
"Nejasnost, pane. Vystavilo ho přímo oddělení konzulárních operací ve Washingtonu a určitě bude zaznamenán na velvyslanectví v registrech hovorů."
"Čímž se potvrzuje jeho autenticita," prohlásil Bradford.
"Ano, pane. V registru se zaznamenává datum, čas a kdo kód vystavil."
Bradford zvedl fotografii, na níž byl mužský obličej, a namířil na ni lampu. "Je tohle Harry Warren?"
"Ano, pane. To je Harry."
"Děkuji." Náměstek odložil fotografii a něco si odškrtl v poznámkách. "Vraťme se teď trošku zpátky - je tu ještě jedna věc, která není stoprocentně jasná. Co se týkalo té ženy, měli jste ji nechat v klidu překročit hranice, pokud to bude možné. Říkám to správně?"

"V rozkaze stálo ‚pokud to bude možné`. Nikdo kvůli ní nechtěl riskovat. Bylo to jenom šídlo."
"Šídlo?"
"Šídlo, které jsme chtěli vrazit Rusům do zadku. Aby poznali, že jsme jim neskočili na špek."
"To znamená, že šlo o ruskou volavku. Žena, která možná prodělala plastickou operaci a kterou Sověti opakovaně na různých místech ukazovali Havelockovi a nikdy mu nedovolili se k ní dostatečně přiblížit. Tohle myslíte?"
"Ano, pane."
"Cílem bylo vyvést Havelocka z rovnováhy a donutit ho ke zběhnutí?"
"Připravit ho o rozum, to ano, pane. Podle mě jim to vyšlo, ten příkaz ‚beznadějný případ` vydal přece Washington."
"Nejasnost."
"Kód Nejasnost, ano, pane."
"Který je možné vystopovat pomocí registru hovorů."
"Ano, pane. Pomocí registru."
"Takže bylo nade vši pochybnost zjištěno, že žena na mostě nebyla Jana Karasová."
"Samozřejmě. Každý přece ví, že ji zabili ná Costa Brava. Havelock tam byl sám jako pozorovatel. Zbláznil se z toho."
Velvyslanec Brooks praštil tužkou, předklonil se a zadíval se na agenta z Col des Moulinets. Rána a rychlý pohyb společně dávaly najevo, že chce vznést námitku.
"Nezdála se vám celá tahle operace - jak bych to řekl - přinejmenším bizarní? Přesněji řečeno, byla poprava skutečně jediné řešení? S tím, co jste věděli - nebo co jste měli vědět - nemohli jste se pokusit toho muže dostat živého a přivézt ho sem na léčení?"
"Při vší úctě, pane, tohle se líp řekne než udělá. Jack Ogilvie se o to snažil v Římě a z Palatinu se už živý nedostal. Tam na mostě Havelock pozabíjel tři lidi, jenom, co víme my, a další dva mohou být mrtví teď - a nejspíš jsou. Mně pořezal obličej říkám vám, je to cvok!" Agent se odmlčel, ale ještě zdaleka neskončil. "Ano, pane. Po zralé úvaze jsme ho museli zabít. Byl to ‚beznadějný případ` a my musíme plnit rozkazy
"Dost otřepané rčení," podotkl Brooks.
"Jenže za daných okolností naprosto oprávněné," vložil se rychle Bradford, který si na papír před sebou zapisoval slovo Nejasnost. Pak pokračoval, dřív, než někdo stačil něco říci nebo namítnout. "Co se pak stalo s Havelockem? Dověděl jste se něco?"
"Slyšel jsem, že nějaký assassino paxzo - šílený vrah - přeletěl s nákladákem přes most a zmizel z dohledu. Musel to být Havelock. V celém kraji ho teď hledají - ve všech městech a vesnicích podél Středozemního moře. Kdysi tam na pobřeží pracoval, takže se určitě bude chtít s někým spojit a v tu chvíli ho čapnou. Prý je zraněný, takže se moc daleko nedostane. Podle mě je to otázka pár dní a já jen lituju, že u toho nebudu, abych ho dostal do rukou sám."
"Další opodstatněný názor," pochválil ho Bradford. "Rádi bychom vám poděkovali za spolupráci. Velmi jste nám pomohl. Teď můžete odejít - přejeme vám hodně štěstí."
Muž vstal ze židle, neohrabaně kývl hlavou a zamířil ke dveřím. U nich se zastavil, dotkl se zafačované tváře a obrátil se k mocným mužům na stupínku.
"Stojím za tu plastiku," prohlásil.
"Nepochybně," odpověděl náměstek.
Pozorovatel z Col des Moulinets otevřel dveře a vyšel na chodbu. Jakmile se dveře zavřely, obrátil se Halyard k Bradfordovi a zařval:
"Okamžitě volejte Řím! Sežeňte ten registr a najděte tu Nejasnost! Tohle jste se nám pokoušel naznačit, ne? To je to spojení s Parsifalem!"
"Ano, generále," odpověděl Bradford. "Kód Nejasnost stanovil vedoucí konzulárních operací Daniel Stern, jehož jméno zapsal do registru na velvyslanectví starší atašé Harry Warren. Byl to naprosto jasný zápis - přečetli mi ho. Zapsal tam," náměstek si vyhledal lístek s poznámkou - "Kód: Nejasnost, předmět: M. Havelock, stav: nerozhodnuto."
",Nerozhodnuto`?" divil se Brooks. "Kdy se tedy rozhodli?"
"Podle registru na velvyslanectví nikdy. Z toho večera se už žádný jiný zápis netýká ani kódu Nejasnost, ani Havelocka, ani jednotky v Col des Moulinetas."
"To není možné," namítal generál. "Slyšel jste přece toho chlapa. Dali jim zelenou i s odpovídajícím kódem. Řekl nám to naprosto jasně. Museli jim tam zavolat!"
"Také že ano."
"Mám tomu rozumět tak, že ten zápis někdo vymazal?"
"Hovor prostě nezapsali," opáčil Bradford. "Tedy, Warren ho nezapsal."
"Tak ho sežeňte," dožadoval se Halyard. "Okamžitě ho sežeňte! Ví přece, s kým mluvil. Zatraceně, Emory, zvedněte ten telefon! Tady jde o Parsifala!" Otočil se na židli a promluvil směrem ke zdi: "Pane prezidente?"
Žádná odpověď.
Náměstek rozhrnul papíry před sebou a vytáhl tenkou obálku; otevřel ji, vyňal z ní fotografii a podal ji bývalému velvyslanci. Brooks na ni pohlédl a zalapal po dechu, načež ji přistrčil k Halyardovi.
"Kristepane..."
Halyard posunul snímek do světla: obrázek byl dost zrnitý - výsledek přenosu faxem - ale na první pohled bylo jasné, o co jde. Šlo o fotografii mrtvoly natažené na bílém stole, s roztrhanými a zakrvácenými šaty a s potlučeným obličejem, který se však i v tomto stavu dal dobře identifikovat: patřil muži z fotografie, kterou před chvílí Bradford ukázal pozorovateli z Col des Moulinets - staršímu atašé konzulárních operací v Římě Harrymu Warrenovi.
"Tohle nám poslali dneska v jednu odpoledne. Je to Warren - před dvěma dny ho brzo ráno přejelo na Via Frascatti nějaké auto. Svědci toho moc neviděli, jenom, že šlo o velký sedan se silným motorem a že řidič před srážkou nejspíš

ještě šlápl na plyn. Zřejmě neriskoval, že mu Warren uteče, chytil ho, zrovna když vystupoval na chodník, a přimáčkl ho na pouliční lampu. Auto přitom pochopitelně poškodil a policie už vůz hledá, jenže podle mě nemají velkou šanci. Nejspíš ten vůz už leží někde na dně řeky."
"Takže máme po spojovacím článku." Halyard vrátil snímek Brooksovi.
"Toho člověka je mi líto," pravil náměstek, "ale nevím, jestli by pro nás měl jako spojovací článek velkou cenu."
"Někdo si to myslel," namítl voják. "Nebo se jen chtěl krýt."
"Jak to?" ptal se Brooks.
"Ať to rozhodnuti o ‚beznadějném případu` vydal kdo chtěl, nemohl vědět, o čem spolu Stern s Warrenem mluvili. My víme jen to, že někdo to rozhodnuti vydal."
"Mluvte prosím konkrétněji," vybízel státník.
"Dejme tomu, že stratégové konzulárních operací došli k závěru, že se na ničem nemohou dohodnout. Na první pohled to nemuselo vypadat tak složitě - psychopat, člověk, který by mohl napáchat strašlivé škody, potenciální zběh a vrah - takové rozhodnutí by je rozhodně nemuselo mrzet. Jenže, co když se něco dozvěděli nebo pojali podezření, které to všechno stavělo na hlavu?"
"Karasová," připomněl Halyard.
"Možná. Nebo něco z Havelockovy strany, co naznačovalo, že není úplný cvok. Že je třeba stejně rozumný jako oni a že se dostal do prekérní situace, za kterou on sám nemohl."
"Což je ostatně pravda," doplnil ho Brooks tiše.
"Pravda," přisvědčil Bradford. "Co by asi udělali?"
"Požádali by o pomoc," odpověděl Halyard. "A o radu."
"Lépe řečeno," pokračoval náměstek ministerského předsedy, "by se pokusili rozložit zodpovědnost za rozhodnutí na víc lidí, zvlášť, kdyby fakta ještě nebyla zcela jasná. O několik hodin později k rozhodnuti došlo a oni zemřeli... takže nevíme, kdo to rozhodnutí učinil a kdo zavolal do Říma. Víme jen, že to musel být někdo dostatečně prověřený a důvěryhodný, aby mu mohli svěřit kód Nejasnost."
"Warren ovšem nic nezaznamenal," podotkl Brooks.
"Proč? Jak se to mohlo stát?"
"K tomu dochází často, pane velvyslanče. Použije se zvláštní linka, která se dá vystopovat nanejvýš do telefonní ústředny v Arlingtonu, pověření se potvrdí kódem a vydá se příkaz na základě vnitřní bezpečnosti - hovor se nemá zapisovat, nahrávat, ani se o něm nikde zmiňovat. Příjemci to vždycky polichotí - je to svým způsobem projev důvěry - a nikoho ani nenapadne, že by na tom bylo něco zvláštního: konečně, pověření se dá vždycky vypátrat přes kód, v našem případě přes vedoucího konzulárních operací Daniela Sterna. Jenomže ten je po smrti."
"To je hrůza," vydechl Brooks a zadíval se do svých poznámek. "Chtějí zabít člověka za to, že je v právu, a když se jim to nepovede, hodí mu na krk smrt těch, co ho měli odpravit, a označí ho za vraha. A my nemáme ani páru o tom, kdo vydal rozkaz. Nemůžeme ho najít. Co jsme vlastně za lidi?"
"Hlídači tajemství." Hlas se ozval zpoza stupínku; tajné dveře se otevřely a objevil se v nich prezident Spojených států. "Promiňte, ale trochu jsem vás poslouchal. Bývá to užitečné.°
"O jaká tajemství jde, pane prezidente?"
"Víte přece, Mate," odvětil Berquist a zamířil ke své židli. "Všechna ta slovíčka - Přísně tajné, Jen na čtení, Speciální pověření nutné, Zákaz kopírování, Přístupový kód nutný, Po přečtení zničit... a tak. Prohledáváme místnosti a telefonní linky, jestli tam nejsou odposlouchávací zařízení, a přitom děláme všechno proto, aby na naše odposlechy nikdo nepřišel. Rušíme rádiové vysílání - i přes satelity - a pak se toho rušení horko těžko zbavujeme, když sami potřebujeme odeslat nějakou zprávu. Zatajujeme informace, jenom abychom z nich mohli zveřejňovat vybrané části podle svého uvážení; jednomu oddělení řekneme jednu věc a druhému pravý opak, abychom se ubránili vyzrazení nepříjemných pravd. Ve věku rozvoje spojovacích prostředků se snažíme ze všech sil, abychom všechny komunikace zacpali a pokud možno je zneužili." Prezident se posadil, podíval se na snímek mrtvoly z Říma a obrátil jej rubem nahoru. "Udržovat tajemství a přehrazovat tok pravdivých informací je prvotním cílem naší techniky. Ironie, co?"
"Bohužel, většinou je to nezbytně nutné, pane," namít1 Bradford.
"Snad. Jenže nikdy si tím nemůžeme být jisti. Často v noci, když nemůžu spát, uvažuju o tom, že kdybychom se před čtvrt rokem tak usilovně nesnažili uhlídat tajemství, třeba bychom dneska nebyli v takovém maléru."
"Máme jen omezené možnosti, pane prezidente," prohlásil náměstek ministerského předsedy pevně. "Mohlo to být i horší."
"Horší, Emory?"
"Mohlo to přijít dřív. Čas je jediná věc, která nám hraje do noty."
"A nám přitom nezbývá, než neztrácet ani minutu," přisvědčil Berquist a hodil pohledem po svých dvou poradcích. "Teď už oba nejspíš víte, co se přihodilo v posledních dvaasedmdesáti hodinách a proč jsem vás musel přivolat do Washingtonu."
"Až na to hlavní," připomněl státník. "Jak na to reagoval Parsifal."
"Nijak," odpověděl prezident.
"Takže o ničem neví," zajásal Halyard.
"Kdybyste mě o tom dokázal přesvědčit, byl bych šťastnější," opáčil Berquist.
"Kdy se s vámi spojil naposledy?" chtěl vědět Brooks.
"Před šestnácti dny. Tehdy nemělo smysl vás do toho zatahovat - byl to zase jen další požadavek, stejně nestoudný jako ty předchozí a stejně tak bezvýznamný."
"Jak to dopadlo s těmi původními?" ptal se dál státník. "Zase nijak. Před patnácti dny jsme převedli osm set miliónů

dolarů na konta v bankách na Bahamách, Kajmanských ostrovech a ve Střední Americe. Uvedli jsme všechny -"
Prezident se odmlčel a zvedl růžek fotografie na stole před sebou: ukázala se část zkrvavené nohy. "kódy a podkódy, jak to po nás chtěl, takže si mohl konta ověřit podle libosti a nechat si peníze převést na účty v Curychu nebo Bernu, kde by je měl po ruce. Jenže on si nevybral ani cent a kromě tří žádostí o výpis z konta se s těmi bankami ani jednou nespojil. Peníze ho tedy nezajímají, chtěl si jen ověřit, jak jsme zranitelní. Teď ví, že uděláme všechno, co bude chtít."
Berquist se znovu odmlčel; když pokračoval, zněl jeho hlas sotva slyšitelně. "A Bůh ví, že nemáme na vybranou."
Na stupínku zavládlo ticho, které potvrzovalo nemyslitelné; přerušila je teprve generálova poznámka.
"Mám tady pár bílých míst," prohlásil směrem k náměstkovi se svými poznámkami v ruce. "Můžete mi něco vyjasnit?"
"Ledacos můžeme odvodit," odpověděl Bradford. "Jenže i k tomu se musíme vrátit pěkný kousek před Řím, na samý začátek všeho."
"Na Costa Brava?" ptal se Brooks s nechutí.
"Ještě dřív, pane velvyslanče. Do doby, kdy jsme se rozhodli, že musí být nějaká Costa Brava."
"Dobrá," připustil státník chladně. "Pokračujte."
"Vracíme se do okamžiku, kdy jsme zjistili, že to byl sám Matthias, kdo zahájil vyšetřování proti Janě Karasové. Své informace předával osobně, nikoli prostřednictvím svých pomocníků, a podle něj pocházely od nejmenovaných zdrojů,lidí skrytych tak hluboko uvnitř sovětské rozvědky, že i jen odhadovat jejich totožnost by bylo totéž jako rovnou odhalit naše vlastní tajné operace."
"Nebuďte tak skromný, Emory," skočil mu do řeči prezident. "To o Matthiasovi jsme se nedozvěděli my, ale vy. To vy jste se odvážil ho obejít."
"Nebyl to pro mne příjemný pocit, pane. A vy, pane prezidente, jste si od jednoho jeho poradce vyžádal, aby vám pověděl pravdu. Řekl vám, že on sám neví, odkud informace pocházají, jen to, že je Matthias přinesl osobně. Tohle by mi nikdy nepřiznal."
"To bylo tím, že jsem s ním mluvil v Oválném salónku," pravil Berquist. "Tomu, kdo tam sedí, se nelže... pokud ovšem nejste Anthony Matthias."
"Po pravdě řečeno, pane prezidente," vmísil se Brooks, "jeho úmyslem nebylo vás obelhat. Prostě věřil tomu, že má pravdu."
"Spíš věřil tomu, že by on sám měl sedět na mém místě. A myslí si to pořád! I teď! Ta jeho zatracená megalománie nezná mezí... Pokračujte, Emory."
"Ano, pane." Bradford vzhlédl. "Došli jsme k závěru, že Matthiasovi jde o to, dostat Havelocka od válu, vyřadit ze hry jednoho z našich nejlepších lidí a svého bývalého žáka k tomu. Už jsme o tom mluvili - tehdy jsme nevěděli, proč to dělá, a nevíme to ani dnes."
"Ovšem, nechali jsme se nachytat," doplnil Berquist. "Protože jsme nevěděli, co nás vlastně čeká - zlomený agent, který už nemá chuť ani sílu pokračovát, nebo podvodník? Matthiasova loutka, které nevadí sledovat, jak zabíjejí ženu, jen aby mohl pomoci svému velkému vzoru? Co všechno by mohl udělati Mezinárodní vyslanec svatého Matthiase! Nebo snad císaře Matthiase, vládce všech zemí a států?"
"No tak, Charley." Halyard poplácal prezidenta po lokti, nikdo jiný v místnosti by si nic podobného nedovolil. "Už je po všem. Kvůli tomu tady nejsme."
"Nebýt toho hajzla Matthiase, nemuseli bychom tady dneska sedět! Tohle mu nezapomenu. A svět taky ne, až se to jednou dozví... jestli vůbec někdo zůstane naživu."
"Můžeme se tedy vrátit k naléhavějším otázkám, pane prezidente?" připomněl Brooks jemně.
Berquist se opřel a pohlédl nejprve na aristokratického státníka, pak na starého generála.
"Když za mnou přišel Bradford a přesvědčil mě, že na nejvyšší vládní úrovni včetně samotného Matthiase dochází k podvodům vysokého kalibru, vyžádal jsem si jmenovitě vás dva - jenom vás, aspoň prozatím. Vaši kritiku bych měl být schopen snést."
"Můžete se na nás spolehnout, pane," podotkl Halyard.
"Vy dokážete vzít jednomu vítr z plachet, Mate." Prezident kývl směrem k náměstkovi. "Promiňte. Tedy dobrá, nevěděli jsme a dodnes nevíme, proč chtěl mít Matthias Havelocka ze hry venku. Ovšem, Emory nám přinesl jejich scénář."
"Byly to strašné věci," přikyvoval Bradford s rukama na poznámkovém bloku. "Matthias si ty důkazy proti Karasové vymyslel od a až do zet. Prý se najednou objevil kající se terorista od Baadera a Meinhofové, který žebral o milost výměnou za informace. Bonn s tím - prý - neochotně souhlasil a my jsme jeho příběh koupili. Tvrdil, že agentka konzulárních operací tehdy pracující v Barceloně je ve skutečnosti agentka KGB, popsal postup předávání zpráv a rozkazů a předal nám klíč, pomocí něhož jsme na letišti našli malý kufrík - její kufřík, mimochodem - plný důkazů proti ní: byly tam podrobné popisy akcí, které absolvovala s Havelockem, seznamy přísně tajných informací, které Havelock odesílal do Ameriky a kopie právě používaných kódů a rádiových frekvenci. Taky tam byly instrukce z Moskvy včetně kódu KGB, který měla použit, kdyby se potřebovala spojit s rezidenturou pro Severozápadní sektor. Vyzkoušeli jsme ho - ten kód byl pravý."
Brooks pozvedl levou ruku, aby na sebe upoutal pozornost.
"Tohle my tady s generálem Halyardem v hrubých rysech víme, i když neznáme podrobnosti. Předpokládám, že máte dobrý důvod, proč to tak obšírně opakujete."
"Jistě, pane velvyslanče," souhlasil Bradford. "Týká se Daniela Sterna. Prosím ještě o chvilku strpení."
"Když už jsme u toho," nadhodil generál, "jak jste ten kód zkoušeli?"
"Použili jsme tři základní námořní frekvence pro tuto oblast. Tak to Sověti dělají běžně."
"Není to trochu moc jednoduché?"
"Ne že bych byl odborník, pane generále, ale podle mě je to chytře vymyšlené. Sám jsem si prostudoval způsob, jakým

to děláme my - nic jiného mi nezbylo - a nemůžu tvrdit, že náš přístup by byl šikovnější. Většinou si totiž vybíráme slabší frekvence, takže příjem není nikdy tak silný a dá se snadno rušit. S námořními frekvencemi si nikdo zahrávat nebude a bez ohledu na to, jaký je zrovna provoz, kódy nakonec vždycky projdou."
"Zřejmě o tom víte hodně," prohodil Brooks.
"Dost jsem se tím během posledního čtvrt roku zabýval. A díky příkazu pana prezidenta jsem měl k dispozici nejlepší mozky naší výzvědné služby."
"Důvod toho příkazu jsem pochopitelně neuváděl." Prezident pohlédl na oba starší muže a pak se otočil zpátky k Bradfordovi. "Dobře, takže jste ten kód KGB ověřili a zjistili, že je pravý."
"V podstatě šlo o nejzávažnější důkaz v celém kufříku - nikdo ho nemohl padělat. Takže jsme ji začali rozebírat u CIA pěkně do hloubky." Bradford se zarazil. "Možná víte, pane generále - pane velvyslanče - že v tuhle chvíli jsem se do věci vložil já. Neměl jsem původně v úmyslu se v tom nějak angažovat, ale vyhledali mě lidé, se kterými jsem dělal za Johnsona... v Jihovýchodní Asii."
"Členové agentury pro mezinárodní rozvoj?" zeptal se Halyard sarkasticky.
"Ano," opáčil náměstek a jeho tón nezněl nijak omluvně. "Dva lidé s rozsáhlými zkušenostmi z tajných operací, díky nimž se stali kontrolory informátorů ze Sovětského svazu. Jednou večer mi zavolali domů, že prý sedí v baru v Berwyn Heights a co kdybych zašel na skleničku a zavzpomínal na staré časy. Když jsem jim řekl, že už je dost pozdě, odpověděli, že oni si to myslí taky a že do Berwyn Heights je to z McLeanu a Langley pěkně daleko. Pochopil jsem a sešel se s nimi."
"O něčem takovém jsem nikdy neslyšel," přerušil hó bývalý vyslanec. "Mám tomu rozumět tak, že ti dva nepodali hlášení normální cestou a místo toho se obrátili přímo na vás?"
"Ano, pane. Hodně je to rozrušilo."
"Díky Bohu za tohle setkání bývalých hříšníků," připomněl prezident. "Když to nakonec hlásili normálním způsobem, udělali to tak, jak jsme jim řekli. Hlásili, že nemají patřičné zdroje, a nechali celou záležitost na krku Bradfordovi."
"Ty informace, které jste chtěli o Karasové, byly přece jen základní materiály," pronesl Halyard. "Co je na tom tak rozrušilo?"
"Protože šlo o silně negativně laděnou žádost, která předem předpokládala, že předmět zajmu je tak dobře utajený, že CIA na něj ani přijít nemůže. Prostě ji chtěli obvinit bez ohledu na to, co CIA zjistí."
"A ta drzost je naštvala," nadhodil Brooks.
"Ne, na to jsou od vlády zvyklí. Překvapilo je to, že ten předpoklad nemohl být v žádném případě správný. Spojili se s pěti různými informátory v Moskvě, se špióny, kteří mají přístup ke všem tajným materiálům KGB. Všichni odpověděli záporně, byla tedy čistá, ale někdo ve vládě ji potřeboval pošpinit. Když jeden z nich zavolal Matthiasovu poradci, aby vytáhl z konzulárních operaci nějaká další fakta, dozvěděl se, že stačí, když pošle hlášení, že se nic nedalo zjistit. Vláda měla všechno, co potřebovala - jinými slovy, Karasová byla odepsaná, ať z agentury poslali co chtěli, a ti dva kontroloři měli pocit, že jejich zprávu stejně hodí do koše. Faktem je, že Jana Karasová nikdy ke KGB nepatřila a nepatří."
"Jak si ti vaši přátelé vysvětlovali ten kód KGB?" ptal se voják.
"Dodal ho někdo z Moskvy," odpověděl Bradford. "Někdo, kdo pracoval s Matthiasem nebo pro něj."
Ticho, které se rozhostilo na stupínku, znovu přivádělo na mysl nemyslitelné, a stejně jako prve je prolomil generál.
"To jsme přece vyloučili!" vyštěkl.
"Rád bych, abychom se k té možnosti vrátili," navrhl Bradford klidně.
"Probrali jsme tuhle eventualitu, myslím, vyčerpávajícím způsobem," namotal Brooks. "Taková teorie nemá naději na přežití. Matthias je pevné svázán s Parsifalem a jeden bez druhého nemůže existovat; kdyby o Parsifalovi věděli Sověti, už by na nás letěly tisíce raket. Rusové by ani neměli jinou volbu, než napřed zaútočit a ptát se až potom. Naše rozvědka by nám přípravy na takový útok jistě oznámila a to se zatím nestalo. Jak jste ostatně sám přiznal, pane Bradforde, čas je jediná věc, která nám hraje do ruky."
"Na tom také trvám, pane velvyslanče. Přesto se však kód KGB do materiálů Jany Karasové nějak dostat musel a ona je absolutně čistá. Nedokážu si představit, že by takové kódy byly na prodej."
"Proč ne?" vyzvídal generál. "Proč by nebyly?"
"Takové kódy - to je prostě vyloučeno. Nemůžete si koupit kód, který se mění a nikdo nedovede předpovědět, jak změna bude vypadat a kdy nastane."
"Kam tím míříte?" přerušil ho Halyard.
"K tomu, že kód musel dát k dispozici někdo z Moskvy," prohlásil Bradford zvýšeným hlasem. "Možná jsme Parsifalovi blíž, než si myslíme."
"Máte nějakou teorii, pane náměstku?" Brooks se opřel lokty o stůl a naklonil se k Bradfordovi.
"Podle mě se někdo snaží Parsifala najít stejně usilovně jako my - a ze stejných důvodů. Ať je to kdo chce, je to někdo tady ve Washingtonu - třeba ho každý den vídáme a nevíme, že to je on. Vím jen tolik, že pracuje pro Moskvu a že Parsifala hledá mnohem déle než my. Dozvěděl se o něm ještě před námi, a to znamená, že o něm musel vědět někdo v Moskvě." Bradford se nadechl. "A z toho plyne ta nejhroznější krize, před jakou tahle země kdy stála - a vlastně celý svět. Máme tu ve Washingtonu špióna, který by mohl zvrátit rovnováhu sil - zlikvidovat celosvětovou víru v naši technickou i morální nadřazenost, což je jen jiná definice naší moci - a to tehdy, pokud se mu podaří najít Parsifala jako první. Což se mu může klidně podařit, protože on ví, kdo Parsifal je, a my ne."

18

Muž v tmavém kabátě a klobouku naraženém do očí vystoupil z auta a jen s obtížemi se vyhnul kaluži, která se rozprostírala těsně vedle dvířek. Všude kolem šuměl déšť, kapky se odrážely od střechy, rozlévaly se po předním skle a čeřily hladiny stovek louží, které se utvořily na ploše opuštěného parkoviště poblíž Potomacu. Muž hrábl do kapsy, vytáhl pozlacený zapalovač a škrtl; sotva se plamínek objevil, zase jej zhasil a schoval do kapsy. Došel k zábradlí a podíval se dolů na provlhlé listí a husté bahno, které se táhlo až k černým vlnám řeky. Zvedl hlavu a prozkoumal protější břeh: lijákem probleskovala světla nočního Washingtonu. Zaslechl za sebou kroky a otočil se.
Ze tmy se vyloupla mužská postava oblečená do pláště s kapucí potištěného změtí zelených a černých skvrn, které napovídaly, že jde o součást vojenské výstroje. Na hlavě měl široký kožený klobouk, částečně zakrývající ostře řezanou tvář se strništěm na bradě a s matnýma očkama daleko od sebe. Bylo vidět, že muž hodně pije; a škleb, kterým muže u zábradlí pozdravil, byl stejně groteskní jako celá jeho postava.
"Tak co, jak se líbilo?" ptal se muž ve vojenském oděvu ztvrdlým jazykem. "Bum! Plesk! Prásk! Jako když přejede tank přes trakař! Bum! Něco takovýho 'ste v životě neviděl!"
"Si pište! Vylítli mi tam ze zatáčky a - prásk! Heleďte, já na vás nevidím. Jste to vy, doufám?"
"Ano, jsem. Ale zklamal jsi mě."
"Já? Přece jsem to zvládli"
"Zase jsi pil. Přece jsme se dohodli, že toho necháš."
"Pár panáků, no bože... A navíc doma, v žádný hospodě. Kdepak!"
"Mluvil jsi s někým?"
"Proboha, to ne!"
"Jak ses sem dostal?"
"Přesně jak jste říkal. Autobusem... vlastně třemi autobusy... a posledních pár kilometrů 'sem šel pěšky."
"Po silnici?"
"Ani náhodou! Pěknej kousek od ní, jako na průzkumu v Danangu-"
"Dobře. Zasloužíš si odměnu."
"Poslyšte, majore... teda pardon, pane."
"Co je?"
"Jak to, že v novinách nic nebylo? Teda myslím, že to byla sakra pořádná šlupka! Muselo to tam hořet hezkejch pár hodin a odevšad to bylo vidět. Že nic nepsali?"
"Nebyli tak důležití, seržante. Jak jsem vám říkal - zlí lidé, co zrazují chlapy jako vy nebo já, a co by je chtěli dát zabít."
"Tak fajn, to 'sem si teda vyřídil pár starejch účtů. Asi bych se měl vrátit, co? Do špitálu, myslím."
"Nemusíš."
Civilista, označovaný jako "major", klidně vytáhl z kapsy ruku v rukavici; svíral v ní pistoli dvaadvacítku, skrytou tmou a deštěm před zraky jeho společníka. Od boku namířil a vypálil.
Druhý muž se skácel a zkrvavená hlava se mu svezla na rameno. Civil pokročil vpřed a otřel si zbraň o kabát; poté se sehnul a rozevřel prsty pravé ruky mrtvého.

Vůz vyrazil ze zatáčky na úzké okresce a světla reflektorů přelétla přes kamenité políčko, na němž se tráva ohýbala pod poryvy větru a deště. Řidič v tmavém kabátě a klobouku uviděl přesně to, co očekával; zpomalil tedy a ještě před zastavením vypnul světla. Stranou od cesty stála vedle plotu z ostnatého drátu zářivě bílá sanitka s poznávacími značkami patřícími federální vládě a s černým nápisem na dveřích: NÁMOŘNÍ NEMOCNICE BETHESDA, POHOTOVOSTNÍ JEDNOTKA 14.
Řidič zajel s vozem vedle sanitky, vytáhl zapalovač a přidržel plamínek u postranního okna. Dveře sanitky se otevřely a ven vyskočil sotva třicetiletý muž, pod jehož erárním pršiplášťem probleskovala bílá uniforma nemocničního zřízence. Řidič stisknutím tlačítka spustil pravé okénko. "Nasedni! " vyzval zřízence. "Tady promokneš na kost!"
Muž vlezl do auta, zabouchl za sebou dveře a otřel si pravou rukou obličej. Měl latinskoamerické rysy černé vlasy a oči jako dva uhlíky.
"Mama mi dluží," pravil ten jižní typ. "Velká mama mi dluží velký montón de dinero."
"Zaplaceno dostaneš, i když podle mě jsi tím, co's pro mě udělal, jenom odčinil starý dluh."
"Olvídalo, mama major!"
"Nebýt mě, rovnou by tě popravili, nebo bys do konce života lámal kamení v Leavenworthu. Na to nezapomínej, desátníku."
"Zabil jsem pro vás toho trpajzlíka! Zaplaťte!"
"Taky jsi zabil dva vojenské policisty v Pleiku, když ti přišli na to, jak kradeš narkotika. Nebylo to štěstí, že jsem byl zrovna poblíž? Další dva vojáci pohřešovaní v boji."
"Jasně, mama, štěstí! A kdo byl ten puerco, co mi řekl, kde se ty prášky dají ukrást? Vy, majore!"
"Věděl jsem, že jsi podnikavý. V posledních letech jsem tě měl na očích. Nikdy sis mě nevšiml, zato já si tě všímal dobře. Vždycky jsem věděl, kde tě najít, protože dluhy se mají splácet."
"To se teda pletete, majore. Tuhle 'sem vás viděl v telce ve zprávách. Zrovna jste vystupoval z velkýho auta někde v New Yorku. U těch Spojenejch národů nebo jak se to jmenuje. Že jste to byl vy?"
"Pochybuju."
"Ne, byl jste to vy! Poznám mamy majora, když ho vidím! Musíte bejt velký zvíře, mama. Tak koukejte klopit."
"Ty ale dokážeš člověka dožrat."
"Zaplaťte."
"Napřed pistoli," pravil muž v kabátě. "Dal jsem ti ji a teď ji chci zpátky. To byla ochrana - nikdo ji nedokáže balisticky

zjistit."
Nemocniční zřízenec sáhl do kapsy pršiplášt a vyndal z ní malou pistoli, shodnou ráží i velikostí s tou, kterou řidič auta použil před hodinou na opuštěném parkovišti.
"Nejsou v ní náboje," ohlásil Hispánec a podal muži zbraň. "Tumáte."
"Dej mi ji."
"Vemte si to! Proboha, tady je taky tma jak v prdeli... Au! Sakra! Co to k čertu..."
Řidič uchopil zbraň za hlaveň a rukou přitom povytáhl lapiduchův rukáv. "Pardon," omluvil se muž v kabátě. "Mám naprasklý prstýnek. Škrábnut jsem tě?"
"To nic, mama. Hlavně ty prachy. Dejte mi dinero!"
"Jistě."
Muž si uložil pistoli do kapsy, z klína zvedl zapalovač a rozškrtl ho: plamínek osvítil svazek bankovek, který ležel na sedadle mezi nimi.
"Tady to je. Padesát stodolarovek - čistých, pochopitelně. Chceš si to přepočítat?"
"Proč? Teďvím, kde si vás najít," ušklíbl se zřizenec a otevřel dveře. "Ještě se mockrát uvidíme, mama majore."
"Nemůžu se dočkat," odtušil řidič.
Vítr znovu nadzvedl zřízenci kabát a odhalil bílou uniformu. Muž v autě se naklonil a oknem na druhé straně sledoval, jak jeho komplic kráčí k sanitce, připraven okamžitě vyběhnout ven, až uvidí to, na co čeká.
Lapiduch se začal potácet; rozhodil paže a rukama sevřel stěnu sanitky. Zvedl hlavu a zachroptěl, načež se svalil do mokré trávy.
Muž v kabátě vyskočil z vozu a cestou k nehybnému tělu si z levé kapsy vytáhl válcovitý předmět. Poklekl a vykasal ležícímu rukáv uniformy; do levé ruky si připravil skleněnou ampulku a do pravé injekční stříkačku. Natáhl tekutinu z ampulky, vpíchl mu ji do ruky a nechal injekci ve svalu; přitáhl si bezvládnou ruku, obtiskl prsty na stříkačku (palec pochopitelně na píst) a nechal ruku klesnout.
Postavil se a zahlédl, jak se všude kolem válí rozházené bankovky, některé zatížené vahou zřízencova těla. Obrátil se a otevřel dvířka sanitky: vnitřek vozu byl čistý a uklizený, jak se patří na spolehlivého zaměstnance námořní nemocnice Bethesda. Vytáhl z kapsy malou automatickou pistoli a odhodil ji na sedadlo; pak z druhé kapsy vyndal čtyři další ampulky, dvě prázdné a dvě plné. Na všech etiketách stálo totéž:
Námořní nemocnice Bethesda
Bezpečnostní rezerva
Morfium
Ampulky mrštil na podlahu sanitky.
Z pole se přihnal poryv větru, který nahnul proudy deště šikmo; muž hrábl po svém klobouku, ale bylo už pozdě. Pokrývka hlavy vzlétla vzhůru a pak se snesla k boku jeho automobilu. Když ji šel sebrat, i ve tmě byl patrný bílý pramínek nad čelem vroubeným jinak dokonale černými vlasy.
Po pravdě řečeno se Nikolaj Petrovič Maljekov zlobil a mokré vlasy byla jen jedna z mnoha příčin jeho vzteku. Času mu už moc nezbývalo: jako náměstek ministerského předsedy Arthur Pierce se bude muset převléknout a pokusit se vypadat reprezentativně. Muž s jeho postavením ve vládě Spojených států obvykle nepobíhá v dešti a v blátě; jakmile by dorazil domů a potřeboval by někam odejet, zavolal by si vládní limuzínu. Nakonec to bude muset udělat - dohodl si na pozdní večer schůzku s britským velvyslancem ohledně nějakého dalšího problému s OPEC.
Ne že by právě o tohle Moskva stála, ale znalost angloamerické ropné strategie také nebyla k zahození. Podobné informace krůček po krůčku přibližovaly Vojennuju k okamžiku uchopení moci, na nějž čekali od slavných dob velkého vůdce Jagody. A přesto, jenom ten, koho nemohl zaboha najít, muž, který znal tajemství Anthonyho Matthiase, by mohl VKR pozvednout ke slávě - ke prospěchu celého světa.
Arthur Pierce, vychovaný na farmě v Iowě, avšak narozený v ruské vesnici Ramenskoje, zamířil ke svému vozu. Nemá čas na únavu - boj pokračuje. Alespoň pro něj.

Velvyslanec Addison Brooks se přes stůl zadíval na Bradforda. "Tvrdíte, že ten špión ví, kdo je Parsifal, a že to věděl dlouho před námi! Co vás k tomu vede?"
"Costa Brava," opáčil náměstek ministerského předsedy. "A posledních sedmdesát dva hodin."
"Vezměte to popořádku," vyzval ho prezident.
"V závěru operace Costa Brava dostal Havelock vysílačku, jejíž frekvenční kalibraci změnili technici CIA v Madridu na základě tajných příkazů, aniž by věděli, k čemu a pro koho je určena. Jak víte, celé akci velel muž jménem Steven MacKenzie, nejzkušenější důstojník CIA - dokonalá záruka utajení.
"Skutečně dokonalá;" poznamenal Berquist. "MacKenzie umřel na srdeční příhodu tři týdny poté, co jsme si ho vyzvedli z Barcelony. Nebylo na tom nic podezřelého - lékař, který ho ohledával, je známý a uznávaný a kromě toho ho pečlivě vyslechli. MacKenzie zemřel přirozenou smrtí."
"Jenom on znal podrobnosti celé operace," pokračoval Bradford. "To on najal loď, dva muže a jednu blondýnu, která uměla česky a která měla na pláži křičet - z dostatečné vzdálenosti a ve tmě, aby nikdo na nic nepřišel. Celá trojka byla z galerky - dva pouliční prodavači narkotik a prostitutka - a těšili se, jak dostanou zaplaceno. Na nic se neptali. Havelock vyslal svou zprávu v kódu KGB a domníval se, že ji zachytila jednotka Baadera a Meinhofové na lodi kus od pobřeží. Ve skutečnosti ji přijal MacKenzie a zasignalizoval, aby se loď přiblížila. O několik minut později viděl Havelock to, co jsme chtěli, aby viděl, a akce Costa Brava skončila."
"Znovu zdůrazňuji," vmísil se netrpělivě velvyslanec, "že generál Halyard i já jsme obeznámeni."
"Akce skončila a nikdo kromě prezidenta a nás tři o ní nevěděl," pokračoval rychle náměstek. "MacKenzie připravil

operaci po částech, takže jedna jednotka nevěděla, co dělá druhá. Vydali jsme jen zprávu o léčce na agentku-dublérku, nikde nezůstala žádná zapomenutá hlášení ani protichůdné zprávy ve spisech. Když MacKenzie zemřel, zmizel i poslední člověk, který kromě nás čtyř znal celou pravdu."
"Ne tak docela," namítl Halyard. "Jana Karasová to věděla. Utekla vám, ale věděla to."
"Věděla jen to, co jsme jí namluvili - mluvil jsem s ní v Barceloně osobně. To, co jsme jí nabulíkovali, mělo dvojí účel - jednak se vyděsila natolik, aby nás poslechla na slovo, a pak, aby si jejího rozrušení všiml Havelock a aby to v něm posílilo podezření, že je skutečně agentkou KGB, kdyby měl ještě nějaké pochybnosti nebo citové zábrany. Kdyby se mými radami řídila, byla by teď v bezpečí. Nebo kdybychom ji dokázali najít, nemusela by teď utíkat před lidmi, kteří ji musí zabít - ji a Havelocka - aby se pravda o Costa Brava nedostala ven."
Velvyslanec Brooks tiše hvízdl, jako člověk, kterého něco skutečně zaskočilo. "Dostáváme se k posledním dvaasedmdesáti hodinám," prohlásil. "Začínají neregistrovaným telefonním hovorem s Římem a kódem, který stanovil Daniel Stern."
"Ano, pane. Col des Moulinets. Když jsem četl zprávu toho pozorovatele, postřehl jsem, že by mohlo existovat jisté spojení, ale není to nic konkrétního - jen stíny, dohady. Vyjasnilo se mi, když jsme ho tady dnes večer vyslechli."
"Ten Ricci, kterého nikdy předtím neviděl," nadhodil Brooks, "a ti dva demoliční experti, o kterých nevěděl."
"A silná exploze, k níž došlo přibližně dvacet minut po incidentu," doplnil Bradford. "Navíc to, jak popisoval tu ženu jako ‚šídlo` pro Rusy, sovětskou volavku, kterou si může Moskva klidně odvézt domů."
"To byla lež," pronesl Halyard. "Bomba byla určena pro vůz, ve kterém jela. Kolik lidí že to zabilo? Sedm na cestě k mostu? Proboha, po takové ráně by z auta ani z lidí uvnitř nezbylo ani ň. A naši vlastní lidi o tom neměli mít ani tušení!"
"Pomocí člověka jménem Ricci," hovořil dál Bradford, "Korsičana, kterého nikdo neznal, a dvou takzvaných rezervních pistolníků, kteří byli ve skutečnosti odborníky na výbušniny. Poslali je z Říma, jenže ti dva, co vyvázli, se už na velvyslanectví neukázali. Jak říkal ten agent, není to normální. Neodvážili se vrátit."
"Vyslali je naši lidé," připomněl Berquist, "ovšem oni k nim nepatřili. Byli zvlášť dohodnutí s tím, kdo mluvil telefonicky s Římem pod přezdívkou Nejasnost."
"Což je ten samý člověk, pane prezidente, který se mohl spojit s Moskvou a získat autentický kód KGB - na nic menšího by Havelock nikdy neskočil. Je to někdo, kdo znal pravdu o Costa Brava a zoufale se snažil - možná stejně zoufale jako my - ji udržet pod pokličkou."
"Proč?" chtěl vědět generál.
"Protože kdybychom se v tom začti hrabat a prozkoumávat jednotlivé fáze operace, mohli bychom přijít na to, že u toho byl."
Prezident i generál zareagovali tak, jako by jim někdo znenadání sdělil zprávu o smrti jejich matky; pouze Brooks si zachoval neutrální výraz. Probodával Bradforda očima jako génius, který si uvědomuje přítomnost jiného génia.
"To je pěknej kotrmelec, synku," usoudil Halyard.
"Podle mě jiné vysvětlení neexistuje," hájil se Bradford. "Havelockovu popravu někdo potvrdil a příkazu se podřídili i ti, kdo si Havelocka předtím vážili. Změnil se, stal se z něj ‚cvok`, zabiják nebezpečný každému v terénu. Proč ale měli tu ženskou v Col des Moulinets nechat projet, proč se pořád tak zdůrazňovalo, že je to ruská návnada? Proč se tvrdilo, že její útěk bude tvrdá lekce pro Sověty, když ji celou dobu plánovali vyhodit do povětří?"
"Proto, aby udrželi zdání, že zemřela na Costa Brava," odpověděl Brooks. "Kdyby zůstala naživu, požádala by někde o azyl a vyprávěla by svůj příběh. Neměla co ztratit."
"Když hrozilo, že se záležitost na Costa Brava bude znovu prošetřovat," dokončil myšlenku prezident, "museli ji zabít kus za mostem, aby si všichni dál mysleli, že zahynula tehdy na pláži."
"A co ten chlap, co potvrdil Havelockovu likvidaci?" Halyard mluvil poněkud nejistě a mračil se. "Ten, co použil kód Nejasnost a propašoval do římské jednotky toho Ricciho a ty dva od trhavin... říkáte, že tu noc na pláži byl taky?"
"Všechno tomu nasvědčuje, pane generále."
"Prokristapána, proč?"
"Protože ví, že Jana Karasová žije," odvětil Brooks s očima stále upřenýma na Bradforda. "Nebo aspoň to, že na Costa Brava ji nezabili. Nikdo jiný to neví."
"To jsou jen dohady. Sice jsme to drželi v tajnosti, ale sháníme ji už dobré čtyři měsíce."
"Aniž bychom ovšem přiznali, že to je ona," vysvětloval náměstek ministerského předsedy. "Aniž bychom dali najevo, že předpokládáme, že je naživu. Hledali jsme osobu podle popisu, ne podle jména - ženu, která by se mohla pokusit spojit s bývalými spolupracovníky, s nimiž jednala pod jiným jménem. Důraz jsme kladli na vzhled a na jazyky."
"Já to vaše salto pořád ne a ne strávit." Halyard zavrtěl hlavou - gesto vojenského stratéga, který si povšiml chyby v přípravě manévru. "MacKenzie Costa Brava sflikoval po kouscích a hlášení podával jenom vám. CIA v Langley o Madridu nevěděla a Barcelona neměla páru vůbec o ničem. Za těchhle okolností, jak by mohl někdo proniknout do něčeho, co vlastně neexistovalo? Ledaže byste připustil, že to MacKenzie zvoral nebo že byl na prodej."
"Ani jedno." Náměstek se odmlčel. "Domnívám se, že člověk, který se představil jako Nejasnost, byl ve spojení s Parsifalem už před několika měsíci. Věděl, na co se má soustředit, a proto ho znervóznilo, když Havelocka neodkladně povolali do Madridu."
"Někdo tady z vlády," usoudil Brooks. "Někdo, kdo má přístup k tajným údajům."
"Ano. Sledoval všechno, co Havelock dělá, a poznal, že něco neklape. Sedl do letadla, vydal se do Španělska a pronásledoval ho až do Barcelony. Tam jsem byl já i MacKenzie: mě by určitě poznal a protože jsem se s MacKenziem sešel celkem dvakrát, dá se předpokládat, že nás viděl spolu."
"Pokud ano, pak se dá taky předpokládat, že v Moskvě mají o MacKenziem dost tlustý spiš na to, aby to ruskou rozvědku rozhýbalo." Brooks se předklonil a znovu zabodl oči do Bradforda. "Stačilo poslat KGB fotografii a ten, co

vás viděl v Barceloně, poznal, že se připravuje nějaká tajná akce."
"Jistě, mohlo to tak proběhnout."
"Při spoustě domněnek z vaší strany," pravil Halyard.
"Podle mě pan náměstek ještě neskončil, Mate." Velvyslanec kývl hlavou směrem k papírům, které si Bradford právě prohlížel. "Nemám pocit, že by pustil svou fantazii takhle ze řetězu, kdyby pro to neměl nějaký pádný důvod. Mám pravdu?"
"V podstatě ano."
"Proč v podstatě?" vyzvídal prezident.
"Jistě," připustil náměstek. "Za to, co jsem udělal dnes odpoledne, by mi mohli dát co proto, ale já to považoval za nezbytné. Potřeboval jsem mít klid na přemýšlení, abych si mohl přečíst zbytek těchhle materiálů a vyvodit z nich, co se dá. Zašel jsem do tajného archívu konzulárních operací, vyzvedl si Havelockovu zprávu o Costa Brava, jak ji zapsali při ‚chemoterapii`, a odnesl ji domů. Studoval jsem ji od tří hodin a vzpomínal přitom na to, co nám řekl MacKenzie, když se vrátil z Barcelony. Našel jsem několik nesrovnalostí."
"Kde?" ptal se Brooks.
"V tom, co MacKenzie naplánovat, a v tom, co Havelock viděl."
"Viděl to, co jsme mu chtěli ukázat," namítl prezident. "Ještě před chvílí jste to sám tvrdil."
"Možná viděl víc, než si myslíme, víc, než MacKenzie předpokládal."
"MacKenzie tam přece byl taky," zaprotestoval Halyard. "O čem to ksakru mluvíte?"
"Stál asi tak sedmdesát metrů od Havelocka a na pláž zas tak dobře neviděl. Spíš ho zajímaly Havelockovy reakce než to, co se dělo dole. Nacvičil to s těmi lidmi několikrát a důkladně. Podle předem připraveného scénáře se mělo všechno odehrát u vody, střílelo by se do příboje, žena by padla na písek a do vln, připlula by loď. Vzdálenost, tma - to všechno by posílilo výsledný efekt."
"Vizuálně přesvědčivé," konstatoval Brooks.
"Velice přesvědčivé," souhlasil Bradford. "Jenže Havelock popisoval něco jiného - něco mnohem přesvědčivějšího. Díky drogám si na klinice ve Virgínii doslova prožil celý ten zážitek znovu včetně citového traumatu. Popisoval střely do písku, ženu, jak utíká směrem k silnici - ne podél vody - a jak dva muži odnášejí tělo. Dva muži."
"Tolik jich přece MacKenzie najal," namítl Halyard udiveně. "Co je na tom divného?"
"To, že jeden z nich měl sedět v lodi deset metrů od břehu, zatímco druhý by vypálil několik ran, vtáhl ‚mrtvolu` do moře a hodil ji do lodě. Vzdálenost, tma, paprsek světla z baterky to všechno bylo součástí MacKenzieho plánu, tak, jak to se svými herci nazkoušel. Jenže baterka byla jediné, co Havelock skutečně viděl. Nakonec nepřihlížel nacvičenému představení - byl svědkem skutečné vraždy."
"Kriste!" Generál se svalil do židle.
"MacKenzie se o ničem z toho nezmínil?" chtěl vědět Brooks.
"Nemyslím, že něco z toho viděl. Řekl mi jen: ‚Moji zaměstnanci to museli sehrát prvotřídně.` Zůstal na tom kopci nad silnicí několik hodin a pozoroval Havelocka; odešel teprve, když začalo svítat, protože nechtěl riskovat, že si ho Havelock všimne."
Addison Brooks si opřel bradu o pravou dlaň. "Takže ten člověk, co ho hledáme, co stiskl spoušť na Costa Brava, kterému dal Stern kódové jméno Nejasnost a který udělal z Havelocka ‚beznadějný případ`, je ve skutečnosti sovětský špión, který sedí tady ve vládě."
"Ano," přisvědčil náměstek ministerského předsedy.
"A hledá Pársifala stejně zuřivě jako my," uzavřel prezident. "Ano, pane."
"Jestli vám tedy dobře rozumím," spustil Brooks, "je tady jeden háček. Rozhodně tuhle informaci nepředal svým řídícím orgánům od KGB, protože to bychom o tom věděli."
"Nejenže to zatajil, pane velvyslanče - on dokonce schválně obelhal jednoho z vedoucích úředníků KGB." Bradford zvedl jeden papír s poznámkami a uctivě jej podal šedovlasému stát.níkovi. "Tohle jsem si schoval na konec. Ne snad proto, abych vás vyděsil nebo šokoval, ale protože by nemělo smysl se tím zabývat, dokud bychom neprojednali všechno, co s tím souvisí. Navíc si pořád ještě nejsem jistý, jestli to správně chápu. Je to telegram od Pjotra Rostova z Moskvy - náčelníka zahraničních operací KGB."
"Telegram od sovětské rozvědky?" podivil se Brooks a zvedl papír.
"Na rozdíl od všeobecného přesvědčení," vysvětloval náměstek, "spolu stratégové jednotlivých tajných služeb často a živě komunikují. Jsou to praktičtí lidé a jejich řemeslo je dost ošemetné. Nemohou si dovolit omyl... Podle Rostova nemá KGB s Costa Brava nic společného a chce, abychom si to jednou provždy uvědomili. Náhodou jsem si ve zprávě podplukovníka Baylora přečetl, že Rostov načapal Havelocka v Aténách a i když si ho mohl přes Dardariely odvézt do Ruska, neudělal to."
"Kdy vám to přišlo?" zajímal se státník.
"Před čtyřiadvaceti hodinami," odpověděl prezident. "Od té doby jsme celou věc zkoumali a snažili se tomu přijít na kloub. Samozřejmě, Rostov nečeká, že nějak zareagujeme:
"Přečtěte to, Addisone," požádal Halyard.
"Adresátem je D. S. Stern, vedoucí konzulárních operací," Brooks se podíval na Bradforda. "Sterna zabili před třemi dny. Copak o tom Rostov nevěděl?"
"Kdyby o tom věděl, neposílal by to. Nedovolil by, aby vzniklo sebemenší podezření, že KGB má se Sternovou smrti něco společného. Poslal ten telegram proto, že nevěděl, že Stern už nežije - ani ostatní."
"Ven se dostala jen zpráva o Millerově smrti," přidal se Berquist. "Nemohli jsme to držet pod pokličkou věčně - byla toho plná Bethesda. Sterna a Dawsona jsme aspoň prozatím prohlásili za tabu, dokud se nedovíme, co se vlastně stalo.

Jejich rodiny jsme přestěhovali do Colorado Springs - jsou tam pod dohledem."
"Čtěte dál," vybídl generál.
Brooks si přidržel papír u lampy a monotónním hlasem předčítal: "Zrada na Costa Brava není naše věc. Ani jsme vám nespolkli návnadu v Aténách. Nechvalně známé Konzulární operace pokračují ve svých provokacích a Sovětský svaz bude i nadále poukazovat na jejich pohrdání lidskými životy, na jejich zločiny a teror, kterých se dopouštějí na nevinných lidech i celých národech. Pokud se tato neslavně proslulá odnož americké vlády domnívá, že má nějaké spojence za hradbami Dzeržinského, upozorňujeme, že takoví zrádci budou okamžitě nalezeni a náležitě potrestáni. Znovu opakuji, s Costa Brava nemáme nic společného."
Státník dočetl a ruka s telegramem mu sklesla na stůl. "Dobrý bože," zašeptal.
"Rozumím slovům," vložil se do hovoru Halyard, "jenže ne tomu, co tím chce říct."
"Známý čert je vždycky lepší než ten, kterého neznáš," odpověděl Brooks. "A Dzeržinského náměstí není obehnané hradbami."
"To je ono," prohlásil Bradford a obrátil se k prezidentovi.
"S tím nás to nenapadlo spojovat. Hradby má přece jenom Kreml."
"Celkem vzato," pokračoval bývalý velvyslanec, "vám tady píše, že si je vědom toho, že Costa Brava by se nemohla konat bez nějakého pomocníka v Moskvě-"
"To jsme pochopili," přerušil ho Berquist. "Ale co ty hradby? Ten Kreml? Jak rozumíte tomu?"
"Varuje nás. Říká, že neví, o koho jde, a proto se takoví vymykají jeho kontrole."
"Protože nejsou běžně k dosažení?" chtěl vědět prezident.
"Tak."
"Boj o moc." Berquist se obrátil k náměstkovi. "Dostali jsme v tomhle ohledu něco zajímavého od naší rozvědky?"
"Nic zvláštního, běžné třenice. Stará garda vymírá, mladší komisaři jsou ctižádostiví a nedočkaví."
"Jak je to s generály?"
"Půlka jich chce vyhodit Ameriku do povětří, druhá půlka chce SALT 3."
"A Parsifal by je mohl sjednotit," připomněl státník. "Pak by na rakety začali přísahat všichni."
"Rostov ale o Parsifalovi neví," namítal Bradford. "Nemá ani ponětí -"
"Dokáže to vycítit," skočil mu do řeči velvyslanec. "Ví, že Costa Brava byla záležitostí naší vlády ve spojení s někým z Moskvy. Pokoušel se ty lidi vystopovat, jenže marně, a to ho děsí. Pro něj je to příznak nerovnováhy, a to na nejvyšších místech."
"Proč to říkáte?" Prezident si od Brookse vzal telegram a prohlížel si ho, jako by ho viděl poprvé.
"Tam to nenajdete, pane," upozornil ho Bradford a kývl na Brookse. "Až na to označení ‚návnada`, které pisatel používá pro Havelocka. Nezapomínejte, že Rostov v Aténách Havelocka neunesl. Přitom ví o velice neobvyklém vztahu Michaela Havelocka a Anthonyho Matthiase: oba Češi, učitel a žák, svým způsobem vlastně otec a syn - kde končí jeden a kde začíná druhý? Jedná snad jeden z nich nebo dokonce oba s někým v Moskvě? A proč? Rozumné cíle se dají předem vyloučit, to se pozná podle toho, jak se vyhýbají obvyklým způsobům spojení. Před pár měsíci jsme měli stejný problém: co to Matthias provedl a jakou roli v tom hrál Havelock. Kvůli tomu jsme přece zorganizovali akci Costa Brava."
"Jenže pak se s námi spojil Parsifal a všechno bylo k ničemu," přerušil ho Berquist. "Zatlačil nás do kouta, drží nás tam a hned tak nás nepustí. Společně s Paraifalem hledáme ještě jednoho člověka - někoho odtud, kdo sleduje každý náš krok, kdo je schopen si pořídit z Moskvy aktuální kód KGB a zároveň postavit na hlavu celou akci na Costa Brava. Panebože, musíme ho chytit a zlikvidovat! Jestli najde Parsifala před námi, on a ten šílenec z Kremlu, co ho řídí, budou nám moci diktovat!"
"Víte, kde je," nadhodil generál. "Tak ho hledejte! Sedí ve vládě - musí být hodně vysoko, když má přístup k tajným materiálům a pohybuje se v Matthiasově blízkosti. Protože jestli vám dobře rozumím, tak to byl on, kdo ušil boudu na Karasovou - to on jí šoupnul do kufru ten kód."
"Myslím, že dodal všechno." Bradford pomalu potřásl hlavou a zdvihl obočí. "Včetně kufru, práskače od Baadera a Meinhofové, našich vlastních kódů a instrukcí z Moskvy. Všechno se to v Barceloně objevilo, jako by to spadlo z nebe. A nikdo neví jak."
"Podle mě by asi bylo zbytečné tlačit v tomhle ohledu na Matthiase," zkusil to Brooks.
"Naprosto," přisvědčil Bradford. "Opakuje pořád to samé. "Ty důkazy tam byly a byly pravé. Poslali mi to.`"
"Svatý Antoníček slyší zvony nebeské!" vybuchl prezident.
"Špión ve vládě," kroutil hlavou Halyard. "Kristova noho, nemělo by být zas tak těžké ho najít. S kolika lidmi tak mohl Steru mluvit? Kolik času na to měl - pár minut, hodin? Prozkoumejte každý jeho pohyb."
"Stratégové konzulárních operací pracovali v naprostém utajení," upozornil Bradford. "Nevedly se žádné záznamy o schůzkách, nic. Mohli zavolat komukoli do vlády, do CIA i do NSC a oni by je tam pustili, jenže o kontaktu se žádný záznam nedělal. Šlo o věc vnitřní bezpečnosti - informátoři, kteří by měli k takovým záznamům přístup, by si mohli mnohé domyslet."
"Zamezit šíření pravdivých informaci za každou cenu," poznamenal prezident tiše.
"Podle našich odhadů mohl Stern mluvit se šedesáti až sedmdesáti pěti lidmi," pokračoval Bradford. "A to je nejnižší odhad. Skupiny odborníků mají své hlavní autority a mezi nimi jsou další specialisté - zkrátka, seznam by byl skoro nekonečný a všichni ti lidé jsou důkladně prověření."
"My ale mluvíme o vládě," připomněl Brooks. "V době mezi Sternovým hovorem s Římem a chvílí, kdy byl vydán rozkaz pro jednotku v Col des Moulinets, tedy v časovém rozmezí čtyř hodin. Tím se okruh podezřelých zužuje."
"A náš člověk to ví taky," odtušil náměstek ministerského předsedy. "Takže se bude snažit ještě víc zahrabat. Nebude

ani v knihách příchodů a odchodů."
"Viděl někdo Sterna?" trval na svém Brooks. "Přece jste se ptali?"
"Co možná nenápadně. Ani jeden z těch, co jsme se jich ptali, nepřiznal, že by Sterna v posledních čtyřiadvaceti hodinách viděl - ovšem něco takového jsme ani nečekali."
"To ho vážně nikdo neviděl?" Generál se nedůvěřivě zamračil.
"Někdo určitě," přikývl Bradford. "Vrátný v pátém patře, sekce L. Dawson tam Sternovi nechal vzkaz - vyzvedl si ho cestou k výtahu. Mohl navštívit kteroukoli z pětasedmdesáti kanceláří, které tam jsou."
"Kdo byl tou dobou u sebe?" Sotva tu otázku vyřkl, velvyslanec omluvně zavrtěl hlavou.
"Ano," souhlasil se státníkovým gestem Bradford. "Nebylo to k ničemu. Tou dobou nezapsalo odchod třiadvacet lidí, konaly se porady, sekretářky si zapisovaly poznámky a tak dále. Všechno bylo opodstatněné. Nikdo neodešel ze schůze na tak dlouho, aby mohl zavolat do Říma."
"Máte přece celý jedno patro, sakra!" zařval voják. "Sedmdesát pět kanceláři, sedmdesát pět lidí. To není sto padesát ani tisíc - a jeden z nich je váš špión! Začněte s těmi, co byli Matthiasovi nejblíž, a pořádně je properte! Kdyby bylo třeba, klidně je šoupněte na kliniku!"
"To bychom vyvolali paniku v celé vládě," prohlásil Brooks. "Ledaže - existuje nějaká klika, skupina, která by byla v nejtěsnějším styku s Matthiasem."
"Je vidět, že ho neznáte." Bradford si dal bradu do dlaní a hledal vhodná slova. "On je především Dr. Matthias, učitel, buditel. Sokrates od Potomacu, který své žáky shání, kde se dá, velebí ty, kteří zahlédli paprsek v temnotách, a nevěřící stírá tím nejkrutějším humorem, jaký jsem kdy slyšel. Jistě - je to sarkasmus, ale skrytý v báječně uctivých větách. A jak to s takovými samozvanými vůdčími osobnostmi chodí, je hrozně náladový - tuhle si vybere jednu skupinu, potom zase jinou, a tak pořád dál. Pochopitelně, během posledního roku se to s ním dost zhoršilo - ale stejně." Bradford si dovolil se lehce pousmát. "Na druhou stranu, nemusím být nutně objektivní. Nikdy mě nepustili mezi jeho obdivovatele."
"Proč si myslíte, že vás tak přehlížel?" zajímal se velvyslanec.
"Nevím. Kdysi jsem měl jistou reputaci sám a to mu možná nebylo příjemné. Já si ale myslím, že to bylo tím, že jsem měl příležitost ho zblízka a detailně pozorovat. Fascinovalo mě to a vím, že se mu to nelíbilo... Chápete, lidé jako on zavedli spoustu ‚nadějných hochů` na scestí. Někteří z toho vyrostli, jenže si nejsem jist, jestli jemu to tak vyhovovalo. Většinou to s sebou přináší skepsi, kdežto slepá víra zase kazí zrak." Bradford se zahleděl na Halyarda. "Promiňte, pane generále. Moje odpověď zní tak, že neexistuje žádná skupina, na niž bychom se mohli zaměřit, aniž by se náš špión nepolekal a neutekl. A něco takového nemůžeme dopustit. Vím, že mám pravdu. Jestli ho najdeme, zavede nás k Parsifalovi: snad s ním na nějakou dobu ztratil spojení, ale určitě ví, kdo to je."
Nastalo ticho; prezidentovi poradci se dívali jeden na druhého a pak se svorně obrátili k Bradfordovi. Generál se tázavě mračil a prezident pomalu přikyvoval.
Nakonec promluvil velvyslanec. "Musím vás pochválit, pane náměstku. Mohu se nyní pokusit zrekonstruovat, jak to vypadá? Z neznámých důvodů potřeboval Matthias nenapadnutelné důkazy proti Karasově, což by vedlo k Havelockovu odchodu ze služby. V současné době je Matthias - vzhledem k tomu, co provedl - loutkou v rukou Parsifala - doslova jeho vězněm, jenže Parsifal ví, že je i v jeho zájmu dotáhnout Matthiasův záměr do konce. Zajde si za supertajným sovětským agentem ve vládě, který mu pomůže obstarat materiály usvědčující Janu Karasovou ze zrady. Všechno by bylo v pořádku, nebýt toho, že za vámi přijdou dva vaši známí kontroloři z CIA a svěří se vám, že to nemůže být pravda, načež do hry vstoupíte vy osobně. Následně se do věci vloží i samotný prezident, povolá nás, a my všichni společně najmeme zkušeného agenta a zinscenujeme Costa Brava. Představení na pláži se zvrtne ve skutečnou vraždu a vy nám řeknete, že špión ztratil spojení s Parsifalem."
"Ano. Parsifal - ať je to kdokoli - špióna prostě využil a pak se na něj vykašlal. Špióna to zarazilo - určitě nasliboval Moskvě bůhvíco, na základě Parsifalových ujištění, že se jim podaří zruinovat americkou zahraniční politiku."
"A ten, kdo by získal informace obsažené v Parsifalových dokumentech, by získal vládu nad celým Kremlem."
Brooks seděl v židli ztuhle a tvář měl nepřirozeně bledou. "To je válka," ukončil tiše.
"Opakuji," spustil Halyard. "Proberte těch pětasedmdesát vládních úředníků. Říkejte tomu třeba lékařská karanténa - je to prosté, ale účinné a dokonce i přijatelné. Proveďte to brzy večer, až skončí s prací, seberte je u nich doma nebo v jejich oblíbené restauraci a odvezte je do těch svých tajných laboratoří. Toho špióna musíte najít!"
Civilové tiše naslouchali generálovu výbuchu. Nakonec Halyard snížil hlas: "Vím, že to smrdí, jenže podle mě nemáme jinou možnost."
"Na to bychom potřebovali dvě stě lidí jako zřízence a šoféry," upozornil Bradford. "Dále třicet až čtyřicet vládních vozidel. A nikdo by nesměl o ničem vědět."
"Taky bychom museli něco říct rodinám, sousedům a vůbec našemu personálu," namítal Berquist. "Panebože, ten hajzl! Muž pro všechna roční období!" Prezident se zarazil, nadechl se a pokračoval: "Tohle by nám nikdy nemohlo projít - hned by se rozduněly tamtamy, tisk by se do nás pustil hlava nehlava a ne že bychom si to nezasloužili: masové zatýkáni beze slůvka vysvětlení - nemohli bychom to nijak vysvětlit - výslechy bez soudního příkazu, jednotky zvláštního nasazení, drogy. V každých novinách by nás roztrhali na cucky, studenti by si dělali naše loutky a pálili je jako čarodějnice, každý řečník by si na nás plivl - a co by na to říkaly spřátelené vlády, to si ani nedokážu představit. To by mě odrovnalo."
"Promiňte, pane prezidente," připojil se velvyslanec. "Co by bylo ještě horší - celá tahle akce by nejspíš způsobila, že by Parsifal zpanikařil, protože by mu okamžitě došlo, koho hledáme a že se tak chceme dostat k němu. A mohl by ihned uskutečnit svoje výhrůžky."
"Jistě, vím. Jestli něco uděláme, jsme ztraceni, a když ne, tak taky."

"Mohlo by to vyjít," naléhal generál.
"Kdyby se to provedlo chytře, tak ano, pane prezidente," přidal se Bradford.
"Proboha, jak?"
"Každý, kdo by se nějak zvlášť silně vzpíral, by byl náš člověk," odpověděl Bradford.
"Nebo by to mohl být někdo, kdo má špatné svědomí kvůli něčemu jinému," pravil Brooks. "Žijeme v nervózní době, pane náměstku, a v tomhle městě má málokdo skutečný pocit soukromí. Docela dobře byste mohl zahnat do kouta člověka, který před námi tají třeba jen svou nenávist ke svému nadřízenému, nějaký nepopulární názor nebo aféru se sekretářkou. Jenže Parsifal to všechno bude vidět zprostředkovaně - přes svoje šílenství."
Bradford naslouchal a neochotně přijímal státníkův názor. "Ještě jednu věc jsme nestihli udělat - kontrolu itinerářů. Mohli bychom zjistit, kde byli lidé z toho patra v týdnu, kdy probíhala Costa Brava. Pokud se nepletu, ten, koho hledáme, musel být někde v Madridu nebo v Barceloně."
"Určitě by se nějak kryl," namítl Halyard.
"Každopádně, pane generále, by musel svou nepřítomnost ve Washingtonu nějak vysvětlit. A kolik lidí mohlo být pryč?"
"Kdy začnete?" zajímal se Berquist.
"Hned ráno-"
"Proč ne dnes?" skočil mu do řeči generál.
"Mohl bych to spustit ještě dnes, nebýt toho, že všechny záznamy se na noc zamykají. Kdybych si teďvyžádal klíče, bylo by to nápadné a tomu se chceme vyhnout."
"A co ráno?" ptal se velvyslanec. "Co řeknete zvědavcům?"
Bradford se na okamžik odmlčel a přemýšlel o odpovědi.
"Zkoumám využívání času," opáčil nakonec. "Každému řeknu, že je to rutinní kontrola využívání času. Vždycky to někdo dělá, tak proč ne já?"
"To je přijatelné," souhlasil Brooks. "Banální a přijatelné."
"Přijatelné není nic," prohlásil prezident Spojených států tiše, s očima upřenýma na stěnu, na kterou si před hodinou promítali tváře čtyř mrtvých. "Říkají mu ‚muž pro všechna roční období`. Původem učenec, státník, tvůrce Utopie... a inkvizitor, na to rádi zapomínají. ‚Vykořeňte kacíře, protože nechápou to, co já - a já jsem neomylný!` ... Sakra, kdyby bylo po mém, udělal bych s ním to samé, co ten tlustý Jindřich udělal s Thomasem Morem. Srazil bych mu hlavu a místo na Londýnský most bych ji vyvěsil tady ve Washingtonu na památník. Kacíři jsou také občany téhle republiky a tudíž, milý světče, žádné kacířství neexistujel Aby ho vzal čert!"
"Víte, co by se stalo, pane prezidente?"
"Jistě, pane velvyslanče. Lidi by se podívali na tu useknutou hlavu, na ten mírumilovný ksicht - určitě by měl na nose ty příšerné brejle - a ve své nekonečné moudrosti by prohlásili, že měl pravdu, že se nikdy nemýlil. A všichni občané, kacíře nevyjímaje, by ho prohlásili za svatého. To je ta ironie."
"Pořád by to ještě mohl dokázat," uvažoval Brooks nahlas. "Mohl by vyjít na veřejnost, okamžitě by začal povyk - nabízeli by mu korunu a on by odmítal tak dlouho, až by musel přijmout. Další ironie: neoslavujte Caesara, ale Antonia - korunovace. Parlamentem by protlačil dodatek k ústavě a prezident Matthias by usedl v Oválném salónku. I když to zní nepředstavitelně, mohl by to ještě dokázat. I teď."
"Třeba bychom mu to měli dovolit," pravil Berquist trpce. "Třeba ti lidé - ve své nekonečné moudrosti - mají nakonec pravdu. Možná byl on celou dobu v právu. Někdy si vůbec nejsem jistý. Třeba skutečně vidí věci, kterých si jiní nevšimli. I teď."
Státník společně s generálem vyšli z podzemní místnosti, všichni čtyři se znovu sejdou následující den v poledne. Každý přijde zvlášť Jižním Portikem, vzdálen zvědavým očím novinářů obléhajících Bílý dům. Pokud ráno Bradford něco závažného objeví, mohou schůzku přesunout na dřívější hodinu a odvolat přitom původní prezidentův program. Špión má přednost přede vším: může je dovést k šílenci, jehož prezident i jeho poradci znají jako Parsifala.
"Musím vás pochválit, pane náměstku," prohlásil Berquist; neúspěšně se přitom snažil napodobit velvyslancovu plynnou a elegantní mluvu. "Poslední ze staré školy, co?"
"Ano, pane. Moc jich už nezbylo a sotva někdo z těch, které znám, by se o věc takhle zajímal. Daně a demokratizace je zničily, takže se necítí pevní v kramflecích a podle mě je to ztráta pro celou zemi."
"Nemluvte jako na pohřbu, Emory, nesluší vám to. Potřebujeme ho a ti, co se na Kapitolu perou o moc, se ho ještě bojí. Jestli někdy existoval někdo, kdo by se dal postavit proti Matthiasovi, je to Addison Brooks. První přistěhovalci, jmění vybudovaná z jejich krve a potu, liberálové pláčou při pohledu na oteklá bříška černošských dětí v deltě Mississippi. Tradice. A proboha, hlavně ať nedávají pryč Chateau ďYquem."
"Ano, pane prezidente:
"Chtěl jste říct: ‚Ne, pane prezidente.` Poznám vám to na očích, Emory. A nepleťte se - já mám tyhle starouše rád a u tohohle si vážím toho, co má v hlavě. Stejně tak se domnívám, že Provazolezec Halyard je jeden z posledních vojáků, kteří si přečetli ústavu a pochopili, co skutečně znamená civilní vláda. Nejde o to, že válka je příliš důležitá na to, aby se nechala jen na generálech - to je blbost. Oba jsme si toho dost užili na Rýně. Jde o konec války, o následky. Generálům se nikdy nelíbí válku ukončit a následky si vůbec nedokážou představit. Halyard se od nich v tomhle ohledu liší a Pentagon to ví. Hlavní štáb na něj dá, protože tam vědí, že je lepší než oni. Taky ho potřebujeme."
"Souhlasím."
"Potřebovat někoho - na tom stojí celý tenhle úřad. Nejde o to, jestli se mi někdo líbí nebo ne - jde o potřebu. Jestli se někdy vrátím živý a zdravý do Minnesoty, budu moct uvažovat o tom, jestli se mi někdo zamlouvá - ale teď ne. Tady rozhoduje, koho v danou chvíli potřebuju. A teď nejvíc ze všeho potřebuju zastavit Parsifala a vypořádat se s tím, co

provedl s Matthiasem." Prezident se odmlčel a pokračoval: "Myslel jsem to vážně - vlastně to říkal i on. Zasloužíte pochvalu. Měl jste s tím spoustu práce."
"Děkuji, pane."
"Zvlášť děkuju za to, co jste neřekl. Kde je Havelock?"
"Skoro určitě v Paříži - tam mířila Jana Karasová. Když jsem dneska odpoledne četl materiály, zavolal jsem pár lidem ze Shromáždění, Senátu, na Quai d'Orsay a na velvyslanectví. Trochu jsem na ně přitlačil - vymluvil jsem se na Bílý dům ale o vás jsem se nezmínil."
"To jste klidně mohl."
"Ještě ne, pane prezidente. Možná to nebude nutné nikdy, ale teď by to bylo rozhodně zbytečné."
"V tom případě asi rozumíme," pravil Berquist. "Ano, pane. Nutnost."
"Halyard by to snad pochopil - je to voják, praktik. Brooks ne - pod tím svým diplomatickým zevnějškem je to moralista každým coulem."
"Právě proto jsem se o Havelockovi nezmínil."
"Jeho stav je stejný jako v Col des Moulinets. Kdyby zveřejnil, co ví o Costa Brava, Parsifal by zpanikařil spíš než tou Halyardovou akcí ve vládě: Havelock byl od začátku u pramene."
"Chápu, pane."
Berquist uhnul očima na bílou stěnu. "Za 2. světové války musel Churchill učinit rozhodnuti, které mu bylo hrozně nepříjemné. Spojenci rozluštili německý kód, což znamenalo, že se mohly okamžitě zjišťovat vojenské záměry Berlína - daly se tím zachránit stovky tisíc životů. Dozvěděli se, že se plánuje velký nálet na Coventry - byla to jediná depeše, právě v tom rozluštěném kódu. Jenže, kdyby dali najevo, že to vědí, kdyby dali město evakuovat nebo připravili nějakou zvláštní obranu, prozradili by tím Němcům, že znají jejich tajemství... Takže Coventry muselo být srovnáno se zemí, jen aby se na nic nepřišlo. A stejné je to s tajemstvím Costa Brava - mohlo by zničit milióny lidských životů... Najděte Havelocka, pane náměstku. Najděte ho a nechte zlikvidovat. Obnovte příkaz k jeho popravě."

19

Havelock poznal, že ho zpozorovali, když procházel východem Air France k pasové kontrole - nějaký člověk zčistajasna složil do klína noviny. Dokumenty, které mu opatřila Broussacová, ho bez problémů provedly kolem amerických celníků a Michael věděl, že musí dodržet úmluvu a zničit falešné papíry co nejrychleji. Nesl si svůj malý kufřík (oficiálně zapečetěný a označený Diplomatique) a jakmile projde chodbou, stačí mu jen ukázat průkazku OSN, prohlásit, že žádná jiná zavazadla nemá, a bude propuštěn těžkými kovovými dveřmi do haly terminálu. Jméno z dávno založeného spisu se odškrtne v seznamu a on si bude moci ve Spojených státech pátrat - nebo se nechat zabít - podle libosti. Jak jednoduché.
Ovšem, bylo třeba chránit Régine Broussacovou - a tím pádem i sebe - a pokud možno okamžitě se zbavit falešného pasu a dokladů. Také bude muset zjistit, kdo se skrýval za těmi novinami - ano, je to on: muž s našedlou pletí se pomalu zvedl ze sedačky, složil si noviny pod paží a vyrazil směrem k hale rovnoběžné s chodbou, která vedla k diskutabilní svobodě. Kdo to jen mohl být?
Pokud to včas nezjistí, je dobře možné, že ho zabijí dříve, než stačí cokoli vypátrat, než se spojí se zprostředkovatelem Jakobem Handelmanem. Něco takového nemůže dopustit!
Uniformovaný pasový úředník se choval uctivě; ptal se na to, na co měl, a díval se přitom Havelockovi přímo do oči.
"Nemáte žádná zavazadla, pane?"
"Non, monsieur. Jenom tohle."
"Tedy nemíníte být na První avenue moc dlouho?"
"Tak den, dva," odpověděl Michael s galským pokrčením ramen. "Une con férence."
"Předpokládám, že vám vaše vláda zajistila odvoz do města. Nechtěl byste raději počkat na ostatní?"
Tenhle úředník je opravdu dobrý, pomyslel si Havelock.
"Promiňte, ale nutíte mne, abych mluvil naprosto otevřeně." Michael se křivě usmál, jako by byla v sázce jeho důstojnost. "Čeká tu na mne jistá dáma - vídáme se teď velice zřídka, ovšem... Možná to máte někde zapsané, strávil jsem tady loni pár měsíců. Takže jistě chápete mou nedočkavost, mon ami."
Úředník se usmál, odškrtl jeho jméno a stiskl tlačítko. "Přeji vám příjemný pobyt, pane."
"Děkuji mnohokrát," opáčil Havelock a rychle prošel otevřeným turniketem. Vivent les amours des gentilhommes franqais, napadlo ho.
Šedivý chlapík postával u řady telefonních budek; všechny byly obsazené. Sotva zahlédl Havelocka, hrábl po novinách a rozevřel je. Zavolat si ještě nestihl a lepší znamení si Michael snad ani nedokázal představit.
Vykročil směrem k neznámému a rychlým krokem ho minul, aniž by na něj pohlédl. Zabočil vlevo do široké chodby plné cestujících mířících k odletu, pak doprava do užší chodby, kde už bylo méně lidi a většina z nich navíc byla ve stejnokrojích leteckých společností.
Ještě jednou se pustil vlevo, do dlouhé chodby, která vedla ke kancelářím zajišťujícím nákladní přepravu. Tady se neprocházeli žádní cestující v oblecích s kufříky; pouze muži v pracovních kombinézách nebo jen tak v košilích. Samozřejmě, že tu nemohl narazit na žádný telefonní automat. Stěny byly holé, se skleněnými dveřmi daleko od sebe; nejbližší telefony se nacházely daleko za ním, za rohem v hale.
Našel pánskou toaletu; nápis na dveřích hlásal POUZE PRO ZAMĚSTNANCE. Michael přesto vstoupil a ocitl se ve velké vykachlíkované místnosti bez oken. Na stěně naproti němu hučely dva velké větráky, nalevo stála řada kabinek a napravo umývadla a záchodové mušle. Před čtvrtou mušli stál muž v kombinéze s nápisem Doalavatelé Excelsior

Airlines a z jedné kabinky se ozval zvuk splachovadla. Havelock došel k umývadlu a odložil pod ně svůj kufrík.
Muž v kombinéze ustoupil od mušle a zapnul si poklopec; přitom si prohlédl Michaela a zvláště jeho drahý tmavý oblek, koupený téhož rána v Paříži. Pak, jako by chtěl říci: "Dobře, pane Důležitej, jenom si umeju ruce a už jdu," zamířil k umývadlu a pustil vodu.
Z kabinky se vynořil další muž, utáhl si opasek a s tichým klením se vydal ke dveřím. Plastiková identifikační karta, kterou měl připevněnou ke košili, naznačovala, že je to jeden z mnoha upracovaných kontrolorů.
Muž v kombinéze utrhl z kovového stojanu papírový ručník, utřel si dlaně a odhodil ručník do koše, načež otevřel dveře a vyšel ven. Michael zachytil zavírající se dveře a vykoukl ven.
Jeho neznámý pronásledovatel stál asi třicet metrů od něj, opíral se o stěnu chodby vedle dveří do nějaké kanceláře a četl si složené noviny. Pohlédl na hodinky a pak na dveře z matového skla: vypadal úplně jako neškodný návštěvník čekající na přítele, aby ho mohl pozvat na oběd nebo na skleničku. Vůbec se netvářil nebezpečně, avšak Michael věděl, že právě mužovo dokonalé sebeovládání naznačuje jeho profesionalitu a tudíž i nebezpečnost.
Na druhou stranu tuhle hru mohli hrát dva: oba se mohli ovládat, čekat, chovat se profesionálně. Ve výhodě byl ten, kdo stál za dveřmi, protože věděl, co je za nimi: ten venku to nemohl tušit a navíc si nemohl dovolit opustit své stanoviště - třeba jít si zatelefonovat - protože jakmile by byl z dohledu, pronásledovaný by mu mohl proklouznout.
Tedy vyčkávat, ovládat se a hlavně skoncovat s falešnými doklady, které by mohly pronásledovatele dovést k Régine Broussacové a zprostředkovateli jménem Jakob Handelman. Jméno uvedené na seznamu cestujících nemělo žádný význam, protože tam bylo zaneseno nepřemýšlejícími počítači, které ani v nejmenším nezajímalo, kdo jim ťuká do klávesnice; ovšem původ dokumentů se dal zjistit. Havelock roztrhal doklady na cucky a spláchl je do záchodu, potom perořízkem odstranil z kufříku pečeť Diplomatique a otevřel své zavazadlo. Zpod složeného šatstva vytáhl pistoli Llama s krátkou hlavní a náprsní tašku obsahující jeho pravé doklady. Samy o sobě byly tyto doklady naprosto neškodné; hlavní však bylo vyhnout se situaci, kdy by je musel předložit ke kontrole. Takové situace se však v ulicích jeho nové vlasti nestávaly často a Michael byl za to nejen nyní - neskonale vděčný.
Zatímco ničil falešné papíry a zasouval si pistoli a tašku s doklady do patřičných míst oděvu, zaměstnanecké WC poctili svou přítomností dva další lidé: pilot Air France a jeho první důstojník. Michael zůstal ve své kabince na konci řady a poslouchal je, jak se dohaduji, močí, nadávají na letištní byrokraty a uvažují, kolik asi dostanou za své havanské doutníky Monte Cristo v baru L'Auberge au Coin, který se navzdory svému jménu nacházel uprostřed Manhattanu. Ještě cestou ven nemluvili o ničem jiném než o předpokládaném zisku.
Havelock si svlékl sako, sroloval je a čekal; přitom pootevřel dvířka kabiny a podíval se na hodinky. Byl na záchodě už skoro čtvrt hodiny: pokud se něco stane, stane se to brzy.
Nemýlil se. Bílé kovové dveře se pomalu otevřely a Havelock spatřil nejprve část paže a pak složené noviny. Neznámý byl opravdu profesionál: pistoli neskrýval pod složeným kabátem, jehož látka by se dala uchopit a použít proti němu samotnému, stačily mu noviny, které se daly snadno odhodit a v téže vteřině mohl vypálit.
Muž proklouzl mezi dveřmi a očima přejížděl zdi, ventilátory a řadu kabinek. Výsledek pozorováni ho zřejmě uspokojil: předklonil se, i když zřejmě nikoli s úmyslem zkontrolovat prázdné prostory pod dveřmi kabinek. Stál zády k Michaelovi, který uvažoval, co má ten člověk asi za lubem.
Pak si vzpomněl na jiného profesionála, blonďáka v uniformě italské pohraniční stráže na mostě v Col des Moulinete. Ovšem vrah "Ricci" nepřišel nepřipravený - věděl, jak terén vypadá a že bude třeba zablokovat dveře strážní budky. Profesionál s šedivou pokožkou musel improvizovat a dokázal tím, že je docela důmyslný. Na chodbě sebral kousek dřívka a proužek těsnění, jakých se na letištích válí tisíce, a nyní jej cpal pod dveře. Pak se postavil, přišlápl těsnění a zatáhl za kliku: dveře se nedaly otevřít. Michael osaměl se svým pronásledovatelem.
Prohlížel si ho, mužova tělesná schránka nepůsobila na první pohled nebezpečně. Bylo mu něco přes padesát, měl řídké vlasy, husté obočí a vysedlé lícní kosti. Vysoký mohl být tak sto sedmdesát centimetrů, s úzkými rameny. Jenže pak si Michael všiml jeho levačky - pravá ruka byla skrytá novinami, byla to velká, těžká ruka venkovana, ztvrdlá léty těžké práce.
Muž se vydal podél řady kabinek, jejichž stěny začínaly asi pět centimetrů nad úrovní podlahy; aby mohl zjistit, zda je kabinka obsazená, musel stát přibližně metr ode dveří. Pohyboval se naprosto tiše. Najednou máchl rukou a odhodil noviny. Havelock se zadíval na pistoli. To, co spatřil, ho udivilo i pobouřilo zároveň - byla to Graz-Burja. Rus se přiblížil k posledním kabinkám v řadě, předklonil se...
Teď. Michael přehodil srolované sako přes zeď kabinky napravo; při nenadálém zvuku sebou Rus trhl, otočil se doleva a zvedl pistoli.
Havelock mezitím současně uchopil držadlo svého kufru, rozrazil dveře kabiny a udeřil muže kufrem ze strany, zatímco levačkou hrábl po pistoli a pokusil se ji Rusovi vykroutit z ruky. Rus sebou trhal a silnými pažemi svíral Havelocka. Michael zkroutil mužovu levici, až se agentova tvář zkřivila bolestí, vytrhl mu zbraň a udeřil ho hlavní do týla. Když Rus padal, Havelock se skrčil a loktem vraženým do ledvin ho odhodil na řadu mušlí.
Muž padl na kolena, podpíral se pravou rukou a levačkou se chytil za prsa. Lapal po dechu a kroutil hlavou.
"Nět, nět," prosil. "Chci si jenom promluvit."
"Se zaklíněnými dveřmi a s pistolí v ruce?"
"Copak byste na nějaký hovor přistoupil, kdybych prostě přišel a představil se? A třeba rovnou rusky?"
"Mohl jste to aspoň zkusit."
"Na to nebyl čas... Mohu?"
Rus napřáhl ruku a zvedl jednu nohu, jak se dožadoval povolení vstát.
"Klidně," pravil Havelock a mířil na něj jeho pistolí. "Chtěl jste někam volat."
"Pochopitelně. Ohlásit, že jsem vás našel. Co byste udělal vy? Nevím, snad bych se ani neměl ptát."

"Co vlastně víte? Jak jste mě našel?" Havelock zvedl zbraň a mířil muži na hlavu. "Radím vám, abyste mi pověděl pravdu. Když vás tady oddělám, nemám co ztratit."
Rus pohlédl na hlaveň a pak na Havelocka.
"To tedy nemáte; určitě byste neváhal. Měli sem poslat někoho mladšího."
"Jak jste se dozvěděli, že poletím tímhle letadlem?"
"Nedozvěděli jsme se to. Nikdo to nemohl vědět... V Paříži postřelili jednoho důstojníka VKR, neměl na vybranou, než obrátit se na nás."
"Na dovozní firmu na bulváru Beaumarchais?" přerušil ho Michael. "Hlavní stan KGB v Paříži?"
Rus přerušeni ignoroval. "Věděli jsme, že máte styky ve francouzské vládě. Vojenská rozvědka, Quai d'Orsay... Kdybyste chtěl odjet z Francie, mohl jste to udělat jen jediným způsobem. Diplomatickou cestou. Sledovali jsme - a sledujeme - všechny linky Air France, které mají zapsané cestující s diplomatickým pasem. Všude: v Londýně, Římě, Bonnu, Aténách, v Holandsku, v celé Jižní Americe. Mám smůlu, že jste se rozhodl přiletět zrovna sem - nečekali jsme to. Jste ‚beznadějný případ`."
"Koukám, že to o mně ví snad každý."
"Rozneslo se to."
"To si chcete promluvit jenom o tomhle? Jestliže ano, tak Moskva pěkně mrhá lidmi i časem."
"Nesu vám vzkaz od Pjotra Rostova. Domnívá se, že po tom, co se stalo v Římě, byste ho mohl vyslechnout."
"V Římě? Co se stalo v Římě?"
"Palatin. Mysleli jsme, že to hned pochopíte. Měl jste tam přece zemřít."
"Skutečně?"
Havelock se zadíval muži do očí a na ústa. Takže Rostov o Palestinu ví - ostatně, dalo se to předpokládat. Našli tam pár těl - mrtvolu jednoho bývalého amerického agenta, známého likvidátora nepohodlných osob, a jeho dva raněné italské poskoky, kteří neměli co ztratit a naopak si mohli jen polepšit tím, že povědí pravdu. Samozřejmě, Moskva to musela vypátrat. Jenže Rostov nevěděl nic o Janě Karasové ani o Col des Moulinets, protože jinak by je do vzkazu také zařadil. Za určitých okolností by mohlo být nutné rychle zavolat něco jako Jana Karasová žije! Col des Moulinets! Obojí by bylo přesvědčivější než co jiného.
"Co mi vzkazuje?"
"Mám vám vyřídit, že si to s tou návnadou rozmyslel. Bere vás a domnívá se, že byste mohl souhlasit. Říká, že už není vaším nepřítelem - že má sám nepřátele, kteří jsou i vašimi nepřáteli."
"Co to má znamenat?"
"Na to vám nemůžu odpovědět," prohlásil muž, aniž by hnul brvou. "Já jsem jenom posel. To podstatné byste měl vědět vy, ne já."
"Víte o Palestinu."
"Smrt maniaka se rychle rozkřikne, zvlášť, když je to váš protivník a zabil pár vašich přátel... Jak jste mu to vlastně přezdívali? Pistolník? Romantická postava z westernů, které mám náhodou velice rád. Jenže ve skutečnosti tihle hrdinové byli vždycky nemorální špinavci, hnaní jenom touhou po penězích nebo vrozeným sadismem. V těch dobách by se býval mohl stát předsedou nějaké mamutí společnosti, ne?"
"Nechte toho. Schovejte si to do školy."
"Rostov by rád slyšel vaši odpověď, ovšem nemusíte odpovídat hned. Mohu se s vámi spojit. Za den, za dva - nebo i za pár hodin. Můžete si určit místo. My vás dokážeme dostat odtud - do bezpečí."
Michael si znovu prohlédl Rusův obličej. Stejně jako Rostov v Aténách, i tenhle muž říkal pravdu, tak jak ji znal a jak se ji doslechl od svých moskevských nadřízených.
"Co mi Rostov nabízí?"
"Už jsem vám to řekl. Bezpečí. Víte přece, co vás tady čeká. Nezapomínejte na Palatin."
"Bezpečí výměnou za co?"
"To záleží na vás a na Rostovovi. Proč bych si měl vymýšlet podmínky? Stejně byste mi nevěřil."
"Řekněte Rostovovi, že je vedle."
"Myslíte s tím Římem?"
"S Palatinem." Havelock chvíli uvažoval, jestli šéf KGB vzdálený desítky tisíc kilometrů odtud odhalí pravdu zabalenou do lži. "Nepotřebuju bezpečí v Ljubljance."
"Takže odmítáte jeho nabídku?"
"Odmítám to vnadidlo."
Ozvalo se zabušení na dveře, mužské zaklení a opět zvuk pěsti dopadající na kovovou desku. Dřívko zaklesnuté pod dveřmi zavrzalo na dlaždici a pohnulo se o pár centimetrů. Vetřelec venku nepřestával bušit a hulákal: "Hej, co to má ksakru znamenat! Otevřete!"
Rus se podíval na dveře. Havelock ne. Muž rychle spustil:
"Kdybyste si to rozmyslel, v Bryantově parku vedle městské knihovny je řada popelnic. Udělejte před jednou z nich červenou značku - nejlépe fixem nebo lakem na nehty. Potom se téhož večera procházejte od desáté hodiny po Broadwayi mezi Čtyřicátou druhou a Padesátou třetí ulicí, na východním chodníku. Někdo se s vámi spojí a dá vám adresu - bude to venku, samozřejmě. Žádná past."
"Co tam vyvádíte? Sakra práce, otevřete ty zatracený dveře!"
"Myslel jsem, že si můžu místo schůzky vybrat sám."
"Můžete. Prostě řeknete tomu, kdo se s vámi spojí, kde se chcete sejít. Stačí, když nám dáte tři hodiny."
"Abyste si to tam všechno připravili?"

"Hajzlové, otevřete!" Dveře se pohnuly a dřívko zaskřípělo o dlaždice.
Ozval se jiný, autoritativní hlas. "Co je to tady?"
"Ty dveře 'sou zaklíněný! Nemůžu se dostat dovnitř, ale slyším je, jak tam mluví! To oni to zacpali!" Další rána na dveře, další zavrzání.
"Jsme opatrní, stejně jako vy," opáčil Rus. "Jestli máte něco s Rostovem, týká se to jen vás a Moskvy. A my teď v Moskvě nejsme - hlavně já. Když se v New Yorku dostanu do maléru, nevolám policii."
"Tak heleďte, vy tam!" zařval ten druhý úředním tónem. "Varuju vás, parchanti! Maření provozu mezinárodního letiště je zločin a to se týká i záchodů! Zavolám letištní ochranku!" Pak se obrátil k zuřícímu vetřelci. "Být tebou, najdu si jinej záchod. Tyhle fakani si píchají a dokážou bejt pěkně nebezpečný."
"Já se nechci pochcat, člověče! A tihle nemluví jako ňáký děcka... Hele, policajt! Hej, poldo!"
"Neslyší tě, jde dál. Zavolám jim."
"Do prdele!"
"Pojďme," prohlásil Havelock a natáhl si sako.
"Takže mi věnujete život?" ptal se Rus. "Žádné mrtvoly na záchodě nebudou?"
"Chci, abyste předal mou odpověď. Na lak na nehty u popelnic zapomeňte."
"Můžete mi tedy vrátit zbraň, prosím?"
"Tak daleko má dobročinnost nesahá. Víte, přece jen jste nepřítel. Už hezky dlouho."
"Ztráta pistole se těžko vysvětluje. To snad chápete."
"Řekněte jim, že jste ji prodal na černým trhu - první zásada kapitalismu. Dostat něco levně nebo vůbec zadarmo a draze to prodat. Burja je dobrá zbraň - vynesla by vám hodně."
"Prosím vás!"
"Nerozumíte mi, soudruhu. Překvapilo by vás, jak by si vás pak veksláci v Moskvě vážili. Tak jdeme!" Havelock chytil muže za rameno a smýkl s ním ke dveřím. "Odkopněte to dřevo," nařídil mu, zastrčil si pistoli za opasek a uchopil svůj kufřík.
Rus poslechl, zatlačil na dveře a současně špičkou boty vyviklal dřívko. Odkopl je stranou a otevřel.
"Ježíši Kriste!" zaúpěl tlouštík v modré kombinéze. "Teplouši!"
"Už jsou na cestě," zavolal muž v košili, který vyběhl ze dveří kanceláře naproti přes chodbu.
"Pozdě, pane kontrolore," pravil zřízenec s vyvalenýma očima, kterými hleděl na Havelocka a na Rusa. "Tady je máte. Dva starý buzíci, pro který bylo na parkovišti zima."
"Jdeme," zašeptal Havelock a táhl Rusa za loket.
"Hrůza!" řval kontrolor. "Že se nestydíte! Ve vašem věku! To snad není pravda - úchylové, kam se člověk podívá!"
"Nerozmyslíte si to s tou pistolí?" ptal se Rus, když bez dechu kráčel chodbou a bolestí se cukal, neboť mu Havelock mačkal poraněnou levačku. "Potrestají mě. Nepoužil jsem tu zbraň už hezkých pár let - je to spíš součást oblečení než-"
"Úchylové! Měli byste být v lochu a ne na veřejných záchodech! Ohrožujete-"
"Opakuju, když se správní lidé doslechnou, že jste na tom vydělal, ještě vás povýší."
"Buzeranti!"
"Pusťte mi tu ruku. Ten pitomec na nás civí."
"Proč? Jste k pomilování."
Došli do druhé chodby a zabočili do středu terminálu. Míjeli muže v kombinézách a košilích a občas se ze dveří kanceláře vynořila sekretářka. Před nimi vedla hlavní chodba plná davů deroucích se oběma směry, k odletům i k výdeji zavazadel.
Během několika vteřin je pohltilo mračno cestujících. O chvíli později se objevila trojice policistů, kteří si razili cestu mezi lokty, kufříky a igelitovými taškami. Havelock si s Rusem prohodil místo, vystrčil ho kus vlevo a když se pak kolem nich hnali policisté, vrazil do něj loktem a hodil ho na modrou uniformu.
"Nět! Kiški!" křičel Rus.
"Zatraceně!" zaklel policista, který ztratil rovnováhu a porazil svého kolegu, jenž se ztěžka svalil na postarší ženu s modrými vlasy. Babka začala pištět.
Havelock přidal do kroku a proklouzl mezi překvapenými pasažéry, kteří se drali k pravému pohyblivému schodišti směřujícímu k zavazadlům. Zamířil k jakémusi oblouku, který vedl do haly terminálu - zde už nebylo tak narváno a tudíž mohl kráčet ještě rychleji. Skleněnými stěnami dovnitř proudilo odpolední slunce; rozhlédl se a zamířil k východu označenému nápisem TAXI. Za vývěskami s odlety letadel se rozkládaly přepážky kypící neustálým ruchem, po celé ploše haly stály kulaté stánky s všemožnými tretkami a cetkami, u zdí bylo vidět telefonní budky. Zašel k té nejbližší.
Za půl minuty našel to, co potřeboval: Handelman, J. bydlel v horním Manhattanu, na 116. ulici, Morningside Heights. Jakob Handelman, zprostředkovatel, muž, který poskytuje útočiště pronásledovaným a bezbranným. Který chtěl před ním ukrýt Janu Karasovou.
"Tady mi zastavte," naklonil se Havelock k řidiči a ukázal na modrou markýzu vyzdobenou malou zlatou korunkou a nápisem HOTEL U KRÁLOVSKÉHO ERBU. Doufal, že tu nebude muset přespat - každá hodina ho vzdalovala od Jany - ovšem nemohl se potloukat po univerzitě s kufrem v ruce a ptát se po Jakobu Handelmanovi. Taxíkáři řekl, aby to vzal přes most Triborough, na západ k Hudsonu a pak na jih do Morningside Heights; chtěl si prohlédnout dům na 116. ulici a pak najít místo, kde by si mohl odložit zavazadlo. Byla asi půlka odpoledne a zprostředkovatel mohl být prostě kdekoli.
Když Michael studoval v Princetonu, navštívil dvakrát univerzitu Columbia - jednou tu byl na přednášce o Evropě po napoleonských válkách, kvůli které sem pozvali jakéhosi nudného patrona z Oxfordu, a podruhé na semináři o rozmísťování na univerzity, kde se chtěl seznámit s Carlem Schorskesem. Obě návštěvy byly krátké a ani jedna nestála

za zapamatování; výsledkem bylo, že o této škole mnoho nevěděl, a tím pádem ani o Jakobu Handelmanovi.
Hotel U královského erbu stál kousek od Handelmanova bytu a patřil mezi ty nenápadné hotýlky, kterým se nějak podařilo přežít uprostřed univerzitního ruchu spíše jako dočasné útočiště pro hostující profesory než jako místo, kam se chodí studenti napít. Svým koženým vzhledem připomínal pohodu staré dobré Anglie. Nebylo to sice příliš pravděpodobné, ale protože ležel tak blízko Handelmanova bydliště, mohlo se stát, že by tu profesora někdo znal.
"Jistě, pane Hereforde," pravil recepční, zatímco kontroloval zápis. "Dr. Handelman se tu občas staví na sklenku vína nebo posedět s přáteli. Příjemný starý pán s velkým smyslem pro humor. My mu tu v okolí všichni říkáme Rabín."
"To jsem nevěděl - tedy to, že je rabín."
"Podle mě není, i když pochybuju, že by si to někdo chtěl ověřovat. Je to profesor filozofie a slyšel jsem, že pravidelně přednáší na semináři židovské teologie. Jistě bude radost dělat s ním rozhovor."
"Nepochybně. Děkuji."
"Není zač," odvětil recepční a zazvonil na obsluhu.
Dům, kde Handelman bydlel, stál mezi Broadwayí a Riverside Drive; ulice se mírně svažovala směrem k parku Riverside a k Hudsonu. Budova byla vystavěná z těžkých bílých kvádrů, pomník newyorské architektury starých časů, které bylo dovoleno zvolna chátrat a pomalu se měnit ve hřbitov vysokých a podivně zdobených mamutů, z ekonomického hlediska naprosto neefektivních. Kdysi před skleněnými dveřmi stával dveřník; dnes na nich byly dva zámky a fungující domácí telefon.
Havelock stiskl tlačítko zvonku, aby se ujistil, jestli je Handelman doma: z reproduktoru se nic neozvalo. Zazvonil ještě jednou a opět nic.
Vyšel na ulici, ukryl se v průchodu a zvažoval možnosti. Zavolal do univerzitního informačního centra a dověděl se telefon do Handelmanovy kanceláře. Při druhém hovoru, kdy se představil jako úředník z děkanátu, který chce čtvrteční rozvrh, se ukázalo, že Handelman má ve škole práci až do čtyř. Teď už bylo skoro pět hodin a Michaelova nervozita rostla. Kde ten chlap může být? Samozřejmě, nedalo se zaručit, že půjde z práce rovnou domů, jenže zprostředkovatel úkrytů, který právě umístil - nebo umisťoval - uprchlici z Paříže, měl jisté závazky. Havelock uvažoval o tom, že by mohl zajít k Handelmanovi do kanceláře nebo ho zastavit na ulici - třeba se mu protáhla nějaká schůzka nebo přijal pozvání na večeři. Mohl by narazit na někoho, kdo by o tom věděl a kdo by mu mohl pomoci.
Obvykle dokázal ovládnout napětí při čekání, ale tentokrát přímo cítil, jak se mu svírá žaludek. Zhluboka se nadechl, věděl, že se nemůže se zprostředkovatelem setkat ani v kanceláři, ani na jiném veřejném prostranství. Schůzka se musela odehrát tam, kde byly po ruce prostředníkovy nástroje - jména, čísla, mapy a kódy, a ty měl určitě uložené tam, kde se k nim mohl rychle dostat. Pod parketou, v trezoru ve zdi nebo na mikrofilmu ukrytém v botě nebo v knoflíku od košile.
Handelmanovu fotografii k dispozici neměl, přesto však věděl, jak vypadá: barman od Královského erbu; který vypadal a mluvil jako nějaký obskurní básník z Dublinu, "Rabína" popsal. Jakob Handelman byl středně vysoký, s dlouhými bílými vlasy a šedivou bradkou, trochu obtloustlý. Chodil "pomalu a důstojně", tvrdil barman. "Jako židovský král, pane, když vstupuje do archy a chystá se promluvit ke zvířatům. Jenže oči mu svítí a má dobré srdce, pane."
Havelock muži naslouchal a objednal si přitom dvojitou skotskou.
Pět hodin a tři minuty.
Zhluboka dýchat. Mysli na Janu, na to, co jí povíš. Může to trvat hodinu, dvě, třeba celou noc. Nebuď tak napjatý.
Nastal soumrak a oranžové sluneční paprsky se rozlily nad New Jersey za Hudsonem. Dálnice West Side byla nacpaná a rovnoběžná Riverside Drive také. Teplota klesala a na obloze se shlukovaly šedivé mraky: vypadalo to na sněžení.
Na druhé straně ulice se objevil středně vysoký muž, obtloustlý a v černém kabátě. Nesl se skutečně důstojně; styl jeho chůze se dokonale hodil k jeho čistě bílým vlasům a šedivé bradce. Byl to zprostředkovatel.
Jakob Handelman se přiblížil k prosklenému vchodu do domu a ocitl se tak přímo ve světle lampy. Havelock na něm mohl oči nechat: znal ho snad odněkud? Setkal se s "Rabínem" při nějaké akci před osmi, deseti lety? Někde na Středním Východě, v Tel Avivu, v Libanonu? Michaelovi se zdálo, že ho určitě někdy viděl. Bylo to chůzí, staromódní, jako by se ten člověk cítil lépe ve středověkém oděvu? Nebo snad brýle s kovovými obroučkami, pevně usazené uprostřed velkého obličeje?
Samozřejmě, bylo možné, že Handelmana někdy potkal. Mohli se nacházet ve stejnou dobu ve stejném sektoru, úctyhodný profesor zdánlivě na dovolené, avšak ve skutečnosti v čilém spojení s někým typu Régine Broussacové. Bylo to docela dobře možné.
Handelman zašel do domu, vystoupil po několika schodech a stanul před poštovními schránkami. Michael se ze všech sil snažil udržet, aby se nerozběhl přes ulici a nechytil ho za límec.
Možná vám nebude chtít nic říct. Broussacová.
Stařík, který by nebyl ochoten jednat, mohl na schodišti začít křičet o pomoc - a ten, kdo pomoc skutečně potřeboval, neměl tušení, co se za těmi skleněnými dveřmi nachází, jaká bezpečnostní opatření si obyvatelé činžáku připravili na ochranu proti vetřelcům a násilníkům. Trh byl plný poplašných zařízení: bude muset počkat, až se Handelman dostane do svého bytu.
Pak stačí zaklepat na dveře a zašeptat "Quai d'Orsay`; stařík musí respektovat toho, kdo dokázal obejít všechna poplašná zařízení a který věděl, že ten za dveřmi je zprostředkovatel. Handelman bude muset otevřít - nemůže si dovolit nic jiného.
Stařík zmizel na vnitřním schodišti a dveře za ním tiše zaklaply. Havelock počkal tři minuty: ve čtvrtém poschodí se rozsvítila světla. Bylo logické, že Handelman bydlí v bytě 4A. Zprostředkovatelé měli mnoho společného s tajnými agenty a sovětskou VKR: potřebovali vidět dolů na ulici.
Teď se ovšem profesor dolů nedíval: za záclonami se nerýsovala žádná postava. Michael vyšel z průchodu a přešel

ulici. Ve vstupní hale škrtl zápalkou a prohlédl si řadu jmen u zvonků. R Charles, domovník 1D.
Stiskl tlačítko a přitiskl rty k mikrofonu.
"Ano?" ozval se mužský hlas.
"Pan Charles?" zeptal se Havelock; mužův hlas mu nějakým způsobem připadal divný.
"Ano, Charles. Kdo tam?"
"Úředník vlády Spojených států, oddělení -"
"Cože?"
"Nelekejte se, pane Charlesi. Kdybyste přišel ke dveřím, ukázal bych vám svoji průkazku a vy mě můžete pustit dál, nebo vám dám telefon, kde si to můžete ověřit."
Po chvilce R Charles odpověděl: "Dobrá."
Za půl minuty se za dveřmi objevil velký, svalnatý mladík. Na sobě měl trenýrky a tričko s velkým číslem 20: mohl to být jeho věk stejně jako jeho číslo ve fotbalovém mužstvu univerzity Columbia. Tohle bylo tedy ochranné opatření, které si zvolili obyvatelé domu v Morningside Heights - také logika: postarejte se o člověka, který se na oplátku postará o vás. Byt zdarma pro svalnatého domovníka. Michael zvedl svou starou identifikační kartu v plastikovém pouzdře: na datech podržel prst.
R Charles zamžoural skrz skleněnou výplň dveří, pokrčil rameny a otevřel.
"O co k čertu jde?" zeptal se a v hlase mu zaznívala spíše zvědavost než nepřátelství. Muž jeho rozměrů neměl zapotřebí vystupovat agresívně: jeho silné nohy a svalnaté paže dokázaly protivníka zastrašit stejně dobře jako jeho mládí.
"Rád bych se tady sešel s jedním člověkem. Je to důvěrná vládní záležitost. Bohužel, není doma. Samozřejmě jsem na něj zvonil - je to můj dobrý známý."
"Kdo?"
"Dr. Jakob Handelman. Dělá nám poradce, ovšem pochopitelně se o tom moc nešíří."
"Handelman. Dobrej starouš."
"Jeden z nejlepších, pane Charlesi. Domnívám se, že by mu bylo nepříjemné, kdyby mě tady někdo poznal." Havelock se zašklebil. "A taky je tady venku pekelná zima."
"Do jeho bytu vás pustit nemůžu. Nepustím vás tam."
"To bych vám ani nedovolil. Počkal bych jenom tady, kdybyste proti tomu nic neměl"
R Charles zaváhal a sklouzl očima k plastikové kartičce.
"Tak dobře. Pozval bych vás k sobě, ale teď zrovna já a můj spolubydlící biflujeme na zítřek na zkoušku."
"Ani bych si nedovolil..."
Havelocka přerušil ještě rozložitější mladík, který se vyloupl ze dveří na konci chodby. Měl na sobě tepláky, v jedné ruce knihu a ve druhé brýle. "Hej, brácho, tak co je?"
"Nic. Někdo shání Rabína."
"Už zase? Tak pojď, nemáme moc času. Tobě to pálí a já chci zejtra prolízt."
"To je váš spolubydlící?" otázal se Michael. "Ze stejného mužstva?"
"Ne, on zápasí. Tedy, pokud ho rovnou nediskvalifikujou za rány pod pás. Tak jo, už jdu!"
"Ještě jednou díky."
"Není zač. Vy i mluvíte tak - úředně. Rabín by tu měl být každou chvíli."
"Přesný, co?"
"Jako hodinky." Číslo 20 se otočilo a pak se ohlédlo na Havelocka. "Víte, něco takovýho jsem si představoval. Teda jako vy, myslím."
"Jak to?"
"Nevím... asi podle toho, co za ním chodí za lidi. Někdy i pozdě v noci - a vůbec nevypadají jako někdo z univerzity."
Líná huba, holé neštěstí, napadlo Michaela. Koneckonců, ten mladík to nakousl sám.
"Hlavně nás zajímá jedna žena, to vám můžu říct. Hlavně kvůli Rabínovi doufáme, že se sem v pořádku dostala. Neviděl jste ji náhodou? Blondýna, něco přes sto šedesát centimetrů, možná měla na sobě pršiplášť a klobouk. Nebyla tu včera nebo dneska?"
"Včera večer," odvětil mladík. "Já ji neviděl, ale ten můj kámoš ano. Pěkná kost, povídal. A nervózní - zmáčkla špatnej zvonek a zburcovala starýho Weinberga, co bydli ve 4B a je ještě nervóznější."
"To jsme rádi, že sem dorazila. Kdy přesně to bylo?"
"Asi tak touhle dobou. Zrovna jsem telefonoval, když se do nás Weinberg pustil."
"Děkuju." Dvacet čtyři hodin. Zprostředkovatel nahoře. Byla mu konečně na dosah, cítil to! "Mimochodem, naprostou náhodou jsem vám sdělil přísně důvěrnou informaci. Berte to tak."
"Teda člověče, vy fakt mluvíte úředně. Nikdy jsem vás neviděl, pane Havalatch. Ale kdyby něco, můžu si vás vyhledat."
"Prosím. A ještě jednou díky."
"Buďte opatrný." Rozložitý student odkráčel chodbou k otevřeným dveřím.
Sotva se za ním zavřely, Havelock rychlým krokem zamířil k širokému schodišti uprostřed haly: schody byly ošlapané do hladka, známka dlouhého používání. Jet výtahem nemohl: jeho hluk by možná mohl svalnatého mladíka vyplašit natolik, že by se vykašlal na důvěrné informace a začal plnit svoje povinnosti.
Když si Michael v Paříži kupoval černé boty, které by se hodily k jeho obleku, nechal si je duchapřítomně znova podrazit tvrdou gumou; díky tomu mohl brát schody po třech a nenadělat přitom žádný hluk. Ani ne za půl minuty stál ve čtvrtém patře; chvíli popadal dech a pak se vydal ke dveřím 4A. Stiskl zvonek a naslouchal: zevnitř se ozvalo

zacinkání a kroky.
"Ano?" ozval se vysoký hlas s tvrdým evropským přízvukem.
"To je pan doktor Handelman?"
"Kdo tam, prosím?" Muž mluvil německy, židovským dialektem.
"Mám zprávy z Quai ďOrsay. Můžeme si promluvit?"
"Was?" Po chvíli mlčení muž spustil: "To bude nějaký omyl. Nemám tušení; o čem mluvíte. Neznám nikoho na tom... jak jste to říkal? Quai ďOrsay?"
"V tom případě budu muset zavolat do Paříže a sdělit své přítelkyni, že se pořádně spletla. A pochopitelně bude nutné vymazat jméno Jakoba Handelmana z podzemního počítače..."
"Vydržte minutu, prosím. Zkusím se upamatovat."
Havelock slyšel, jak se kroky vzdalují ode dveří a jak se zase rychle vracejí: neuplynula ani minuta a už zacvakaly zámky, dveře se otevřely a zprostředkovatel pokynul, aby vstoupil.
Co jen to mohlo být? Jak si mohl být tak jistý, že tohoto muže už někde viděl? Obličej měl měkký, ale ty oči a vrásčitá kůže za tlustými brýlemi s kovovými obroučkami byly - nevěděl co.
"Jste v mém domě, pane," prohlásil Handelman, zavřel dveře a zamkl. "Hodně jsem cestoval, i když často ne zcela ze své vlastní vůle - jako mnoho lidi, kteří se ocitli v podobné situaci. Možná, že máme nějakého společného známého, na kterého si momentálně nemohu vzpomenout. Na Quai ďOrsay. Pochopitelně, znám pár profesorů ze Sorbonny -"
Nebo ten vysoký zpěvavý hlas? Náklon hlavy, když mluví? Nebo to, jak pevně stojí - i když trochu ztrnule? Ne, nemůže to být žádný detail, ale celek...
",Společný známý` není tak docela přesné. Znáte jisté jméno - Broussacová, ministerstvo zahraničních věcí, čtvrté oddělení. Měla se s vámi dnes spojit; protože vím, že drží slovo, předpokládám, že to udělala."
"Víte, mám v kanceláři desítky vzkazů, o které se stará moje sekretářka, pane... pane..?"
"Havelock."
"Ano, pane Havellacht. Tak pojďte dál. Znal jsem v Berlíně jednoho Habernichta. Friedrich Habernicht se jmenoval. Podoba, co?"
"Taky myslím." Nebo to bylo tou jeho chůzí? Stejně důstojný krok jako venku. Skoro arogantní chůze středověké postavy nebo kněze v sutaně. Musel se zeptat. "Už jsme se myslím někde viděli, ne?"
"My?" Zprostředkovatel povytáhl obočí, upravil si brýle a zadíval se na Michaela. "Nedokážu si představit kde. Ledaže byste u mne někdy studoval, jenže to by muselo být hodně dávno. To byste si mě možná mohl zapamatovat vy, ale já vás těžko. Chápete, je to spousta let a těch lidí, co mi prošlo"
"Na tom nesejde." Hodně dávno. Kolik let? "Chcete mi snad naznačit, že jste žádnou zprávu od Broussacové nedostal?"
"Nechci naznačit nic... Prosím, posaďte se, no tak si přece sedněte! Chci jen říct, že nevím. Vy tvrdíte, že mi Broussacová poslala dnes vzkaz a já tvrdím, že každý den dostávám desítky vzkazů, které se ke mně obvykle dostanou až za několik dní. Zase tentýž problém - dlouhá doba a spousta lidí-"
"Už jsem vás někdy slyšel," přerušil ho Havelock. Neposadil se a očima přejížděl po pokoji. Všude stály knihovny a starý nábytek - čalouněná křesla, lampy se stínítky, podnožky - zařízení rozhodně nikoli spartánské. A zavánělo to tu Akademií.
"Jana Karasová," vyštěkl Michael najednou zvýšeným hlasem.
"Další vzkaz?" podivil se Handelman jako starý muž, kterého baví drzost dítěte. "Dostávám tolik vzkazů - budu si muset promluvit se svou sekretářkou. Zdá se, že mě šetří až moc."
"Vím, že vás Jana Karasová včera večer navštívilal"
"Včera mě navštívili tři... vlastně čtyři lidé, všichni moji žáci. Mám tu někde napsaná jejich jména a osnovy jejich diplomových prací." Handelman zamířil k psacímu stolu.
"Nechte toho!" okřikl ho Havelock. "Poslal jste ji někam a já chci vědět kam! To vám měla vyřídit Broussacová!"
"Ach, ty vzkazy," zazpíval zprostředkovatel, jako by přednášel partie z Talmudu. "Á, tady mám ta jména a osnovy," pokračoval a nahýbal se nad změti nejrůzněj.ších papírů. "Tolik návštěv, tolik vzkazů... kdo si to má pamatovat?"
"Poslouchejte mě! Kdybych vám lhal, Broussacová by mi nikdy nedala vaše jméno! Musím se s ní setkat! Provedli jí - nám oběma - něco hrozného, příšerného - a ona to nechápe!"
"Když už mluvíme o nechápání," prozpěvoval Handelman s nějakým papírem v ruce, "mám tady hezkou práci o odmítání východních náboženství v pátém století - také je nikdo nechápal."
Možná vám nebude chtít nic říct.
"Zatraceně, chlape, kam jste ji poslal? Přestaňte si se mnou hrát, protože jinak -"
"Ano?"
Jakob Handelman otočil hlavu, ustoupil kousek doleva a odložil papíry na stůl.
To bylo ono - teď, v tuhle chvíli. Oči za kovovými obroučkami, ztuhlé držení těla, chůze. Ne kroky církevního preláta nebo středověkého rytíře, ale pochodový krok muže v uniformě. V černé uniformě!
Havelockovi se zatmělo před očima. Tehdy a dnes, dnes a tehdy! Ne před osmi, ani před deseti lety, mnohem dřív v těch děsivých letech! Byl to jeden z Nich! Paměť mu to potvrdila - viděl toho muže před sebou, jako by to bylo dnes - velký obličej, pochopitelně bez bradky, rovné a dlouhé vlasy - árijsky světlé. Pochoduje kolem příkopů. Výkřiky. Střelba.
Lidice! Jako v transu Michael vykročil ke zprostředkovateli, ruce ztuhlé a napjaté, připravené na souboj s nižším živočichem.
"Was?" zašišlal Handelman. "Co je to s vámi? Zbláznil jste se? Jen se na sebe podívejte - není vám dobře?

Nepřibližujte se ke mně!"
"Rabín..? Panebože, ty parchante! Ty hnusnej parchante! Co jsi vlastně byl - Standartenführer? Sturmbannführer? Ne, Obergruppenführer! Byl's to ty! V Lidicích!"
Staříkovi se rozšířily oči; takže pod tlustými skly brýlí vypadaly nestvůrně.
"Vy jste se zbláznil, člověče, úplně jste se zbláznil! Okamžitě odejděte! Nechci vás tady. Po tom všem, co jsem si vytrpěl, nebudu poslouchat taková šílená obvinění!"
Zprostředkovatelova řeč měla zakrýt jeho pohyby: spustil ruku na stůl, pod papíry. V Handelmanově dlani se objevila pistole, kterou tam před několika minutami připravil sám. Obergruppenführer, který nedokázal zapřít svůj původ.
Zprostředkovatel byl katem Čechů, Poláků a Židů, který si nakonec vypůjčil jméno nějakého nešťastníka, kterého předtím poslal do plynu nebo rovnou do kremační pece.
Havelock chytil pistoli, zasunul prostředník pod spoušť a několikrát rukou udeřil o hranu stolu. Ne a ne povolit!
Zprostředkovatel se pod ním kroutil, zalehl mu pravou paži a s ústy zkřivenými jako vzteklý pes sebou křečovitě trhal. Pak vyrazil levou rukou a zaťal prsty Michaelovi do očí.
Havelock se vytrhl a zprostředkovatel zpod něj vyklouzl: stáli teď u psacího stolu a drželi jeden druhého, až se Michaelovi podařilo uvolnit pravici. Rozmáchl se a praštil Handelmana do obličeje.
Brýle s kovovými obroučkami se rozprskly, Němec zařval, upustil pistoli a chytil se oběma rukama za tvář.
Havelock uskočil, vytáhl Němce na nohy a ucpal mu ústa rukou. Viděl sice rudě, ale nacista neviděl vůbec.
"Jediný slovo nahlas, chlape, a zabiju tě. Sednout!"
Odtáhl Němce od stolu a hodil ho do křesla; zprostředkovatelova hlava se zvrátila dozadu, ale rozbité brýle zůstaly na svém místě, ošklivá součást ošklivého obličeje.
"Oslepil jste mě!" fňukal vrah z Lidic. "Přijde ke mně šílenec-"
"Nech toho!" vyzval ho Michael. "Já jsem tam byl!"
"Blázen!" Handelman zalapal po dechu a zvedl ruce, aby si sundal brýle.
"Nech je tam, kde jsou!" nařídil Havelock.
"Mladíku, vy jste -"
"Ticho! Teď budeš poslouchat. Můžu si o člověku jménem Jakob Handelman zjistit všechno za posledních padesát let, staré fotografie, vyhledat Němce, co ho znali, jestli vůbec někdy skutečně existoval. Pak pustím v Praze do oběhu tvou fotku, pochopitelně bez bradky. Byl jsi tam - viděl jsem tě a chtěl jsem tě zabít už tehdy. Jo, devítiletej kluk ti chtěl na ulici vrazit kudlu do zad! A někdo z Prahy, Rudné nebo Kladna by mohl chtít udělat totéž - ještě dnes. Takže mi tu nevěš na nos bulíky o někom, kdo tady včera večer nebyl - povez mi o té ženě, co tu byla. Kde je?"
"Jsem nepostradatelný."
"Aby ne. Kdo by měl vědět víc o bezpečných úkrytech než ten, kdo si jeden takový zařídil sám pro sebe? A kdo umí chránit sám sebe líp než ten, kdo by toho mohl tolik prozradit! Dokážeš se schovávat, ty zabijáku, ale ne přede mnou. Rozumíš? Mně je to jedno. Tak honem - kde je Jana Karasová?"
"I když ani v nejmenším nesouhlasím s vašimi směšnými obviněními," zaúpěl Němec, "přece jen bych mohl uvážit jistou výměnu -"
"Tvůj život ti nestačí? Nemám o tebe zájem; stačí, že víš, že jsem tu a že tě můžu zabít, kdy budu chtít. To dostaneš výměnou. Kde je?"
"Horní šuplík." Zprostředkovatel máchl třesoucí se rukou. "Zvedněte přihrádku na tužky. Je tam složený zelený papír."
Michael přešel k psacímu stolu, otevřel zásuvku a vytáhl řečenou přihrádku. Ležel tam světle zelený list papíru s hlavičkou filozofické fakulty univerzity Columbia a na něm byla tiskacími písmeny zapsána informace, pro kterou byl Havelock ochoten vraždit. Stálo tam:
BROUSSACOVÁ. ŽÁDOST O ASPIRANTURU.
JMÉNO: ARVIDAS CORESCUOVÁ. VYŘIZUJE KOHOUTEK.
RFD 3, MASON FALLS, PENNSYLVANIA
"Teď tedy používá jméno Corescuová?" zeptal se Havelock ostře.
"Jenom dočasně. Má jenom provizorní doklady - museli jsme je připravit během několika hodin. Nové teprve dostane... nebo může dostat."
"Což znamená?"
"Když za ně zaplatí. Nic není zadarmo."
"Pochopitelně - háček se zasekl. Musíte takhle nachytat spoustu zajímavejch ryb."
"Dá se říci, že mám mocné přátele. Na různých místech."
"Co je to zač, ten Kohoutek?"
"Slovan," odtušil stařík a pohrdavě pokrčil rameny. "Má farmu."
"Kdy odjela?"
"Vyzvedli si ji dnes ráno."
"Čím se kryje?"
"Další bezprizorní uprchlice z Balkánu nebo odněkud. Utekla ze spárů medvěda, jak se říká. Kohoutek jí sežene práci - má známé v textiláckých odborech."
"A ona zaplatí jemu a vám, protože jinak nedostane doklady."
"Člověk potřebuje dcklady," kňučel Handelman, "aby mohl jezdit v autě, dávat si peníze do banky -"
"Nebo aby ho úřady nechaly na pokoji," skočil mu do řeči Michael. "To je vždycky dobrá výhrůžka, ne?"
"Jsme zákonů dbalý národ, pane."
"Je mi z tebe na blití," pravil Havelock a podíval se zvysoka na lidickou bestii. "Mohl bych tě teď zabít a jen by mě to

potěšilo," pokračoval. "Rozumíš, filozofe? Jenže já to neudělám, protože chci, abys poznal, jaké to je, vědět, že se to může stát každou minutu, každý den, každou noc. Stačí jen zaklepání na dveře... Budeš se s tím muset naučit žít, du altes Luder. Heil Hitler!"
Obrátil se a vykročil ke dveřím.
Za sebou uslyšel cvaknutí a otočil se právě včas, aby zpozoroval dlouhou čepel mířící přímo na jeho prsa.
Zprostředkovatel si strhl rozbité brýle a uchopil nůž ukrytý v čalounění křesla: akademický odér vystřídal nechutný puch vzdáleného bojiště na území nikoho. Havelock uskočil, ale ostří mu stejně prořízlo sako a poranilo kůži.
Sáhl pod sako pro Llamu, odkopl od sebe nůž a zamířil na obličej svého protivníka.
Vypálil dvakrát: zprostředkovatel padl na zem se zkrvavenou hlavou a jedním okem vystřeleným.
Další kat z Lidic byl potrestán, jenže Michaelovi to nepřineslo žádnou zvláštní radost: teď na tom nezáleželo.
Hlavní byla Jana. Konečně ji našel a nikdo mu nezabrání v tom, aby se s ní spojil. Třeba ho Jana zabije, ale napřed se mu bude muset podívat do očí. A na tom záleželo.
Zastrčil si Llamu za opasek, list zeleného papíru uložil do kapsy a vyběhl z bytu.

20

"Jmenuje se Broussacová, pane prezidente," hovořil Emory Bradford do telefonu. "Paní Réginé Broussacová, Quai ďOrsay, čtvrté oddělení ministerstva zahraničních věcí. Předminulou noc volala na ambasádu a vyžádala si rádiový vůz, který by se pohyboval v okolí Argenteuil za účelem zatčení bývalého amerického rozvědčíka, který se tam s ní měl setkat. Za velice neobvyklých okolností, tvrdila."
"Havelock?"
"Ano, přiznala to."
"A dál?"
"Auto jezdilo po Argenteuil celou noc. Bez výsledku."
"Jak to Broussacová vysvětlila? Předpokládám, že se jí na to ptali."
"Byla dost rozhořčená. Prohlašovala, že se ani neukázal."
"No a?"
"Naši lidi si myslí, že lže."
"Proč?"
"Jeden z našich za ní zašel do bytu a trochu se tam vyptával. Dozvěděl se, že se domů vrátila až v jednu v noci. Jestli to tak skutečně bylo - a dva sousedi to potvrdili - proč tedy nezavolala na velvyslanectví a neodvolala jednotku?"
"Zeptal se jí na to?"
"Ne, pane. V Paříži čekají na další instrukce. Není zvykem, aby se zaměstnanci velvyslanectví bez dovoleni vyptávali úředníků na Quai ďOrsay."
Charles Berquist chvíli mlčel. "Ať velvyslanec Richardson zavolá Broussacové a uctivě ji požádá, jestli by se nemohla dostavit na velvyslanectví - co nejdříve, nejlépe do jedné hodiny. Pochopitelně pro ni pošlou vůz. Že s ní chce mluvit prezident Spojených států ve velice důležité a důvěrné záležitosti."
"Pane prezidente"
"Udělejte, co jsem řekl, pane náměstku."
"Ano, pane."
"A Emory?"
"Prosím, pane?"
"Jak to vypadá s tím ostatním? Těch sedmdesát nebo kolik diplomatů, co se někde potloukali v době těch událostí ve Španělsku?"
Bradford zvažoval odpověď; když nakonec promluvil, bylo patrné, že se pokouší ovládnout vzrušeni.
"Zatím jich chybí pět."
"Cože?"
"Nechtěl jsem o tom mluvit dřív než v poledne, protože nemám po ruce ještě všechny informace, ale podle posledních zpráv bylo v inkriminovanou dobu mimo Washington devatenáct úředníků. U čtrnácti víme, kde byli, u pěti to tak jisté není."
"Tak honem! Sežeňte si všechny dostupné informace!"
"Už to dělám."
"Musíte to mít pohromadě ještě před polednem!"
Chladný déšť z minulé noci sice již zeslábl, ale nepřestal docela, a obloha nad Bílým domem byla temná a pochmurná. Stačí, aby teplota klesla o jeden nebo dva stupně, a na trávníku před prezidentským sídlem se objeví sníh. Berquist postával u okna a uvažoval o tom, jak hluboké jsou asi závěje v jeho rodišti v Mountain Iron v Minnesotě. Jak zoufale toužil po tom, být tam a ne tady!
Zazvonil telefon; cestou k psacímu stolu se podíval na hodinky. Bylo čtvrt na dvanáct.
"Haló?"
"Paříž, pane."
"Děkuji." Berquist stiskl červený knoflík. "Paní Broussaoová?"
"Oui, Monsieur le Président. Je to pro mne velká čest, pane, že s vámi mohu hovořit." Stará paní mluvila silným hlasem, avšak nikoli beze stop údivu - a strachu.
"Velice vám děkuji, madam. Jsme doufám sami, jak jsem nařídil."

"Ano, Monsieur le Président. Velvyslanec Richardson byl tak laskav a postoupil na dobu hovoru svou kancelář. Po pravdě řečeno, jsem poněkud - rozrušená."
"Paní Broussacová, prezident Spojených států vám dává své slovo, že jsme skutečně sami. Tento hovor nikdo neodposlouchává ani nezaznamenává. Věříte mi?"
"Samozřejmě. Proč by měla tak vážená osobnost jako vy lhát pouhé úřednici z Quai ďOrsay?"
"Ze spousty důvodů. Ale není tomu tak."
"Mais oui. Přesvědčil jste mne."
"Dobře. Potřebuji, abyste mi pomohla s jednou velice důležitou a delikátní záležitostí, která se sice nijak netýká francouzské vlády, ovšem vaše případná pomoc by byla i v zájmu vašeho státu. Znovu vám na to dávám své slovo."
"To mi stačí, Monsieur le Président."
"Je naprosto nutné, abychom našli jednoho bývalého agenta naší tajné služby, Michaela Havelocka."
"S'il vous plais, Monsieur le..."
"Ne, prosím," skočil jí do řeči Berquist. "Nechte mne domluvit. Můj úřad má příliš mnoho jiných starostí na to, aby se zabýval přímo vaší prací nebo tím, co dělal pan Havelock. Prosím vás jen o to, abyste nám pomohla ho najít - stačí nám sdělit místo, kam míří, trasu, pod jakým jménem vystupuje. Všechno, co mi řeknete, bude drženo v naprosté tajnosti a nebude to nikdy použito ani proti vám, ani proti vašemu oddělení. To vám slibuji."
"Monsieur-"
"A kromě toho," pokračoval prezident, nedbaje jejích námitek, "bez ohledu na to, co vám možná napovídal, naše vláda nikdy neměla v úmyslu mu jakkoli ublížit. Příliš si vážíme toho, co pro nás vykonal, a tragédie, kterou on považuje za svou osobní, je ve skutečnosti tragédií nás všech - víc vám bohužel nemohu říci, i když doufám, že i tak mě budete považovat za hodnověrný pramen. Pomůžete nám, paní Broussacová - pomůžete mi?"
Berquist slyšel v telefonu oddechování a zároveň cítil, jak mu buší srdce. Vyhlédl z okna: mezi kapkami deště poletovaly jemné sněhové vločky. Neposkvrněné sněhové závěje v Mountain Iron byly nejkrásnější při západu slunce: daly se hladit očima, člověk mohl do sebe vpíjet jejich barvu a přát si, aby se nikdy nezměnila.
"Vy se snažíte najít jeho," začala Broussacová, "zatímco on hledá někoho jiného."
"Víme. Také jsme se ji pokoušeli najít, abychom jí zachránili život - a jemu také."
Prezident zavřel oči: na tuhle lež nezapomene, ani až bude na zaslouženém odpočinku v okresu Mesabi. Jenže zároveň si vzpomene i na Churchilla a Coventry, na německý kód a Costa Brava...
"V New Yorku existuje jeden člověk."
"V New Yorku?" Berquist se v křesle napřímil. "On je tady? A ona -"
"Překvapuje vás to, Monsieur le Président?"
"Velmi."
"Není divu. Sama jsem je tam poslala."
"A ten člověk v New Yorku?"
"Musíte s ním jednat velice - jak jste sám říkal - delikátně. Není možné ho zkompromitovat. Také máte lidi jako on roztroušené po celé Evropě - všichni je potřebujeme, Monsieur le Président. A když se dovíme o někom, kdo patří k jiné - společnosti, řekněme - necháme je na pokoji."
"Rozumím vám naprosto dokonale." Také že ano: Berquist pochopil zastřené varování. "Ten člověk nám může říct, kde je Havelock?"
"Může vám říct, kde je ona. Nic víc nepotřebujete vědět. Ale musíte ho přesvědčit, že ho neprozradíte."
"Pošlu za ním jen jednoho muže a nikdo jiný se o tom nedoví. Moje čestné slovo."
"Je le respecte. Po pravdě řečeno, osobně ho neznám - jen podle spisu. Je to velice soucitný člověk, monsieur, který přežil válku. V dubnu v pětačtyřicátém ho našli v koncentračním táboře Bergen-Belsen."
"Dostane se mu z naší strany vší úcty a budeme s ním jednat tak opatrně, jak jsem vám slíbil. Jeho jméno, prosím."
"Jakob Handelman, univerzita Columbia."

Tři muži v operační místnosti v podzemí Bílého domu pozorně naslouchali Emorymu Bradfordovi, který pomalu a metodicky objasňoval, co zjistil. Schválně monotónním hlasem seznámil své posluchače s potvrzenými místy pobytu všech devatenácti úředníků z pátého patra, odděleni L, kteří nebyli ve Washingtonu v období událostí na Costa Brava. Když domluvil, na tvářích všech - a na prezidentově nejvíce - se objevil výraz bolesti a zklamání. Berquist se naklonil nad stůl a v očích se mu zlostně blýskalo.
"Ráno jste si byl přece tak jistý," prohlásil. "Povídal jste mi, že u pěti z nich se přesně neví, kde byli. Co se stalo?"
"Zmýlil jsem se, pane prezidente."
"Zatracená práce! Tohle jsem tedy slyšet nechtěl."
"Král Richard taky nechtěl slyšet, že se Richmond vylodil u Milfordu," připomněl klidně Addison Brooks. "Dokonce posla udeřil."
Berquist se zadíval na velvyslance. "Richard Třetí v té době dostal už dvě zprávy, které považoval za lživé. Možná si chtěl tu další jenom ověřit."
Brooks obdivně přikývl. "Nepřestáváte mne udivovat, pane prezidente."
"To bych neměl. Dělal jste přece pro Trumana a ten toho věděl o historii víc než všichni Commagerové a Schlesingerové dohromady. Taky jsem asi tu a tam něco přečetl - ale teď tím jen ztrácíme čas." Obrátil se zpět k náměstkovi ministerského předsedy. "Těch pět - kteří to byli?"
"Jedna žena, která byla na operaci. Potrat. Její manžel je právník a strávil několik měsíců na jednání v Haagu. Všechno bylo jasné."

"Jak vás mohlo napadnout podezírat ženu?" divil se Halyard.
"Ne že bych na tom trval, ale kdyby za to mohla žena, to by muselo být nějak znát."
"Nemuselo, kdyby - pomocí Moskvy - řídila muže. Po pravdě řečeno mě docela nadchlo, když jsem na ni narazil. Říkal jsem si, pane, to je paráda. Nebyla."
"Takže byla na operaci. To stačí. Co ti ostatní?"
"Dva atašé na našem velvyalanectví v Mexiku. Odvolali je na jednání o změně politických strategii, ale do Mexico City se vrátili až pátého ledna."
"A vysvětlení?" zajímal se prezident.
"Vzali si volno. Každý letěl jinudy, setkali se svými rodinami a jeden odjel lyžovat do Vermontu, kdežto druhý se koupal v Karibském moři. Potvrzeno podle jejich kreditních karet."
"Kdo dál?" naléhal Berquist.
"Arthur Pierce."
"Pierce?" nadskočil generál. "Ten chlapík z OSN?"
"Ano, pane generále."
"Toho jsem vám mohl rozmluvit rovnou sám. Nebo tady Addison."
"Matthias by tomu taky nevěřil," přisvědčil Bradford. "Jestli má někdo z vlády k Matthiasovi přímý přístup déle než Pierce, nevím o tom. Dosadil Pierce do OSN s tím, že časem mu přidělí post velvyslance."
"Jestli vás můžu opravit," vmísil se Berquist, "jmenoval jasem ho tam já, když nám ho Matthias napřed vnutil a pak nám ho zase sebral. Pracoval tady chvilku v Radě obrany a potom si ho náš milý velikán vyžádal do New Yorku."
"Zrovna o tomhle chlapovi jsem v Pentagonu tvrdil, že si ho mají podržet za každou cenu," zvolal generál. "Chtěl jsem, aby zůstal v armádě - byla ho hrozná škoda. Ten bordel v Jihovýchodní Asii se mu nelíbil o nic víc než mně a posudek měl stejně dobrý jako já... a proč to neříct, ještě lepší."
Velvyslanec se pohodlně opřel. "Pierce znám. Upozornil mne na něj jeden kádrovák ze staré školy a vlastně jsem mu do vlády svým způsobem pomohl i já. S tím, co jsem o něm věděl - syn farmáře z Iowy, těžké začátky, vynikající výsledky ve škole všechno na stipendium. Byl to jeden z mála lidí, co se dneska skutečně vypracovali. I když ne zrovna bohatý, rozhodně vlivný, a jeho vliv mohl růst. Mělo o něj zájem asi tak deset firem, ale já ho přesvědčil. Povídám, vlastenectví stranou, takové kolečko po vládních úřadech jenom zvyšuje prestiž. Jistě, je pořád relativně mladý, ovšem s tím, co už dokázal, si bude moct po odchodu z vlády vybírat. Typický příklad americké cesty k úspěchu - jak vás mohlo napadnout, že by mohl mít něco společného s Moskvou?"
"Nic mě nenapadlo a zvlášť ne v jeho případě," ohradil se Bradford. "Arthur Pierce je můj přítel a ne že bych jich měl mnoho. Považuju ho za jednoho z nejlepších lidí ve vládě. Jenže, přítel nebo ne, musel jsem se řídit tím, co jsem dostal na stůl. Mimochodem, dostal jsem ty zprávy jen já osobně - neviděla je ani sekretářka, ani tajemníci."
"Co vás vůbec vedlo k podezření, že by Pierce měl styky se sovětskou rozvědkou? Proboha, vždyť on je skoro větší symbol Ameriky než Lincolnovy fousy!"
"Chyba v registru hlášení OSN. Podle původní zprávy prý Pierce koncem prosince a začátkem ledna - právě v období Costa Brava - neodpověděl na několik žádostí ze sekce pro Střední Východ. Pak se ta hlášení samozřejmě objevila - všechna čtyři, sepsaná tak, že by mohla jít rovnou do diplomatické čítanky. Pronikavější a důkladnější než všechno, co jsem o téhle problematice zatím četl, a vyšperkovaná posledními výsledky Rady Bezpečnosti. Nakonec je použili k zablokování jednoho dost agresívního ruského návrhu."
"Takže se to vysvětlilo chybou v registru?" ptal se Brooks. "To je na tom to zarážející. Vždycky existuje nějaké vysvětlení, které se nakonec potvrdí. Těch hlášení jde všemi směry tolik, že dvacet procent z nich se ztratí. Piercovy zprávy byly celou tu dobu na cestě."
"A poslední člověk?" Berquist se nehodlal tak snadno vzdát; na očích mu bylo vidět, že nové poznatky jen tak hladce nepřijme.
"O něm jsem si byl tak jistý, že to je náš špión, že jsem na něj málem poštval tajnou službu. Díky bohu, že jsem si to rozmyslel - je to strašný prchlivec a kverulant."
"Kdo to je?"
"Nikolaj Sitmarin. Narozen a vychován, v Leningradu, jeho rodiče disidenti, kteří k nám emigrovali před víc než deseti lety. Je to nejlepší vládní odborník na vnitřní záležitosti Sovětského svazu, přesnost odhadu sedmdesát procent. Říkal jsem si - našla by snad Moskva lepší způsob, jak nám nasadit veš do kožichu? Osmnáctiletý synek emigrantů, kterým dali v nejtěžších dobách temna povolení vycestovat - celé rodině naráz!"
"Je Sitmarin Žid?" zajímal se generál.
"Ne, jenže podle mě si většina lidí myslí, že je. Dokonce se mi chvilku zdálo, že se tím tak trochu kryje. Disent v Rusku není výlučnou záležitostí Židů, i když se to spousta lidí domnívá. Kromě toho, objevoval se dost často v tisku a v televizi - třicetileté Wunderkind, které vede svou osobní krevní mstu. Všechno to do sebe krásně zapadalo."
"Jak jste na něho přišel?" ptal se prezident úsečně.
"Také neobjasněná absence. Nebyl v kanceláři od půlky vánoc do osmého ledna a neměl nikde zapsané žádné jednání. Nakonec jsem si nechal zavolat vedoucího oddělení a dozvěděl se, o co šlo."
"O co?" vyzvídal Berquist.
"Dostal náhradní volno. Jeho matka v Chicagu vážně onemocněla."
"V pravý čas, nezdá se vám?"
"Tak dokonale, že na to málem umřela. V nemocnici mi to potvrdili."
"Nakonec ale neumřela," zdůraznil Brooks.
"Mluvil jsem s jejím lékařem osobně a dal jsem mu najevo, že jde o pekelně důležitou věc. Citoval mi z nemocničních

zápisů."
"Nechte si je poslat," nařídil prezident. "Každý má tisíc vysvětlení a jedno z nich je lež."
"Jistě, ale které?" zeptal se Bradford. "Nejde tu jen o těch pět - musíme prověřit všech devatenáct. Někdo, kdo si myslí, že jinému prokazuje chvályhodnou službičku, před námi ukrývá špióna a třeba o tom ani neví. Co to je, vyrazit si na pár dní na lyže, k moři nebo se s někým vychrápat - promiňte."
"Ale proboha! Pusťte se do toho a obraťte všechna ta vysvětlení vzhůru nohama. Nakonec přijdete na jedno, které neobstojí."
"Něco v něm nebude sedět," doplnil velvyslanec. "Schůzky, které se nekonaly, odložené konference, výběry z kont s pochybnými podpisy - nebo vážně nemocná žena, která mohla ležet v nemocnici pod cizím jménem."
"To bude chvíli trvat," upozornil náměstek.
"Dokázal jste toho hodně za pouhých dvanáct hodin," pokračoval Brooks laskavě. "Zasloužíte si pochvalu."
"A můj úřad vás opravňuje k tomu, abyste si mohl obstarat všechno, co potřebujete. Hlavněmi toho špióna najděte!" Berquist zoufale trhl hlavou. "Závodíme s ním o to, kdo dřív najde toho šílence Parsifala. Když ho najdou jako první Rusové, veškerá naše zahraniční politika jde do háje. A jestli Parsifala vyplašíme, stejně už to bude jedno." Prezident položil dlaně na stůl. "Máte ještě něco? Čekají na mě dva zvědavi senátoři z Výboru pro zahraniční vztahy. Mám takový pocit, že se doslechli o Matthiasovi." Berquist vstal a pohlédl na Bradforda. "Byl bych rád, kdybyste mě ujistil, že Poolův ostrov je naprosto bezpečný."
"Ano, pane. Každý muž je stoprocentně prověřený a nikdo ostrov neopustí po celou dobu operace."
"To je další věc," prohodil Brooks. "Jak dlouho to má trvat? Je to nepřirozený stav."
"Všechno je nepřirozený stav," vmísil se generál Halyard. "Stráže jsou ozbrojené a celý ostrov je jedna velká pevnost"
"Jsou ozbrojení?" prezidentův hlas zněl vyjeveně. "Ano, samozřejmě že jsou ozbrojení. Panebože, to je šílenství!"
"A co Havelock?" zeptal se vládní úředník. "Něco nového?"
"Ne," odvětil prezident a zamířil ke dveřím. "Zavolejte mi později, pane náměstku," dodal bez vysvětlení. "Ve tři odpoledne."

Sněhová vánice nebyla sice hustá, ale jízdu dokázala znepříjemnit. Vločky se opíraly do předního skla a odletovaly od něj jako mrňavé asteroidy putující vesmírem. Havelock před několika minutami minul směrovou tabuli, jejíž lesklá písmena hlásala: MASON FALLS 3 MÍLE.
Odhlásil se z hotelu U královského erbu (ulevilo se mu, když shledal, že recepční se mezitím vystřídali) a odjel taxíkem na letiště La Guardia. V narychlo koupené mapě si našel Mason Falls v Pennsylvánii a rozhodl se, že jediná možnost, jak se tam dostat, je letět vnitrostátní linkou do Pittsburghu. Nezatěžoval se tím, že by se díval po případných ruských agentech: ten, kterého vlákal do pasti na letišti, už nepochybně jeho přílet hlásil, a i kdyby ne, z La Guardia nelétaly žádné mezinárodní spoje, a tudíž ani žádní cestující s diplomatickými pasy.
Podařilo se mu sehnat místo v letadle US Air v 19:56 a ve čtvrt na deset dorazil do Pittsburghu; navštívil půjčovnu aut a ve tři čtvrtě na deset se už řítil krajinou po silnici 51.
MASON FALLS ZALOŽENO ROKU 1858
Skrz sílící sněhovou vánici Michael zahlédl červený neón: zamířil k němu, zpomalil a přečetl si poněkud absurdní nápis: HARRYHO BAR Buďto měl někdo na břehu Monongahely přebujelý smysl pro humor, nebo tu žil nějaký Harry, který nevěděl, jak daleko je to do Benátek nebo do Paříže. A možná, že to i věděl.
Určitě. Uvnitř visely zvětšeniny válečných fotografií pařížských zákoutí a na jedné z nich byl dokonce zachycen voják stojící před vchodem do pařížského Harryho baru na pravém břehu. Hospoda byla zařízená po venkovsku - těžké dřevo nedotčené leštidlem, silné sklo a barové stoličky s vysokými opěradly. Country hudba z hrací skříně v koutě ohlušovala asi půl tuctu unavených štamgastů, kteří do svého okolí dokonale zapadali: sami muži v červených flanelových košilích, širokých kalhotách a vysokých botách, jaké se nosí na polích a ve stodolách. Byli to farmáři a podomci, jak se dalo soudit podle dodávek zaparkovaných venku.
Rozhlédl se, zda nenajde telefonní automat: visel dost nevhodně pár metrů od hrací skříně. To by mu ani tak nevadilo jako to, že nikde neviděl telefonní seznam; potřeboval si vyhledat jednu adresu. Na La Guardia to nestihl a protože Pittsburgh bylo mezinárodní letiště, chtěl se odtamtud dostat co nejrychleji. Zamířil tedy k baru, postavil se mezi dvě prázdné stoličky a počkal, až si ho postarší a zachmuřený Harry všimne.
"Tak co to bude?"
"Skotská s ledem a telefonní seznam, jestli nějaký máte. Prosím."
Majitel baru si Havelocka krátce změřil. "Skotskou si tady objednává málokdo. Není zrovna nejlepší."
"I kdyby byla, nepoznal bych to."
"Koneckonců, je to váš krk." Harry sáhl pod bar, avšak místo sklenice plné ledu vytáhl telefonní seznam a položil ho před Michaela, načež se vydal směrem k řadě lahví na osvětlené poličce.
Havelock rychle nalistoval patřičnou stránku a přejel prstem řadu jmen začínajících na K.
Kohoutek Jánoš, PT3, schránka 12. Do háje!
Poštovní trasa číslo 3, to mohlo být kdekoli v Mason Falls, které byly sice malé co do počtu obyvatel, ale pořádně rozlehlé. Všude kolem se rozprostíraly nepřehledné hektary půdy prošpikované klikatými silničkami a zavolat na uvedené číslo by navíc znamenalo vyvolat poplach. Pokud bylo třeba znát heslo, žádné takové neznal, a podle všeho nějaké heslo existovat muselo. Zmínit se o Jakobu Handelmanovi bylo totéž jako požádat, aby si zavolali do New Yorku, kde by pochopitelně telefon nikdo nebral - aspoň do doby, než mrtvého Němce najdou, což může trvat i několik dní.
"Tak prosím," zahlaholil Harry a postavil před něj sklenici. "Znáte člověka jménem Kohoutek?" zeptal se Havelock tiše.

"Jánoš Kohoutek?"
Barman přemýšlivě zamrkal. "To jméno mi něco říká, ale jeho osobně neznám. Je to ten přistěhovalec, co má pozemek na západním konci vesnice."
"Nevíte přesně kde?"
"Ne. V seznamu to není?"
"Píšou tam jenom poštovní trasu a číslo schránky."
"Tak mu ksakru zavolejte!"
"To bych nerad. Jak říkáte, je to cizinec a nemusel by mi přes telefon rozumět."
"Hej!" překřičel Harry hudbu. "Zná někdo z vás nějakýho Kohoutka?"
"To je ten cizák," prohlásila jedna rudá flanelka.
"Má asi dvacet hektarů na západě," přidala se lovecká čapka o kus dál. "Tyhle zasraný gastarbajtři si to můžou dovolit, při všech těch vládních dotacích. My ne!"
"Víte, kde to je?"
"Na Chamberlainově nebo na Youngfieldský, možná na Fourforks, ťeď nevím. V seznamu nepíšou?"
"Ne, jenom pé, té tři a číslo schránky."
"Poštovní trasa tři," mlaskl jiný štamgast, s přerostlým strništěm na bradě a matnými zraky. "To je trasa Daveyho Hookera. To je jako pošťák, dycky přinese dopisy celý umáchaný. Stejně ten flek dostal jen kvůli strejdóvi, šmejd smradlavej."
"Nevíte, kde ta trasa je?"
"Aby ne. Fourforks Pike. Dva kiláky po jednapadesátce a u skladiště na západ."
"Mockrát děkuju." Michael zvedl sklenku k ústům a napil se: hostinský měl naprostou pravdu - byly to patoky. Hrábl do kapsy a položil na pult dva dolary. "Ještě jednou díky," pravil směrem k barmanovi.
"Máte to jen za šedesát centů," připomněl Harry.
"Zbytek si nechte kvůli starejm časům," opáčil Havelock. "Kvůli tomu podniku v Paříži."
"No ne, vy jste tam byl?"
"Párkrát."
"To 'ste měl říct hned! Dal bych vám slušnou whisky! Víte, v pětačtyřicátým jsem já a ještě jeden -"
"Promiňte, ale já už musím jít."
Michael se vydal ke dveřím, aniž by si povšiml muže, který vstal ze židle a zamířil k telefonu.
Fourforks Pike byla mírně klikatá a zdánlivě nekonečná venkovská silnice, která začínala asi míli za starým železničním skladištěm. První poštovní schránka měla číslo 5, jasně viditelné ve světle reflektorů napravo od vozu. Další schránku by Havelock určitě minul, nebýt toho, že si najednou všiml mezery mezi stromy: doleva ubíhala prašná cesta a schránku nebylo ze silnice vidět. Měla číslo sedm, oproti všem pravidlům, že na jedné straně silnice bývají sudá a na druhé lichá čísla. Rozhodl se, že pojede pomaleji a hude pozornější.
Další tři kastlíky za sebou těsně následovaly; poslední bylo číslo 10. Dvě stě metrů za ním se silnice rozdvojovala; zabočil tedy vpravo. Číslo 11 se objevilo až po třech kilometrech, když se už domníval, že si vybral špatný směr; vydechl úlevou, sešlápl plyn a napnul oči.
Jestliže se silnice zdála nekonečná - kteroužto představu ještě umocňoval sníh padající na přední sklo - čekání na schránku číslo dvanáct bylo ještě horší. Ocitl se na rovině, která, kam až oko dohlédlo, byla posetá samými poli a pastvinami; nikde ani domek, ani světélko. Copak to přejel? Zakryl mu sníh na skle výhled natolik, že si schránky nevšiml? Nebyla někde stranou sněhem zapadaná odbočka? Nebylo to logické - sněžilo sice hustě, ale ne zas tolik, aby vítr nestačil vločky rozfoukat.
Tady je to! Napravo od něj stála velká černá poštovní schránka s širokým otvorem, kterým se dovnitř daly vhazovat i balíky, a s vysokými bílými číslicemi 12. Havelock zpomalil a vyhlédl z okna: ani teď nespatřil žádná světla ani jiné známky života jenom to, co se tvářilo jako cesta mizející v dálce mezi stromy.
Jel dál a hledal něco, co by nemohl minout; doufal přitom, že to objeví dost brzy, a podařilo se mu to už několik set metrů za kastlíkem číslo 12. Nebylo to přímo ideální, ale aspoň přijatelné: přerostlý živý plot, který se klenul nad silnicí a znamenal buďto konec soukromého pozemku, nebo začátek území Nikoho. Každopádně mohl dobře posloužit svému účelu.
Sjel z cesty, zaparkoval vůz ve vysoké trávě pod křovím, vypnul světla a otevřel svůj kufrík. Všechny doklady uložil do tajné přihrádky, načež vytáhl plastikový pytlík, který se obvykle používal pro přepravu exponovaných filmů - nepronikalo jím totiž rentgenové záření. Roztrhl jej a vyňal pistoli Llama s plným zásobníkem; nakonec z kufříku vyndal nůž, který použil v Col des Moulinets. Zvedl si šosy kabátu a připevnil si nůž v kožené pochvě k opasku těsně u páteře; doufal přitom, že ani jedné zbraně nebude muset použít.
Vystoupil z auta, zamkl je, zametl stopy a pustil se po Fourforks Pike směrem k poštovní schránce číslo 12.
Sotva ušel asi dvacet metrů po úzké odbočce za schránkou, zarazil se. Nevěděl, jestli to způsobil vítr, který ho donutil sklopit oči před padajícím sněhem, nebo všechna ta léta, která strávil prozkoumáváním nepřátelských území s vědomím, že na každé cestě se v noci mohou vyskytnout smrtící překvapení: mohl být jen vděčný za to, že si toho všiml včas. Asi půl metru nad zemí se vznášelo malé zelené světélko připojené k tenké kovové tyčce zapuštěné do země. Byla to fotobuňka; její sestřička stála na druhé straně cesty a mezi oběma probíhal neviditelný paprsek světla. Pokud by jej něco přerušilo na dobu delší než jednu vteřinu - nebo pokud by to něco bylo masívnější, než je zvykem - automaticky by se spustil poplach. Zvíře by zařízení nezaregistrovalo, kdežto automobil nebo člověka určitě.
Michael ustoupil vpravo, aby fotobuňky obešel, a znovu se zarazil na okraji křoviny: všiml si bílé čáry rovnoběžné s jeho rameny a poznal, že narazil na další překážku. Byl jí plot z ostnatého drátu, který odděloval přilehlé pole a na jehož

ostny se nalepily vločky sněhu. Když vjížděl na postranní cestu, plot nebyl vidět; ohlédl se a pochopil. Plot začínal až v místech, kde už bylo křoví dost vysoké na to, aby jej mohlo zamaskovat. A to znamenalo ještě něco jiného - další hmotnostní čidla. Odpovídající tlak na hustě propletené drátky by vyvolal další poplach. Zdálo se, že Jánoš Kohoutek dbá na svou bezpečnost a že je ochoten opatřit si to nejlepší, co je za peníze k mání.
Havelock tedy volil cestu mezi zeleným světélkem a plotem; jestliže tu byla jedna sada fotobuněk, nebylo důvodu předpokládat, že by už na cestě žádné další nebyly. Základem filozofie všech zabezpečovacích zařízení bylo počítat s možností poruchy, a proto se veškeré vybavení zdvojovalo nebo i ztrojovalo. Rád by věděl, jak daleko se touto cestou dostane, jenže neviděl nic než stromy, tmu a vířící sníh. Prodíral se vpřed, odstrkoval propletené větve a očima pátral na zemi, zda nezahlédne další zelená světélka.
Minul celkem čtyři fotobuňky, vzdálené od sebe sto až sto padesát metrů a dorazil k hradbě z vysokých stromů. Byl celý promočený a z obočí mu visely rampouchy; propletl se mezi kmeny a ke svému úžasu shledal, že míří dolů po svahu. Ohlédl se po silnici, ale tu už nebylo vidět; zahlédl mezi stromy mezeru a pustil se tím směrem.
To, co pod sebou uviděl, mu skoro vyrazilo dech - podobně jako jeho první reakce na Jakoba Handelmana. Ponořil se do houští, dvakrát se bolestivě napíchl na špičaté větvičky, avšak i přesto nedokázal spustit oči z hrozivé scény dole.
Na první pohled to vypadalo jako normální farma obklopená svažujícími se poli a hustými lesy; stály tu prosté a solidní budovy vystavěné z tvrdého dřeva, v jejichž oknech zářila světla; byla tu správní budova a několik stodol, silo, boudy na nářadí a přístřešky pro traktory, pluhy a kombajny, které vypadaly skutečně tak, jak měly - jenže Havelock tušil, že tu je ještě něco víc.
Tak třeba brána na konci svažité cesty: byla kovová, opatřená pletivem vyšším, než bývá u vjezdů na farmy zvykem. To by samo o sobě ještě nebylo podezřelé - majitel farmy se mohl splést v propočtech a pak se mu už nechtělo bránu bourat. Ovšem pak tu byl plot, který se táhl na obě strany od výhrůžně vypadajících vrat, a ten se také zdál být trochu divný - jakoby nakřivo - a samozřejmě vyšší, než kolik je třeba k tomu, aby se přes něj nedostal pasoucí se dobytek. Že by to dělala ta výška? Nebyly to ani čtyři metry, usoudil Michael a poněkud se přiblížil: shora vypadal plot trochu nižší, jenže ani na tom nebylo nic divného. Přesto tu něco nehrálo... Najednou si uvědomil co: vršek plotu z ostnatého drátu byl zahnutý dovnitř. Neměl tedy zabránit zvířatům, aby se dostala dovnitř; jeho účelem bylo zabránit lidem, aby se dostali ven!
Náhle se na silu rozsvítil silný reflektor a kužel světla se začal přibližovat.
Psala se sice osmdesátá léta dvacátého století, ale on tu stál před symbolem lidského utrpení starým čtyřicet let: byl to koncentrační tábor.
"Už jsme si říkali, jak dlouho vám to bude trvat," zaslechl za sebou.
Obrátil se a sáhl po zbrani. Pozdě.
Nějaké silné paže ho uchopily za krk a zaklonily mu hlavu, zatímco jiné ruce mu přitiskly na obličej vlhký a páchnoucí hadřík.
Kužel světla došel až k němu - viděl ho, cítil ho a nosní dírky mu hořely. Načež nastala tma, ve které neviděl ani necítil nic.

21

Nejprve ucítil teplo; nebylo mu nijak zvlášť příjemné, ale aspoň to byla změna proti zimě venku. Otevřel oči: jak se mu pohled zaostřoval, uvědomil si, že se mu zvedá žaludek a že ho pálí obličej. Nos měl ještě plný štiplavého zápachu éteru, kterým ho omámili.
Spatřil velký cihlový krb, ve kterém za černě lemovanou zástěnou plápolala polena. Ležel na zemi před ohništěm a jeho mokré šaty se nepříjemně zahřívaly; kabát mu někdo svlékl a odnesl. Další nemilou věcí bylo, že ho něco tlačilo do zad: byI to nůž v koženém pouzdře, který měl schovaný za kalhotami. Když se to vzalo kolem a kolem, nebyl to zase tak nepříjemný pocit.
Pomalu se překulil a přimhouřenýma očima pozoroval to, co bylo v místnosti ve světle plamenů a několika stolních lamp vidět. Zaslechl tlumené hlasy: za prostou hnědou pohovkou na konci pokoje spolu tiše rozmlouvali dva muži. Jeho pohybu si nevšimli, avšak nedalo se pochybovat o tom, že ho tu hlídají. Místnost sama dokonale ladila s venkovským vzezřením farmy: pevný, funkční nábytek, látková předložky pokrývající prkennou podlahu, okna zakrytá červeně kostkovanými závěsy, které jako by vypadly z katalogu obchodního domu Sears a Roebuck.
Byl to prostý obývaci pokoj vesnické farmy, nic víc a nic méně - nic nenaznačovalo, že by mohlo jít i o něco jiného. Vybavení bylo strohé a evidentně tu chyběla ženská ruka.
Michael opatrně pohlédl na hodinky: byla jedna hodina v noci - spal tedy asi tři čtvrtě hodiny.
"Hele, už se probral!" vykřikl jeden z mužů.
"Sežeň pana Kohoutka," vyzval ho druhý a zamířil k Havelockovi.
Obešel pohovku; cestou si sáhl pod koženou bundu a s úsměvem vytáhl pistoli - byla to španělská Llama, která se z mlhou zahaleného nábřeží v Civitavecchii dostala přes Palatin a Col des Moulinets až do Mason Falls v Pennsylvánii.
"Tohle je dobrá hračka, pane Bezejmenný. Takovou jsem už léta neviděl. Díky moc."
Michael by byl rád odpověděl, jenže ho přerušil příchod muže, který se vynořil z chodby se šálkem kouřící tekutiny v ruce.
"Nedáváte si pozor na svoje věci," zahromoval Jánoš Kohoutek. "Když si nedáte bacha, budete chodit ve sněhu naboso." Nie chodź w śniegu bez butów.
Kohoutek mluvil s přízvukem typickým pro obyvatele Karpat na jih od Otrokovic. Jeho slova o chození naboso ve sněhu byla součástí českého a moravského úsloví, kterým se častovali rozhazovační lidé, kteří si nedokázali vydělat

ani na slanou vodu. Abys poznal, co je to zima, choď ve sněhu bos.
Kohoutek obešel hlídače a stanul ve světle: vypadal jako medvěd, což ještě zdůrazňovala chlupatá prsa viditelná pod rozepnutou košilí; i když už nebyl nejmladší, na jeho tělesné kondici to poznat nebylo. Vysoký nebyl, zato rozložitý, a jedině podle tváře by se dal odhadnout jeho vysoký věk obličej plný vrásek, vpadlé oči a kůže unavená více než šedesáti lety tvrdého života. Kohoutek byl původem Čech a přesvědčením Moravák.
"Tak tady je náš vetřelec," konstatoval a zadíval se dolů na Havelocka. "Člověk, který má u sebe bouchačku, ale žádný doklady - ani řidičák, kreditkartu nebo náprsní tašku - a zaútočí mi na farmu jako nějakej partyzán! Kdopak to asi je? O co mu jde? Jakpak se jmenuje?"
"Havlíček," odpověděl Michael mrzutě a snažil se přitom o moravský přízvuk. "Michal Havlíček."
"Čech?"
"Ano."
"Obchodník ?"
"Moje žena," zahuhlal Michael.
"Co, žena?" burácel stárnoucí medvěd.
"Ta, co jste sem přivezli dnes ráno," odpověděl Havelock.
"Dnes ráno přivezli dvě! Která to má být?"
"Blondýna... aspoň byla, když jsem ji viděl naposled."
Kohoutek se pobaveně zašklebil. "Chlípný."
"Nejde mi o ni, ale o to, co ví." Michael se nadzvedl. "Můžu vstát?"
"V žádným případě!" Starý medvěd se vymrštil vpřed, kopl Havelocka do krku a srazil ho zpět na podlahu.
"Proklatě!" zasípal Havelock a držel se za hrdlo: teď bylo třeba reagovat zuřivě. "Zaplatil jsem!" zařval česky. "Co to k čertu vyvádíte!"
"Za co jste zaplatil? Abyste se na mě vyptával po hospodách? Abyste se mi mohl uprostřed noci vplížit do baráku? A ještě s pistolí? Já mám pocit, že vyplatím já vás!"
"Dělal jsem, co mi řekli!"
"Kdo vám co řekl?"
"Jakob Handelman."
"Handelman?" Kohoutkova větrem ošlehaná tvář se udiveně protáhla. "Vy jste zaplatil Handelmanovi? To vás poslal on?"
"Povídal, že vám zavolá," pokračoval Michael rychle. "Kdežto já jsem vám za žádných okolností volat neměl. Měl jsem nechat auto u silnice a dojit k vám na farmu pěšky."
"Vyptával jste se na mě v hospodě!"
"Copak jsem mohl vědět, kde je Fourforks Pike? Máte v tom baru někoho? Zavolal vám?"
Moravák zavrtěl hlavou. "Na tom nesejde. Seděl tam jeden Ital, co mi občas sváží nákladákem úrodu." Zarazil se a v očích se mu znovu objevil výhrůžný pohled. "Jenomže vy jste nešel po silnici! Plížil jste se jako zloděj!"
"Nejsem blázen, příteli. Vím, co tu máte, a pochopitelně jsem si dával pozor na poplašná zařízení. Kdysi jsem taky dělal v Podzemí. Našel jsem je, a tak jsem byl radši opatrný - nerad bych měl na krku psy, nebo aby po mně někdo střílel. Proč myslíte, že mi to z toho baru trvalo tak dlouho?"
"Vy jste vážně zaplatil Handelmanovi?"
"Dost slušně. Můžu vstát?"
"Vstaňte! Sedněte si!" nařídil medvěd a ukázal na krátkou lavičku nalevo od krbu. "Fakt jste mu dal peníze?"
"A hodně. Říkal, že mám dojít až na místo, odkud uvidím farmu. Někdo na mě bude čekat u brány a dá mi znamení baterkou. Nikoho jsem tam neviděl, jenže jsem si řekl, že je mizerné počasí, a tak jsem sešel dolů sám."
Kohoutek sebral svůj hrnek s čajem a popošel ke stolu u zdi, na kterém stál telefon. Odložil šálek a vytočil číslo.
"Jestli voláte Handelmanovi -"
"Nevolám Handelmanovi," odbyl ho Moravák. "Handelmanovi nikdy přímo nevolám. Volám člověka, který zavolá jinému a ten zatelefonuje tomu Němci."
"Rabínovi?"
Kohoutek zvedl hlavu a podíval se na Havelocka.
"Ano, Rabínovi," připustil.
"No, ať je to kdo... stejně to nebude brát. Nic jinýho jsem říct nechtěl."
"Jak to?"
"Pověděl mi, že jede do Bostonu. Má tam přednášet... jmenuje se to Brandese nebo Brandejs."
"Židovská škola," zabručel medvěd a pak promluvil do telefonu: "Tady Jánoš. Zavolej New York. Jde mi o člověka jménem Havlíček. Pamatuješ si to? Havlíček. Chci vysvětlení."
Zavěsil, popadl hrníček a vydal se zpátky ke krbu. "Dej to pryč," vyzval hlídače v kožené bundě, který si leštil Llamu o rukáv. "Zůstaň stát na chodbě."
Zatímco muž odcházel, Kohoutek se posadil naproti Michaelovi do houpacího křesla.
"A teď počkáme, Michale Havlíčku. Nebude to dlouho trvat - pár minut, nanejvýš čtvrt hodiny."
"Nebude to moje vina, když tam nebude," pokrčil rameny Havelock. "Kdybych se s ním nedohodl, nebyl bych teď tady. Nikdy bych se nedozvěděl, jak se jmenujete nebo kde vás mám hledat, kdyby mi to on sám neřekl. Nemyslíte?"
"Uvidíme."
"Kde je ta žena?"
"Tady. Máme tu pár baráků," odvětil muž z Karpat, upil čaje a pomalu se pohupoval v křesle. "Pochopitelně má z toho

nervy v kýblu. Nevypadá to tak, jak si představovala, ale na to si zvykne. Všechny si zvyknou. Jsme jejich jediná naděje."
"Jak má nervy v kýblu?"
Kohoutek zamrkal. "Vás to zajímá?"
"Jenom z profesionálního hlediska. Mám ji odtud odvést a nechci s ní mít potíže."
"To se ještě uvidí."
"Je v pořádku?" ptal se Michael a snažil se ovládnout vlastní rozrušení.
"Na chvilku se pomátla - stejně jako některé ostatní." Kohoutek se zašklebil a zasmál se způsobem, který spíš připomínal kašel. Napil se. "Vysvětlili jsme jí, oč běží, a ona na to, že to není přijatelné. Predstavte si! Není to přijatelné!" Medvěd zaburácel smíchy a dodal tišším hlasem: "Budeme na ni dávat pozor a než ji odsud pustíme, pochopí. Zatím všechny pochopily."
"Nemusíte si dělat starosti. Odvedu si ji."
"To říkáte vy."
"Zaplatil jsem za to."
Kohoutek se přestal houpat a naklonil se dopředu.
"Kolik?"
Moravák se na to chtěl zeptat už před několika minutami, ale přirozenost mu nedala, aby nejednal oklikami. Michael věděl, že kráčí po vejcích: v New Yorku telefon nikdo nevezme. Bude tedy vyjednávat a oba muži to věděli.
"Nechcete si to radši poslechnout od Handelmana? Jestli ovšem bude doma."
"Radši to uslyším od vás, příteli."
"Jak víte, že mi můžete věřit?"
"Jak mám vědět, že můžu věřit Rabínovi? Jak víte, že mu můžete věřit vy?"
"Proč bych neměl? Našel jsem vás - sice ne tak, jak jsem původně chtěl, ale koneckonců, jsem tady a to je hlavní."
"Určitě máte za sebou vlivné lidi," přeskočil Kohoutek na jiné téma.
"Tak vlivné, že pro jistotu nenosím doklady. To víte."
Stárnoucí medvěd se začal znova pohupovat. "Velký vliv s sebou nese velké peníze."
"Dost peněz."
"Kolik jste zaplatil Handelmanovi?" Křeslo se zastavilo.
"Dvacet tisíc amerických dolarů."
"Dvacet..?" Kohoutkova tvář pobledla a oči mu málem vylezly z důlků. "Hezká sumička, příteli."
"Řekl, že je to rozumná částka," Havelock si přehodil nohu přes nohu a nechal oheň, aby mu sušil vlhké kalhoty. "Byli jsme na to připravení."
"Jste připravený slyšet, proč mi nezavolal?"
"Při všech těch komplikovaných procedurách, když si chcete zavolat, mě to ani nepřekvapuje. Byl na cestě do Bostonu a když někdo nebyl u aparátu -"
"Ten někdo je vždycky u telefonu. Je to mrzák, víme? A vy jste byl na cestě do pasti, která by vás stála život."
Michael narovnal nohy a zadíval se na Kohoutka.
"Ty fotobuňky?"
"Mluvil jste o psech; psy pochopitelně máme. Útočí jenom na příkaz, jenže to vetřelci nevědí. Psi je obklíčí a štěkají. Co byste v takovém případě udělal vy?"
"Použil bych pistoli, samozřejmě."
"A za to bychom vás zastřelili."
Oba muži ztichli; nakonec promluvil Havelock.
"A Rabín bude mít dvacet tisíc, o kterých nevíte a o kterých vám já nepovím, protože jsem mrtvý."
"Vidíte."
"To že by vám udělal - kvůli dvaceti tisícům?"
Medvěd se zase začal houpat v křesle.
"Taky by mohlo jít o jiné věci. Měl jsem tu pár drobných problémů - nic, co by stálo za řeč, ale přece jenom, nedělá to dobrý dojem. A lidi závidí, když vám farma začne vynášet. Handelman by si mohl usmyslet, že mě odstaví, a bude si pro to hledat důvody."
"Nechápu."
"Měl bych na krku mrtvolu, která mohla ještě zaživa třeba někam zavolat a říct, kam jede."
"Zastřelil jste vetřelce, člověka, který s pistolí v ruce pronikl na váš pozemek. Sebeobrana - nikdo by vás nemohl soudit."
"To ne," připustil Kohoutek. Křeslo se už opět pohybovalo.
"Jenže jim by to stačilo. Moravák dělá potíže a to si nemůžeme dovolit. Vyhoďte ho z kola ven."
"Z jakého kola?"
Karpatský horal upíjel čaj.
"Utratil jste už dvacet tisíc dolarů. Jste ochotný utratit ještě víc?"
"Můžu se nechat přesvědčit. Tu ženskou potřebujeme: pracovala pro naše nepřátele."
"Kdo to je ‚my`?"
"To vám nepovím. Nic by vám to stejně neřeklo. Z jakého kola by vás chtěli vyhodit?"
Kohoutek pokrčil rameny. "Tady to je pro ty lidi jenom první fáze - a pro tu Corescuovou taky."
"Tak se nejmenuje."

"Určitě ne, ale do toho mi nic není. Zpracujeme ji jako všechny ostatní, pár měsíců tu bude pracovat a pak ji pošleme jinam. Na jih, na jihozápad nebo na Středozápad - kde bude místo."
Medvěd se zakřenil. "Vždycky se musí strašně dlouho čekat na papíry - ještě jeden měsíc, musíme podplatit dalšího kongresmana, mluvit s dalším senátorem. Za chvilku poslouchají jako ovečky."
"I ovce se někdy můžou vzbouřit."
"Proč by to dělaly? Abychom je poslali tam, odkud přišly? Před popravčí četu, do gulagu, nebo aby je tam někdo ve tmě uškrtil? Pochopte, tyhle lidi mají naděláno do gatí. Fantastickej kšeft!"
"Dostanou někdy ty papíry?"
"Jistě, dost často. Zvláště ti nadaní, ti, co dovedou zabrat. Trvá jim léta, než zaplatí všechno."
"Mně to přijde riskantní. Někdo může odmítnout, vyhrožovat, že vás udá."
"V tom případě mu poskytneme úplně jiný druh dokladu, příteli. Úmrtní list."
"Teď je řada na mně, abych se zeptal: kdo to je - ‚my`?"
"A teď je řada na mně, abych odpověděl: nepovím."
"Jenomže Rabín vás chce z tohohle fantastickýho kšeftu vystrnadit."
"Dost možná."
Telefon zazvonil, Kohoutek vstal a vykročil na druhý konec pokoje.
"Třeba se to dozvíme hned teď." Postavil hrnek na stůl a zvedl sluchátko. "Haló?"
Havelock zadržel dech: možností bylo mnoho. Třeba do předsíně vešel zvědavý student, který se měl starat o blaho svých svěřenců, nebo nějaký návštěvník, který šel náhodou kolem...
"Zkoušejte to dál," nařídil Moravák.
Havelock si oddechl.
Kohoutek se vrátil do křesla a čaj nechal na stole.
"Handelman to nebere.
"Je v Bostonu."
"Kolik byste byl ochoten zaplatit?"
"Nenosím s sebou velké částky," odpověděl Havelock a odhadoval, kolik má asi peněz v kufříku. Mohlo to být tak šest tisíc, všechno, co si vyzvedl v Paříži.
"Rabínovi jste přines' dvacet velkejch částek."
"To bylo předem dohodnuté. Ale mohl bych vám dát splátku v hotovosti - pět tisíc."
"Splátku na co?"
"Budu mtuvit otevřeně," prohlásil Michael a předklonil se. "Za tu ženu jsme ochotni dát celkem pětatřicet tisíc - tolik peněz nám přidělili. Dvacet už je pryč."
"Po těch pěti zbyde deset," pravil medvěd.
"Jsou v New Yorku. Můžete je dostat zítra, jenže s tou ženou potřebuju mluvit ještě dnes. A ještě dnes ji musím odvézt."
"A kopnout do vrtule i s mejma deseti tácama?"
"Proč bych to dělal? Je to položka z rozpočtu a mně do financí nic není. Taky si myslím, že můžete vytáhnout pěkných pár dolarů z Handelmana. Zloděj, který okradl zloděje. Teď ho máte v hrsti - můžete odrovnat jeho."
Kohoutek se zachechtal. "Vy na to jdete od lesa, Čechu! Jenže kdo mi co zaručí?"
"Pošlete s námi svého nejlepšího muže. Nemám pistoli: může mi jednu držet u hlavy."
"I na letišti? Takovej vůl zas nejsem!"
"Pojedeme autem."
"Proč dneska?"
"Chtějí ji mít už brzo ráno. Mám ji předat jednomu člověku na rohu 62. ulice a York Avenue, u vjezdu na East River Drive. On má u sebe zbytek peněz. Vezme ji na Kennedyho letiště, kde ji posadíme do letadla Aeroflotu. Váš člověk se může přesvědčit - nevystoupí z auta, dokud mu nezaplatíme. Co víc si můžete přát?"
Kohoutek se houpal a pomrkával očima. "Rabín je zloděj. A co vy, Čechu?"
"O co vám jde? Copak se na svýho nejlepšího člověka nemůžete spolehnout?"
"Nejlepší jsem já. Co kdybych jel s vámi osobně?"
"Proč ne?"
"Platí! Pojedeme spolu, ta ženská na zadním sedadle se mnou. Jednou pistolí mířím na ni, druhou na vás, příteli. Kde je těch pět tisíc?"
"V mým autě na silnici. Pošlete někoho se mnou, ale až je budu vyndavat, ať zůstane venku. Buď, anebo už dál nejednám."
"Vy komunisti jste tak podezíraví!"
"Jdeme na to od lesa."
"Čechu!"
"Kde je ta žena?"
"V jednom baráku vzadu. Napřed nechtěla jíst a házela žrádlo na Kubánce, co ji hlídá. Je študovaná - ne že by to byla kór výhoda, ale pozdějc to aspoň zvyšuje cenu. Napřed ji musíme zkrotit - možná, že na tom Kubánec už pracuje. Je to horkokrevnej macho, kterej za sebou tahá koule po podlaze. Tenhle typ ženskejch, to je něco pro něj."
Michael se usmál: nikdy v životě mu úsměv nedělal takové potíže.
"Je v těch celách odposlech?"
"Na co? Co by si tam mohli sami šuškat? Navíc, kdybych to tam nechal instalovat, dostal bych se do řečí. Co problémů

už bylo s tím poplašným zařízením - na opravy si sem vozíme chlápka až z Clevelandu."
"Chci ji vidět. A pak chci odtud vypadnout."
"Proč by ne? Až dostanu těch pět talířů." Kohoutek se přestal houpat, otočil se doleva a zařval anglicky: "Hej, ty! Dovez tady našeho hosta k jeho auťáku. Ať řídí a drž mu přitom bouchačku u hlavy!"
O šestnáct minut později už Havelock odpočítával peníze do Moravákových dychtivých rukou.
"Běžte si za tou ženskou, příteli," pravil Kohoutek.
Kráčel přes oplocený pozemek kolem sila a za ním muž s jeho pistolí v ruce.
"Tamhle napravo," ukázal hlídač.
Na kraji lesa stála stodola, ovšem nebyla to jen tak obyčejná stodola. V osvícených oknech v patře se rýsovaly černé čáry mříže. Ať se za těmi okny nacházel kdo chtěl, ven se dostat nemohl. Byl to vězeňský barák: ein Konzentrationslager.
Michael cítil, jak ho kožené pouzdro tlačí do zad: nůž byl na svém místě. Věděl, že by dokázal oddělat strážného a získat zpátky Llamu - stačilo by uklouznout na sněhu, zakopnout o trs zmrzlé trávy a muž v kožené bundě by byl mrtvý - ale ještě nenastal ten pravý čas. Později možná - až Jana pochopí, až a jestli - se mu podaří ji přesvědčit. Když se mu to nepovede, zemřou oba: on okamžitě a ona v pekle, které pro ni připraví Kohoutek a jemu podobní.
Poslouchej mě! Poslouchej, protože my dva jsme jediní, kdo si zachovali zdravý rozum! Co se to s námi stalo? Co s námi provedli?
"Zaklepejte," nařídil muž za ním.
Havelock zaťukal na dřevěné dveře a ozval se hlas s jihoamerickým přízvukem.
"Kdo tam?"
"Otevři. Na příkaz pana K. Tady Ryan. Pospěš si!"
Svalovec v montérkách pootevřel dveře na několik centimetrů; nejprve se zadíval na Michaela, pak zahlédl strážného a otevřel dveře dokořán.
"Nikdo mi nevolal," prohlásil.
"Mysleli jsme, že máš plný ruce práce," zasmál se muž za Havelockovými zády.
"Jaký práce? Mámtu jen dvě prasata a jednu bláznivou ženskou."
"Za tou jdeme. Tady ten ji chce vidět."
"Tak to aby měl penis ze železa! Před deseti minutami jsem se na ni díval: chrní jako zařezaná. Nejspíš už pár dní nespala."
"Aspoň ji může vojet," pronesl hlídač a postrčil Michaela dveřmi dovnitř.
Vyšli po schodech a vstoupili do úzké chodby s dveřmi po stranách: byly to těžké kovové dveře se špehýrkami uprostřed. Naše přenosné vězení. Kde to jen bylo? V Praze? Terstu? Barceloně?
"Je tady," ukázal muž z jihu na třetí dveře. "Chcete se mrknout?"
"Jenom otevřete dveře," poručil Havelock, "a počkejte dole."
"Olalá -"
"Příkaz od pana K.," vmísil se strážný v kožené bundě. "Dělej, co říká."
Kubánec vytáhl klíč, odemkl dveře a ustoupil.
"Vypadněte!" nařídil Michael.
Oba muži zamířili zpět ke schodišti a Havelock otevřel dveře.
V místnůstce byla tma a od oken se odrážely sněhové vločky na temném pozadí noci; spatřil ji, jak leží na posteli - byl to spíše kavalec než postel. Ležela oblečená, tváří dolů, a světlé vlasy jí splývaly přes ramena. Jedna ruka jí bezvládně visela přes pelest a prsty se dotýkaly podlahy. Nebylá přikrytá a její pomačkané šaty, poloha těla a hluboké oddechování svědčily o naprostém vyčerpání. Díval se na ni a celé tělo ho bolelo, srdce se mu málem rozskočilo, když si představil, co všechno musela vytrpět - kvůli němu. Důvěra, láska - to všechno bylo zahozeno a pošlapáno; v jejich očích nebyl o nic menším zvířetem než ti, kdo jí tohle provedli... styděl se. A zároveň celý hořel láskou.
Poblíž lůžka zahlédl obrys stojací lampy; rozsvítil a světlo zalilo celou její postavu. Zmocnil se ho podivný strach a hrdlo se mu sevřelo: už mnohokrát riskoval, ale nikdy takhle - nikdy nezažil situaci, která by pro něj tolik znamenala. Kdyby ji měl ztratit, kdyby mělo být jejich vzájemné pouto nenávratně zpřetrháno, pak už by nezáleželo na ničem - jen na smrti lhářů.
Dobře věděl, že by klidně dal několik let života za to, aby tuto chvíli prodloužil, aby nemusel rozsvěcet - kdyby na ni jen mohl tiše zavolat jménem, tak, jak na ni volal snad miliónkrát, kdyby mohl uchopit její ruku do své... Jenže to čekání bylo také aktem masochismu - jak se to říká? Všechno mezi představou něčeho děsivého a prvním krokem směrem k tomu je jako hrozný sen, jako noční můra. Až rozsvítí lampu, všechno skončí - anebo začne. Pomalu došel k posteli.
Ze tmy vystřelila ruka; světlá kůže se zaleskla ve tmě a něco se mu zabodlo do břicha. Nebyl to nůž; uskočil a zachytil útočící ruku, aniž by ji zkroutil - nedokázal by jí už způsobit další bolest. Nemohl jí ublížit.
Zabije tě, když k tomu dostane příležitost. Broussacová. Jana se překulila, ohnula levou nohu a kopla ho kolenem do ledvin; ostrými nehty se mu zaryla do krku. Nemohl ji udeřit. Chytila ho za vlasy, stáhla mu hlavu dolů a pravým kolenem ho udeřila do nosu: před očima se mu roztančily hvězdičky.
"Čuně!" křičela hlasem ochraptělým zuřivostí.
Pochopil: byl jí kdysi dobrým učitelem. Využij svého nepřítele. Zabij ho jen tehdy, když opravdu musíš - napřed ho využij. A jí šlo o to, utéci odsud; proto ty zmuchlané šaty, povytažená sukně, která odhalovala stehno. Původně to připisoval vyčerpání, ale mýlil se: byla to podívaná, která měla nalákat prase nahlížející dovnitř špehýrkou.
"Stůj!" zašeptal a snažil se ji držet, aniž by jí působil velkou bolest.
"Těší mě!"

Uvolnil si levačku a přitáhl Janu k lampě. Nahmatal vypínač a stiskl ho.
Zírala na něj a oči jí lezly z důlků s tou podivnou směsicí strachu a nenávisti, jakou viděl v okně letadla na letišti u Col des Moulinets. Z hrdla se jí vydral výkřik, dlouhý a děsivý - křik dítěte ponechaného v podzemní mučírně, řev ženy, které se vrátila stará bolest. Začala divoce kopat, až se mu vytrhla, načež se vrhla na kavalec a přitiskla se ke stěně. Odstrkovala ho rukou, zoufale a nesmyslně jako polapené zvíře, které nedokáže už nic jiného než škrábat a kousat. V ruce svírala zbraň, která byla její jedinou nadějí: vidličku, jejíž bodce byly potřísněné jeho krví.
"Poslouchej mě," zašeptal ostře. "Podvedli nás oba! To jsem ti přišel říct a chtěl jsem ti to říct už v CoI des Moulinets!"
"Podvedli mě! Ty jsi mě chtěl zabít... kolikrát? Ale jestli mám vážně umřít, tak ty..."
Přitiskl jí ruku ke stěně a nedovolil jí znovu začít vyvádět.
"Broussacová ti uvěřila, jenže pak uvěřila i mně! Zkus to pochopit. Poznala, že mluvím pravdu!"
"Žádnou pravdu neznáš. Lháři!"
Plivla mu do tváře, kopala, svíjela se a zarývala mu do zad nehty chycené ruky.
"Potřebovali mě vyšachovat a použili k tomu tebe! Nevím proč, ale vím, že kvůli tomu přišlo o život dost lidí... taky jedna žena, a měla's to být ty! Teď nás chtějí zabít oba, nic jiného jim nezbývá!"
"Lháři prolhaná!"
"Jasně, lháři to jsou, ale já k nim nepatřím!"
"Lžeš! Prodal ses těm zvířatům! Kurvo!"
"Ne!"
Zkroutil jí ruku s vyčnívající vidličkou až ucukla bolestí; pak zmírnila odpor a v očích měla hrůzu, nenávist i údiv.
Položil si vidličku na krk a zašeptal:
"Víš, co máš dělat. Hrtan. Stačí píchnout a živý se odtud nedostanu... Ale jde o tebe. Představ si, že s nimi spolupracuješ, buď pasívní a dávej dobrý pozor na toho hlídače - víš přece, je to pitomec. Čím dřív jim půjdeš na ruku, tím dřív ti seženou práci někde venku. Pamatuj si, že především potřebuješ doklady. A až tě pustí ven, okamžitě běž k telefonu a zavolej Broussacové do Paříže - to zvládneš. Pomůže ti, protože zná pravdu." Odmlčel se a pustil její ruku.
"Tak do toho. Buď mě zabij, nebo mi věř."
Její pohled mu pronikl do mozku jako ostrý nůž a přinesl mu na mysl tisíce hrůzných vzpomínek; rty se jí třásly - a pak se to stalo. V očích jí zůstal strach i údiv, avšak nenávist se začala pomalu vytrácet. Pak vytryskly slzy, balzám, který naznačoval, že rány se mohou začít hojit.
Jana spustila ruku z jeho krku a Michael ji uchopil do své: vidlička jí vyklouzla z prstů a celé tělo se jí uvolnilo. Začala vzlykat.
Přitiskl ji k sobě: nic jiného nemohl dělat a ani nechtěl. Vzlykáni ustalo a několik minut bylo ticho. Slyšeli jen svůj vlastní dech a cítili jen jeden druhého, jak se k sobě tiskli.
Nakonec zašeptal: "Dostaneme se odtud, ale dá to fušku. Viděla's Kohoutka?"
"Jo. Strašný člověk."
"Pojede s námi, myslí si, že pro poslední splátku za tebe."
"Jenže žádné peníze nedostane," pravila Jana, odtáhla obličej a zadívala se na něj. "Nech mě, ať si tě prohlédnu."
"Nemáme dost času -"
"Pššt." Položila mu prst na ústa. "Musíme mít čas, nic jiného nemáme."
"To samé jsem si myslel, když jsem sem šel a díval se na tebe." Usmál se a pohladil ji nejprve po vlasech a pak po obličeji. "Sehrála's to dobře, překrásně."
"Ublížila jsem ti."
"Pár škrábanců. To nic není."
"Teče ti krev... po krku."
"Taky po zádech a na břiše mám dírku po vidličce," pravil Michael. "Můžeš mě ošetřit později a budu ti za to vděčný, jenomže teď se nám to spíš hodí. Zapadá to do jejich představy o tobě. Chci tě odvléct zpátky přes Aeroflot."
"Mám se vzpouzet?"
"Ne, stačí, když budeš nepřátelská. Rezignovala jsi, víš, že to máš prohrané. Kdyby ses vzpouzela, jenom si věci ztížíš."
"A co Kohoutek?"
"Chce, abys s ním zůstala na zadním sedadle. Bude nás oba držet v šachu pistoli."
"Tak budu hodné kouřit. Klesne mu ruka."
"Něco na ten způsob. Bude to dlouhá cesta, může se stát ledacos. Benzínová pumpa, porucha motoru, zhasnou světla. Třeba je to chlap jako hora, ale má už sedmdesátku na krku." Hawelock ji chytil za ramena. "Možná tě bude chtít uspat. Pokusím se mu v tom zabránit."
"Stejně by mi nedal nic nebezpečnýho - chce dostat svoje peníze. To mi nevadí. Budu vědět, že jsi u toho - a já vím, co dovedeš."
"No tak."
"Michale." Vzala ho za ruce. "Co se to se mnou stalo? A s tebou? Říkali mi o tobě takové hrozné věci - nechtěla jsem tomu uvěřit, ale musela jsem. Bylo to tam - všechno!"
"Přesně tak. A já tě dokonce viděl umřít."
"Ach bože -"
"Pak jsem pořád utíkal, až do toho večera v Římě. Potom jsem začal utíkat opačným směrem. Za tebou, za nimi - za těmi lháři, co nám tohle provedli."

"Jak to udělali?"
"Teď na to není čas. Později ti všechno řeknu a na oplátku budu chtít slyšet tebe. Ty znáš lidi, jména, všechno. Ale to až později."
Vstali a objali se; cítili přitom, jak si navzájem vyměňují teplo i naději: Michael vytáhl z kapsy kapesník a přitiskl si ho ke krku. Jana mu odstrčila ruku a setřela mu krev sama, načež se jemně dotkla jeho nakopnutého nosu a urovnala mu vlasy na spáncích.
"Poslyš, miláčku," zašeptala. "Musíš se mnou jednat tvrdě. Strkej do mě a vláčej mě a drž mě pevně za loket. Když chlapa poškrábe ženská, vždycky ho to děsně naštve. A zvlášť, když si toho všimnou jiní chlapi - má pocit, že tím utrpěla jeho mužnost."
"Díky, Sigmunde Freude. Pojďme."
Když hlídač v kožené bundě zahlédl Havelockův krvácející krk, ušklíbl se a Kubánec pokýval hlavou, jako by to už dávno tušil. Michael držel Janinu paži jako ve svěráku - tak, jak mu sama nařídila - a postrkoval ji před sebou se zaťatými zuby a chladným vztekem v očích.
"Chci zpátky ke Kohoutkovi a pak odtud," zavrčel: "A žádný kecy mě nezajímají, jasný'?"
"Naše malá holčička poškrábala pánička?" ševelil hlídač se širokým úsměvem.
"Drž hubu, kreténe!"
"Ona vlastně tak malá není."
Jánoš Kohoutek si oblékl tlustý vaťák a na hlavu si nasadil kožešinovou čepici. Také jemu přišel kapesník na Havelockově krku směšný.
"Třeba je to karpatská čarodějka," nadhodil a vycenil na Michaela zažloutlé zuby. "Povídá se, že jsou silné jako medvědice a chytré jako lišky."
"Žádná čarodějka, obyčejná potvora." Michael odvlekl Janu ke dveřím. "Už abychom jeli - v tomhle sněhu nám to potrvá dost dlouho."
"Není to tak zlý. Trochu pofukuje a nic víc," usoudil Moravák, vytáhl z kapsy klubko provazu a zamířil k Janě. "A dálnice bude zametená."
"Co to má znamenat?" ptal se Havelock a ukázal na provaz.
"Natáhněte jí ruce," přikázal Kohoutek hlídači. "Jestli vás baví si s tou kočkou hrát, tak mě ne."
"Hodně kouřím," protestovala Jana. "Nechte mě kouřit, jsem hrozně nervózní. Co bych vám mohla udělat?"
"Nebo byste radši malou injekci? Aby vás přešla chuť na cigára."
"Naši nechtějí žádné drogy," ohradil se Michael. "Letiště jsou pod dozorem - a naše linky zvláši. Drogy nepřicházejí v úvahu."
"Takže ji svážeme. No tak, chyťte jí tu ruku."
Hlídač v kožené bundě se přiblížil k Janě, která neochotně napřáhla ruce; dávala mu tím najevo, že nechce, aby se jí dotýkal víc, než bylo nutné. Kohoutek se zarazil.
"Byla už na záchodě?" zeptal se, ale protože svou otázku nikomu neadresoval, nikdo mu neodpověděl. "Tak mluvte, byla ta ženská na hajzlu nebo ne?"
"Jsem v pořádku," opáčila Jana.
"Na tolik hodin? My totiž nebudeme nikde stavět, víme? Ani aby sis dřepla do příkopu s pistolí u hlavy. Rozumíš?"
"Povídám, že jsem v pořádku."
"Svažte ji a jedeme." Havelock netrpělivě vykročil ke dveřím, minul Moraváka a podíval se na Janu. Oči měla jako led: byla prostě skvělá. "Tenhle uprchlík ze žaláře nás odveze nahoru, předpokládám."
Hlídač se zatvářil zlověstně a Kohoutek se usmál.
"Nejste tak daleko od pravdy, Havlíčku. Párkrát ho zabásli za ublížení na zdraví. A jo, poveze nás." Utáhl provaz kolem Janiných zápěstí, otočil se a zařval: "Axeli!"
"Má mou pistoli," připomněl Havelock a ukázal na muže v kožené bundě. "Rád bych ji dostal zpátky."
"Taky že ji dostanete. Na rohu v New Yorku."
Z chodby do místnosti vstoupil další hlídač, ten, který si jako první všiml, že se Havelock probral.
"Ano, pane Kohoutek?"
"Ty máš na starosti zejtřejší rozvrh, ne?"
"Ano, pane."
"Buď ve spojení s naklaďáky na severu a zařiď, ať mě jeden vyzvedne v Monongahele, až přiletím. Zavolám ti z letiště a řeknu ti, kdy."
"Dobře."
"Jdeme," rozhodl medvěd a zamířil ke dveřím.
Michael chytil Janu za paži a strážce v kožené bundě se pustil za nimi. Vítr venku zesílil, honil sníh v kruzích po dvoře a štípal do tváří. S Kohoutkem v čele doběhli k nákladnímu autu na příjezdové cestě: třetí strážný, oblečený do bílé větrovky, stál u brány padesát metrů od nich. Sotva je spatřil, vykročil k závoře.
Na uzavřené korbě auta stály u postranic dvě lavice, na něž se mohlo vejít pět až šest lidí, a na stěnách visely smotané provazy. Pohled na zakrytý prostor bez oken Janou viditelně otřásl a Havelock pochopil: v její - a jeho - rodné zemi jezdilo až příliš mnoho takových nákladních aut, o nichž se proslýchalo, že odvážejí muže, ženy a děti tam, odkud není návratu. Tady se sice nacházeli v Mason Falls v Pennsylvánii, jenže majitel i řidiči těchto vozů se nijak nelišili od svých protějšků v Praze, Varšavě či Moskvě - a předtím v Berlíně.
"Nastupte!" zavelel Kohoutek a mával obrovitou pistolí ráže .45. HIídač mezitím držel otevřené dveře korby.
"Nejsem váš vězeň," ohradil se Havelock. "Dohodli jsme se přece!"

"Součástí té dohody, příteli, je to, že až do New Yorku jste mým hostem i zajatcem zároveň. Až dostanu peníze, s radosti dám tu pistoli pryč a pozvu vás na večeři."
Horal se zachechtal a Michael s Janou si vlezli do vozu. Posadili se vedle sebe, ovšem takové uspořádání nebylo Kohoutkovi po chuti.
"Ta ženská bude sedět vedle mě, " prohlásil. "A vy si kecněte na druhou stranu. Honem!"
"Jste paranoik," zabručel Havelock a přesedl si.
Dveře se zavřely a strážný je zajistil závorou. Přední sklo se zalilo slabým světlem; Havelocka napadlo, že každou chvíli se rozsvítí reflektory a zaženou tmu uvnitř korby. Než k tomu došlo, vykasal si kabát a pravou rukou si sáhl na záda, aby nahmatal nůž připevněný za opaskem. Když se mu to nepovede teď, bude to mnohem obtížnější, až bude sedět za volantem svého vozu.
"Co děláte?" zařičel medvěd a namířil pistoli Havelockovi na hlavu.
"Ta mrcha mi poškrábala záda a krev se mi lepí na košili," vysvětlil Havelock nevzrušeně. Pak vykřikl: "Chcete se snad podívat?"
Kohoutek se ušklíbl a vrhl rychlý pohled na Janu.
"No jo, karpatská čarodějka. Nejspíš bude dneska úplněk, jenomže ho nevidíme." Znovu se zachechtal. "Doufám, že máte v Ljubljance pevný zdi. Tahle holka vám sežere bachaře!"
Při zmínce o Ljubljance Jana zalapala po dechu a otřásla se.
"Ach bože!"
Kohoutek na ni znovu pohlédl a Havelock poznal, že ho Jana kryje. Rychle vytáhl nůž z pochvy a podržel ho v pravé dlani. Netrvalo mu to ani dvanáct vteřin.
Dveře u řidiče se otevřely, hlídač vlezl dovnitř a zapnul reflektory. Ohlédl se, starý muž přikývl a řidič otočil klíčkem v zapalování. Auto mělo silný motor a za minutu už projeli branou a uháněli do strmého kopce; těžké pneumatiky drtily sníh a hlínu pod sebou a celý vůz nadskakoval po nerovnostech. Dorazili k řadě stromů, kde se silnice vyrovnávala; k Fourforks Pike jim zbývalo jen pár set metrů. Řidič nejprve přidával plyn, ale pak znenadání sešlápl brzdu a náklaďák se v mžiku zastavil. Na přístcojové desce svítila červená kontrolka: šofér přepnul dva spínače, z rádia se ozvalo zapraskání a pak vzrušený hlas:
"Pane Kohoutek! Pane Kohoutek!"
"Co je?" zeptal se hlídač, uchopil mikrofon na přístrojové desce a stiskl tlačítko. "Tohle je nouzový kanál"
"Mám na telefonu vrabčáka z New Yorku! Handelman je mrtvý! Slyšel to v rádiu - někdo ho zastřelil v jeho bytě a policie hledá člověka..."
Havelock se s nožem v ruce vrhl vpřed a levou rukou zachytil hlaveň pětačtyřicítky; Jana uskočila a Kohoutek povstal. Michael ve stejnou chvíli udeřil těžkou pistolí o lavici a zabodl nůž do Moravákovy ruky, až špička ostří zajela do dřevěné lavice.
Kohoutek zaječel a hlídač na předním sedadle se otočil, jenže to už se na něj vrhla Jana; udeřila ho svázanýma rukama do krku a vytrhla mu mikrofon z ruku, čímž přerušila spojení. Havelock praštil starého medvěda pistolí do hlavy; Kohoutek se svezl na podlahu korby s krvácející rukou stále připíchnutou k lavici.
"Michale!"
Hlídač se vzpamatoval z Janiných ran a vytahoval z kožené bundy Llamu. Michael vyrazil a bacil muže hlavní pětačtyřicítky do spánku, načež mu sáhl přes rameno a přidržel pistoli na místě.
"Pane Kohoutek? Slyšel jste to?" volal hlas v rádiu. "Co má vrabčák dělat? Musí to vědět?"
"Řekni mu, že jste slyšeli," nařídil Havelock a natáhl závěr pistole. "Ať vrabčák nepodniká nic. Budete s ním v kontaktu."
"Slyšeli jsme," šeptal hlídač do mikrofonu. "Vyřiď vrabčákovi, ať nic nedělá. Budeme v kontaktu."
Michael mu vytrhl mikrofon a ukázal na Llamu.
"Teď mi ji pomalu podej. Chyť ji dvěma prsty, jenom dvěma. Koneckonců, je moje, ne?"
"Stejně jsem vám ji chtěl vrátit," namítal vyděšený strážce a rty se mu třásly.
"Kolik let života můžeš vrátit těm lidem, co's je vozil v tomhle autě?"
"Já za to nemůžu, přísahám! Musím se nějak živit. Dělám, co mi přikážou!"
"To dělá každý." Havelock si vzal pistoli a přitiskl hlaveň muži do týla. "Tak, a teď nás odtud odvez."

22

Štíhlý muž ve středních letech a s rovnými tmavými vlasy vstoupil do telefonní budky na rohu 116. ulice a Riverside Drive. Na sklo se lepil vlhký velkoměstský sníh a rozmazával červená světla majáčků policejních aut, která stála nedaleko odtud. Vhodil minci, vytočil nulu a poté pět dalších číslic; když uslyšel tón, začal vytáčet znovu. O několik vteřin později v obytné části Bílého domu zazněl zvonek.
"Halo?"
"Pane prezidente?"
"To jste vy, Emory? Jak to šlo?"
"Nijak. Je po něm. Zastřelený."
Chvíli bylo slyšet jen Berquistovo těžké oddechováni. "Povězte mi, co se stalo."
"Udělal to Havelock, jenže jeho jméno zkomolili. Klidně můžeme popřít, že by u vlády nějaký takový člověk pracoval."
"Havelock? U vlády..? Ach bože!"
"Podrobnosti neznám, ale i tak toho vím dost. Kvůli sněhu mělo letadlo zpoždění, skoro hodinu jsme museli kroužit nad

La Guardia. Než jsem se sem dostal, byl tu už dav lidí, policie, sanitka a pár novinářů."
"Tisk o tom ví?"
"Ano, pane. Handelman byl známá osobnost - nejen proto, že byl Žid, který přežil Belsen, ale i díky svému postavení na univerzitě. Všichni ho měli v úctě, div se k němu nemodlili."
"Ježíši Kriste... Co všechno jste se dozvěděl? A jak? Doufám, že vaše jméno v tom nijak nefiguruje."
"Ne, pane. Zašel jsem na policejní okrsek, prokázal se jako vládní úředník a detektiv byl docela ochotný. Handelman měl schůzku s nějakou studentkou, která na něj dvakrát bezvýsledně zvonila a nakonec zavolala domovníka. Společně šli k Handelmanovi do bytu, zjistili, že jsou dveře odemčené, vešli dovnitř a našli ho tam. Domovník zavolal policii a když přijeli, řekl jim, že večer sem pouštěl někoho z vlády. Jmenoval se prý Havalatch - křestní jméno si nepamatoval, ale jinak trval na tom, že průkaz byl naprosto v pořádku. Policejní technici teď sbírají u Handelmana otisky prstů, stopy krve a podobně."
"Zveřejní to?"
"V tomhle městě se to utajit nedá. Před dvaceti minutami to už vysílali v rádiu. Nemohl jsem tomu zabránit, ani kdybych chtěl. Vláda je z toho samozřejmě venku - můžeme všechno popřít."
Prezident promluvil po krátké odmlce: "Až přijde vhodná chvíle, budete plně spolupracovat s vyšetřujícími orgány. Do té doby chci, abyste připravil a rozšířil spis o veškeré Havelockově činnosti od jeho propuštění. Musí tam být uvedeno, jaké jsme si dělali starosti ohledně jeho psychického stavu, jak se u něj projevovaly agresívní tendence. V zájmu národní bezpečnosti musí být spis tajný, pochopitelně. Nesmí se zveřejnit."
"Teď vás tak docela nechápu."
"Všechna fakta zveřejníme, až Havelock přestane definitivně ohrožovat naše státní zájmy."
"Pane?"
"Na jednom člověku nezáleží," pravil prezident tiše. "Vzpomeňte si na Coventry, pane náměstku. Německý kód... a Parsifal."
"S vývody souhlasím, pane prezidentem, jenže ne se základním předpokladem. Jak víte, že se nám ho podaří najít?"
"Jednoduše: on si najde nás. Respektive vás. Pokud je pravda to, co o Havelockovi víme - a já věřím, že je - tak by toho Handelmana nezabil, kdyby k tomu neměl zatraceně dobrý důvod. A už vůbec by ho nezabil, kdyby mu Handelman neřekl, kam poslal tu Karasovou. Až se s ní spojí, dozví se o vás."
Bradford se na chvíli odmlčel. Od úst mu vycházela pára. "Jistě, samozřejmě, pane prezidente."
"Co nejrychleji se sem vraťte. Musíme se připravit... tedy, vy se musíte připravit. Nechám sem přivézt dva muže z Poolova ostrova; setkají se s vámi na letišti. Než dorazí, zůstaňte v kanceláři ochranky."
"Ano, pane."
"A teď mě dobře poslouchejte, Emory. Dám vám přesné instrukce. Jako prezident nařizuji, abyste byl čtyřiadvacet hodin denně pod dohledem - váš život je v rukou vašich strážců. Honí vás vrah, který prodal tajemství své vlády nepříteli. Takhle to budu říkat já - vy to formulujte jinak, jazykem konzulárních operací: Havelock je ‚beznadějný případ`. Každá další hodina, kterou je naživu, ohrožuje všechny naše lidi v terénu."
"Rozumím."
"Emory?"
"Ano, Pane?"
"Než se tohle všechno semlelo, neměl jsem příležitost vás osobně poznat. Jak to vypadá u vás doma?"
"Doma?"
"Tam si pro vás totiž přijde. Máte tam děti?"
"Děti? Ne, nejsou tam žádné děti. Můj starší syn je na univerzitě a mladší v internátě."
"Někde jsem slyšel, že máte i dcery."
"Dvě. Žijí se svou matkou ve Wisconsinu."
"Aha. To jsem nevěděl. A co druhá manželka?"
"Měl jsem ji. Dokonce dvě. Nevydrželo to."
"Takže ve vašem domě nežijí žádné ženy?"
"Občas ano, ale ne teď. A během posledních čtyř měsíců taky skoro ne."
"Aha."
"Bydlím sám. Ideální podmínky, pane prezidente."
"Taky bych řekl."

Pomocí provazů zavěšených na stěnách korby přivázali řidiče k volantu a Kohoutka k lavici.
"Najdi něco a zavaž mu tu ruku," vybídl Janu Michael. "Chci, aby zůstal naživu. Bude muset odpovídat na spoustu otázek."
V přihrádce palubní desky Jana našla kapesník; vytáhla starému Moravákovi nůž z ruky, roztrhla kapesník a ovázala mu ránu. Ruku ještě zaškrtila v zápěstí.
"Vydrží mu to tak tři, čtyři hodiny," oznámila. "Potom nevím. Jestli se probere a strhne si to, tak vykrvácí... No, na modlitby mě moc neužije."
"Někdo ho najde. Za hodinu nebo tak nějak se rozední a nezapomínej, že Fourforks Pike je venkovská silnice. Sedni si na chvilku."
Havelock nahodil motor, sáhl hlídači pod nohy a stiskl spojku. Pak zařadil a otočil vůz tak, aby stál přesně napříč přes vozovku.
"Tak dobře, můžeme vypadnout."

"Nemůžete mě tady nechat!" vyděsil se řidič. "Ježíši Kriste!"
"Byl jsi na záchodě'?"
"Cože?"
"Doufej, že se ti nezačne chtít."
"Michale?"
"Ano?"
"Rádio. Někdo by ho mohl pustit. Hned by vyhlásil poplach a pro nás je každá minuta drahá."
Havelock zvedl ze sedadla pětačtyřicítku a pažbou roztloukl číselníky a spínače, až z nich zbyla jen změť rozbitého skla a plastické hmoty. Nakonec přetrhl kabel vedoucí k mikrofonu, otevřel dveře a obrátil se k Janě.
"Necháme rozsvícená světla, aby do nich nikdo nenarazil," rozhodl a vylezl ven. "A ještě jednu věc. Pojď."
Díky větru ležely na Fourforks Pike ani ne tři centimetry sněhu a závěje se tvořily až za krajnicí. Michael podal Janě pistoli ráže .45 a sám si vzal Llamu.
"Tamta dělá moc velký rámus," pokračoval. "Mohli by to slyšet na farmě. Zůstaň tady."
Odběhl za náklaďák, dvěma výstřely proděravěl zadní pneumatiky; totéž provedl s předními. Auto se zapotácelo a ztěžka dosedlo na ráfky: až budou chtít uvolnit silnici, podaří se s ním vyjet ze silnice na trávu, ale dál ne. Zastrčil Llamu do kapsy.
"Dej mi tu pětačtyřicítku," vyzval Janu a vytáhl si košili z kalhot.
Podala mu ji. "Co chceš dělat?"
"Utřít ji. Ne že by to bylo moc co k čemu, naše otisky stejně najdou na korbě, ale možná je tam ani hledat nebudou. Zbraň ovšem zkontrolují docela určitě."
"No a?"
‚Sázím na to, že náš milý šofér bude řvát jako blázen, že ta bouchačka není jeho, že patří jeho zaměstnavateli - a tvému laskavému hostiteli - Kohoutkovi."
"Balistické zkoušky," přikývla Jana. "Nevyřešené vraždy."
"Nebo i něco jiného. S farmou udělají krátký proces a až s tím budou hotovi, možná se začnou hrabat i v těch polích tady. Můžou být i neobjevené vraždy." Otřel pistoli podolkem od košile a hodil ji na přední sedadlo.
"Proboha vás prosím!" úpěl, řidič a kroutil se v provazech. "Pusťte mě ven! Nic jsem vám neudělal! Dostanu nejmíň deset let!"
"Svědkové obžaloby to mají většinou lehčí. Zkus o tom přemýšlet." Havelock zabouchl dveře a vrátil se k Janě. "Auto mám asi půl kilometru od odbočky na Kohoutkovu farmu. Jsi v pořádku?"
Pohlédla na něj; sněhové vločky jí usedaly na vlasy a tvář měla celou mokrou, avšak oči jí svítily.
"Ano, miláčku, jsem v pořádku... a ať jsme kde jsme, připadám si jako doma."
Vzal ji za ruku a vykročili po silnici. "Jdi uprostřed, ať vítr zakryje stopy."

Seděla těsně vedle něj: dotýkala se ho, držela ho za loket a hlavu měla opřenou o jeho rameno, zatímco on řídil.
Mluvili málo a útěchu hledali spíše v okamžicích ticha: byli příliš unavení a vyděšení na to, aby mluvili rozumně - aspoň prozatím. Už to znali a věděli, že díky tichu - sdílenému tichu se mohou trochu uklidnit.
Havelock, který si vzpomněl na Kohoutkova slova, zamířil na sever na Pennsylvania Turnpike a pak na východ k Hamsburgu. Starý Moravák měl pravdu: vítr zametl dálnici téměř do čista a sníh byl vzhledem k nízké ťeplotě suchý a nadýchaný. Viditelnost nestála za moc, ovšem i přesto mohli jet dost rychle.
"Je tohle hlavní silnice?" ptala se Jana.
"Státní."
"Děláme dobře, že jedeme tudy? Jestli Kohoutka najdou před východem slunce, nebudou tuhle silnici hlídat stejně jako dráhu?"
"Myslím, že to poslední, co Kohoutek chce, je, aby nás policie našla. Víme, co je jeho farma zač, takže se bude snažit zdržovat, bude tvrdit, že jsme ho přepadli a že rukojmím byl on. A ta jeho gorila neřekne nic, dokud nebude muset nebo dokud si nepřečtou jeho trestní rejstřík, a pak se bude snažit vyjednávat. Nemáme se čeho bát."
"Ze strany policie třeba ne," opáčila Jana. "Ale co když vůbec nejde o policii? Chtěl bys, aby se k tomu dostala policie, ale co když ne? Třeba ho najde nějaký farmář. Kohoutek bude ochotný zaplatit majlant, jen aby se v klidu dostal domů."
Michael se na ni podíval: měla unavené oči podmalované velkými temnými kruhy a v jejím pohledu se stále ještě zračil strach. Přesto však dokázala uvažovat - a ke všemu ještě lépe než on. Ostatně, byla štvanou zvěří déle než on; nezpanikařila, protože znala cenu sebeovládání i ve chvílích, kdy se bolest a strach už nedají vydržet. Naklonil se a přejel jí rty po obličeji.
"Jsi skvělá," pravil.
"Hlavně se bojím," hlesla.
"Máš pravdu. Říká se, že přání je otcem myšlenky, a já jsem toho živým důkazem. Není velká naděje, že by Kohoutka našel nějaký zákonů dbalý občan, který by se nedal podmazat a šel to hlásit, nebo přímo policie. Sjedeme na příštím výjezdu a odbočíme na jih."
"Kam? Kam pojedeme?"
"Nejdřív ze všeho někam, kde budeme sami a kde nebudeme muset utíkat."

Seděla v křesle u okna motelu a nad Alleghanským pohořím v dálce vycházelo slunce, jehož žluté paprsky zabarvovaly její rozpuštěné vlasy dozlatova. Občas se po něm podívala, ale skoro okamžitě se zase odvrátila a zavřela oči: jeho

slova byla příliš palčivá na to, aby snesla ještě ostré světlo.
Když domluvil, nedokázal se pořád zbavit nepříjemného pocitu, který se dostavil společně s jeho zpovědí: byl jejím katem. Zabil svou lásku tak, že pro něj přestala existovat.
Jana vstala a postavila se k oknu. "Co jen to s námi provedli?" zašeptala.
Havelock stál na druhém konci pokoje a nemohl od ní odtrhnout zrak; ponořoval se stále hlouběji do mlhy, do strašné noční můry, která ne a ne skončit. Myslel si, že se mu některé vzpomínky a scény podařilo nadobro vytlačit z paměti, jenže se stále vracely a dorážely na něj, rozpalovaly ho. Co vám zbyde, když přijdete o paměť? Samozřejmě, že nic. Kolikrát se už snažil paměť ztratit, zbavit se děsivých vzpomínek, vyměnit bolest za nicotu. Nyní se mu konečně podařilo probudit se a vstoupit do života, tak jako Janě vstoupily do očí slzy, aby smyly nenávist. Bohužel, skutečnost byla příliš křehká a bylo třeba ji poslepovat z kousků.
"Musíme zjistit proč," prohlásil Michael. "Broussacová mi vyprávěla, co s tebou bylo, jenomže některým částem jsem nerozuměl."
"Neřekla jsem jí všechno." Jana hleděla na sněhové závěje venku. "Nelhala jsem jí, ovšem taky jsem jí neřekla celou pravdu. Bála jsem se, že by mi jinak nepomohla.`
"Co jsi vynechala?"
"Jméno muže, který za mnou přišel. Dělá už hezkých pár let u vlády - kdysi měl nějaké problémy, ale dneska si ho myslím každý váží. Aspoň se to říká."
"Kdo to je?"
"Nějaký Bradford. Emory Bradford."
"Bože..."
Havelock jako by dostal palicí. Bradford bylo jméno, které přivádělo na mysl minulost - bouřlivou minulost. Politická kometa, která se zrodila za Kennedyho a vysloužila si pochybné ostruhy za Johnsona - jenže zatímco ostatní komety zmizely z Washingtonského nebe a zamířily do mezinárodních bank, nadací, prestižních advokátních kanceláří a mamutích společnosti, Bradford zůstal tam, kde se vybojovávaly politické války. Nikdo nevěděl proč - přišel o značnou část svého renomé i vlivu a kromě toho, bez ohledu na svůj značný majetek se mohl rozhodnout téměř pro cokoli. Rozhodl se vytrvat. Bradford, opakoval si Havelock a to jméno mu znělo v hlavě s mnohanásobnou ozvěnou. Že by celá léta Emory Bradford jen přešlapoval na místě a čekal na nějakou novou verzi Yankeeho z Connecticutu - že se přenese do jiné doby, kdy bylo snadné vydobýt si moc a slávu? Muselo to tak být. Jestliže se s Janou setkal v Barceloně, znamenalo to, že byl součástí - nebo snad přímo jádrem - spiknutí na Costa Brava, spiknutí, které zasahovalo mnohem širší okruh lidí než Janu a jeho, pouhé dva milence, které někdo postavil proti sobě - spiknutí, které spojovalo neviditelné činitele z Moskvy s mocnými muži americké vlády.
"Znáš ho?" zeptala se Jana s pohledem upřeným ven. "Osobně ne. Nikdy jsem se s ním nesetkal. Jinak máš pravdu, měl nějaké problémy a zná ho skoro každý. Když jsem o něm slyšel naposledy, dělal náměstka ministerského předsedy - moc se neukazoval, ale vědělo se o něm. Tichá voda břehy mele, jak se říká. Tvrdil ti, že dělá pro konzulární operace v Madridu?"
"Řekl mi, že jedná na základě zvláštního pověření týkajícího se konzulárních operací, v nutné záležitosti státní bezpečnosti."
"Šlo o mě?"
"Ano: Ukázal mi kopie dokumentů, které našli v bezpečnostní schránce banky na Ramblas." Jana se obrátila zády k oknu. "Vzpomínáš si, jak jsi mi několikrát říkal, že jedeš na Ramblas?"
"Taky jsem říkal, že tam nechávám vzkazy pro Lisabon. Ale nevadí - měli to perfektně sehrané."
"Pochop, název Ramblas jsem si zapamatovala."
"To taky předpokládali. Co to bylo za dokumenty?"
"Příkazy z Moskvy, které mohly být jen pro tebe. Data, rozpisy - všechno odpovídalo tomu, kde jsme byli a kam jsme měli jet. Taky tam byly kódy - jestli nebyly pravé, tak jsem nikdy neviděla ruskou šifru."
"Totéž jsem dostal já," zavrčel Havelock nazlobeně.
"Ano, poznala jsem to, když jsi mi vyprávěl, co ti předhodili v Madridu. Jistěže ne všechno, ovšem pár dokumentů muselo být úplně stejných. I to rádio v hotelovém pokoji."
"Námořní frekvence? Původně jsem si myslel, že sis prostě nedala pozor. Nikdy jsme rádio neposlouchali."
"Když mi to ukázali, jako by ve mně něco umřelo," připustila Jana.
"Když jsem v tvé kabelce našel klíč a zjistil, že odpovídá tomu, co se o něm psalo v těch důkazech - klíč k letištní úschovně - nemohl jsem s tebou už bydlet v jednom pokoji."
"A o to šlo - abychom stáli proti sobě. Změnila jsem se, nemohla jsem tomu zabránit. A když ses vrátil z Madridu, byl jsi taky jiný - jako by tě něco táhlo několika směry najednou, jenomže za jediným cílem - a ten cíl jsem nebyla já, ani my dva. Zaprodal ses Rusům a já nemohla pochopit proč... snažila jsem se uvažovat logicky: třeba ses po třiceti letech dověděl něco o svém otci - stávaly se i podivnější věci. Nebo jsi měl mít nové krytí - beze mě. Zběh, agent, dublér. Jedině mi bylo dokonale jasné, že ať se ten tvůj přerod týká čehokoli, se mnou se v něm nepočítá." Jana se znovu obrátila k oknu a sotva slyšitelným hlasem pokračovala: "Pak se se mnou Bradford sešel ještě jednou - tentokrát byl celý rozrušený, sotva se ovládal. Prý se právě dověděl, že Moskva nařídila mou popravu. Měl jsi mě vlákat do pasti ještě tutéž noc."
"Na Costa Brava?"
"Ne, o tom se ani nezmínil. Povídal, že až budeš pryč, zavolá mi v šest nějaký člověk, jenž použije nějakou větu, která by mohla pocházet jenom od tebe. Řekne, že nemůžeš jít k telefonu, ale já že mám vzít auto a vyrazit podél pobřeží do Villanueva a tam že se se mnou sejdeš u fontány na náměstí. Ovšem k tomu nemělo dojít, protože mě měli oddělat

cestou."
"Řekl jsem ti, že jedu do Villanueva," doplnil Michael. "To byla taký součást strategie. Až by sis myslela, že jsem služebně čtyřicet kilometrů od tebe, měla bys čas zajít na pláž Montebello. To byl hlavní důkaz proti tobě. Chtěl jsem být u toho a doufal jsem, že se neobjevíš:
"Všechno to dokonale sedělo!" vykřikla Jana. "Bradford řekl, že až ten chlap zavolá, mám utéct. Bude dole v hale ještě s jedním Američanem, který bude dávat pozor na lidi od KGB, a odvezou mě na konzulát."
"Jenomže tys s nimi neodjela. Viděl jsem, jak zastřelili nějakou ženskou a tys to nebyla."
"Nedokázala jsem to. Najednou jsem dostala pocit, že už nemůžu nikomu věřit... Vzpomínáš si, co se stalo tehdy večer v kavárně na Paseo Isabel - ještě než jsi odjel do Madridu?"
"Ten opilec," přikývl Havelock. Vzpomínal si až příliš dobře. "Vrazil do tebe - nebo se na tebe spíš skácel - a pak trval na tom, že ti musí políbit ruku. Lepil se na tebe jak štěnice."
"Smáli jsme se tomu, ty ještě víc než já."
"Stačilo pár dní a už mi to k smíchu nepřišlo. Byl jsem si jistý, že ti přitom podstrčil ten klíček."
"O kterém jsem neměla ani tušení."
"A který jsem v tvé kabelce našel proto, že ho tam šoupnul Bradford, když byl v pokoji a já jel do Madridu. Předpokládám, že sis aspoň na minutku odskočila."
"Byla jsem v šoku - bylo mi zle. Nejspíš ano."
"Tím se vysvětluje to rádio i ta námořní frekvence... A co ten opilec?"
"To byl ten druhý Američan, co na mě čekal v hale. Proč? Kdo to vůbec byl? Hned jsem se vrátila nahoru a brala schody po dvou."
"Nevlděl tě?"
"Ne, šla jsem po schodech. Nevím proč, ale jeho obličej mě vyděsil. Snad proto, že předtím vystupoval jako někdo úplně jiný - fakt, nevím. Co vím je, že mi hrozně vadily jeho oči - tvářil se rozzlobeně a nerozhlížel se. Vůbec nedával pozor na lidi od KGB, jak mi to Bradford namlouval - jenom se pořád díval na hodinky. To už jsem vysloveně zpanikařila, připadala jsem si zrazená a opuštěná. Aby ne - tys mě chtěl dát zabít a jim jsem taky nemohla věřit."
"Takže ses vrátila do pokoje?"
"Proboha, to ne, to by byl můj konec. Vyšla jsem do svého patra, schovala se na schodech a snažila se přemýšlet. Napadlo mě taky, že jsem třeba hysterka a že se moc bojím na to, abych jednala rozumně. Proč vlastně těm Američanům nevěřím? Už už jsem se chtěla vrátit dolů, když jsem zaslechla na chodbě zvuky. Pootevřela jsem dveře... a poznala jsem, že jsem se vůbec nespletla."
"Šli si pro tebe?"
"Výtahem. Bradford párkrát zaklepal na dveře a zatímco na ně bušil, ten druhý - ten opilec z kavárny - vytáhl pistoli. Když nikdo neodpovídal, počkali, až na chodbě nikdo nebyl, a pak ten s tou pistolí vykopl dveře. Řekla jsem si, že tohle nedělá někdo, kdo jde někoho zachránit, a vzala jsem nohy na ramena."
Havelock jí visel očima na rtech a pokoušel se přemýšlet. Bylo tu tolik nejasnosti... Nejasnost. Dá se aspoň vytušit, kdo vystupoval pod jménem Nejasnost?
"Jak sehnali tvůj kufr?" zeptal se.
"Sám jsi říkal, že to byl můj starý kufr. Vzpomínám si, že jsem ho kdysi nechala ve sklepě domu, kde jsem v Praze bydlela. Dost možná, že's ho dolů nesl ty sám."
"KGB ho našla."
"KGB?"
"Někdo od KGB."
"Ano, to jsi říkal... někoho tam mít musí."
"Co ti pověděl ten chlap v telefonu? Jak sis měla myslet, že ti to vzkazuju já."
"Zase pražská záležitost. Řekl, že ‚uprostřed města je dlážděný dvorek`."
"Veřejná místnost," přikývl Havelock. "Pražská stanice ruské policie. O tom věděli - v jednom hlášení do Washingtonu jsem popsal, jak ses odtamtud dostala, jak jsi byla báječná a jak jsem málem umřel, když jsem tě sledoval z okna ve třetím patře."
"Díky za pochvalu."
"Vzpomínáš, jak jsme shromažďovali zásluhy - abychom mohli konečně utéct z toho přenosného vězení?"
"A ty abys mohl učit."
"Historii."
"A chtěli jsme mít děti-"
"Posílat je do školy-"
"Milovat je a občas jim jednu plesknout."
"Chodit s nimi na hokej-"
"Říkal's, že ne-"
"Miluju tě."
"Michale?"
Rozpačitě k sobě vykročili, jenže každý zásnubní tanec jednou skončí: rozběhli se a sevřeli se do náručí, aby konečně odhodili čas a bolest a tisíce tíživých vzpomínek. Její slzy spláchly poslední stopy barikády, kterou mezi nimi vystavěli lháři a jejich přisluhovači: svírali se pažemi a bylo jim jasné, co je pravým důvodem jejich napětí. Jejich rty se setkaly, hledajíce uvolnění, jaké mohl poskytnout jen jeden druhému: byli zase ve svém přenosném vězení, snad víc, než kdy předtím - i to jim bylo jasné - ale zároveň vychutnávali nevídanou svobodu.

Sny ožily a skutečnost už nebyla křehká váza, kterou je třeba slepovat. Ležela vedle něj, hlavu na jeho rameni a její dech vycházející pootevřenými ústy ho teple lechtal na kůži. Tak jako už mnohokrát mu její rozpuštěné vlasy padaly v pramenech přes prsa a připomínaly mu, že i ve spánku k němu nedílně patří. Opatrně se obrátil, aby ji neprobudil, a pohlédl na ni: stále ještě měla kruhy pod očima, avšak i ty pomalu mizely a do tváří se jí vracela barva. Může trvat několik dní i týdnů, než se jí z očí vytratí ten vyděšený pohled - přesto však měla dost síly, aby překonala nepřekonatelné.
Protáhla se a na obličej jí dopadlo sluneční světlo proudící dovnitř okny. Díval se na ni a myslel na to, čím prošla a co všechno musela udělat, aby přežila. Kde všude byla? Kdo jí pomáhal a kdo jí ubližoval? Potřeboval znát odpovědi na nepřeberné množství otázek. Na jednu stranu se cítil jako nezkušený holobrádek, který závidí jiným to, na co se sám neodváží ani pomyslet, a na druhou stranu si připadal jako zkušený muž, který ví, zač je toho loket, pokud chce člověk přežít v tomhle chaotickém a mnohdy nebezpečném světě. Časem se všechno dozví, najednou nebo postupně, ovšem v žádném případě nemůže věci uspěchat. Jakýkoli spěch by mohl způsobit, že by se Jana vrátila do svého zlého snu a jen by si ho tím prodloužila.
Znovu se pohnula a její tvář i vlahý dech se vrátily na jeho rameno. Napadlo ho, jak hloupě uvažuje: kde si myslí, že je... kde jsou? Domnívá se snad, že jim dají nějakou šanci? Jak se vůbec odvažuje přemýšlet o čase?
Jakob Handelman je mrtvý, ví se, kdo ho zabil - lháři ve Washingtonu to aspoň vědí určitě. Konečně mají záminku pro svůj lov na člověka - jako by viděl novinové články: milovaný učenec brutálně zavražděn bývalým tajným agentem, kterého vláda hledá pro nesčetné zločiny. Kdo by vůbec mohl uvěřit pravdě? Že ten hodný starý Žid, který prošel peklem koncentráku, byl ve skutečnosti zrůda, která řídila vyhlazení Lidic? Nesmysl!
Broussacová se obrátí proti němu a nikdo z těch, na které by se býval mohl spolehnout, ho ani neuzná za hodna pohledu. Nebyl prostě čas na to lízat si rány - musí zaútočit okamžitě. Pohlédl na hodinky: tři čtvrtě na tři, skoro půlka odpoledne. Musí si rozmyslet další postup a v noci navštívit lháře...
Ovšem, něco zůstat muselo. Něco jen pro ně, něco, co by snížilo jejich bolest a zbavilo je pocitu křehkosti - nebýt toho, nezbylo by jim nic.
Udělal to, o čem se mu zdávalo, když se budil zbrocený potem a s vědomím, že je to jenom sen, že k tomu už nikdy nemůže dojít: zašeptal její jméno, právě tak hlasitě, aby k ní proniklo přes houštiny spánku.
Sáhla po jeho dlani, jako by se nikdy nerozloučili ani na minutu; probudila se a zadívala se mu do obličeje. Pak bez jediného slova zvedla pokrývku a přitulila se k němu. Přitiskl k sobě její nahé tělo a ona ho objala.
Mlčeli a jejich vzrušeni rostlo; v místnosti byly slyšet jen hrdelní zvuky ohlašující touhu a potřebu: potřebu jeden druhého a touhu, které nebylo třeba se bát.
Milovali se ještě dvakrát, i když poslední pokus se příliš nepovedl. Oknem už nepronikaly přímé sluneční paprsky - nahradila je oranžová záře, odraz západu slunce. Posadili se na posteli, Michael jí připálil cigaretu a oba se zasmáli tomu, jak zvesela plýtvali energií a jak si připadají vysílení.
"Jednou potkáš nějakýho horkokrevnýho Turka a kopneš mě do zadku."
"Nemáš se za co omlouvat, miláčku - Míšo. A mimochodem, jejich kafe mi vůbec nechutná."
"To se mi ulevilo."
"Jsi k pomilování," pronesla a dotkla se jeho ovázaného ramene.
"Hlavně jsem zamilovaný. Mám hodně co dohánět."
"Nejen ty - oba. Takhle vůbec neuvažuj. Skočila jsem na ty lži stejně jako ty. Spolkli jsme to i s navijákem. Proč?"
"Víme, co chtěli. Dostat mě ze hry a přitom mě mít na očích, pod drobnohledem."
"Tím, že já bych zběhla - že by mě zabili? Jsou přece jiné způsoby, jak se zbavit člověka, když ho už nechceme a..."
"Zabít ho?" nadhodil Havelock, načež se zamyslel a zavrtěl hlavou. "Jistě, je to způsob. Jenže se při něm nedá zjistit, jestli někde nenechal usvědčující informace. Často jenom možnost, že něco takového udělali, dovoluje lidem přežít."
"Ale teď tě chtějí zabít. Jsi ‚beznadějný případ`."
"Někdo si to rozmyslel."
"Ten, co si říká Nejasnost."
"Ano. To, že možná něco vím, je už nezajímá, protože mají na krku něco mnohem horšího. A zase je to spojené se mnou. Něco, co jsem se dověděl."
"Nechápu."
"Ty," pravil Havelock. "Costa Brava. Chtějí to pohřbít."
"Spojení se Sověty?"
"Nevím. Kdo byla ta ženská na pláži? Co tam k čertu pohledávala? Proč jsi to nebyla ty - díky bohu, že ne - ale proč? Kam tě chtěli odvézt?"
"Nejspíš pod kytičky."
"Tak proč tě neposlali na tu pláž? Proč tě nezabili tam?"
"Třeba měli pocit, že bych tam nešla. Nezapomínej, že z hotelu odešli beze mne."
"Tehdy to ještě nemohli tušit. Mysleli si, že tě mají v kapse vyděšenou, šokovanou, žadonící o ochranu. Vtip je v tom, že o Costa Brava se ani slovem nezmínili - ani se tě na to nesnažili připravit."
"Klidně bych tam tu noc jela - stačilo by, abys mi zavolal. Přijela bych. Poprava by jim vyšla a ty bys viděl přesně to, co chtěli."
"To nedává smysl." Michael škrtl sirkou a zapálil si. "A to je základní chyba, protože ať už dal Costa Brava dohromady kdo chtěl, byl to expert. Dokonale připravená operace, perfektně načasovaná... To nedává smysl!"
Jana první přerušila nastalé ticho.
"Michale," oslovila ho jemně a předklonila se. "Co takhle dvě operace?" zašeptala.

"Cože?".
"Dejme tomu, že existovaly dvě operace a ne jedna." Obrátila se k němu a oči jí ožily. "První spustili v Madridu- důkazy proti mně - a pak ji přenesli do Barcelony - důkazy proti tobě."
"Jedno krytí," připustil Havelock.
"Jenomže najednou se rozdvojilo," trvala na svém Jana.
"Jak?"
"Do původní operace še vložil někdo, kdo s ní neměl co dělat."
"A obrátil ji naruby," doplnil Michael, který už začínal chápat. "Naoko totéž, ale přece jenom něco úplně jného."
"Jo. Ovšem proč by to někdo dělal?" zeptala se.
"Aby měl situaci v rukou," odpověděl. "Tys jim utekla a v tu ránu byli nahraní. Broussacová mi řekla, že od Costa Brava po tobě tajně pátrají."
"Pořádně tajně," souhlasila Jana a zamáčkla cigaretu. "To by mohlo znamenat, že ten, kdo tu operaci narušil a pozměnil, nemusel vědět, že jsem z Barcelony vyvázla živá."
"Až do chvíle, kdy jsem tě uviděl já a řekl to všem. Takže teď musíme zemřít oba: jeden podle předpisů - to jsem já. A druhý za účelem dodržení strategie, aniž by o tom kdokoli tušil - ty. Někde za Col des Moulinets vyletí do povětří auto. Hotovo, vymalováno."
"Zase Nejasnost?"
"Nikdo jiný to zařídit nemohl. Nikdo bez znalosti kódu se nemohl do té akce na mostě míchat."
Jana se na něj podívala a pak se otočila k oknu: oranžová záře pozvolna slábla. "Spoustu toho ještě nevíme."
"Na ledacos přijdeme. Možná na všechno."
"Přes Emoryho Bradforda, pochopitelně."
"A ještě přes někoho jiného," pravil Havelock. "Přes Matthiase. Před čtyřmi dny jsem mu volal z Cagnes-sur-Mer na soukromou linku - to číslo zná jenom pár lidí. Nedokázal jsem pochopit, proč se mnou nechce mluvit. Ani si neumíš představit, jak se mi to zdálo postavené na hlavu - prostě, neuvěřitelná věc. Dokonce jsem pomýšlel na nejhorší - můj nejbližší přítel se na mě vykašlal. Teď, když jsi mi pověděla o Bradfordovi, vím, že jsem se mýlil."
"Jak to myslíš?"
"Co když tam Antonín prostě nebyl? Co když tu jeho soukromou chatu obsadili úplně cizí lidé?"
"Bradford?"
"Anebo jeho nohsledi. Návrat politických komet, které by zase rády zazářily. V časopise Time píšou, že Matthias je na delší dovolené, jenže - co když není? Co když nejslavnějšího amerického premiéra v dějinách drží někde pod zámkem? Třeba na nějaké klinice?"
"To je přece nepředstavitelné, Michale. Takový člověk by musel být pořád ve styku se svým úřadem. Pořád je třeba něco rozhodovat-"
"To se dá provést přes prostředníky, které lidi z vlády znají."
"Mně to přijde jako pitomost."
"Mně ne. Když mi řekli, že se mnou Antonín nechce mluvit, nedokázal jsem to jen tak přijmout. Takže jsem zavolal ještě jednou - takovému stařík ovi, Matthiasovu sousedovi, se kterým se Antonín vídá, kdykoli zjede do Shenandoah. Jmenuje se Zelienski a je to přesně typ pro Antonína - profesor v penzi, kterého před lety dostali z Varšavy. Hrávají spolu šachy a tlachají o starých časech. Matthias s ním vždycky pookřál a byl si toho vědom - ovšem když jsem Zelienskému volal, řekl mi, že Antonín na něj nemá čas. Prostě nemá čas."
"To je docela dobře možné."
"Ale nesedí to. Matthias by si ten čas udělal: bez vysvětlení by starého kamaráda přes palubu nehodil a mě taky ne. To se mu nepodobá."
"Jak to myslíš?"
"Vzpomínám si, co říkal Zelienski. Že prý nechával Antonínovi vzkazy a pak mu volali nějací lidé s tím, že Matthias se omlouvá, že už do údolí jezdí jen málokdy. Jenomže on tam jezdí pořád - když jsem tam volal, zrovna tam byl. Nebo tam měl být. Chci tím říct, že tam možná nebyl."
"Teď plácáš nesmysly," přerušila ho Jana. "Jestli to, co tvrdíš, je pravda, proč rovnou neřekli, že tam není?"
"To nemohli. Použil jsem soukromou linku, která funguje jen tehdy, když tam je - a sluchátko zvedá jenom on. Někdo to vzal omylem a snažil se to zamaskovat."
"Někdo z Bradfordova týmu?"
"Někdo, kdo je namočený ve spiknutí proti Matthiasovi. Bradforda bych nevylučoval. Lidi z Washingtonu potají jednají s Moskvou, zinscenovali Costa Brava, přesvědčili Matthiase, že jsi ruská špiónka - to jsem vyčetl ze vzkazu, co mi poslal. Nevíme, jak to přesně probíhalo, ale víme určitě, že Matthias s tím neměl nic společného, kdežto Bradford ano. Antonín Emorymu Bradfordovi a jeho klice nikdy nedůvěřoval - považoval je za oportunisty nejhoršího druhu. Schválně je nepouštěl k důležitým jednáním, protože předpokládal, že by je využili ve svůj prospěch. A měl pravdu, protože to koneckonců dělali - na veřejnost pouštěli jen to, co sami chtěli a razítkem Přísně tajné se snad rovnou podepisovali." Michael zatáhl z cigarety. "Třeba v tom pokračují a bůh ví, co je k tomu vede. Za chvilku se setmí a budeme moci vyrazit. Vezmeme to přes Maryland do Washingtonu."
"Za Bradfordem?"
Havelock přikývl. Jana mu položila ruku na paži a pronesla:
"Budou tě dávat dohromady s tím Handelmanem a napadne je, že jsi mě našel. Tím pádem jim bude jasné, že první, za kým půjdeš, je Bradford. Budou ho hlídat."
"To vím," přikývl Michael. "Pojďme se oblíct. Musíme se najíst a koupit si noviny. Promluvíme si v autě." Zamířil ke

svému kufru, ale najednou se zarazil. "Proboha, tvoje šaty. Úplně jsem zapomněl, že máš jenom tyhle."
"Kohoutkovi chlapi mi všechno sebrali. Povídali přitom něco o cizích značkách, že je musí odstranit - že mi to pomůže a kdesi cosi. Že se nepozná, odkud pocházím. Později mi prý dají všechno, co budu potřebovat."
"Potřebovat na co?"
"Na to jsem se bála jen pomyslet."
"Seberou ti všechno a šoupnou tě do cely." Mám hodně co dohánět. "Pojďme," vyzval ji.
"Někde se zastavíme a koupíme lékárničku," připomněla Jana. "Musím ti převázat to rameno."
Máme hodně co dohánět!

23

U vchodu do malé restaurace na okraji Hagerstownu zahlédli automat na noviny: zbývaly v něm poslední dva výtisky Baltimore Sun. Koupili si oba, aby zjistili, jestli se v tiske objevily nějaké fotografie, podle nichž by je mohl někdo poznat; instinkt jim velel vyloučit co nejvíc nepříjemných překvapení.
Posadili se naproti sobě do rohového boxu a rychle otáčeli stránky: když skončili, mohli si ulehčeně vydechnout. Nikde žádné fotografie. Za chvíli si přečtou, co se píše v článku na straně tři.
"Musíš mít hrozný hlad," prohlásil Havelock.
"Abych ti řekla pravdu, mám chuť spíš na něco k pití - jestli tu něco mají."
"Určitě. Objednám." Pohlédl směrem k pultu a mávl rukou.
"Na jídlo jsem neměla ani pomyšlení."
"To je divný. Kohoutek mi povídal, že jsi včera večer nechtěla jíst a že jsi na toho Kubánce hodila talíř."
"Talíř se zbytky. Jasně že jsem se najedla - vždycky jsi mi přece říkal, abych nezapomínala jíst, protože člověk nikdy neví, kdy se zase dostane k jídlu."
"Poslouchej maminku."
"Já poslouchala kluka, co se odmala schovával po lesích."
"To je historie. Proč jsi po něm tedy házela ten talíř? Aby sis ho udržela od těla?"
"Abych si mohla nechat vidličku. Nůž mi nedali."
"Teda slečno, vy jste vážně jednička!"
"Byla jsem zoufalá. A přestaň mi dělat poklony!"
Ke stolu se přikolébala buclatá servírka s tlustým nánosem líčidla na obličeji a změřila si Janu se směsí smutku a závisti v očích. Michael pochopil, aniž by přitom cítil nějaké uspokojení nebo nadřazenost: prostě mu to bylo jasné. Jana Karasová patřila k onomu již vymírajícímu druhu žen, kterému se říká "dáma", a to i ve chvílích, kdy musela v sebeobraně zabíjet nebo když musela s někým koketovat, jen aby si zachránila život. Havelock objednal pití; číšnice přikývla, usmála se a odkráčela. Za okamžik bude zpátky.
"A teď ty špatné zprávy," nadhodil Michael a rozevřel noviny.
"Je to na třetí straně."
"Vím. Četla's to?"
"Jenom tu řádku úplně dole, jak se tam píše ‚pokračování na straně 11`. Myslela jsem, jestli tam nebude ta fotka."
"Já taky."
Havelock začal číst a Jana ho pozorovala. Servírka se vrátila a postavila na stůl skleničky.
"Za minutku si objednáme jídlo," zamumlal Michael s očima zabodnutýma do deníku. Jak četl, zakoušel nejprve úlevu; pak údiv a nakonec strach. Složil noviny, pohodlně se opřel a podíval se na Janu.
"Co je? Co tam píšou?"
"Chtějí to zaretušovat," pravil tiše.
"Cože?"
"Kryjí mě... ano, ve skutečnosti mě kryjí."
"To jsi musel číst špatně."
"Bohužel, četl jsem dobře." Předklonil se a přejel prsty podél sloupce v novinách. "Tohle si poslechni: ‚Podle vládního mluvčího pro vládu nepracuje ani nikdy nepracovala žádná osoba, která by odpovídala jménu, popisu nebo otiskům prstů. Mluvčí se dále vyjádřil v tom smyslu, že jakékoli spekulace ohledně podobnosti vrahova jména se jmény současných či bývalých vládních zaměstnanců by byly od základu pochybené a nespravedlivé. Po obdržení hlášení od manhattanského policejního sboru byla okamžitě provedena rozsáhlá počítačová kontrola a její výsledky byly naprosto negativní. Nicméně vládní mluvčí oznámil, že zavražděný profesor Handelman pracoval pro vládu jako poradce pro umisťování evropských uprchlíků, zvláště těch, kteří přežili nacistickou nadvládu. Podle mluvčího manhattanské policie existuje teorie, že vrah mohl být členem některé mezinárodní teroristické organizace nepřátelsky naladěné vůči Židům. Vláda zdůraznila, že teroristé na celém světě často používají jména a průkazy vládních zaměstnanců."` Havelock zvedl oči od článku. "A je to. Smetli to se stolu."
"Myslíš, že tomu sami věří?"
"Ani náhodou. Především, ve vládě sedí aspoň stovka lidi, co vědí, že jsem dělal pro konzulární operace. Dají si dohromady jména a přijdou na mě. Navíc jsem v tom bytě nechal otisky prstů a ty jsou v mém spise. A konečně, Handelman neměl nikdy s vládou absolutně nic společného - a v tom byla jeho síla. Dělal prostředníka pro Quai d'Orsay; kdyby se o něj někdy zajímala vláda, nezavadili by o něj ani prstem."
"Co z toho vyvozuješ?"
Michael se opřel, zvedl sklenici s whisky a napil se.

"Smrdí to."
"Takže je to past," dodala Jana. "Chtějí, abys jim do ní sám vlezl - třeba tím, že se poženeš za Bradfordem - a čapnou tě."
"A až budu mrtvý, nebudu moct mluvit a oni můžou tvrdit, že odrovnali vraha. Dostat se k Bradfordovi by nebyl problém, jenomže odejít by mi už nemuseli dovolit... Ledaže by se mi povedlo vylákat ven jeho. Aby přišel on za mnou."
"To nikdy nepřipustí. Bude mít kolem sebe gorily a sotva tě uvidí, rozstřílejí tě na cucky."
Havelock se znovu napil a vycítil, že se mu někde v podvědomí rodí nápad. "Budou mě hledat, budou po mně pátrat..."
Odložil sklenici. "Ale nikdo jiný než ti, co nás do tohohle srabu dostali, mě nehledá."
"Jenom ti lháři, jak jim říkáš. Ano."
"Právě. Potřebujeme pomoc a já si myslel, že na nás nikdo ani neplivne. Teď jsme oficiálně čistí, takže je to v suchu."
"Neblázni, Michale," skočila mu do řeči Jana. "Vždyť je to jenom součást pasti. Hledají mě i tebe a tebe dokonce otevřeně. Každý úřad, který by nám mohl k něčemu být, tě má na černé listině. Copak si myslíš, že můžeš někomu z vlády důvěřovat?"
"Nikomu," připustil Havelock. "A i kdyby, nikdo by nebyl ochoten spolknout spojení s ‚beznadějným případem`."
"Tak mi řekni, koho máš na mysli?"
"Cagnes-sur-Mer," zamrkal Michael. "Když jsem se od Salanna nemohl dovolat k Matthiasovi, zavolal jsem Zelienskému - vzpomínáš, jak jsem ti o tom vyprávěl? On o něm mluvil říkal mu Alexandr Veliký. Raymond Alexander. Není to jenom společný známý, je to taky dobrý přítel - můj i Matthiasův. Ten by nám mohl pomoci."
"Jak."
"Protože nepatří k vládě, i když je s ní v čilém spojení. Washington se bez něho neobejde a on se neobejde bez Washingtonu. Píše do Potomac Review a ví toho o vládě víc než kdo jiný. Má dobré prameny. Nikdy by mě k sobě nepustil, kdyby se o mně zmínili v novinách, ovšem to se nestalo."
"Jak by nám mohl pomoct?"
"Ještě nevím. Třeba by mohl vylákat Bradforda. Dělá s lidmi rozhovory a každý takový rozhovor je pro vládní úředníky svým způsobem vyznamenání. Navíc je mimo podezření. Klidně by mohli Bradforda přivézt v tanku, ale do domu by už musel sám. Třeba bych mu mohl naznačit, že se čeká změna ve vládě s Bradfordem v čele. A navrhnout mu, aby si ho zavolal na pohovor, a já že bych se schoval v domě a poslouchal, případně potvrzoval."
"V domě?"
"Pracuje doma - dělá se tak tajemnější. Jako James Reston z Timesů. Když nějaký politik nebo úředník prohlásí, že byl ve Fiery Run, znamená to, že Jimmymu Restonovi brzo vyjde článek. A když řekne, že byl ve Fox Hollow, každý pochopí, že s ním dělal rozhovor Raymond Alexander. Fox Hollow leží ve Virginii, kousek od Washingtonu - můžeme se tam dostat ani ne za dvě hodiny."
"Myslíš, že to udělá?"
"Mohl by. Neřeknu mu proč, ale mohl by. Jsme přátelé."
"Z univerzity?"
"Tak trochu. Seznámili jsme se prostřednictvím Matthiase. Když jsem začínal u vlády, Matthias často jezdil do Washingtonu a oprašoval styky. Při té příležitosti mi každou chvíli zavolal, abych s ním a Alexanderem zašel na večeři. Nikdy jsem neodmítl, nejen kvůli nim, ale i proto, že jsme chodili do podniků, kam bych se jinak ani neodvážil strčit nos."
"To bylo od tvého přítele milé."
"To jo, ale nijak zvlášť chytré, když se vzalo v úvahu, co jsem začínal dělat. Učitel, který se snaží vyznamenat svého nepříliš nadaného žáka z Prahy - zrovna, když popularita bylo to poslední, po čem jsem toužil. V klidu jsem to Alexanderovi vysvětlil. Zasmáli jsme se tomu a výsledkem bylo, že jsem s ním tu a tam povečeřel, když byl Antonín v bezpečí doma v Princetonu a stříhal si svůj akademický trávníček, místo aby sázel stromy na březích Potomacu. Ale pozor - velký Matthias nikdy nezapomněl sklízet to, co zasel."
"Tys večeřel u Alexandera doma?"
"Vždycky. Pochopil, že by nebylo dobré, aby nás dva viděli spolu na veřejnosti."
"Takže jste dobří přátelé."
"Dá se to tak říct."
"Má nějaký vliv?"
"Jasně."
Jana natáhla ruku a dotkla se jeho lokte. "Michale, proč bys mu tedy nepověděl všechno?"
Havelock se zamračil a položil dlaň na její. "Myslím, že by to nechtěl slyšet. Před takovými věcmi radši včas uhne."
"Je to novinář. Z Washingtonu! Jak můžeš tvrdit něco takovýho?"
"Protože je to analytik, komentátor. Žádný lovec senzací. Rád lidem šlape po názorech, ale ne na kuří oka!"
"Jenže ty mu můžeš naservírovat úplnou bombu!"
"Řekl by mi, abych šel rovnou na bezpečnostní oddělení vlády. Že se mi tam dostane spravedlnosti. Pochopitelně bych to neudělal, vím, že bych tam dostal tak leda kulku do hlavy. Alexander je pětašedesátiletý bručoun, co všechno viděl a slyšel - od Dallasu po Watergate - a podle něj sto deset procent těchhle skandálů dělá z komára velblouda. Kdyby přišel na to, co jsem udělal - o Handélmanovi nemluvě - zavolal by ochranku sám."
"Takže není zas až tak dobrý přítel."
"Nepřekrucuj to - podle svých vlastních měřítek je." Michael se odmlčel a obrátil její ruku dlaní nahoru. "Kromě toho, že může do Fox Hollow vylákat Bradforda, může zařídit ještě jednu věc. Tu s mým přítelem. Požádám ho, aby zjistil, kde

je Matthias. Řeknu mu, že tam nechci volat sám, protože nemám čas na to, za ním zajet, a Antonín by se zlobil. To pro mě může udělat - díky svým konexím může."
"Co když se mu to nepodaří?"
"Tak to taky bude něco znamenat, ne? V takovém případě ho donutím, aby mi tam přivolal Bradforda, i kdybych mu měl mířit pistolí na hlavu. Ovšem, pokud se spojí s Matthiasem v té jeho chajdě v Shenandoah... budeme vědět něco úplně jiného, a to mě děsí. Bude to znamenat, že americký premiér má styky s ruskou KGB."

Fox Hollow byla malá vesnice s uličkami osvětlenými plynovými lampami a domy vystavěnými ve stylu prvních amerických kolonistů - všechno na výslovný příkaz obecní rady. Obchodům se tu říkalo krámky a jejich zákazníci patřili k těm nejbohatším poblíž Washingtonu. Víska nepostrádala jisté kouzlo, díky němuž byla proslavená v širokém okolí, jenže málokdo je mohl vychutnat: turisté tu rozhodně nebyli vítaní, což někdy hraničilo se šikanováním. Malý policejní sbor měl dokonalé vybavení a spojovací systém, který jako by navrhovali v Pentagonu; Fox Hollow byla dokonale izolovaným ostrovem uprostřed Virginie.
Řeka Potomac přinášela teplejší vzduch, takže sníh začal ustupovat už za Harpers Ferry. U Leesburgu se změnil ve studené mžení; tou dobou už měl Havelock připravený plán na přelstění Raymonda Alexandera. Jeho pohádka mohla znít docela věrohodně: v New Yorku došlo k vraždě - jestli o tom Alexander ještě neslyšel, určitě se o tom dozví ráno jako vášnivý čtenář novin - a vrah vystupoval pod falešným jménem, které společně s doklady nepříjemně připomínaly Michaela. Vláda ho vytáhla z Londýna, dopravila ho vojenským letadlem do Ameriky a požádala ho o spolupráci. Konečně, v době vraždy byl přece v Londýně, no ne?
V průběhu rozhovoru si ještě rozmyslí záležitost s Bradfordem, která byla už v hrubých rysech jasná: kdysi problematický náměstek ministerského předsedy má být rehabilitován a vrácen do středu dění. Havelock prohlásí, že v Londýně dostal do rukou zprávu o Bradfordových tajných jednáních ohledně rozmisťování raket NATO: jestliže mu přidělili tak citlivou záležitost, znamenalo to pořádný obrat v politice. Také to byla dost velká bomba, aby se Alexanderovi začaly sbíhat sliny - přesně po takovém úniku informací vždycky toužil, aby měl dost času připravit si vlastni analýzu a pustit ji do světa. Ovšem, pokud by ten starý jezevec chtěl udělat s Emorym Bradfordem rozhovor - s ověřením a případnou konfrontací - bude muset náměstka přesvědčit, aby přijel hned ráno, protože odpoledne letí Havelock zpátky do Londýna a také by se rád stavil u svého starého učitele Anthonyho Matthiase, pokud mu to čas a itineráře dovolí. A pokud Alexander ví, kde ho hledat.
Co se Bradforda týkalo, neměl na vybranou: pozvání od obávaného novináře se nedalo odmítnout. Jiné věci - jako třeba Costa Brava - mohly být důležité, avšak náměstek si musel za každou cenu udržet masku člověka, který se snaží nevyčnívat z řady; odmítnout rozhovor s Raymondem Alexanderem byl jistý způsob, jak o takovou masku rychle přijít.
Až potom dorazí do Fox Hollow a jeho stráže zůstanou venku v autě, Michael ho unese: jeho zmizení vyvede lháře pěkně z konceptu. Novinářův dům stojí uprostřed hustých lesů, přerostlých luk a strmých skalisek a nikdo nezná lesy lépe než Michal Havlíček. Protáhne jimi Bradforda, až se dostanou na nějakou zapadlou okresku, kde na ně bude čekat auto a žena, kterou Bradford zneužil v Barceloně. Až se teď Michael setká s Alexanderem, budou mít celou noc na to, aby si prohlédli mapu a silnice; budou přitom dávat pozor na foxhollowskou policii, a připraví si patřičné výmluvy pro případ, že by je někdo zastavil. Mohlo by se jim to podařit. Musí se jim to podařit!
"To je nádhera!" vykřikla Jana, okouzlená plynovými lampami a malými krámky.
"Jenže to má háček," připustil Michael, který za zatáčkou zahlédl policejní vůz. "Zalehni a ať tě není vidět!"
"Cože?"
"Prosím." Jana ho poslechla a svinula se na podlaze.
Zpomalil, projel kolem hlídkového vozu, zabočil doprava a zastavil přímo před ním.
"Co to děláš?" zašeptala Jana vyjeveně.
"Chci mu ukázat doklady dřív, než o ně sám požádá."
"Dobrý nápad, Míšo."
Havelock vystoupil z auta a zamířil k hlídkovému vozu. Policista otevřel okénko a prohlédl si Michaelovu poznávací značku. Přesně to Michael čekal: později v noci se to může vyplatit, až někdo zahlédne "podezřelé auto".
"Promiňte, nevíte, jestli je tady někde telefon? Myslel jsem, že je tu jeden na rohu, ale přece jen jsem tady už pár let nebyl."
"Vy už jste tu někdy byl?" zeptal se policista. Hlas měl přátelský, pohled zdaleka ne.
"Samozřejmě. Trávíval jsem tu víkendy."
"Jedete do Fox Hollows za nějakým určitým cílem, pane?"
"Podívejte..." Havelock se odmlčel, jako by strážníkova otázka hraničila s drzostí; pak pokrčil rameny, jako by chtěl říci Konečně, policie musí taky něco dělat. Trochu snížil hlas. "Dobře, chápu. Jedu za jedním starým přítelem, Raymondem Alexanderem a rád bych mu napřed zavolal a ohlásil, že jsem tady... Jenom pro případ, že by tam měl někoho, koho bych neměl vidět. U pana Alexandera se to tak dělá běžně, jak určitě víte sám, pane strážníku. Možná tady budu nějakou dobu jezdit, každopádně, až budu odjíždět."
Při zmínce o Alexanderovi se policistův postoj viditelně změnil. Na silnici k domu obávaného politického komentátora bývaly často vidět černé limuzíny a vozy důstojnického sboru; teď sice před jeho vraty nic takového neparkovalo, ale bylo vidět, že se některá Havelockova slova trefila do černého: "starý přítel", "trávíval jsem tu víkendy"...
"Ano, pane. Jistě. Pět bloků odtud je restaurace, v hale mají telefon."
"U lampáře?" vzpomínal Havelock.
"Přesně tak."
"To bych dost nerad, pane strážníku. Možná tam bude trochu moc rušno. Na ulici nic není?"

"Jedna stojí na Akátové ulici."
"Kdybyste mi řekl, jak se tam dostanu, budu vám já i R.A. velice zavázán."
"Můžete jet za mnou, pane."
"Děkuju mnohokrát." Michael se vydal k autu, ale pak se zarazil a vrátil se k okénku. "Vím, že to bude znít hloupě, jenže mě sem obvykle vozili. Myslím, že vím, jak se k němu jede: z Websterovy zahnu doleva na Underhill Road a po ní je to tak pět šest kilometrů, že?"
"Skoro deset, pane."
"Vážně? Díky."
"Až si zavoláte, mohu vás tam dovést, pane. Dneska je tady klid."
"To je od vás skutečně velmi laskavé. Ovšem něco takového po vás nemohu žádat."
"Nevadí, pane. Jsme tady od toho."
"Takže ještě jednou díky. Opravdu si toho cením."
Raymond Alexander zareagoval na telefonát přesně tak, jak Havelock očekával: prostě se musí zastavit aspoň na skleničku. Michael odpověděl, že je rád, že má Raymond čas - nejen proto, aby obnovili staré přátelství, ale také proto, že se v Londýně dozvěděl něco, co by Alexandera mohlo zajímat. Dokonce by mu to mohlo částečně vynahradit všechny večeře, na které Havelocka zval.
Cestou k vozu se Michael zastavil u policejního auta.
"Pan Alexander mne požádal, abych mu zjistil vaše jméno. Je vám velice vděčný."
"To nic není, pane. Jmenuju se Lewis. Strážník Lewis."
Lewis, napadlo Havelocka. Harry Lewis, profesor politických věd na univerzitě v Concordu. Zatím na něj nemohl myslet, jenže brzy už nebude zbytí. Lewis má teďurčitě dojem, že zmizel ze světa: to se také stalo a aby se mohl vrátit, musí najít a odhalit lháře.
"Stalo se něco, pane?"
"Ne, nic. Znám jednoho Lewise a vzpomněl jsem si, že se mu musím ozvat. Ještě jednou díky. Pojedu za vámi."
Havelock se vsoukal za volant a podíval se na Janu.
"Tak co, jak je?"
"Jsem celá rozlámaná a třesu se strachy! Co kdyby se sem ten chlap přišel podívat?"
"Nějak bych ho zastavil, křikl bych na něj z budky nebo tak, ale moc jsem s tím nepočítal. Policajti ve Fox Hollow se většinou nehnou od rádia. Prozatím nechci, aby tě někdo viděl, dokud to nebude nutné. Hlavně ne tady a ne se mnou."
Cesta k Alexanderovu domu nezabrala ani dvacet minut. V záři reflektorů se zaleskl bílý kovový plot; samotný dům stát kus od silnice, vystavěný s vybraným vkusem ze dřeva a kamení a s osvícenou kruhovou příjezdovkou, která se vinula kolem širokého schodiště směřujícího k těžkým dubovým dveřím. Zepředu a po stranách byla vila obklopena trávníkem posetým vysokými stromy, avšak tam, kde trávník končil, začínal okamžitě hustý les. Michael vzpomínal, jak.vypadá zadní trak~ domu: také stačilo jen pár kroků a člověk se ocitl v lese. Brzy se v něm ocitne - a.Bradford s ním.
"Až uslyšíš, že ten policajt odjel," upozornil Janu, "můžeš vstát a protáhnout se, ale z auta nevystupuj. Nevím, co tady má Alexander za poplašná zařízení."
"Pěkné přivítání v té tvé svobodné zemi, Michale."
"Taky nekuř."
"Děkuji."
"Není zač."
Havelock při vystupování schválně zavadil o houkačku - vydala krátký a ostrý zvuk. Žádný pes nezaštěkal; nejspíš tu ani nebyl. Cestou k hlídkovému vozu doufal, že houkačka splní svůj účel ještě dřív, než k němu dojde. Měl štěstí: přední dveře se otevřely a ven vyhlédla posluhovačka.
"Nazdar, Margaret!" zavolal na ni Michael. "Už jdu."
Podíval se na strážníka, který zíral směrem ke dveřím: scénka na něj zapůsobila.
"Ještě jednou děkuji, strážníku Lewisi." Vytáhl z kapsy bankovku. "Rád bych-"
"Ne, pane, děkuji. Přeji vám hezký večer."
Strážník s úsměvem pokývl, zařadil rychlost a odjel.
Havelock mu zamával: tedy už žádná policie, žádní psi, jenom neviditelná poplašná zařízení. Jana je v bezpečí, dokud zůstane v autě. Vystoupal po schodech k posluhovačce.
"Dobrý večer, pane," pozdravila ho žena s irským přízvukem. "Jmenuju se Enid a ne Margaret."
"To je mi hrozně lito."
"Pan Alexander vás čeká. O žádné Margaret jsem nikdy neslyšela - poslední služka se jmenovala Gretchen. Vydržela tu čtyři roky, bůh jí buď milostiv."
Raymond Alexander vstal z lenošky ve své pracovně a zamířil kolem regálů plných knih k Michaelovi, aby mu potřásl rukou. Chůzi měl pružnější, než jakou byste od jeho objemného těla čekali; nad andělským obličejem s jasnýma zelenýma očima se zdvíhala rozcuchaná hříva, hustší a tmavší, než bývá v jeho věku zvykem. V souladu se svým anachronickým životním stylem měl na sobě temně rudý sametový kuřácký kabátek, oblečení, jaké Havelock nespatřil od svých dětských let v Greenwichi.
"Tak co, Michaeli, jak se vede? Proboha, vždyť už jsme se neviděli dobrých pět let!"
"Na tobě to není poznat, Raymonde. Vypadáš báječně."
"Ale ty ne! Promiň, vypadáš jako něco, co by ani pes do huby nevzal. Ten odpočinek ti zřejmě nesvědčí." Alexander pustil Havelockovu dlaň a pozvedl ruce. "Pochopitelně že o tom vím. O svoje přátele se vždycky zajímám. A teď si nalej něco k pití - pravidla znáš. Zdá se mi, že potřebuješ panáka."

"Díky, dám si," pronesl Michael a zamířil k baru u zdi.
"Myslím, že kdyby ses trošku vyspal..."
Začátek překonal všechna očekávání. Havelock se posadil naproti novináři a vyprávěl mu celý příběh o vraždě v New Yorku a o tom, jak ho vytáhli z postele ve čtyři ráno a odvezli sem.
"Četl jsem o tom," prohlásil Alexander a pokýval hlavou. "Samozřejmě jsem si vzpomněl na tebe - to jméno, pochopitelně - a pak mi došlo, že je to celé nesmysl. Že bys to udělal zrovna ty - s tím, co jsi sám prožil? Neukradl ti někdo starou průkazku?"
"Ne, myslím si, že ji zfalšovali. Každopádně mám za sebou perné dva dny. Chvílemi jsem měl pocit, že mě zavřou."
"Nikdy by tě sem takhle nevláčeli, kdyby o tom věděl Antonín - to ti povím."
Jenom Matthiasovi nejbližší přátelé mu říkali jeho českým křestním jménem: Michael to věděl a novinářova slova ho vyděsila. Obracelo se tím pořadí, jaké původně plánoval - bylo by však divné, kdyby se nezeptal. Záležitost s Bradfordem přijde na řadu až nakonec. Matthias má přednost.
"Zrovna jsem o tom přemýšlel," začal Havelock hovorovým tónem a otáčel přitom sklenkou v prstech. "Prostě jsem to bral tak, že má moc práce. Po pravdě řečeno jsem se tě chtěl zeptat, jestli je ve Washingtonu: rád bych se u něj stavil, jenomže nemám tolik času. Musím zpátky do Londýna a kdybych mu zavolal - znáš Antonína. Trval by na tom, aby ch u něj pár dní pobyl."
Alexander se nahnul dopředu a ve tváři se mu objevil starostlivý výraz.
"Takže ty o tom nevíš?"
"O čem?"
"Zatraceně, ta vláda to s tou paranoiou vážně přehání! Vždyť vy dva jste skoro jako otec a syn! Tys jim zachránil tisíce tajných operací a oni ti o tom neřekli ani slovo!"
"O čem?"
"Antonín je nemocný. Je mi líto, že ti to musím povědět zrovna já."
"Jak nemocný?"
"Traduje se, že vážně až smrtelně. Zřejmě o tom sám ví a jako obvykle na sebe dbá ze všeho nejmíň. Když se vláda dověděla, že jsem na to přišel, poslal mi sám vzkaz, abych se o tom nikde nezmiňoval."
"Jak's na to přišel?"
"Náhoda. Někdy člověka dlouho nic nenapadne. Před pár týdny jsem se nechal vytáhnout na jeden večírek do Arlingtonu - víš, jak tyhle přebory v mletí hubou nesnáším, jenže hostitelka se dobře znala s mou nebožkou ženou."
"To je mi líto," přerušil ho Havelock, který si matně vzpomněl na novinářovu ženu, ztepilou dámu, která zbožňovala zahrádku a aranžováni květin. "To jsem nevěděl."
"Nevadí. Už jsou to dva roky."
"A co ten večírek v Arlingtonu?"
"No, vrhla se tam na mě jedna mladá žena. Byla pořádně sťatá. Kdyby to byla vášnivá samice toužící po sexuálním styku, chápal bych, že se musela nalepit na nejpřitažlivějšího chlapa v okolí, jenže o to jí vůbec nešlo. Měla problémy s manželem, důstojníkem, který nebyl doma - rozuměj u ní v posteli - už dobrého čtvrt roku a nikdo v Pentagonu jí nedokázal vysvětlit, kam zmizel. Takže milá panička nasimulovala nemoc - to jí určitě dalo spoustu práce - a manželovi přiznali dovolenku z rodinných důvodů. Sotva jí padl do spárů, chtěla vědět, kde celou dobu byl a co dělal - rozuměj jiná ženská. Odmítl jí to povědět, takže když pak vojáček usnul, prohrabala mu šaty a našla propustku do pevnosti, o které v životě neslyšela - mimochodem, já taky ne. Podle mě ho okamžitě vzbudila a nedala mu pokoj, dokud z něj nevytáhla, že jde o supertajnou akci, že se tam léčí velme důležitá osobnost a že nic víc povědět nesmí."
"Antonín?" skočil mu do řeči Michael.
"To mi došlo až druhý den ráno. Poslední věc, co mi řekla než ji nějaký dobrodinec odvezl domů - bylo, že národ by se o tom měl dovědět; protože vláda se zřejmě rozhodla chovat jako Mať Rosíja. Hned ráno mi zatelefonovala, docela střízlivá a hlavně hodně vylekaná. Omluvila se, že mě otravovala a prosila, abych zapomněl na to, co mi napovídala. Byl jsem na ni laskavý a řekl jsem jí, že možná měla pravdu, jenže v tom případě já nejsem ta správná osoba, které by si měla stěžovat: jiní by jí posloužili mnohem líp. Ona na to, že jejího muže by to mohlo zruinovat, že by ho to stálo kariéru. Takže takhle to bylo."
"To je všechno? Jak jsi zjistil, že jde o Matthiase?"
"Protože tentýž den ráno jsem si přečetl ve Washington Post, že Antonín si prodloužil dovolenou a že tedy nevystoupí před komisí Senátu pro zahraniční styky. Začal jsem o té ženské a o jejích slovech uvažbvat... a vzpomněl jsem si, jak se Antonín vždycky rád předváděl před Senátem. A tak mi došlo - proč vlastně ne? Oba víme, kde nejradši tráví svoje volné chvilky -"
"Chata v Shenandoah," vmísil se Havelock; zdálo se mu, že tohle už jednou zažil.
"Právě. Napadlo mne, že jestli je to pravda a on si jen protáhl prázdniny, mohli bychom si spolu vyrazit na ryby nebo si dát partičku šachu. Tak jako ty mám jeho telefon - zavolal jsem mu."
"Nebyl tam," doplnil Michael.
"To mi neřekli," opravil ho novinář. "Povídali, že nemůže přijít k telefonu."
"K tomu telefonu?"
"Ano... k tomu telefonu. Ke své vlastní soukromé lince."
"K té, která funguje jen tehdy, když tam je?"
"Ano."
Alexander zvedl svoje brandy a napil se.
Havelock měl strašnou chuť zařvat, vrhnout se na tělnatého novináře a zatřepat s ním: Dělej! Dělej, mluv dál! Místo

toho klidně řekl:
"To musel být pro tebe šok."
"Pro tebe by nebyl?"
"Určitě." Taky že byl. Copak mi to nepoznáš na očích? "Co's dělal dál?"
"Nejdřív ze všeho jsem zavolal Zelienskému. Vzpomínáš si na starýho Leona, ne? Sotva Matthias dorazil do Shenandoah, okamžitě zval Zelienského na večeři - dělal to tak léta."
"Sehnal jsi ho?"
"Jistě. A pověděl mi podivnou věc. Prý Antonína neviděl už bůhvíkolik měsíců, že Matthias neodpovídá na jeho telefonáty aspoň ne osobně - a že má pocit, že veliký premiér už nemá na údolí čas."
Pocit déja vu byl dokonalý. Michael si vzpomněl: "Ty a Zelienski jste přátelé, že?"
"Známe se hlavně přes Antonína. Tu a tam zajde na oběd nebo na šachy. Na večeři ne - nerad jezdí v noci. Jenže mně jde o to, že Matthias není na jediném místě, kde by mohl trávit dovolenou. Nedokážu si představit, že by se nechtěl s Leonem vidět - ty snad jo? A vůbec, Zelienski ho vždycky nechá vyhrát."
"Taky si nedokážu představit, že bys to nechal jen tak."
"Máš pravdu, nenechal jsem to jen tak. Zavolal jsem k Antonínovi do kanceláře a chtěl jsem mluvit s jeho prvním asistentem. Zdůraznil jsem, že chci mluvit s někým, kdo ministerského předsedu zastupuje v době nepřítomnosti, protože se chci zeptat na něco velmi důležitého. A hádej, koho mi poslali k telefonu!"
"Koho?"
"Emoryho Bradforda. Pamatuješ na něj? Bumerang Bradford, postrach generálů, které předtím vynášel do nebe. Udivilo mě to. Obdivuju ho za to, že měl odvahu změnit názor, i když podle mě ho Matthias právě proto nesnášel - rozhodně vždycky projevoval větší sympatie k těm, co si natloukli hubu, protože svůj názor nezměnili."
"Co ti povídal Bradford?" Michael sevřel skleničku v ruce ze strachu, že ji upustí a rozbije.
"Chceš vědět, jak reagoval, když jsem mu vysvětlil, co si myslím? Samozřejmě jsem se o té ženské nezmínil ani slůvkem - ani to nebylo třeba. Bradforda to pěkně vzalo i tak. Prosil mne, abych o tom nikde nemluvil ani nepsal, že Matthias se se mnou spojí sám. Slíbil jsem a ještě odpoledne mi posel přinesl zprávu od Matthiase. Až do téhle chvíle jsem se svého slibu držel - jenže nevěřím, že by to chtěl zatajit zrovna před tebou."
"Nevím, co na to říct."
Havelock povolil sevření prstů a zhluboka vydechl. Připravoval se položit nejdůležitější otázku svého života.
"Pamatuješ se, jak se jmenovala ta pevnost? Ta, jak jsi o ní nikdy předtím neslyšel?"
"Jistě," přisvědčil Alexander a měřil si ho pohledem. "Nikdo neví, že to vím. Ani odkud."
"Povíš mi to? Ode mne se taky nikdo nedoví, odkud to vím. Ruku na to."
"Proč to chceš vědět, Michaeli?"
Havelock se odmlčel a pak se usmál. "Pošlu mu tam květiny nebo nějaké ovoce. A taky dopis."
Novinář přikývl. "Jmenuje se to Poolův ostrov, někde na pobřeží Georgie."
"Díky."
Alexander si všiml, že Michaelova sklenice je prázdná. "Hele, máme dopito. Nalej si a když už to budeš mít v ruce, kápni i mně. Místní pravidla, vzpomínáš?"
Michael vstal a zavrtěl hlavou; stále se ještě usmíval, i přes napětí, které cítil.
"Rád ti naleju; ale jinak už budu muset letět." Zvedl novinářovu sklenici. "Před hodinou jsem měl být v McLeanu."
"Ty odjíždíš?" Alexander nevěřil svým uším. "A co ty zprávy z Londýna, co's mi s nimi chtěl vynahradit večeře?"
Havelock mu nalil brandy. "Rozmyslel jsem si to," prohlásil. "Možná jsem se unáhlil."
"Taky, člověku zkazíš radost," zašklebil se Alexander.
"No, je to na tobě. Týká se to jedné pořádně zamotané a tajné výzvědné operace, která podle mě nebude k ničemu. Chceš si to poslechnout?"
"Stačí, chlapče! Jsi vážně na špatný adrese. Antonín má pravdu - osmdesát procent všech tajných operací jsou vlastně šachy, co hrajou idioti za peníze starejch paralytiků!"
Michael vlezl do auta a ucítil slabý zápach cigaretového dýmu.
"Tys kouřila," vyčetl Janě.
"Nachytal's mě na švestkách," přiznala se. "Co Bradford? Přiláká ho sem?"
Havelock nastartoval, zařadil rychlost a vyjel z příjezdové cesty.
"Už můžeš vstát."
"Co je s Bradfordem?"
"Necháme ho ještě chvilku vydusit "
Jana se vysoukala na sedadlo a vytřeštila na něj oči. "To nemyslíš vážně!"
"Pojedeme celou noc, ráno si chvilku odpočineme a pak zase dál. Chci tam být zítra odpoledne."
"Proboha, kde?"
"Na Poolově ostrově - ať je to, kde chce."

24

Ostrov ležel kousek od pobřeží na východ od Savannah; ještě před pěti lety to byl jen řídce obydlený proužek země o rozloze ani ne osm čtverečních kilometrů. Poté jej však zabrala vláda pro průzkum oceánu a od té doby vídali rybáři, jak na něj několikrát týdně směřují helikoptéry z Hunterovy letecké základny a přistávají někde za vysokými borovicemi, které lemovaly kamenitý břeh.

Do Savannah dorazili asi v půl čtvrté odpoledne a ve čtyři se již ubytovávali v zapadlém motelu u dálnice. Ve čtyři dvacet vyšli na molo, právě včas, aby si mohli prohlédnout rybáře vracející se z lovu; ve čtvrt na šest už si s několika z nich pohovořili a v půl šesté Havelock vyhledal majitele přístavu. Za deset minut šest přešlo z ručky do ručky dvě stě dolarů a Michael měl od toho okamžiku k dispozici šestimetrový člun s přidaným motorem o síle dvanácti koní; mohl ho vrátit podle libosti a noční hlídač přístavu byl o transakci informován.
Po dálnici se vrátili do Fort Pulaski, kde Michael navštívil obchod se sportovními potřebami a nakoupil vše potřebné: pletenou čepici, svetr, keprový oděv a tlusté boty s gumovými podrážkami - všechno v černé barvě. Kromě šatů si koupil ještě vodotěsnou baterku, pytlík z voskovaného plátna, lovecký nůž a pět balíčků jedenapůlmetrových kožených tkaniček.
"Svetr, čepice, baterka, nůž," vypočítávala Jana nazlobeně. "Všechno jenom jednou. Jak to? Jdu do toho s tebou."
"Nejdeš."
"Zapomněl's na Prahu a na Varšavu? Na Terst a na Balkán?"
"Já ne, ty. Pokaždé jsme tam měli pomocníka, na kterého jsme se mohli v případě potřeby spolehnout - i kdyby jenom proto, abychom získali čas. Někdo na velvyslanectví nebo na konzulátu, kdo měl po ruce vhodnou pohrůžku."
"Nikdy jsme ty lidi nepoužili."
"Taky nás nikdy nechytli."
Pohlédla na něj a bylo vidět, že mu neochotně dává za pravdu.
"Takže - jak mám vyhrožovat já?"
"Sepíšu ti to. Tamhle přes ulici vidím papírnictví - potřebuju poznámkový blok a kopírák. Pojďme."
Jana seděla v křesle vedle psacího stolu v jejich pokoji a Havelock psal; odebírala od něj kopie vytržené z bloku a kontrolovala, zda jsou čitelné. Popsal devět stránek, které zaplnil naprosto přesnými informacemi, očíslovanými a vyvedenými tiskacími písmeny. Šlo o soupis vybraných přísně tajných výzvědných operací, které Spojené státy podnikly v Evropě během posledních osmnácti měsíců; byly tu zaznamenány prameny, jména informátorů, tajných agentů a dublérů, stejně jako seznam diplomatů na třech velvyslanectvích, kteří byli ve skutečnosti řídícími orgány CIA. Na desáté stránce popsal události na Costa Brava, přičemž jmenoval Emoryho Bradforda a lidi, kteří měli v rukou důkazy, jež mohli získat pouze ze spolupráce s KGB; dále citoval důstojníka VKR v Paříži, který připustil, že Sověti o celé maškarádě věděli. Na jedenácté stránce se zmínil o osudovém setkání na Palatinu a o americkém agentovi, který za něj položil život, když se dozvěděl, že ve Washingtonu sedí banda lhářů a podvodníků. Dvanáctá stránka pojednávala o akci v Col des Moulinets a o rozkazu k jeho popravě vydaném pod kódovým jménem Nejasnost. Třináctá a poslední stránka obsahovala pravdu o lidickém vrahovi, který si říkal Jakob Handelman a o účelu jisté farmy v Mason Falls v Pennsylvánii, která využívala otrocké práce stejně účinně jako tábory Alberta Speera. Poslední řádka byla jasná nade vši pochybnost: Ministerský předseda Anthony Matthias je proti své vůli držen ve vládní pevnosti nazývané Poolův ostrov v Georgii.
"Tady to máš," pravil, předal Janě poslední papír a protáhl se. Celé tělo ho bolelo: psal zuřivým tempem přinejmenším dvě hodiny. Zatímco Jana četla, zapálil si cigaretu a přešel k oknu s výhledem na dálnici a na moře; byla tma a na obloze poseté obláčky zářil měsíc. Počasí bylo dobré a moře klidné: doufal, že to tak vydrží.
"To jsou silná slova, Michale." Jana odložila na stůl poslední kopii.
"Je to pravda."
"Promiň, ale mně se to nelíbí. Takhle může přijít spousta lidí - i přátel - o život."
"Kromě posledních čtyř stránek. Tam žádní přátelé nejsou... až na Apače, a ten je po smrti."
"Tak použij jenom poslední čtyři stránky," navrhla Jana. Havelock se odvrátil od okna. "Ne. Musím to dotáhnout do konce, nebo s tím vůbec nezačínat. Tady neexistuje žádná střední cesta: musí věřit, že jsem toho skutečně schopný. A hlavně musí věřit tomu, že ty to uděláš. Kdyby jen na chvilku zapochybovali, je po mně a po tobě vlastně taky. Musíme tu hrozbu myslet vážně."
"Předpokládáš, že tě chytí?"
"Jestli najdu to, co čekám, nechám se chytit sám."
"To je šílenství!" vykřikla Jana a vyskočila z křesla.
"Není. Obvykle se nepleteš, jenomže teď jo. Ten ostrov je právě ten spojovací článek, který jsme hledali." Vykročil k židli, na kterou si položil svůj nákup. "Obleču se a pak vypracujeme plán telefonního spojení."
"Myslíš to vážně?"
"Pochopitelně."
"Takže budky," povzdechla si. "Žádný hovor delší než dvanáct vteřin."
"A jenom jedno číslo." Michael se obrátil a vyrazil směrem ke stolu; uchopil tužku, načmáral číslo na papír, který vytrhl a podal Janě. "Tady je: je to nouzové středisko konzulárních operací. Vytoč ho přímo - ukážu ti, jak - a hlavně měj plnou peněženku drobných."
"Nemám peněženku."
"A taky žádné šaty ani peníze," doplnil Havelock a přitáhl si ji za ramena. "Můžeš to napravit. Aspoň se na chvíli rozptýlíš. Půjdeš nakupovat."
"Ty ses zbláznil."
"Ne, myslím to vážně. Nebudeš mít moc času, ovšem většina obchodů v nákupním centru zavírá až v půl jedenácté. Taky je tam kuželkárna, pár restaurací a nonstop samoobsluha."
"Děláš si legraci!" Odtáhla od něj obličej a probodla ho pohledem.
"Nedělám. Věř mi, je to bezpečnější než budky na dálnici." Mrkl na hodinky. "Je deset minut po deváté a Poolův ostrov je asi tak tři kilometry od břehu. Nemělo by mi to trvat déle než dvacet minut - takže řekněme, že v deset tam budu. V

jedenáct začneš volat na tohle číslo a řekneš jim ‚Kulečník nebo loterie`. Pamatuješ si to?"
"Jasně. Kulečník nebo loterie."
"Dobře. Když ti hned neodpoví, zavěš a najdi si jinou budku. Volej každou čtvrthodinu."
"A jak mi mají odpovědět?"
Havelock se zamračil. "Radši loterii."
"Radši loterii. A co dál?"
"Za další čtvrthodinu jim zavoláš naposledy - zvedne to někdo jiný než původní operátor. Nepředstaví se ti; ale řekne to heslo. Jakmile to udělá, přečti mu první dvě řádky na první stránce. Kopie si vezmu s sebou. Přečti to rychle a zavěs."
"A pak budu čekat." Jana se k němu opět přitiskla. "Naše nepřenosné vězení."
"Silně nepřenosné. V samoobsluze si nakup jídlo a zůstaň tady. Nevycházej ven. Přijdu za tebou."
"Jak dlouho to podle tebe bude trvat?"
Havelock ji jemně odstrčil a podíval se na ni. "Den, dva. Možná míň, ale přece jenom..."
"A co když-" Jana nedokázala větu dokončit; oči se jí zalily slzami.
"Po třech dnech zavolej do Fox Hollow Alexanderovi a řekni mu, že mě zabili nebo unesli a že vězní Matthiase. Pověz mu, že máš důkazy, které jsem vlastnoručně sepsal, plus kazetu s mým vyprávěním, jak jsem ji nahrál u Salanna v Cagnes-sur-Mer. Za takových okolností už nebude moct vycouvat. Pomůže ti: jeho milované republice chce někdo podrazit nohy." Michael se odmlčel. "Jenom ty poslední čtyři stránky," dodal pak. "Těch prvních devět spal. Máš pravdu, nemůžu je takhle nechat zabít."
Jana zavřela oči. "To ti nemůžu slíbit," opáčila. "Miluju tě. Kdybych o tebe měla přijít, už na nich nebude záležet. Ani na jednom."

Moře se silně vlnilo, jako ostatně vždy, když se pobřežním proudům postaví do cesty nějaká překážka. Plavil se asi půl kilometru od skalnatého pobřeží ostrova; přibližoval se k němu ze závětrné strany, takže vítr odnášel zvuk motoru směrem na moře. Brzy ho stejně vypne a dovesluje k nejtemnější části pobřeží, kde nad korunami borovic prosvítalo jakési světlo.
Ještě před vyplutím se dohodl s nočním hlídačem tak, jak by to udělal každý zkušený agent, kterýsi najímá loď a ví, že může nastat situace, kdy ji bude muset ponechat svému osudu. Člověk se sice nezbavuje prostředků, které mu mohou pomoci uniknout, pokud to není absolutně nutné, ale zároveň se je snaží co nejlépe zakamuflovat, i kdyby tím získal jen chvilku času: pět minut zmatku většinou stačí k útěku. Až doposud se však nic zvláštního nedělo - vyjede tedy člunem na břeh tak, jak předpokládal.
Teď! Zmáčkl škrtící klapku, motor zakašlal a ztichl. Vylezl si na prostřední sedačku a zvedl vesla. Proud byl silnější, než si původně myslel; bojoval s odlivem a doufal, že skončí dřív, než mu umdlí ruce. Zranění z Col des Moulinets ho zase začínalo bolet: bude muset být opatrný a opírat se do vesel celým tělem...
Ozval se nějaký zvuk. Nebylo to pleskání vesel ani šplouchání vody narážející na příď: byl to tlumený hukot lodního motoru. Asi kilometr od něj se rozsvítil reflektor a začal pročesávat hladinu. Hlídkový člun se vynořil zpoza ostrova a mířil přímo k němu. Že by měli na ostrově sonar? Zvukové vlny, které se pohybují těsni nad hladinou a odrážejí se od přibližujících se plavidel? Nebo šlo o pravidelnou hlídku? Na nějaké uvažování nebyl čas. Předklonil se, zvedl vesla z úchytek a zasunul je pod sedačky; sebral uvazovací lano a přehodil je přes příď, načež sklouzl přes bok člunu do vody. Zhluboka dýchal a napínal svaly, aby se ubránil chladu. Přidržel se hřídele lodního šroubu a nacákal na motor vodu, aby ho ochladil: protože jel dost pomalu, za pár minut by jenom hodně citlivá ruka dokázala poznat, že motor běžel - pokud by vůbec někoho napadlo si to ověřovat.
Světlo reflektoru ho oslepilo: loďku zahlédli. Vzdálený motor zaburácel a rozječela se siréna. Hlídkový člun se řítil přímo na něj. Potopil se a plaval po proudu směrem od ostrova; loďka byla pořád asi půl kilometru od břehu a málokdo by se v těchto vodách odvážil takovou vzdálenost přeplavat. To mu možná pomůže, až člun objeví.
Velký hlídkový člun přirazil k loďce a vypnul motor. Michael se vynořil asi dvacet metrů za jeho zádí a přetáhl si vlněnou čepici přes hlavu. Reflektor pořád pročesával hladinu: musel se ještě dvakrát ponořit a vyplavat, až když se světlo vzdálilo. Reflektor se nakonec přesunul dopředu a světlo tančilo na vlnách u přídě a po stranách lodi. Dva muži s háky vzali veslici do vleku; ten na přídi zvolal: "Leův přístav, pane poručíku! V Savannah! Registrační číslo GA nula osm dva!"
"Vyřiďte základně, ať zavolají do Leova přístavu v Savannah a spojí más!" zařval důstojník na neviditelného radistu v otevřené kabině. "Číslo GA nula osm dva!"
"Ano, pane!" zněla odpověď.
"A uvědomte základnu o naší poloze. Ať provedou bezpečnostní kontrolu sektoru čtyři."
"Loďka by tam nikdy nemohla doplavat, pane poručíku," namítal muž s bidlem na zádi. "Uvízla by v sítích. Všude, kde nejsou skály, máme rozložené sítě."
"Tak co tady ksakru teda dělá? Jsou v ní nějaký šaty nebo něco?"
"Nic, pane!" křičel první muž a slézal do loďky. "Akorát smrdí rybinou."
Havelock šlapal vodu a sledoval scénu před sebou. Divná věc: muži v hlídkovém člunu měli na sobě khaki uniformy. Tedy pozemní vojsko, nikoli námořnictvo. Na druhou stranu, člun měl registrační číslo námořnictva.
"Pane poručíku!" Ve dveřích kabiny se objevila postava se sluchátky na hlavě. "Hlídač u Lea tvrdí, že tu loďku měli půjčenou nějací opilci a přijeli s ní pozdě. Nejspíš ji špatně uvázali a odliv ji odnesl. Byl by rád, kdybychom mu ji přitáhli zpátky, mohlo by ho to stát hodně. Loď sama stojí za houby, ale ten motor má cenu."
"Moc se mi to nelíbí," prohlásil důstojník.

"Ale pane! Komu by se chtělo v týhle vodě plavat půl kilometru? A rybáři tu prý viděli žraloky."
"Co když pluje odtamtud?"
"Přes ty sítě?" podivil se muž s hákem na zádi. "Kudy?"
"Sakra! Hoďte sem ten provaz. Ještě projedeme kolem sítí. Tohle nám Leo zaplatí!"
Havelock pochopil, že noční hlídač udělal víc, než za co dostal oněch sto dolarů. Motor hlídkového člunu zařval; první muž vylezl na palubu a společně s druhým přivázali loďku k zádi. O pár vteřin později už člun směřoval k pobřeží.
Sítě. Lehká tkanina, napjatá a udržovaná na hladině korkovými nebo pěnovými plaváky propojenými strunami: ryby nemohly struny přerušit, ale lodní vrtule ano. V takovém případě by se automaticky spustil poplach. Skály. Části pobřeží, na nichž se s žádnou lodí přistát nedalo. Bude muset mít ten hlídkový člun na očích.
Žraloci. Zatím nemělo smysl o nich uvažovat.
Hlavně se musel soustředit na to, jak se dostat k ostrovu. Proud byl nesnesitelný, i když se mu dařilo pomalu postupovat vpřed: když zahlédl mezi stromy řadu světel, pochopil, že se konečně přibližuje. Na čase nezáleželo; jediným ukazatelem ubíhajících minut byla bolest v rukou a v nohou. Potřeboval se dostat k nějaké síti nebo ke skále, aby se mohl zastavit.
Napřed síť. Po tlusté nylonové šňůře přeručkoval až k velkému plováku ve tvaru záchranného kruhu; pak se přitáhl a do kolenou mu vrazil nějaký špičatý předmět - byl u skály. Do těla mu bušil příboj. Držel se sítě a lapal po dechu.
Reflektory mezi borovicemi pohasínaly: bezpečnostní kontrola sektoru čtyři vyzněla naprázdno. Když mezi stromy zmizel poslední světelný paprsek, přiblížil se ke skalisku a ze všech sil se přidržovat sítě. Musí na ty kameny dát pozor - tisíciletý příboj je nabrousil a zašpičatěl. Stačil by náraz jediné vlny a mohl by na nich vypustit duši.
Vrhl se doleva přes síť a - síť zmizela! Pod sebou ucítil písek: podařilo se mu překročit umělé bariéry a proniknout na ostrov.
Vylezl z vody a sotva dokázal pohnout rukama; nohy se mu třásly a vypovídaly službu. Měsíc vykoukl zpoza mraku a osvítil písečný přesyp zarostlý divokou travou; zamířil k němu. Vyšplhal se na suchý písek, překulil se na záda a zahleděl se na noční oblohu.
Ležel tam asi půl hodiny, dokud se mu v rukou nerozproudila krev a nohy ho nezačaly poslouchat. Uvažoval o tom, že před deseti - a možná ještě i před pěti - lety by se z takové situace dokázal dostat během čtvrt hodiny a nemusel by pak ani odpočívat; teď by si ovšem s chutí dal pár hodin šloňka a předtím horkou koupel.
Zvedl ruku a podíval se na hodinky. Deset hodin, čtyřicet tři minuty. Za sedmnáct minut Jana poprvé zavolá na konzulární operace; chtěl si před tím prvním telefonátem ještě prohlédnout ostrov, vymyslet si nejlepší taktiku - bohužel, bylo pozdě. Opozdil se skoro o tři čtvrtě hodiny proti původnímu plánu. Ovšem, kdyby se mu nepovedlo dorazit na ostrov, plán by ztratil smysl docela.
Vstal, protáhl si nohy, protřepal ruce a několikrát zakroutil trupem; přitom cítil, jak se mu na tělo lepí mokré šaty a jak ho na kůži škrabe písek. Nicméně mu stačilo, že dokáže jednat, že mozek stále ještě vysílá signály do svalů. Dokáže se hýbat v případě nutnosti dokonce rychle - a jasně uvažovat. Nic jiného nepotřebuje.
Zkontroloval svou výstroj: vodotěsnou baterku měl připevněnou k opasku hned vedle pytlíku z voskovaného plátna. Na druhé straně se houpal lovecký nůž v pochvě. Otevřel pytlík a nahmatál obsah: třináct popsaných stránek bylo dokonale suchých a stejně tak malá španělská pistole. Vytáhl zbraň, zastrčil si ji za opasek a znovu sáček upevnil; sáhl do kapes, kožené tkaničky byly sice vlhké, ale žádnou neztratil. Měl jich přesně deset: kdyby jich potřeboval víc, ztratí smysl i ty ostatní. Byl připraven.
Kroky. Zaslechl skutečně kroky? Pokud ano, nemohly pocházet z písečné pláže ani z borového lesa: bylo to skřípání a dunění těžkých bot na tvrdém povrchu. Havelock se přikrčil, přeběhl do skrytu stromů a zadíval se po směru zvuku.
Po jeho levici se ozvaly další kroky a přibližovaly se. Proplížil se až na kraj lesíka, kde se natáhl na zem a zvedl hlavu, aby zjistil, co se vlastně děje. To, co uviděl, vysvětlovalo zvuk kroků, ale nic víc. Přímo před ním se táhla široká betonová silnice, za kterou se tyčila aspoň šest metrů vysoká palisáda, zpoza které vycházelo světlo. Přesně tuhle záři viděl ještě z moře.
První voják se vynořil napravo od něj a pomalu pochodoval směrem k němu. Podobně jako posádka hlídkového člunu byl oblečen do vojenské uniformy, jenže u pasu se mu houpalo pouzdro s pistolí Colt .45. Byl to mladý pěšák na stráži a jeho znuděný pohled naznačoval, jaký má názor na tohle plýtvání časem a tělesnou silou. Jeho protějšek se vyloupnul ze stínů nalevo, asi padesát metrů od něj: kráčel ještě pomaleji než jeho kolega. Setkali se ani ne patnáct metrů od Havelocka.
"Už to víš?" zeptal se voják napravo.
"Jo. Odliv odnesl ze Savannah nějakou pramičku s motorem, nic víc. Nikdo v ní nebyl."
"Zkontroloval někdo motor?"
"Jak?"
"Olej. Jestli je teplý. Po jízdě vždycky bývá, jako u každého motoru."
"Ale no tak! Prosím tě, jak by se sem někdo mohl dostat?"
"Neříkám, že by mohl. Říkám jenom, že se to takhle dá zjistit."
"Zapomeň na to. Pročesávají ostrov - nejspíš pro případ, že někomu narostly křídla. Těm lampasákům to tady vážně leze na mozek."
"Tobě by to nelezlo?"
Strážný vlevo se podíval na hodinky. "Na tom něco je. Uvidíme se uvnitř."
"Jo, jestli se ukáže Jackson. Včera večer přišel o půl hodiny později. Věřil bys tomu? Prý se chtěl dokoukat na nějakej film v televizi!"
"Takhle on blbne pořád. Willis mu onehdá říkal, že jednoho krásnýho dne se prostě někdo sebere a odejde a bude

tvrdit, že stráž přebral. Nech ho, ať se ukřižuje sám."
"Ze všeho se stejně vykecá."
Vojáci se obrátili a vydali se každý na svou obchůzku. Michael si dával dohromady to, co pochytil z jejich rozhovoru: nějaká jednotka pročesává ostrov a hlídka už pomalu končí - disciplína tu asi nebyla právě nejtvrdší, když se mohlo střídání opozdit o půl hodiny. To se mu nezdálo: ostrov byl zabezpečený jako pevnost a přitom strážní brali svou službu na lehkou váhu - jako by šlo o něco dokonale zbytečného. Proč?
Odpovědí bylo staré pravidlo: řadoví vojáci a nižší důstojníci vždycky poznají nesmyslnou práci jako první. To ovšem musí znamenat, že poplašná zařízení na pobřeží jsou doplněna senzory uvnitř. Michael si prohlížel vysokou palisádu: byla nová a nebylo třeba zvláštní fantazie k tomu, aby si člověk představil nášlapné dráty za ní - dvojité svazky, které spouštěly poplach jako reakci na tlak nebo na tělesné teplo a pod nimiž nebylo možné podlézt ani podkopat tunel. Pak si všiml toho, na co se předtím nijak nesoustředil: plot zatáčel podél betonové cesty. To znamenalo, že mimo jeho dohled musí stát brány, hlídaná vstupní vrátka, kterými se jedině dalo proniknout dovnitř. Skutečně, hlídka si mohla dovolit být trochu laxní. Pročesávají ostrov.
Vojáci s baterkami procházejí mezi stromy a hledají stíny. Začali kousek od něj, na místě nazývaném sektor čtyři, a obcházejí ostrov. Je jich tak dvanáct, třináct. A vrátí se zase na místo, kde začali... noc byla temná a měsíc svítil jen sporadicky. Časem bude moci využít pátrací četu ke svému prospěchu - nic jiného ho ani nenapadlo - ale aby to mohl udělat, bude muset jednat teď. Okamžitě.
Voják napravo byl nejen nejblíž, ale také bylo logické se s ním vypořádat nejdříve. Skoro už zašel za zatáčku a zmizel mu z dohledu; Havelock vstal, přeběhl silnici a utíkal po písku. Pleskání jeho promočených bot ho dohánělo k šílenství. Dorazil k zatáčce: asi tři sta metrů před sebou zahlédl světla u brány. Přidal do kroku a blížil se k pomalu kráčejícímu strážnému; doufal přitom, že šumění stromů přehluší vrzání jeho bot.
Když byl od vojáka asi šest metrů, strážný se vyjeveně zastavil a otočil hlavu. Havelock překonal poslední tři metry jediným skokem, pravačkou ucpal vojínovi ústa a levačkou ho chytil za zátylek. Oba dopadli na zem.
"Ne abys křičel!" vyzval ho šeptem. "Tohle je bezpečnostní cvičení - jako hra na vojáčky, chápeš? Půlka posádky o tom ví, půlka ne. Teď tě odtáhnu na druhou stranu silnice, svážu tě a dám ti roubík, ale neboj, nebude to bolet. Prostě jsem tě vyřídil. Jasný?"
Mladý strážný byl natolik v šoku, že nedokázal odpovědět: jenom mrkal vyvalenýma očima. Michael se na něj spolehnout nemohl - respektive, nemohl se spolehnout, že mladík nezpanikaří. Sebral jeho čepici, která mu při pádu spadla, a aniž by pustil jeho ústa, odtáhl vojáka přes silnici mezi borovice. Ve tmě se zastavil a odhodil své břemeno na zem: nacházeli se teď hluboko v sektoru čtyři.
"Teď dám pryč ruku," upozornil Michael a poklekl. "Ovšem jestli hlesneš, budu tě muset uspat, jasný? Jinak bych ztratil body. Rozumíš?"
Mladík přikývl a Havelock pomalu odtáhl dlaň, připraven ji při prvním hlasitějším zvuku přitisknout zpátky. Strážný si protřel rukama obličej a klidně pravil: "Tys mě vylekal! Co se to k čertu děje?"
"Jak jsem říkal," prohodil Michael, odepnul vojákovi pás se zbraněmi a sundal mu blůzu. "Bezpečnostní cvičeni." Sáhl do kapsy pro tkaničku a svázal strážnému ruce za zády. "Máme se dostat dovnitř."
"Za plot?"
"Jo."
"To se vám nepovede. To si piš!"
"Myslíš poplašný zařízení?"
"Třeba. Zrovna tuhle na plotě shořel jeden pelikán - prskal tam dobrý půl hodiny. A tumáš - druhej den jsme měli k obědu kuře."
"A co uvnitř?"
"Co uvnitř?"
"Jsou tam taky poplašný zařízení?"
"Jenom v Georgetownu."
"Cože? Co je to Georgetown?"
"Hele, neuč mě znát pravidla. Správně bych ti měl říct jenom jméno, hodnost a číslo!"
"Co brána," zavrčel Havelock výhrůžně. "Kdo tam je?"
"Stráž u brány, kdo jiný? Kdo vyjde ven, musí někudy zpátky."
"Teď mi povíš -"
Michael zachytil koutkem oka nové světlo: probleskovalo mezi borovicemi, zatím ještě daleko od nich, ale neúprosně se blížilo. Pátrací četa končila prohlídku ostrova a na další hovor už nezbýval čas. Utrhl vojákovi kus košile, zmuchlal ho a nacpal mu ho do pusy, kde jej přichytil další tkaničkou. Třetí tkanicí mu svázal kotníky.
Oblékl si jeho blůzu, opasek s pistolí si připnul k pásu a svou pletenou čapku nacpal do kapsy. Na hlavu si nasadil vojenskou čepici, stáhl si ji do očí a zpod svetru vytáhl baterku. Pak si vybral průchod mezi stromy, propočítal, kde asi pátrači budou, a rozběhl se šikmo porostem směrem k jakémusi skalisku nebo pláži - nevěděl, co to je.
Přimáčkl se ke kameni a počkal, až kolem projde poslední voják: sotva se to stalo, Michael se vyšvihl a vrhl se na pochodující postavu. Zkušenými hmaty, naučenými při mnoha podobných příležitostech, chytil vojáka za krk, přidusil ho a strhl s sebou k zemi. Za půl minuty už byl vojín v bezvědomí svázaný na rukou i na nohou, s roubíkem v ústech. Havelock se rozběhl, aby dohonil zbytek jednotky.
"Dobře, chlapci!" zazněl velitelský hlas. "Končíme! Zpátky do boudy!"
"Sakra, kapitáne," zazněl se nějaký voják. "Už jsme se těšili, že nám sem vezete loď plnou kurev, a místo toho jsme si jen hráli na hledání pokladu!"

"Řekněme radši, že to byla zkouška nanečisto, gumbá. Příště se vám to povede."
"Vždyť se mu ani nepostaví!°` zařval jiný voják.
Havelock se prodíral lesem ve směru, kde viděl světla baterek. Došel na silnici - světlý beton se leskl v záři reflektorů u brány. Jednotka přešla neuspořádaně přes vozovku a Michael se prodral dopředu, aby nebyl poslední. Minuli ocelovou konstrukci, u které stál strážný a nahlas počítal.
"Jeden, dva, tři, čtyři..."
Byl číslo osm; sklonil hlavu a rukama si protíral oči. "Sedm, osm, devět..."
Byl uvnitř! Sundal si ruce z očí a vzhlédl.
To, co uviděl, mu vyrazilo dech. Sotva se dokázal pohnout jakoby se zčistajasna ocitl v jiném světě, v jiném století. To, co stálo kolem něj, bylo jako scéna ze surrealistického snu, součást abstrakce, reality rozbité na kusy.
Nestál v ohradě na malém ostrůvku kousek od pobřeží Georgie. Stál přímo ve Washingtonu, D.C.

25

Bylo to něco na způsob horečnatého snu: pokroucená realita, znásilněná tak, aby vyhovovala nějaké ďábelské, fantastické vizi. Vedle třímetrových fotografií známých míst stály zmenšené modely budov a památníků; kolem nich se táhly úzké uličky lemované stromy, které začínaly stejně náhle jako končily uprostřed prachu a trávy. Světelná záře pouličních lamp se odrážela od masívních dveří na průčelích budov, které ani budovami nebyly - byla to jen ta průčelí, zezadu podepřená vzpěrami.
Uviděl skleněné dveře vládní budovy a kousek od nich kamenný portál nového velitelství FBI; přes ulici od nich, za malým parkem s bílými lavičkami, stály hnědé schody k hlavnímu vchodu do Pentagonu. V dálce nalevo prosvítala vysoká tepaná mříž, v jejímž středu se otvírala brána se skleněnými strážnicemi po stranách: Jižní portik, vjezd do Bílého domu. Neuvěřitelné!
Všude kolem se leskla auta v životní velikosti: taxi, dvě vojenská vozidla, dvě obrovité limuzíny - každé zaparkované jinde, rozeseté po okolí jako nehybné symboly nějakého jiného světa. A když už jsme u symbolů, za miniaturním parčíkem se rýsovaly další modely, asi dva metry vysoké: Jeffersonův památník, Washingtonův pomník, zalité světlem... zdálky naprosto dokonalé, zaměnitelné se skutečností.
Bylo tu všechno a bylo to úplně šílené! Vypadalo to jako rozložené kulisy k nějakému filmu, plné podivných zrnitých fotografií, zmenšených modelů a nedokončených konstrukcí. Celá scéna mohla být dílem představivosti nějakého filmového režiséra, který se pokoušel vyrovnal se zlým snem, jejž pio něj představoval Washington.
Ďábelské. Bizarní, skrznaskrz falešný svět, který měl vytvářet překroucený obraz reality vzdálené stovky kilometrů! Havelock to dlouho nedokázal přijmout. Potřeboval se dostat pryč, potřeboval najít aspoň špetku zdravého rozumu, pokusit se objevit smysl tohoto příšerného divadla. A najít Antonína Matyáše.
Jednotka se začala rozcházet - někdo vlevo, ostatní vpravo. Za umělým průčelím vládní budovy se rozkládal řídký trávník, pár vrb a temnota. Najednou se zezadu od brány ozval proud nadávek a Michael nadskočil.
"Ten zatracenej parchant, kde se zase fláká!"
"Kdo, seržante?"
"Jackson, pane poručíku! Už zase přijde pozdě!"
"Půjde k raportu, seržante. Všiml jsem si, že disciplína tady pěkně polevila. Bude třeba ji utužit."
V pátrací jednotce to pobaveně zaševelilo, několik vojáků se s tichým smíchem ohlédlo. Havelock toho momentu využil a zmizel za rohem, na trávníku ve stínu.
Opřel se o stěnu: byla pevná, nepatřila k falešnému průčelí. Skrčil se ve tmě a snažil se přemýšlet. Pochopitelně věděl, že Rusové mají u Novgorodu výcvikové středisko zvané Americký tábor, kde se žilo "po americku": byly tam obchody, samoobsluhy, motely a benzínové pumpy, používala se tam americká měna a mluvilo se americkou angličtinou, slangem a různými nářečími. Také slyšel o jiných sovětských pokusech - odehrávaly se na Urale, kde vystavěli celé americké vojenské základny, v nichž se žilo podle amerických vojenských řádů a kde se také mluvilo americkou angličtinou. Všechno muselo být opravdové, až do nejmenšího detailu - až po vojenskou hantýrku. A pak tu samozřejmě byli pamiňáčiki - takzvaní cestovatelé - tajná operace, kterou Rostov v Aténách označil za paranoidní, ale která i přesto stále probíhala. Byli tu muži a ženy, které přivezli do Ameriky jako děti a umístili je do rodin jako syny a dcery, takže vyrostli v americkém prostředí a získali americké zvyky -jejich posláním ovšem bylo sloužit Sovětskému svazu. Říkalo se (a Rostov to potvrdil), že aparát pamiňáčiků pohltila Vojennaja, šíleně tajnůstkářská skupina fánatiků, která přerůstala přes hlavu samotné KGB. Také se proslýchalo, že někteří z těchto maniaků pracují na vlivných místech. Kde končily fámy a začínala skutečnost? Co vlastně byla skutečnost - tohle zde?
Bylo to vůbec možné? Mohl si člověk aspoň představit, že Poolův ostrov byl obsazen absolventy Novgorodu a Uralu, nižší hodnosti zaplněné dospívajícími pamiňáčiky a vyšší těmi, kdo dosáhli moci a bohatství? Kdo byl schopen unést Antonína Matyáše? Emory Bradford... že by on..?
Třeba to byly jenom fámy. Lidé z Washingtonu spolupracovali s Moskvou: takové tvrzení bylo samo o sobě dost šílené. Skrčený ve tmě za zdí se ovšem nic nedozví, musí jednat, zkoumat - a především se nenechat chytit. Připlížil se k okraji průčelí a vyhlédl na osvětlené ulice. Za stráží u brány se tři důstojníci procházeli parčíkem směrem k mrňavým památníkům v dálce a čtyři vojíni se hnali k jakési boudě, která stála na trávníku mezi dvěma neznámými cihlovými stavbami, které se tvářily jako přízemí nějakého luxusního činžáku. Pak se k Havelockovu překvapení - ze dveří cihlového stavení vynořil civilista v bílém laboratorním plášti, následován dalším. Oba muži spolu tiše, ale důrazně hovořili; Michael chvíli uvažoval, jestli rozmlouvají rusky. Oba muži sešli po pěšince a na "křižovatce", na které kupodivu nefungoval semafor, zabočili doprava. Pokračovali v hovoru: jeden teď káral toho druhého, ale zřejmě nijak

zvlášť přísně. Nemluvili hlasitě; jediným skutečně hlasitým zvukem bylu vrzání cvrčků. Ať skrýval Poolův ostrov jakékoli tajemství, bylo dobře skryto pod poklidnou fasádou - která byla sama o sobě podvodem.
Když mu civilisté zmizeli z dohledu, Haveloek si všiml kovové tabule připevněné ke sloupu na druhé straně ulice. Viděl ji snad už někdy? Samozřejmě! Pokaždé, když jel do Matthiasova domu v Georgetownu. Bílá šipka a vedle ní nápis: CHESAPEAKE A OHIJSKÝ KANÁL - pitoreskní vodní příkop, který odděloval ruch Washingtonu od poklidných obytných čtvrtí Georgetownu, v jehož tichých uličkách bydleli ti nejbohatší a nejvlivnější lidé této země.
Georgetown. Jsou uvnitř poplašná zařízení?
Jenom v Georgetownu.
Takže Matthias je někde tam, na konci té ulice, za mostem, pod kterým nejspíš ani žádná voda neteče, v domě jako z filmu. Panebože! Vystavěli si snad i přesnou kopii jeho domu, aby si mohli nazkoušet jeho únos? I to bylo možné.
Antonínova rezidence byla v souladu s prezidentovým rozkazem dvacet čtyři hodiny denně pod dohledem. Nejenže to bylo možné, bylo to jediné možné řešeni: museli Matthiase unést z domova, poté, co obešli poplašná zařízení, odstranili stráže a nahradili je podle příkazu vlády - podle příkazu lhářů. Mnohokrát pečlivě nacvičená akce byla provedena.
Vyšel na ulici a nenápadně po ní vykročil, jako voják, který se jde nadechnout čerstvého vzduchu nebo se chce na chvíli vyhnout svým kolegům. Dorazil k cihlové budově vlevo a vstoupil na chodník; na ulici byla tma, neboť lampy svítily až nad vrcholky stromů. Přidal do kroku, neboť v přítmí se cítil volněji: všiml si přitom cestiček, které ubíhaly vpravo, směrem k řadě tři budek, jejichž okna svítila a leckde bylo vidět puštěné televize. Předpokládal, že tam bydlí vojenští důstojníci a jejich civilní protějšky. Absolventi Novgorodu a Uralu?
Náhle, bez předchozího upozornění, civilizace skončila. Ulice i chodník zmizely a nezbylo po nich nic než prašná cesta obklopená stromy a temnotou. Jenže, byla to cesta a tudíž musela někam vést. Havelock se dal do klusu: kdyby ho někdo zastavil, může se vymlouvat, že běhá pro zdraví - aspoň do chvíle, kdy dotěru zneškodní. Vzpomněl si na Janu, jak deset kilometrů odtud na pevnině obchází telefonní budky a opakuje vyjevenému operátorovi konzulárních operací nesmyslnou větu, na kterou nemůže nikdy dostat odpověď. Michael to věděl a kupodivu ho to jen víc rozehřívalo. Člověk dokáže přijímat rizika svého povolání a dívat se na ně s úctou, protože vyvolávají strach a opatrnost - cenné obranné mechanismy; ovšem zradu vlastních lidí jen tak spolknout neumí. Je to základ vší marnosti, důkaz nekonečného podvodu a promrhaného života.
Světlo. Vpředu vlevo. Rozběhl se a když se přiblížil, poznal, o co jde: byly to obrysy domu, část domu, dům, který končil v prvním patře hale i ten spodek byl naprosto nezaměnitelný. Byl to Matthiasův dům v Georgetownu včetně kusu ulice. Prašná cesta končila a přecházela v asfaltovou vozovku. Zíral na to v němém úžasu.
K bílým dveřím s lucerničkami a mosazným kováním vedly cihlové schody - všechno, naprosto všechno odpovídalo originálu, který stál stovky kilometrů odtud - dokonce i krajkové záclonky v oknech. Dokázal si představit místnosti uvnitř a bylo mu jasné, že i ty jsou věrné napodobeniny. V Novgorodu se učilo dobře a plody tohoto vzdělávání stačilo přenést na malý ostrůvek kousek od pobřeží Spojených států. Pane bože, co se to jen stalo?
"Stát!" ozvalo se zezadu. "Co tu ksakru děláš?"
Havelock se obrátil a snažil se přitom co nejlépe zakrýt ukořistěnou pětačtyřicítku. Strážný v civilu vylezl z houští a v ruce třímal pistoli. Havelock se ho zeptal:
"Co je? Copak si jeden nemůže vyjít na procházku?"
"Ty ses neprocházel. Utíkal jsi."
"Jogging, brácho. Tys o tom ještě neslyšel?"
"Běhám každý ráno, brácho, když zrovna nejsem po noční. Ale běhám s ostatníma po silnici a ne tady. Pravidla znáš - za sektor šest nikdo nesmí a zvlášť ne mimo cestu."
"No tak, člověče," zaprosil Havelock. "Nedělej ze sebe tak důležitýho -"
Najednou se z domu ozvala hudba, která přehlušila vrzání cvrčků. Michael tu skladbu dobře znal: Handelova Vodní hudba, Matthiasova nejmilejší. Jeho přítel byl uvnitř!
"Tyhle koncerty tu máme každej večer," řekl civilista.
"Proč?"
"Jak to mám k čertu vědět? Chodí po zahradě a přehrává si tam tyhle pitominy."
Hudba podporuje přemýšlení, Michale. A čím je hudba lepší, tím lepší jsou i tvoje myšlenky. Je mezi nimi příčinný vztah.
"To je od vás hezký, že mu to dovolíte."
"Proč ne? Nic jinýho beztak nemá. A ty koukej vypadnout, než ti z tvý erární prdele nadělám sekanou." Strážný zasunul zbraň zpátky pod sako. "A můžeš mluvit o štěstí - hele, moment! Ty máš pistoli!"
Havelock se na něj vyhnul, chytil ho za krk a přehodil si ho přes nohu; muž se svalil na zem a Michael na něj. Zarazil mu koleno do prsou, roztrhl blůzu a vytáhl lovecký nůž.
"Ty teda o štěstí mluvit nemůžeš," zašeptal. "Kde ses tu vzal? Z Novgorodu? Z Uralu? Pamiňáčik?" Michael přidržel ostří na hlídačově chřípí. "Jestli mi to nepovíš, tak ti uříznu půlku ksichtu. Především - kolik tu máte lidí? Klídek!"
Povolil sevření a strážný zakašlal.
"Nikdy se odtud nedostaneš," vydralo se z něj.
Havelock mu nařízl kůži a pramínek krve se přelil přes mužovy rty. "Neprovokuj. Hodně si pamatuju. Panimáju. Tak kolik vás tu je?"
"Jen jeden."
"Lžeš!"
"Ne, vážně! Až do čtyř jsme tady jen my dva - jeden uvnitř, druhý venku."
"Poplašná zařízení. Kde jsou a jaká?"

"Fotobuňky na dveřích."
"Víc nic?"
"Ne. To stačí, aby neutekl."
"Co zahrada?"
"Vysoká zeď. Proboha, kam by chodil? A co chcete dělat?"
"Uvidíme."
Michael popadl strážného za vlasy, odhodil nůž a udeřil ho pěstí za pravé ucho; hlídač upadl do bezvědomí. Havelock vytáhl koženou tkaničku, přeřízl ji a svázal mu ruce i nohy; nakonec muži nacpal do úst jeho vlastní kapesník a upevnil ho jednou ze tří zbylých tkaniček. Poté odtáhl bezvládné tělo do houští a vydal se k "domu".
Vodní hudba dosáhla vrcholu, dechové i strunné nástroje se spolu mísily a jejich zvuk se vznášel nad maketou domu. Havelock vystoupal po svahu podél cihlových schodů a stanul kousek od prvního okna; v podřepu se k němu připlížil a vstal. Podíval se dovnitř: pokoj vypadal přesně tak, jak si ho pamatoval z jiného místa i času - ošoupané perské koberce, těžká a pohodlná křesla, mosazné lampy. Byl to Matthiasův obývák, místo; kde obvykle přijímal návštěvy. Michael v té místnosti strávil mnoho příjemných hodin.
Znovu se přikrčil a zamířil na roh podivné budovy, obešel jej a pustil se směrem dozadu, ke zdi, kterou si velmi dobře vybavoval a která ohraničovala pozemek několik set kilometrů odtud. Musel se podplížit pod třemi okny; u druhého zjistil to, co potřeboval vědět. Obtloustlý muž uvnitř se rozvaloval na gauči, pokuřoval a s nohama na konferenčním stolku sledoval televizi. Schválně zesílil zvuk, aby přehlušil stereofonní hudbu.
Havelock doběhl ke zdi a skočil; oběma rukama se zachytil za vrcholek hradby a přitáhl se. V prsou ho píchalo a jizva na rameni se jen jen roztrhnout; natáhl se, zalapal po dechu a počkal, až bolest přejde.
Ponuře osvětlená zahrada pod ním vypadala přesně tak, jak si ji pamatoval. Z domu sem pronikalo slabé světlo podpořené lampičkou na nezbytném šachovém stolku obklopeném proutěnými křesílky; porůznu tu stál ještě další zahradní nábytek a kolem květinových záhonů se vinula dlážděná pěšinka.
Jeho přítel seděl v křesílku na konci zahrady, oči měl zavřené a soustředil se na hudbu; na nose měl jako obvykle brýle s kostěnými obroučkami a stříbrné vlasy mu splývaly po krku.
Havelock se tiše přehoupl přes zeď a seskočil na zem. Chvíli zůstal ve stínu; hudba se ztišila a zřetelně k němu doléhal zvuk televizoru. Strážný zůstane uvnitř - tedy, zůstane tam, dokud ho Michael nebude potřebovat. Až k tomu dojde, najatého pistolníka prostě zlikviduje nebo ho využije jinak - ještě se nerozhodl.
Pomalu se odlepil od hradby a vykročil po pěšince směrem k Matthiasovi.
Státník znenadání otevřel oči; Michael se k němu rozběhl s napřaženýma rukama - gesto, které mělo vyzvat k mlčení, jenže jako takové bylo ignorováno. Matthias promluvil a s tím, jak sílila hudba, zvyšoval hlas.
"To je dobré srovnání, Michale. Dobře že jsi přišel. Tuhle jsem o tobě zrovna přemýšlel, o té tvé práci, co jsi sepsal před pár týdny. O čem jen byla? Důsledky hegelovského revizionismu nebo tak nějak. Nevhodný název a mimochodem dost neskromný. Konečně, Hegel je sám svým nejlepším revizionistou, ne? Revizionista maximus! Co tomu říkáš?"
"Antoníne..?"
Matthias najednou vyskočil z křesla; oči měl vytřeštěné a tvář zrůzněnou děsem. Začal nejistě couvat s rukama napřaženýma v obranném gestu a přitom šeptal:
"Ne! Nemůžeš... nesmíš... se ke mně přibližovat! Nechápeš to, nikdy to nepochopíš! Jdi pryč!"
Havelock na něj němě zíral: šok z poznání pravdy byl stejně nesnesitelný jako pravda sama.
Anthony Matthias se zbláznil.

TŘETÍ KNIHA

26

"Ruce vzhůru! Ke zdi a roztáhnout nohy! Honem!... Opřít se o zeď, dlaně narovnat!"
Havelock poslechl, stále jakoby v transu a s očima upřenýma na Matthiase, který se krčil jako vyděšené dítě u růžového keře. Byl tak šokovaný, že ani nedokázal pořádně myslet. Jeho přítel, učitel, otec... se zbláznil. Muž, který oslnil celý svět svou genialitou a prozíravostí, se choulil ve stínu, hlava se mu třásla a oči za tlustými skly brýlí měl naplněné strachem, jehož důvod znal jen on sám.
Havelock zaslechl dunění hlídačových podrážek na dlaždicích a poznal, že přijde rána. Nějak na tom nezáleželo. Nezáleželo vůbec na ničem.
Hlavou mu prolétla bolest a nastala tma.

Ležel na koberci a před očima mu tančila bílá světélka; spánky mu zběsile pulsovaly a promočené kalhoty plné písku ho tlačily. Slyšel, jak na schodech venku pobíhají lidé a štěkají na sebe rozkazy; než vešli dovnitř, prohmatal si blůzu a opasek. Pistoli mu sice sebrali, ale jinak ho zatím neprohledali; zřejmě se to rozhodli - společně s výslechem - nechat na nadřízených.
Objevili se dva muži: jeden v uniformě majora a druhý v civilu. Toho druhého znal: byl to vládní zaměstnanec, agent konzulárních operací. Kdysi spolu pracovali - v Londýně, Bejrútu, nebo snad v Paříži? Nevzpomínal si.
"To je on," prohlásil civilista. "Bradford mi říkal, že by to mohl být on - nevěděl sice, jak by se mu to mohlo povést, ale je to on. Pověděl mi všechny podrobnosti. Naše věc to není."
"Hlavně ho odvezte odtud," opáčil důstojník. "Co s ním uděláte, je vaše starost."

"Nazdar, Havelocku." Vládní zaměstnanec pohlédl s pohrdáním na ležící postavu. "Dalo ti to práci, co? Musela to být sranda, zabít toho dědečka v New Yorku. Děláš si vlastní rezervní fond nebo co? Vstaň, hajzle!"
S třeštící hlavou a rozbolavělým tělem se Michael vydrápal na kolena a vstal.
"Co mu je?"
"Na otázky nebudu odpovídat."
"Někdo musí odpovědět... panebože, někdo prostě musí!"
"Abys měl zase volnou ruku? Máš smůlu, ty svině prašivá." Civilista se obrátil k hlídači, který postával opodál.
"Prohledali jste ho?"
"Ne, pane. Jenom jsem ho odzbrojil a spustil poplach. U pasu má baterku a nějaký pytlík."
"Já ti pomůžu, Charley," nabídl se Havelock, rozhrnul si blůzu a sáhl po pytlíku. "Jmenuješ se Charley, nebo ne? Charley Loring... byli jsme spolu v Bejrútu."
"Jo - a nech ty ruce na pokoji!"
"Tady je všechno, co potřebuješ. Tak si to vezmi! Já tě nekousnu."
Vládní zaměstnanec kývl na majora, který postoupil vpřed a chytil Michaela za ruce, zatímco mu Charles Loring odtrhl od opasku sáček.
"Otevři ho," vybízel Havelock. "Malý dáreček. Pro vás pro všechny."
Agent konzulárních operací rozevřel pytlík a vytáhl složené papíry; major povolil sevření, zatímco civilista zamířil ke stojací lampě a začal číst. Pak se zarazil, podíval se na Michaela a pak na důstojníka.
"Počkejte venku, majore. A vy," obrátil se ke strážnému, "vedle v pokoji."
"Myslíte to vážně?" ptal se důstojník.
"Naprosto," přisvědčil Charley. "Nikam neuteče a kdybych vás potřeboval, zařvu." Oba muži odešli - voják předním vchodem a strážný do vedlejší místnosti. "Jsi ten nejzkurvenější zmetek, jakého jsem kdy potkal," zavrčel státní zaměstnanec.
"Je to jen kopie, Charley."
"To vidím."
"Zavolej na nouzovou centrálu konzulárních operací. Od jedenácti hodin jim tam každou čtvrthodinu volají dotaz Kulečník nebo loterie? Odpověď zní Radši loterii. Řekni jim, ať tak odpoví!"
"A co pak?"
"Nech si další hovor přepojit k sobě, řekni to heslo a poslouchej."
"Aby mi to nějaký další sajrajt přečetl?"
"Ne, bude číst jenom dvanáct vteřin. Abyste nemohli zjistit, odkud volá. A radši ani neuvažuj o tom, že byste mi něco píchli. Kliniku už mám za sebou, tak jsem se pojistil. Nemám ani ponětí, odkud ten člověk volá - můžeš mi věřit."
"Tobě bych nevěřil ani dobrej den, ty parchante!"
"Teď bys skoro měl, protože když mi neuvěříš, dostanou originál tohohle na správných místech po celé Evropě - od Moskvy po Atény, od Londýna po Prahu. Běž zavolat."
O jedenadvacet minut později už vládní agent civěl do zdi a opakoval do telefonu heslo. Za jedenáct vteřin zavěsil a pohlédl na Havelocka. "Mají pravdu. 'Seš póvl."
"A ‚beznadějný případ`?"
"Přesně tak."
"Ty jsi taky beznadějný případ. Jsi robot, Charley, a jako takový nejsi k ničemu. Zapomněl ses ptát."
"Cože?"
"Prostě jsi to moje odsouzení přijal. Znal jsi mě - všechno, co jsem udělal - ale to ti nijak nevadilo. Prostě si nahoře dupli a roztomilá ovečka si řekla - proč ne?"
"Mohl bych tě zabít."
"Aby sis to pak odnesl? Nedělej to. Zavolej radši do Bílého domu."

Podle ohlušujícího rachotu helikoptéry usoudil, že prezident Spojených států dorazil na Poolův ostrov. Už se rozednilo a slunce rozpalovalo chodníky za otevřeným oknem; nacházel se v místnosti, které se nedalo říkat jinak než cela, ačkoli v okně nebyly žádné mříže. Byl ve druhém patře, pod ním hlídkovali čtyři vojáci a kam oko dohlédlo, všude se rozprostírala falešná průčelí a fotografie známých budov. Svět lží, uměle vytvořené a pokřivené skutečnosti.
Havelock se vrátil k lůžku - lépe řečeno kavalci - a posadil se. Myslel na Janu a na to, co teď prožívá, jaké netušené rezervy sí]y v sobě musela najít, aby přežila to nesnesitelné napětí. A Matthias - proboha, co se to jen stalo? Michael si v duchu promítal příšernou scénku v zahradě a pokoušel se v ní najít nějaký smysl.
Nesmíš se ke mně přibližovat. Nechápeš to a nikdy to nepochopíš!
Co nepochopím?
Ani nevěděl, jak dlouho tam tak zamyšleně seděl; z úvah ho vyrušilo zavrzání skleněné desky ve dveřích. V otvoru se objevil obličej korunovaný z]até lemovanou brigadýrkou; dveře se otevřely a vstoupil ramenatý plukovník ve středních letech, který v ruce svíral pouta.
"Otoč se," nařídil mu. "Napřáhni ruce."
Havelock poslechl a na zápěstích mu zaklaply náramky.
"A co nohy?" zeptal se úsečně. "Ty podle vás nejsou nebezpečné?"
"Mám v ruce něco, co je mnohem nebezpečnější," prohlásil důstojník. "A nespustím tě z očí ani na chvíli. Jakmile uděláš něco, co by se mi nemuselo líbit, vlítnu dovnitř a je po tobě."
"Á, rozhovor mezi čtyřma očima. Jaká čest."

Plukovník chytil Have]ocka za ramena a otočil ho.
"Nevím sice, kdo 'seš, ani co děláš nebo co's provedl, ale něco ti povím, kovboji. Za toho člověka jsem odpovědný a klidně tě rozstřílím na cucky a ptát se budu až potom."
"Kdo je teda kovboj?"
Aby své výhrůžce dodal na přesvědčivosti, důstojník připlácl Michaela ke zdi. "Zůstaň tady," poručil a odešel.
Za půl minuty se dveře znovu otevřely a dovnitř vstoupil prezident Charles Berquist. V ruce držel stránky Havelockovy zprávy; zastavil se, pohlédl na Michaela a zvedl papíry.
"To je velice zajímavý dokument, pane Havelocku."
"Pravdivý."
"Věřím. Z větší části mi to připadá hnusné a nízké, ovšem na druhé straně si říkám, že muž, který toho tolik dokázal, by jen tak neriskoval životy tolika lidí. Takže se podle mě jedná o pohrůžku - dost silnou pohrůžku - která vám má zajistit, abychom vás vyslechli."
"Abyste se nepletl," připomněl Michael. "Jsem ‚beznadějný případ`. Proč bych měl na někoho brát ohledy?"
"Protože jste inteligentní a víte, že nějaké vysvětlení musí existovat."
"Máte na mysli další lži?"
"Něco z toho jsou pochopitelně lži - a zůstanou jimi, pro dobro tohoto národa."
Havelock chvíli tiše zkoumal prezidentovy skandinávské rysy; jeho pevný pohled mu nějak připomínal lovce na stopě.
"Myslíte Matthiase?"
"Ano."
"Jak dlouho myslíte, že ho tu můžete držet?"
"Jak nejdéle to půjde."
"Potřebuje pomoc."
"Tu potřebujeme všichni. Museli jsme ho nějak zastavit."
"Co jste s ním provedli?"
"Částečně za to můžu já, pane Havelocku. Vy také. My všichni za to můžeme. Udělali jsme z něj absolutistického monarchu v době, kdy už nikdo - ani my - nemá právo budovat monarchie. Udělali jsme z něho Boha, i když nám nebe nepatří. Když se v těchhle složitých dobách člověk dostane nahoru, nesnese jeho mozek všechno. My jsme ho donutili žít v neustálé iluzi, že je jedinečný, nadřazený všem ostatním. Přehnali jsme to. Zbláznil se. Jeho mozek, ten obdivuhodný nástroj, prostě jednoho dne vypověděl poslušnost a když už nedokázal ovládat sám sebe, snažil se ovládat jiné. Snad se tím chtěl přesvědčit o tom, že je skutečně tím, za koho se vydává, i když v hloubi duše musel vědět, že to není pravda - už ne."
"Co tím chcete říct - ‚snažil se ovládat jiné`? Jak se mu to mohlo povést?"
"Tím, že hodil této na zemi na krk pěknou řádku závazků, které jsou - přinejmenším - nepřijatelné. To víte, on nestál na hliněných nohou jako vy nebo já - ano, dokonce i já, prezident Spojených států amerických, podle některých nejmocnější č]ověk na světě. To není pravda - mám ruce svázané politickými programem, musím brát ohled na průzkumy veřejného mínění, řídit se takzvanými principy politické ideologie a kongres mi může kdykoliv useknout hlavu. To je to zajišťování rovnováhy, pane Havelocku. Jeho se to netýkalo. Udělali jsme z něj hvězdu první velikosti, kterou nikdo neřídil a která se nemusela nikomu zodpovídat. Jeho slovo platilo jako zákon a všechny ostatní názory musely zapadnout tváří v tvář jeho genialitě. Navíc mu nemůžu upřít jisté kouzlo osobnosti."
"Obecnosti," zabručel Michael. "Abstrakce."
"Lži?" zeptal se Berquist.
"Nevím. O co šlo konkrétně?"
"Ukážu vám. Jestli i po tom, co uvidíte, budete mít ještě chuť uskutečnit svou výhrůžku, padne všechna ta krev na vaši hlavu a ne na mou."
"Žádnou hlavu nemám. Jsem ‚beznadějný případ'."
"Říkám vám, přečetl jsem si to. Celou vaši zprávu. Ten rozkaz jsem zrušil. Čestné slovo prezidenta Spojených států."
"Proč bych mu měl věřit?"
"Být na vašem místě, asi bych taky nevěřil. Jenom vám to povídám, nic víc. Máme už teď kolem sebe spoustu lží a budou ještě další, ovšem tohle mezi ně nepatří... Nechám vám sundat pouta."
Velká a tmavá místnost bez oken připomínala spíše scénu z vědeckofantastického hororu. Podél zdi stálo dvanáct televizních obrazovek, na nichž se promítaly záznamy různých kamer; u ovládacího pultu pod nimi seděli čtyři operátoři v bílých pláštích a kolem pobíhalo několik lékařů, kteří sledovali dění na monitorech, psali si poznámky nebo hovořili se svými kolegy. Účelem celého složitého zařízení bylo zaznamenat a analyzovat každý pohyb a každé slovo Anthonyho Matthiase.
Jeho tvář se objevovala rovnou na několika obrazovkách společně s časovým údajem nahrávání; na prvním monitoru zleva stálo Současný stav. Matthiasův pracovní den byl pouhou iluzí, která začínala ranní kávou ve stejné zahradě, jakou měl doma v Georgetownu.
"Ještě než se probudí, dostane dvě injekce," pravil prezident, když se s Havelockem posadili k menšímu pultíku u zadní stěny. "Jednu na uvolnění svalstva - pomáhá to i proti duševnímu stresu - a druhá zrychluje tep a rozproudí krev, aniž by přitom byla v rozporu s uklidňujícím prostředkem. Nevím, jak tomu říkají doktoři - vím jenom, že to funguje. Může tedy vystupovat s jistou dávkou umělé sebedůvěry - ve skutečnosti je kopií sama sebe."
"A pak jde do práce... simulované práce:"
"Přesně tak. Podívejte se na monitory zprava doleva. Nejdřív se nasnídá v zahradě a přinesou mu agenturní zprávy a noviny s datem odpovídajícím tomu, kterou záležitost chceme prozkoumat. Na další obrazovce ho vidíte, jak odchází ze

svého ‚domu` a hovoří přitom se svým tajemníkem, probírá problém a ujasňuje si fakta - ať jde o co chce. Mimochodem, všechno vybíráme podle jeho vlastních záznamů - přesně pro ten který den." Berquist se odmlčel a ukázal na třetí obrazovku zprava. "Tady jede autem, tajemník mu něco vysvětluje a snaží se převést jeho myšlenky do minulosti. Chvíli ho tu takhle povozí, kolem známých míst - Jeffersonův památník, pomníky, určité ulice, Jižní portik - na pořadí nezáleží."
"Vždyť to jsou jenom makety," namítl Michael. "A ještě ne celé!"
"To on si neuvědomuje - pro něj je důležitý jenom vnější dojem. I kdyby pochopil, že to jsou jenom části nebo miniatury skutečných míst, podle doktorů by to jeho podvědomí odmítlo a stejně by je považovalo za reálné. Tak, jako když odmítl přijmout fakt, že mu docházejí duševní síly, a místo toho se hnal za stále většími a většími pravomocemi, až si je nakonec prostě přivlastnil... Koukněte se na čtvrtý monitor. Vystupuje u federální vlády, jde dovnitř a něco povídá svému tajemníkovi; každé slovo z toho prozkoumáme. Na páté obrazovce vstupuje do své kanceláře - naprosto stejné, jakou má v osmém patře - a prohlíží si zprávy a seznam schůzek, které také odpovídají danému dni jeho života. Na šesté obrazovce vidíte, jak telefonuje - tak, jak tomu bylo kdysi. Občas přitom plácá nesmysly, částečně odmítá ten hlas, který slyší, nebo se mu nelíbí, že odpovědi nejsou dost pohotové... jenže jindy se takhle dovídáme strašlivé věci. Už je tu skoro šest týdnů a někdy máme pocit, že jsme sotva na povrchu... teprve začínáme zkoumat jeho excesy."
"Myslíte ty věci, co udělal?" zeptal se Havelock.
Berquist si Michaela prohlédl v záři světýlek na ovládacím panelu a v modravém světle televizních obrazovek.
"Ano, pane Havelocku, ty ‚věci`, které udělal. Jestli někdy někdo v dějinách demokracie zneužil svoji pravomoc, tak je to Anthony Matthias. Ve jménu vlády Spojených států nasliboval - a zaručil - hory doly. Třeba zrovna dneska. Stanovili jsme strategii a začali ji provádět, jenže milému ministerskému předsedovi se nějak nezamlouvala, a tak ji prostě změnil... Podívejte se na tu obrazovku Současný stav a poslechněte si ho! Sedí za svým stolem, v myšlenkách se vrátil zpátky o pět měsíců, kdy jsme se za všeobecné podpory rozhodli přerušit diplomatické styky s jednou africkou zemí, kde vláda podnikala masové popravy a vyhlazovací akce, které pobouřily celý svět. Tajemník mu to zrovna vysvětluje."
Pane premiére, prezident a generální štáb společně se senátem prozatím jakýkoli styk zakázali...
Tak jim o tom nebudeme říkat, ne? Pořádná zahraniční politika se nemůže zakládat na předpotopních reakcích. Sám se s nimi spojím a navrhnu nějaký rozumný plán. Čím se nejlíp promažou mezinárodní vztahy? Zbraněmi - a my jim je poskytneme!
Michael byl z toho úplně vedle. "To že řekl? To že udělal?"
"Teď to prožívá znovu," objasňoval Berquist. "Za pár minut zavolá misi do Ženevy a zaváže se k další nepředstavitelné věci... Ovšem, tohle je jen kapka v moři, která se náhodou rozebírá právě dneska. I když je to věc děsná, ve srovnáni s jinými se nad tím dá mávnout rukou. Natropil toho tolik a všechno je neuvěřitelné - a nebezpečné."
"Nebezpečné?"
"Mohl vetovat rozhodnutí druhých, zahajovat pochybná jednání, vypracovávat dohody, které odporují všemu, za čím má tenhle národ stát - dohody, za které by mě Kongres roztrhal na kusy, kdybych o nich jen začal uvažovat. Ale ani na tom už nesejde. Nemůžeme světu říct, co provedl - dokážete si představit to strašné ponížení, obr klečící na kolenou a žadonící o milost - a když ji nedostane, přijdou ke slovu děla a bomby. Víte, on jim to dal všechno písemně."
"Jak to mohl udělat?"
"Ústava mu to pochopitelně nedovoluje, jenže, to víte - hvězda první velikosti. Nekorunovaný král republiky promluvil, Bůh přikázal - kdo se takových lidí na něco ptá? Už pouhá existence takových dokumentů je ideální živná půda pro mezinárodní vydírání. Jestliže ta jeho jednání a smlouvy nemůžeme odvolat diplomatickou cestou, třeba zamítnutím kongresu nebo tak, ty spisy vyplavou na povrch. A pak budou zpochybněny všechny naše dohody a spojenecké smlouvy za posledních deset let, naše zahraniční politika se zhroutí a nikdo nám už nikdy neuvěří. A když národ jako my nemá zahraniční politiku, má válku."
Michael se naklonil nad pultík a zahleděl se na obrazovku Současný stav; utřel si rukou čelo. "Vážně zašel tak daleko?"
"Ještě dál. Nezapomínejte, že byl ministerský předseda skoro šest let a i předtím měl silný vliv - snad až příliš silný na předchozí dvě vlády. Oběma sloužil jako zplnomocněný zástupce, toulal se po světě a upevňoval si pozice."
"Jenže tenkrát to bylo pro dobro všech, ne jako tohle!"
"Jistě - a nikdo jiný to nevěděl lépe než já. To já jsem ho přesvědčil, aby přestal dělat pouhého poradce a zapojil se osobně. Tvrdil jsem mu, že svět potřebuje jeho pečeť, že je teď ten pravý čas. Víte, lichotil jsem jeho ješitnosti - všichni velikáni mají nafouklé ego. De Gaulle měl pravdu: člověk, který má před sebou velkou budoucnost, to na sobě pozná dřív než ostatní. Bohužel, nepozná přitom hranice svých možnosti - stejně jako Matthias."
"Před chvílí jste to sám říkal, pane prezidente: udělali jsme z něj Boha. Chtěli jsme po něm příliš." Havelock pomalu potřásl hlavou.
"Ne tak docela," pravil Berquist chladně. "To jsem jen zjednodušoval. Z nikoho nemůžete udělat Boha, pokud on sám nechce. A Matthias nejspíš po takové moci toužil celý život! Celá léta pil svěcenou vodu, koupal se v ní... Víte, jak mu tu kdysi říkali? Pokerový Sokrates - a měli pravdu. Byl to falešný hráč, pane Havelocku, prvotřídní a geniální oportunista. Člověk, který dokázal obdivuhodně přesvědčovat druhé, vést skvělou diplomacii - nejlepší, jakou jsme kdy měli - ovšem jen potud, pokud se všechno točilo jenom kolem něho. Uměl být skutečně vynikající a opakuji, nikdo to nevěděl líp než já - a tak jsem ho využil. Jenže i přesto to byl falešný hráč, profesionální karbaník, který pořád vynáší stejný trumf - vševědoucího Anthonyho Matthiase."
"Když jste to všechno věděl," namítl Michael, který se nenechal zastrašit prezidentovým pronikavým pohledem, "proč jste ho využíval dál? Vynášel jste ten jeho trumf stejně často jako on. Byl to pro vás ‚člověk s velkou budoucností`,

nemám pravdu?"
Berquist sklopil oči. "Ano," připustil tiše. "Aspoň dokud se nezhroutil. Viděl jsem jenom představení, ne herce, ne jeho. Byl jsem zaslepený, nechápal jsem, co se ve skutečnosti děje."
"Bože, bože," zašeptal Havelock a jeho šepot zněl v temné místnosti jako výkřik. "Dá se tomu tak těžko věřit!"
"To jsem čekal," přerušil ho Berquist, který se mezitím ovládl. "A proto jsem pro vás připravil pár nahrávek. Jsou odtud - znovu v nich prožívá to, k čemu došlo během posledních měsíců. Psychiatři tvrdí, že je to spolehlivý pramen, který jsme koneckonců mohli potvrdit i pomocí písemných materiálů... Nasaďte si sluchátka, pustím vám to. Sledujte monitor vpravo."
V následujících dvanácti minutách měl Havelock možnost pozorovat jednání muže, kterého neznal: nahrávky ukazovaly Matthiase ve stavu citového vzrušení podporovaném drogami, různými psychiatrickými triky a především jeho tajemníky, kteří používali jeho vlastní slova. V jednom okamžiku křičel, ve druhém plakal, po telefonu mazal nějakému diplomatovi med kolem úst a vychvaloval ho do nebes, aby ho okamžitě po zavěšení nazval debilním kašparem. A tam, kde dříve byla jen neotřesitelná pravda, prosakovaly lži - jeho nástrojem byl telefon společně s jeho zvučným hlasem s evropským přízvukem.
"První ukázka," upozornil prezident a zuřivě stiskl knoflík. "Jeho reakce na to, když jsem mu řekl, že chci přehodnotit zahraniční pomoc pro San Miguel."
Vaše politika je správná, pane prezidente, založená jasně na zásadách slušnosti a lidských práv. Blahopřeji vám, pane. Nashledanou... Ten idiot! Kretén! Tady nejde o to podporovat kamarády, ale o geopolitickou realitu! Sežeňte mi k telefonu generála Sandozu. Zařiďte mi soukromou schůzku s jeho velvyslancem. Ti vojáci musí pochopit, že stojíme při nich!
"Tahle scénka následovala poté, co ve Sněmovně i Senátu přijali návrh - který jsem plně podporoval - na přerušení diplomatických styků..."
Pochopte, pane premiére, že naše existující závazky ve vaší části světa nám zabraňují, abychom vyhověli vašemu návrhu. Přesto bych rád zdůraznil, že já osobně s vámi souhlasím. Sejdu se s prezidentem - ne, ne, zaručuji vám, že mne vyslechne - a už teď se mi podařilo přesvědčit předsedu Výboru Senátu pro zahraniční styky. Dohoda mezi našimi zeměmi je pochopitelně žádoucí a kdyby snad měla odporovat nějakým dřívějším závazkům - víte, základem Bismarckovy vlády byl přece také osvícený pragmatismus, ne?
"Nemůžu tomu uvěřit," blábolil Havelock, dokonale zmaten.
"Já jsem taky nemohl, jenomže je to tak." Prezident stiskl třetí tlačítko. "Teď zase Perský záliv..."
Teď zajisté mluvíte neoficiálně, ne jako ministr financí, ale jako můj přítel, a jde vám o záruku dalších osmi set padesáti miliónů dolarů pro tento rok a jedné miliardy dvou set miliónů pro rok následující... Třeba jste čekal něco jiného, milý příteli, ale podle mne jsou to naprosto přijatelné sumy. Říkám vám to důvěrně, ovšem naše teritoriální strategie nejsou zase tak tvrdé, jak vypadají. Připravím vám - samozřejmě také ve vší tichosti - potvrzení o našem záměru.
"A jsme na Balkáně, v jednom ze sovětských satelitů, který nám vždycky šel po krku... Šílenství!"
Pane předsedo, i když nemůžeme okamžitě zrušit omezení na prodej zbraní do vaší země, můžeme je alespoň ignorovat. Spolupráce s vámi se mi jeví jako značně výhodná. To "vybavení" vám můžeme zaslat přes jisté severoafrické státy, které zdánlivě stojí v táboře našich protivníků, ale s jejichž představiteli jsem se setkal - řekněme ex et non officio - dokonce několikrát v poslední době. Mohu vám důvěrně sdělit, že se formuje nová geopolitická osa...
"Formuje se osa!" vybuchl Berquist. "Naprostá sebevražda! A teď ten převrat v Jemenu. Samá nestabilita, krveprolití, jaké svět neviděl!"
I když váš nový nezávislý národ získává jen pomalu uznání, které si zasluhuje, tato vláda ho bude tajně podporovat. Chápeme plně potřebu se realisticky a razantně vypořádat s vnitřními škůdci. Můžete se spolehnout, že peníze, o které žádáte, vám budou poskytnuty. Těch tři sta miliónů aspoň způsobí, že naše legislativní složky konečně pochopí, jakou důvěru ve vás klademe.
"A nakonec," stiskl prezident poslední tlačítko, "ten nový africký šílenec."
Po pravdě - a mezi námi - řečeno, generálmajore Halafi, s vašimi výboji na sever k průlivu naprosto souhlasíme. Naši tamní takzvaní spojenci byli příliš slabí a nevýkonní, i když ovšem rozchod s nimi musí být vzhledem ke stávajícím smlouvám postupný. Učení je vždycky těžké a zvlášť, máme-li něco naučit tak zaryté fanatiky - naštěstí to máme v rukou my, kteří tomu rozumíme. Dostanete své zbraně. Salaam, drahý příteli.
To, co Michael viděl a slyšel, mu vyrazilo dech. Ustavovala se spojenectví pro Spojené státy naprosto nepřijatelná, jednalo se o smlouvách, které bezostyšně porušovaly jiné. Nabízela se finanční pomoc jdoucí do miliard dolarů, kterou by Kongres nikdy neschválil a americký daňový poplatník by odmítl hradit; přijímaly se vojenské závazky, které byly jasně nemorální, ne-li dokonce provokativní. Michael viděl před sebou obraz geniálního ducha, který se roztříštil na stovky smrtících střepin.
Pomalu se vzpamatovával ze šoku a náhle mu na mysl přišlo jedno bílé místo, které bylo třeba zaplnit a vysvětlit. Havelock si strhl sluchátka a obrátil se k prezidentovi.
"Costa Brava," zachraptěl. "Proč? Proč ‚beznadějný případ`?"
"S tím prvním mám něco společného, ale to druhé jsem přímo nevyhlásil. Podle našich zpráv ten rozkaz nebyl oficiálně potvrzen."
"Nejasnost?"
"Ano. Nevíme, kdo to je. Přesto bych se snad měl přiznat, že jsem ten příkaz později potvrdil."
"Proč?"
"Protože jsem vzal doslova jednu část přísahy, kterou jste skládal při vstupu do vládních služeb."
"A to?"

"Že za tuto zemi v případě potřeby položíte i život. To by udělal každý z nás, víte přece. Taky vám nemusím připomínat, že to udělaly tisíce lidi, i když není jasné, jestli to bylo vážně zapotřebí..."
"Tím chcete říct, že moje smrt byla zapotřebí?"
"Ve chvíli, kdy jsem ten rozkaz vydával, ano."
Michael zadržel dech. "A co ta Češka? Jana Karasová?"
"O její smrt nám nikdy nešlo."
"Šlo!"
"Nám ne."
"Tak Nejasnosti?"
"Patrně."
"A vy ani nevíte... Panebože. Mou popravu jste ovšem achválil vy sám."
Prezident přikývl; v očích už neměl výraz lovce na stopě a jeho tvrdé nordické rysy trochu změkly.
"Může se odsouzený zeptat proč?"
"Pojďte se mnou," vyzval ho Berquist a vstal. "Je čas, abyste se dověděl to nejhorší. Doufám, že jste na to připraven."
Odešli z místnosti s obrazovkami á vstoupili do krátké bílé chodby hlídané obrovitým vojákem, jehož tvář a prsa pokrytá barevnými stužkami svědčila o mnoha prožitých manévrech a bitvách. Sotva uviděl prezidenta, srazil paty, zatímco jeho velitel přikývl a vykročil směrem k širokým černým dveřím na konci chodby. Když se přiblížili, Michaelovi došlo, že to nejsou jen tak obyčejné dveře, ale vrata trezoru opatřená zařízením na rozpoznávání otisků prstů. Prezident položil ruku na citlivou desku, nahoře zablikaly kontrolky a ustálily se na zelené a bílé; poté otočil kolem uprostřed dveří a žárovky se znovu rozzářily.
"O těchhle zařízeních jistě víte víc než já," nadhodil Berquist, "takže mohu snad jen dodat, že tyhle dveře smím otevřít jedině já... a ještě jeden člověk v případě, že bych umřel."
Význam jeho slov byl jasný a nebylo třeba je nijak komentovat; prezident otevřel dveře, sáhl dovnitř a stiskl neviditelné tlačítko, čímž vypojil fotobuňky. Ještě jednou kývl na vojáka a pokynul Havelockovi, aby vešel. Voják za nimi zaklapl dveře a uzamkl je.
Ocitli se v holé místnosti bez oken a skoro bez nábytku, zaplněné jen tichým šuměním ventilace. Uprostřed stál oválný konferenční stůl s pěti židlemi - u každého místa ležel poznámkový blok, tužky a popelník - a v rohu byl schovaný drtič papíru. V této místnosti se zřejmě konaly tajné porady, při nichž veškeré materiály a zápisy musely být okamžitě po skončení zničeny. Na rozdíl od sálu s obrazovkami zde viselo pouze velké plátno a podivně tvarovaný projektor zasazený do zdi poblíž ovládacího pultu.
Charles Berquist beze slova zamířil k panelu, ztlumil světla a spustil projektor. Na plátně se objevily dvě fotografie: obě představovaly první stranu jakýchsi dokumentů, které spolu měly zřejmě něco společného - rozložení odstavců bylo takřka identické. Havelock na ně hleděl a jeho hrůza se stupňovala.
"Tohle je základ toho, čemu tady říkáme Parsifal," vysvětloval prezident. "Znáte tu Wagnerovu operu?"
"Moc ne," přiznal se Havelock.
"Nevadí. Hlavní je, že kdykoli Parsifal uchopil kopí, které zabodli do Ježíše během ukřižování, měl schopnost léčit rány. Naopak ten, kdo má u sebe tyhle listiny, má schopnost staré rány otvírat: Po celém světě."
"Já... tomu prostě nemůžu věřit," šeptal Havelock.
"Byl bych rád, kdybych tomu věřit nemusel," opáčil Berquist, zvedl ruku a ukázal na dokument vlevo. "Tohle je smlouva o provedení jaderného útoku proti Čínské lidové republice, uskutečněného za spolupráce Spojených států a Sovětského svazu. Cílem je zničení všech vojenských základen, vládních budov, vodních elektráren, spojovacího systému a sedmi velkoměst od hranic Mandžuska až po Čínské moře." Prezident se nadechl a ukázal na dokument vpravo. "Tato druhá smlouva hovoří o téměř stejném útoku proti Svazu sovětských socialistických republik provedeném spojenými silami Spojených států a Čínské lidové republiky. Rozdíly jsou jen v detailech a ty se týkají jenom pár miliónů lidí, které to usmaží zaživa. Má se zničit o pět měst víc - včetně Moskvy, Leningradu a Kyjeva. Celkem dvanáct velkoměst má zmizet ze zemského povrchu... Takže, náš národ uzavřel dvě zvláštní dohody, jednu se Sovětským svazem a druhou s Čínou. V obou jsme se zavázali spojit svou jadernou výzbroj s výzbrojí smluvního partnera za účelem likvidace společného nepřítele. Dva dokonale protichůdné záměry. Spojené státy jsou jako šílená děvka, která obsluhuje dva zákazníky najednou. Masové vraždění. Tady má svět svou jadernou válku, pane Havelocku, a nepřipravil ji nikdo jiný než geniální státník Anthony Matthias."

27

"To je šílenství," zašeptal Havelock s očima upřenýma na plátno. "K tomu se zavázal? Máme zasadit první úder?"
"Taky druhý a když to bude nutné i třetí - z ponorek u pobřeží Číny nebo Ruska. Dvě šílené smlouvy, pane Havelocku, dva hrozné závazky. Černé na bílém."
"Panebože..." Michael přejížděl očima řádky obou dokumentů, jako by si prohlížel přejetého psa. "Jestli tohle vyjde najevo, je s námi konec."
"Tak vidíte," pronesl Berquist, který také nespustil oči z plátna. "A pod tímhle Damoklovým mečem teď žijeme. Pokud se nebudeme přesně řídit příkazy, které mi čas od času přicházejí do kanceláře, máme na krku celosvětovou katastrofu. Pohrůžka je prostá: stačí ukázat Číňanům naši smlouvu s Ruskem a do Moskvy poslat dohodu s Číňany. Obě strany poznají, že jsme je zradili - my, nejbohatší kurva v historii. Tomu taky uvěří a celá zeměkoule vyletí do povětří. Poslední slova budou: ‚To není cvičení, to je doopravdy!` Takže takhle to vypadá, pane Havelocku."
Michael cítil, jak se mu třesou ruce a jak mu spánky pulsují. Něco, co Berquist právě řekl, ho zneklidnilo ještě víc, jenže

zaboha nemohl přijít na to co. Zatím jen civěl na fotografie dvou listin na plátně.
"Nejsou tu data," připomněl nakonec.
"Ta jsou na zvláštní straně - tohle jsou jenom závazky. V dubnu a v květnu se mají konat porady, na kterých se stanoví přesná data útoků. V dubnu se Sověty, v květnu s Čínou - tedy příští a přespříští měsíc. K útoku má dojít do pětačtyřiceti dní po poradě."
"Neuvěřitelné." Havelock se udiveně podíval na Berquista. "A s tímhle jste mě dávali dohromady?"
"Byl jste v tom namočený. Samozřejmě ne tak, že byste se na tom přímo podílel, ale přece jenom... víme jak, jenže jsme netušili, proč. Jenže i to ‚jak` stačilo, abychom vás prohlásili za ‚beznadějný případ`."
"Kristepane, co jsem s tím měl společného?"
"Především Matthias sesbíral všechny důkazy proti vaší přítelkyni Janě Karasové."
"Matthias?"
"To on vás chtěl dostat ze hry. Na druhé straně jsme nemohli vědět, jestli jste skutečně mimo hru, nebo jestli jste jen nevyměnil zaměstnavatele - vládu Spojených států za svatou říši Matthiase Velkého."
"A proto mě pořád sledovali - v Londýně, Amsterdamu, Paříži a bůh ví, kde ještě."
"Všude, kam jste jel. Nebylo to k ničemu."
"A proto jste ze mě udělali ‚beznadějný případ`?"
"Už jsem vám říkal, že jsem s původním rozkazem neměl nic společného."
"Dobrá, za to mohla Nejasnost. Ovšem pak jste ho potvrdil vy."
"To bylo o dost později, když jsme se dověděli, co se dověděl on. Oba rozkazy byly vydány - jeden tajně, druhý oficiálně - ze stejného důvodu: chystal jste se proniknout do pozadí těchhle dokumentů, objevit spojení mezi Washingtonem a lidmi z KGB. Jsme ve strašné situaci, pochopte - stačí jediný chybný krůček a můžeme se vsadit, že tyhle pozvánky do první řady v Apokalypse letí do Moskvy i do Pekingu."
"Moment," vykřikl Havelock vzrušeně. "Tohle mi na tom nesedělo! Vždyť musel přece s Moskvou i Pekingem jednat!"
Prezident Spojených států neodpověděl; místo toho došel k nejbližšímu křeslu a posadil se. Nakonec promluvil: "Ne pane Havelocku. Nejednal." Pohlédl na plátno. "Jsou to jenom dopodrobna rozebrané halucinace geniálního, i když šíleného mozku - slova prvotřídního vyjednávače."
"Tak to proboha zapřete! Vždyť ty smlouvy neplatí!"
Berquist zavrtěl hlavou. "Přečtěte si, jak je to napsané," vyzval Michaela ostře. "To se prostě nedá zapřít. Jsou tam podrobné pasáže o našich nejtajnějších zbraních - rozmístění, kódy, charakteristiky - prostě informace, které kdyby někdo vyzradil, odsoudili by ho za zradu a zavřeli, až by zčernal. Kdyby v Moskvě nebo v Pekingu vůbec jen začali uvažovat o možnosti, že někdo z jejich personálu mohl taková data prozradit, postříleli by pro jistotu všechny."
Prezident se odmlčel a pootočil hlavou. "Pochopte, že kdyby vůdcům v Moskvě nebo Pekingu někdo ukázal tu druhou smlouvu, vůbec by o její pravosti nepochybovali. Strategické rozmístění, ničivá síla, dolet - každá informace vycizelovaná do nejmenších podrobností, včetně času provedení robotizované okupace dobytého území."
"Vycizelované informace?" podivil se Michael.
Berquist se k němu obrátil; v očích měl znovu výraz lovce, jenže tentokrát poněkud opatrnějšího.
"Ano, pane Havelocku, vycizelované. Teď se dostáváme k jádru věci - či spíše Parsifala. Tyhle dvě smlouvy sepsali dva výborně informovaní géniové, dva lidé, kteří vycizelovali každý detail, každý krok, jako by jim šlo o život. Nukleární šachy, jejichž vítěz dostane celý vesmír nebo to, co z něj zbude."
"Jak jste na to přišli?"
"Zase podle toho, jak je to napsané. Evidentně na tom museli pracovat dva. Na to ani nepotřebujete psychiatry. Matthias to ani sám vytvořit nemohl - neměl k dispozici tolik informací. Jestliže ovšem s někým spolupracoval - nejspíš s nějakým Rusem, který toho o čínských možnostech ví asi tolik, co my, mohlo se mu to podařit. A taky podařilo. Byli dva a hotovo."
Havelock promluvil monotónním hlasem, s očima zabodnutýma do prezidentova obličeje.
"A tím druhým člověkem je Parsifal, že?" zeptal se. "Ten, který dovede otevřít staré rány celého světa."
"Ano. Má u sebe originály těchhle listin - kromě té naší kopie neexistují jiné, aspoň to tvrdí. Nezbývá nám, než mu věřit. Drží nám u hlavy jadernou pistoli - tedy, mně."
"Tedy se s vámi spojil," usoudil Michael a znovu zabloudil očima k plátnu. "Tyhle kopie máte od něj a ne od Antonína."
"Jistě. Nejdřív přišel s finančními požadavky, které pořád stupňoval, až byly prostě - nehorázné. Milióny, milióny a zase milióny. Předpokládali jsme, že je motivovaný politicky - za všechny peníze si může koupit celou jednu vládu, financovat revoluce ve Třetím světě, organizovat teroristy. Měli jsme agenty nasazené v těch nejméně stabilních zemích; měli tam hledat mezi opozičními živly sebemenší známky nějaké změny. Mysleli jsme, že se nám ho podaří vystopovat, a pak jsme se doslechli, že Parsifal na ty peníze ani nesáhl - jenom se tím přesvědčil, že skáčeme, jak on píská. O peníze mu nejde a zřejmě nikdy nešlo; touží po moci. Chce mít v rukou nejsilnější národ na světě."
"Už ho v rukou má. Diktuje si podmínky. To byla vaše první chyba."
"Chtěli jsme získat čas. A chceme pořád."
"I za cenu totálního zničení?"
"Naopak, v pevné víře, že mu dokážeme zabránit. Pořád mi nerozumíte, pane Havelocku. Můžeme klidně před celým světem prohlásit Anthonyho Matthiase za šílence a nejspíš to i uděláme, i když tím podrazíme nohy své zahraniční politice za posledních deset let, jenže ani to pořád neřeší základní problém - jak se tam proboha dostaly všechny ty informace? Že by je někdo dal člověku, který je de facto nesvéprávný? A pokud ano, vyzradil je dotyčný ještě někomu? Jsme opravdu tak žhaví předat svým potenciálním protivníkům největší tajemství našeho obranného a

útočného systému? Nebo jim dát najevo, jak hluboko jsme pronikli do jejich systémů?... Na nukleární fanatiky nemá Amerika monopol. V Moskvě i v Pekingu sedí lidi, co by zmáčkli knoflíky, sotva by si tohle přečetli - a víte, proč?"
"Nevím... mám pocit, že už nevím vůbec nic."
"Tak to vás vítám ve skvělé společnosti. Já vám řeknu proč. Protože nás to stálo čtyřicet let času a miliardy dolarů, abychom se dostali tam, kde jsme dnes - stojíme proti sobě a držíme jeden druhému na krku atomový nůž. Není ani dost času, ani peněz, aby se začínalo znova. Zkrátka, pane Havelocku, v zoufalé snaze odvrátit světovou jadernou katastrofu bychom ji mohli snadno vyvolat."
Michael polkl a ucítil, jak bledne. "Jednoduchá řešení tedy padají," prohlásil.
"Už ani nejsou v módě," opáčil Berquist.
"Kdo je ten Parsifal?"
"Nevíme. Stejně jako nevíme, kdo je Nejasnost."
"To že nevíte?"
"Jenom to, že jsou spolčení. To se dá předpokládat."
"Moment!"
"To říkáte pořád."
"Máte přece Matthiase! A počítačů tu máte jako malejch psů! Rozeberte ho na kousky - možností jsou tisíce. Udělejte to. On vám to poví!"
"Myslíte, že nás to nenapadlo? Vyzkoušeli jsme snad všechno, co lékařská věda zná. Jenže on skutečnost prostě zavrhl, přesvědčil sám sebe, že doopravdy jednal s Moskvou i s Číňany. Nic jiného nemůže připustit, musí svým představám věřit. Vlastně se tím chrání."
"Jenomže Parsifal je živý člověk, žádná představa! Má tvář, oči, jméno! Z Antonína jste přece museli něco dostat!"
"Absolutně nic. Místo toho popisuje - mimochodem velice přesně - známé extrémisty ze sovětského Prezídia a čínského Ústředního výboru. Ať už je pod drogami nebo ne, sotva přijde řeč na ty smlouvy, vidí jen tyhle lidi a nikoho jiného. Ten jeho obdivuhodný mozek ho teď chrání stejně dobře, jako když předtím dirigoval nás, ubohé smrtelníky."
"Abstrakce!" vykřikl Havelock.
"To už jste taky říkal."
"Parsifal existuje! Žije! Má vás na mušce."
"To jsem zase povídal já."
Michael přiskočil ke stolu a praštil do něj pěstí. "Já tomu nemůžu věřit!"
"Věřte tomu," vybídl ho prezident. "A tohle už nedělejte. Jsou tady zvukové snímače, které nezachycují řeč, ale neobvyklé zvuky. Kdybych okamžitě nepromluvil, otevřeli by dveře a bylo by po vás."
"Kristova noho!"
"To víte, co mi záleží na vašem hlasu ve volbách? Stejně už nemám nárok na třetí volební období - a ani bych neměl zájem, i kdybychom se toho ve zdraví dožili."
"Snažíte se být vtipný, pane prezidente?"
"Možná. V téhle době - a pokud se dožijete vyššího věku zjistíte, že to člověku přináší určitou útěchu. I když ani tím si nejsem jistý... nejsem si jistý ničím. Tahle základna stála milióny, zajistili jsme tu nejpřísnější bezpečnostní opatření, sezvali sem nejlepší psychiatry. Prodali mi zajíce v pytli? Nevím. Vím jenom to, že nemám na vybranou."
Havelock se svalil do křesla na druhém konci stolu; trochu se zastyděl, že si v prezidentově přítomnosti sedá, aniž by byl vyzván.
"Pardon," zadrmolil s tázavým pohledem na Berquista.
"To nic," uklidnil ho prezident. "Nezapomínejte, že jsem na vás poslal popravčí četu."
"Pořád nechápu proč. Tvrdíte, že jsem do něčeho pronikl, že jsem někde objevil skulinu, a že kdybych zůstal naživu,"
Michael mrkl na plátno, "tohle by letělo do Moskvy a do Pekingu."
"Mohlo by. Nemohli jsme riskovat, že Parsifala vyplašíme. Kdyby se nám to povedlo, určitě by nelenil a utíkal do Moskvy. Jistě chápete, proč zrovna tam."
"Má s Moskvou spojení. Všechny důkazy proti Janě, to, co se dělo v Barceloně - bez pomoci ruské rozvědky se stát nemohlo."
"KGB to popírá, respektive jeden její vysoký úředník to oficiálně odmítl. Podle záznamů konzulárních operací a podplukovníka Lawrence Baylora se ten muž s vámi sešel v Aténách."
"Rostov?"
"Ano. Samozřejmě přesně nevěděl, co vlastně popírá, ale vlastně nám tím řekl, že pokud takové spojení existuje, není shora posvěcené. Máme pocit, že má teď plnou hlavu starostí ani neví, jakou má pravdu."
"To je možné," připustil Havelock. "Snažil se vám naznačit, že by v tom mohla mít prsty VKR."
"Co to je? Já se v tom vašem oboru nevyznám."
"Vojennaja Kontrarazvědka. Odnož KGB, elitní jednotka, která nahání strach každému, kdo má ještě špetku zdravého rozumu. Že bych pronikl zrovna do tohohle?" Michael se zamyslel a zavrtěl hlavou: "Ne, to by nešlo. Napadlo mě to až v Paříži, po Col des Moulinets. Jeden důstojník VKR z Barcelony tam po mně šel. A vrahy na mě poslali z Říma, ne z Paříže."
"O tom rozhodla Nejasnost," dodal Berquist. "Ne já."
"Jenomže ze stejného důvodu. Jak jste sám říkal - pane."
"Jistě." Prezident se naklonil k Michaelovi. "Jde o Costa Brava. O tu noc."
Znovu ho zaplavila vlna odporu a zlosti; Havelock měl co dělat, aby se ovládl.
"Celá Costa Brava byl podfuk! Zneužili jste mě a pak jste mi ještě nasadili psí hlavu! Vy o tom víte. Povídal jste, že jste

s tím měl co dělat!"
"Na té pláži jste viděl, jak zabili ženu."
Havelock vyskočil a sevřel oběma rukama opěradlo křesla.
"Má to snad být další pokus o vtip - pane prezidente?"
"Ani náhodou. Té noci na Costa Brava nikdo o život přijít neměl."
"Nikdo... Ježíši Kriste! To jste spískali vy - vy, Bradford a ti parchanti z Langley, se kterými jsem mluvil v Madridu! O Costa Brava mi nic nevyprávějte, já jsem tam byl! Já to všechno viděl! A můžete za to vy - vy všichni!"
"Rozjeli jsme to, to jé pravda, ale za ten konec jsme už vážně nemohli. To mi věřte, pane Havelocku."
Michael pocítil strašlivou chuť rozběhnout se k promítacímu plátnu a začít do něj bušit pěstmi. Místo, aby to udělal, vzpomněl si na Janina slova: Ne jedna operace, ale dvě. A on na to: Operace překažená, postavená na hlavu.
"Moment."
"Zkuste si najít jiný výraz."
"Prosím vás. Spustili jste akci a aniž byste o tom věděli, někdo váš scénář rozluštil, vložil se do toho, sebral nitky a navázal je do jiných uzlíků."
"To zní jako tajný kód."
"Přitom je to dost jasné. Vyplétáte koberec s labutěmi a někdo vám z nich udělá kondory."
"Aha. Chápu. Přesně to se stalo."
"Jo. Do prdele! Pardon."
"Pocházím z Minnesoty a lopatou jsem se naházel víc, než byste si možná myslel. Nejvíc tady ve Washingtonu."
Berquist se opřel v křesle. "Teď už tomu rozumíte?"
"Myslím, že ano. A na to bychom ho mohli chytit. Parsifal byl na Costa Brava."
"Nebo jeho sovětský kumpán," doplnil prezident. "Když jste pak o čtvrt roku později uviděl Karasovou, začal jste se v událostech té noci šťourat. Kdybyste s tím přišel na veřejnost, poplašil byste Parsifala. Nevíme, jestli by se vám to skutečně povedlo, ovšem dokud tady ta možnost byla, nemohli jsme riskovat."
"Proč mi o tom nikdo neřekl? Proč za mnou nikdo nezašel a prostě mi to nevysvětlil?"
"Nikdy byste na to nepřistoupil. Stratégové konzulárních operací se snažili ze všech sil vás sem dostat, ale marně. Utekl jste jim."
"Ne kvůli tomuhle," zavrčel Havelock a mávl rukou směrem k plátnu. "Mohli jste mi to říct a ne mě chtít hned zabít!"
"Nebyl na to čas a nemohli jsme ani poslat zprávy po kurýrech. Taky jsme neměli tušení, co uděláte, co o té noci budete vyprávět a komu. Podle našeho názorů - a podle mého - kdyby byl Parsifal na Costa Brava nebo se na té změněné operaci podílel jinak, mohl by ho sebemenší náznak, že o tom spojení víme, dohnat k činu. To jsme nemohli připustit."
"Tolik nezodpovězených otázek..." Michael ve slabém světle zamrkal. "Je jich tolik, že je ani nemůžu dát všechny dohromady."
"Třeba se vám to povede, až - a jestli - se oba rozhodneme vás do věci zasvětit."
"A co Apač?" ignoroval prezidentovu poznámku Havelock. "Red Ogilvie na Palatinu. Byla to skutečně nehoda? Měla ta kulka patřit mně nebo byla určená pro něj, protože věděl o něčem, co se děje tady? Zmínil se mi o člověku, který umřel na infarkt v Chesapeake."
"Ogilvieho smrt byla přesně to, na co vypadala. Nehoda. Kulka byla pro vás. V ostatních případech už to bohužel nehoda nebyla."
"V jakých ostatních případech?"
"Zbylé tři stratégy konzulárních operací zavraždili tady, ve Washingtonu."
Havelock nehybně stál a snažil se zprávu strávit.
"Kvůli mně?" zeptal se nakonec.
"Nepřímo. I když jste pochopitelně byl do značné míry středem dění - kvůli jedinému: Proč vám to Matthias provedl?"
"Povězte mi prosím o těch stratézích."
"Věděli, kdo byl Parsifalova spojka s Moskvou," odpověděl prezident. "Nebo by se to dověděli hned následujícího večera, kdyby vás v Col des Moulinets zabili."
"Kódové jméno Nejasnost. Je odtud?"
"Ano. Stern mu ten kód předal osobně. Víme, kde ho hledat, ale ne, kdo to je."
"Kde tedy?"
"Tuhle informaci vám můžu dát - a nemusím."
"Ježíšmarjá! Při vší úctě, pane prezidente, to vás ještě ani teď nenapadlo, že byste mě mohl použít? Ne zabít, použít?"
"Proč? Mohl byste mi - nám - nějak pomoci?"
"Strávil jsem šestnáct let v terénu, mluvím plynně pěti jazyky a třemi dalšími se domluvím, navíc znám nespočet nářečí. Taky znám jednu stránku Anthonyho Matthiase líp než kdo jiný: jeho city. A co je pro tuhle chvíli nejdůležitější; odhalil jsem víc agentů dublérů než kdokoli v Evropě. Ano, mám pocit, že vám můžu být užitečný."
"V tom případě mi musíte odpovědět na jednu otázku. Máte v úmyslu tu svou vyhrůžku uskutečnit? Myslím těch třináct stránek -"
"Spalte je," skočil mu do řeči Havelock; díval se prezidentovi do očí a věřil mu.
"Jsou to jen kopie," připomněl Berquist.
"Zajdu za ní. Je pár kilometrů odtud v Savannah."
"Výborně. Muž s kódovým jménem Nejasnost sedí v pátém patře vládní budovy. Může to být jeden z pětašedesáti až sedmdesáti lidí."

"To se vám to povedlo tak zúžit?" Michael se posadil.
"Hlavní zásluhu na tom nese Emory Bradford. Je lepší, než si myslíte. Nikdy Karasové nechtěl ublížit."
"V tom případě byl zatraceně neschopný."
"Určitě by s vámi živě souhlasil. Ovšem, kdyby se držela jeho instrukcí, řekli bychom jí nakonec pravdu a zasvětili vás oba."
"Jenže místo toho se ze mě stal ‚beznadějný případ`."
"Povězte mi něco, pane Havelocku," začal prezident a znovu se k Michaelovi naklonil. "Kdybyste byl na mém místě a věděl to, co víte teď - co byste udělal?"
Michael zíral na plátno a v hlavě mu hučelo. "Totéž co vy. Byl jsem postradatelný."
"Děkuji." Prezident vstal. "Mimochodem, tady na Poolově ostrově o těchhle - papírech nikdo neví. Ani lékaři, ani technici, ani vojáci. Ví o nich - nebo o Parsifalovi - celkem jen pět lidí. Jedním z nich je i psychiatr z Bethesdy, specialista na halucinace, který si sem každý týden bere Matthiase."
"Chápu."
"A teď abychom odtud radši vypadli, než se z toho. zblázníme," navrhl Berquist, vypnul projektor a rozsvítil světla.
"Zařídím, aby vás oba ještě dnes odpoledne odvezli na leteckou základnu Andrews. Najdeme vám skrýš někde na venkově. Nebylo by dobře, kdyby vás někdo viděl ve Washingtonu."
"Jestli mám být co k čemu, musím mít přístup k záznamům, k materiálům - a ty se na venkov vozit nedají, pane prezidente."
"Kdyby to nešlo, přivezeme vás k nim tajně... prostě, u jednacího stolu bude o dvě židle víc. Sjednáme vám ke všemu přístup - pod jiným jménem. A Bradford si s vámi promluví, jak jen to bude možné."
"Než odtud odejdu, rád bych si promluvil s těmi doktory. Taky bych se rád sešel s Antonínem - jistě, bylo by to jen na pár minut."
"Nevím, jestli vám to dovolí."
"Tak jim to nařiďte: Chci s ním mluvit česky, jeho rodným jazykem. Potřeboval bych z něho vytáhnout, co myslel, když mi říkal ‚Nechápeš to. Nikdy to nemůžeš pochopit.` Je to něco hluboko v něm, něco, co stojí mezi jím a mnou. Možná, že nikdo jiný než já to z něj dostat nedokáže. Mohlo by to znamenat hodně. Od začátku jsem věděl, že v hlavě nosím bombu."
"Zařídím to. Ale dovolte, abych vám připomněl, že jste byl dvanáct dní na klinice, prodělal jste celkem pětaosmdesát hodin chemoterapie a nic jsme z vás nedostali."
"Nevěděli jste, kde to hledat. A Bůh je mi svědkem, že já to nevím taky."
Tři lékaři mu nedokázali říci nic, co by už sám neuhodl z Berquistova vyprávění, a po pravdě řečeno jejich psychiatrická terminologie celý obraz ještě víc zamlžovala. Prezidentův popis obdivuhodného jemného nástroje, který se porouchal pod nesnesitelnou tíhou povinností, byl mnohem výstižnější než suchopárné líčení hranic odolnosti vůči stresu.
Nakonec se do věci vložil jeden z psychiatrů - mimochodem ten nejmladší:
"Pro něj už neexistuje realita v obvyklém slova smyslu. Své dojmy si pečlivě filtruje a připouští si jen ty, které odpovídají tomu, co chce vidět a slyšet. To je jeho skutečnost - pro něj snad akutečnější než cokoli předtím - protože jeho fantazie jsou jeho jediný obranný mechanismus. Nic jiného nemá - jenom útržky vzpomínek."
Prezident Charles Berquist byl nejen výmluvný vypravěč, napadlo Michaela, ale také dobrý posluchač.
"Nedá se ten proces obrátit?" chtěl vědět Havelock.
"Ne," odpověděl další psychiatr. "Buněčná struktura už zdegenerovala. S tím se nedá nic dělat."
"Už je moc starý," přidal se mladík.
"Chci ho vidět. Jenom krátce."
"Byli jsme proti," pravil třetí lékař, "jenže prezident je jiného názoru. Prosím pochopte, že tady pracujeme za příšerných podmínek a pacientův stav se stále zhoršuje - nikdo neví, jak rychle. Abychom vůbec měli nějaké výsledky, musíme ho uměle uklidňovat i povzbuzovat. Jakékoli trauma by nás mohlo zdržet o několik dní a my tolik času nemáme, pane Havelocku."
"Nechci zase tolik. Deset minut."
"Zkraťte to na pět. Prosím."
"Dobrá, tedy pět minut."
"Doprovodím vás," prohlásil mladý psychiatr. "Je tam, kde jste ho viděl včera večer: V zahradě."
Venku na ulici zavedl doktor Michaela k armádnímu džípu, který stál za cihlovou budovou.
"Dost jste se tam rozčiloval," vytkl mu. "To bylo zbytečné. Ti dva jsou nejlepší doktoři v tomhle státě a ani jeden z nich nepřeháněl. Někdy mi to tu připadá jako Údolí marných tužeb."
"Cože?"
"Výsledky se nám moc nehrnou. Nemůžeme to nikdy dohnat."
"Co nemůžete dohnat?"
"To, co nadrobil."
"Aha. Vy taky asi nebudete žádná nula, že?" prohodil Havelock cestou k prašné cestě, která vedla k Matthiasovu falešnému domu.
"Napsal jsem pár článků a docela se vyznám ve statistice, ale jinak těmhle dvěma s chutí dělám poskoka."
"Jak na vás přišli?"
"S doktorem Schrammem - to je ten, co trval na pěti minutách - jsem dělal u Menningera. Naprostá špička: Obsluhoval jsem přístroje - elektrospektrografy, EEG a tak. Dělám to i tady."
"Máte tu asi hodně mašinek, co?"

"Na výdajích rozhodně nešetřili."
"Pořád se s tím nemůžu vyrovnat," vyhrkl Michael a rozhlížel se kolem, po ponurých průčelích, miniaturních uličkách a obrovitých fotografiích rozestavených na pečlivě sestříženém trávníku. "Je to neuvěřitelné - jako z nějakého filmu. Kdo to proboha postavil a jak se podařilo zařídit, aby mlčel? Podle mě teď má jih Georgie o čem mluvit."
"Kvůli nim ne - myslím kvůli stavitelům: "Jak jste to dokázali?"
"Především tak, že nejsou nikde poblíž. Pracují teď stovky kilometrů odtud na spoustě jiných projektů."
"Cože?"
"Sám jste to před chvílí řekl," vysvětloval mladý lékař s úsměvem. "film. Celý tenhle komplex vystavěla kanadská filmová společnost, která si myslela, že ji najal nějaký šetrný producent ze Západního pobřeží. Začali se stavbou scény den poté, co ženisté vybudovali hradbu a předělali existující budovy pro naše účely."
"A co ty helikoptéry, co sem létají ze Savannah?"
"Létají a přistávají tak, aby je vidělo co nejmíň lidí. Navíc s výjimkou prezidenta a pár dalších lidí jsou to vrtulníky ze štábu - přivážejí zásoby. Řeklo se, že tady je středisko pro oceanografický výzkum a nikdo nemá důvod si myslet něco jiného."
"Co je tu za lidi?"
"Jsme tu my doktoři, technici, co zvládnou skoro všechno, pár pomocníků, stráže, četa vojáků a pět důstojníků. Ostatní jsou z armády, včetně těch, co jezdí s hlídkovým člunem."
"Co řekli jim?"
"Pokud možno co nejmíň. Kromě nás toho nejvíc vědí technici a pomocníci, jenomže ti jsou prověření, jako kdybychom je posílali do Moskvy. Stráže taky - to předpokládám víte. Zřejmě už jste se s nimi seznámil."
"Přesněji řečeno, s jedním z nich." Džíp vjel na lesní cestu a zvedl oblaka prachu. "A co armáda? Nedokážu si představit, že by udrželi tajemství."
"Tak zaprvé, nikam nesmějí. Oficiálně nesmí ostrov opustit nikdo z nás. A i kdyby se mohlo pryč, s důstojníky bych si starosti nedělal. Všichni jsou z Pentagonu a každý z nich se už vidí jako budoucí náčelník generálního štábu. Nic by neřekli - chtějí si tak zaručit rychlé povýšení."
"A co normální vojáci? Mezi těma se to musí pěkně vařit."
"Stereotyp. Mladí kluci jako oni si už užili dost pláží a bojů v džungli."
"Chtěl jsem jenom naznačit, že se mezi nimi určitě šíří klepy. Co se proti tomu dělá?"
"Hlavně toho nikdy moc nevidí - rozhodně nic, co by za to stálo. Vysvětlili jim, že na Poolově ostrově se cvičí schopnost přežít za daných podmínek, všechno že je přísně tajné a za vyzrazení je deset let vězení. Taky jsou všichni dobře prověření, samí profesionálové. Jsou tady doma a nemají zájem si to zkazit."
"Pořád mi to nějak nesedí."
"No, vždycky se něco může stát. Tím chci říct, nepotrvá dlouho a už na tom nebude záležet, že jo?"
Havelock trhl hlavou a vytřeštil oči na psychiatra. Mimochodem, tady na Poolově ostrově o těchhle - papírech nikdo neví. Ani doktoři, ani technici... Berquistova slova. Že by do toho trezoru vnikl ještě někdo jiný?
"Co tím myslíte?"
"Jednoho krásného dne Matthias prostě umře. A až se to stane, nebude už na šeptandě záležet, nemám pravdu? O všech velikánech se píšou krásný nekrology - to je součást celýho divadýlka."
Jestli z toho divadýlka něco zbude, doktore.
"Dobré odpoledne, příteli," pozdravil Michael tiše, když vyšel z domu do prosluněné zahrady. Matthias seděl ve stejném křesle jako včera večer, chráněn před slunečními paprsky stínem palmy. Havelock mluvil dál česky, rychle a jemně. "Vím, že se na mě zlobíš, a rád bych to dal nějak do pořádku. Konečně, jsi můj učitel, jediný otec, který mi zbyl, a není dobře, aby se otcové a synové navzájem odcizili."
Matthias se nejprve schoulil do křesla, jako by se pokoušel schovat, a pruhy světla a stínu mu přeběhly přes vyděšený obličej. Pak se mu oči za brýlemi zamlžily, zřejmě si vzpomínal na něco z dávné minulosti - na co, na tom nezáleželo. Hlavní bylo, že jeho rodný jazyk a měkký hlas zapůsobily; nyní bylo nezbytně nutné navázat kontakt, symbol znovunastolené důvěry. Michael se k němu přiblížil a přitom jemně a rytmicky vytvářel obraz jiné doby a jiné země.
"Vzpomeň si na kopce nad Vltavou, na ty krásné staré mosty, na zasněžený Václavák... a na Stříbrné jezero v létě. Na údolí Váhu, jak jsme tam pluli po řece k horám..."
Žákova ruka se dotkla učitelovy paže. Matthias se třásl a těžce oddechoval, ale nakonec položil svou dlaň na Havelockovu.
"Říkal jsi, že to nechápu a že to nikdy nepochopím. Není to pravda, můj drahý učiteli... a otče. Můžu to pochopit a hlavně to musím pochopit. Nic by mezi námi nemělo stát - nikdy. Za všechno, co jsem, vděčím jenom tobě."
Mlha v Matthiasových očích se pozvolna rozplynula a na jejím místě se objevil divoký, šílený výraz.
"Prosím, ne," pravil Michael rychle. "Pověz mi, o co jde. Pomoz mi to pochopit."
Stejně jako předchozího dne za tmy, začal starý muž šeptat; tentokrát však pálilo slunce a slova i jazyk zněly úplně jinak. "Jediným řešením jsou ty nejstrašnější dohody na světě. To jsi nemohl nikdy pochopit. Jenomže tys je všechny viděl, jak přicházejí a odcházejí, zástupci světa! Jak za mnou chodí, jak mě prosí! Svět věděl, že to dokážu, a proto za mnou přišel!" Matthias se na chvíli odmlčel a tak jako minulé noci byl šepot znenadání vystřídán výkřikem, který jako by zatměl slunce. "Jdi pryč! Zradíš mě! Zradíš nás všechny!"
"Jak bych mohl?"
"Protože to víš!"
"Nevím nic!"

"Zrádče! Zradíš své krajany, svého otce! Celý svět!"
"Tak proč mě nezabiješ!" zařval Michael, když viděl, že s Antonínem Matyášem už není rozumná řeč. "Proč jsi mě nezabil!"
"Nechte toho, Havelocku!" okřikl ho varovně mladý psychiatr ze dveří.
"Teď ne!" utrhl se na něj Michael anglicky.
"Říkám, abyste toho nechal!"
"Poslouchám!" zaječel Havelock česky Matthiasovi do tváře. "Mohl's mě zabit, ale neudělal's to! Proč? Ve srovnání se světem a s tvými plány nejsem nic! Nula! Proč's to neudělal?"
"To stačí, pane!"
"Dejte mi pokoj! Musí mi to říct!"
"Co vám má říct?"
"Tak, starý pane," Michael sevřel rukamá opěradla křesla, aby Matthias nemohl vstát a utéct. "Co ti v tom bránilo?"
Znovu se ozval dutý šepot. "Odešel jsi z porady a my tě neviděli, nemohli jsme tě najít. Potřebovali jsme vědět, co jsi podnikl, komus o tom řekl."
Šílenství.
"Tak konec, Havelocku!" prohlásil psychiatr rezolutně a odvlekl Michaela za paži od křesla. "O čem jste to mluvili? Vím, že to bylo česky, ale nic víc. Co vám říkal? Chci to slovo od slova!"
Havelock se pokoušel vyhnat z hlavy pocit prázdnoty a naprosté marnosti všeho. Pohlédl na lékaře. Údolí marných tužeb...
"Nebylo by vám to k ničemu. Vrátil se do dětství. Nesmyslné blábolení... zlobil se jako vyplašené dítě. Myslel jsem, že mi něco řekne. Neřekl."
Lékař přikývl a v očích měl chápavý pohled zkušeného starce.
"To dělá často," připustil. "Typický syndrom u lidí, co se narodili v jiné zemi s jiným jazykem. Bez ohledu na to, jestli jsou duševně nemocní nebo ne, prostě se vracejí do dětských let. Proč by nemohli? Na takovou útěchu mají právo... Promiňte. Dobře, že jste se o to aspoň pokusil. A teď pojďte, odvedu vás odtud. Čeká vás helikoptéra."
"Díky."
Michael vycouval na dlážděnou pěšinku a vrhl poslední pohled na Anthonyho Matthiase, přítele, učitele, otce. Kdysi velký muž se zase krčil ve stínu palmy.
Šílenství.
Skutečně?
Bylo to vůbec možné? Znal snad odpověď on - Michal Havlíček? Znal Parsifala?

28

Sterilní dům číslo pět - krátce zvaný Sterilní Pětka - stál asi dvacet kilometrů na jih od Alexandrie ve Fairfaxu. Bývalou usedlost chovatele koní zakoupil postarší a zřejmě dobře situovaný manželský pár, který ve skutečnosti pracoval pro vládu Spojených států. Na "majitele" se kvalifikovali tím, že strávili celý svůj život jako agenti tajné služby, pracovali na nejrůznějších vyslanectvích pod různými tituly a patřili k nejlepším kryptoanalytikům, jaké americká rozvědka měla. Jejich krytí bylo prosté - on byl investiční bankéř, který několik desítek let prožil v Evropě. Pro blahobytné sousedy se tím stal naprosto přijatelným a nikdo se nedivil, když na jeho příjezdovou cestu zahýbaly černé limuzíny. Jakmile návštěvník dorazil, "majitele" bylo zřídkakdy vidět - pokud to nebylo předem připraveno - protože bydleli v severním křídle domu, které mělo zvláštní vchod a vlastní zařízení.
Sterilní Pětka byla také přestupní stanicí; sloužila ovšem lidem, kteří mohli americké vládě nabídnout něco víc než ubozí uprchlíci v Mason Falls v Pennsylvánii. V průběhu let jejími dveřmi prošlo celé procesí vysoce postavených zběhů, které zde vyslýchali: vědci, diplomaté, tajní agenti, vojáci. Sterilní Pětka sloužila těm, které Washington považoval za nezbytné pro řešení právě nastalé krize.
Havelock s Janou Karasovou přijeli v neoznačeném vládním vozidle za dvacet minut čtyři a náměstek ministerského předsedy Emory Bradford je už očekával.
Nějakými výčitkami se dlouho nezdržovali: nemělo smysl znovu vyhrabávat staré omyly. Bradford si pohovořil s prezidentem a bylo mu řečeno, že "k jednacímu stolu přibudou dvě židle". Usadili se v "majitelově pracovně", v malé místnosti vybavené jako pro venkovského šlechtice: gauč a několik měkkých křesel, vkusně sladěné dřevo, kůže a mosaz, na zdech rozvěšené upomínkové předměty, které nevypovídaly o právě vyhraněných zájmech. Na borovicovém psacím stole ležel stříbrný podnos se sklenkami, lahvemi a nádobkou s ledem. Havelock připravil pití pro sebe a pro Janu; Bradford odmítl.
"Co jste slečně Karasové řekl?" zeptal se náměstek.
"Všechno, co jsem se dověděl na Poolově ostrově."
"Nevím, co si mám o tom myslet," vmísila se Jana. "Jsem překvapená a vyděšená zároveň."
"To je dobrá kombinace," připustil Bradford.
"Chtěl bych od vás," obrátil se Havelock k Bradfordovi, když obešel pohovku a posadil se vedle Jany, "abyste mi pověděl všechno, co víte - od začátku, včetně jmen všech, co s tím mají něco společného. Je mi jedno, jak dlouho to bude trvat; můžeme tu být celou noc. Budu vám klást otázky, dělat si poznámky a až skončíte, dám vám seznam toho, co budu potřebovat."
Za pouhé čtyři minuty položil Michael svou první otázku:
"MacKenzie z CIA? Jeden z nejlepších, co v Langley měli."

"Tvrdili, že byl úplně nejlepší," opravil ho Bradford.
"Takže on připravil Costa Brava?"
"Ano."
"To on byl ten druhý pozorovatel, co přinesl zkrvavené hadry?"
"Zrovna jsem chtěl-"
"Řekněte mi," nenechal ho domluvit Havelock, "umřel na infarkt na Chesapeake?"
"Ano, ve své lodi."
"Vyšetřovalo se to? Provedli pitvu?"
"Formálně sice ne, ale jinak ano."
"Jak tomu mám rozumět?"
"U takových lidí přece nechcete, aby někdo začal větřit. Ten doktor tam s námi spolupracoval a důkladně ho vyslechli - je to známý, uznávaný lékař. Společně s našimi prozkoumali rentgenové snímky a závěr byl jednoznačný: silné krvácení z aorty."
Bradford ztišil hlas. "Pochopitelně, že nás to napadlo, jakmile jsme se o tom doslechli. Nepřehlédli jsme nic."
"Díky," pronesl Havelock a udělal si poznámku. "Pokračujte."
Jana položila svou sklenku na konferenční stolek. "V tom hotelu v Barceloně s vámi byl on?"
"Jistě. Řídil celou operaci."
"Vypadal rozzlobeně. Ne ustaraně, prostě naštvaně."
"Neměl zrovna milé povolání."
"Vykopl mi dveře a v ruce držel pistoli."
"Dělal si starosti - a já zrovna tak. Podívejte, slečno Karasová, kdybyste sešla dolů nebo aspoň zůstala ve svém pokoji -"
"Pokračujte, prosím," přerušil je Michael.
Náměstek hovořil dál a Havelock s Janou pozorně poslouchali; skákali mu do řeči, kdykoli se chtěli na něco zeptat nebo se jim zdálo, že nějaká okolnost potřebuje upřesnit. Už za hodinu Bradfordovi došlo, že Janě Karasově to myslí a že ani její zkušenosti nejsou k zahození: kladla skoro tolik otázek co Michael a často se obírala nějakým detailem tak dlouho, až před nimi vytanuly nové, dosud neobjevené možnosti.
Bradford začal vyprávět o noci, kdy přišli stratégové o život a kdy neznámý člověk jménem Nejasnost zavolal do Říma, aby označil Havelocka za ‚beznadějný případ`. Podrobně popsal, jak kontroloval činnost osazenstva sekce L pátého patra v inkriminované době; byl si jist, že nikdo z nich nemohl být Nejasnost.
"To proto, že všechny jejich schůzky a porady byly - jak se to říká - potvrzené?" ptala se Jana.
"Ano," pravil Havelock, "zapsané v oficiálních záznamech."
"Tak."
Jana se obrátila k Bradfordovi. "Podle toho jste ty lidi vyloučil?"
"Nikdo neodešel na dost dlouhou dobu, aby stihl zavolat do Říma kódovanou linkou."
"Promiňte," pokračovala Jana, "ale jste si jistí, že Nejasnost nemá žádné společníky? Někoho, kdo by kvůli němu lhal?"
"Na to jsem se ani neodvažoval pomyslet," odpověděl náměstek. "Ovšem, když uvážím, co tam je za lidi - ne, je to silně nepravděpodobné. Většinou je znám, pracoval jsem s nimi celé roky..."
"Přesto..."
"Pamiňáčiki?" upřesnil Havelock a podíval se na Janu. "Proč ne? To je možné."
"Nemluv o tom."
"Vy nemáte pravdu."
"O čem to mluvíte?" chtěl vědět Bradford.
"Bylo to od nás nezdvořilé," omlouvala se Jana. "Promiňte. Myslela jsem -"
"Myslela si, že by se to mělo prozkoumat," skočil jí do řeči Michael. "Vysvětloval jsem, že to nesedí. Povídejte dál, prosím."
Jana ho zpražila pohledem a sáhla po své sklenici. Náměstek ministerského předsedy mluvil skoro čtyři hodiny, přičemž polovinu této doby odpovídal na dotazy a rozebíral nesčetné detaily, až to v elegantní pračovně vypadalo jako u soudu a Bradford se ocitl v roli neochotného a nepřátelsky naladěného svědka, na kterého útočí dva ctižádostiví a bezohlední zástupci prokuratury.
"Co uděláte s tím Jakobem Handelmanem?"
"Zůstane to nevyřešené. Prezident mi do telefonu přečetl, co jste o něm napsal. Je to k nevíře... určitě jste se nemýlil?"
"Šel na mě s pistolí a pak s nožem. Omyl byl vyloučen."
"Berquist tvrdil, že jste musel mít zatraceně dobrý důvod ho zabít."
"Kupodivu ne. Chtěl jsem ho nechat žít, aby se celá léta potil strachy. Jenže pak se na mě vrhl. Pustíte ven, co byl zač?"
"Prezident nechce. K čemu by to bylo? Říká, že Židi si už takhle vytrpěli dost - bude lepší to nechat na pokoji."
"Další nutná lež?"
"Ani ne tak nutná jako milosrdná."
"Co Kohoutek a ta jeho farma v Mason Falls?"
"Právě ho zatýkají."
"A jeho zákaznici?"
"Každý případ bude prošetřen zvlášť a rozhodne se, co s nimi dál. Hodláme být velice velkorysí."

Havelock zalistoval svým poznámkovým blokem, pak jej odložil a uchopil svou prázdnou sklenku; pohlédl na Janu, která zavrtěla hlavou. Vstal a šel si nalít.
"Pokusím se to zrekapitulovat," prohlásil. "Nejasnost sedí někde v pátém patře vládní budovy, nejspíš je tam už leta a donáší Moskvě, na co přijde." Michael se odmlčel a zamířil k oknu z neprůstřelného skla. "Matthias se dá dohromady s Parsifalem a společně vytvoří tyhle nepředstavitelné smlouvy." Havelock, se odvrátil od okna a vrhl na Bradforda ostrý pohled. "Jak se to mohlo stát? Kde jste proboha byli? Co jste dělali? Každý den jste ho měli na očích, mluvili jste s ním - to jste si nevšimli, že se s ním něco děje?"
"Nikdy jsme nevěděli, jakou roli zrovna hraje," opáčil náměstek ministerského předsedy a vrátil Michaelovi pohled; bylo vidět, že je také naštvaný. "Kouzlo osobnosti má mnoho tváří. Byl to děkan Matthias na schůzi akademické rady nebo doktor Matthias u řečnického pultu? Evropský filozof, který za zvuků Handela a se sklenicí sherry v ruce vzdělává své oblíbené vyznavače? Třeba tohle se mu dařilo perfektně. Taky vystupoval jako bonvivant, miláček celého Georgetownu a východního pobřeží. Ohromná čest pro každou hostitelku - skvělý, okouzlující, vtipný! Ta síla osobnosti! Kdyby toho byl ještě schopen, mohl mít každou ženskou, na kterou by ukázal prstem. Pak to byl kancelářský despota - náročný, puntičkářský, žárlivý tak mu záleželo na veřejném mínění, že sotva ho někdo trošku zkritizoval nebo se o něj jen otřel, už posílal do redakcí rozhořčené dopisy. Mimochodem, když už o tom mluvíme, víte, co udělal loni, když jeden senátor zapochyboval o jeho motivech na Ženevské konferenci? Šel do televize a plačtivým hlasem prohlásil, že odejde z veřejného života. Bože, to byl šrumec! Na toho senátora dneska nikdo ani neplivne!" Bradford se odmlčel a zavrtěl hlavou; patrně se zastyděl za svůj výbuch. Pokračoval už tišeji: "A pak tu byl ovšem Anthony Matthias, nejgeniálnější ministerský předseda v historii téhle země... Ne, pane Havelocku, viděli jsme ho, ale do něj jsme neviděli. Nemohli jsme ho poznat - byl každou chvíli někdo jiný."
"Děláte vědu z obyčejné mužské ješitnosti," namítl Michael cestou k pohovce. "To jsou normální vady na kráse - vy možná žádné nemáte, jenomže my ostatní ano. A jemu nezbývalo, než být každou chvíli někdo jiný. Váš problém je, že jste ho nenáviděl."
"To se mýlíte." Bradford opět zavrtěl hlavou. "Člověka jako Matthias nemůžete nenávidět," pokračoval s pohledem upřeným na Janu. "Může vás fascinovat, děsit, šokovat - ale nemůžete ho nenávidět."
"Vraťme se k Parsifalovi," navrhl Havelock a posadil se na opěradlo pohovky. "Kde si myslíte, že se vzal?"
"Přišel odnikud a zmizel beze stopy."
"To druhé je možné, to první ne. Odněkud přijít musel. Čas od času se s Matthiasem scházel, nejspíš celé týdny, možná měsíce."
"Zkontrolovali jsme všechny Matthiasovy záznamy - kalendáře, telefonní hovory, tajné schůzky, cestovní itineráře. Víme, kde všude byl, s kým se setkal - od diplomatů až po vrátné. Nic se neopakuje. Vůbec nic."
"Chci ty záznamy vidět. Všechny. Můžete to zařídit?"
"Už je to zařízeno."
"Kdy k tomu asi mohlo dojít - nevíte?"
"Ano. Spektroanalýza těch kopií ukazuje na posledního půl roku."
"Výborně."
"To se dalo předpokládat."
"Udělejte mi laskavost," požádal Michael, posadil se a sáhl po svém bloku.
"Jakou?"
"Nikdy nic nepředpokládejte." Havelock si něco zapsal a dodal: "I když já teď zrovna něco předpokládat budu. Parsifal je Rus, pravděpodobně nějaký dosud neobjevený zběh."
"To jsme... předpokládali. Někdo, kdo se skvěle vyzná v obranných možnostech Sovětského svazu."
"Proč si to myslíte?" zeptala se Jana Karasová.
"Kvůli těm smlouvám. Jsou v nich data o zbrojních systémech, která odpovídají našim nejpřesnějším zprávám o jejich vybavení."
Michael si opět něco poznamenal.
"Další důležitá věc," začal a podíval se na Janu. "Parsifal věděl, kde má Nejasnost hledat. Navázal kontakt, špión se spojil s Moskvou a připravil důkazy proti tobě - pro mě. Poté se Nejasnost přesunul na Costa Brava a přepsal scénář akce na pláži." Michael se obrátil zpět k náměstkovi. "O to šlo, že?"
"Taky myslím. Podle mě na té pláži byl Nejasnost a ne Parsifal. Taky se domnívám, že Nejasnost se vrátil do Washingtonu a zjistil, že ztratil s Parsifalem spojení. Parsifal ho využil a odkopl - to ho muselo vyplašit."
"Protože, jestli chtěl donutit KGB ke spolupráci, musel jim slíbit něco, co by už stálo za to," konstatoval Havelock.
"Ano. Háček je v tom, že nám Rostov poslal ten telegram. Vlastně nám sdělil, že pokud spojení existovalo, nahoře o něm nevěděli a nejspíš ani nemohli."
"Měl pravdu. Vysvětloval jsem to Berquistovi a zdá se, že to sedí... od začátku. Reakce na Atény. Rostov hovořil o odnoži KGB, o potomcích bývalého NKVD, sadistických maniacích, o vlčí smečce."
"Vojennaja Kontrarazvědka," připomněla Jana.
"Nejasnost není jen tak obyčejný major nebo plukovník KGB - patří k vlčí smečce. Pokud s někým jedná, jedná jen se sobě rovnými a to je asi tak nejhorší zpráva, jakou jste se mohl dovědět, pane náměstku. Ve srovnání s fanatiky z VKR je KGB i přes všechnu svoji paranoiu mírumilovná, stabilní zpravodajská služba."
"Fanatici ve spojeni s čímkoli nukleárním je kombinace, kterou si tento svět nemůže dovolit."
"A jestli se VKR dostane k Parsifalovi první, nečeká tenhle svět nic jiného." Michael se napil; ve svých obavách si dopřál větší doušek, než původně zamýšlel. Zvedl svůj poznámkový blok. "Takže tu máme špióna jménem Nejasnost, který se dal do party se svým krajanem, jehož jsme nazvali Parsifal, a který pomáhal Matthiasovi vypracovat tyhle

šílené smlouvy. Matthias se zhroutil, je zavřený na Poolově ostrově a Parsifal se musí obejít bez něj. A dokonce i bez toho ruského špióna, kterého prostě odkopl."
"Tedy se mnou souhlasíte," pronesl Bradford.
Havelock vzhlédl od bloku. "Kdybyste byl na omylu, už bychom o tom věděli. Nebo taky ne - možná by z nás zbývala jen hromádka popela... Anebo, aby to neznělo tak melodramaticky - i když tragédie by to byla stejně - Sovětský svaz by už ovládal tuhle zemi a dokonce s požehnáním celého zbytku světa. ‚Obr se zbláznil, ať ho proboha někdo zastaví!` A Moskvě by nejspíš přizvukovali i naši vlastní občané. ‚Radši mrtvý než rudý` není zrovna heslo, na které bych se spoléhal. Když dojde k nejhoršímu, lidi radši zůstanou naživu."
"Michale, ty a já víme, jak takový život vypadá," vmísila se Jana. "Zvolil by sis ho dobrovolně?"
"Samozřejmě," překvapil je náměstek ministerského předsedy. "Tím, že se necháte zabít, nic nezměníte - ledaže ze sebe uděláte mučedníky. Zvláši, když už víte, o co jde."
Havelock se pátravě zadíval na Bradforda. "Pane náměstku, vás zřejmě soudili dost ukvapeně. Asi jste v tomhle městě zůstal právě proto - ne? Protože víte, o co jde."
"Na mně nezáleží."
"Nám na vás nějakou dobu záleželo dost. A jsem rád, že jsme si věci vyjasnili. Co kdybyste mi říkal Havelocku nebo Michaeli nebo jak chcete - ale bez toho ‚pána`?"
"Díky. Já jsem Emory - nebo jak chcete."
"Já jsem Jana a mám hlad jako herec."
"Máte tu plně vybavenou kuchyň i s kuchařem. Mimochodem, je to jeden z vašich tělesných strážců. Až tady skončíme, představím vás."
"Ještě moment." Havelock vytrhl stránku z bloku. "Povídal jste, že jste prověřoval, kde byli v kritickou dobu lidé z pátého patra."
"Dokonce několikrát," přisvědčil Bradford. "První průzkum vyzněl dokonale naprázdno. Všechny absence byly podložené."
"My ovšem víme, že aspoň jedna nebyla," namítl Michael. "Někdo byl na Costa Brava. Nejspíš jste při tom pátrání narazil na kouřovou clonu - někdo odjel a vrátil se, zatímco si všichni mysleli, že je na svém místě."
"Hm?" Náměstek si něco zapsal na rub jednoho ze svých mnoha papírů. "To mne nenapadlo. Hledal jsem někoho, kdo byl pryč a kdo by pro to neměl dostatečný důvod. Vy tvrdíte něco úplně jiného."
"Pochopitelně. Náš člověk je na něco takového příliš chytrý dá si dobrý pozor, aby nemusel vůbec nic vysvětlovat. Nehledejte mezi těmi, co byli pryč. Hledejte někoho, kdo nebyl tam, kde být měl."
"Takže někoho na služební cestě:
"S tím můžete začít," přitakal Havelock a vytrhl další stránku. "A čím vyšší úředník, tím líp. Nezapomínejte, že hledáme někoho, kdo je maximálně prověřený; u takových totiž funguje kouřová clona nejlíp. Vzpomeňte si, jak to bylo s tím Kissingerovým průjmem v Tokiu - ve skutečnosti byl v Pekingu."
"Začínám chápat, proč jste tak dobrý."
"Při všech chybách, co jsem nasekal," povzdechl si Michael a něco si zapisoval, "bych se nehodil ani jako hrdina do kresleného seriálu." Vstal, obešel konferenční stolek a podal Bradfordovi vytržené stránky. "Tady máte seznam. Chcete si ho pročíst a říct mi, jestli s tím budou nějaké problémy?"
"Jistě." Náměstek ministerského předsedy si vzal papíry a opřel se v křesle. "A kdyby vám to nevadilo, teď bych se docela rád napil. Bourbon s ledem, jestli můžu prosit."
"Už jsem se bál, že si nic nedáte."
Havelock se podíval na Janu, která mu odpověděla přikývnutím. Uchopil tedy její sklenici a zatímco Bradford mluvil, zamířil ke stolu s lahvemi.
"Pár věcí mě tu překvapuje," zamračil se náměstek. "S těmi materiály o Matthiasovi potíže nebudou - všechny jeho schůzky a itineráře - ale proč proboha potřebujete to o tom doktorovi z Marylandu? Jeho životopis, finanční situaci, zaměstnance? Věřte mi, obrátili jsme ho naruby."
"To vám věřím: Berte to třeba jako takovou mou předtuchu. Znám na jihu Francie jednoho doktora, je to perfektní chirurg, všechna čest, jenomže sotva se dostane k ruletě, začnou ho svrbět dlaně. Párkrát na to středně doplatil a přišel nás na pěknou spoustu peněz."
"V tomhle případě to tak není. Randolph nemusel od narození ani hnout prstem. Jeho rodině patří půlka východního pobřeží - ta lepší půlka."
"A co lidi, co pro něj dělají?" namítl Michael a naléval přitom pití. "Těm třeba nepatři ani pramička."
Bradford znovu sklopil oči k papíru. "Chápu," odtušil a z hlasu mu zazněly obavy. "Tohle mi taky nejde do hlavy. Chcete znát jména členů komise pro jadernou strategii Pentagonu."
"Někde jsem četl, že to jsou tři lidi," vysvětlil Havelock. "Hrají si válečné hry, každý chvilku na jedné straně, a navzájem si hodnotí své postupy."
Podal Bradfordovi pití a posadil se vedle Jany; ta si od něj vzala sklenici, aniž by z něj spustila oči.
"Myslíte si, že je Matthias zneužil?" podivil se náměstek.
"Nevím. Někoho zneužít musel."
"Proč ale? Nemáme v arzenálu nic, o čem by nevěděl nebo o čem by se nemohl dovědět. Vždyť o tom sám jednal s Rusy, musel to mít v malíčku."
"Já bych jen nerad něco přehlédl."
Bradford se nejistě usmál a přikývl.
"To už znám. Dobře." Znovu se zahleděl na papír a přečetl několik řádek. "Seznam negativních možností za posledních

deset let. U všech rozbor. Zdroje: CIA, konzulární operace, vojenská rozvědka. Nevím, co to má být."
"Oni to budou vědět. Budou jich určitě desítky."
"Kdo to je - oni?"
"Muži a ženy, které se snažili zlákat k práci pro druhou stranu, ale u kterých jim to nevyšlo."
"Poslyšte, jestli se ovšem nenechali zlanařit, tak-"
"Moskva se svými úspěchy většinou nechlubí," skočil mu do řeči Havelock. "Koukněte se na ně do počítače a aspoň budeme vědět, jak to s nimi vypadá teď."
Bradfordpo chvilce znovu přikývl a četl dál.
Jana šťouchla Michaela do lokte; obrátil se k ní. Tiše se ho zeptala: "Proč ne pamiňáčik?"
"Teď ne."
"Pardon?" Náměstek se na ně vyjeveně podíval.
"To nic," chlácholil ho Havelock. "Má hlad."
"Jen si to dočtu a hned poletím do Washingtonu. Na zbytku už nic zvláštního není. Psychiatrické zprávy o Matthiasovi bude muset uvolnit sám prezident a taky sem budeme muset zavést ještě pár bezpečnostních opatření, ovšem to není nic, co by se nedalo zvládnout. S prezidentem se uvidím ještě dnes večer."
"Proč mě nevezmete s sebou do Bethesdy?"
"Hlavně proto, že tam ty zprávy nejsou. Jsou schované na Poolově ostrově v ocelové schránce a bez prezidentova svolení k nim nikdo nesmí. Budu je muset přivézt. To zařídím zítra."
Bradford přestal číst a překvapeně zvedl hlavu. "Ta poslední věc... chcete ji určitě? Myslíte, že z toho něco vyčtete? Nám to nic neřeklo."
"Dejme tomu, že chci uplatnit svoje právo na svobodný tok informací."
"Může to pro vás být dost nepříjemné," varoval náměstek.
"O co jde?" chtěla vědět Jana.
"Chce si přečíst zápisy ze své vlastni chemoterapie," odvětil Bradford.
Povečeřeli při svíčkách v elegantní jídelně; byla to scéna, která se pohybovala na pomezí pompy a směšnosti. Kontrast ještě zvyšoval obrovitý málomluvný muž, který se jako kuchař překvapivě osvědčil, ovšem jehož bílá zástěra se poněkud nemístně nadouvala pouzdrem s pistolí. Ve skutečnosti na něm nebylo nic směšného: byl to tělesný strážce, který uměl zacházet se zbraněmi stejně dobře jako s pánvemi a vařečkou, jenže sotva se k nim otočil zády, Jana s Michaelem jen stěží přemáhali smích. Pochopitelně, jejich veselí nemělo nikdy dlouhého trvání; hlavu měli plnou nepředstavitelného nebezpečí, které hrozilo celému světu.
"Ty Bradfordovi věříš," poznamenala Jana nad kávou. "Vím to. Vždycky poznám, když někomu důvěřuješ."
"Máš pravdu. Podle mě ví, co je to svědomí, a koneckonců je za to i placený. Lidem jako on se dá vždycky věřit."
"Tak proč jsi mi nedovolil, abych se zmínila o pamiňáčicích?"
"Protože by s tím nemohl nic dělat a už vůbec by mu to neprospělo. Sama's ho slyšela: je metodický, postupuje důsledně krok za krokem, všechno důkladně analyzuje, V tom je jeho cena. S pamiňáčiky musí postupovat plošně."
"Jak - plošně?"
"Deseti směry najednou. Najednou jsou podezřelí všichni, nehledá už jednoho muže, musí prozkoumávat celé skupiny. Já od něj chci, aby se podíval na ty kouřové clony, obrátil naruby všechny služební cesty a zjistil, kdo možná nebyl tam, kde měl."
"Vysvětluješ to dobře."
"Díky za lichotku."
"Jenomže na nastrčenou figurku jsi zapomněl."
Havelock na ni pohlédl ve svitu svíček a na rtech se mu objevil náznak úsměvu. Jejich oči se setkaly a Jana se také usmála.
"Sakryš, to máš pravdu," pronesl nakonec.
"Ten seznam jsi sepisoval ty, ne já. Taky nemůžeš myslet na všechno."
"Děkuju za laskavost. Připomenu mu to ráno. A mimochodem, proč jsi to neřekla sama? Neměl jsem pocit, že by ses nějak styděla."
"Jenom jsem se ptala, nic jsem nikomu nepřikazovala ani neradila, a v tom je rozdíl. Nerada bych lila Bradfordovi do hlavy rozumy, dokud mě nezačne brát jako rovnocennou partnerku. A kdyby nebylo vyhnutí, spíš bych mu to naznačila otázkami než nějak jinak."
"To se divím. Bradford tě přece bere - Berquist mu o nás řekl všechno. A vyšší autorita pro něj neexistuje."
"O tohle, nejde. Jedná se o něj osobně. S ženskou v jedné místnosti se necítí dobře, nemá s ní trpělivost. Rozhodně nezávidím jeho ženě - má plnou hlavu svých starostí."
"V téhle době není divu."
"U něj to trvá déle, Michale. Připomíná mi geniálního, nadaného člověka, jehož genialita a nadání spolu nejdou dohromady. Podle mě si připadá jako neschopná nula, a to i co se žen týče..."
"Že by zase Sigmund Freud?"
"Limburský sýr!" zasmála se Jana. "Víš, jak ráda pozoruju lidi. Vzpomínáš na toho zlatníka v Terstu, na toho plešouna, co měl v krámě dostaveníčko. MI-6? Říkal jsi o něm, že je - jak's to vlastně ři'kal?"
"Že je nadržený. Že sotva vidí v krámě ženskou, nadzvedne pult."
"A já jsem tvrdila, že je to teplouš."
"Měla jsi pravdu, protože i když sis rozepjala blůzku, ten prevít se pořád lepil na mě."
Oba se zasmáli a Jana ho pohladila po ruce. "Je to fajn, Michale, že se zas můžeme zasmát."

"Hlavně je fajn, že se můžeme smát spolu. Nevím, jestli k tomu ještě budeme mít dost příležitostí."
"Musíme si na to najít čas."
"Miluju tě, Jani."
"Tak proč se nezeptáme toho po zuby ozbrojeného Escoffiera, kde je ložnice? Ne že bych byla nevyspaná, miláčku, ale já tě taky miluju, víš? Chci být s tebou a ne, aby mezi námi stál stůl."
"Zdá se, že podle tebe já teplouš nejsem."
"Možná potenciální. Musím holt brát, co je po ruce."
"Vždycky říkám - není nad upřímnost."
Do místnosti vstoupil po zuby ozbrojený Escoffier. "Ještě kávu?" zeptal se.
"Ne, díky," zavrtěl hlavou Havelock.
"Tedy brandy?"
"Snad ani ne," zapochybovala Jana.
"Co takhle televize?"
"Co takhle ložnice?"
"Recepce jim tu nejspíš funguje pěkně mizerně."
"My to přežijeme," rozhodl Michael.
Seděl na starožitné sedačce před pohasínajícím krbem v ložnici, protahoval si krk a otáčel ramenem. Dělal to na Janin příkaz, pod pohrůžkou, že pokud neposlechne, celých sedm let ho nenechá na sebe sáhnout nebo nějaký jiný nesmysl. Sama sešla do přízemí, aby sehnala obvazy, dezinfekci a vůbec všechno, co jí přijde jako amatérské zdravotnici pod ruku.
Před deseti minutami vstoupili do pokoje, drželi se za ruce a dotýkali se těly: když ho však konečně objala, Michael sebou škubl bolestí a Jana se mu podívala do očí. Pak mu rozepnula košili a prohlédla si ve světle stolní lampy jeho obvaz. Asi tak před hodinou rozdělal jeden úslužný hlídač v krbu oheň: plameny sice už jen skomíraly, ale z ohniště dosud sálalo teplo.
"Tady si sedneš a budeš hezky v teple," přikázala mu a postrčila ho směrem k sedačce. "Tu lékárničku jsme si nekoupili. Třeba budou mít něco dole."
"Budou si myslet, že si zakládáš sbírku."
"Hlavně buď v klidu, miláčku. To rameno vypadá špatně."
"Ani jsem si na ně nevzpomněl," pravil Havelock a sledoval ji, jak vychází ven a zavírá za sebou dveře.
Nelhal: až na občasné křeče si svoje zranění z Col des Moulinets vůbec neuvědomoval. Neměl na to čas, měl důležitější věci na starosti. Ohlédl se směrem k oknu, stejnému jako dole v jídelně: do místnosti jím pronikala záře reflektorů zvenčí rozmazaná tlustým sklem. Přemítal, kolik ruuzů se asi venku potlouká a stará se o jejich bezpečí. Pak znovu zabloudil pohledem k dohořívajícím uhlíkům. Tolik neuvěřitelných zážitků - a v tak krátké době! Jeho mozek se s tím bude muset vypořádat dřív, než se v té záplavě nepředstavitelných - a nesnesitelných faktů utopí. Jestliže si má zachovat zdravý rozum, musí si najít čas na přemýšlení.
Je fajn, že se můžeme smát spolu. Nevím, jestli k tomu ještě budeme mít dost příležitostí.
Musíme si na to najít čas.
Jana se nemýlila: smích nebyla žádná bezvýznamná záležitost. Hlavně ne ten její; znenadání ho přepadla šílená touha jej zase uslyšet. Kde vůbec je? Jak dlouho jí může trvat, než někde sebere pár obvazů a kus leukoplasti? V každém takovém úkrytu bylo dost všech možných zdravotnických potřeb - tak velela nutnost. Kde se tedy toulá?
Vylekaně vstal. Možná, že se kolem Sterilní Pětky potloukali i jiní lidé než ti, kdo je měli hlídat. Měl s tím své zkušenosti: lesy a hustý podrost umožňovaly komukoli, aby se nepozorovaně přiblížil, a Sterilní Pětka byla jakožto venkovské sídlo obklopená stromy a houštím. On sám by do ní dokázal snadno vniknout, potichu zlikvidovat stráže - a to, co dokáže on, dokážou i jiní. Kde proboha vězí?
Havelock zamířil k oknu; cestou si uvědomil, že silné neprůstřelné sklo nedává člověku nejlepší výhled, a nemýlil se. Rychle se otočil a vydal se ke dveřím. Přitom mu došla jiná nepříjemná skutečnost: nemá žádnou zbraň!
Než k nim došel, dveře se otevřely; zarazil se a zadržel dech. Když spatřil Janu s plastikovým tácem, na němž ležely obvazy, nůžky a líh, zmocnil se ho obrovský pocit úlevy.
"Copak, Michale?"
"Nic. Jenom... chtělo se mi vstát."
"Jsi úplně splavený," lekla se Jana, zavřela dveře a sáhla mu na čelo. "Co se děje?"
"Promiň. Trošku jsem fantazíroval. Říkal jsem si, že jsi pryč déle, než... jsem čekal. Promiň."
"Byla jsem pryč dýl, než jsem sama čekala." Jana ho vzala za ruku a odvedla zpátky k sedačce. "A teď sundáme košili," rozhodla a položila tác na zem.
"Nic jiného v tom nebylo?" vyptával se Havelock, když se posadil a pozoroval ji, jak mu vysvléká košili. "Prostě ses jenom tak zdržela - nic víc?"
"No, snad až na dvě čísla pod schody a krátký flirtík s kuchařem nic... Tak, a teď se ani nehni. Musím ti to odlepit."
Jana pečlivě a odborně rozřízla starý obvaz, načež jej stáhla dolů. "Vida, hojí se to docela dobře, když uvážím, co všechno jsi s tím prováděl," poznamenala, když nastříhala leukoplast na kousky a sáhla po čistém obvazu. "Vlastně jenom škrábnutí. Ta slaná voda nejspíš zabránila infekci... Teď to trošku štípne."
"Trošku?" Michael sebou škubl. "Kromě těch radovánek pod schodištěm, co jsi ksakru dělala?"
"Soustředila jsem se na ten flirt s kuchařem," odvětila a přelepila nový obvaz leukoplastí. "Tak. O nic líp ti nebude, ale aspoň budeš vypadat víc k světu."
"Snažíš se z toho vykroutit."

"Ty nemáš rád překvapení?"
"Ne."
"Koláče!" protáhla, zasmála se a vychrstla mu líh na záda. "Ráno budame mít koláče," dodala a začala ho masírovat.
"Koláče? Ty ses musela zbláznit. Prošli jsme peklem a první, na co myslíš, jsou sladkosti!"
"Musíme žít, Míšo," pronesla Jana tiše a na chvíli zastavila pohyb svých dlaní. "Promluvila jsem si s tím naším pistolníkem kuchařem a možná jsem s ním vážně trochu flirtovala. Ráno obstará meruňky a droždí, muškátový oříšek tady má. A k snídani budou koláče."
"Nemůžu uvěřit, že-"
"Počkej a uvidíš." Znovu se zasmála a podržela si jeho obličej v dlaních. "Vzpomínáš, jak jsme si je v Praze kupovali? Chutnaly ti tak, že jsi pak chtěl, abych ti je upekla já."
"V Praze jsme měli jiné problémy než teď."
"Jenže teď jde o nás dva, Míšo. Jsme zase spolu a musíme si to trochu užit. Jednou jsem tě ztratila a ty ses mi vrátil... Chci si tě užít, chci, aby nám bylo dobře - i když víme to, co víme."
Přitáhl ji k sobě. "Bude ti dobře. Nám oběma."
"Děkuju, miláčku."
"Už jsem ti říkal, jak mám rád, když se směješ?"
"Asi stokrát. Povídal's, že se směju jako děcko v loutkovém divadle. Pamatuješ?"
"Ano. A je to tak.'"Michael zaklonil hlavu. "Vážné se směješ jako dítě... možná nervózní dítě. Broussacová to taky říkala. Vyprávěla mi, co se dělo v Miláně, jak jsi tam toho chlíváka svlíkla donaha, namalovala ho rtěnkou a odnesla mu šaty."
"A spoustu peněz," upřesnila Jana. "To ti byl příšerný chlap."
"Régine tvrdila, že ses tomu smála jako děvčátko, co si vzpomnělo na nějaký dobrý vtip..."
"Aby ne." Jana se zadívala do ohně. "Byla jsem vystrašená, doufala jsem, že mi pomůže, a bála jsem se, že mě odmítne. Nejspíš jsem si na to vzpomněla, protože mě to pobavilo a myslela jsem si, že se tak líp uklidním. Koneckonců, už se mi to stalo jednou."
"Kdy?" vyzvídal Michael.
Jana se k němu obrátila, ale nedívala se na něj: její veliké, rozostřené oči sledovaly obrazy z dávné minulosti.
"Když jsem utekla z Ostravy - když mi zabili bratry - dostala jsem se do Prahy. Byl to zvláštní svět, tak plný nenávisti, že se mi někdy zdálo, že už to nevydržím - jenomže jsem věděla, že mi nic jiného nezbývá, že se už nemám kam vrátit... Takže jsem vzpomínala, znovu jsem prožívala události z minula - ne z té odporné Prahy, ale z Ostravy, kdy si ze mě bráškové dělali legraci a vyprávěli mi anekdoty. V takových chvílích jsem byla volná, nebála jsem se." Pohlédla na něj. "To není jako s tím Milánem, co? Hlavně, že jsem se tehdy smála, že jsem se dokázala smát... A dost. Plácám nesmysly."
"Vůbec ne," namítl Michael a přitiskl ji k sobě. "Jsem rád, že to nejsou nesmysly. Máme jich teď kolem sebe i tak dost "
"Jsi utahaný, drahoušku. Vyčerpaný. Pojďme si lehnout."
"Vždycky dám na svýho doktora."
"Vážně si potřebuješ odpočinout, Míšo."
"Vždycky dám na svýho doktora - do jisté míry."
"Zlomený," zasmála se mu Jana do ucha.
Její vlasy mu splývaly po obličeji a ruku měla položenou na jeho hrudi, ale ani jeden z nich nespal. Ani vřelost a něha milování je nedokázaly uspat; starosti na ně doléhaly s příliš velkou silou. Z pootevřených dveří koupelny vycházel proužek světla.
"Tys mi neřekl všechno, co se odehrálo na tom Poolově ostrově, viď?" sondovala Jana. "Bradfordovi jsi tvrdil, že ano, ovšem..."
"Skoro všechno," odvětil Havelock a zadíval se do stropu. "Pořád se snažím si to vybavit."
Jana se opřela o loket a pohlédla mu do očí. "Můžu ti nějak pomoct?"
"To nemůže nikdo. Jde o něco, co vím."
"Co to je?"
"Znám Parsifala."
"Cože?"
"To mi řekl Matthias. Prý jsem je viděl všechny přicházet i odcházet, ty ‚zástupce světa`. Jenomže šlo jenom o jednoho a toho jsem nejspíš viděl. Určitě ho znám."
"A kvůli tomu s tebou takhle zatočil? S námi oběma? Proto tě vyřadil ze hry?"
"Povídal, že bych to nikdy nepochopil... že jediným řešením jsou ty nejstrašnější dohody na světě."
"A mě chtěl obětovat."
"Ano. Co ti na to mám říct? Není při smyslech a ani nebyl, když na tebe šil boudu. Měla jsi zemřít, abych já mohl zůstat naživu... aby mě mohli mít pod dohledem." Michael potřásl hlavou. "Tomuhle nerozumím."
"Čemu? Že mě měli zabít?"
"Ne, tomu, že já měl zůstat naživu."
"Měl tě rád - i když se zbláznil."
"Kdepak on. Parsifal. Jestli jsem ho nějak ohrožoval, proč mě nedal Parsifal zabit? Proč to udělal až ten špión o čtvrt roku později?"
"To nám přece vysvětlil Bradford," pravila Jana. "Viděl jsi mě, začal jsi šťourat do akce Costa Brava a mohl jsi je přivést na jeho stopu."

"Jenže to nemá nic společnýho s Parsifalem - ten mě mohl oddělat nejmíň dvacetkrát, a neudělal to. To mi právě nesedí. Co je to vůbec za člověka?"
"Zřejmě je taky nepříčetný. A to je ta hrůza."
Havelock k ní otočil hlavu. "To bych se moc divil," prohlásil.

Pokojem se rozlehlo zuřivé zvonění; vyskočil a sáhl po neexistující pistoli. Pak si uvědomil, že drnčí telefon na nočním stolku; než jej zvedl, chvíli na něj nevěřícně zíral. Krátkým pohledem na hodinky zjistil, že je tři čtvrti na pět ráno.
"Haló?"
"Havelocku? Tady Bradford."
"Co se děje? Odkud voláte?"
"Od sebe z kanceláře. Sedím tu už od jedenácti. Mimochodem, moji lidé pracovali celou noc, takže do desíti dopoledne budete mít všechno, co potřebujete - samozřejmě, kromě těch materiálů z Poolova ostrova. Ty se ještě o pár hodin zdrží."
"To mi teď voláte jenom kvůli tomu?"
"Jistěže ne." Bradford se nadechl. "Myslím, že ho mám," vyhrkl. "Udělal jsem to tak, jak jste navrhoval. Hledal jsem někoho, kdo možná nebyl tam, kde měl být. Do dnešního dopoledne to nebudu ještě vědět jistě - musím zařídit to s tím Poolovým ostrovem. Ovšem jestli se to prokáže, je to bomba - takový úctyhodný člověk, sloužil v armádě -"
"Už ani slovo," uťal ho Michael.
"Vaši linku nikdo neodposlouchává."
"Mou třeba ne, jenže vaši můžou. Teď mě poslouchejte."
"Co?"
"Hledejte nastrčenou figurku. Mrtvou nebo živou."
"Cože?"
"Někoho, koho použil místo sebe. Rozumíte?"
"Snad ano. Vlastně určitě. Na něco takového jsem už přišel."
"Až si budete jistý, zavolejte mi. Z budky. Hlavně nic nepodnikejte, nepřibližujte se k němu." Havelock zavěsil a podíval se na Janu. "Bradford možná vypátral Nejasnost. Jestli je to fakt, měla's pravdu."
"Pamiňáčik?"
"Přesně tak."

29

Takové ráno Sterilní Pětka ještě nezažila a pravděpodobně už nikdy nezažije: přesvědčivá obyvatelka se chopila vlády nad ponurým úkrytem. I přes všechno napětí způsobované očekávaným telefonátem od Bradforda si Jana úderem půl deváté vzala kuchyni na povel a po zuby ozbrojeného Escofiiera degradovala do role pouhého asistenta. Vážily se a míchaly přísady, až si postupně Janina činnost dobyla v očích kuchaře - pistolníka vážnosti a strážce se začal usmívat. Společně vybrali vhodné pekáče a zapnuli obrovskou troubu; přibližně tou dobou se už v kuchyni objevili druzí dva hlídači, jako psi, kteří zavětřili otevřené řeznictví.
"Říkejte mi Jano," vyzvala je, když Havelocka zahnali do křesla v koutě a strčili mu do ruky noviny.
Začali si říkat křestními jmény, zubili se na sebe a zanedlouho už domem zněla čilá konverzace prokládaná záblesky jiskřivého veselí. Porovnávali svá rodná města - zvláště, co se pekařství týkalo - a kuchyně Sterilní Pětky se zmocňovala nebyvalá bujarost, jako by se nikdo předtím nikdy nepokusil prorazit těžkou a pochmurnou atmosféru do sebe uzavřeného stavení; první pokus podnikla Jana právě teď a nutno přiznat, že úspěšně. Říci, že své společníky - ty smrtonosné profesionály strhla, by znamenalo hrubě podceňovat; dokázala, že se všichni jako jeden muž dobře bavili, a přitom zábava nebyla ve Sterilní Pětce běžným jevem. Celý svět šel vesele do háje a Jana Karašová pekla koláče. Ovšem ve tři čtvrti na deset, když už v žaludcích zmizelo hezkých pár koláčů, vrátila se do domu původní vážnost. Rozprskaly se reproduktory rádií a spustily se desítky monitorů uzavřeného okruhu: na příjezdovou cestu zabočilo opancéřované vládní auto. Čekali je.
V půl jedenácté už Havelock s Janou seděli v luxusní pracovně a zkoumali dokumenty a fotografie rozdělené podle stupně utajení. Leželo před nimi šest nestejně tlustých hromádek: čtyři před Michaelem na psacím stole, dvě na konferenčním stolku, vedle něhož seděla na gauči Jana. Bradford byl opravdu důkladný a vytknout by se mu dalo snad jedině to, že některé informace poslal pro jistotu dvakrát. Uběhla hodina a dvacet minut a do místnosti se začalo drát polední slunce, jeho paprsky rozptýlené neprůstřelným sklem. Až na šustění otáčených stránek panovalo ticho. Používali standardního postupu pro zpracování takového množství různorodých informací: četli dokumenty rychle, aby si uvědomili celek a aniž by se soustředili na detaily, ke kterým se vrátí později a pečlivě je rozeberou. I přesto, jak byli zaujatí, tu a tam si neodpustili poznámku.
"Velvyslanec Addison Brooks a generál Malcolm Halyard," poznamenal Michael, který právě procházel seznam lidí jakkoli spojených s mozaikou Parsifala. "Prezident si je drží v záloze pro případ; že by musel potopit Matthiase."
"V jakém smyslu?" ptala se Jana.
"Po Antonínovi to jsou nejváženější lidé v zemi. Berquist se bez nich neobejde."
Po několika minutách se ozvala Jana. "Tady jsi napsaný taky."
"Kde?"
"V jednom Matthiasově zápisníku z dřívějška."
"Ze kdy?"

"Je to osm - ne; devět měsíců. Byl's u něj doma na návštěvě. Myslím, že k tomu došlo zrovna v době, kdy jsi sem musel letět na personální pohovor. Neznali jsme se ještě moc dlouho."
"Dost dlouho na to, abych se tenkrát chtěl vrátit do Prahy co nejrychleji. Tyhle pohovory byla vždycky kolosální ztráta času."
"Jednou jsi mi říkal, že se tím sleduje určitý účel, že práce v terénu může mít občas špatný vliv na lidskou psychiku a že je proto třeba si to ohlídat."
"Můj případ to nebyl. A mimochodem, říkal jsem ‚občas` a ne ‚vždycky`. Občas se jim skutečně podaří padnout na nějakého... pistolníka,"
Jana si odložila papír do klína. "Poslyš, Michale, nemohlo se to stát tenkrát? Neviděl's toho Parsifala při téhle návštěvě u Matthiase?"
"Před devíti měsíci byl ještě Antonín sám sebou. Žádný Parsifal tehdy neexistoval."
"Povídal's mi, že byl unavený - dokonce příšerně unavený, pokud si dobře vzpomínám. Dělal sis o něj starosti."
"Starosti mi dělalo jeho tělesné zdraví, ne duševní. Tehdy byl při smyslech!"
"I tak."
"Myslíš si snad, že jsem si každou minutu v duchu nepřehrál? Znova a znova?" přerušil ji Havelock. "Celé dva dny jsem bydlel u něj v Georgetownu. Dvakrát jsme spolu večeřeli a pokaždé jsme byli úplně sami. Nikoho jsem neviděl."
"Do domu ale určitě lidi chodili."
"Pochopitelně. Nedali mu pokoj ani v noci."
"Takže jsi je musel vidět"
"Bohužel ne. Musela bys to tam znát - ten barák, to je úplné bludiště. Napravo od hlavní haly je přijímací pokoj, nalevo knihovna, skrz kterou se prochází přímo do jeho pracovny. Podle mě to Antonínovi tak vyhovovalo: mohlo na něj čekat i pár lidí, kteří by se navzájem radši nepotkali. Jednotlivé fáze přijímání prosebníků: uvítání v přijímacím pokoji, pak převedení do knihovny a nakonec do jeho nejsvětější svatyně."
"A v těch místnostech jsi nikdy nebyl?"
"Byl, ale vždycky sám. Když ho vyrušili od večeře, zůstal jsem vzadu v jídelně. Když jsem přicházel nebo odcházel, používal jsem zvláštní postranní východ. Měli jsme mezi sebou úmluvu
"Ano, vzpomínám si. Nechtěl jsi, aby tě s ním někdo viděl."
"Řekněme to trochu jinak. Byla by to pro mě obrovská čest vážně - kdyby mě s ním někdo viděl. Jenže ani od jednoho z nás by to nebylo zrovna chytré."
"Ovšem jestli se to nestalo během těch dvou dnů, tak kdy? Kdy jsi mohl Parsifala vidět?"
Michael se na ni bezradně podíval. "Nejhorší na tom je, že kvůli tomu bych musel prozkoumat půlku svýho života. V těch svých fantaziích mě vidí, jak odcházím z nějaké porady - to může být cokoli včetně přednášky nebo semináře. A kolik takových akcí jsem absolvoval - padesát, sto, tisíc? Postgraduální studium taky nějakou dobu trvá. Kolik jsem z toho zapomněl? A stalo se to vůbec tehdy?"
"Kdyby ses s Parsifalem seznámil tehdy, sotva by tě dneska považoval za hrozbu." Jana si poposedla a v očích se jí zablesklo. "Mohl mě zabít aspoň dvacetkrát a neudělal to," zopakovala jeho včerejší slova. "Parsifal se o to ani nepokusil."
"Přesně tak."
"Takže by to mohl být někdo, koho jsi znal před mnoha lety."
"Existuje ještě jedna možnost. Říkal jsem, že mě mohl nechat zabít - to taky mohl, jenomže, ať je člověk sebeopatrnější nebo ať jedná ze sebevětší dálky, oddělat někoho nebo si na to najmout lidi je vždycky riskantní. Třeba si Parsifal nemůže dovolit ani ždibec rizika. Třeba ho mám někde přímo pod nosem a nevím o něm. Kdybych věděl, kdo to je nebo jak vypadá, věděl bych taky, kde ho najít - věděl bych to já a sotva kdo jiný, zvlášť sotva někdo z naší branže."
"Ten špión zná jeho jméno i popis."
"Pane náměstku, přeju vám dobrý lov," prohlásil Havelock. "A taky si říkám, už aby zavolal!... Našla's tam ještě něco?" těmi slovy se vrátil ke zprávě o marylandském lékaři.
"Ještě nejsem tak daleko. Ale v těch itinerářích se pořád opakuje jedna věc a já nevím, co si o tom mám myslet. Proč je tam každou chvíli psáno Shenandoah?"
Hávelock vzhlédl od stránky a v hlavě mu zazněl podivný, jakoby falešný tón.

Emory Bradford se snažil ze všech sil, aby udržel víčka otevřená. Kromě několika krátkých zdřímnutí, která si dopřál, když už prostě dál nemohl, nespal celých šestatřicet hodin. Musel se udržet v bdělém stavu: bylo už po poledni a každou chvíli dorazí fotografie a videozáznamy z New Yorku. Posílá mu je vstřícná televizní stanice, která je ochotná přijmout nevinné vysvětlení výměnou za nového a důvěrného informátora přímo z vládního pramene. Náměstek ministerského předsedy si už vyžádal i odpovidající vybavení: hned po převzetí si bude moci materiály prohlédnout a pak bude vědět, na čem je.
Bylo to neuvěřitelné. Arthur Pierce. Skutečně Pierce? Starší úředník v delegaci OSN, velvyslancův první asistent, nadějný pracovník s posudkem, který by mu mohli závidět i na mnohem vyšších místech a který vysloveně volal po dalším služebním postupu. Ještě předtím, než se uchytil ve Washingtonu, měl za sebou vynikající službu v armádě. Kdyby zůstal u vojáků, byl by už na cestě do generálního štábu. Začínal v Jihovýchodní Asii jako podporučík, absolvent Michiganské univerzity s vyznamenáním. V následujících letech to dotáhl až na majora a obdržel několik medailí za chrabrost, pochvaly za dobré veleni a doporučení k dalšímu vzdělávání. Už před Vietnamem měl pověst, která byla čítankovým příkladem úspěchu chudého farmářského chlapce: pravidelně chodí do kostela, vede skautský oddíl, na střední škole pronáší projev na rozloučenou, vysokou studuje na prospěchové stipendiurn a dokonce se stane

členem klubu 4-H*. Jak říkal generál Halyard, Arthur Pierce je skoro větší symbol Ameriky než Lincolnovy fousy. Co ten mohl mít společného s Moskvou?
A přesto na Havelockových slovech o "kouřové cloně" a na varování "Hledejte nastrčenou figurku, živou nebo mrtvou" něco bylo. I jeho první návrh zaměřil Bradfordovu pozornost správným směrem: Hledejte někoho, kdo nebyl tam, kde měl být.
Zběžně prostudoval - snad až příliš zběžně, protože ho něco takového ani ve snu nenapadlo - doporučení a usnesení arnerické delegace v Radě bezpečnosti OSN v době události na Costa Brava. Ve zprávách byly i zápisy o diskusích mezi členy delegace, tak, jak je zaznamenal nějaký atašé jménem Carpenter. Často se v nich zmiňoval o svém nadřízeném Piercovi, který byl v delegaci první hned po velvyslanci: jeho návrhy byly jasné, přesné a výstižné. A najednou Bradford padl uprostřed záznamu o čtvrteční schůzi delegace na zkratku v závorce: (Před. F. C.)
Zkratka se nacházela na konci dlouhého a pádného Piercova doporučení velvyslanci. Předtím si ho Bradford nijak zvlášť nevšímal - nesmyslně šroubovaný diplomatický jazyk ho odrazoval - ovšem před sedmi hodinami si ho prostudoval opravdu důkladně. (Před. F.C.) - Přednesl Franklin Carpenter. Jinými slovy: první velvyslancův asistent Arthur Pierce nepřednesl svůj návrh osobně a svěřil jej místo tohó svému podřízenému.
Z toho plyne, že Pierce nebyl tam, kde měl být.
Bradford pak pečlivě prošel všechny zbývající řádky zápisu: našel ještě dvě další F.C. v závorkách ve čtvrtek a tři v pátek. V pátek. Napadl ho pochopitelný závěr a nalistoval začátek týdne: začínal právě nový rok a operace na Costa Brava proběhla v noci 4. ledna. To byla neděle. Víkend.
Ve středu se Rada bezpečnosti nesešla, protože většina delegací, které spolu ještě mluvily, pořádala novoroční recepce. Ve čtvrtek Rada opět zahájila jednání, jako by chtěla oslavit Nový rok prací, a jednalo se i v pátek. V sobotu a v neděli pochopitelně nikoli.
Takže, jestliže Pierce nebyl tam, kde být měl, a místo toho řekl svému podřízenému, aby přednesl jeho návrhy, mohl odjet ze země už v úterý večer. Na návštěvu Costa Brava měl pět dní. Jestli... jestli, jestli. Nejasnost?
Zavolal Havelockovi, který mu poradil, co hledat dál. Loutku.
Na pozdní hodině nijak nezáleželo. Bradford zburcoval nočního operátora a nařídil mu, aby ho okamžitě spojil s jistým Franklinem Carpenterem, ať je dotyčný kdekoliv. Operátor se ozval přesně za osm minut s tím, že Franklin Carpenter odešsl od vlády už před čtyřmi měsíci. Číslo v seznamu neplatí, protože jeho linku odpojili. Bradford tedy udal jméno jediného dalšího člověka, o kterém byla v zápisu o čtvrtečním zasedání Rady bezpečnosti zmínka: šlo o druhořadého atašé, který je nejspíš stále ještě v New Yorku.
Operátor mu sehnal spojení ve čtvrt na šest ráno.
"Tady náměstek ministerského předsedy Bradford..."
Atašé reagoval se směsí údivu a rozespalosti; snad se i trochu bál. Bradford ho musel několik minut uklidňovat, přičemž se ho snažil přinutit k tomu, aby si vzpomněl na události staré skoro čtyři měsíce.
"Pamatujete se na to?"
"Snad ano."
"Připadalo vám tehdy koncem týdne něco neobvyklé?"
"Nic mě nenapadá, pane."
"Americká delegace při těch jednáních - hlavně mě zajímá čtvrtek a pátek - sestávala z velvyslance, staršího úředníka Arthura Pierce, z vás a nějakého Carpentera, je to tak?"
"Pořadí na konci bych obrátil. Já byl tehdy ten poslední."
"Byli jste tam každý den všichni čtyři?°
"No... Myslím, že ano. Těžko si můžu vzpomenout na každou hodinu - jsou to už čtyři měsíce. Podívejte se do prezenčních listin."
"Ve čtvrtek byl Nový rok, pomůže vám to?"
Atašé odpovědět po krátké odmlce; když tak učinil, Bradford zavřel oči.
"Ano," pípl atašé. "Už si vzpomínám. Možná jsem zapsaný v prezenčce, pane, ale nebyl jsem tam. Kulovej Blesk mě - promiňte, pane."
"Vím, koho máte na mysli. Co vám udělal náměstek Pierce?"
"Poslal mě do Washingtonu, abych mu sestavil analýzu situace na Středním Východě. Strávil jsem nad tím skoro celý víkend a představte si, on ji nakonec stejně nepoužil. Do dneška."
"Mám ještě jednu otázku," pronesl Bradford tiše, ve snaze ovládnout své vzrušení. "Jestliže návrhy nějakého člena delegace předkládá velvyslanci někdo jiný, co to znamená?"
"To je jednoduché. Starší členové se snaží předvídat protichůdné návrhy a připravují si proti nim strategie. Když pak někdo přijde s protinávrhem a dotyčný není zrovna v jednací místnosti, má velvyslanec po ruce psaný postup, jak se s tím vypořádat."
"Není to nebezpečné? Nemohl by takhle někdo sepsat pod oficiální hlavičkou cokoliv a podstrčit to někomu?"
"Ne, takhle to nechodí. Z těchhle záležitostí se vykroutit nemůžete - stejně se nesmíte hnout z budovy, prostě to nejde. Velvyslanci se třeba zalíbí nějaký argument, použije ho a dostane přes nos tak, že to sám nedokáže zvládnout. Pak pochopitelně chce mít toho, kdo to spískal, zpátky v jednací síni, aby ho vytáhl z bryndy."
"Během toho čtvrtka a pátku se náměstek Pierce nechal takhle zastupovat několikrát?"
"To je normální. On stráví víc času mimo jednací síň než v ní. To vám povím, on to prostě umí s Diplomatickým klubem. Vždycky tam odchytí bůhvíkoho, ale každopádně to funguje. Myslím, že dělá svou práci stejně dobře jako každý jiný a možná, že i líp. Umí udělat dojem. I Sovětům se líbí."
Jistě, pane atašé. Líbí se jim tak, že by po vzájemné dohodě mohli na dva dny zapomenout na protinávrhy, pomyslel si

Bradford.
"Měla to být poslední otázka, ale mohu ještě jednu?"
"Nemůžu se s vámi přít, pane."
"Co se stalo s tím Carpenterem?"
"To bych taky rád věděl. Rád bych se s ním sešel. Podle mě se nejspíš zhroutil."
"Co vás k tomu vede?"
"Nejspíš o tom nevíte. Pár dní před vánoci se mu v autě zabila manželka i s dětmi. Jak by se vám líbilo mít pod stromečkem místo dárků tři rakve?"
"To je mi líto."
"Byla to od něj odvaha, že se vrátil do práce tak brzo, i když nakonec jsme si říkali, že je to pro něj lepší. Že nebude sám."
"Náměstek Pierce s vámi předpokládám souhlasil."
"Ano, pane. To on ho přesvědčil, aby se vrátil."
"Aha."
"No, a pak se jednoho rána prostě neobjevil. A příští den jsme dostali telegram: dával s okamžitou platností výpověď."
"To je dost nezvyklé, ne? Snad i zakázané."
"Po tom všem, co si prožil, se nám nikomu nechtělo vláčet ho tím mořem formalit "
"Náměstek jistě také souhlasil."
"Ano, pane. I to byl Piercův nápad. Carpenter prostě zmizel.
Doufám, že je v pořádku."
Je mrtvý, pane atašé. Figurka je mrtvá.
Bradford pátral dál až do rána, kdy ho už oči nesnesitelně bolely. Jako další prozkoumal časové rozpisy na noc, kdy krycí jméno Nejasnost vydalo rozkaz k likvidaci "beznadějného případu", a našel přesně to, co očekával: Arthur Pierce nebyl v New Yorku, ale ve Washingtonu, ve své kanceláři v pátém poschodí.
Pochopitelně zapsal odchod po páté hodině odpoledne společně s mnoha ostatními. Muselo být docela snadné zamíchat se do davu odcházejících, podepsat se do knihy a zase se vrátit zpátky. Mohl tu pak zůstat celou noc, ráno zapsat příchod a nikdo by si ničeho nevšiml - stejně tak, jak to on, náměstek Emory Bradford, udělá dnes ráno.
Vrátil se k vojenským posudkům - naprosto vynikající - ke komplexnímu hodnocení Piercovy činnosti ve vládních službách - úplná pohádka - a k jeho ranému životopisu, který se četl jako čítankový příběh o tom, jak prostý americký chlapec ke štěstí přišel. Co s tím má proboha co dělat Moskva?
V osm ráno se už nedokázal soustředit, a tak se natáhl do křesla a usnul. Pět minut po půl deváté ho probudil ruch za dveřmi jeho kanceláře: ve vládní budově začínal pracovní den.
Popíjela se káva, studovaly se soupisy schůzek, sestavovaly se denní rozvrhy a sekretářky čekaly na příchod svých nažehlených šéfů. U vlády v oněch dnech platila nepsaná, nicméně úzkostlivě dodržovaná pravidla oblékání: rozcuchané vlasy, povolené kravaty a neholené brady do nich rozhodně nepatřily. Vstal, vyšel do předpoko-je a pozdravil svou sekretářku, která se ho doslova polekala; to mu připomnělo, jaký na něj asi musí být pohled.
Požádal ji tedy o kávu a zamířil na pánský záchod, kde si ulevil, umyl se a dal se v rámci možností do pořádku. Když procházel velkou kanceláří, kolem pracovních stolů sekretářek a mladších úředníků, cítil, jak se do něj ze všech stran zabodávají pohledy. Kdyby tak věděli - napadlo ho.
V deset hodin zašel v souladu s Havelockovým příkazem do telefonní budky na ulici a objednal si z New Yorku fotografie a videozáznamy. Byl v pokušení zavolat prezidentovi, jenže nakonec si to rozmyslel. O svém podezření neřekl nikomu ani slovo.
Znovu se podíval na hodinky, už podruhé během tří minut: dvanáct hodin dvacet dva. Letadla z New Yorku létají každou hodinu; kterým z nich cestuje očekávaná zásilka?
Z úvah ho vyrušilo zaklepání na dveře; srdce mu poskočilo.
"Dále!"
Vstoupila sekretářka a v očích měla stejně starostlivý výraz, jaký v nich měla ráno.
"Můžu si zajít na oběd?"
"Jistě, Liz."
"Nechcete, abych vám něco přinesla?"
"Ne, díky."
Žena zůstala stát ve dveřích a po chvilce napjatého ticha se zeptala: "Není vám dobře, pane Bradforde?"
"Kdepak. Jsem jako rybička."
"Můžu pro vás něco udělat?"
"Přestaňte si přidělávat starosti a běžte se najíst," pobízel ji a neúspěšně se přitom pokusil o úsměv.
"Tak zatím nashledanou." Kdyby tak věděla, pomyslel si.
Zazvonil telefon. Volali mu z bezpečnostního oddělení: z New Yorku mu přišel neoznačený balíček.
"Potvrďte příjem a pošlete mi sem s tím strážného, prosím."
Za sedm minut už kazeta trůnila uvnitř videorekordéru a na obrazovce se objevila zasedací místnost Rady bezpečnosti OSN. Ve spodní části obrazu blikalo datum: Úterý 30. prosince 13: 56.
Právě přednášel vyslanec Saúdské Arábie. Po několika minutách se dostavily reakce: nejprve izraelské delegace, pak egyptské a nakonec americké. Bradford zastavil pohyb pásku a prohlížel si scénu: byli tu čtyři muži - vpředu velvyslanec a jeho první asistent Arthur Pierce, a další dva za nimi. Nemělo smysl se dál zabývat úterkem 30. prosince; Bradford si přiblížil dálkové ovládání k očím, aby vyhledal tlačítko rychlého převíjení. Na obrazovce se objevily

rozmazané skvrny: pustil knoflík. Ten Arab pořád ještě mluvil. Už už chtěl začít znovu převíjet, když se v krátkém záběru znovu objevila americká delegace. Arthur Pierce na svém místě nebyl.
Bradford stiskl několikrát tlačítko převíjení vzad, až našel to, co hledal. Vládní úředník přece nemůže odejít z jednání uprostřed přátelsky naladěného projevu beze slůvka omluvy. Pierce se podíval na hodinky, vstal, napřed něco zašeptal do ucha velvyslanci a pak se obrátil k muži sedícímu za ním zřejmě druhý atašé - který přikývl. Z reproduktoru se ozval ženský hlas: "Dostali jsme zprávu, že americká delegace má důležitý telefonický hovor, zřejmě od ministerského předsedy, který by rád připojil několik poznámek k zajisté chvályhodnému projevu pana Ibn Kašáního."
Bradford ještě několikrát převinul pásek dopředu. Projev skončil a mnozí delegáti při potlesku povstali. Arthur Pierce se na své místo nevrátil.
Čtvrtek 1.ledna 10:43. Předseda Rady bezpečnosti vítá Nový rok. Pierce s americkou delegaci nesedí. Na jeho místě je někdo jiný - patrně Franklin Carpenter - který předtím sedával za velvyslancem. Drží v ruce papíry.
Pátek 2.ledna 16:10. Provokativní projev čínského delegáta, který si vyžádal použití simultánního překladu. Pierce není na svém místě.
Pondělí 5.ledna.11:43. Arthur Pierce nikde.
Pondělí 5. ledna 14:16. Arthur Pierce nikde.
Pondělí 5. ledna 16:45. Arthur Pierce sedí na svém místě a kroutí hlavou nad projevem jemenského velvyslance.
Bradford vypnul video a podíval se na obálku s fotografiemi z novoročních recepcí. Teď už byly vlastně zbytečné: věděl, že první asistent amerického velvyslance se neobjeví ani na jedné. Byl na Costa Brava.
Zbývalo prověřit poslední věc, což pomocí počítačů nezabere ani minutu. Bradford zvedl telefon, požádal o dopravní informace a přednesl svůj dotaz. Pak seděl, protíral si unavené oči a uvědomoval si, jak se mu třesou ruce. Za sedmačtyřicet vteřin se ozvala odpověď. "V úterý 30.prosince letělo z New Yorku do Madridu pět letadel. V deset, ve dvanáct, ve čtvrt na dvě, v půl třetí a v pět hodin deset minut... V pondělí pátého ledna španělského času z Barcelony letěly přes Madrid čtyři letadla: v půl osmé ráno, přílet na Kennedyho letiště ve dvanáct dvacet jedna newyorského času, dále v devět patnáct ráno, přílet na Kennedyho letiště ve tři hodiny newyorského času, dále -"
"Děkuji vám," přerušil informátora Bradford. "Už vím, co jsem potřeboval."
Aby ne. Pierce letěl v úterý v 17:10 do Madridu a vrátil se v pondělí z Barcelony letem ve čtvrt na deset, což mu umožnilo, aby se v 16:45 newyorského času objevil znovu v OSN. Někde v seznamech cestujících bude pasažér, jehož jméno uvedené v pase nebude ani v nejmenším odpovídat jménu náměstka delegace.
Bradford se otočil v křesle, zhluboka se nadechl a vyhlédl z okna na široké washingtonské ulice. Byl právě čas na to, vyjít ven a vyhledat telefonní budku. Havelock se to musí dovědět stůj co stůj. Vstal, obešel psací stůl a zamířil k židli u zdi, přes kterou přehodil své sako a kabát.
Dveře se otevřely bez zaklepání a náměstek ministerského předsedy ztuhl: o rám se opíral jiný náměstek ministerského předsedy, s bílým pramenem uprostřed jinak tmavých vlasů. Pierce. Stál tam vzpřímeně a v trochu unavených očích měl chladný pohled.
"Vypadáte utahaně, Emory. A taky jste pěkný amatér. Únava a amatérismus není nikdy dobrá kombinace vede vždycky ke krachu. Když už se podřízených na něco vyptáváte, měl byste je požádat o zachování tajemství. Ten mladík, co nastoupil po Carpenterovi, ráno vyváděl jako pominutý."
"Vy jste Carpentera zabil," zašeptal Bradford, když zase dokázal promluvit. "Nepodal výpověď - vy jste ho zabil."
"Prodělal strašný šok."
"Panebože... jeho žena a děti! To je taky vaše práce!"
"Člověk musí plánovat, vytvářet příznivé podmínky, podporovat lidské potřeby - a jejich závislost na sobě. To přece chápete, ne? Za starých časů jste po něčem takovém ani nevzdechl a kolik životů máte na svědomí vy sám? Tedy, před tím svým slavným pokáním. Byl jsem tam taky, Emory, viděl jsem na vlastní oči, co jste vyvolal."
"Když jste tam byl-"
"A nenáviděl jsem to. Dělalo se mi zle při pomyšlení na to hrozné plýtváni, na ty oběti - na obou stranách - a na všechny lži, ze Saigonu i z Washingtonu. Vraždili jste děti, svoje i jejich!"
"Proč zrovna vy? Dá se to vůbec nějak vysvětlit? Vy!"
"Protože to bylo mé celoživotní poslání. Stojíme každý na jiné straně barikády, Emory, a já v tu svou stranu věřím víc než vy ve svoji. Ostatně, to je pochopitelné: vy víte, jak to tu chodí, a je vám jasné, že s tím nemůžete nic dělat. Já mohu a taky to udělám. Existuje lepší způsob, jak řídit tenhle svět, a my ho přivedeme k životu!"
"Jak? Tím, že ten starý svět vyhodíte do povětří? Že nás zatáhnete, do jaderné války, ke které nikdy nemělo dojít?"
Pierce stál nehybně a hleděl Bradfordovi zpříma do očí.
"Takže je to pravda," pronesl tiše. "Udělali to."
"Vy jste nevěděl... ach bože!"
"Netrapte se tím, stejně jsme už byli blízko. Řekli nám, mně - že se zbláznil, že vytvořil takovou strategii, která by pobouřila celý svět a zdiskreditovala Spojené státy navždy. Až by ji dokončil a nám se ty dokumenty dostaly do rukou, mohli bychom vám diktovat nebo vás rovnou zničit - mohli bychom si vybrat - ovšem v každém případě by váš systém dohrál, skončil. Vymazali bychom ho z mapy světa, který jste znásilnili."
"Pletete se... jste tak zaslepený!" Bradford sotva šeptal. "Udělali jsme chyby, samozřejmě! Velké chyby! Ale my se k nim dokážeme přiznat. Nakonec je vždycky přiznáme a napravíme!"
"Jenom když vás někdo chytí za ruku. Vy totiž nemáte odvahu prohrát a bez ní nikdy nezvítězíte!"
"A vy si myslíte, že násilí a represe jsou řešení?" zařval Bradford. "Že když lidi umlčíte, nikdo se o ničem nedoví?"
"Jistě - v případech, kdy je to důležité. To známe z praxe. Vy jste nás stejně nikdy nepochopili. Čtete naše knihy, jenže o jejich významu nemáte ani ponětí. Tvrdil to už Marx, Lenin to po něm opakoval a vy jste pořád hluší. V našem

systému probíhají neustálé změny, stále se přetváří, až dospěje do stadia, kdy už žádných dalších změn nebude zapotřebí. Jednoho dne dosáhneme své vlastní svobody a ta nebude tak prázdná jako vaše!"
"Opíjíte se rohlíkem! Že nebudou třeba změny? Lidé se musí měnit. Každý den! Podle toho, jaké je počasí, kdy se mají narodit, kdy zemřít... když něco potřebují! Nemůžete z nich nadělat roboty, na to vám nikdy nepřistoupí! Tohle zase nechápete vy. To vy se bojíte porážky! To vy nepřipustíte, aby vám někdo odporoval!"
"Samozřejmě to nedovolíme těm, kdo by chtěli zahodit víc než šedesát let nadějí a pokroku. Vezměte si naše vynikající vědce, lékaře, inženýry... většina jejich rodičů ani neuměla číst."
"Takže jste to děti naučili a pak jste spálili knihy!"
"Myslel jsem, že jste chytřejší." Pierce vykročil vpřed. "Nemůžete ho najít, co? Prostě vám předal svoje kopie a vypařil se. Nemáte ponětí, komu jinému je ukázal nebo komu je prodal. Máte pěkně nahnáno."
"Vy ho taky nemůžete najít. Taky se vám ztratil."
"Jenže my víme, kdo to je. Známe jeho zvyky, potřeby, nadání. Jako všichni géniové je to složitá osobnost, ale jeho chování můžeme předvídat. Však my si ho najdeme. My víme, co máme hledat. Vy ne."
"Zběhl od vás, že?"
"Dočasně. Pohádal se s byrokraty nahoře, co nemají ani páru o skutečných cílech, ale proti státním zájmům jako takovým nikdy nevystoupil. Když za mnou přišel, mohl jsem ho snadno dostat, jenže neudělal jsem to: nabídl mi hodně. Víte, on věří nám a ne vám - vám rozhodně ne. Jeho dědeček byl mužik, na panství prince Vorošina. Princ ho dal pověsit za to, že v zimě zabil kance, aby mohl nakrmit svou rodinu. Ten nás neopustí."
"Koho - nás? Od Costa Brava víme, že Moskva se k vám nezná. KGB neměla s Costa Brava nic společného, nikdy nic takového nepovolili!"
"Určitě ne ti, co jste s nimi jednali. Jsou staří a unaveni, takže se snaží to jen tak doklepat do penze. Netuší, jaké máme možnosti - nebo osud, jestli chcete. My to víme." Pierce pohlédl na televizní přístroj a na videorekordér pod ním.
"Archív televizní společnosti, co? Záznamy, pomocí kterých je možné řešit spory nebo vyšetřovat vraždu. Dobrý nápad, Emory." Špión zvedl oči. "A když jsme u toho vyšetřování, zjistíte tak i náhlé zmizení. Z tohohle byste se něco dověděl - od toho ubožáka, co si říká velvyslanec, ani ň. Podíval by se do svých záznamů, uviděl by, že jsem mu na těch zasedáních dodal ty nejlepší argumenty, a odpřisáhl by, že jsem tam byl. Možná by vám přišlo zábavné, kdybych vám vyprávěl, jak se kolikrát bavím v diplomatickém klubu se svými skutečnými partnery a říkám jim, aby na něj byli hodní a občas ho pustili k lizu. Toho chudáka mi poslalo samo nebe!"
"Mně to zábavné nepřijde."
Pierce došel k Bradfordovi a stoupl si přímo před něj.
"Havlíček se vrátil, že?"
"Kdo?"
"Dáváme přednost jeho pravému jménu: Michal Havlíček, syn Václava Havlíčka, pojmenovaný po dědečkovi ze zakarpatského Rovna. Michal je totiž původem ruské jméno, víme? Ale to vy asi nevíte - vám byla historie vždycky lhostejná. Za jiných okolností by mohl být teď na mém místě - je to nadaný člověk. Je mi líto, že se nechal tak zaslepit. Je někde tady, co?"
"Nevím, o čem mluvíte."
"No tak, Emory. Vzpomeňte si na ty příšerné články v novinách, jak jste se snažili ututlat vraždu v Morningside Heights. Ten starý Žid něco věděl, ne? A ten maniak Havlíček se to dověděl a ustřelil mu hlavu. To jste se ho zalekli, protože teď už by mohl přijít i na vás a hlavně na to děvče. Potřebujete ho, protože by vás mohl rozcupovat na kusy. Dohodli jste se s ním. Museli jste mu říct pravdu - všechno to souvisí s Costa Brava, že?"
"Vy v tom máte prsty taky!"
"Jistě. Hodlali jsme zkompromitovat jednoho z nejmocnějších mužů na zeměkouli a chtěli jsme se ujistit, že to nikdo nezpacká. Vy byste na to neměli žaludek. My ano."
"Jenže vy jste nevěděl, proč to děláte! A nevíte to ani teď!"
"O to přece nikdy nešlo, copak to nechápete? Začínal to mít v hlavě v nepořádku. A k tomu šílenství jste ho dohnali vy s těmi příšernými nároky - byl to talentovaný člověk, který musel zastat práci za dvacet. Gruzínský syndrom, Emory. Když Stalina oddělali, byl to už jen slintající idiot. Nám stačilo Matthiasovy fantazie podporovat, splnit mu každou libůstku, každé podezření - a posilovat jeho šílenství, které jen odhalí světu, jak je celá tahle země šílená!"
"Žádný svět nebude. Vyletí do povětří."
Pierce pomalu přikývl. "Takové riziko samozřejmě existuje. Ovšem, člověk se nesmí bát porážky."
"Teď šílíte vy!"
"Vůbec ne. Celá ta katastrofa bude na vás. Veřejné mínění, na které tak často apelujete, už na to dohlédne. Teď už jen stačí, abychom našli muže, který Antonína Matyáše k tomu všemu dohnal, a dostali od něj ty dokumenty. S Havlíčkem si nedělejte starosti: vy jste z něj chtěli udělat ‚beznadějný případ`, ne my."
"Jenže vy jste to nakonec udělal! Dal jste rozkaz k jeho popravě!"
"V té době to bylo docela v pořádku. Pak se situace změnila: teď nám pomůže. Nedělal jsem si legraci - je to vážně jeden z nejlepších agentů, jaké jste kdy měli. Vynikající stopař. S jeho zkušenostmi a s tím, co víme, najdeme toho, kdo srazil tuhle vládu na kolena."
"Řekl jsem lidem, kdo jste!" zašeptal Bradford. "Co jste zač!"
"To by mě sledovali na letišti - především tam - a nic takového se nestalo. Nikomu jste nic neřekl, protože jste to s jistotou věděl teprve před pár minutami. Jsem příliš vysoce postavený, aby si lidé jako vy mohli dovolit nepodložené spekulace. Nadělal jste už dost chyb a na další už nemáte nárok. To víte, pane náměstku, v tomhle městě vás rádi nemají."

"Havelock vás zabije na potkání."
"Jsem si jist, že by to udělal, kdyby věděl, o koho jde. To je ovšem jeho problém, no ne? My Havlíčka známe a on nezná nás - nezná mne. Tím pádem je tak trochu v nevýhodě. Nám stačí ho jen sledovat."
"Nenajdete ho!" Bradford se vrhl stranou; Pierce ho zastavil a přimáčkl ho ke zdi.
"Nedělejte to, Emory. Jste unavený, zesláblý. Než byste stačil zakřičet, bylo by po vás. A co se týče toho, jestli ho najdeme - kolik máte těch bezpečných domů? Sterilní Jednička až Sedmnáctka? A kdo by neřekl mně, člověku, který se zabývá takovou spoustou diplomatických ‚zběhů`, které jsou volné? Už jsem jim přivedl pár zajímavých úlovků - takzvaných úlovků." Pierce se znovu postavil čelem k Bradfordovi. "Tak se nesnažte umřít a radši mi to povězte. Kde máte ty dokumenty? Předpokládám, že to jsou fotokopie, protože originály vám mává před nosem."
"Jsou tam, kde byste je nikdy nenašel."
"To vám věřím," přiznal pamiňáčik. "Ale vy ano."
"To nejde... ani kdybych chtěl."
"Bohužel, tohle vám věřím taky."
Pierce znenadání napřáhl pravou ruku a stiskl Bradfordův odhalený loket; levicí přitom zacpal náměstkovi ústa a zkroutil mu hlavu na stranu. Po několika vteřinách se Bradfordovi rozšířily oči, zavřely se a chrčení v jeho krku ustalo. Skácel se na podlahu a Pierce vytáhl z jeho ruky jehlu, kterou předtím ukrýval v dlani. Pak se rozběhl k psacímu atolu a nadzvedl kazetu; pod ní ležel papír s poznámkou. Zvedl telefon a vytočil číslo.
"Newyorská kancelář FBI," ozvalo se.
"Prosím oddělení vnitřní bezpečnosti, agenta Abramse."
"Tady Abrams," ohlásil se volaný za okamžik.
"Doufám, že jste měl dobrou cestu."
"Let proběhl hladce," zněla odpověď. "Mluvte."
"Jistý pracovník televize," četl Pierce z papírku, "jmenovitě R.B.Denning z Trans American News poslal archívní materiály nesprávnému úředníkovi - nějakému Bradfordovi, který je duševně labilní a jehož cílem byly akce namířené proti vládě. Bradford ty pásky v zuřivosti zničil, ovšem v zájmu celé společnosti Trans Am by bylo, kdyby Denning o věci pomlčel. Vláda považuje za nutné neriskovat veřejné pohoršeni a tak dále. Máte zelenou."
"Seženu ho, i kdyby zrovna někde chlastal."
"Můžete mu naznačit, že vláda by mohla nadále odmítat s Trans Amem jednat vzhledem k tomu, že odesílají materiály, aniž by si žádost patřičným postupem ověřili. Na druhé straně, pokud budou spolupracovat -"
"Vysvětlím mu to," přerušil ho pamiňáčik z New Yorku. "Hned se do toho dám."
Pierce zavěsil, zamířil k televizoru a opatrně ho odstrčil zpátky ke zdi. Videorekordér nechá odnést do jiné kanceláře; po páskách nezbude ani stopa.
Neozval se žádný dlouhý, smrtelný výkřik, poslední protest proti Boží nebo lidské zlobě - jen zarachotilo roztříštěné sklo a ze sedmého patra vládní budovy vylétlo tělo.
Ti, kdo se s ním toho rána setkali, tvrdili, že jinak to ani dopadnout nemohlo - propadl totálnímu zoufalství, pocitu, že už nemůže dál přemýšlet, že je třeba s tím jednou provždy skoncovat. Podlehl stresu; nikdy se plně nezotavil z těch - pro něj velice nepříjemných - šedesátých let. Byl to muž, jehož čas už minul a který nedokázal pochopit úlohu, jakou v tom sehrál. Unikalo mu podstatné a nakonec byl jen stínovou figurou, jejíž hlás sice dokázal mnohé nadzvednout, ale která stejně nakonec nedokázala přistoupit k činu.
Zpráva se objevila hned ve večernících, doprovázená nekrology všeho druhu, od laskavých až po chladné. Ani jeden však nebyl nijak zvlášť dlouhý - nikomu na tom dostatečně nezáleželo. A proč také? Nejoblíbenějším politickým hříchem je přece škatulkování lidí a komu by se chtělo měnit názory? Potřebujeme buďto Ježíše, nebo drsného kovboje. Nikdo nemůže být obojí najednou.
Náměstek ministerského předsedy Emory Bradford, zapálený jestřáb a později vášnivá holubička, byl mrtev. Pochopitelně vlastní rukou.
A na stojanu pod televizorem samozřejmě neležel žádný videorekordér. Doručili ho do nesprávné kanceláře a jeden úředník ze třetího patra potvrdil, že o něj původně žádal. Televizor stál přistrčený ke zdi, evidentně dávno nepoužitý.

30

"Nemohl's tomu zabránit," prohlásila Jana a postavila se před Havelocka, který seděl za psacím stolem. "Sám víš, že ve vládě se objevit nemůžeš. Jakmile by tě ten špión uviděl, buďto by tě potichu oddělal a zůstal by tam, kde je, nebo by se vyplašil a upaloval do Moskvy. Když ho chceš najít, nepovede se ti to tak, že se mu ukážeš."
"Možná jsem tomu skutečně zabránit nemohl, ale mohl jsem dát jeho smrti - a vlastně i jeho životu - nějaký smysl. Chtěl mi to povědět a já mu zakázal o tom mluvit. Tvrdil, že tenhle telefon je naprosto bezpečný a já tomu nevěřil."
"Takhle jsi to neřekl. Řekl jsi, že jeho telefon nemusí být bezpečný. Po všech těch letech a při tvých zkušenostech to bylo dokonale logické. Pořád si myslím, že ve vládě sedí pár pamiňáčiků, co jsou schopni lhát i napichovat kanceláře."
"Víš, jeden paranoik jménem McCarthy prohlašoval před lety něco podobného a nadělal tu pořádný zmatek. Celá země se klepala strachem a zuřivostí."
"Třeba to byl sám pamiňáčik. Copak mohl svým pánům prokázat lepší službu?"
"Snad. Pamiňáčiki jsou absolutní vlastenci. Budou pořád žádat od druhých přísahy věrnosti, protože sami pro sebe to dávno považují za vyřešené."
"Právě někoho takového teď musíš hledat, Michale. Absolutního vlastence, člověka s neposkvrněným posudkem. To bude tvůj špión."

"Kdybych jen věděl, na co Bradford včera čekal! Říkal, že se to dozví až někdy dopoledne. To znamená, že čekal na něco, z čeho by se dověděl, že někdo z pátého patra nebyl tam, kde měl být. V bezpečnostním oddělení říkají, že Bradfordovi došel nějaký balíček ve dvanáct dvacet pět. Nikdo ovšem neví, co v něm bylo, a pak už se samozřejmě nic nenašlo."
"Nebyla tam žádná zpáteční adresa ani název firmy?"
"Jestli ano, tak si toho nikdo nevšiml. Přinesl to kurýr."
"Zkontroluj si donáškové služby. Někdo si určitě vzpomene, co měl ten kurýr za uniformu."
"Takhle to nebylo. Byla to žena v kabátě s kožešinovým límcem a jediné, na co si bezpečáci pamatují, že byla moc nóbl na donášení balíčků."
"Nóbl?"
"Přitažlivá, uhlazená a tak. Myslím, že tím pádem je to jasné."
"Něčí sekretářka."
"Jistě, jenže čí? Na koho se mohl Bradford obrátit, jaký to jen mohl požadovat důkaz?"
"Jak byl ten balíček veliký?"
"Hlídač, co ho přijímal, tvrdí, že to byla velká, tlustá obálka, s něčím tvrdým uvnitř. Papíry a ještě něco jiného."
"Papíry?" uvažovala Jana. "Třeba noviny. Mohl něco najít v novinách?"
"Možná. Z novinových výstřižků se může člověk ledacos dovědět. Taky si mohl objednat informace z CIA - měl tam známé. Třeba něco ze spisů proti tobě, nebo o Costa Brava... něco, co jsme přehlédli. Taky si mohl prověřovat nemocnice, lyžařská střediska, sousedy, mořské lázně - podpisy na účtech a tak dále. Je toho spousta a pro každého v těchhle seznamech platí něco jiného." Michael přejel palcem přes hranu papírů, "A kromě toho jsou desítky dalších možností, které mě zatím ani nenapadly." Opřel se v křesle a podepřel si bradu rukama. "Ten špión není žádný začátečník, Jani. Potře se neviditelnou barvou a prostě zmizí."
"Tak zkus něco jiného."
"Už na tom pracuju. Ten doktor z Marylandu, nejváženější lékař v Talbot Country."
"Michale?"
"Ano?"
"Předtím sis četl zprávy ze své chemoterapie. Po Costa Brava."
"Jak's na to přišla?"
"Každou chvíli jsi zavíral oči. Nebylo to pro tebe snadné, vím."
"Vůbec to nebyla snadná doba."
"Dověděl ses něco?"
"Ne. Kromě popisu tvé popravy a mé reakce na ni vůbec nic."
"Můžu se na to podívat?"
"Hrozně rád bych znal nějaký rozumný důvod, jak ti to rozmluvit. Neznám žádný."
"Stačilo by, kdybys prostě nechtěl."
"Nestačilo. Tebe tam měli zabít; máš právo to vědět."
Otevřel zásuvku vpravo a vytáhl z ní tlusté desky s černým okrajem. Podal je Janě a jejich oči se na okamžik setkaly.
"Ne že bych na to byl pyšný," pravil. "Musím s tím žít až do smrti. Teď už vím, co to znamená."
"Budeme si navzájem pomáhat - až do smrti. Taky jsem jim uvěřila."
Odnesla si desky na gauč, posadila se a otevřela je. Stránky byly seřazeny do několika oddílů; vzala do ruky první a pomalu se opřela, přičemž hleděla na papíry, jako by to bylo něco strašlivého a přitom posvátného. Pustila se do čtení. Havelock se nedokázal ani pohnout, ani soustředit. Seděl nehybně v křesle a řádky na papírech před ním mu splývaly v matné černé skvrny. Zatímco si Jana četla o té hrozné noci, v mysli se mu honily nejrůznější obrazy. Tak, jako on ji kdysi viděl umírat, sledovala nyní ona jeho duševní pochody v průběhu chemoterapie - jeho nejniternější city a vlastně svým způsobem i jeho smrt.
Vracely se mu jednotlivé věty a výkřiky a ona je slyšela také. Určitě, protože ona teď také zavírala oči, zadržovala dech, listovala mezi stránkami třesoucími se prsty... Dočetla třetí oddíl a Michael pocítil, jak se na něj upřeně dívá. Nemohl jí pohled opětovat: v uších mu zněl křik, hromobití násilí a neodpustitelných omylů. Zrada.
Běž! Jdi ode mně! Musíš zemřít! Nikdy jsi ke mně nepatřila. Lhala jsi mi, já tě miloval, ale nikdy jsi ke mně nepatřila! ... Jak můžeš být tím, čím jsi, a zároveň tak úplně jiná? Proč jsi to udělala - mně, nám oběma? Ty, jediné, co jsem měl, a připravíš mi takovéhle peklo!... Chcípni, potvoro!... Ne! Proboha, nechte mě umřít taky! Chci umřít... ale ne kvůli tobě! Jen kvůli sobě, sám proti sobě! Pro tebe nikdy. Dávala ses mi, jako děvka ses mi dávala a jako děvka ses nakonec projevila... věřil jsem kurvě! Zasraný, zkurvený kurvě!... Panebože, teď to dostala! A ještě jednou. Běž za ní, zatraceně, běž za ní, chyť ji do náruče!... Ne, nikdy! Konec! Končím s tím jednou provždy, je to pasé a já už nebudu poslouchat lži. Ježíši Kriste, ona se tam po tom písku plazí úplně jako poraněné zvíře. Ještě žije! Tak běž za ní, obejmi ji! Utěš ji, ulev jí - dej jí třeba ránu z milosti, když to nepůjde jinak. Ne!... Je po ní. Nehýbe se, jenom po rukou a po vlasech jí stéká krev. Je mrtvcí a stejně tak umřela i část mne samého. Je to pasé, historie, tak jako dětství... Teď ji táhnou pryč - jako nějaký úlovek! Kdo to je? Kdo je ten chlap? Viděl jsem snad... fotografe, nějaké spisy... na tom nesejde. Vědí vůbec, co provedli? A věděla to ona? Vražedkyně, děvka, kurva!... Moje jediná láska. Je to historie, musí to být historie. Teroristka je mrtvá... láska taky. A zatracený blázen zůstal naživu.
Dočetla, odložila desky na konferenční stolek a obrátila se k němu: oči měla plné slz.
"Tolik lásky a tolik nenávisti, ke mně i k sobě. Nemusela jsem toho překonat tolik, co ty; snad bylo svým způsobem snadnější být oběť. Ovšem, když se můj strach změnil ve vztek, cítila jsem přesně to, co ty. Nenáviděla jsem tebe i sebe samotnou za to, že tě nenávidím - nikdy jsem nemohla zapomenout na tu lásku, která mezi námi byla - nikdy jsem o ní

nepochybovala. Nemohla to přece být lež od začátku až do konce. Vztek se mě zmocnil hlavně na těch hranicích a pak na letišti v Col des Moulinets, když jsem si myslela, že jsi mě přišel zabit, tak jako tu ženu na nábřeží v Civitavecchii. Viděla jsem oknem letadla tvou tvář a Bůh je mým svědkem, byl jsi pro mě nepřítel. Z lásky se stal nepřítel."
"Na to si vzpomínám," pronesl Michael. "Viděl jsem tvoje oči a na tu zlobu v nich se dobře pamatuju. Křičel jsem, chtěl jsem ti to vysvětlit, jenomže motory řvaly tak, že nebylo slyšet vlastního slova. Ty tvoje oči byly pro mě děsivější než všechno, co jsem tu noc zažil. Už bych je nikdy nechtěl takhle vidět, i když jistým způsobem je budu mít před sebou pořád "
"Jenom ve vzpomínkách, Míšo."
Zadrnčel telefon a Havelock ho nechal chvíli zvonit; nemohl odtrhnout oči od Jany. Nakonec ho zvedl.
"Háló?"
"To jste vy, Havelocku?"
"Pane prezidente?"
"Už víte o Emorym?" V Berquistově rozhodném hlase zazněla stopa smutku i únavy.
"Jen zběžně."
"Potřebujete spojku. Vyberu vám někoho tady v Bílém domě, někoho, kdo má vliv a na koho se můžu spolehnout. Budu ho muset do věci zasvětit, jenže s tím se nedá nic dělat. Bradford je po smrti a vy potřebujete někoho..."
"Teď ještě ne, pane. A už vůbec by to neměl být nikdo z Bílého domu."
Na lince se rozhostilo ticho. "To kvůli tomu, co vám říkal Rostov v Aténách?"
"Třeba. Pravděpodobnost je sice malá, ale teď zrovna není doba, kdy bych to chtěl riskovat."
"Copak vy mu věříte?"
"Při vší úctě, pane prezidente, Rostov byl jediný, kdo mi nelhal. Od začátku."
"Proč by vám měl říkat něco takového?"
"Nevím. Na druhé straně, proč tedy posílal konzulárním operacím ten telegram? V obou případech šlo o tak závažnou informaci, že jsme nemohli jinak, než jí věnovat pozornost. To je základ, když chcete vyslat signál."
"Addison Brooks tvrdil něco podobného."
"Mluvil diplomaticky a dobře dělal. Moskvu přece jenom nezastupuje VKR."
"Rozumím. Bradford," Berquist se zarazil, když si vzpomněl, že hovoří o mrtvém. "Bradford mi to včera večer vysvětloval. Takže vy jste skutečně přesvědčen, že v Bílém domě operuje sovětský tajný agent?"
"Říkal jsem, že to nevím jistě. Ale může tam pracovat - nebo spíš mohl. Podle mě by se o tom Rostov nikdy nezmínil, kdyby to neměl dostatečně podložené. Zkoumal moje i vaše reakce; víte, v téhle branži dostanete nejzajímavější reakce, když někomu řeknete pravdu. Sám se o tom poučil, když začal o Costa Brava. Já jsem s ním nechtěl riskovat."
"Dobře, ovšem v tom případě mi povězte, jak vlastně chcete pracovat? Nikdo vás přece nesmí vidět, jak obcházíte lidi a vyptáváte se jich!"
"To sice ne, ale nikdo mě při tom vidět nemusí. Když budu mít správně zapojený telefon, můžu ho používat. Vím, na co se chci zeptat a na co si mám dát pozor. Podle těch rozhovorů si určím, co budu chtít vidět, á sjednám si kontakt. Tohle všechno znám nazpaměť, pane prezidente."
"O tom nepochybuji. Co znamená ten správně zapojený telefon?"
"Opatřete mi nějaké jméno a nazvěte mě třeba zvláštním poradcem prezidenta nebo tak nějak. Stává se přece, že se Bílý dům diskrétně šťourá v určitých záležitostech, ne?"
"Samozřejmě. Mám na to dost svých lidí a většinou ta šetření nejsou ani moc diskrétní. Každý týden tu dostáváme stovky zpráv a někdo je musí zkontrolovat, vyslechnout experty, podepřít důkazy. Bez toho se nedá odpovědně rozhodovat. Starý Lincoln měl dva mladíky, co se starali o všechno včetně korespondence. Dneska máme desítky poradců a poradců poradců a tajemníků poradců a já nevím, čeho ještě, a stejně ten příval nedokážeme zvládnout. Jinak ovšem máte naprostou pravdu."
"Jak se postupuje, když nějaký poradce nebo poradce poradce někomu zavolá a dotyčný pochybuje o jeho hodnověrnosti?"
"To se stává dost často, zvlášť v Pentagonu. Řeší se to jednoduše: dotyčný se požádá, aby zavěsil a zavolal do ústředny Bílého domu, kde ho spojí s poradcovou kanceláří. To funguje vždycky."
"Bude to fungovat," doplnil Michael. "Můžete tenhle telefon zavést jako linku ústředny Bílého domu?"
"Víte, Havelocku, jednou z radostí prezidenta a jeho blízkých je to, že mají ná povel spoustu chytrých elektronických zařízení. Do hodiny budete mít linku a vaše jméno bude v seznamu. Jak se chcete jmenovat?"
"To nechám na vás, pane. Nerad bych si vybral někoho, kdo u vás skutečně pracuje."
"Zavolám vám."
"A pane prezidente, ještě než zavěsíte-"
"Copak?"
"Budu potřebovat ještě jednu věc, kterou možná nemáte ve slovníku. Kontextovou posilu."
"To tedy vážně ve slovníku nemám. Co to je?"
"V případě, že někdo zavolá do Bílého domu a bude se ptát, co vlastně dělám, měl by tam být někdo, kdo mu to poví."
Další okamžik ticha: "Máte pravdu," pronesl Berquist zamyšleně. "Vlastně je ten výraz jasný, že? Potřebujete někoho, kdo by vám pomohl s vaším kontextem - s tím, co děláte, nebo co se tvářite, že děláte."
"Přesně tak, pane."
"Zavolám."
"Můžu mít návrh?" zeptal se Michael rychle.
"Jaký?"

"Během následejících několika dní - pokud svět nevyletí do vzduchu - někdo přijde k téhle mé posile v Bílém domě a bude se ptát, kde mám kancelář. Až se to stane, dotyčného zadržte ať to bude kdokoli, může nás dostat o kus dopředu."
"Jestli se to stane," protáhl Berquist zuřivě, "je možné, že dotyčného vlastníma rukama zaškrtí jistý farmářský synek z Minnesoty dřív, než si s ním stihnete promluvit."
"To určitě nemyslíte vážně, pane prezidente."
"Stejně tak se mi nechce bombardovat Leningrad. Ozvu se vám."
Havelock zavěsil a podíval se na Janu.
"Můžeme začít probírat ta jména. Do hodiny začneme volat."

"Jmenujete se Cross. Robert Cross. Jste zvláštním poradcem prezidenta a veškeré dotazy ohledně vašeho postavení a činnosti budou adresovány jisté paní Howellové, pracovnici sekretariátu. Té už řekli, co má dělat."
"A co moje kancelář?"
"Máte ji."
"Jakže?"
"Dokonce jsme vám přidělili asistenta. Je to ve střežené sekci sekretariátu; na chodbu se tam bez klíče nedostanete a váš asistent má příkaz zadržet každého, kdo by přišel za panem Crossem. Je to člen tajné služby a pokud vás tam skutečně někdo bude hledat, upozorní vás a pošle vám ho do Fairfaxu s ozbrojeným doprovodem. Předpokládám, že takhle jste to chtěl."
"Přesně tak. A co ostatní kanceláře? Nebudou lidi odtamtud zvědaví?"
"To není pravděpodobné. Většinou jsou tam lidé jmenováni jen dočasně a všichni mají dost své práce. Nějaká zvědavost se netrpí. Kdyby byl někdo vážně zvědavý, je to váš člověk."
"To zní dobře "
"Taky si myslím. Kdy chcete začít?... Emory mi ukázal seznam věcí, co jste si vyžádal, a ubezpečil mě, že to všechno dostanete ráno. Už to máte?"
"Všechno. První je na řadě Bradfordova sekretářka a pak ten doktor z Marylandu. Případ MácKenzie."
"Toho jsme probrali zvlášť důkladně," prohlásil Berquist. "Za daných okolností jsme do toho zatáhli i CIA a tihle hoši dokážou být po čertech vynalézaví. Co myslíte, že najdete?"
"Ještě nevím. Třeba někoho, kdo už nežije. Figurku."
"Ani se nebudu snažit vám rozumět."
"Přesto však budu možná potřebovat vaši pomoc. Říkal jste, že lidi z Pentagonu se ošívají, když se jich vyptávají z Bílého domu."
"To je tím, že my tady nenosíme uniformy. Předpokládám, že mluvíte o komisi pro jadernou strategii. Všiml jsem si, že máte ty chlapy na seznamu."
"Ano."
"Ti jsou dost nedůtkliví. Skoro na to mají i právo."
"Potřebuju mluvit se všemi, tedy celkem s patnácti důstojníky. Mohl byste dát předsedovi najevo, že očekáváte, že všichni budou s panem Crossem spolupracovat? Nejde o nějaké supertajné informace, ale o analýzu postupu."
"Zase jeden z těch vašich výrazů."
"Je to tak, pane prezidente. Možná by pomohlo, kdybyste do toho zamíchal Matthiase."
"Dobrá," přisvědčil Berquist nakonec. "Hodím mu to celé na hlavu. Ne že by se mu to moc podobalo, ale teď zrovna není ve stavu to popírat. Pošlu tam svého vojenského poradce; řekne jim, že ministerský předseda si vyžádal hloubkovou zprávu. Pak by měla stačit jen výzva ke spolupráci v mezích maximálního utajení... Stejně řeknou, že si protiřečíme. Bez přísně tajných dat se žádná hloubková zpráva dělat nedá."
"Klidně jim povězte, že můžou utajovat co hrdlo ráčí. Konečná zpráva je beztak určená pro vás."
"Ještě něco?"
"Psychiatrickou zprávu o Matthiasovi. Bradford mi ji měl přivézt."
"Zítra jedu do Camp Davidu. Zajedu na Poolův ostrov a vyzvednu vám ji."
"A ještě něco. Ta paní Howellová - kromě toho, že má zavolat tajnou službu, kdyby se na mě někdo vyptával, co má ještě říkat? Myslím o mně, o mé funkci?"
"Jen to, že jste zvláštní poradce prezidenta."
"Mohl byste to změnit?"
"Jak?"
"Udělejte z toho normální jmenování. Prohledávání starých materiálů, doplňování spisů."
"Na to máme lidi. Je to v zásadě politická záležitost - jak kdo brání ten a ten názor, proč se do nás naváží ten a ten senátor a jak mu v tom zabránit a tak dále."
"Přiřaďte mě k ostatním."
"Dobrá. Přeju vám hodně štěstí... ovšem vy budete potřebovat víc než jenom štěstí. Celý svět potřebuje víc; občas mám pocit, že musí nastat zázrak, abychom přežili další týden. Průběžně mě informujte; vydal jsem nařízení, že kdykoli bude volat pan Cross, mají mě vyrušit."

Bradfordova sekretářka Elizabeth Andrewsová byla doma; senzační smrt jejího šéfa se na ní zřejmě podepsala. Už jí volalo pěkných pár lidí od novin a ona jim smutným, ale klidným hlasem vyprávěla události onoho dopoledne - až do chvíle, kdy se jeden bulvární pisálek zeptal, jestli v tom nehrála roli nějaká sexuální záležitost.

"Parchante úchylná!" vykřikla Elizabeth a práskla s telefonem.
Havelock zavolal o pouhých dvacet minut později a Elizabeth Andrewsová nebyla zrovna nakloněna tomu, znovu se o události šířit. Navrhl jí tedy, aby mu zavolala do Brlého domu, až se bude cítit lépe, a lest vyšla. Za šest minut se telefon ve Fairfaxu rozřinčel.
"Promiňte, pane Crossi. Bylo toho na mě trochu moc - zvlášť ti reportéři."
"Vynasnažím se vás dlouho nezdržovat."
Vylíčila mu, co se dopoledne seběhlo, včetně toho, jak se Bradford nečekaně vynořil ze své kanceláře krátce po jejím příchodu.
"Vypadal příšerně. Zřejmě byl vzhůru celou noc, ale to nebylo všechno. Vyzařovala z něj taková jakoby maniakální energie. Něco ho silně rozrušilo. Už jsem ho v podobném stavu mockrát viděla, jenže včera to bylo něco jiného. Mluvil hlasitěji než obvykle."
"To mohlo být únavou," namítl Havelock. "To se stává často. Člověk si tím kompenzuje pocit vlastní slabosti."
"Možná, ale já si nemyslím, že by to byl jeho případ - rozhodně ne včera ráno. Vím, zní to možná hrozně, ale... mám pocit, že se v tu chvíli už rozhodl. Věřím tomu. Jako by byl nadšený, jako by se už nemohl dočkat, až to udělá. Je to ohavné, jenže on asi před desátou odešel z kanceláře a já jako bych ho viděla, jak vychází na ulici, dívá se na to okno a říká si, ano, to je ono."
"Nemohlo by existovat nějaké jiné vysvětlení? Nešel třeba někoho navštívit?"
"Nemám ten dojem. Ptala jsem se ho, jestli nebude v nějaké jiné kanceláři pro případ, že by ho někdo sháněl, a on odpověděl, že ne, že se jde ven trošku nadýchat čerstvého vzduchu."
"Nezmínil se, proč tam strávil noc?"
"Jenom to, že pracuje na nějakém projektu a že má trošku skluz. V poslední době hodně cestoval-"
"Zařizovala jste pro něj dopravu?" skočil jí do řeči Havelock.
"Ne, to si obvykle vyřizoval sám. Jak možná víte, on si s sebou často... někoho bral. Byl rozvedený, dokonce několikrát. Velice citlivý člověk, pane Crossi, a velmi nešťastný."
"Proč to říkáte?°
Paní Andrewsová se nadechla a pronesla pevným hlasem:
"Emory Bradford byl výjimečně nadaný muž, jenže nikdo na něj nedal. Kdysi měl v tomhle městě velký vliv, do chvíle, kdy všem řekl pravdu - tak, jak ji sám viděl - a sotva mu přestali tleskat, všichni od něj utekli."
"Byla jste s ním dlouho."
"Hodně dlouho. Prožila jsem to s ním všechno."
"Mohla byste mi uvést nějaký příklad toho, jak od něj utíkali?"
"Samozřejmě. Především ho neustále přehlíželi i v případech, kdy by jeho zkušenosti a znalosti měly velkou cenu. Kromě toho, často napravoval blbosti některých vlivných lidí - senátorů, kongresmanů, tajemníků a tak - kteří něco vyžblebtli v televizi nebo v novinách, a on to po nich žehlil. Jestli mu z nich za to někdy někdo poděkoval, tak o tom nevím, a měla bych. Pravidelně sledoval dopolední program, kdy se vždycky dělají ty největší boty - včera se na něj taky díval, jako obvykle a pak mi diktoval to, čemu říkal ‚objasnění`. Vždycky je psal mile, laskavým tónem, nikdy se do nikoho nenavážel - a ovšem, nikdy mu za to nikdo nepoděkoval."
"Takže on se včera díval na televizi?"
"Ano, předtím, než se to stalo. Aspoň si k psacímu stolu přitáhl televizor. Než se to stalo, zase ho odtlačil zpátky. Nemohl se toho zvyku zbavit až do smrti. Chtěl, aby byli všichni lepší, aby i vláda byla lepší."
"Nenechal na stole nějaké poznámky, podle kterých by se dalo usoudit, na co se díval?"
"Ne, nic. Skoro jako by chtěl tenhle svět opustit čistší, uspořádanější, než jaký byl předtím. Nikdy jsem neviděla na jeho stole takový pořádek - byl úplně prázdný."
"To si dokážu představit."
"Pardon?"
"Nic. Souhlasil jsem s vámi... Vím, že jste byla zrovna na obědě, ale nebyl v okolí kanceláře někdo, kdo by viděl někoho přicházet nebo odcházet?"
"Policie se o to taky zajímala, pane Crossi. Tam je pořád takový zmatek, každý máme pauzu na oběd jindy - podle toho, co se zrovna ve světě děje - takže nikdo nic zvláštního neviděl. Po pravdě řečeno, naše sekce byla spíš vylidněná. Měli jsme na půl druhou schůzi sekretářek, takže jsme..."
"Kdo tu schůzi svolal, slečno Andrewsová?"
"Předseda, který je tenhle měsíc ve funkci - pak se samozřejmě bránil, že nic nesvolával, a tak jsme tam jen tak seděly a popíjely kafe."
"Dostala jste na tu schůzku pozvánku?"
"Ne, jenom se to ráno rozneslo. Tak se to vždycky dělá."
"Děkuju vám mnohokrát. Velice jste mi pomohla."
"Je to taková hrozná škoda, pane Crossi. Taková hrozná škoda."
"Ano. Nashledanou."
Havelock zavěsil a pravil s očima upřenýma na sluchátko: "Ten náš člověk je vážně třída. Neviditelný nátěr."
"Neřekla ti nic?"
"Něco přece. Bradford mě poslechl, šel dolů do budky a odtamtud si objednal to, co potřeboval. Takže číslo, které potřebujeme, na jeho telefonním registru nenajdeme - je někde mezi milióny dalších ve veřejné telefonní síti."
"Nic víc?"
"Možná." Michael se zamračil. "Nemáš tam někde včerejší noviny? Bád bych se dověděl, kdo z vládních úředníků

vystupoval dopoledne v televizi. Stejně je to nesmysl. Koukat se na televizi bylo asi to poslední, na co mohl mít Bradford pomyšlení."
Jana našla noviny a společně zjistili, že toho dopoledne v televizi nevystupoval žádný vládní úředník.

31

Nejúctyhodnější lékař v Talbot County v Marylandu dr. Matthew Randolph byl zřejmě také nejnepříjemnější člověk v okolí. Dědic velkých peněz, vychovaný v blahobytu, v nejlepších školách a klubech, který měl téměř neomezené prostředky, měl i tendenci pronásledovat každého, kdo se mu připletl do cesty.
Když ve třiceti letech ukončil s vyznamenáním univerzitu Johna Hopkinse a absolvoval patologickou a chirurgickou praxi v Massachusettské Všeobecné v New Yorku, rozhodl se, že svůj talent nemůže v dusném, ohlupujícím prostředí normální kliniky patřičně rozvinout. Řešení bylo snadné: vyždímal nějaké peníze z řad privilegovaných obyvatel Chesapeake, přihodil ze svého dva milióny a otevřel si svoje vlastní sanatorium s padesáti lůžky.
Provozoval ho podle svého vlastního uvážení, což v praxi znamenalo absolutistickou monarchii. Přijat do sanatoria mohl být každý, avšak dále se už uplatňovalo prosté pravidlo: z bohatých se vytáhly astronomické sumy za léčbu a chudým se dostalo slevy teprve poté, co si prodělali ponižující martyrium spočívající v předložení jasného důkazu o chudobě a vyslechnutí přednášky na téma "Neskromnost - těžký hřích". Nicméně bohatí i chudí byli ochotni tyto urážky spolknout, protože v průběhu let si Randolphovo sanatorium vybudovalo pověst jako žádné jiné. Laboratoře byly vybaveny posledními výkřiky techniky, štědře placení lékaři vyšli z nejlepších škol a absolvovali ty nejtěžší praxe, do sanatoria se sjížděli odborníci z celého světa a schopnosti zřízenců a sester vysoko přesahovaly obvyklý nemocniční standard. Tudíž, léčba v Randolphově sanatoriu byla balzámem jak na tělo, tak i na duši; jediná možnost, jak ji vylepšit, by podle některých spočívala v odstranění rušivého elementu v podobě šedesátiletého Dr. Matthewa Randolpha. Naopak jiní tvrdili, že člun, který hladce proplouvá rozbouřenými vodami, můžeme snadno zlikvidovat tím, že utrhneme ventil, jelikož rachot motoru nás tahá za uši; v Randolphově případě šlo o něco podobného a navíc bylo jasné, že nic kromě jeho vlastní smrti - která se zdála v nejbližších stoletích nepravděpodobná - by ho nic nemohlo odradit od vedení sanatoria.
A vůbec, kdo jiný než on by se dokázal podívat na synovce Emile du Ponta, rozloženého na vozíčku před těžkou operací, a zeptat se ho: "Na kolik si ceníte svůj život?"
V du Pontově případě bylo cenou napojení nemocničních počítačů na čtyři hlavní výzkumné ústavy v zemi.
Havelock se to všechno dověděl z materiálů CTA, když se zabýval smrtí tajného agenta jménem Steven MacKenzie, "vynálezce" Costa Brava. V Cagnes-sur-Mer Henri Salanne nepřímo zpochybnil důvěryhodnost lékaře, který podepsal MacKenzieho úmrtní list, a Michael v duchu zašel ještě dál: představil si zfalšované laboratorní zprávy, pitevní nález neodpovídající stavu mrtvoly a poté, co se prezident zmínil o rentgenu, i možnou výměnu rentgenových snímků. Přesto však bylo ve světle jeho vlastních poznatků těžké takovým možnostem přikládat váhu: všechno, co bylo tak či onak spojeno s oficiální příčinou smrti, zpracoval sám Randolph a jeho laboratoř. Mohl to být diktátorský puntičkář, nafoukaný a každopádně nepříjemný, ale pokud kdy žil nějaký naprosto bezúhonný muž, byl jím Matthew Randolph. I jeho sanatorium bylo dokonale bez poskvrnky a když se vzalo všechno kolem a kolem, neexistoval důvod, proč by to mělo být jinak.
A právě to Havelocka zaujalo. Bylo to prostě příliš krásné na to, aby to byla pravda. Málokdy - pokud vůbec někdy - do sebe všechno takhle hezky zapadalo; vždycky se našly skulinky, které mohly člověka dovést k zakopaným psům. Nezáleželo na tom, jestli ho k nim skutečně dovedly; důležité bylo, že existovaly.
V tomto případě nenarazil ani na jednu.
První, co Michaela upozornilo na to, že jeho podezření by mohlo být opodstatněné, bylo, že Matthew Randolph mu na žádost o telefonický rozhovor neodpověděl. Když o to požádal jiné - včetně osmi starších důstojníků komise Pentagonu pro jaderné strategie, Bradfordovy sekretářky, zaměstnanců CIA a Rady obrany státu - telefon ve Fairfaxu se rozezvonil několik minut poté, co zavěsil. Člověku to přece jen nedá, neodpovědět na výzvu k hovoru s prezidentským poradcem v Bílém domě.
Dr. Matthew Randolph byl patrně z jiného těsta. Havelock proto zavolal ještě jednou a dověděl se toto: "Doktor má dnes hrozně moc práce. Vzkazuje vám, pane Crossi, že se vám ozve, až bude mít čas."
"Vysvětlila jste mu, že mi má volat do Bílého domu?"
"Ano, pane." Sekretářka se nejistě odmlčela. "Řekl mi, abych vám vyřídila, že on má sanatorium taky natřené na bílo," dodala po chvíli tiše. "To říkal on, pane. Ne já."
"Tak tomu Čingischánovi vyřiďte, že mi buďto do hodiny zavolá, nebo pro něj pošlu šerifa Talbot County, aby mi ho předvedl."
Matthew Randolph se ozval přesně za osmapadesát minut.
"Kdo si ksakru myslíte, že jste, Crossi?"
"Pořádně přepracovaná nula, pane doktore."
"Vy jste mi vyhrožoval! Nesnáším výhrůžky, ať už z Bílého domu nebo Zeleného domu nebo veřejného domu - chápete, co mám na mysli?"
"Rád s vašimi pocity seznámím prezidenta."
"Klidně můžete. Není nejhorší, ale věděl bych i o lepších."
"Třeba byste si spolu rozuměli."
"Pochybuju. Politici, co se berou vážně, mě nudí. Vážnost a politika jsou neslučitelné. Co vůbec chcete? Jestli vybíráte na nějakej fond, tak vám řeknu, že byste měli nejdřív ze všeho financovat výzkum inteligentní vlády."

"Podle mě by na to prezident přistoupil jen v případě, že byste proti němu kandidoval vy osobně."
Randolph se odmlčel. "To není špatné," připustil. "Tak co máte na srdci? Tady se pracuje."
"Chci vám položit několik otázek týkajících se člověka - dnes už je po smrti - jménem Steven MacKenzie."
Lékař se znovu odmlčel, jenže tentokrát mělo to ticho úplně jiný charakter. Když znovu promluvil, změnil se i jeho tón: předtím byla jeho nevraživost skutečná, kdežto teď hraná.
"Sakra, kolikrát se to ještě bude omílat? MacKenzie umřel na srdeční mrtvici - silné krvácení z aorty, přesněji aneurisma. Předal jsem pitevní nález a donekonečna jsem to probíral s těmi vašimi špiónskými doktory. Mají všechno, co chtěli."
"Špiónští doktoři?"
"To je na nich vidět, že nejsou ze špitálu Panenky Marie Sedmibolestné. Ani to netvrdí, bohudíky."
Randolph opět ztichl a Michael ho nechal podusit; vycvičenýma ušima naslouchal jeho dechu a zařazoval ho do pomyslného obrázku, který si o lékaři vytvářel. Ten pokračoval - příliš rychle, příliš nabroušeně; jeho sebedůvěra splaskla a nahradila ji pouhá síla hlasu.
"Jestli chcete něco vědět o MacKenziem, tak jděte za nimi. Všichni jsme se shodli - prosté aortální krvácení a nic víc. Taky nemám čas se tím pořád zabývat. Je vám to jasné?"
"Víc, než si myslíte, doktore Randolphe."
Teď bylo na Havelockovi, aby zařadil dramatickou odmlku. Protáhl ji na tak dlouho, až před sebou uviděl pootevřená ústa a těžké oddechování člověka, který nemá čisté svědomí.
"Být vámi, ten čas bych si našel. Tady jsme celou záležitost ještě neuzavřeli a ani nemůžeme - pod silným vnějším tlakem. Víte, my to chceme uzavřít tak, jak jste to uzavřel vy, ale musíte s námi spolupracovat. Je vám jasné tohle?"
"Pitevní nález přece všichni jednoznačně potvrdili, ne?"
"Chceme si být naprosto jistí. Pochopte to laskavě."
"Co to má být ten silný vnější tlak?" Lékaři se vracela sebedůvěra.
"Řekněme pár místních rejpalů. Rádi bychom jim zavřeli zobáky."
Všechny cesty vedou na Costa Brava.
Randolph se dlouho nerozmýšlel.
"Přijeďte zítra. Přesně v poledne."

Havelock seděl na zadním sedadle neoznačeného pancéřového vozu ve společnosti tří agentů tajné služby. Moc toho nenamluvili: oba muži vpředu a příjemně vyhlížející, i když jinak mlčenlivý agent vedle něj zřejmě dostali příkaz, aby se na nic neptali.
Randolphovo sanatorium skutečně zářilo bělostí, obklopeno obrovskou travnatou plochou, cestičkami a zvlněnou příjezdovou cestou. Zaparkovali poblíž dveří s nápisem Příjem - Kanceláře; Michael vystoupil, po betonové pěšince došel ke skleněným dveřím a otevřel je. Už ho čekali.
"Doktor Randolph je u šebe v kanceláři, pane Crossi," informovala ho sestra za přepážkou. "První chodbou doprava jsou to ty dveře na konci. Zavolám jeho sekretářce, že už jste tady."
"Děkuji."
Cestou po chodbě k Randolphově svatyni Havelock zvažoval své možnosti. Kolik toho doktorovi řekne, závisí na tom, kolik toho Randolph o MacKenziem už ví. Pokud ví málo, Michael svá slova zředí bezpečnostní omáčkou; jestliže hodně, pak nebude na škodu naservírovat mu částečnou pravdu. Havelocka však především zajímal důvod lékařova podivného chování: ten chlap mu skoro přiznal, že nějakým způsobem zamlčel nebo překroutil něco ohledně MacKenzieho smrti a bez ohledu na to, jestli to považoval za maličkost, bylo to pro něj nebezpečné. Uvést neexistující příčinu smrti nebo zatajit důležité informace je trestný čin. Co tedy lékař provedl a proč? Představit si Matthewa Randolpha uprostřed spiknutí tajných služeb bylo prostě absurdní. Co jen mohl udělat?
Sekretářka s vlasy svázanými do drdolu vstala zpoza svého stolu; tvářila se zavile, avšak její hlas napovídal něco jiného. Michael poznal stejný hlas, který mu včera zprostředkoval doktorovo srovnání fasády jeho sanatoria s Bílým domem; bylo zřejmé, že se sekretářka snaží odradit Randolpha od toho, aby si svůj věčný vztek vyléval na ní.
"Dneska je velice rozčilený, pane Crossi," upozornila ho tím naléhavým tónem. "Bude nejlépe, když půjdete rovnou k věci. Strašně nerad ztrácí čas."
"Já taky," prohodil Michael, zatímco ho sekretářka vedla k luxusním dveřím vykládaným dřevem.
Dvakrát zaklepala a zaujala postoj románové hrdinky, která tváří v tvář popravčí četě odmítá pásku přes oči.
Brzy se objevil důvod jejího stoicismu. Otevřely se dveře a před nimi stanul vysoký štíhlý muž s roštím šedivých vlasů obklopujícím plešaté temeno. Oči za brýlemi byly živé a netrpělivé. Ruce Dr. Randolpha vypadaly, že by v nich mohl třímat nejen skalpel, ale i pochodeň nebo dokonce vidle. Nemluvil, ale štěkal.
"Vy jste Cross?"
"Ano."
"Jdete o osm minut později."
"Předbíhají se vám hodinky."
"Možná. Pojďte dál." Pohlédl na svou sekretářku, která ustoupila stranou. "Žádné vyrušování," nařídil jí.
"Ano, pane doktore."
Lékař zavřel dveře a pokynul směrem k židli před svým velkým psacím stolem posetým papíry.
"Sedněte si," vyzval Michaela. "Ale ještě předtím si chci být jist, že u sebe nemáte žádný ten zatracený diktafon nebo tak něco."
"Dám vám na to své slovo."
"Stojí za něco?"

"A vaše?"
"Vy jste volal mě, ne já vás."
Havelock zavrtěl hlavou. "Nemám u sebe žádný magnetofon z toho prostého důvodu, že náš rozhovor by mohl mnohem víc poškodit nás než vás."
"Třeba," mumlal Randolph a zalézal za psací stůl. "Třeba ne. Uvidíme."
"To je slibný začátek."
"Nesnažte se být vtipný, mladíku."
"Omlouvám se, jestli to tak znělo, ale myslel jsem to vážně. Máme problém a vy byste nám mohl pomoci."
"Chcete říct, že jsem še vám dost nenapomáhal?"
"Řekněme spíš, že se objevily různé nové otázky a máme dojem, že by mohly být opodstatněné. Mohly by nám nadělat dost potíží nejen politicky, ale i co se týče morálky v některých oblastech zpravodajské služby. Někoho by třeba mohlo napadnout i obrátit se na tisk. Takový je náš problém."
"To právě chci slyšet." Lékař přikývl a upravil si brýle tak, aby se díval přes obroučky. "Co je to za problém? Tak mluvte!"
Havelock pochopil. Randolph čeká, až se mu Bílý dům přizná k nějaké špíně, a pak teprve bude ochoten se vyznat z nějakého svého poklesku. Proto bylo rozumné předpokládat, že čím závažnější bude Havelockovo první prohlášení, tím větší nadhled si Randolph dopřeje při hodnoceni situace. Dva zloději se baví navzájem: který z nich by se odhodlal běžet žalovat?
"Víte, v jakém oboru MacKenzie pracoval?"
"Znal jsem Maca a jeho rodinu přes čtyřicet let. S jeho rodiči jsme byli dobří přátelé a jeho tři děcka se narodily přímo tady u mě v sanatoriu. Přivedl jsem je na svět sám - a jeho ženu Midge možná taky."
"To není odpověď."
"Měla by být. Staral jsem se o rodinu MacKenziových po většinu jejich života a stejně tak i o mladého Steva - i o dospělého Steva, dokud jste mu dovolili zůstat naživu. Přesněji řečeno, v posledních letech jsem vlastně jenom kontroloval to, co udělali doktoři ve špitále Waltera Reeda; většinou to byla sakra dobrá práce. Podle jizev byste těžko poznal, že čtyři z nich pocházejí od kulek."
"Takže jste to věděl," přikývl Michael.
"Radil jsem mu, aby s tím praštil. Ježíši Kriste, kolikrát jsem mu to jen za posledních šest let opakoval! Žil pod hrozným tlakem - a Midge ještě pod hroznějším. Pořád se někde toulal a ona nemohla vědět, jestli se vůbec vrátí. Nikdy jí toho o své práci moc neřekl, to by nikdy neudělal... Ano, pane Crossi, vím, co Steve dělal - ne sice jeho funkci ani titul, ale vím, že neseděl u psacího stolu."
"Zvláštní věc," zabručel Havelock a opravdu to tak cítil. "Nikdy mě ani nenapadlo, že by MacKenzie mohl mít ženu a děti, pocházet z normální rodiny..."
Nepřežil to. Proč?
"Možná proto byl tak dobrý. Podíval jste se na něj a řekl jste si - tuctový úspěšný úředník, něco jako vy. Jenže v žilách mu proudil jed, který jste mu tam nalili vy."
Nenadálost obvinění a to, že bylo proneseno konverzačním tónem, Havelocka zarazilo.
"To je dost silné tvrzeni," pravil a zahleděl se lékaři do obličeje. "Byl byste tak laskav a vysvětlil ho? Pokud vím, nikdo nedržel MacKenziemu u hlavy pistoli a nenutil ho dělat to, co dělal."
"To nebylo třeba a vysvětlím vám to docela rád. Předpokládám, že pro vás je jako houska na krámě nadopovat člověka tak, že se vykašle na normální, tvůrčí, šťastný život a začne žít tak, že se budí v noci zalitý studeným potem proto, že v posledních týdnech se vyspat prostě nemohl, nebo kdy ho jakýkoli nenadálý zvuk nutí hledat úkryt nebo sahat po zbrani."
"Líčíte to dramaticky."
"Tohle jste s ním udělali."
"Jak?"
"Nakrmili jste ho napětím, vzrušením a zalili jste to pořádnými dávkami krve.`
"Teď to líčíte melodramaticky."
"Víte, jak to u něj vůbec začalo?" Randolph pokračoval, jako by Havelock neřekl ani slovo. "Před takovými třinácti, čtrnácti lety byl Mac jeden z nejlepších námořníků na východním pobřeží a možná i v celém Atlantiku, kdo ví? Dokázal vycítit ve vzduchu, že se otočí vítr, a mořské proudy poznal po čichu. Dokázal najít hvězdy na zatažené obloze, kormidlovat celou noc a ráno vás dovézt přesně tam, kam slíbil. Byl to dar od Boha... Pak přišla válka ve Vietnamu a z něho se stál námořní důstojník. Lampasákům to netrvalo dlouho, všimli si jeho talentu a než byste dokázal vyslovit jedno z těch nevyslovitelných míst, už tam vozil lidi a náklady podél pobřeží i po řekách do vnitrozemí. Tím to začalo. Byl nejlepší, koho tam měli - dokázal rozluštit vietnamské mapy a dovézt kohokoli kamkoli."
"Mám pocit, že vám nerozumím."
"Tak to jste trouba. Převážel za nepřátelské linie sabotážní a zabijácké čety. Velel flotile malých lodí - takovému tajnému loďstvu. A pak se to stalo."
"Co?"
"Jednoho dne ty lidi nejen odvezl - stal se jedním z nich."
"Chápu."
"To by mě udivilo. Tam se ho poprvé zmocnila ta horečka. Lidé, kteří pro něj předtím představovali jen náklad, se stali jeho přátelé, se kterými bojoval, dělal plány a které viděl umírat. Takhle žil osmadvacet měsíců, až byl zraněn a poslali ho domů. Midge tu na něj čekala: vzali se a on měl dodělat práva. Jenže u toho nedokázal vydržet: ani ne za rok se

sebral a dal se do řeči s lidmi z Washingtonu. Pořád mu chybělo to - jak tomu říkáte?"
"To je jedno," pravil Havelock tiše. "Vím, co máte na mysli."
Lékař se na Michaela ostře podíval. "Možná to víte. A možná právě kvůli tomu jste tady... Válka změnila Maca stejně jako spoustu jiných - ne na povrchu, ale uvnitř. Najednou jsem v něm viděl tolik zloby jako nikdy předtím, potřebu zuřivě riskovat to nejcennější, na co zrovna přišel. Nedokázal posedět ani dvacet minut, natož se učit nějaké právnické finesy. Musel být pořád v pohybu."
"Ano, já vím," uklouzlo Michaelovi.
"A vy, parchanti z Washingtonu, jste věděli, jak ho nažhavit. Potřeboval dostat to svoje napětí a vzrušení - stačilo mu slíbit vyhlídku tuhého boje, rizika, které by žádný rozumný člověk nechtěl podstoupit! A přitom jste mu pořád vtloukali do hlavy, že je nejlepší! To ho drželo nad vodou a současně rozkládalo."
Havelock sepjal ruce a společně s pocitem hlubokého pochopení se ho zmocňovala zlost; ani jedno však nesměl dát najevo.
"Co jsme tedy - my, parchanti z Washingtonu - měli dělat?" zeptal se klidně.
"To je přesně ten typ pitomé otázky, jakou dokážete položit jenom vy."
"Nevadilo by vám, kdybyste mi odpověděl?"
"Zařídit mu lékařské vyšetření! Péči psychiatra!"
"Proč jste to neudělal vy? Byl jste jeho lékař."
"Zatraceně, copak jsem se o to nesnažil? Dokonce jsem se pokoušel zarazit vás!"
"Pardon?"
"Někde ve starých papírech možná najdete dopisy, které jsem posílal na CIA a kde jsem popisoval - vlastně to byla diagnóza - nevyrovnaného, psychicky labilního muže. Mac se vracel domů a pár týdnů nebylo nic znát, jak pendloval mezi Marylandem a Langley; jenže pak to přišlo - propadal depresi, nemluvil a když, tak vás stejně zaručeně neposlouchal. Pak začal být nervózní, myšlenkami pořád někde jinde. Čekal prostě na další úkol!"
"A my jsme mu ho dali," dokončil Michael.
"Přesně tak! Dobře jste věděli, jak dlouho to vydrží. Nechávali jste ho podusit, promazávali jste ho jako stroj, až se buďto rozpadne, nebo se vrátí do toho vašeho - jak tomu říkáte?"
"Terén," připomněl Havelock.
"Jo, ten zatracený terén! Midge za mnou chodila a vyprávěla mi o tom. Mac se hroutil, nespal, nedokázal komunikovat- a já jsem napsal další dopis. A víte, jak mi na to odpověděli? Takové ty kecy, děkujeme za váš zájem a tak dál, jako bych jim jenom navrhoval, aby změnili prádelnu! Midge a ty její děcka prožívaly pravé peklo, ale vy jste si mysleli, že vám košile nikde líp nenaškrobí!"
Michael zabloudil očima na blou stěnu za Randolphovými zády. Kolík takových dopisů by se našlo v kolika spisech? Kolik bylo MacKenzieů... a Ogilvieů... a Havelocků? Kolik bylo teď mezi agenty pistolníků? Nažhavení muži, dobře promazané stroje na výrobu marnosti? Smrtonosné talenty zůstávaly v terénu, protože někde bylo psáno, že budou plnit úkoly bez ohledu na svůj duševní stav a na počet obětí... svých i cizích. Kdo z toho měl prospěch?
"Promiňte," pravil nakonec. "S vaším dovolením bych se o téhle rozmluvě zmínil na patřičných místech."
"Zatím to dovolení máte. Až do této chvíle."
"Až do této chvíle," souhlasil Michael.
Lékař se protáhl v křesle. "Načrtl jsem vám tu určitý obrázek. Hezký není, ale měl jsem k tomu své důvody. Teď mi zase řekněte něco vy, ať víme, jak si stojíme."
"Dobrá." Havelock si přehodil nohu přes nohu a když promluvil, pečlivě volil slova. "Nejspíš asi víte, že většina zpravodajské práce je dost nudná - prohrabávání spisů, čtení novin, hlášení, vědeckých časopisů a sbírání informací ze spousty dalších pramenů, většinou od rozumných lidí, kteří vám rádi sdělí to, co vědí, protože nevidí důvod, proč by se tím měli tajit. Kromě toho jsou tu samozřejmě jiní, kteří vydělávají na tom, že prodávají informace: koupí lacino a prodají draho, tak, jak to chodí už po staletí. Takoví většinou jednají s jiným druhem zpravodajců, kteří jsou vycvičení rozlišit pravdu od fikce, protože tihle prodavači vědomostí mívají dost bujnou fantazii."
Michael se odmlčel; věděl, že je důležité, jak si svůj hovor načasuje.
"Obvykle," pokračoval, "fakta získaná z těchto pramenů stačí, aby si odborníci mohli sestavit přesný obraz skutečnosti - jako kousky skládanky. Je to omšelé přirovnání, ale tady dokonale sedí."
Další pauza. To, co Randolph chtěl slyšet, muselo přijít pomalu. Tři vteřiny - a dost.
"Pak je tu ještě poslední kategorie možných informací. Ta se získává nejhůř, protože je potřeba ji vytáhnout z lidí, kteří vědí, že za prozrazeni by se jim od jejich nadřízených mohlo dostat i trestu smrti. K tomu slouží úplně jiný typ zpravodajského agenta, který je sám o sobě specialistou. Je vycvičen k tomu, aby s lidmi manipuloval, aby vytvářel situace, ve kterých jedinec dospěje k přesvědčení, že nemá na vybranou, než udělat to a to - vyzradit tajemství nebo provést něco jiného, co by ho jindy ani nenapadlo. Steven MacKenzie k takovým odborníkům patřil a byl skutečně jeden z nejlepších - to jsme mu do hlavy vtloukat nemuseli. Jenže při jeho poslední akci ho někdo objevil a obrátil celou situaci vzhůru nohama. A aby v tom mohl pokračovat, musel MacKenzieho odstranit."
"Co tím myslíte?"
"Byl zavražděn."
Randolph nadskočil. "Cože byl?"
"Zavražděn. Kdybychom bývali podnikli odpovídající kroky, mohli jsme tomu zabránit. To je náš problém, pane doktore, a ví to čím dál tím víc lidí. Mac - jak mu říkáte - neumřel ve své loďce na infarkt, ale byl zavražděn. My to víme, jenže to nemůžeme přiznat otevřeně... Proto tady nemám taký žádný magnetofon. Vymaloval jsem vámještě ošklivější obrázek než vy mně."

"Byl by ošklivější - kdyby to byla pravda. Bohužel není. Budeme se radši držet toho krvácení z aorty, protože to udržíme líp. Jste totiž úplně vedle."
"Jak to?"
"Steven MacKenzie spáchal sebevraždu."

32

"To není možné!" vykřikl Havelock. "Musel jste se splést!"
"Vážně? Kdo je tady doktor - já nebo vy?"
"Nemusím být doktor. Znám lidi jako byl MacKenzie. Jsem jeden z nich!"
"To jsem si myslel a to, co mi tady vyprávíte, mi jenom dokresluje, co jste všichni zač."
"Ne, moment," ohradil se Michael a důrazně zavrtěl hlavou. "To není žádné pubertální plácání. Rád přiznám, že člověku se může zachtít se vším praštit - dokonce se z toho může stát nutkavý pocit - ale ne takhle. Ne sám na lodičce. To prostě nejde!"
"Je mi líto. Důkazy - patologické důkazy - jsou proti vám. Byl bych rád, kdyby to tak nebylo, jenže - bohužel."
Havelock se už nedokázal udržet; opřel se o Randolphův psací stůl a zařval:
"Proti jedné ženě, která mi je hodně blízká, taky stály důkazy - a byla to všechno lež!"
"Nevím, jak to ovlivní cenu parfémů na Aljašce, ale tady na tom to nezmění nic."
"Změní. Existuje spojitost."
"Teď blábolíte nesmysly, mladíku."
"Prosím vás, poslouchejte mě. Nejsem žádný mladík a už vůbec ne blázen. Jestli jste něco objevil, tak jste objevil přesně to, co chtěli."
"Vždyť ani nevíte, co to bylo."
"Nepotřebuju to vědět! Snažte se mě pochopit, doktore! Lidé jako MacKenzie, manipulátoři, kteří mají pravomoc vytvářet situace, při nichž přicházejí o život jiní, vědí, že nemají na vybranou, že to jinak nejde - a ve většině případů to v nich vyvolává pochybnosti, strašné pocity viny... marnosti toho všeho. Pochopitelně zanedlouho se dostaví deprese a oni samozřejmě uvažují o tom, že se zabijí, ale ne takhle! Existuji jiné způsoby, které mají nějaký smysl, protože oni mají do mozku vryté heslo: funguj, funguj, musíš být funkční! Klidně se zabij, ale proboha - něco tím dokaž! A nezbabrej to!"
"To jsou kecy pro mateřskou školku," namítal Randolph. "Říkejte si tomu jak chcete, je to pravda. To je to hlavní, to zásadní, co hledají náboráři u kandidátů - sám jste to vyslovil: MacKenzie potřeboval riákovat - zuřivě - to nejcennější, na co zrovna přišel."
"Nakonec ano. Svůj život."
"To jsou jenom slova!... Podívejte, nejsem lékař ani psychiatr a nejspíš vás o tom nepřesvědčím, jenže vím, že mám pravdu takže toho necháme. Povězte mi, co jste udělal a co jste zjistil."
"Mac si píchl injekci a usnul ve spánku."
"Nikdy!"
"Lituju. Provedl to docela chytře: použil steroidní sloučeninu digitoxinu v kombinaci s takovým množstvím alkoholu, že by to uspalo i slona. Digitoxin odpálil srdce a alkohol všechno překryl. Perfektní kombinace."
"Takže ty rentgenové snímky byly pravé?"
Randolph hned neodpověděl; sevřel rty a upravil si brýle. Teprve pak pravil:
"Ne."
"Tedy jste desky vyměnil."
"Ano."
"Proč?"
"Abych dotáhl do konce to, co si Mac přál."
"Co to mělo být?"
Doktor se naklonil přes stůl. "Věděl, jaké peklo připravil za ta léta pro Midge i pro děcka a chtěl to nějak napravit, aby měl konečně klid. Midge už toho měla taky dost a o nic se ho už neprosila: prostě mu řekla, že má na vybranou - buďto odejde od CIA, nebo od ní." Randolph potřásl hlavou. "Mac věděl, že by nedokázal ani jedno, ani druhé, a tak se rozhodl prostě odejít."
"Něco jste přeskočil."
"Měl pořádně vysokou životní pojistku a vzhledem k tomu, v jakém oboru pracoval - o čemž pojišťovna neměla ani ponětí to bylo docela pochopitelné. Jenže po sebevraždě se pojistka nevyplácí. A já nemohl dopustit, aby někdo okradl Midge a její děti o to, co jim po právu patřilo... Tak to bylo, pane Crossi. Vy jste z něj udělali to, co z něj bylo, a já jsem z něj udělal něco lepšího."
Havelock se několik vteřin díval na lékaře, pak se otočil a posadil se do křesla.
"I kdybyste měl pravdu," spustil unaveným hlasem, "a věřte mi, že jste ji neměl - a nemáte ji ani teď - mohl jste to agentuře vysvětlit a oni by vás podpořili. Nikdy nechtějí, aby se takovéhle úmrtí dostalo na veřejnost. Místo toho jste to zatajil přede všemi, kvůli vám jsme ztratili spoustu drahocenného času a škody, které jste napáchal, jsou prostě nevyčíslitelné."
"No a co! Ještě před dvaceti minutami jste tvrdil, že to chcete udělat tak, jak jsem to uzavřel já! A včera po telefonu jste se oháněl tím, že potřebujete umlčet nějaké rejpaly!"
"To jsem lhal. Stejně jako vy. Jenže já jsem aspoň věděl, co dělám - vy ne. Kdybyste býval řekl pravdu, třeba jednomu

jedinému člověku, mohli bychom probrat MacKenzieho den minutu po minutě, najít nějakou stopu... takhle se nikdo ani nenamáhal prohledat ten člun. Panebože!"
"Možná jste mě neslyšel!" zaburácel lékař a vypadal, jako by ho měla každou chvíli ranit mrtvice. "Midge MacKenzieová mu dala ultimátum! Zahnala ho do kouta! Nemohl, jak říkáte vy, fungovat! Zhroutil se!"
"To možná vysvětluje ten alkohol - o tom nepochybuju."
"A když byl namol, rozhodl se se vším skoncovat. To je přece jasné!"
"Není to jasné," odporoval Michael a připadal si tisíckrát starší než doktor před ním. "Nevěřím tomu, že to přijmete, ale člověk jako MacKenzie by se nikdy k ničemu nerozhodoval v opilosti."
"Pitomost!"
"Dovolte, abych se vás na něco zeptal. Předpokládám, že se tu a tam napijete jako každý, a když se napijete, víte, kdy máte dost."
"Jistě."
"Operoval byste, kdybyste věděl, že máte špičku?"
"Samozřejmě že ne, jenže to se s tím nedá srovnávat!"
"Bohužel se to srovnat dá, pane doktore. Protože když se lidé jako MacKenzie nebo já - a můžu jmenovat dvacet nebo třicet dalších - ocitnou v terénu, stávají se z nich chirurgové. Dokonce těm svým úkolům říkáme ‚operace`. Od prvního dne ve škole nám vtloukají do hlavy; že každý reflex, pozorováni, reakce musí být tak rychlé a jasné a přesné, jak to jen jde. Jak jste říkal - nažhavují nás a promazávají."
"Hrajete si se slovíčky. Mac tehdy v terénu nebyl!"
"Jestli skutečně věříte tomu, co říkáte, tak v terénu byl a riskoval to nejcennější - život."
"Sakra, vy všechno překroutíte!"
"Ne. Většina toho, co jste řekl, byla fundovaná a přesná možná nejpřesnější analýza, co jsem kdy slyšel. Vážím si toho... Copak to nechápete? MacKenzie by se takhle nikdy sám zabít nemohl - když už pomineme všechno ostatní - jenom proto, že ten digitoxin vůbec nemusel zabrat! S něčím takovým by se nemohl smířit. Bylo to v něm příliš hluboce zakořeněné, podmíněný reflex - jestliže se chystal k tak závažnému rozhodnutí, nemohl si dovolit udělat žádnou chybu! Ještě vám to není jasné?"
Do Matthewa Randolpha jako by udeřil blesk. Oči měl vyvalené, kůži na tváři napjatou, ústa ztuhlá. Nakonec zašeptal: "Všemohoucí Bože..." a jeho hlas se vytratil. Pak pomalu vstal a zůstal stát - bezbranný starý muž, který se musí proti své vůli vyrovnat s obrovskou chybou, jíž se dopustil. "Bože, bože," pravil a sundal si brýle.
Havelock ho chvíli sledoval a rozhodl se, že mu to ulehčí.
"Ze svého pohledu jste udělal to nejlepší, co jste mohl. Kdybych byl na vašem místě, postupoval bych nejspíš stejně. Bohužel to bylo nesprávné rozhodnutí v nesprávnou dobu. Naštěstí to pořád ještě můžeme důkladně probrat a na něco přijít."
"Držte hubu!"
To bylo asi tak to poslední, co Michael čekal.
"Prosím?"
"Řekl jsem, abyste držel hubu."
"Překvapujete mě."
"Možná mám pro vás ještě větší překvapení."
"Týká se to MacKenzieho?"
Randolph neodpověděl. Místo toho rychlým krokem přešel k pořadači, který stál u zdi, vyndal malý svazek klíčů, vybral z nich jeden a zprudka ho zarazil do zámku.
"Tady mám důvěrné spisy - ty nejdůvěrnější. Kdyby si je někdo přečetl, mohlo by z toho koukat pěkných pár rozvodů a změněných závětí. Mac je tu taky."
"Co je s ním?"
"Nejde o něj. Jde o toho patologa, co připravoval zprávu a který mi pomohl přesvědčit ty panáky z Langley, že šlo o náhlou srdeční příhodu."
"Měl bych dotaz," přerušil ho Havelock. "Ve zprávě CIA se píše, že všechno se provádělo tady - ve vašich laboratořích, s vaším vybavením, vaším personálem. Jak je možné, že tělo neodvezli do Bethesdy nebo do nemocnice Waltera Reeda?"
Lékař se otočil, prsty stále zabořené mezi jednotlivé složky.
"Trochu jsem na ně zahromoval a slíbil jim, že Midge MaeKenzieová jim zahraje ještě líp, když se o něco takového pokusí. Že udělá takový cirkus, jaký nezažili od Zátoky Sviní, že je dokonale nenávidí a že předpokládá; že to strašné napětí Maca zabilo, takže jediné, co můžou dělat, je nechat ho aspoň po smrti v klidu."
"Mluvili s ní?"
"Snažili se o to. Dala jim na to pět minut, odpověděla jim na otázky a vyzvala je, aby šli do háje. Dali si říct - nechtěli, aby jim dělala potíže."
"To si dovedu představit."
"A navíc," pokračoval Randolph a obrátil se zpátky k pořadači, "máme tady dost slušnou pověst, léčíme tu pořádně velká zvířata... Koho by napadlo nás obvinit ze lži?"
"S tím jste počítal, že?"
"To tedy ano... Tady je to."
"Co ten váš patolog objevil tak zajímavého?"
"Nejde o to, co objevil. Jak říkám, jde o něj. Byl tu na záskok."

"Cože?" Michaelovi se sevřel žaludek.
"Slyšel jste."
Randolph donesl desky k psacímu stolu a posadil se.
"Zaskakoval tu za našeho normálního patologa, který chytil herpes."
"Co to je?"
"Pásový opar. Strašně snadno se to přenáší."
"Přestávám se v tom orientovat."
"Měl byste." Lékař otočil několik papírů. "Takže pár dní před Macovou srmtí nám onemocní patolog. Zaplať pánbu, objeví se vysoce kvalifikovaný chlapík, který má asi tak měsíc volno a bydlí u sestry v Eastonu. Hned jsem po něm skočil."
"A dál?"
"Když přivezli Maca, začal na něm dělat on a najednou mě požádal, jestli by mě nemohl navštívit v kanceláři. Nikdy nezapomenu, jak se mě hned zkraje zeptal: ‚Jak dobře jste znal toho MacKenzieho?"`
Havelock přikývl. "Slovo dalo slovo a ukázalo se, že MacKenzie by při nezávislé pitvě neobstál."
"Našel nepatrné stopy digitoxinu," pravil Randolph.
"A také stopu po vpichu, přičemž umístění a úhel nasvědčovaly tomu, že si to píchl sám," doplnil Havelock.
"Právě."
"Určitě se vás taky vyptával na to, co MacKenzie dělal, jak na tom byl duševně, na rodinné poměry - a pak se zmínil o pojistce."
"Přesně tak. Ježíši Kriste!"
"Nedivte se, doktore. Tihle lidé jsou prostě profesionálové."
"Co je to za lidi?"
"Jestli se nepletu, tak se jim říká pamiňáčiki."
"Jak?"
"Na tom nesejde. Hlavně se ho nesnažte usvědčit. Určitě se dobře kryl a v ničem vám nelhal - tím pádem je nezranitelný. Jenom to všechno věděl předem. Nemůžete na něj, aniž byste se dostal do maléru - vy i vaše sanatorium."
"Nic takového nemám v úmyslu," ohradil se doktor.
"Na sestru v Eastonu zapomeňte. Nikdy neexistovala a jeho už taky nenajdete."
"O to právě jde. Já vím, kde je."
Michael nadskočil. "Cože víte?"
"Před pár týdny jsem narazil na jeho jméno. Mluvil jsem s jedním prodavačem zdravotnického zařízení a ten se zmínil o tom, že musel trochu seškrtat naši dodávku, protože nějaký patolog objednal jednu věc dvakrát. Jméno jsem samozřejmě poznal, ale adresu ne. Nebylo to to místo, kam říkal, že půjde ode mě." Randolph se zarazil a vzhlédl od papírů. "Udělal jsem takovou zvláštní věc. Snad to bylo dětinské, nevím. Ne že bych se k němu chtěl nějak hlásit nebo myslet na to, co jsme spolu provedli... jenom jsem ho chtěl mít na očích. Neřekl jsem své sekretářce, aby jako obvykle zaznamenala jeho současné pracoviště do jeho osobního spisu. Místo toho jsem šel sem a zapsal jeho adresu do Macova spisu."
Doktor začal znovu listovat.
Havelock oněměl. Během let strávených ve světě stínů už zjistil, že ty nejneuvěřitelnější obraty a události mají většinou naprosto jednoduché vysvětlení. Když se mu vrátila řeč, začal vysvětlovat:
"Ten váš patolog si ponechal jméno, pod kterým vystupoval tady, protože mu bylo jasné, že vy jste ten poslední, kdo by po něm šel. S tím jménem vás měl v rukou - bez něj ne. Věřte mi, doktore, že dřív nebo později by vás začal vydírat."
"Věřím," připustil Randolph a pohlédl na Michaela. "Pořád by ještě mohl."
"To bych já mohl taky, ovšem neudělám to, pokud nezničíte zápis na té stránce. A to se nestane, protože vám to nedovolím. Na druhé straně se ani on k vám nepřiblíží, protože to mu také nedovolím. Udělal osudovou chybu - právě tu, kterou si nikdy nesměl dovolit. To jméno, prosím."
"Colin Shippers. Vedoucí patolog u nadace Regency. Je to soukromý výzkumný ústav."
Víc než to, doktore. Je to místo, kde můžeme najít pamiňáčika. První konkrétní stopa vedoucí k Nejasnosti a k Parsifalovi.
"Chtěl bych po vás tohle," prohlásil Havelock. "A obávám se, že to budete muset udělat."

Nejenže musel řídit akci z dálky, ale téměř poslepu, a to bylo pro Michaela to nejtěžší. Sledování musel přenechat jiným a to se mu nijak nezamlouvalo, zvláště, když jeho jednotka dostala pouze příkaz plnit jeho instrukce, aniž by jim někdo vysvětlil proč. Takové metody spolu vždycky nesly značné riziko: odpovědnost bez znalosti problému vzbuzovala nevoli a od nevole není nikdy daleko k nedbalosti. To nemohl připustit. Stejně tak nebylo možné vypátrat zvyky a přátele sledovaného - všechny drobnosti, které by jim při sledování pomohly, jim byly odepřeny.
Pokud MacKenzieho smrt spojovala dr. Colina Shipperse s Costa Brava - v té podobě, jak ji Washington nezamýšlel, pracoval v Randolphově sanatoriu na příkaz ruského špióna, pamiňáčika, který použil kódu Nejasnost. Pamiňáčik v takovém postavení by nikdy nesvěřil tak citlivou záležitost jako vraždu důstojníka CIA do rukou nikomu cizímu; bylo tedy třeba předpokládat, že Shippers je také pamiňáčik a že jakákoli chyba by ho mohla poplašit. V takovém případě by se okamžitě vytratil, spojení s Nejasností by bylo přerušeno a špióna by se už nikdy nepovedlo najít. Pamiňáčiki pečlivě kontrolovali všechny zdroje informací - personální oddělení, banky a úvěrové ústavy, dokonce i FBI - za pomoci informátorů, kteří těmto dokonale amerikanizovaným sovětským agentům okamžitě hlásili, že se o ně někdo zajímá. Díky této praxi založené na Listině práv a svobod bylo skoro nemožné pamiňáčika chytit: byl americkým

občanem a tudíž jej chránila americká Ústava. Než by skončilo vyšetřování, soudní jednání a všechny ostatní byrokratické zdržovačky, pamiňáčik by byl už dávno za horami, aby se za několik týdnů nebo měsíců objevil někde jinde s novým jménem a životopisem a možná i s novým obličejem vyrobeným moskevskými plastickými chirurgy.
Nicméně - jak poukázal už Rostov v Aténách - praktické výsledky této dalekosáhlé sovětské akce nebyly zdaleka růžové. Velice často se americkému životnímu stylu podařilo narušit věrnost Moskvě; při svých řídkých, avšak nutných návštěvách na Dzeržinského náměstí se nemohl pamiňáčik vyhnout srovnání obou zemí. Celkově nebyli pamiňáčiki vůbec tak produktivní, jak KGB čekala vzhledem k vynaloženým penězům a práci; ohrozit jednoho by však mohlo znamenat vyzrazení celého programu.
Havelocka napadlo, že marnost není denním chlebem pouze těch, kdo bojují na správné straně.
Přesto se občas našly výjimky, které by nikdy nikdo nemohl odhalit. Špión zvaný Nejasnost, který slídil v posvátných prostorách vlády, a bystrý, přesvědčivý patolog jménem Colin Shippers, který postupoval od laboratoře k laboratoři - jak často byly tyto laboratoře pobočkami americké rozvědky? - tito dva dokonale ospravedlňovali veškeré náklady vynaložené Moskvou na pamiňáčickou operaci. Nejasnost byl evidentně Shippersovým nadřízeným, jeho řídící orgán, a bezpochyby byl i uznávanou hvězdou na nebi KGB; na druhé straně ovšem své šéfy v KGB o nastalé krizi neinformoval. Costa Brava a všechno s ní spojené na Dzeržinského náměstí nejen popřeli, ale to málo, co věděli, vyplašilo i vůdce typu Pjotra Rostova.
Nebylo divu - staly se věci, ke kterým by bez pomoci Moskvy nemohlo nikdy dojit. Hlavní postava Costa Brava vlákala v Paříži do léčky důstojníka VKR a postřelila ho; nevyžadovalo mnoho představivosti domyslet si, že příkazy, jimiž se zraněný důstojník řídil, byly tak dokonale zamlženy, že nikdo nezjistí, kdo je vydal. To muselo Rostova vylekat - ostatně, strašidlo fanatické VKR dokázalo vyděsit k smrti i ty nejoddanější marxisty stejně, jako vyděsilo Havelocka.
Neznámý jménem Nejasnost totiž zřejmě odesílal svým řídícím orgánům v KGB jen obvyklá, rutinní hlášení, zatímco ty největší bonbónky si schovával pro své pány od VKR.
Rostov nějaké takové šmé vycítil, ovšem nemohl ho odhalit. To byl také důvod jeho nabídky bývalému protějšku z konzulárních operací. Říká, že už není vaším nepřítelem - že má sám nepřátele, kteří jsou i našimi nepřáteli.
Kdyby jen Rostov tušil, jakou má pravdu, klidně by riskoval, že ho postaví před popravčí četu, a spojil by se s ním, uvažoval Michael. Rostov se samozřejmě mýlil - byl jeho nepřítelem. Ani jeden z nich nemohl tomu druhému důvěřovat, protože ani ve Washingtonu, ani v Moskvě by takovou důvěru nepřipustili. Pouhý strach z Parsifala na tom nic změnit nemohl.
Marnost uprostřed světa, který je stejně šílený jako jeho bývalý spasitel Anthony Matthias...
"Jak dlouho myslíš, že jim to bude trvat?" zajímala se Jana, když seděla naproti Havelockovi v přístěnku u kuchyně, kde pili svou ranní kávu.
"Těžko říct. Záleží na tom, jak bude Randolph mluvit přesvědčivě a jak rychle Shippersovi dojde, že ta pojišťovna by mohla být taky něco jiného - jak rychle se vyplaší. Může se to stát dnes, zítra... pozítří."
"Asi bys byl nejradši, kdyby ho Randolph k něčemu dohnal hned. Můžeš si to čekání dovolit?"
"Hlavně si nemůžu dovolit ho ztratit - je to jediná stopa, kterou máme. V laboratorní zprávě se jeho jméno neobjevilo určitě na tom trval, zvlášť, když po něm Randolph chtěl, aby se ta zdánlivá sebevražda ututlala. Shippers ví, že kdyby ho chtěl Randolph do něčeho namočit, podřízl by si sám pod sebou větev, a to nikdy neudělá."
"Já si stejně myslím, že rychlost je všechno," namítla Jana. "Té tvé strategii nerozumím."
Havelock jí věnoval tázavý pohled. "Já tomu taky možná nerozumím úplně. Vždycky jsem věděl, že v naší branži je základ myslet tak jako tvůj protivník, vžít se do něj, a pak udělat to, co nečeká. Teď se po mně chce, abych uvažoval jako někdo, s kým se nemůžu vůbec srovnávat - s někým, kdo je dva různí lidé zároveň." Michael usrkl kávu a zahleděl se na šálek. "Pomysli na to. Dětství a dospívání v Americe - fotbal a baseball, kamarádi, děvčata - v té době člověk hodně mluví o sobě, svěřuje se lidem, které má rád. Tehdy prostě nejde, aby si nechával svá tajemství pro sebe. A teď mi vysvětli, jak může takový pamiňáčik udržet svoje tajemství."
"To nevím, ale zrovna jsi mi popsal někoho, koho dobře znám."
"Koho?"
"Sebe, miláčku."
"To je hloupost." Havelock postavil hrneček na stůl a na očích mu bylo vidět, že se chce zvednout a odejít.
"Skutečně?" Jana mu položila dlaň na ruku. "Kolik jsi měl přátel, kolik děvčat na univerzitě i potom jsi měl rád - a kolika z nich jsi vyprávěl o Michalu Havlíčkovi a o Lidicích? Kolik z nich se od tebe dovědělo o těch pražských hrůzách a o dítěti, které běhalo po lesích a roznášelo zprávy nebo výbušniny? Pověz - kolika z nich jsi to řekl?"
"Nikomu. Nemělo to smysl - to byla historie."
"Já bych se to nikdy nedověděla - vlastně my oba - kdyby naši šéfové netrvali na důkladné prověrce. Vaše zpravodajské služby do našich zemí neposílaly vždycky nejlepší lidi a často jsme za jejich chyby draze platili. Když nám přinesli akta o tobě a o tvé rodině -všechno se dalo snadno ověřit - přivezl je v zapečetěné obálce vysoce postavený úředník vaší vlády a zase si je vzal zpátky. Odtud bylo zřejmé, že ani tvoji nadřízení o tvém dětství nevědí. Z nějakého důvodu to tajili a z téhož důvodu jsi také dva. Proč, Michale?"
"Před chvílí jsem ti to řekl. Matthias a já jsme se dohodli, že je to pasé."
"Takže jsi s tím nechtěl žít. Chtěl jsi, aby tahle část tvého já zůstala skrytá."
"Tak nějak."
"Mockrát jsem s tebou byla u toho, jak se o těch věcech mluvilo a ty jsi mlčel, nikdy jsi neřekl, že jsi to sám prodělal. Protože kdybys to udělal, vyzradil bys svoje tajemství - ta léta, o kterých se ti nechce mluvit."
"Budiž."
"Stejně jako Shippers jsi u toho byl a nechtěl ses tím chlubit."

"To se nedá srovnávat."
"Trochu ano," trvala na svém Jana. "Na Shipperse se nemůžeš nikde ani slůvkem vyptávat, protože by se mu to mohlo donést a on by zmizel - jen aby uchoval své tajemství. Čekáš, že se zamyslí nad tím Randolphovým telefonátem a doufáš, že si řekne, že by stálo za to zjistit, jestli ta pojišťovna - co vlastně?"
"Jestli se staví na zadní," doplnil Michael. "Jestli chce skutečně ještě něco vědět, než MacKenzieho pojistku vyplatí. Víš, jak se jim nikdy nechce platit."
"Takže ty věříš, že to udělá, a když zjistí, že pojišťovna už žádné otázky nemá, vyděsí se a pokusí se setkat se svým řídícím orgánem, o kterém doufáš, že bude Nejasnost."
"Podle mě se takhle zachová. Nic lepšího mě nenapadá - ať bych udělal cokoli jiného, vypařil by se."
"A každou hodinu..." Jana zavrtěla hlavou; nemohla najít správná slova.
"Přemýšlí o tom," doplnil Havelock. "Soustředí se,"
"Ano, soustředí se. A každá další minuta ja pro nás ztracená, protože mu tím dáváme šanci, aby si všiml těch, co ho sledují, těch, co s nimi máš jenom starosti, protože je neznáš a nemůžeš jim o něm nic říct."
"Nelíbí se mi to, ale takhle se to už dělalo víckrát."
"No jo, jenže ne za takovýchhle okolností - ne, když by chyba mohla mít takové následky. Všechno stojí a padá s rychlostí, Michale."
"Vím, že mi chceš něco sdělit, ovšem nevím, co."
"Bojíš se, že Shipperse vylekáš a že ti uteče."
"Bát se je slabé slovo."
"Tak nejdi přímo po něm. Pusť se do člověka, který mlčel, který byl v sanatoriu, když zemřel MacKenzie, ale který se nikde nepodepsal. Tak, jako tys byl dva v Praze, on je dva tady. Jdi po tom, koho vidíš, protože nemáš důvod domnívat se, že má co tajit."
Havelock se dotkl svého šálku a pohlédl Janě do očí.
"Takže vyhmátnout ho jako laboratorního patologa," pronesl tiše. "S tím, že u té pitvy musel někdo Randolphovi asistovat. Ano, potvrzení... pojišťovna trvá na potvrzení od jiného lékaře."
"V jiné zemi málokdy na jeden papír stačí pět podpisů."
"On samozřejmě odmítne."
"To může? Vždyť u toho byl!"
"Odpoví Randolphovi, že ho nemůže podpořit, že nemůže otevřeně souhlasit s diagnózou zástavy srdce vyvolané krvácením z aorty."
"V tom případě by na něj měl doktor přitlačit. Jestli má Shippers takový názor, proč ho neměl dřív?"
Michael se usmál. "Výborně. Vydírat vyděrače pomocí jeho vlastních materiálů."
"Proč ne? Randolph je ve výhodě - je starší, uznávaný, bohatý. Copak mu může nějaký Shippers odporovat?"
"Na tom stejně ani tak nezáleží. Chceme ho jen donutit, aby něco udělal. Už kvůli tomu, aby se chránil - ne jako pamiňáčik, ale jako lékař - si bude muset zjistit, jak vážně to ta pojišťovna myslí. Jestli je to nějaká formalita nebo jestli skutečně jde do tuhého. Načež zjistí, že se nic takového neděje, a bude muset zase jednat."
"Jaký je dnešní program?" ptala se Jana.
"Ráno si vyzvednou Shipperse, až bude vycházet z domu. Další si ho převezmou v ústavu."
"Jak?... Promiň, včera večer jsem tě neposlouchala, když jsi telefonoval."
"Vím, díval jsem se na tebe. Máš pro mě něco?"
"Snad později. Jak se ti chlapi dostanou do ústavu?"
"Nadace Regency je soukromá firma, která dělá také tajné vládní zakázky. Kvůli tomu tam nejspíš Shippers přišel - spousta těch zakázek je pro ministerstvo obrany. Právě v Regency jako první zkoumali použití napalmu. Pořád tam pobíhají technokrati z vlády a účetní, šustí papíry a tváří se důležitě. Od dnešního rána tam jsou dva další."
"Doufám, že se jich nikdo nebude na nic ptát."
"Stejně by neodpověděli - to je normální. Dostali kufříky a identifikační karty. Kdyby si je chtěl někdo zkontrolovat, může." Havelock se podíval na hodinky a vstal. "Randolph tam bude volat mezi desátou a půl jedenáctou. Zavolám mu a povím mu, na čem jsme se dohodli."
"Jestli na to Shippers zareaguje," připomněla Jana, když spolu s Havelockem vykročili směrem k pracovně, "nebude volat od sebe z kanceláře."
"V ulicích máme tři auta s vysílačkami. Posádky mají na zápěstích miniaturní fotoaparáty. Můžou za ním jet vozem nebo jít pěšky, auta se při sledování budou střídat. Jestli jsou co k čemu, nemůžou ho ztratit."
"Koukám, že jich máš vážně plnou hlavu."
"Dělají mi starosti." Havelock otevřel dveře pracovny a pustil Janu první. "A dělali by mi jich víc, nebýt chlapíka jménem Charley, který mi chtěl na Poolově ostrově vpálit kulku do hlavy."
"Ten z konzulárních operací?"
Michael přikývl a zamířil k psacímu stolu. "Přiletěl včera na mou osobní žádost. Moc ho to nenadchlo, ale jinak je dobrý, pečlivý a ví, že Shippers je namočený do záležitosti s Matthiasem. To mu stačí, aby se snažil víc než jindy. Velí tomu a pokud se mu neporouchá telefon v autě, bude mě průběžně informovat."
Jana se posadila na gauč ke konferenčnímu stolku, na kterém ležely pečlivě urovnané hromádky papírů s poznámkami, a vzala do ruky strojem psanou zprávu. Zatímco četla, zeptala se nezřetelným hlasem: "Spojil ses s tou pojišťovnou?"
"To jsem nechtěl riskovat," odvětil Havelock, sedl si za stůl a pozoroval Janu. "Možná si na MacKenzieho pojistku dávají pozor."
"Dost možná."

"Co to tam máš? To sis přece už četla v noci."
"Zpráva od CIA. Seznam potenciálních sovětských zběhů za posledních deset let, u kterých z toho nakonec sešlo."
"Hledej tam atomového vědce nebo zbrojaře, který zmizel."
"Zmizeli i jiní," prohodila Jana a sáhla po tužce.
Havelock se na ni ještě několik okamžiků díval a pak sklopil oči k útržku papíru, na který si poznamenal různá telefonní čísla. Zvedl telefon a jedno z nich vytočil.
„Pěkně studenej čumák, to vám povím," hartusil dr. Matthew Randolph do telefonu. "Sotva jsem mu to vyložil, zavřel se do ulity, položil mi pár otázek, jako když funebrňk jedná s rodinným právníkem, a prohlásil, že mi zavolá."
"Jak jste mu to vyložil a na co se ptal?" vyzvídal Michael a odložil stránku, na které byl seznam důstojníků komise pro jaderné strategie Pentagonu. Jedno jméno si zaškrtl. "Snažte se to opakovat co nejpřesněji."
"Budu naprosto přesný," zavrčel lékař.
"Myslel jsem, co se týče slov, která použil."
"To není tak těžké, moc toho nenamluvil... Jak jste říkal, odpověděl mi, že nemám právo ho do toho zatahovat, jak jsme se dohodli. Prostě mi předložil svůj nález a co jsem s ním potom udělal, je už moje věc. Já na to, že sice nejsem žádný právník, ale pokud si takové pitomosti pamatuju, je můj spoluviník. Že se z toho nevykroutí a že se radši budu smažit v pekle, než aby Midge MacKenzieová a její děti nedostaly to, co jim patří."
"Správně. Jak na to reagoval?"
"Zatím nijak, tak jsem to do něj hustil ještě chvíli. Řekl jsem mu, že je blázen, jestli se domnívá, že ho tu před čtyřmi měsíci nikdo neviděl a že by někdo z mých lidí uvěřil, že jsem svého přítele pitval úplně sám."
"Výborně."
"Toho se chytil. Mluvil jako kus suchýho ledu a ptal se, kdo přesně to ví."
Havelocka bodlo u prsou, jak před ním vyvstal obraz dalších zbytečných vražd.
"Co jste mu odpověděl? Jmenoval jste někoho?"
"Ne, řekl jsem, že to ví nejspíš každý!"
Michael si oddechl. "Skoro bychom vás mohli přijmout do stavu."
"Mě byste nezaplatili, synku."
"Pokračujte, prosím."
"Tak jsem trochu zabrzdil a povídám, že se rozčiluje úplně zbytečně. Ten pojišťovák, co za mnou přišel, tvrdil, že je to jenom formalita, že potřebujou mít na zprávě ještě jeden podpis. Dokonce jsem mu navrhl, ať zavolá Bena Johnsona z Talbotské Pojišťovací, že je to můj starý známý..."
"Vy jste mu někoho jmenoval?"
"Jasně. Ben je můj starý známý a skutečně vyřizoval Macovu pojistku. Napadlo mě, že když se Benovi někdo ozve, zavolá mi a zeptá se, co to má k čertu znamenat."
"A co byste mu na to řekl vy?"
"Že ten dotyčný to pochopil špatně, protože na tom druhém podpise jsem trval já."
"Co na to Shippers?"
"Jenom pár slov - jako zatvrdlý robot. Zeptal se, jestli jsem o něm pověděl Benovi nebo tomu pojišťovákovi."
"A vy?"
"Že ne. Že by bylo nejlepší vyřídit to v klidu a tichosti a že by udělal nejlíp, kdyby sem přijel a podepsal tu zprávu."
"Co on na to?"
"Zase úsečná odpověď."
Randolph se odmlčel a pak pronesl monotónním hlasem: ",Řekl jste mi všechno?` chtěl vědět. Povídám, je to živá mrtvola."
"Co jste ná to odpověděl?"
"Že jistě, co jiného by mělo být? Pak mi řekl, že zavolá a zavěsil."
Havelock se zhluboka nadechl a oči mu sklouzly na papír před sebou - k jednomu jménu.
"Doktore, buďto jste nám obrovsky pomohl, nebo přijdete o krk."
"O čem to ksakru mluvíte?"
"Kdybyste to provedl tak, jak jsem chtěl já, že byste uvedl jenom pojišťovnu a žádná další jména, Shippers by si myslel; že MacKenzieho smrt chce prošetřit nějaká třetí strana bez vašeho vědomí. Když teď zavolá Jacksonovi, pozná, že jste lhal."
"No a? Výsledek je stejný, ne?"
"Pro vás ne, doktore - a tomu vašemu příteli nemůžeme zavolat, to by bylo moc riskantní. Ve vašem zájmu doufám, že jel někam na ryby. A myslím to vážně - jestli jste to skutečně zvoral, tak mi brzo přinesou vaši hlavu."
"Koukejte, mladíku, já jsem o tom taky přemýšlel. O ten krk by mohl přijít ještě někdo, co vy na to? Tady mi nějaký pošuk z Washingtonu povídá, že vláda se snaží ututlat brutální vraždu hrdinného veterána, a já jsem přitom jenom venkovský doktor, co se snaží chránit zájmy chudé vdovy a nebohých sirotků. A vy mi budete vyhrožovat, vy parchante?"
"Prosím vás, doktore, zavolejte mi, až se dovíte něco nového."

Důstojník zvláštní jednotky konzulárních operací Charles Loring, původní stanoviště Poolův ostrov, si protřel oči a zvedl k ústům termosku s kávou. Šoféra šedivého sedanu, na jehož předním sedadle nyní seděl, neznal: to jest, viděl ho poprvé včera v deset hodin večer, kdy se sešel s celou jednotkou, kterou sestavil Havelock na základě asi třiceti posudků dodaných FBI. Té jednotce teď velel, aniž by měl tušení, k čemu ta sledovačka má být - to, že mu to neřekli,

nebylo zrovna nejchytřejší.
Havelock se snažil ho trochu uchlácholit a Charley Loring věděl, že ani jemu nebylo lehko, když mu sděloval tajnou informaci, že dotyčný Shippers má něco společného s Poolovým ostrovem. Charleymu to muselo stačit: Havelock byl sice podfukář první třídy a z celého Savannah udělal blázny, ovšem jestli má ve Washingtonu na starosti nějakou část toho šou s Matthiasem, zapotí se určitě víc než on. Loring mu pomůže, jak bude v jeho silách; občas musely jít všechny osobní antipatie stranou a nyní taková situace nastala.
Jednotka se setkala v deset hodin ve Sterilní Jedenáctce v Quanticu a zůstala tam až do čtyř do rána, aby probrala podrobnosti dohledu, aniž by o sledovaném cokoli věděla. Kromě chabého popisu, který poskytl Randolph, měli ještě fotografii, avšak ani ta nestála za moc: byla to zvětšenina z ročenky Jeffersonovy fakulty medicíny z roku 1971, na kterou narazila FBI ve Philadelphii. Agent, který nevěděl nic jiného, než že musí celou věc udržet v naprosté tajnosti, nakonec knihu z univerzitní knihovny ukradl tak, že ji vynesl pod kabátem. Když se na zrnitou zvětšeninu dívali, museli si představit člověka o hodně staršího a protože nikdo; s kým mluvili, Shipperse už pár měsíců neviděl, mohli počítat i s tím, že si nechal narůst knír nebo plnovous. Navíc se - podle Havelockova příkazu - nesměli nikde na Shipperse vyptávat.
Naštěstí hlídka, která ráno vyzvedávala Shipperse u domu, jejich obavy rozptýlila - jediný rozdíl mezi fotografií a jeho skutečným vzhledem spočíval v brýlích proti slunci a obtloustlejším těle. Muži v ústavu nadace Regency se ozvali dvakrát, že patologa sledují; jeden z nich se pohyboval na chodbě u laboratoře, kde Shippers pracoval, a druhý hlídal jeho kancelář o patro níž. Začalo čekání, napadlo Loringa. Jenže - čekání na co?
To se dovědí během několika hodin nebo dní. Charles Loring věděl jen to, že svou jednotku rozmístil v rámci možností co nejlépe; byli dost daleko od sebe a přitom ve stálém spojení. Vozy stály na křižovatkách, jeho vlastní kousek od ústavu, odkud měl dobrý výhled na vchod a přilehlé garáže.
Z palubní desky se ozvalo ostré zabzučení; jeden z mužů uvnitř vysílal signál. Loring uchopil mikrofon, stiskl tlačítko a ohlásil se: "S-5. Co se děje?" '
"Tady S-3. Zrovna vyšel z laboratoře, zdá se, že pospíchá."
"Nějaký důvod?"
"Před pár minutami jsem slyšel, jak u něj zvoní telefon. Je tam sám, takže to nejspíš vzal, i když to je jen dohad. Hovor jsem neslyšel."
"Dobře. Zůstaň, kde jsi, a ať tě nevidí."
Loring ani neodložil mikrofon a už se ozvalo další zabzučení. "S-5."
"S-2. Zašel do kanceláře. Podle toho, jak šel, ho něco rozrušilo."
"Fajn, to odpovídá. Možná to půjde rychleji než jsme -"
"Moment! Vydržte!" pravil agent a v reproduktoru to začalo praskat: zřejmě skryl vysílačku pod šaty, aniž by přerušil vysílání. Pak se znovu ozval jeho hlas: "Pardon. Vyšel ze dveří a já se musel otočit. Sundal si bílý plášť, teď má na sobě normální šaty. Plášť do deště a měkký klobouk. Zřejmě bude váš."
"Taky že jo. Konec." Loring podržel mikrofon v ruce a obrátil se k řidiči. "Připrav se, jde k nám. Kdybych musel jít pěšky, vezmi si na starost vysílačku. Budu v kontaktu."
Sáhl si pod sako a vyndal malé přiruční rádio, u něhož zkontroloval baterie. Pak si povytáhl rukáv a odhalil tak miniaturní kameru, kterou měl připnutou k zápěstí. Zakroutil rukou a uslyšel tiché klapnutí: byl připraven.
"To bych rád věděl, co je ten Shippers zač," prohodil s očima upřenýma na vchod do budovy.

Zvonění telefonu vytrhlo Havelocka z úvah nad seznamem pentagonských důstojníků. Zvedl sluchátko.
"Ano?"
"To je Cross?"
Michael poznal Randolphův ostrý hlas a zamrkal.
"Ano, doktore?"
"Možná nepřijdeme o hlavu ani jeden. Zrovna mi volal Ben Jackson, řádil jako černá ruka."
"Kvůli čemu?"
"Prý mu volal nějaký právník, proč zadržují výplatu MacKenzieho životní pojistky."
"Shippers," usoudil Havelock.
"Přesně. A Ben se rozzuřil doruda. Celou platbu poslali právnímu zástupci Midge před osmi týdny."
"Proč volal Jackson vám a ne tomu právnímu zástupci?"
"Protože Shippers - on, nebo někdo, kdo volal za něj - zazmatkoval a začal blábolit o tom, že jsou nějaké nesrovnalosti s podpisy na lékařské zprávě a jestli o tom Ben něco neví. Ben samozřejmě nevěděl nic - peníze byly vyplaceny a tím to pro něj haslo."
"Poslouchejte," vyzval ho Havelock. "Já o krk sice nepřijdu, ale vy dost dobře můžete. Chci, abyste zůstal u sebe v kanceláři a nepustil k sobě nikoho, dokud vám tam nepošlu pár chlapů. Kdyby za vámi někdo chtěl jít, ať mu u příjmu řeknou, že zrovna operujete."
"Na to zapomeňte!" vyštěkl Randolph. "Z mamlase jako Shippers mě hlava nebolí. Jestli se tu objeví, pošlu na něj saniťáka a ten ho zavře do vypolštářované cely."
"Kdyby se vám to povedlo, nejspíš bych vám políbil nohy, jenže k vám nepřijde Shippers osobně. Možná vám zavolá - to by bylo to nejlepší - ale jinak se k vám nepřiblíží. Kdyby se ozval, řekněte mu, že vás to lhaní mrzí, ovšem že jste se chtěl nakonec ohledně té zprávy pojistit."
"Na to neskočí."
"Já bych na to taky neskočil, jenže tím získáme čas. Během hodiny tam máte moje lidi."

"Já je tu nechci!"
"Nemáte na vybranou, doktore," pravil Michael, zavěsil a přitáhl si papír s telefonními čísly.
"Vážně si myslíš, že Shippers po něm půjde?`` zeptala se Jana, která stála u okna se zprávou CIA v ruce.
"On sám ne, ale pošle tam za sebe jiné - ne, aby ho hned zabili, ale aby ho unesli. Aby ho odvezli někam, kde by z něj dostali, s kým jedná a pro koho lže. Ještě by jim byl vděčný, kdyby ho hned oddělali." Havelock s očima upřenýma na stránku hrábl po telefonu.
"Na druhou stranu," poznamenala Jana, "to, že se dověděl, že Randolph lhal, donutilo Shipperse k akci rychleji, než jsme předpokládali. Jak je to dlouho, co ti naposled volal Loring?"
"Asi tak hodinu. Shippers jel taxíkem do města; teď ho sledují pěšky. Brzo se ozvou."
Michael vytočil číslo. "Tady Sterilní Pětka, Fairfax. Včera mě pod tímhle označením vezli do Randolphova sanatoria, Talbot County, Maryland. Potvrdíte to?"
Zatímco čekal, přikryl Havelock mluvítko a obrátil se k Janě.
"Něco mě napadlo. Při troše štěstí bychom to mohli obrátit ve svůj prospěch..."
Vrátil se k telefonu. "Ano, přesně tak. Tříčlenná skupina, odjezd v jedenáct nula nula. Zapište další instrukce... Připraven? Pošlete tam okamžitě dva muže, s nejvyšší prioritou. Jde o ochranu dr. Matthewa Randolpha - nesmí ho spustit z očí, jenže je v tom háček. Chci, aby oba zapadli do nemocničního prostředí - jako zřízenci, doktoři nebo tak něco. To můžu vyřídit s Randolphem sám. Ať hned vyjedou a zavolají mi za dvacet minut z auta - přepojíte mi to."
Zatímco dispečer kontroloval rozpisy služeb, obrátil se Michael znovu k Janě. "Randolph nám nejspíš dost pomohl a ani netuší, jakému riziku se vystavuje."
"Brzo to pozná, když nebude chtít spolupracovat."
"Nemá na vybranou - myslel jsem to vážně."
Dispečer se v rátil a Havelock ho chvíli poslouchal. "To bude v pořádku. Radši bych, aby to byl někdo, kdo tam se mnou včera nebyl. Mimochodem, jejich kód bude -" Michael se zamyslel a v myšlenkách se vrátil na Palatin, k mrtvému muži, jehož slova ho nakonec dohnala až na východní pobřeží do Marylandu. "Apač," pravil nakonec. "Byli to lovci. Ať mě Apač zavolá za dvacet minut."
Dr. Matthew Randolph protestoval zbytečně. Havelock mu sdělil, že buďto bude spolupracovat, nebo si oba trochu zariskují a přijmou i patřičné následky. "Pan Cross" byl ochoten ho potopit, i kdyby to znamenalo odhaleni vraždy důstojníka CIA Stevena MacKenzieho. Randolph pochopil, že ho zahnali do kouta, a projevil dokonce i něco vynalézavosti v tom, že jednotka Apač bude představovat dva hostující kardiology z Kalifornie - i s bílými plášti a stetoskopy.
Havelockovy rozkazy byly naprosto jasné: ať si pro Matthewa Randolpha přijde kdokoli, je třeba ho dostat živého. Zranění je povoleno, ale jenom do nohou - nad pasem nesmí být nic.
Byl to rozkaz Čtyři Nula, v tajných službách nejposvátnější.
"Havelock? Tady Loring."
"Jak to jde?"
"Řidič mi říkal, že se tě nemohl dovolat."
"Mluvil jsem s jedním načuřeným doktorem. Jestli to bylo naléhavé, mohl nás přerušit. Ví to."
"Nevím, jestli to je naléhavé. Mně se to hlavně nelíbí."
Loring se odmlčel a nastala chvilka napjatého ticha.
"O co jde, Charley?"
"To je právě to. O nic. Shippers vystoupil u Garfincklova obchoďáku, vešel dovnitř, zavolal si z budky v přízemí a od té doby už asi hodinu chodí po pánském oddělení v pátém patře. Volám odtamtud, mám ho na očích."
"Na někoho čeká."
"Jestli jo, tak se netváří moc nenápadně."
"Jak to myslíš?"
"Nakupuje šatstvo, jako by měl jet na severní pól, zkouší si věci a vtipkuje s prodavači. Na toho budou dlouho vzpomínat."
"Máš pravdu, obvyklé to není, ale nevzdávej se. Hlavní je, že šel telefonovat, že začal jednat. Děláš to dobře."
"Havelocku, co on je vůbec zač?"
Michael uvažoval. Loring si rozhodně zasluhoval, aby mu řekli víc, a teď nastala ta pravá chvíle. Na tom hubatém a přímočarém agentovi teď záleželo hodně.
"Supertajný agent, který se má sejít s někým, kdo by mohl vymazat Poolův ostrov z mapy. Jsem rád, že jsi u toho, Charley. Musíme zjistit, kdo je ten druhý."
"Fajn. A díky. Hlídáme všechna patra i východy, spojeni funguje a kamery taky. Kdybychom si museli vybrat, máme pustit Shipperse a jít za tím druhým?"
"Možná to nebude nutné. Třeba ho poznáš. Ostatní nejspíš ne, ale ty bys mohl."
"Ježíši, někdo z vlády?"
"Přesně tak. Tipuju někoho pěkně vysoko, mezi pětačtyřiceti a padesáti lety. Nějakého odborníka. Jestli ho poznáš, drž se v pozadí, dokud se nerozejdou, a pak seber Shipperse a přivez ho sem. Ale pozor - musíš na to jít rychle a dávat si pozor na ampulky a tak."
"Panebože, to je Shippers takový kádr? Jak to dělají?"
"Udělali, Charley. Už hodně dávno."
Čekání by bylo nesnesitelné nebýt Havelockova zaujetí jistým korvetním kapitánem Thomasem Deckerem, absolventem Annapolisu ročník '61, bývalým velitelem ponorky Starfire a členem komise pro jadernou strategii

Pentagonu. Decker totiž lhal, aniž by k tomu měl nějaký zřejmý důvod.
Michael si promluvil se všemi patnácti členy komise, některým zavolal dvakrát a jiným třikrát pod záminkou, že potřebuje získat ucelený obraz o jejich pracovních metodách. Při většině rozhovorů byli důstojníci zpočátku zdrženliví - každý mu samozřejmě volal přes ústřednu Bílého domu - ale postupem času si uvědomili, že Havelock ví, o čem mluví, a tak zahodili alespoň částečně svou škrobenost a ostražitost a začali mluvit konkrétněji, pochopitelně v rámci nejpřísnějšího utajení. Hlavním důvodem Havelockových telefonátů bylo zdánlivé hledání teoretických reakcí na hypotetické události, jenže to, co mu důstojníci řekli navíc, ho dokonale fascinovalo. Jestliže fyzikální zákony pravily, že ke každé akci existuje stejná reakce, komise pro jadernou strategii postavila tuto rovnici na hlavu: každá reakce na nepřítelovu jadernou akci by byla mnohokrát silnější a ničivější. I hovor s korvetním kapitánem Thomasem Deckerem byl v mnoha směrech přínosný. Havelock se dověděl, že pás složený z atomových ponorek by mohl zlikvidovat všechny nepřátelské základny od severního Atlantiku až po Černé moře během několika minut. V tom nejspíš nelhal; jeho lež spočívala v něčem jiném. Tvrdil totiž, že se nikdy nesetkal s ministerským předsedou Anthonym Matthiasem. Přitom se jeho jméno objevilo na třech telefonních záznamech Matthiasovy kanceláře, a to v posledních šesti měsících. Samozřejmě bylo možné, že Decker řekl svým způsobem pravdu: s Matthiasem se osobně nesetkal, pouze s ním mluvil telefonicky. Jenže, proč by se tím pak nepochlubil? Člověk, kterého se někdo zeptá, jestli se nezná se státníkem Matthiasova formátu, to přece jen tak nepopře, aniž by okamžitě nedodal, že si s ním aspoň telefonoval. Nebylo to normální - protiřečilo to charakteru evidentně ctižádostivého námořního důstojníka, který by se zajisté snažil dostat nahoru právě prostřednictvím Anthonyho Matthiase.
Takže námořní důstojník Thomas Decker lhal. Matthiase znal a z nějakého důvodu se k tomu nechtěl hlásit.
Nastal čas vytočit jeho číslo počtvrté.
"Víte, pane Crossi, zdá se mi, že jsem vám řekl všechno, co jsem mohl - jistě chápete, že se musím řídit jistými omezeními, která by mohl zrušit pouze prezident - a mohlo by k tomu dojít pouze v jeho přítomnosti."
"Zajisté, pane kapitáne, jenže tady nerozumím jedné své poznámce. Nejspíš to nemá nic společného s tím, o čem jsme se bavili, ale ministerský předseda to taky nechápe. Tvrdil jste, že ho neznáte, že jste se s ním nikdy nesetkal."
Deckerovo ticho bylo stejně fascinující, jako když předtím vyprávěl o atomových ponorkách.
"On to tak chtěl," pronesl nakonec klidně, "říkal, že to tak má být."
"Děkuji vám, pane kapitáne. Mimochodem, ministerský předseda Matthias se snažil dnes ráno vzpomenout, kde jste spolu naposledy mluvili."
"V jeho chatě, pochopitelně. Bylo to někdy v srpnu nebo v září."
"Samozřejmě. Chata v Shenandoah."
"Tam jsme se scházeli vždycky. Nikdo o tom nevěděl - mluvili jsme spolu mezi čtyřma očima. Jak to, že si nepamatuje-"
"Děkuji vám, pane korvetní kapitáne. Nashledanou."
Takže Shenandoah.

Telefon se rozdrnčel nepřetržitým zvoněním: ústředna tak signalizovala, že jde o naléhavý hovor. Havelock v té době přecházel po pokoji a přemýšlel; vrhl se k aparátu a zvedl sluchátko. Byl to Loring.
"Máš mou hlavu na špalku a ještě ti s chutí podám sekeru. Ježíši, mě to tak mrzí!"
"Ztratil's ho," usoudil Michael a v krku mu vyschlo.
"Panebože! Já s tím praštím!"
"Uklidni se, Charley. Co se stalo?"
"Výměna osob. A já to nepoznal!... Taky jsem na to ani nepomyslel, i když jsem měl!"
"Pověz mi, jak k tomu došlo," vyzval ho znovu Michael a posadil se.
Jana vstala z gauče a zamířila k psacímu stolu.
"Shippers zaplatil nákup, většinu si nechal poslat domů a sám si vzal jenom pár krabic. Vešel do úpravny a vrátil se normálně oblečený, ve stejném plášti a stejném klobouku. Krabice nesl v ruce."
"Před obličejem," doplnil Havelock utahaným hlasem a znovu se ho zmocnil pocit marnosti.
"Samozřejmě," přisvědčil Loring. "Sledoval jsem ho k výtahu, stál jsem přitom o pár uliček vedle - díval jsem se po oddělení, jestli někde nenajdu toho vašeho čověka. Někoho, kdo by se třeba o Shipperse otřel a vzal si od něj něco nebo tak. Pak se výtah zavřel a já zavolal svým lidem v ostatních patrech, aby hlídali všechny výtahy, přičemž sotva kabina projede, má každý seběhnout dolů a připojit se k ostatním. Vyšli jsme za ním ven a - Kristova noho!"
"Kdy se to stalo?"
"Čtyři minuty poté, co jsem vyšel z domu - odcházel jsem jako poslední. Na rohu Jedenácté si ten chlap zastavil taxíka, hodil dovnitř krabice a ještě než nastoupil, sundal si klobouk. Vůbec to nebyl Shippers! Bylo mu asi o patnáct let víc a byl skoro plešatý."
"Co udělala Devítka?"
"Nejlepší, co mohla. Pokoušel se taxík zastavit, jenže se mu to nepovedlo - projel mu škvírou v provozu. Zavolal nás, dal nám popis taxíku a číslo. Pět nás utíkalo zpátky do obchoďáku, hlídali jsme východy, jenže to už nám bylo jasné, že nám utekl. Jedenáctka a Dvanáctka jeli za tím taxíkem - řekl jsem jim, aby ho neztratili, i kdyby měli porušit všechny dopravní předpisy. I když jsme sledovaného ztratili, návnadu jsme si mohli podat. Taxík dohnali o šest bloků na západ, jenže v něm nikdo nebyl a na podlaze ležel jenom kabát, klobouk a dva balíčky."
"Co řidič?"
"Povídal, že někdo nastoupil, sundal si kabát, dal mu pět dolarů a vyskočil na první křižovatce. Bedny jsme si vzali kvůli otiskům."
"FBI je stejně nebude mít."

"Je mi to hrozně líto, Havelocku. Vážně. Shippers mě tahal celou dobu za nos a já mu to zbaštil. Zrovna dneska mi musel vypovědět instinkt!"
Michael zavrtěl hlavou. "Instinkt ti radil dobře, Charley, jenže já ti řekl, abys na to nemyslel. Tys aspoň viděl ten háček, ale já ti nařídil, abys byl trpělivý a soustředil se na někoho, kdo tam vůbec neměl přijít."
"Tohle vážně nemusíš," opáčil Loring. "Já bych to na tvém místě nedělal."
"To nikdy nevíš. A kromě toho tě potřebuju. Existuje jeden důstojník z Pentagonu, nějaký korvetní kapitán Thomas Decker. Chci, abys mi o něm potají zjistil co nejvíc. Nejlépe všechno."
"Další agent?"
"Ne. Lhář."

Jana se opřela o psací stůl a nahlížela Michaelovi přes rameno do seznamu jmen, která pro něj vypsala ze zpráv CIA, konzulárních operací a vojenské rozvědky. Ze sto třiceti potenciálních sovětských zběhů, jejichž místo pobytu nebylo známo, jich vybrala osm.
Michael si seznam přečetl, odložil ho a pomalu se k ní obrátil.
"Poslyš, tohle byl den blbec a já nemám na vtipy náladu."
"Nedělám si legraci," ohradila se Jana.
"Není tu ani jeden zbrojař, voják ani jaderný vědec. Jsou tu lékaři, odborníci - všichni staří a ani jeden z nich neměl nic společného se strategickým plánováním nebo s nukleárními zbraněmi."
"Parsifal takové styky nepotřebuje."
"Asi jsem se přesně nevyjádřil, co v těch smlouvách je," pronesl Havelock. "Hovoří o řadě opatření - první a druhý úder, odvrácení protiúderů, potlačení odporu a robotizované obsazení území - prostě, tyhle strategie museli vymyslet odborníci."
"Říkal jsi, že Matthias takové podrobnosti nenosil v hlavě."
"Jistěže ne. Proto taky prověřuju lidi z komise pro jaderné strategie - zvlášť jednoho. Jenže Parsifal to musel vědět - to byly jeho trumfy v téhle bláznivé hře."
"V tom případě chybí ještě někdo," trvala na svém Jana. "Kdo mluvil za Čínu? Kdo poskytl její zbrojní charakteristiky? Podle tvé teorie tu tím pádem musel být ještě někdo třetí."
"Nemusel. Společnými silami mohli sestavit dokonale přesvědčivou verzi čínské strategie. Ve zpravodajských kruzích se všeobecně ví, že kdyby Spojené státy a Sovětský svaz dali dohromady to, co vědí o Číně, věděli by o ní víc než leckdo v Pekingu."
"Přesvědčivou verzi?"
"Naprosto přesvědčivou."
"A proč společnými silami?"
Havelock se zadíval na Janu a pochopil, co tím chtěla říci.
"Konečně, stačil na to jeden pramen. Proč ne?"
Zazvonil telefon a jeho řinčení způsobilo, že se Michaelovi sevřelo hrdlo. Zvedl sluchátko: na drátě byl prezident Spojených států a už jeho první slova byla ta nejhroznější, jaká kdy Havelock slyšel.
"Sověti vědí o Matthiasovi. Nikdo neví, co teď provedou."
"Parsifal?" vydechl Michael.
"Něco vyčenichali a začínají se rozpalovat. Každou chvíli můžou zpanikařit."
"Jak to víte?"
"Spojili se s jedním z našich diplomatů a řekli mu, že jsou připraveni veřejně Matthiase odhalit. Ten člověk, co s ním mluvili, je teď naše jediná naděje. Sověti si ho váží - snad je dokáže udržet na uzdě. Musím ho do věci zasvětit - zaujme místo po Bradfordovi. Musíme mu říct všechno."
"Kdo to je?"
"Jistý Pierce. Arthur Pierce."

33

Pamiňáčik seděl v podzemní operační místnosti Bílého domu, zatímco ho prezident Spojených států a dva nejmocnější muži v zemi informovali o situaci. Jejich porada měla přednost před všemi ostatními závazky a schůzkami Charlese Berquista a zatím trvala tři hodiny. Naoko otřesený náměstek ministerského předsedy pro delegaci OSN si rychle zapisoval poznámky a v inteligentních šedých očích se mu zračilo vědomí blížící se katastrofy; ve skrytu se však dokonale ovládal, hledal odpovědi na otázky a analyzoval události.
Všech se zmocňovalo napětí, které občas narušovaly projevy dvornosti a úcty. Ani prezident, ani Addison Brooks nemohli považovat Arthura Pierce za svého přítele, ovšem nebyl to pro ně žádný cizinec: byl to profesionál, se kterým oba již několikrát spolupracovali a kterému důvěřovali. S vděčností vzpomínali na jeho briskní analýzy v dobách minulých krizí. A co se generála Malcolma Halyarda týkalo, setkal se s majorem Piercem před lety v Saigonu a jeho výkonnost ho natolik nadchla, že okamžitě telegrafoval do Pentagonu doporučení, aby se pokusili majora přesvědčit, že jako záložní důstojník nemůže svůj talent plně uplatnit; tato možnost mu kyne jen jako vojákovi z povolání.
I přes tato skvělá hodnocení si vynikající záložník nakonec vybral civilní zaměstnání, i když u vlády. A protože se vojáci museli často podílet na problémech civilní vlády, doslechli se o jeho výjimečných schopnostech i druzí: k dispozici byl skvělý pracovník, který právě hledá perspektivní práci, a někdo by si měl pospíšit se zajímavým návrhem dříve, než ho zhltnou průmyslové společnosti. Washington potřeboval každého talentovaného člověka, který se

namanul.
Zbytek se udál snadno a logicky, podle zákonů aritmetiky: jedna plus jedna plus jedna. Z lidí se staly stupně schodiště a jednotlivé stupně vedly nahoru. Jeden starší vládní úředník se zmínil o tom, že se náhodou ocitl na jakémsi večírku v Alexandrii, kde se jeho vojenský hostitel pochvalně zmínil o Piercovi. Úředník pochopitelně potřeboval za vhodné sdělit své dojmy na poradě, které se zúčastnil i Addison Brooks. Stát se vždycky snážil objevit talentované jedince, kteří již prokázali své schopnosti a byli způsobilí k dalšímu intelektuálnímu růstu. Addison Brooks pozval Arthura Pierce nejprve k pohovoru a poté na oběd; výsledkem byla nabídka zaměstnání.
Tak se špión dostal na své místo. Ve skutečnosti se žádný večírek v Alexandrii nekonal a žádný hostitel nehovořil v superlativech o výtečném vojákovi ze Saigonu. Na tom ovšem nezáleželo - hovořili o něm jiní a Brooks měl možnost si to ověřit. Asi tucet společností se snažilo získat bystrého mladíka pro sebe, a tak se Brooks ozval jako první.
Leta ubíhala a ukazovalo se, že rozhodnutí o přijetí Arthura Pierce bylo navýsost moudré. Byl to opravdu výjimečný talent s neustále zřetelnější schopností odhalovat sovětské manévry a nacházet proti nim vhodnou obranu, zvláště při osobním jednání. Samozřejmě, existovali odborníci, kteří trávili dny čtením Izvěstijí a různých ruských novin a prohlášení, na jejichž základě se snažili odhadovat sovětské úmysly, ovšem Pierce byl nejlepší u jednacího stolu, ať už v Helsinkách, Vídni nebo Ženevě. Občas byly jeho předpovědi skoro ďábelsky přesné: často se zdálo, že je o deset kroků napřed před moskevskými mluvčími, že připravuje protinávrhy ještě dříve, než Sověti vyjasní svůj postoj, a dává tak americké delegaci výhodu okamžité reakce. Vysoce postavení diplomaté nezřídka vyhledávali jeho pomoc při jednáních, až došlo k tomu, co bylo nevyhnutelné: Pierce se dostal do středu Matthiasovy pozornosti a stal se vysoce postaveným diplomatem sám.
Pamiňáčik uspěl; dítě, které bylo vybráno v Moskvě podle přísných genetických kritérií a odesláno do srdce Ameriky, se po životě plném práce dostalo konečně na své místo. V tuto chvíli s ním mluvil prezident Spojených států.
"Takže, pane náměstku, teď víte, jak celá ta hrůza vypadá." Berquist se zarazil: mozkem mu prolétla bolestná vzpomínka. "Zvláštní, že užívám zrovna tenhle titul," pokračoval tiše. "Před pár dny seděl u tohohle stolu úplně jiný náměstek."
"Doufám, že vám budu moci posloužit aspoň zčásti tak dobře, jako on," prohlásil Pierce, zahleděný do svých poznámek. "To, že byl zavražděn, mě dost děsí. Byli jsme přátelé.., a on jich mnoho neměl."
"Totéž říkal o sobě," podotkl Addison Brooks. "A o vás."
"O mně?"
"To, že jste přátelé."
"Je to pro mne čest."
"Když o tom mluvil, moc velká čest by to pro vás nebyla," vmísil se generál Halyard. "Patřil jste k těm devatenácti lidem, co je prověřoval."
"Jak?"
"Snažil se najít někoho z pátého patra vládní budovy, kdo byl mimo zemi a mohl se objevit na Costa Brava," vysvětloval prezident.
"Myslíte toho, kdo pak použil kód Nejasnost?" zeptal se Pierce a zamračil se.
"Správně."
"Jak na mě přišel? Emory mi o tom nikdy neřekl!"
"Za těch okolností ani nemohl," vysvětloval velvyslanec. "V tom týdnu se ztratilo pár vašich hlášení do Washingtonu. Nemusím vám říkat, jak ho to zpočátku šokovalo. Samozřejmě, že se hlášení našla."
"Tohle ztrácení pošty je stará bolest," pravil Pierce. Vrátil se ke svým poznámkám a zatrhával si jednotlivé body svým zlatým kuličkovým perem. "A nevím, jak by se to dalo vyřešit. Posílá se prostě příliš mnoho zpráv a jen málo lidí je dost prověřených na to, aby mohli pracovat s materiály o takovém stupni utajení." Náměstek si zatrhl jednu poznámku a dodal: "Na druhé straně, radši vydržím to, že něco pošlou jinam, než aby vůbec nastala možnost, že by ty tajné zprávy někdo kradl."
"Co myslíte, kolik toho Sověti vědí z toho, co jsme vám tu řekli?" zeptal se Berquist a koutek úst mu přitom zacukal.
"Míň, než jsme tady prodiskutovali, ale rozhodně víc, než předpokládáme. Rusové nejdou nikdy k věci přímo. A teď se kromě toho sami rozdražďují. Nebudu si o tom moci udělat představu, dokud neuvidím ty dokumenty."
"Falešné dokumenty," zdůraznil Halyard. "Smlouvy mezi dvěma šílenci, nic jiného."
"Nemám dojem, že by zrovna tomu uvěřila Moskva nebo Peking," zavrtěl Pierce hlavou. "Jedním z těch šílenců je přece Anthony Matthias a svět ještě není připraven na to, uznat ho za blázna."
"To proto, že nechce," skočil mu do řeči Brooks. "Bojí se toho."
"Přesně tak, pane," přisvědčil náměstek ministerského předsedy. "Ovšem, když pomineme Matthiase, pan prezident nám vylíčil, že ty takzvané smlouvy o nukleárním útoku obsahují vysoce tajné informace - rozmístění, charakteristiky, dolet, kódy a dokonce i systémy pro rušení úderu. Z toho, co vím, usuzuji, že někdo otevřel brány zbrojnic dvou světových velmocí a jejich konkurenta Číny - každý, kdo si smlouvy přečte, získá jasný přehled o nejtajnějším vybavení obou stran." Pierce se obrátil k vojákovi. "Pane generále, co by doporučil Pentagon, kdybychom se dověděli o podobné čínsko-sovětské smlouvě?"
"Okamžitý útok," odpověděl Halyard. "Jiná možnost by nebyla."
"Ovšem museli byste si být jisti, že ta smlouva je pravá," připomněl Brooks.
"To bychom si byli jisti," opáčil generál. "A vy taky. Kdo jiný by ji mohl sepsat než lidé, kteří mají přístup k takovým informacím? Také jsou tam uvedená data. To by mě určitě přesvědčilo."
"Když říkáte, že Rusové nejdou přímo k věci," změnil téma státník, "naprosto s váli souhlasím, ale jak se to projevuje v současné situaci?"

"Prostě do mě ryli a čekali, jestli se něčeho chytnu. Už spolu jednáme pár let, ve Vídni, Bernu i New Yorku, a to si člověk začne všímat reakcí toho druhého."
"Jenomže oni vám nejdřív ze všeho řekli, že Matthias se zbláznil," namítl Berquist. "Tím přece začali, ne?"
"Ano, pane. Myslím, že jsem je ještě necitoval. Teď se o to pokusím. Stál jsem v kanceláři sovětského velvyslance, kam jsem se dostavil na jeho pozvání či spíše výzvu, a kromě mne byl přítomen ještě jeho atarší asistent. Po pravdě řečeno jsem se domníval, že se mnou hodlá sjednat kompromis ohledně panarabské rezoluce, jenže místo toho mě uvítal větou, která se mohla týkat jenom Matthiase: ‚Z důvěryhodného zdroje jsme se dověděli, že jistá dovolená se protáhla proto, že duševní stav rekreanta se zhoršil natolik, že si s ním lékařská věda neví rady."`
"Co jste na to odpověděl?" zajímal se Brooks. "Pokuste se to zopakovat přesně."
"Ruská tendence k planým úvahám a bezúčelnému fantazírování je stejná dnes jako v dobách, kdy ji popisoval Dostojevskij. Přesně tohle jsem řekl."
"Provokativní, ale ne urážlivé," pochválil státník. "Výborně."
"A potom začal ohňostroj. ‚Zbláznil se!` zařval velvyslanec. Matthias se zbláznil! Prováděl šílené věci, podkopal všechno, co vedlo k uvolnění napětí.` Pak se připojil ten jeho asistent a chtěl vědět, kdy se mají konat další setkání, se kterými nestabilními režimy Matthias jednal a jestli tam věděli, že je blázen. Pánové, mě děsí hlavně to, že mi popsali přesně to, co jste mi teď vylíčili vy. Jestli jsem to správně pochopil, tak právě to Matthias posledního půl roku dělal - jednal s loutkovými vládami, chvilkovými premiéry a revolučními juntami, se kterými bychom neměli mít nic společného."
"To si právě myslí Sověti," pravil Berquist. "Mají pocit, že duševně nemocný Matthias se snaží vymodelovat svět podle svého a zatlačit je ke zdi."
"Myslí si něco mnohem horšího, pane," opravit ho Pierce. "Věří tomu, že Matthias dodával jaderné zbraně extrémistickým režimům a fanatikům - Arabům, Afgháncům nebo jiným protisovětsky zaměřeným skupinám, o kterých jsme se shodli, že nukleární zbraně mít nesmějí. Z toho jsou úplně vyšinutí. Můžeme se chránit jeden před druhým tak, že známe velikost svých arzenálů, jenomže nemůžeme se dost dobře chránit před nějakými šílenými partyzány, kterým se dostaly do ruky jaderné hlavice. Navíc Amerika je ve větším bezpečí - je obklopena mořem - kdežto Rusko leží na pevnině a jeho hranice jsou ohrožovány nepřátelsky naladěnými národy. Pokud jsem jim dobře rozuměl, tohle všechno, je pro ně důvodem k panice."
"Ale ne Parsifal," poznamenal Brooks. "Podle vás se ten, koho nazýváme Parsifal, ještě s Moskvou nespojil?"
"Nemůžu vyloučit nic," prohlásil Pierce. "Používali tolik náznaků, výhrůžek - například se zmiňovali o dalších schůzkách, nestabilních vládách a jaderném materiálu. To všechno je, nemýlím-li se, součásti těch dohod. Kdybych si je mohl prostudovat, třeba bych si všiml souvislostí jejich proslovu s originálním textem." Náměstek se odmlčel a po chvíli pravil tiše a klidně: "Myslím, že Parsifal se s nimi spojil, ale zatím na úrovni narážek a ničeho jiného. Stejně tak mám dojem, že je nutné, abychom to věděli."
"Chce nás všechny vyhodit do povětří," zabědoval prezident. "O nic jiného mu nejde!"
"Čím dříve se dostanu na Poolův ostrov, pane pre..."
Pierce přerušilo zazvonění bílého telefonu, u něhož se rozblikalo červené světélko. Berquist zvedl sluchátko.
"Ano?"
Prezident asi půl minuty naslouchal a pak přikývl.
"Rozumím. Jakmile se něco bude dít, dejte mi vědět."
Zavěsil a obrátil se k ostatním.
"To byl Havelock. Dneska odpoledne se sem nedostane."
"Co se děje?" ptal se generál.
"Má toho tolik, že se nemůže hnout od telefonu."
"To je mi líto," vmísil se Arthur Pierce. "Chtěl jsem se s ním setkat. Podle mě je důležité, abychom byli v neustálém kontaktu. Mohu mu vylíčit, jak probíhají jednání se Sověty, a on mi může dodávat nejčerstvější informace. Budu muset vědět, kde přitlačit a kde se stáhnout."
"Už jsem mu dal příkazy, aby vás informoval... Toho patologa ztratili."
"Zatracená práce!" vybuchl generál.
"Buďto si našich agentů všiml, nebo si řekl, že se mu situace vymkla z rukou, a rozhodl se zmizet."
"Nebo mu někdo nařídil, aby zmizel," doplnil státník. "Tohle právě nechápu," pravil Berquist a obrátil se k mlčícímu náměstkovi. "Rusové vám nenaznačili, že vědí o sovětské účasti na celém tom plánu? Nezmínili se o Costa Brava ani o Rostovově telegramu?"
"Ne, pane. V tomhle směru máme možná výhodu. My to víme, kdežto oni ne."
"Rostov to ví," naléhal prezident.
"V tom případě se bojí něco udělat," podotkl Pierce. "To se u vedoucích činitelů KGB stává často - nikdy nevědí, komu by mohli šlápnout na kuří oko. A jestli po tom pátrá, tak se stejně nikam nedostane."
"Mluvíte, jako by existovaly dvě různé Moskvy," namítal Halyard.
"Souhlasím s Havelockem," prohlásil špión. "Jsou dvě. A dokud se k moci nedostane ta Moskva, která se chce zmocnit Matthiasových dokumentů, budu jednat jen s tou, která zastupuje Kreml. A právě proto potřebuju mít nejčerstvější zprávy. Kdyby Havelock chytil někoho, přes koho bychom se mohli dostat k té druhé Moskvě, měl bych něco v ruce, co by se dalo použít."
"Už nám pověděl, o koho jde," skočil mu do řeči Brooks. "Je to odnož sovětské rozvědky zvaná VKR. Rostov to víceméně potvrdil."
Pierce vypádal překvapeně. "O tom jste se nezmínili."

"Možná jsem na to zapomněl," bránil se Berquist.
"Každopádně je to příliš všeobecné. VKR sestává z mnoha oddělení a jednotek. Potřebuju konkrétní údaje. O které oddělení se jedná? Kdo ho řídí?"
"Třeba je brzy dostanete."
"Prosím, pane?" Piercovo pero se zastavilo uprostřed slova.
"To je jedna z věcí, proč musí Havelock zůstat ve Sterilní Pětce."
"Sterilní Pětka..."
"Ten Shippers jim sice upláchl, ale Havelock čeká, že ten, kdo mu dává rozkazy, pošle do Marylandu svoje lidi, aby zjistili, pro koho pracuje Matthew Randolph. Sám k němu určil pár našich agentů s rozkazem, aby vetřelce zranili a sebrali. Jak jsem vám vyprávěl, ten doktor lhal o MacKenzieho smrti."
"Ano, vím." Pierce se podíval na své poznámky a zastrčil si pero do vnitřní kapsy saka. "Vždycky mi pomáhá, když si věci zapíšu."
"Máte hodně o čem přemýšlet, pane náměstku," pravil prezident. "A nemáte moc času. Jak to chcete zařídit se Sověty?"
"Hlavně opatrně," odpověděl špión. "S vaším dovolením bych jim rád potvrdil část toho, co mi řekli."
"Vy jste se pomátl," vyjel Halyard.
"Promiňte, pane generále, ale půjde jen o nepatrnou část. Zřejmě jejich informace pocházejí z dobrého pramene a kdybych to popřel všechno, začali by být ještě nevraživější a podezíravější. To si teď nemůžeme dovolit. Jak říkal pan prezident, musíme je udržet na uzdě tak dlouho, jak to půjde."
"Jak to chcete provést?" zajímal se Berquist a vrhal na náměstka pátravý pohled. .
"Tím, že.připustím, že Matthias se zhroutil vyčerpáním. Jinak všechno ostatní je přehnané vzhledem k vcelku příznivé lékařské diagnóze. Nařídili mu, aby pár týdnů odpočíval a nic víc. Zbytek jsou pomluvy a fámy, jaké obvykle pronásledují lidi Matthiasova postavení. Nezapomeňte, že si ještě dobře vzpomínají na Stalina - když umřel, skoro celá Moskva si myslela, že musel zešílet."
"Výborně," chválil Brooks.
"A co ty jejich ostatní Zdroje?" vyzvídal Halyard, který by očividně rád souhlasil, jenže stratég v něm mu to nedovolil.
"Ty zprávy od nestabilních režimů a chvilkových premiérů, jak jste to nazval. Matthias se s nimi skutečně stýkal."
"V tom případě mi to budou muset popsat konkrétněji. Myslím, že to zvládnu, když je donutím postupovat od případu k případu. Přinejmenším budou muset věci konzultovat s Moskvou a znovu kontrolovat své prameny. Tím získáme čas."
Pierce zmlkl a obrátil se k Berquistovi. "A čas je pro nás to hlavní, pane prezidente. Čím dříve se vrátím do New Yorku a vyžádám si schůzku se sovětským velvyslancem, tím větší mám šanci, že se mi podaří je zadržet a odradit od útoku. Věřím, že mě poslechnou. Nemůžu zaručit, že mě budou poslouchat dlouho, ovšem nějakou dobu - pár dní, týden - určitě."
"Což mě vede k pochopitelné otázce," pravil státník s bradou podepřenou rukama. "Proč myslíte, že se obrátili na vás a ne na jiná místa ve Washingtonu?"
"To bych taky rád věděl," přidal se Berquist. "Pro takové případy mám vždycky v dosahu speciální telefon."
Arthur Pierce hned neodpověděl; chvíli přeskakoval očima z velvyslance na prezidenta a zpátky.
"Na tuto otázku mohu těžko odpovědět, aniž bych vypadal arogantně nebo příliš ješitně - a nemám pocit, že bych byl něco z toho."
"S tím souhlasíme," přispěchal Berquist. "Řekněte nám jen svůj názor."
"Při vší úctě k našemu velvyslanci v New Yorku - a to myslím vážně, protože je velice sympatický, což je velmi důležité, a má za sebou vynikající kariéru -"
"Měl," přerušil ho prezident. "Teď je to jen třtina ve větru se klátící, jenže vytrhnout se nedá. Je tam, kde je, právě proto, že je každému tak sympatický, a proto, že o ničem nerozhoduje. S tím také souhlasíme. Povídejte dál."
"Sověti vědí, že jste mne na Matthiasovu žádost jmenoval do funkce vládního mluvčího. Tedy - do funkce svého mluvčího, abych byl přesný."
"A mluvčího Anthonyho Matthiase," přikývl Brooks. "To předpokládá blízký vztah k ministerskému předsedovi."
"Takový vztah mezi námi skutečně existoval až do období před několika měsíci, kdy jeho nemoc zřejmě zpřetrhala všechny jeho vztahy."
"Jenže oni se domnívají, že jste s ním pořád v těsném kontaktu," poznamenal Halyard. "A proč koneckonců ne? Vlastně jste mu byl vždycky nejblíž."
"Děkuji, pane generále. Domnívám se totiž, že se se mnou spojili proto, že předpokládali, že kdyby bylo to o Matthiasovi pravda, musel bych o tom něco vědět."
"Jak by zareagovali, kdyby dostali pocit, že lžete?"
"Stejně by vás nezavolali, pane prezidente. Zmáčkli by tlačítko pro útok."
"Vraťte se do New Yorku a dělejte, co můžete. Zařídím, abyste mohl zaletět na Poolův ostrov. Ty smlouvy si prostudujte, až je budete znát slovo od slova."
Pamiňáčik vstal od stolu a nechal na něm ležet své naprosto zbytečné poznámky.
Sotva limuzína projela branou Bílého domu, Arthur Pierce se na sedadle předklonil a ochraptěle nařídil vládnímu řidiči:
"Zastavte mi u nejbližší telefonní budky."
"Telefon v autě funguje, pane. Máte ho v bedýnce na podlaze." Šofér ukázal rukou na skříňku potaženou černou kůží.
"Stačí ji otevřít."
"O tenhle telefon nestojím! Najděte mi laskavě budku."
"Promiňte, pane, jen jsem vám chtěl pomoci."

Náměstek se ovládl. "Omlouvám se. To víte, těm operátorům v ústředně to vždycky trvá věčnost a já pospíchám."
"Jo, to už jsem o nich slyšel." Řidič přidal plyn a o pár vteřin později šlápl na brzdu. "Tady ji máte, pane. Na rohu."
Pierce vystoupil a s mincí v ruce zamířil k prosklené budce. Zavřel za sebou dveře, vhodil čtvrťák do otvoru a vytočil číslo.
"Jaký byl let?" zeptal se úsečně.
"Proběhl hladce. Mluvte."
"Už odjeli do Marylandu?"
"Asi před čtvrt hodinou."
"Zastavte je!"
"Jak?"
Pamiňáčik se kousl do rtu. Jeho jednotka s sebou nemohla mít v autě telefon - ani žádný systém, jehož čísla by si někdo mohl poznamenat. Než vydá rozkaz, musí se zeptat na jedinou věc.
"Existuje nějaký způsob, jak se s nimi spojit, až tam dorazí?"
Odpovědi mu bylo chvilkové ticho. "Tak, jak je to zařízené ne."
"Pošlete za nimi okamžitě druhou skupinu. Policejní vůz, samopaly s tlumiči. Musí je zabít - všechny. Nikdo nesmí zůstat naživu."
"Poslal jste je tam vy!"
"Je to past."
"Panebože... Jste si jistý?"
"Zrovna jedu z Bílého domu."
Druhý muž na lince hvízdl. "To se teda fakt vyplatilo, co?"
"Neměli jinou možnost. Měl jsem v ruce všechny trumfy. A ještě něco..."
"Co?"
"Zavolejte Matce. Rostov se zajímá o Victora. Zjistěte, jak je daleko - musíme začít uvažovat o likvidaci."

Loring scházel po schodech od budovy Pentagonu a uvažoval o korvetním kapitánu Thomasu Deckerovi. Netušil, co Havelock hledal, ale na druhé straně si byl naprosto jistý, že to nenašel. Když si přečetl Deckerovo hodnocení včetně několika analytických zpráv ministerstva vojenského námořnictva, rozhodl se, že si vybere pár starých dluhů od známých v Pentagonu. Pod záminkou, že o dotyčném důstojníkovi se uvažuje pro velice citlivou funkci na jistém zahraničním velvyslanectví, kde je třeba mít neskutečně mnoho taktu a autority zároveň, zavolal svým přátelům z vojenské rozvědky a dohodl si několik důvěrných rozhovorů. Pamatují se, jak jim kdysi pomohl, a byli by ochotni pomoci jemu? Pamatovali se.
Celkem se s ním sešlo pět lidí, každý z nich prověřený pro různé stupně utajení. Byli to námořní důstojníci, kteří sloužili s Deckerem na ponorce Starfire, sekretářka, která u něj v kanceláři půl roku pracovala, a jeden námořník z komise pro jaderné strategie.
Havelock tvrdil, že Decker je Lhář. Pokud jím skutečně byl, Loring pro to nenašel žádný důkaz. Hlavně to byl moralista, který svou loď řídil přesně podle křesťansko - židovských zásad a dokonce svým lodníkům při mších, které sloužil každý týden, předčítal z bible. Měl pověst tvrdého, ale spravedlivého kapitána, který jako Šalomoun zvažoval všechny strany problému dříve, než došel k nějakému rozhodnutí. Jeden jeho kolega prohlásil, že člověk mohl snadno s Deckerovým úsudkem nesouhlasit, ovšem každý okamžitě věděl, jak k němu Decker došel. Jeho "inženýrský mozek" uměl - jak pravil jiný námořník - vystihnout všechny "zádrhele" každé diskuse rychleji než ostatní a měl přirozený talent nacházet chyby. Přesto však - podle jiného důstojníka - nikdy nevyužil omylu druhého k tomu, aby se nad něj vyvyšoval: k chybám druhých přistupoval se soucitem; samozřejmě jen potud, pokud to byly skutečně chyby a nikoli zlý úmysl, což si vždy napřed pečlivě ověřil. Podle Loringa se takhle lhář prostě chovat nemohl.
Ovšem sekretářka mu osvětlila jinou stránku Deckerovy povahy, kterou nemohl vypátrat v komplexním hodnocení ani ve slovech jeho kolegů. Korvetní kapitán se zřejmě ze všech sil snažil zalíbit se svým nadřízeným.
Vždycky vystupoval s takovým taktem a dokázal pochválit něčí práci, i když sám dobře věděl, že tak dobré to zas nebylo. Třeba svého admirála... Potom přišlo nařízení z Bílého domu, které ho odrovnalo, ale přesto... Ze všech sil podporoval názor generálního štábu, o kterém mi sám tvrdil, že je neudržitelný... Když mluvíte o taktu, tak vám povím, že korvetní kapitán je asi ten největší diplomat, jakého jsem kdy potkala.
Posledním člověkem, se kterým si Loring promluvil, byl Deckerův kolega v komisi pro jaderné strategie. Svůj úsudek o spolupracovníkovi vyjádřil poněkud méně vybíravě:
Jasně že leze každýmu do prdele, ale koneckonců, proč ne? Je vážně dobrej. A tady to v podstatě dělá kdekdo. Takt?... Kristova noho, jasně že je taktní, jenomže se vám nikdy neupíše k ničemu, co by mohlo bejt důležitý. Tím chci říct, že se bude vždycky snažit všechno tak dlouho žehlit, až propálí žehličkou ubrus.
Jinými slovy: za rozhodnutí hodí zodpovědnost na jiné, pokud možno co nejvýše postavené osoby. Jestliže však takový postoj charakterizuje Lháře, pak je v Pentagonu sakra málo pravdomluvných lidí - a nejen v Pentagonu. ,
Loring došel na parkovišti ke svému autu, usadil se a vytáhl zpod palubní desky mikrofon. Zapnul jej a stiskl tlačítko pro vysílání, aby se spojil s ústřednou Bílého domu.
"Spojte pně se Sterilní Pětkou, prosím," nařídil. Všechno to hned začerstva vyklopí Havelockovi - ať si to přebere, jak chce.

Apači brousili po chodbách sanatoria a snažili se mít dr. Matthewa Randolpha na očích všude, kam se vrtnul. Ani jednomu z obou agentů se taková služba nelíbila a dali to Sterilní Pětce jasně najevo: na takovou osobu jich bylo

zatraceně málo. Randolph poletoval po chodbách a pokojích jako tornádo; jestli původně něco dohnalo lékaře ke spolupráci s nimi, zřejmě se to už vypařilo pod návalem jeho činorodosti. Skoro se zdálo, že se snaží k sobě mermomocí přilákat pozornost, vyprovokovat ty, kdo na něj mohli čekat v nějaké prázdné místnosti, k akci. Kromě toho, že tak neposedného člověka bylo samo o sobě těžké uhlídat, oba agenti neměli žádnou radost z toho, že je takhle nutí, aby se sami vystavovali. Jako profesionálové byli především opatrní a nyní museli na svou opatrnost zapomenout; ani jednomu z nich se přitom nezamlouvala představa, že by se mohli dostat do zaměřovače nějakého snajpra sto metrů od nich, zatímco budou poskakovat za neustále pobíhajícím lékařem někde na parkové cestičce. Na situaci ovšem nebylo nic zábavného: dva muži byli prostě málo. Stačil by jeden další, aby jim trochu ulevil; samozřejmě jim bylo jasné, že více lidí než tři by už vypadalo nápadně. Bez toho jednoho navíc se však neobešli.
Sterilní Pětka se jejich požadavkům přizpůsobila. Loring přerušil Apačovo nouzové volání svou zprávou o Deckerovi a protože Charley byl tím pádem volný, Havelock zařídil, aby ho vzali helikoptérou z Pentagonu na místo pár kilometrů od sanatoria, kde na něj bude čekat vůz. Ke špitálu dorazí maximálně za čtyřicet minut.
"Jak poznáme, že je tady?"
"Zavolejte si na informace. Vejde dovnitř a zeptá se na cestu do Eastonu, pak odjede a vrátí se pěšky."
"Díky, Sterilní Pětko."

Slunce stálo nad korunami stromů a zalévalo virginskou krajinu odstíny žluté a zlaté. Havelock unaveně vstal od psacího stolu a ruka ho od neustálého svírání sluchátka brněla.
"CIA na tom bude pracovat celou noc společně s konzulárními operacemi a vojenskou rozvědkou. Už našli dvě fotografie - šest jim ještě chybí."
"Myslela jsem si, že v těch spisech budou fotky hned na prvním místě," nadhodila Jana, která stála u stříbrného tácu a nalévala Michaelovi pití. "Když nevíš, jak ti lidé vypadají, nemůžeš se s nimi spojit."
Podíval se na ni a zopakoval to, co mu řekli do telefonu. "Ti lidé, co's je vybrala, nikdy nikdo nepovažoval za tak důležité. Neměli pro nás valnou cenu."
"Byli to přece odborníci."
"Psychiatři, psychologové a pár profesorů filozofie. Staří pánové, kterým milostivě dovolili vyjádřit svůj názor - někdy i jako lehkou opozici, která ovšem Kremlem nikdy nemohla otřást."
"Jenže všichni pochybovali o sovětské strategii - a jejich námitky souhlasí s tím, co ses dověděl o Anthonym Matthiasovi."
"Ano, vím. Budeme hledat dál."
Jana mu přinesla whisky k psacímu stolu. "Tumáš. Vypadáš, že to potřebuješ."
"Díky." Havelock si vzal sklenku a zamířil k oknu. "Chci sem dostat Deckera. Po telefonu by mi to nikdy neřekl - rozhodně ne všechno."
"Takže víš určitě, že je to náš člověk?"
"O tom není pochyb. Jenom se chci dovědět proč."
"Loring ti to řekl. Podlézá nadřízeným, souhlasí s nimi za všech okolností - takový člověk by udělal přesně to, co by mu Matthias přikázal."
"Kupodivu to není hlavní důvod," zavrtěl hlavou Michael a napil se. "Tak se chová každý člověk, který to chce někam dotáhnout - všude na světě. Výjimek je málo. Moc málo."
"Tak o co jde?"
Havelock vyhlédl z okna. "Snaží se vždycky odůvodnit všechno, co dělá," pronesl pomalu. "Na mších, které sám zavedl, čte pasáže z bible, rád si hraje na Šalamouna. Zdá se mi, že se pod tím jeho taktním a diplomatickým zevnějškem schovává fanatik a jenom fanatik v jeho postavení by dokázal spáchat takový zločin, za který by - jak tvrdí Berquist - dostal exemplární trest minimálně třicet let... Vůbec by mě nepřekvapilo, kdyby to všechno spískal korvetní kapitán Thomas Decker. Kdyby bylo po mém, nechal bych ho degradovat a zastřelit. A byl by pokoj."

Slunce zapadalo a po trávnících a bílých zdech Randolphova sanatoria se šířily strakaté oranžové paprsky. Charles Loring se krčil za kmenem vysokého dubu na vzdálenějším konci parkoviště a v ruce držel vysílačku; ze svého místa měl výborný výhled na hlavni vchod i na příjezd pro ambulance. Jedna sanitka právě přivezla oběť autonehody i s manželkou; raněného prohlížel doktor Randolph osobně a Apači stáli na chodbě před ošetřovnou.
Agent konzulárních operací mrkl na hodinky: už byl na svém místě skoro tři čtvrtě hodiny - poté, co ho narychlo sehnaná helikoptéra dopravila na soukromé letiště za Dentonem, kde měl připravené auto. Okamžitě pochopil, co dělá Apačům největší starost: člověk, kterého měli hlídat, jim to ztěžoval, jak mohl. Charley by pochopitelně celou záležitost zařídil jinak: sedl by si Randolphovi na prsa a řekl by mu, že mu je jedno, jestli ho třeba rozsekají na kousky, ale že pro něj je hlavní, aby chytil aspoň jednoho z těch, co ho přijdou zabít, a že život tohoto muže je pro něj důležitější než život nějakého doktůrka. Po takovém projevu by možná Randolph projevil větší snahu spolupracovat a Loring by si mohl někde dát v klidu večeři, místo aby musel čekat bůh ví na co na studeném a vlhkém trávníku.
Ozval se zvuk přijíždějícího vozu a Charley vzhlédl: na zadní parkoviště žabočilo černobílé policejní auto a zastavilo se u příjmu akutních případů. Okamžitě vystoupili dva policisté a rozběhli se ke dveřím; oba se přitom neohrabaně drželi za bok. Loring zvedl k ústům vysílačku.
"Apači, tady je Venkov. K zadnímu vchodu přijelo policejní auto. Dva poldové jdou dovnitř."
"Vidíme je," zněla odpověď. "Dáme ti vědět."
Charley se znova podíval na hlídkový vůz a něco ho zarazilo. Oboje dveře zůstaly otevřené; něco takového policisté dělali málokdy i v případě, že zůstávali v blízkosti vozu. Vždycky se mohl najít někdo, kdo by si chtěl pohrát s

vysílačkou, ukrást kódovací tabulku nebo nějaké zbraně...
Ozvalo se zachrčení a pak slova: "Je to zajímavé, ale nic pro nás," hovořil Apač, kterého agent konzulárních operací ještě neviděl. "Na té dálnici se zřejmě naboural někdo z vysoce postavené rodinky z Baltimore. Mafián, hledají ho pro čertvíkolik zločinů. Právě je pustili dovnitř, aby ho identifikovali a případně z něj něco vytáhli, než zhebne."
"Dobře. Končím."
Loring spustil ruku s vysílačkou a uvažoval, jestli si má dát cigaretu nebo ne; nakonec se rozhodl, že ne, protože plamínek by ho mohl prozradit. Znovu zabloudil očima k opuštěnému hlídkovému vozu a začal přemýšlet.
Když přijížděl k sanatoriu, jel kolem policejní stanice ani ne pět minut odtud. Okamžitě si jí všiml - ne podle nějakého nápisu, ale podle řady policejních vozů, které nebyly tradičně černobílé: byly červenobílé, jak bylo zvykem ve výletních oblastech. A navíc - kdyby se do místní nemocnice dostal dlouho hledaný mafián, určitě by na místo dorazilo více hlídkových vozů než jenom jeden.
Otevřené dveře, utíkající muži se zbraněmi pod šaty - panebože!
"Apači! Volám Apače!"
"Co se děje, Venkove?"
"Jsou tam ještě ti policajti?"
"Před chvilkou šli dovnitř."
"Běžte za nimi! Hned teď!"
"Cože?"
"Neodmlouvejte, prostě dělejte, jak říkám! Připravte si zbraně!"
Než si zasunul vysílačku do kapsy a uchopil svou osmatřicítku, byl už Charley v půlce parkoviště a utíkal k zadnímu východu. Vyskočil na nakládací rampu a vrhl se k širokým kovovým dveřím; rozrazil je, proběhl kolem vyděšené sestry za přepážkou přijmu a rozhlížel se všemi směry. Nakonec si vybral chodbu přímo před sebou, která nejlépe vyhovovala místu, kde mohli Apači být, když poprvé spatřili policisty. Dorazil na křižovatku a podíval se oběma směry: pět metrů od něj byly dveře s nápisem OŠETŘOVNA. Dveře byly zavřené. To nedávalo smysl.
Loring se k nim rychle a tiše připlížil; zaslechl dvě tlumená plesknutí a přidušený výkřik. Pochopil, že instinkt ho nezklamal, i když by byl radši, kdyby se mýlil. Přeskočil na druhou stranu rámu, aby mohl levačkou sáhnout po klice. Stiskl ji, otevřel dveře a ucukl za rám.
Ozvaly se výstřely a kulky se zaryly do stěny před ním: šly vysoko, zřejmě stříleli ze zadní části místnosti. Charley se přikrčil a vběhl do pokoje, padl k zemi a vypálil na jednu modrou uniformu: střílel nízko a kulky se odrážely od železného vybavení místnosti. Nohy, kotníky, kolena! Popřípadě ruce, ale ne prsa, ne hlavu! Musím ho dostat živého!
Druhý muž v modré uniformě přeskočil vyšetřovací stůl a Loring neměl na vybranou: vypálil na něj přímo a zabiják se překulil přes stůl na zem, kde zůstal ležet mrtev s prostřeleným hrdlem.
Ten druhý musí zůstat naživu! Příkaz mu nepřestával znít v hlavě, ani když zaklapoval dveře a pálil do výbojek na stropě, až se jediné světlo v místnosti linulo ze vzdálené stolní lampy. Ze stínu vylétly tři kulky a zasekly se do dřeva a omítky nad ním. Překulil se vlevo, kde narazil na dvě nehybná těla - že by Apači? Nevěděl; bylo mu jasné jen to, že ještě žijícího útočníka nesmí nechat uniknout. Ostatně, nikdo jiný už v místnosti na živu nebyl - všude se válely jen zkrvavené, rozstřílené mrtvoly. Byla to jatka.
Od podlahy zazněla salva a Charley ucítil, jak se mu něco horkého zaťalo do žaludku. Kupodivu bolest jen zvýšila jeho vztek a odhodláni. Nesmí už prohrát. Prostě nemůže!
Uskočil vpravo, kde vrazil do vozíku na převoz raněných a odstrčil jej směrem k místu, odkud se ozvala salva; zaslechl ránu, zvedl pistoli a zamířil na ruku, která se vymrštila ze tmy. Za zavřenými dveřmi se na chodbě rozléhaly výkřiky. Vypálil.
Zbývala mu ještě jedna věc - a pak už neprohraje.

34

Korvetní kapitán Thomas Decker vstoupil do pracovny ve Sterilní Pětce doprovázen dvěma muži tajné služby. Ve tváři měl napjatý výraz a vypadal odhodlaně i nervózně zároveň. Jeho urostlé tělo pod padnoucí modrou uniformou prozrazovalo, že se v kondici udržuje ani ne proto, že by ho to bavilo, ale čistě z přinucení: jeho pohyby byly příliš prkenné a svaly příliš ztuhlé. Co však Havelocka fascinovalo nejvíc, byl jeho obličej. Vypadal jako sádrová maska, která každou chvíli praskne a jakmile se tak stane, rozletí se na kousky. Každopádně byl Decker vyděšený k smrti a ať se snažil jak chtěl, bylo to na něm poznat.
Michael nejprve promluvil k oběma mužům z doprovodu.
"Děkuji vám, pánové. Kuchyni najdete v chodbě napravo - kuchař vám udělá něco k jídlu. Můžete si dát pivo, kávu, co budete chtít. Určitě jsem vás vyrušil od večeře a nevím, jak dlouho to tu bude trvat. Pochopitelně si můžete kamkoli zavolat, když budete chtít."
"Díky, pane," pravil muž nalevo od Deckera a kývl na svého kolegu; oba se obrátili a vydali se ke dveřím.
"Mě jste taky vyrušil od večeře a doufám, že-"
"Mlčte, kapitáne," uťal ho Havelock klidně.
Dveře se zavřely a Decker rozhořčeně zamířil ke stolu; jeho zlost však byla evidentně nucená a jejím účelem bylo zakrýt strach.
"Mám dnes večer schůzku s admirálem Jamesem!"
"Už jsme ho informovali, že vám neodkladné záležitosti nedovolí přijít."
"To je drzost! Žádám vysvětleni!"

"A dostane se vám popravčí čety." Decker zalapal po dechu a Havelock vstal. "Předpokládám, že víte proč."
"Vy!" Důstojníkovy oči se rozšířily a z tváří mu zmizela barva. "To vy jste mi volal a vyptával se na věci! Povídal jste mi, že si na mne... náš velikán:.. nevzpomíná! To je lež!"
"Je to pravda," odvětil Michael prostě. "Ovšem vy jste to nedokázal pochopit a to vás štvalo. Myslel jste nato od chvíle, kdy jsem vám to řekl - protože víte dobře, co jste udělal."
Decker opět zprkeněl a nakrčil obočí na znamení pohrdání: voják, který uvedl své číslo a odmítl uvést jakékoli další informace přes pohrůžku mučení.
"Nemám vám co říci, pane Crossi. Jmenujete se Cross, že?"
"Můžete mi tak říkat," přikývl Havelock. "A máte mi toho hodně co říci - a taky mi to povíte. Protože pokud ne, pošleme vás z prezidentského rozkazu do té nejzastrčenější díry v Leavenworthu a zahodíme klíč. Postavit vás před soud by znamenalo velké nebezpečí pro tuto zemi."
"Ne! To nemůžete! Nic špatného jsem neudělal! Byl jsem v právu, oba jsme byli v právu!"
"Generální štáb a vlivní členové parlamentu pro vás nehnou ani prstem," pokračoval Michael. "Bude to jedna z mála příležitostí, kdy se dokonale shodnou."
Sádrová maska praskla á ze strachu se stalo zoufalství. Decker zašeptal: "Co jsem podle vás udělal?"
"Porušil jste vojenskou přísahu, zkopíroval jste důležité dokumenty - snad nejdůležitější v celé vojenské historii tohoto národa - a vynesl je z Pentagonu."
"A komu jsem je odevzdal? To mi povězte."
"Na tom nezáleží."
"Jasně že na tom nezáleží! O to právě jde!"
"Každopádně jste neměl ničí svolení."
"Měl jsem ho - od člověka, jehož slovo je zákon!" Deckerovi se třásl hlas, jak se marně snažil ovládnout. "Žádám vás, abyste se telefonicky spojil s ministerským předsedou Matthiasem."
Havelock odstoupil od psacího stolu a tím pádem i od telefonu: námořní důstojník smysl jeho pohybu dobře pochopil. Nastal čas trochu změnit taktiku.
"Mám taky svoje rozkazy, kapitáne," pravil Michael a vmísil do svého tónu trochu nejistoty. "Jednám na základě nařízení prezidenta a jeho nejbližších poradců. Tato záležitost nesmí být s ministerským předsedou konzultována - za žádných okolností. Nemá o tom vědět. Nevím proč, ale dostal jsem to příkazem."
Decker neohrabaně vykročil vpřed a k zoufalství v očích se mu připojil i fanatický výraz.
"Prezident? Poradci?... Proboha, copak to nechápete? Samozřejmě že nechtějí, aby o tom něco věděl, protože on má pravdu a oni ne. Oni se bojí, on ne! Copak si myslíte, že kdybych zmizel, že by se okamžitě nedovtípil, o co jde? Domníváte se, že by nedal tomu vašemu prezidentovi a jeho poradcům co proto? Povídáte mi tu o generálním štábu u o parlamentu, jako by si je nedokázal svolat a ukázat jim, co je to za smečku zbytečných, nemorálních slabochů? Žádná vláda už nebude! Musí se odstranit, zlikvidovat!"
"Kdo to provede, kapitáne?"
Decker se napřímil jako člověk odsouzený k trestu smrti, který ví, že dějiny mu dají za pravdu.
"Lid, pane Crossi. Náš národ dovede rozpoznat velikého vůdce a neotočí se k němu zády jen proto, že mu to nařídí nějaký pokoutní politik a banda jeho pitomých rádců! Něco takového lid nepřipustí! Celý svět si už po desetiletí stěžuje, že ne a ne najít velkého vůdce! Teď ho máme. A já vám radím, abyste mi sehnal Anthonyho Matthiase k telefonu. Nemusíte s ním mluvit - promluvím s ním sám."
Havelock stál nehybně a nejistota v jeho hlase jakoby zesílila.
"Myslíte, že by mohlo dojít k měření sil? K odstranění prezidenta?"
"Jen se na Matthiase podívejte! Můžete o tom pochybovat? Copak se v posledních třiceti letech někde narodil člověk jako on?"
Michael se pomalu vrátil ke stolu a posadil se do křesla.
"Sedněte si, kapitáne," vyzval Deckera.
Námořník rychle usedl na židli, kterou Havelock schválně postavil před psací stůl.
"Dejme tomu, že jsme trochu nevážili slova, a já se za to omlouvám. Jenže vy to musíte pochopit. My máme pravdu."
"Potřebuju něco víc," opáčil Havelock. "Víme, že jste odnesl kopie našich strategií pro případ jaderné války, dokumenty, které obsahují nejen přesný popis naší výzbroje, ale i veškeré naše znalosti o sovětských a čínských systémech. V průběhu několika měsíců jste je pravidelně dodával Matthiasovi, ovšem zatím nevíme proč. Můžete mi to laskavě vysvětlit?"
"To je přece jednoduché! Vzpomeňte si, co je v názvech všech těch plánů - Pro případ mimořádné situace! Reakce na to nebo na ono - pořád jen samé reakce, žádná akce! My nestojíme o mimořádné situace. Nemůžeme dovolit, aby si naši protivníci mysleli, že dokážeme jenom reagovat. Je nutné, abychom měli připravený plán, o kterém by věděli, že dokáže zaručit jejich naprosté zničení - kdyby nás vyprovokovali. Naše síla se nadále nemůže zakládat na obraně, pane Crossi! Musíme útočit! Anthony Matthias to chápe - ostatní se bojí pohlédnout pravdě do očí."
"A vy jste mu pomáhal s přípravou toho - plánu?"
"Jsem na to pyšný," vyhrkl důstojník - už už se viděl omilostněn. "Celé hodiny jsem s ním probíral všechny možnosti, pravděpodobné reakce Rusů a Číňanů. Nic jsme nepřehlédli."
"Kdy jste se scházeli?"
"Každou neděli - po mnoho týdnů." Decker ztišil hlas a k zoufalství a fanatismu se připojil důvěrný tbn. "Svěřil se mi, že si přeje naše styky uchovat v tajnosti, a proto jsem jezdil vypůjčeným autem do západní Virginie, do chaty u okresní silnice. Tam jsme se scházeli."

"Srub," uklouzlo Michaelovi.
"Vy to tam znáte?"
"Byl jsem tam." Havelock zavřel oči: na Srub si pamatoval až moc dobře. Malá chajda, kde se Antonín schovával před lidmi, kdykoli chtěl pracovat na svých pamětech - měl tam klid na přemýšlení. "A co dál? Poslouchám vás, kapitáne. Vaše informace jsou zajímavé."
"Je to naprostý génius," pokračoval Decker skoro posvátným šepotem. "Ta jeho pronikavá mysl, dokonalá pozorovací schopnost, smysl pro chápání celku - to všechno je naprosto obdivuhodné. Státník typu Anthonyho Matthiase může tenhle národ dovést k nejvyšším metám, do míst, která pro nás Bůh předurčil. Ano, udělal jsem to, co jsem udělal - a udělal bych to znova, protože jsem vlastenec. Miluju tuto zemi tak, jako miluju Písmo Svaté, a jsem za ni ochoten položit i život, protože vím, že jen tak si zachovám svou čest... Skutečně, jiná cesta neexistuje, pane Crossi. My máme pravdu. Zvedněte telefon, zavolejte Matthiasovi a řekněte mu, že jsem zde. A já mu povím pravdu. Pohané a modloslužebníci vylezli ze svých úkrytů a chtějí ho zničit. Zašlápne je jako červy - s naší pomocí."
Michael se opřel v křesle; přepadl ho pocit naprostého vyčerpání a marnosti celého jeho snažení. "S naší pomocí," opakoval tak tiše, že si ani neuvědomil, že to ten druhý slyšel. "Pochopitelně!"
Havelock pomalu zavrtěl hlavou. "Vy svatoušku zparchantělá," pronesl nakonec.
"Co prosím?"
"Slyšel jste mě. Vy svatoušku zparchantělá!" zařval Michael. Pak zhluboka vydechl a rychle pokračoval: "Tak vy chcete, abych zavolal Matthiase? Sakra rád bych to udělal, jenom proto, abych viděl, jak byste se tvářil, jak byste valil bulvy, až byste se dověděl pravdu!"
"O čem to mluvíte?" šeptal Decker.
"Matthias by ani nevěděl, kdo jste! Stejně tak neví, kdo je prezident, jeho poradci, náměstkové... nepoznává ani mne, a to jsme se znali dvacet let a byli jsme si bližší než kdo jiný na světě!"
"Ne, ne... musíte se mýlit!"
"Ale ano, kapitáne! Zhroutil se. Nebo přesněji, my jsme způsobili, že se zhroutil. Ta jeho pronikavá mysl je v čudu! Zbláznil se. Nemohl to už déle vydržet. A vy na tom máte taky svůj podíl! Vy jste mu dal jeho poslední trumfy do rukou, jeho nejvyšší zodpovědnost! Ukradl jste tajemství celého světa - ano, celého světa! - a řekl mu, že on jako génius je může nejlépe chránit. Vzal jste tisíc zkušeností a sto teoretických strategií, smíchal je a udělal z nich nejstrašnější zbraň, jakou kdy lidstvo poznalo. Výzvu ke zničení celého světa."
"Nic takového jsem neudělal!"
"Jistě, sám ne, ale poskytl jste - jak tomu v té své pentagonštině říkáte? - ano, podpůrný systém. Podařilo se vám pomoci při vytváření fikce, která vypadá tak důvěryhodně, že ani jeden odborník by nezapochyboval o její pravosti. Dá se jí věřit jako Evangeliu, chcete-li, kapitáne."
"Jenom jsme diskutovali, analyzovali, probírali možnosti! Samotný plán měl vytvořit on sám. To vy nikdy nepochopíte. Byl báječný! Neexistovalo nic, čemu by nedokázal porozumět!"
"Tak se projevoval jeho odumírající mozek: chtěl, abyste mu uvěřil, a pořád ještě na tom nebyl tak špatně, aby se mu to nepovedlo. On musel a vy jste chtěl."
"Jistěže jsem chtěl! Vy byste taky chtěl!"
"To už mi řekl člověk, který je mnohem lepší než vy."
"To si nezasloužím. Sloužil pravdě, které věřím. Musíme být silní!"
"Nikdo rozumný by s tím nejspíš nepolemizoval, jenomže síla má mnoho podob. Některé fungují, jiné ne, protože jsou smíchané s bojechtivostí. Zuřivci nakonec nahromaděným napětím vybuchnou, nedokážou tomu zabránit. A vyvolají tírn desítky stejně výbušných reakcí."
"Kdo vůbec jste? Co jste zač?"
"Zběhlý student dějepisu. Ovšem o to nejde. Jde o vás. Všechno, co jste dal Matthiasovi, kapitáne, mají Sověti na dosah ruky. Ten plán, o kterém jste přesvědčen, že se o něm mají dovědět, je možná už na cestě do Moskvy - se všemi podrobnostmi. Dal jste to šílenci, člověku, který pomalu, ale jistě ztrácel rozum!"
Decker pomalu povstal. "Nevěřím vám," pravil dutě.
"Tak proč jsem vlastně tady? Proč bych to měl říkat? Když vynecháme osobni důvody, myslíte, že by někdo, kdo má všech pět pohromadě, chtěl něco takového tvrdit? Máte ponětí, co pro tuto zemi znamená přiznat, že její ministerský předseda se zbláznil? Rád bych vám připomněl, kapitáne, že nemáte na vlastenectví monopol. Nikdo z nás ho nemá."
Decker hleděl na Havelocka tak dlouho, až už jeho pohled nedokázal vydržet. Odvrátil se a zdálo se, že se celý scvrkl.
"Podvedl jste mne. Donutil jste mě říkat věci, které bych nikdy neprozradil."
"To je má profese."
"Jsem odepsaný. Mám po všem."
"Možná ne. Od téhle chvíle mám dokonce pocit, že budete ten nejspolehlivější člověk v Pentagonu. Spálená kočka se ohně bojí, znáte to. Nikdo neví líp než já, jak dokáže Matthias přesvědčit lidi... Teď potřebujeme pomoc a ne někoho prostě zavřít. Kdybychom vás poslali do Leavenworthu, vyvolali bychom tím jen nejrůznější dohady - a to nechceme. Jsme v tísni a vy byste nám možná mohl pomoci."
Decker se otočil a polkl. "Udělám všechno, co je v mých silách. Co si přejete?"
Michael vstal a přešel k němu. "Tak především, nic z toho, co jsem vám oznámil, nesmíte nikde opakovat."
"Proboha, to je přece samozřejmé."
"Jistě. Sám byste si pletl oprátku."
"Oprátku pro celou zemi. Třeba nemám monopol na vlastenectví, pane Crossi, ale vlastenec jsem, na to vemte jed."
Havelock obešel konferenční stolek a to mu připomnělo, že Jana tu není. Dohodli se, že bude lepší, když u toho nebude

lépe řečeno, sama na tom trvala. Postavil se ke zdi, chvíli si prohlížel mosazný reliéf a pak pravil: "Budu teď hádat, kapitáne. Přišel čas, kdy vás Matthias už nechtěl vidět, že?"
"Ano. Několikrát jsem mu telefonoval - pochopitelně ne na vládu - a on se mi nikdy neozval."
"Že jste nevolal na vládu?" podivil se Michael. "Určitě jste tam volal. Podle toho jsem vás našel."
"Jenom třikrát. Dvakrát proto, abych mu ohlásil, že mám v neděli porady, a jednou, že budu přes víkend v nemocnici na operaci. Choval se ke mně velmi laskavě, ale nařídil mi, abych mu pak už na vládu nikdy nevolal."
"Takže jste ho volal na chatu?"
"A do Georgetownu."
"To bylo později?"
"Ano. Volal jsem každý večer, jenomže on to nebral. Snažte se mě pochopit, pane Crossi. Věděl jsem, co jsem provedl, jaký hrozný přestupek jsem spáchal. A ještě před několika minutami jsem toho nelitoval - nedokážu své přesvědčení jen tak změnit. Ovšem tehdy, před pěti, šesti měsíci jsem měl strach, že mě nechal na holičkách."
"Abstinenční syndrom," přerušil ho Havelock. "Byl jste nafetovaný jednou z nejsilnějších drog na světě - osobností Anthonyho Matthiase. Najednou jste ji neměl po ruce."
"Ano, tak nějak to je. Zažil jsem krásné dny plné nadšení a pak, aniž bych věděl proč, skončily. Napadlo mě, že jsem snad provedl něco, co ho rozzlobilo, nebo že jsem mu dodal nepřesné informace. Nevěděl jsem, co ho k tomu vedlo; věděl jsem jenom, že mě odkopl bez slůvka vysvětlení."
"To chápu," přikývl Michael a vzpomněl si na večer v Cagnes-sur-Mer, kdy jeho přítel nepřišel k telefonu. "Překvapuje mne, že jste se s ním nesnažil nějak setkat. Na vysvětlení jste měl přeci právo."
"Nemusel jsem. Toho vysvětlení se mi nakonec dostalo."
"Jak to?"
"Jednoho večera, když jsem se zase pokoušel s ním spojit, ozval se mi nějaký člověk. Dost divný člověk..."

Nepřetržité řinčeni telefonu ho vytrhlo ze soustředění. Havelock zvedl sluchátko.
"Tady Loring," ozval se šepot. "Dostal jsem to. Jinak jsem v pořádku, ale dostal jsem to."
"Kde jsi?"
"V motelu na dálnici tři sedmnáct, poblíž Hamngtonu. Motel Bažantnice. Chatka číslo dvanáct."
"Pošlu ti tam doktora."
"Speciálního doktora, Havelocku. Zkuste letiště v Dentonu."
"Co tím chceš říct?"
"Musel jsem odtamtud. Sebral jsem policejní auto-"
"Policejní... Proč?"
"To ti povím později. Všechno... Pošli toho určitýho doktora s aktovkou plnou injekci."
"Sakra, Charley, řekni mi to po lopatě!"
"Mám jednoho z těch parchantů. Leží tu nahatej na posteli nemá žádný ampulky ani nože. Mám ho!"

Havelock bušil do číselníku telefonu jako pominutý a štěkal do mluvítka rozkazy, zatímco korvetní kapitán Decker stál na druhém konci pokoje jako hromádka neštěstí, jako poražený křižák. Prezident byl zpraven o situaci a "ten určitý" doktor měl být odeslán do Marylandu vrtulníkem, jakmile ho najdou. K odletu se připravovala i druhá helikoptéra, která počká na Michaela na letišti v Quanticu deset kilometrů od Sterilní Pětky; zavezou ho tam strážní, kteří k němu dopravili Deckera. Poslední Havelocků v hovor byl po domácí lince: patřil Janě.
"Musím odjet. Volal mi Loring. Je zraněný, ale podle všeho chytil jednoho pamiňáčika - neptej se mě jak. A měla's pravdu: pramen byl jenom jeden. Máme ho tady a bude mluvit, takže přijď dolů a vem to za mě. Už musím jít... Díky."
Michael vstal od stolu a obrátil se k vyjevenému důstojníkovi. "Jde sem jedna mladá dáma, kapitáne, a já vám nařizuji slyšíte, je to rozkaz - abyste jí vypověděl všechno, co jste se chystal říct mně, a abyste jí odpověděl na všechny její případné otázky. Asi tak za dvacet minut se vrátí váš doprovod. Až skončíte a pokud vám k tomu dá ta dáma svolení, můžete jet domů. Ovšem, od té chvíle se nesmíte hnout z domu. Budeme vás hlídat."
"Ano, pane Crossi."
Havelock sundal z opěradla své sako a vydal se ke dveřím. S rukou na klice se ještě obrátil k Deckerovi.
"A mimochodem, kapitáne, ta dáma se jmenuje paní Crossová."

Veškerý vzdušný provoz byl odkloněn z trasy dvou vrtulníků mířících na letiště v Dentonu; helikoptéra z nemocnice Bethesda dorazila na místo jedenáct minut před tou z Quantica. Havelock přeběhl přes asfaltovou dráhu k vozu, který pro něj vyslali z Annapolisu a za jehož volantem seděl podporučík, jenž se vyznal v bludišti silnic kolem zátoky Chesapeake. Nic jiného nevěděl a stejně tak nikdo jiný, dokonce ani lékař, který měl přikázáno postarat se nejdříve o Loringa a nedávat nic jeho vězni, dokud se na scéně neobjeví Sterilní Pětka. K motelu Bažantnice vyslala policie dva hlídkové vozy, které okamžitě přešly pod velení tajné služby.
Pokud by snad někomu název Bažantnice připomínal venkovskou šlechtu a lovecké radovánky, byl by zklamán ošuntělými chatrčemi pokoutního motelu; zdálo se, že hosté se v něm nikdy nezdrželi déle než několik hodin. Ředitelství motelu bralo spíše ohled na jejich možné obavy než na pohodlí a bylo vidět, že Loring myslel hlavou. Raněný muž, který s sebou navíc vlekl zajatce, se sotva mohl zapisovat u jasně osvětlené přepážky luxusního motelu Howarda Johnsona.
Havelock poděkoval podporučíkovi a propustil ho s tím, aby se o této jízdě nikomu nezmiňoval. Ve Washingtonu znají jeho jméno a na jeho pomoc jistě nezapomenou. Mladík, na kterého patrně zapůsobila světla reflektorů a pohled na

vojenské vrtulníky, odpověděl monotónním hlasem: "Budu mlčet jako hrob, pane."
"Když tak říkejte, že jste si odskočil na pivo."
Na cestě kolem řady chatek Michaela zastavil nějaký vládní agent se stříbrným odznakem v ruce.
"Sterilní Pětka," představil se Havelock a poprvé si všiml dvou policejních aut zaparkovaných kousek od něj. Chata číslo dvanáct nebyla daleko.
"Tudy," ukázal muž, zasunul odznak a provedl Michaela mezi chatami směrem k zadní části pozemku. Objevila se kratší řada srubů, kterou nebylo zepředu vidět. Loring evidentně přemohl bolest a strach na tak dlouhou dobu, aby si důkladně prohlédl rozložení budov motelu - další důkaz toho, že se dokonale ovládal.
V dálce vyčuhovala za jedním srubem kapota auta. Nebyl to obyčejný vůz; přes černý nátěr vedl bílý pruh zakončený šipkou. Byl to hlídkový vůz, který Loring ukradl; snad jediná známka toho, že na okamžik ztratil vládu nad situaci. Někdo z Washingtonu se bude muset spojit s rozzuřeným policejním velitelstvím v Marylandu a odvolat pátrání.
"Tady je to," prohlásil federální agent a ukázal na dveře srubu, k nimž vedlo krátké schodiště. "Zůstanu venku. Na ty schody pozor - kloužou."
"Děkuju," utrousil Havelock a opatrně vystoupal ke dveřím. Zkusil kliku: bylo zamčeno.
Zaklepal tedy a zevnitř se ozvalo: "Kdo je?"
"Sterilní Pětka," odpověděl Michael.
Dveře otevřel podsaditý zrzek se čtyřicítkou na krku, s pihovatou tváří a obezřetným pohledem. "Havelock?"
"Správně."
"Já jsem Taylor. Pojďte dál, musíme si rychle promluvit."
Michael vešel do místnosti se zdmi pokrytými špinavými tapetami a lékař zavřel dveře. Na posteli ležel nahý člověk s roztaženýma rukama i nohama: zápěstí měl přivázána k posteli řemeny a kotníky rozřezaným prostěradlem. Ústa měl zacpaná modře pruhovanou vázankou a oči měl vyvalené strachem a zlostí.
"Kde je..?"
Taylor pokynul do kouta. Na zemi ležel Charles Loring s polštářem pod hlavou a přikrytý dekou; oči měl pootevřené. Mohl být omámený nebo v šoku. Havelock k němu zamířil přes umolousaný šedivý koberec, jenže doktor ho chytil za paži.
"Zrovna o tom si musíme promluvit. Nevím, co se tady děje, ale vím, že tenhle člověk už měl být v nemocnici před hodinou. Jestli se tam hned nedostane, odmítám za něj nést odpovědnost. Je to jasné?"
"Pošleme ho tam hned, jak to bude možné, ne teď," zavrtěl hlavou Michael. "Musím ho vyslechnout. Je to jediný člověk, který mi může poskytnout informace, které potřebuju. Všichni ostatní jsou mrtví."
"Asi jste mě neslyšel. Měl tam být už před hodinou."
"Slyšel jsem vás, ale taky vím, co mám dělat. Lituju."
"Nelíbíte se mi," prohlásil Taylor a sundal ruku z Havelockovy paže, jako by se nedopatřením dotkl něčeho zvlášť odporného.
"Byl bych rád, doktore, kdybych na to mohl brát ohledy protože toho chlapíka tady mám rád. Vynasnažím se to vyřídit co nejklidněji a co nejrychleji. Přísahám vám, že on sám by to tak chtěl."
"To vám věřím. Ještě před deseti minutami jsem ho odtud nemohl živou mocí dostat'."
Michael došel k Loringovi, poklekl a přiblížil obličej k raněnému.
"Charley, to jsem já, Havelock. Slyšíš mě?"
Loring otevřel oči; rty se mu třásly, jak se snažil něco říci. Nakonec se ozvalo:
"Jo. Slyším... tě... dobře."
"Povím ti, co jsem se dověděl - moc toho není. Když to bude správně, kývni, když ne, tak zavrť hlavou. Neplýtvej dechem. Jasný?"
Agent konzulárních operací přikývl a Michael pokračoval.
"Mluvil jsem s policajty, snaží se udělat v tom jasno. Podle nich přivezla sanitka nějakýho nabouranýho chlapa s manželkou a Randolph společně s dalším doktorem a sestrou ho dávali dohromady a chtěli zjistit rozsah zranění."
Loring zavrtěl hlavou, jenže Havelock mluvil dál.
"Nech mě domluvit, pak se k tomu vrátíme. Pět minut nato tam vběhli dva policajti a pohovořili s našimi kardiology. Nikdo neví, co si řekli, ale každopádně je pustili na ošetřovnu."
Agent znovu zavrtěl hlavou. "O pár minut později někdo - předpokládám, že jsi to byl ty - vletěl dovnitř zadním vchodem a pak se to semlelo."
Loring přikývl.
Havelock se nadechl a pokračoval tichým hlasem:
"Personál slyšel střelbu - pět nebo šest výstřelů, nevědí to přesně. Většinou utekli z budovy nebo se poschovávali po chodbách a na pokojích. Každý hned upaloval k telefonu. Když utichla palba, někdo tě viděl, jak vlečeš toho policistu přes rampu a držíš mu u hlavy pistoli - policajt krvácel, kulhal a držel se za paži. Hodil jsi ho do hlídkového vozu a vystřelili jste pryč. Policie se snaží zjistit, kdo byl ten druhý policista, jenže u mrtvých - tedy u některých - se nenašel žádný průkaz totožnosti."
Loring zuřivě zavrtěl hlavou a Michael ho poklepal na rameno.
"Jen klid vrátíme se k tomu. Nemusím ti snad povídat, že tam zařvali všichni. Randolph, druhý doktor, sestra, oběť nehody i jeho manželka a naši Apači. Našly se tam dvě pistole s tlumiči a náboje počítají ještě teď. Slyšeli jenom tvoji střelbu - teď se snaží najít zbraně a otisky. Kromě nás nikdo neví, co se stalo. A teď se vrátíme." Havelock zamrkal.
"Tak ta dopravní nehoda."
Loring zavrtěl hlavou a zašeptal: "Houby nehoda."

"Jak to?"
"Nebyli to policajti."
Michael se podíval na obnaženou postavu nataženou na posteli a na zmuchlanou uniformu na podlaze.
"Jasně že nebyli. A policejní auto bylo falešné - na takové věci mají peníze. Mělo mě to napadnout, protože jinak bys ho neukradl."
Raněný agent přikývl, vyprostil ruku zpod přikrývky a pokynul Havelockovi, aby se přiblížil.
"Ten chlap a ženská ze sanitky... ta nehoda... co doklady?"
"Nic."
"A policajti taky... co?"
"Přesně tak."
"Nehoda," šeptal Loring a nadechl se. "Moc snadný. Zraněný... starostlivá manželka. Dostanou se dovnitř... doktor, sestra... Randolph. Dostali ho."
"Jak mohli vědět, že u toho Randolph bude?"
"To je jedno. Řekli by doktorovi... nebo sestře... aby ho zavolali. Třeba s pistolí u hlavy. Možná to tak bylo. Dostali ho. Moc snadný."
"A co policajti?"
"Běželi... jak střelení. Poslali je, aby to zrušili, aby akci... zlikvidovali... rychle."
"Jak jsi na to přišel?"
"Nechali otevřený dveře u auta, běželi divně... pistole pod šaty. Nebylo to normální... Apač tvrdil, že v tý nehodě měl pech nějakej mafián a poldové že ho jdou vyslechnout. Kdyby to tak bylo, poslali by deset aut a ne jedno."
Loring vydechl a zakašlal: z koutku úst mu vytryskla krev. Zalapal po dechu. Lékař se postavil za Havelocka.
"Proboha," zašeptal Taylor zuřivě, "jestli ho chcete zabít, proč mu rovnou nevpálíte kulku do hlavy?"
"Proč ji tam nevpálím vám?"
Michael se obrátil zpátky k Loringovi.
"Proč, Charley? Proč si myslíš, že to měli zlikvidovat?"
"Nevím. Třeba si mě všimli... třeba jsem to zase zmastil."
"To se mi nechce věřit."
"Nebuď na mě sakra tak hodnej... víš, že to nesnesu! Nejspíš jsem to zkurvil... už stárnu."
"Tak nám tu nech svůj instinkt, ty Metuzaléme, protože my ho potřebujeme. Nic jsi nezkurvil. Přivedl's nám jednoho z nich, Charley. Živýho."
Loring se pokusil zvednout ruce, ale Havelock ho zadržel.
"Něco mi řekni, Havelocku. Ráno jsi povídal... o tom Shippersovi... že to udělali už dávno. Že ho naprogramovali už hodně dávno. Řekni... je ten hajzl tady... pamiřčáčik?"
"Podle mě jo."
"Sakra... třeba zas tak starej nejsem."
Michael vstal a obrátil se k lékaři. "Dobrá, Taylore, je váš. Šup s ním na letiště a honem do Bethesdy. A ať v Bílým domě svolají ty nejlepší chirurgy, co znají. Ať na něj čekají!"
"Ano, pane," odvětil lékař sarkasticky. "Ještě něco, pane?"
"Jistě, pane doktore. Připravte si kouzelnou brašničku. Čeká vás práce."
Loringa odnesli dva zřízenci na nosítkách; zatímco ho nakládali, lékař jim ještě dal několik instrukcí.
Pak se obrátil k Havelockovi. "Tak co, začneme?"
"Co ta zranění?" zeptal se Michael a podíval se na mužovu ovázanou ruku a nohu.
"Ten váš kamarád ho obvázal, kde bylo třeba, a já to po něm ještě zalepil. Už nekrvácí. Střílel přesně - rozdrtil mu kosti, ale kromě bolesti ho nic horšího nečeká. Samozřejmě jsem ho lokálně anestetizoval, aby měl jasnou hlavu."
"Nebude se to tlouct s drogama?"
"To bych to nedělal."
"Tak ho proberte, doktore. Nemáme moc času."
Taylor zamířil ke své brašně, která stála otevřená na stolku u okna. Chvíli se probíral jejím obsahem, vytáhl tři ampulky a stejný počet injekčních stříkaček, načež je položil na kraj lůžka vedle ležícího muže. Zajatec nadzvedl hlavu: tvář měl zkřivenou a vyděšené oči kalné. Najednou sebou začal zuřivě zmítat a z hrdla se mu draly zvířecí skřeky; pak toho nechal, zřejmě pod vlivem bolesti v ruce, a lapaje po dechu zabodl oči do stropu.
Nakonec zadržel dech, tvář mu rudla a oči mu lezly z důlků.
"Co to ksakru"
"Uhněte," zaječel Havelock, odstrčil lékaře a udeřil vězně pěsti do žaludku. Pamiňáčikovi se z úst vydral nucený výdech a oči, stejně jako barva kůže, se začaly vracet k normálu.
"Panebože," pronesl Taylor a zachytil ampulky, které se málem skutálely na zem. "Co to mělo být?"
"Máte před sebou něco, co jste ještě nikdy neviděl, doktore. Jsou naprogramovaní jako roboti, aby zabili každého, koho mají zabít - bez sebemenšího slitování. I sami sebe."
"Takže se s ním nedomluvíme. Myslel jsem si, že když uvidí tyhle věcičky, třeba bude mít zájem."
"Kdepak. Jenom by nás zdržoval, nakrmil by nás pohádkami - a že jich znají dost. V tom jsou mistři. Tak do toho."
"Jak chcete postupovat? Postupně, krok za krokem, nebo chcete risknout maximální dávku? Je to nejrychlejší, ale dost riskantní."
"V čem?"
"Nesouvislost. Začínají pak nesrozumitelně blábolit."

"Blábolit? Jsem pro. Nemůžeme mu dát šanci, aby rozumně uvažoval. Na to má naprogramované reakce."
"To není tak docela pravda. Začnou se mu plést slova, myšlenky... Hlavní je chytit se určitých slov."
"Přesně to jsem chtěl slyšet, doktore. A teď jenom ztrácíme čas."
"Myslíte?"
S rychlosti chirurga, který potřebuje zastavit náhlé vnitřní krvácení, Taylor urazil hrdlo ampulky, vsunul do ní injekční stříkačku a zatáhl za píst; jehlu pak zabodl zajatci do stehna ještě dřív, než si pamiňáčik stačil uvědomit, co se vlastně děje. Zabiják sebou začal házet, trhal za řemeny a snažil se vyprostit z pout.
"Tímhle nám jenom pomůže. Zabere to rychleji," poznamenal Taylor a přiložil mu ruku k hrdlu. "Bude to trvat tak minutku, víc ne."
Michael celou scénu sledoval se směsi obdivu i pobouření, jak se mu stávalo vždy, když musel něčemu takovému přihlížet. Stále si musel připomínat, že tenhle muž ani ne před třemi hodinami s klidem zabíjel jiné - dokonce i své vlastní kumpány, vinné i nevinné. Kolik dalších lidi za ně bude truchlit a nikdy nepochopí, proč museli zemřít? Kolik mrtvých už vlastně leželo Havelockovi u nohou díky Antonínovi Matyášovi? Dva řadoví agenti, mladý lékař, ještě mladší sestra a muž jménem Randolph, jehož jediným zločinem byla snaha napravit hroznou křivdu.
Marnost.
"Už bude připravený," upozornil Taylor a hleděl do pootevřených skelných očí zajatce, jehož pohyby se už zmírnily.
"Ta práce vás musí hodně bavit, doktore."
"Vždycky jsem byl zvědavý," odpověděl zrzek a vytáhl muži z úst kravatu. "A vůbec, někdo to dělat musí. Mně za diplom zaplatil Strýček Sam. Můj táta zůstal dlužný Paddy O'Rourkemu za pár soudků piva. Zaplatím a pak s tím praštím."
Havelock si nedokázal vymyslet přiléhavou odpověď, a tak se radši naklonil nad postel.
"Můžu začít?" zeptal se Taylora, který ustoupil.
"Mluvte. Hádanku máte přímo před sebou."
"Rozkazy," vyštěkl Michael s rukou na pelesti a s ústy těsně u pamiňáčikova ucha. "Rozkazy, rozkazy, rozkazy. Nikdo z nás nemůže jednat bez rozkazů! Jenže si musíme být jistí, nesmíme udělat chybu. Kdo nám rozkazy potvrdí, kdo nám je teď potvrdí?"
Zajatec zacukal hlavou, několikrát zavřel a otevřel oči, ale neřekl nic.
"Je to naléhavé," pokračoval Havelock. "Všichni vědí, že je to nouzovka... mimořádná situace. Musíme si pospíšit."
"Pospíšit, pospíšit," ozval se nejistý šepot.
"A jak se máme ujistit?" naléhal Michael. "Musí nám to potvrdit."
"Let... měli jsme hladký let. Slyšeli jsme to dvakrát. Nic jiného nepotřebujeme vědět. Hladký let."
"Samozřejmě, hladký let. Teď je všechno v pořádku. Musíme si pospíšit... Tak, a teď zpátky... Před tu nouzovku. Odpočívej. Spi."
"Výborně," poznamenal lékař z druhého konce místnosti. "Ještě jsem neviděl, že by se z někoho podařilo takhle rychle dostat odpověď."
"Nebylo to až tak těžké," namítl Havelock, vstal od lůžka a prohlížel si ležícího. "Od chníle, co dostal rozkaz, myslel jen na tři věci - na mimořádnou situaci, rychlost a způsob potvrzení. Dostal nařízeno zabíjet - to je nejvyšší příkaz, a také pořádně nebezpečný - a proto mělo pro něj potvrzení rozkazu zásadní důležitost. Sám jste ho slyšel. Museli mu to říct dvakrát."
"Heslo je Hladký let. Řekl vám ho a vy ho teď řeknete jemu. Blížíte se k cíli."
"Doktore, vy rozhodně nejste amatér. Sežeňte mi nějakou židli, prosím. Taky myslím jen na rychlost a na to, jak se dostat z týhle situace. Ještě se to může pěkně zamotat."
Taylor přinesl k posteli židli a Michael se posadil; židle se sice trochu kymácela, ale jinak sloužila svému účelu. Předklonil se, opřel se lokty o kraj postele a znovu promluvil k zajatci.
"Máme hladký let... let probíhá hladce... báječně hladký let. A teď, zabij svýho parťáka!"
Pamiňáčik trhl hlavou, zacukal víčky a rty se mu roztřásly v protestu beze slov.
"Slyšel jsi!" zařval Havelock. "Let probíhá hladce, tak ho koukej zabít!"
"Cože..? Proč?" zněl hrdelní šepot.
"Jsi ženatý? Když máme hladký let, pověz mi, jestli jsi ženatý!"
"Ano... ano, jsem."
"Tak zabij svou ženu!"
"Proč?"
"Let probíhá hladce! Jak se opovažuješ odmítnout splnit rozkaz?"
"Proč? Proč?"
"Zabij svýho parťákal Zabij svou ženu! Máš děti?"
"Ne!" Pamiňáčikovy rozšířené oči se rozzářily. "To po mně nemůžete chtít... nikdy!"
"Chci to! Hladký let! Co chceš víc?"
"Potvrzení. Potřebuju potvrzení. Musím... musím ho mít!"
"Odkud? Jaké potvrzení? Už jsem ti říkal, že let probíhá hladce! To je přece potvrzení!"
"Prosím... Zabijte mě, zabijte radši mě... Všechno se mi plete."
"Proč se ti všechno plete? Slyšel jsi můj rozkaz, tak jako jsi slyšel rozkaz na dnešek. Dal jsem ti ten rozkaz já?"
"Ne."
"Že ne? Copak si nevzpomínáš? Když ne já, tak kdo?"
"Cesta... hladký let. Ří... řídící."

"Řídící?"
"Orgán."
"Řídící orgán! Tvůj řídící orgán. To jsem přece já, tvůj řídící orgán! Zabij svýho parťáka! Zabij svou ženu! Zabij svoje děti, všechny do jednoho!"
"Já... já. To ode mě nemůžete... nechtějte to po mně."
"Já nic nechci, já ti to nařizuju. Je to rozkaz! Chceš spát?"
"Ano."
"Nesmíš spát!" Michael se ohlédl po Taylorovi. "Jak dlouho ta dávka vydrží?"
"Při vašem tempu asi polovinu normální doby. Maximálně ještě deset minut."
"Připravte další. Začíná spolupracovat."
"To ho oddělá."
"Však on se probere."
"Doktor jste vy," ironizoval lékař.
"Já jsem tvůj řídící orgán!" křičel Havelock. Vstal ze židle a naklonil se nad zajatcův obličej. "Nikoho jinýho nemáš, pamiňáčiku! Uděláš to, co ti řeknu, a nic víc ani miň! Takže - svýho parťáka, ženu, děti..."
"Áááá!" ozval se zoufalý výkřik.
"To je jenom začátek..."
Svázaný a zdrogovaný vrah se opřel do svých pout a začal sebou cukat; jeho mozek se stal jediným velkým strašidelným bludištěm, kde oběť následovala za obětí a bolest za bolestí, labyrint, z něhož není úniku.
"Teď," vyzval Havelock lékaře.
Taylor zapíchl pamiňáčikovi do paže injekci a reakce na sebe nenechala dlouho čekat. Z výkřiků se staly zvířecí skřeky a ze zabijákových úst vytékaly pramínky slin: násilí jako odpověď na jiné násilí.
"Pověz mi to!" řval Michael. "Dokaž mi to! Nebo tě taky nechám zabít! Stejně jako tvýho parťa'ka, ženu, děti... ti všichni umřou, jestli se mi neprokážeš. Teď hned! Jaký má kód tvůj řídící orgánz"
"Kladivo - nula - dva! Víte to přece!"
"Samozřejmě že to vím. A teď mi pověz, kde mě můžeš najít a nelži!"
"Nevím... jak to mám vědět! Vždycky... nás volají!"
"Když chceš potvrzeni! Když chceš předat zprávu. Jak se se mnou spojíš, když chceš předat zprávu, když chceš něco potvrdit?"
"Řeknu jim... že to potřebuju. Všichni to potřebujeme."
"Komu?"
"Sirotek. Je to... sirotek."
"Sirotek?"
"Devadesát šest."
"Sirotek-devadesát-šest? Kde je? Kde?"
"S... i... r... o..."
Poslední výkřik skoro rozechvěl celou místnost. Pamiňáčik se vší silou zapřel do svých pout, čímž se mu podařilo uvolnit levou ruku; vztyčil se, zkroutil se v křeči a přepadl v bezvědomí přes pelest postele.
"A je to," pravil Taylor, sáhl Havelockovi přés rameno a nahmatal zajatci puls. "Tluče jako splašený... potrvá to osm hodin, než snese další dávku. Je mni líto... doktore."
"Nevadí, doktore," ujistil ho Michael, odstoupil od lůžka a vytáhl z kapsy balíček cigaret. "Mohlo to dopadnout hůř. Jste pašák."
"Nečekám, že bych to dělal celý život."
"Kdybyste to nedělal zrovna teď, možná byste -" Havelock se odmlčel a zapaloval si cigaretu.
"Co bych?"
"To nic. Napadlo mě, že vy třeba nemáte čas zajit na panáka, ale já ano."
"Abych neměl. Pošlu tady Borise na kliniku a..."
"Borise? Vy něco víte?"
"Dost na to, abych si nemyslel, že chodil do skautu."
"Možná že chodil a v tom je ten vtip."
"Poslyšte," zeptal se zrzavý lékař, "vážně by mu jeho řídící orgán nařídil něco takového? Zabít ženu a děti a tak?"
"Nikdy. Moskva by se nikdy neodvážila něco takového riskovat. Tihle lidé jsou sice jako roboti, ale uvnitř mají krev a ne olej. Pečlivě je všechny sledují a když se KGB rozhodne, že je třeba některého zlikvidovat, pošlou na něj popravčí četu. Normální rodina je součástí krycí legendy a navíc je to prostředek k vydírání. Kdyby někdo neodolal pokušení, ví, co by je čekalo."
"Vy jste to vlastně využil přesně tak, ne? Jenomže obráceně."
"Ne že bych na to byl nějak zvlášť pyšný, ale je to tak."
"Ježíši, Panenko Marjá a Paddy O'Rourke," zamumlal lékař.
Michael pozoroval Taylora, jak zvedá telefon u lůžka a vydává rozkazy operátorům v nemocnici Bethesda. Telefon. Sirotek96.
"Moment!" vykřikl Michael znenadání.
"Co je?"
"Pusťte mě k tomu telefonu!" Havelock doběhl ke stolku, zvedl sluchátko a vytočil číslo. Přitom si předříkával:
"S-i-r-o-te-k-9-6."

"Ústředna," ozval se ženský hlas.
"Cože?"
"Máme hovor účtovat na kreditní kartu nebo na nějaké telefonní číslo?"
"Na kartu."
Michael se zahleděl do zdi a snažil si vzpomenout na číslo své tajné, státem vydané karty. Sdělil ho operátorce a uslyšel zvonění.
"Dobrý večer. Děkujeme vám, že jste zavolali do Centra cestovatelů, obchodu se zavazadly pro náročné. Sdělíte-li nám nyní, které položky z našeho katalogu si chcete objednat, přepojíme vás na odpovídajícího pracovníka našeho nonstop oddělení."
Havelock zavěsil. Potřeboval jiný kód a ten pro něj zjistí na klinice. Musí ho zjistit... Všichni to potřebujeme. A za tím kódem se bude skrývat Nejasnost.
"Něco nového?" zajímal se překvapený Taylor.
"To záleží na vás, doktore. Slyšel jste někdy o Centru cestovatelů? Já o něm nic nevím, jenže já jsem si celá léta kupoval všechno v Evropě."
"Centrum cestovatelů? Jasně, mají pobočky skoro všude, obchody se zavazadly. Tuhle si manželka od nich koupila tašku a když jsem dostal účet, skoro jsem měl dojem, že si koupila novej auťák. Prvotřídní podnik, to se musí nechat."
"Taky je to rezidence KGB. A práce pro vás. Jestli máte nějaký jiný plány, zapomeňte na ně. Chci, abyste jel na kliniku s tímhle naším kamarádem a vytáhl z něj další čísla. Možná bude stačit jedno."
Za dveřmi chatky se ozvaly těžké kroky následované ostrým zabušením na dveře.
"Kdo je?" zeptal se Havelock.
"Sterilní Pětko, máte telefon. Mají vás okamžitě odvézt na letiště."
"Už jdu." Havelock se obrátil k Taylorovi. "Připravte se. Zůetanete u toho - u něj. Budu s vámi v kontaktu. A lituju, že jsme toho panáka nestihli."
"Paddy O'Rourke toho lituje taky."
"Kdo to k čertu je?"
"Takovej trpaslíček, co mi sedí na rameni a šeptá mi do ucha, abych radši moc nepřemejšlel."

Za rachocení obrovské vrtule se Michael vyšplhat do kabiny helikoptéry a pilot mu pokynul, aby si zalezl dozadu.
"Máte tam radiotelefon," zakřičel. "Až zavřeme dvířka, bude tu větší klid. Přepojíme vás."
"Kdo mi volá?"
"To nevíme!" zaječel radista a obrátil se od přístrojové desky.
"Přeskakují nás."
Těžké kovové dveře zapadly a rachot se změnil v tlumené hřmění. Havelock se přikrčil, přitiskl si sluchátko k pravému uchu a volnou rukou si ucpal levé. Ozval se hlas prezidenta Spojených států.
"Teď poletíte na leteckou základnu Andrews, kde se setkáte s Arthurem Piercem."
"Co se stalo, pane?"
"Pierce letí na Poolův ostrov, ale napřed by si s vámi chtěl promluvit. Je dost vylekaný a nemám pocit, že by patřil k těm, co se nechají snadno vystrašit."
"Zase Sověti?"
"Ano. Neví, jestli mu na tu jeho historku skočili nebo ne. Tiše ho vyslechli, přikývli a ukázali mu dveře. Domnívá se, že se během posledních osmnácti hodin dověděli něco důležitého, něco, o čem nechtějí mluvit, protože by to mohlo všem pěkně zatopit. Upozornil je, že by neměli podnikat žádné neuvážené kroky, dokud to nezkonzultují na nejvyšších místech."
"Co na to oni?"
"Hrůza. Povídali: ‚Starejte se sami o sebe."`
"Určitě něco mají. Pierce svoje protivníky zná."
"Nakonec ještě budeme nuceni odhalit Matthiase v naději, že tím zabráníme útoku, i když nebudeme mít důvod věřit, že se to vážně povede. Nemusím vám vykládat, co to znamená pro všechny - budeme malomocní, nikdo nám už nebude věřit. Pokud z nás vůbec něco zbyde."
"Co můžu udělat? Co chce Pierce?"
"Všechno, co víte. Potřebuje něco, co by proti nim mohl vytáhnout - cokoli. Každá hodina, každý den, který pro nás získá, nám hraje do ruky. Máte něco nového?"
"Ano. Víme, jak probíhá spojení s Nejasnosti, kam posílá a kde přijímá vzkazy. Během dopoledne se dovíme, přes koho to dělá. A pak ho najdeme."
"Takže možná máte Parsifala na dosah ruky."
"Myslím, že ano."
"To nechci slyšet! Chci slyšet jasné ‚ano`!"
"Ano, pane prezidente."
Havelock se odmlčel a vzpomněl si na těch pár slovíček, která potřebují k tomu, aby rozluštili heslo pamiňáčiků. Zjistí je a zaznamenají na klinice.
"Věřím tomu."
"Díky bohu - když vy něčemu věříte, je to pravda. Leťte za Piercem a povězte mu všechno, co víte. Pomozte mu!"

35

Oranžovo-hnědá světla lemující rozjezdové dráhy zářila do tmy, reflektory se zabodávaly do oblohy potažené temnými mračny a na letišti přistávala a rolovala letadla. Základna Andrews byla vojenským státem ve státě a kypěla čilým ruchem jak na přistávací ploše, tak mimo ni. Jako sídlo velení letectva Spojených států měla tato základna dalekosáhlou odpovědnost a pro tisíce jejích zaměstnanců neexistovalo dělení času na dny a noci - pouze na jednotlivé hlídky a služby. Počítače zde zpracovávaly nekonečný proud dat od lidských informátorů a předávaly je systémům NOKAD, CONAD, stanicím DEW, SAC a dalším. Základna zabírala asi čtyři a půl tisíce akrů na východ od Potomacu a západně od zálivu Chesapeake, ovšem její smysl - obrana Severní Ameriky - objímal celý svět.
Vrtulník námořní pěchoty dostal povolení k sestupu a přistání na ploše severně od hlavní dráhy; světlo reflektorů jej vyhmátlo už půl kilometru od plochy a od té chvíle jej radar, rádio i pilotovy bystré oči bezchybně naváděly na přistání. Řídící středisko vyslalo několik instrukcí i pro Sterilní Pětku: po přistání na něj bude čekat džíp, který jej odveze na přistávací dráhu na jižním okraji letiště. Tam na něj počká, až absolvuje schůzku, a dopraví ho zpátky k helikoptéře.
Havelock vylezl z kabiny a seskočil na asfalt. Vzduch byl vlhký a chladný; od otáčejícího se rotoru studeně vanulo a proud vzduchu mu nadzvedl klopy pláště. Havelocka napadlo, že si měl vzít klobouk, jenže pak si vzpomněl, že jediná pokrývka hlavy, která mu říkala pane, byla potrhaná pletená čapka ztracená někde na Poolově ostrově.
"Pane! Pane!"
Volání se ozvalo zleva, zpoza ocasu helikoptéry. Byl to šofér džípu, který bylo ve stínu sotva vidět. Havelock se k němu rozběhl a seržant se začal škrábat ven, bezpochyby proto, aby mu dvorně podržel dvířka.
"Nechte toho," zarazil ho Michael a položil ruku na přední sklo. "Vůbec jsem vás neviděl," dodal a uvelebil se na sedadle.
"Dostal jsem rozkaz," vysvětloval poddůstojník, "abych se držel pokud možno stranou."
"Proč?"
"Na to se zeptejte toho, kdo mi to přikázal, pane. Podle mě je dost opatrný a protože se tady nikdo nijak nejmenuje, nechci se na nic vyptávat."
Džíp vyrazil vpřed a řidič zabočil na úzkou asfaltovou cestu, která se vinula kousek od přistávací plochy pro vrtulníky. Zahnul doleva a přidal plyn; cesta vedla kolem celého letiště, míjela osvětlené budovy a rozlehlá parkoviště posetá tečkami přibližujících se nebo vzdalujících reflektorů aut. Na základně Andrews se zdálo, že všechno se pohybuje třikrát rychleji než jinde. Vítr je šlehal do tváří, pronikal Michaelovým kabátem a nutil ho napínat svaly, aby se ubránil zimě.
"Je mi jedno, jestli si říká třeba Medvídek Pú," pronesl Havelock, aby řeč nestála, "hlavně když teď jedeme do tepla:
Seržant na něj letmo pohlédl. "Musím vás zklamat, pane," oponoval. "Bohužel to tak není. Mám rozkaz odvézt vás na dráhu na jižním okraji. Ano, je to tak. Na dráhu."
Havelock si zkřížil ruce na prsou a sledoval silnici před nimi; rád by věděl, proč náměstek ministerského předsedy zachovává tak přísná bezpečnostní opatření i uprostřed vojenské základny. Pak se jeho myšlenky přenesly na samotnou osobu náměstka, což mu umožnilo najít alespoň částečnou odpověď - nějaký důvod to mít muselo. Podle toho, co se o Arthurovi Pierceovi dověděl z jeho kádrového spisu a z doslechu, byl to bystrý a přesvědčivý zastánce amerických zájmů u OSN i na mezinárodních konferencích, který od základu Rusům nedůvěřoval. To se projevovalo v jeho schopnosti nacházet rychlá a vtipná řešení a zahajovat diplomaticky obalené útoky, které dohánělý Sověty k šílenství. Piercovým hlavním plusem však nejspíš bylo to, že si jej vybral Matthias osobně ještě v době, kdy byl na vrcholu svých duševních schopností. Havelock ovšem myslel především na vysokou sebekázeň, kterou Piercovi přiznával skoro každý, kdo na něj psal posudek: Pierce snad nikdy nepromluvil, pokud neměl co říci. Z toho mohl Michael usuzovat, že by také neudělal nic, pro co by neměl dobrý důvod.
A právě teď se náměstek rozhodl, že se s ním setká na přistávací dráze.
Řidič zabočil na cestu kolem velkého hangáru a poté zahnul vpravo směrem k okraji opuštěného letiště: Ve světle reflektorů se objevila osamocená postava, za kterou se rýsovalo malé turbovrtulové letadlo s rozsvícenými světly. Právě čerpalo palivo.
"Tady je," upozornil seržant a zpomalil. "Vysadím vás tu a počkám na vás za tím vetešnictvím."
"Kdeže?"
"Za tím hangárem údržby. Až mě budete potřebovat, zavolejte."
Džíp zastavil asi patnáct metrů od Arthura Pierce a Havelock vystoupil. Náměstek ministerského předsedy vykročil směrem k němu; byl to vysoký, štíhlý muž ve tmavém kabátě a s kloboukem na hlavě. Pierce se zřejmě rozhodl nedbat společenských zvyklostí: mnoho jiných v jeho postavení by bez ohledu na vážnost situace počkalo, až k nim tajný agent přijde sám. Michael mu vyšel vstříc a povšiml si, že Pierce si sundal z pravé ruky rukavici.
"Pan Havelock?" zeptal se diplomat a napřáhl ruku. Džíp mezitím odjel.
"Pane náměstku?"
"Jistě, jste to vy," pokračoval Pierce a pevně stiskl Havelockovi pravici. "Viděl jsem vás na fotce. Po pravdě řečena jsem si o vás přečetl všechno, co mi padlo pod ruku. Zřejmě si na to budu muset zvyknout."
"Na co?"
"No, cítím tak trochu posvátnou hrůzu - jistě, je hloupé, aby něco takového říkal dospělý člověk, ale výsledky vaší práce v oblasti, o které nevím zhola nic, na mě udělaly obrovský dojem." Náměstek se odmlčel a zatvářil se nejistě.
"Dokážu si představit, že exotičnost vašeho povolání často vzbuzuje podobné reakce."
"Byl bych rád, kdyby tomu tak bylo. Uvádíte mě do rozpaků zvlášť když uvážím, co jsem za posledních pár měsíců nasekal chyb."
"To nebyly vaše chyby."

"Snad bych se vám měl přiznat," pokračoval Michael a ignoroval poznámku, "že jsem toho o vás taky hodně četl. U vlády není moc lidí jako vy. Anthony Matthias věděl, co dělá - dokud to věděl - když si vás vybral a udělal z vás to, čím jste teď."
"V tomhle ohledu máme něco společného, že? Anthonyho Matthiase. I když vy jste se s ním stýkal mnohem důvěrněji já bych něco takového o sobě tvrdit nemohl. Přesto mám dojem, že ta čest, ta pocta - jinak to vyjádřit neumím - ta zatracená čest, že jsem ho znal, mi vynahrazuje všechna léta dřiny a napětí. Byla to doba, kdy se mi všechno sypalo pod rukama, a on mi pomohl dát to dohromady."
„Myslím, že oba cítíme stejně."
"Ani nevíte, jak jsem vám záviděl, když jsem si o vás četl. Byl jsem mu blízko, ale nikdy ne tak jako vy. Musela to pro vás být jedinečná zkušenost."
"Máte pravdu. Jenomže oba víme, že už je to pryč."
"Jistě. To je neuvěřitelné."
"Bohužel, musíme tomu věřit. Sám jsem ho viděl."
"Myslíte, že mě k němu pustí? Letím totiž zrovna na Poolův ostrov."
"Ani bych vám to nedoporučoval. Zní to divně, vím, ale radši na něj vzpomínejte tak, jaký byl, než jak vypadá teď."
"A tím se dostáváme ke žhavé současnosti." Pierce potřásl hlavou s očima upřenýma na Havelocka. "Nevypadá to dobře. Zřejmě jsem prezidentovi dostatečně nevylíčil, jaký meč nám visí nad hlavou."
"Stejně to z toho vyrozuměl. Řekl mi, co vám odpověděli, když jste je varoval. ‚Starejte se sami o sebe` nebo něco na ten způsob, že?"
"Ano, Jakmile začnou mluvit takhle přímo, dostanu nahnáno. Začnou teď útočit na první stín, který se objeví - stačí jediný chybný krok a je po nás. Dejme tomu, že nejsem špatný vyjednávač, ale vy přece jen znáte Sověty lépe než já. Co si o tom myslíte?"
"Totéž co vy. Na nějaké zlehčování je neužije, spíš si potrpí na patos. Jestliže se neobtěžují s tím, aby nám vyhrožovali, tak je hrozba reálná. Místo slov přijdou činy."
"Právě to mě děsí. Jenom doufám, že do toho ještě nezasvětili ty nejvyšší. Vědí, že musí mít naprostou jistotu. Jakmile budou mít jasné důkazy - ne jenom náznaky - že Matthias uzavřel proti SSSR nějakou smlouvu o jaderném útoku, a jakmile zavětří Čínu, hned pošoupnou zodpovědnost za rozhodnutí nahoru. A pak se budeme všichni moct jít klouzat."
"Jaderný útok..." Havelock se zarazil, vylekaný víc, než se kdy nadál. "Myslíte, že na to přišli?"
"Nemají k tomu daleko. To je právě znervózňuje. Smlouvy, které sepsal nějaký maniak s jinými maniaky."
"Ovšem teď už nervózní nejsou: klidně vás vyslechnou a vyhodí. Varujete je a oni na to, že se máme starat sami o sebe. To mě taky děsí, pane náměstku."
"Takže víte, co mám na mysli?"
"Parsifala."
"Ano."
"Berquist říkal, že podle vás se Sověti během posledních osmnácti hodin něco dověděli. Že by tohle?"
"Nejsem si jistý," odvětil Pierce. "Ani nevím, jestli tomu tak vůbec je, ale něco se stát muselo. Proto jsem se taky s vámi chtěl sejít. Jedině vy víte přesně, co se děje. Kdybych v tom dokázal něco najít a dát si to dohromady s tím, co mi říkali, snad bych našel nějakou souvislost. Především hledám nějakou osobu nebo akci, něco, čím bych jim mohl zavřít ústa, předběhnout je a zdržet je. Cokoliv, jenom aby rovnou neběželi do Kremlu a nezburcovali válečníky."
"Nejsou blázni, vědí, s kým by jednali. A taky vědí, co by rozpoutali."
"To by je nejspíš nezastavilo." Pierce zaváhal, jako by uvažoval, jestli má uvést příklad nebo ne. "Znáte generála Halyarda?"
"Nikdy jsem se s ním nesetkal. Ani s velvyslancem Brooksem. Měl jsem se s nimi seznámit dnes odpoledne. Co je s ním?"
"Považuju ho za jednoho z nejrozumnějších a nejskeptičtějších vojáků v této zemi."
"To s vámi souhlasím. Nejenže jsem o něm slyšel, ale také jsem četl jeho materiály. A dál?"
"Dnes odpoledne jsem se ho zeptal, jak by reagoval, kdyby naše tajné služby zjistily, že existuje podobná sovětsko-čínská smlouva proti nám. Odpověděl mi, že by dal rozkaz k útoku. Když to říká on, co si myslíte, že udělají jiní?"
Arthur Pierce na otázku nepoložil žádný zvláštní důraz, přesto mráz, který Michaelovi přeběhl po zádech, byl jenom zčásti dílem studeného vzduchu. Kruh se uzavíral a mnoho času nezbývalo.
"Prezident mi nařídil, abych vám pomohl," začal. "Nevím, jestli to dokážu, ale pokusím se o to. Říkáte, že hledáte něco, co by jim zavřelo ústa: možná něco takového mám. Existuje jistá dlouhodobá operace KGB, která sahá až do třicátých let, do éry NKVD. Jmenuje se Operacija Pamiňáčik-"
"Promiňte," skočil mu do řeči vládní úředník. "Co se ruštiny týče, většinou potřebuju překladatele."
"Na tom teď nesejde, překladatel by vám stejně nepomohl. Je to tajný kód označující strategii, podle níž se sem přivážely pečlivě vybrané malé děti - dokonce kojenci - a umisťovaly se v rodinách přesvědčených marxistů, aby vyrostly jako stoprocentní Američané. A celou tu dobu je vychovávali - nebo programovali, chcete-li - aby jako dospělí mohli plnit své úkoly v závislosti na svých schopnostech a vzdělání. Především šlo o proniknutí na co nejvyšší místa."
"Panebože," pronesl Pierce potichu. "Podle mě by taková strategie musela být strašně riskantní. Ti lidé by museli být neotřesitelně věrní svojí věci."
"Taky že jsou - to je základ toho jejich naprogramování. A samozřejmě jsou pod přísným dohledem; stačí jediná chyba a zlikvidují je nebo je odvezou zpátky do Ruska, kde je přeškolí tak, že mohou učit ostatní v amerických táborech na

Urale nebo u Novgorodu. Důležité je, že se nám tu operaci nepodařilo nikdy nijak narušit - těch málo, co se nám podařilo chytit, byli ti nejméně schopní a tak malé ryby, že nám nemohli vůbec pomoct. Jenomže teď se nám to možná povedlo. Dostali jsme jednoho skutečného pamiňáčika, který měl povolení zabíjet jako součást popravčí čety. Lidi jeho typu musí mít přístup k řídícím orgánům, k někomu, kdo potvrzuje rozkazy. Zabíjení je hrozně riskantní, může se snadno dojit k ukvapeným závěrům, nehledě na to, že vrahy mohou chytit."
"Opravdu ho máte? Panebože, kde?"
"Teď ho odvážejí do Bethesdy - je totiž raněný - a ještě dnes v noci poputuje do naší kliniky ve Virginii."
"Hlavně ho neztraťte! Je u něj doktor? Dobrý doktor?"
"Myslím, že je dobrý. Nějaký Taylor - zůstane u něj."
"Takže myslíte, že byste mi ráno mohl předat něco, co bych mohl použít? Třeba bych jim zacpal pusu i tímhle. Dejme tomu, že přejdu do protiútoku a obviním je, že-"
"Teď to ještě není celé," přerušil ho Havelock. "Dozvíte se to do zítřejšího večera. Vydržíte tak dlouho?"
"Pokusím se. Co ještě zbývá?"
"Před hodinou jsme do něj napumpovali drogy. Zatím nevím, jak se dostat k jeho řídícím orgánům, ovšem už jsme se dověděli, kde mají rezidenturu. A taky známe kód řídícího orgánu pro tuto oblast - včetně Washingtonu."
Arthur Pierce obdivně zavrtěl hlavou. "Teď jste mě dostal," pronesl s úctou v hlase. "Říkal jsem, že cítím tak trochu posvátnou hrůzu. Musím se opravit - cítím pořádnou hrůzu. Co z toho můžu použít?"
"Cokoli budete muset. Pozítří budete moci vyměnit celou Operacii Pamiňáčik za pár dalších dní."
"Před několika minutami jsem mluvil s prezidentem. Máte opravdu dojem, že se blížíme k Parcifalovi?"
"Přiblížíme se k němu ještě víc, až dostaneme toho Taylorova pacienta na kliniku. Stačí pár slov a přivede nás k člověku, kterému zatím říkáme Nejasnost. A pokud jsme se nemýlili, pokud se Bradford nemýlil - a to se nedomnívám - pak sotva se dostaneme na kobylku Nejasnosti, budeme vědět, kdo je Parsifal. Aspoň já to budu vědět."
"Proč zrovna vy?"
"Matthias mi naznačil, že toho člověka znám. Neznáte náhodou jednu obchodní společnost, Centrum cestovatelů se jmenuje?"
"Znám. Mám od ní většinu zavazadel. Podle stavu mého konta to není zrovna výhodná známost."
"Někde uvnitř téhle společnosti, v nějakém oddělení, sídlí rezidentura KGB. Nejasnost s nimi musí být ve styku - tam dostává rozkazy a předává tam hlášení. Pomaloučku polehoučku jim to tam rozebereme a najdeme ho. Moc toho nepotřebujeme - víme, kde je."
"Přesně tam, kde ho máte každý den na očích," přikývl Pierce. "A co kódové jméno řídícího orgánu?"
"Kladivo-nula-dva. Nic nám to zatím neříká a může se to přes noc změnit, ovšem už to, že jsme na to přišli, bude dělat někomu v Kremlu těžkou hlavu." Michael po krátké odmlce dodal: "Až vám dám zelenou, můžete použít všechno nebo jenom část. V zásadě je to jenom házení klacků pod nohy, zdržovačka, ale dá jim to zabrat. Udělejte diplomatický bengál, rozpoutejte výměnu telegramů mezi Moskvou a New Yorkem. Hrajte o čas."
"Víte to jistě?"
"Vím jistě, že nemáme jinou volbu. Čas potřebujeme."
"Ten řídící orgán by vám mohl vyklouznout."
"Tak nám vyklouzne. To bychom přežili - sami je máme ve víc než šedesáti zemích světa. Jenže Parsifala bychom nepřežili - nikdo z nás."
"Budu čekat, až mi zavoláte." Náměstek ministerského předsedy pohlédl na hodinky a snažil se ve tmě rozeznat polohu ručiček. "Do odletu mám ještě několik minut. Čekám tu na experta na otevírání trezorů z Los Alamos; ještě se musel stavit pro nějaké plánky... Na spoustu věcí bych se ještě rád zeptal."
"Zůstanu tady až do vašeho odletu. Prezidentův rozkaz."
"Víte, ten člověk se mi zamlouvá - a že se mi ne všichni prezidenti líbili."
"To proto, že je mu úplně jedno, jestli se vám líbí nebo ne, aspoň dokud sedí v Bílém domě. Taky se mi líbí a přitom bych měl všechny důvody ho nenávidět."
"Costa Brava? Pověděli mi všechno."
"To už je pryč. Zabývejme se tím, co se děje teď. Můžu vám říct ještě něco, co by vám pomohlo?"
"Jistě," přitakal Pierce a jeho hlas zazněl dutě. "Co jim mám povědět, jestli se s nimi už spojil Parsifal - pokud vůbec dostanu příležitost s nimi mluvit? A jestli se zmínil o Číně nebo o zranitelnosti jejich odvetných systémů, jak jim to mám vysvětlit? Kde k těm datům přišel? Odhalit Matthiase je jenom jedna věc. To nestačí a vy to nejspíš tušíte."
"Pochopitelně." Havelock se snažil uspořádat své myšlénky. "Obsah těch takzvaných smluv je směsí tahů v šachové hře, kterou hrají tři strany a jednou z nich jsme my. Naše znalosti ruských a čínských systémů jsou mnohem hlubší, než jsme kdy dali najevo, a existují strategické komise, které zvažují a vyhodnocují každou možnost v případě, že by nějaký blázen - na kterékoli straně - dal povel k odpálení."
"Stejné komise určitě mají i v Moskvě a v Pekingu."
"Jenže ani v Moskvě ani v Pekingu nemají Anthonyho Matthiase, muže, který přinášel léky na politické nemoci, kterého by si všude vážili a dokonce ho uctívali - nikde na světě byste nenašel člověka, který by se mu vyrovnal." Pierce přikývl. "Sověti ho považují za významného zprostředkovatele a ne za protivníka. Číňané pro něj pořádají bankety a nazývají ho prorokem."
"A když mu začal mozek vypovídat službu, měl ještě dost rozumu na to, aby tyhle atomové šachy pochopil."
"Jak?"
"Našel si fanatika. Jednoho námořníka z Pentagonu, který je až po uši zahrabaný do teorií odvetných úderů. Poskytl Matthiasovi všechno, co potřeboval: zkopíroval veškeré strategie plné autentických dat. Všechno se dá ověřit na

počítačích: síly v megatunách, škody, omezení útoku, aby půda zůstala použitelná a tak dále. Bylo tam všechno a Matthias si to dal dohromady. Matthias a ten, kdo nás teď drží pod krkem. Parsifal."
"Podle mě toho důstojníka čeká pěkně dlouhý trest."
"Nevím, jestli bychom si tím pomohli. Každopádně jsem s ním ještě neskončil: ještě mi má co říci - a možná, že už to řekl."
"Moment," ožil náměstek ministerského předsedy. "Není snad Parsifal on sám?"
"Ne, to není možné."
"Proč?"
"Protože svým praštěným způsobem věří tomu, co dělá, a zbožňuje svou uniformu stejně jako tuhle zemi. Nikdy by nedopustil, aby svou vlast nějak zkompromitoval nebo aby dal Rusům do rukou zbraně proti nám. Decker možná není jediný svého druhu, ale myslí to vážně. Pochybuju, že by s ním v Ljubljance pohnuli."
"Decker... Zavřeli jste ho, doufám?"
"Nemá kam jít. Sedí doma a venku hlídá stráž."
Pierce potřásl hlavou a sáhl si do kapsy. "Je to celé šílené!" prohlásil a vytáhl krabičku cigaret a sirky. "Nechcete?" zeptal se a nabídl balíček.
"Ne, díky. Už jsem si vykouřil svých pět set za den."
Vládní úředník škrtl sirkou a přidržel plamen u cigarety; protože jej nijak nechránil, vítr zápalku uhasil. Rozškrtl tedy druhou, zapálil si, popotáhl a z úst se mu vyvalil dým smíšený s parou.
"Dnes odpoledne se velvyslanec Brooks zmínil o něčem, čemu nerozumím. Povídal, že se s vámi spojil jeden důstojník KGB a spekuloval ohledně nějaké moskevské skupiny, která spolupracovala s Matthiasem na Costa Brava."
"Myslel tím, že spolupracovala s Parsifalem - Matthiase už tehdy jen vodili za nos. A Rostov - jmenuje se Rostov - jen tak nespekuloval. Věděl to. Je to smečka fanatiků a říkají si VKR, Vojennaja Kontrarazvědka. Ve srovnání s nimi vypadají i takoví Deckerové jako neškodní jelimánci. Teď se na ně snaží přijít a já doufám, že bude mít štěstí. Zvláštní věc: nakonec je naší nadějí zavilý nepřítel."
"Co myslíte tím, že se na ně snaží přijít?"
"Chce zjistit jména, kdo je zodpovědný za co a nechat na rozumných lidech, aby rozhodli, co s nimi. Rostov své práci rozumí a mohlo by se mu to podařit; jestli ano, určitě mi dá vědět."
"Jakže?"
"Už mi nabídl kontakt. Stalo se to na Kennedyho letišti, když jsem přiletěl z Paříže."
Z dálky se ozvalo hučení motoru. Pierce zahodil cigaretu a zašlápl ji.
"Co by vám mohl Decker ještě povědět?"
"Možná mluvil s Parsifalem, ale neví o tom. Nebo s někým, kdo volal místo Parsifala. V každém případě ho volali do bytu, což znamená, že někde mezi pár set tisíci meziměstských hovorů existuje jeden hovor na jisté číslo v určitou dobu."
"Proč ne mezi milióny hovorů?"
"Víme přibližně, odkud to bylo."
"Vážně?"
"Zítra budu vědět víc. Až se vrátíte-"
"Pane náměstku! Pane náměstku!" Volání se mísilo s řevem motoru a skřípěním pneumatik. Džíp zastavil několik kroků od nich. "Pan náměstek Pierce?" zeptal se řidič.
"Kdo vám prozradil moje jméno?" otázal se Pierce chladně.
"Máte naléhavý telefon, pane. Prý je to vaše kancelář v OSN. Potřebují s vámi nutně mluvit."
"Sověti," zamumlal Pierce k Havelockovi a bylo vidět, že znervózněl. "Počkejte tu na mne, prosím."
Náměstek ministerského předsedy naskočil do džípu a kývl na šoféra; oči upíral na světla hangáru. Michael se zahalil do kabátu a podíval se směrem k letadlu kousek od něj: pilot roztáčel levý rotor a druhý se rozkašlal jen o pár vteřin později. Havelock si povšiml dalšího džípu, který nyní stál po boku letounu tam, kde předtím byl cisternový vůz. Expert na trezory už zřejmě dorazil a letadlo se chystá k odletu na Poolův ostrov.
Arthur Pierce se vrátil za šest minut, vystoupil z auta a mávl na řidiče.
"Byli to Sověti," oznámil Michaelovi. "Zítra ráno se se mnou chtěli sejít - bez záznamu. To znamená, že situace je vážná. Zavolal jsem staršího atašé delegace a řekl mu, že mám na zítřek naplánovanou vlastní naléhavou poradu, která se týká jejich reakce dnes odpoledne. Taky jsem mu nastínil, že bych jim mohl předat informace, které by si vyžádaly výměnu telegramů - použil jsem vaše slova - mezi New Yorkem, velvyslanectvím a Moskvou. Nadhodil jsem, že na vině by mohl být i někdo jiný než my." Náměstek se zarazil, když zaslechl hučení turbín. Džíp už odjel. "Takže expert na trezory je tady. Víte, bude nám trvat přinejmenším tři hodiny, než se tam dostaneme. Doprovodíte mne?"
"Jistě. Co na to Sověti?"
"Samozřejmě jim to nešlo pod nos. Znají mě a vycítili, že chci blufovat, hrát o čas. Dohodli jsme se, že se sejdeme zítra večer." Pierce se obrátil k Havelockovi. "Proboha, dejte mi do té doby něco do ruky! Cokoliv. A taky lékařskou zprávu o tom, že se Matthias zhroutil z vyčerpání. Jen ne tu zprávu, co vám mám přivézt."
"Vida, na to jsem zapomněl. Prezident mi ji měl přivézt včera - vlastně dnes."
"Přivezu ji sám." Pierce vykročil a Michael vedle něj. "Teď už vím, jak to vypadá."
"Co?"
"Když se dny slévají dohromady. Včerejšek, dnešek, zítřek... pokud bude nějaký zítřek. Jedna nekonečná probdělá noc."
"Ano," přisvědčil Havelock.

"Jak dlouho už v tom žijete?"
"Hezkých pár týdnů."
"Kristepane." Řev motorů zesílil. "Tohle je vážně nejlepší místo na rozhovor," poznamenal Pierce zvýšeným hlasem. "Tady se prostě nedá odposlouchávat."
"Proto jste se chtěl sejít na přistávací ploše?"
"Třeba si řeknete, že jsem paranoik, ale je to tak. I kdybychom se měli setkat v operační místnosti základny NORAD, nechal bych to tam prohlédnout, jestli tam nejsou štěnice."
"Nemyslím, že byste byl paranoik," poznamenal Havelock. "Mohlo mě to napadnout taky."
Dveře letadla byly otevřené a kovové schůdky stály na místě. Pilot pokynul z okénka, Pierce na něj zamával a přikývl. Michael doprovodil náměstka na pět metrů od schůdků, kde byly poryvy větru od vrtulí ještě snesitelné.
"Mluvil jste o tom, že přibližně víta, odkud volal ten člověk Deckerovi," křičel Pierce. "Kde to je?"
"Někde u Shenandoah," řval Havelock. "Je to jenom domněnka, jenže Decker tam vozil ty materiály."
"Aha."
Motory nabraly otáčky a vítr se zmocnil Piercova klobouku.
Michael se skrčil, přišlápl ho k zemi a přinesl ho náměstkovi.
"Děkuju mockrát," volal Pierce.
Havelock zíral na tvář před sebou a především na šedý pramen uprostřed jinak tmavých vlnitých vlasů.

36

Trvalo ještě hodinu a tři čtvrtě, než spatřil světla na příjezdové cestě ke Sterilní Pětce. Po celou dobu letu ze základny Andrews do Quantica a při jízdě do Fairfaxu si připadal podivně rozrušený a neměl ponětí proč. Jako by část jeho vědomí odmítala pracovat: byl si vědom hluboké mezery ve svých úvahách a současně mu něco zabraňovalo, aby se ji snažil zaplnit. Připadal si jako opilec, který se nechce vyrovnat s tím, co natropil na tahu: to, co si nepamatujeme, neexistuje. Nemohl s tím nic dělat: nevěděl, o co jde.
Nekonečná probdělá noc.
Snad to bylo ono: potřeboval se vyspat... potřeboval Janu. Jenomže nebyl čas na spaní ani na to, aby byli spolu tak, jak si přáli být. Čas byl jen na honbu za Parsifalem.
Co jen to mohlo být? Co to v něm tak najednou odumřelo?
Auto zastavilo před vchodem; vystoupil, poděkoval řidiči a zamířil ke dveřím. Když zazvonil, uvažoval o tom, že jako v případě mnoha jiných domů, do nichž během svého života vstupoval, nemá ani k tomuto klíč. Bude vůbec někdy mít klíč od domu, který by byl skutečně jeho - jejich? Hloupý nápad. Jaký má takový dům nebo klíč význam? Přesto ho ta myšlenka nebo snad potřeba - neopouštěla.
Dveře se rozletěly a pohled na Janu ho přivedl zpátky do současnosti. Rysy v krásné tváři měla napjaté a její oči se vpíjely do jeho.
"Díky bohu!" vykřikla a vtáhla ho dovnitř. "Vrátil ses! Málem jsem přišla o rozum!"
"Co se stalo?"
"Pojď se mnou, Michale. Rychle!" Chytila ho za ruku a táhla ho za sebou do otevřených dveří pracovny. Na stole sebrala kus papíru a pobízela ho: "Musíš zavolat do Bethesdy. Linka šestsedm jedna. Ovšem napřed ti musím říct, o co jde."
"Poslouchám."
"Pamiňáčik je po smrti."
"Ježíši Kriste!" Michael uchopil sluchátko, které mu Jana podala, a třesoucí se rukou vytočil číslo. "Kdy se to stalo?" křičel. "Jak?"
"Byla to poprava," odpověděla, zatímco čekal, až se v nemocnici ozvou. "Ani ne před hodinou. Dva muži. Hlídače podřezali, vnikli do pokoje a zastřelili ho. Čtyři rány přímo do hlavy. Doktor se může zbláznit."
"Linku šest-sedm jedna! Pospěšte si, prosím!"
"Nemohla jsem to vydržet," šeptala Jana a nespouštěla z něj oči. "Myslela jsem, že jsi tam byl taky... někde poblíž... a že tě možná viděli. Řekli mi, že ne, ale já nevěděla, jestli jim mám věřit."
"Taylore? Jak se to mohlo stát?"
Havelock naslouchal lékaři a po zádech mu přebíhal mráz. Šokovaný Taylor mluvil dost nesouvisle; Janina stručná zpráva byla mnohem jasnější a víc se stejně dovědět nemohl. Dva vrazi ve stejnokrojích námořních důstojníků vyjeli do šestého patra, našli Taylorova pacienta a profesionálně ho zlikvidovali, přičemž zabili strážného.
"Nejasnost nám vyklouzla," pravil Michael, když zavěsil či spíše upustil sluchátko do vidlice. "Jak k tomu mohlo dojít? To nechápu! Maximální bezpečnostní opatření, vojenský doprovod, všechno!" Bezradně pohlédl na Janu.
"Nebyli jste moc nápadní?" zeptala se. "Nepřilákali jste moc velkou pozornost?"
Havelock unaveně přikývl. "Ano. Jistě. Obsadili jsme letiště, poletovali jsme sem a tam, jako kdyby už byla válka, dokonce jsme odkloňovali dopravu."
"A to všechno kousek od sanatoria," dodala Jana. "Někdo zasvěcený mohl vidět to, co neměl. Stačily nosítka."
Michael se vysoukal z kabátu a odhodil ho na židli. "To ovšem nevysvětluje, co se událo v sanatoriu. Poslali popravčí četu, aby pozabíjela vlastní lidi, kteří se dostali do pasti, aby je nikdo nechytil živé."
"Pamiňáčiki," připomněla Jana. "Už se to stalo mockrát."
"Jenže jak mohli vědět, že to je past? Mluvil jsem jenom s Apači a s Loringem. S nikým jiným! Jak to mohli zjistit? Jak si mohli být tak jistí, že se odhodlali vyslat svoje zabijáky? Hrozně tím museli riskovat!" Havelock obešel psací stůl a

pohlédl na rozházené papíry: nenáviděl je, nenáviděl strach, který v něm vzbuzovaly. "Loring mi tvrdil, že si ho možná někdo všiml a že to byla jeho chyba. Já tomu nevěřím. To falešné policejní auto se přece nevynořilo jen tak za rohem - musel ho tam někdo odněkud póslat a vědět přitom, do čeho jde. K něčemu takovému by se nerozhodl jenom proto, že někde na parkovišti zahlédli nějakého chlapa, který byl mimochodem moc zkušený na to, aby se ukazoval."
"Taky mi to nezní logicky," souhlasila Jana. "Ledaže si předtím všimli těch ostatních."
"I kdyby Apače odhalili, považovali by je nanejvýš za tělesnou stráž. Ne, jejich šéfové věděli, že je to past, jejímž hlavním - a jediným - účelem je dostat někoho z nich živého. Zatraceně; jak je to možné?"
Michael se naklonil nad stůl, sevřel prsty desku a v hlavě mu hučelo. Ustoupil a zamířil k oknu; tehdy uslyšet, jak Jana tiše říká:
"Michale, mluvil jsi ještě s někým jiným. S prezidentem."
"Jistě, ale..."
Zarazil se a očima utkvěl na odrazu své tváře ve skle: tvář se pozvolna měnila, stávala se obličejem někoho jiného... I mlha mezi stromy a travou se stala mlhou z jiného času a místa. V uších mu zaznělo ohlušující, nesnesitelné šplouchání příboje. Zahřmělo a pak se ozvalo praskáni, které pomalu sílilo, až to už nebylo praskáni, ale uši rvoucí rány, které ho naplňovaly děsem.
Costa Brava. Zase stál na Costa Brava!
Nejasná tvář v okně nabývala tvaru... známého tvaru. Nad čelem se objevil pramen šedivých vlasů obklopený bujným černým porostem.
"Ne... ne!"
Slyšel sám sebe, jak křičí, a necítil Janiny dlaně, jak se dotýkají jeho paží a tváře... nebyla to jeho tvář! Ta tvář v okně s bílym pramenem uprostřed čela, to nebyla jeho tvář. A přitom obojí byly tváře vrahů - jeho a toho muže, kterého viděl v noci na Costa Brava!
Mořský vítr odnesl čepici, vzduch zvířený vrtulí srazil klobouk... na opuštěné přistávací ploše, za tmy, přede dvěma hodinami.
Je to týž člověk? Je to vůbec možné? Představitelné?
"Michale!" Jana mu uchopila hlavu do dlaní. "Co se stalo, Míšo? Co ti je?"
"To nejde!" zařval. "To není pravda!"
"Co, miláčku? Co není pravda?"
"Kristova noho... Zbláznil jsem se!"
"Nech toho, miláčku!" Jana s nim zatřásla.
"Ne, ne, to bude v pořádku. Nech mě. Pusť mě!" Vytrhl se jí a utíkal ke stolu. "Kde to je? Kde to sakra je?"
"Co?" ptala se ho Jana klidným hlasem.
"Ten spis."
"Jaký spis?"
"Ten můj!"
Vytáhl pravou zásuvku a prohrabal ji až narazil na desky s černým okrajem. Hodil je na stůl a otevřel je; se zadrženým dechem začal zuřivě obracet stránky.
"Co ti je, Michale? Svěř se mi. Ráda bych ti pomohla. O co jde? Proč se k tomu vracíš? ...Slíbili jsme si přece, že si to nebudeme vyčítat!"
"O mě nejde! Jde o něj!"
"O koho?"
"Nesmím udělat chybu. Nesmím!" Havelock nalistoval patřičnou stránku. Prstem přejel několik řádků a pak začal předčítat: "Vraždí ji. Panebože, on ji zabil a já ten křik prostě nesnesu. Běž za ní, zadrž je... zastav je. Ne, já ne, nikdy! Ježíši Kriste, táhnou ji pryč... krvácí, ale nic už ji nebolí. .Je mrtvá. Bože, je mrtvá, moje láska je mrtvá... Vítr sílí, srazil mu čepici. ...Viděl jsem ho někdy? Ten jeho obličej? Někde na fotce... ne, to dělají ty vlasy. Ten šedivý pramen uprostřed."
Michael se napřímil a podíval se na Janu: pot se z něj jen lil.
"Šedivý... pramen," pronesl pomalu. "Může to být on!"
Jana ho chytila za ramena a opřela se o něj. "Musíš se vzchopit, miláčku. Nemyslíš rozumně - chodíš tu jako v transu. Rozumíš mi?"
"Není čas," zachroptěl a sáhl po telefonu. "Jsem v pořádku a ty máš pravdu. Jsem v transu, jenže proto, že je to všechno takové - neuvěřitelné. Nemůžu tomu uvěřit."
Vytočil číslo, zhluboka se nadechl a pravil: "Spojte mě s ústřednou letecké základny Andrews a chci, abyste nařídili důstojníkovi ve službě, že mi má podat veškeré informace, které potřebuju."
Jana ho chvíli pozorovala a pak se vydala ke stolku, na kterém stály láhve s pitím. Nalila brandy a podala mu sklenici.
"Jsi celý bledý," poznamenala. "Nikdy jsem tě takového neviděla."
Havelock čekal a poslouchal, jak šéf ochranky Bílého domu předává rozkazy základně Andrews a jak si velící plukovník ověřuje, s kým mluví. Uvažoval o tom, že neuvěřitelné věci mají dokonale prostý základ. Z těch nejprostších důvodů stál té noci na pláži na Costa Brava a někomu náhodou poryv větru sebral čepici. Teď by rád věděl, jestli má tohle pozorováni nějaký smysl.
"Z New Yorku nám volají každou chvíli," odpověděl mu na otázku plukovník.
"Mluvím o rozmezí pěti až deseti minut," trval na svém Michael. "Hovor přepojený do hangáru údržby na jižním okraji letiště. Stalo se to ani ne před dvěma hodinami - někdo se na to musí pamatovat. Zeptejte se všech operátorů. Teď hned!"
"Proboha, uklidněte se."

"A vy si pospěšte!"
Žádný operátor na letecké základně Andrews nepřepojoval žádný hovor do hangáru na jižním okraji.
"Nějaký seržant s džípem měl vyzvednout náklad nazvaný Sterilní Pětka. Rozumíte?"
"O té Sterilní vím, i o tom letu. Vrtulník na severní ploše."
"Jak se jmenuje?"
"Kdo? Ten řidič?"
"Jo."
Plukovník se zmateně zarazil. Pak odpověděl:
"Jak to tak vypadá, původního řidiče vyměnili. Nastoupil místo něho někdo jiný na základě ústního příkazu."
"Čí příkaz to byl?"
"Nemůžeme zjistit."
"Jak se jmenoval ten druhý řidič?"
"Nevíme."
"Díky, plukovníku."
Pamiňáčik!
"Sežeň mi Piercovy materiály," požádal Havelock Janu s rukou na tlačítku telefonu.
"Myslíš Arthura Pierce?" podivila se Jana.
"Dělej." Michael znovu vytáčel číslo a přitom mluvil. "Nemůžu si dovolit se splést, nesmím se zmýlit. Ne teď a ne v tomhle."
A pak: "Pane prezidente? Tady Havelock. Hovořil jsem s Piercem a snažil jsem se mu pomoci... Ano, pane, je velice bystrý a vyzná se. Rád bych si jenom ujasnil jednu věc, bylo by to dobré pro nás pro oba. Musí myslet na takovou spoustu věcí... Dneska odpoledne, když jsem vám volal, zmínil jste se pak o akci Apačů v Randolphově sanatoriu? ...Takže to vědí všichni. Děkuji, pane prezidente."
Michael zavěsil právě v okamžiku, kdy mu Jana podávala vyžádané desky.
"Tady máš toho Pierce."
Havelock složku otevřel a nalistoval si soupis osobních vlastností.
Dotyčný střídmě pije při společenských příležitostech, není známo, že by ve větší míře holdoval alkoholu. Stejně tak nepoužívá tabák v žádné podobě.
Zápalka, nechráněný plamínek uhašený větrem... Druhý plamen, který hořel poněkud déle. Krátká, dlouhá. Jasné - stejně jako kouř vycházející pouze z úst, smíšený s párou. Tak ho vyfukují nekuřáci. Signál. Znamení, na které neznámý řidič přiveze naléhavou zprávu, použije přitom jméno, které by neměl znát a rozzlobí tím toho, s kým mluví. Všechno přesně nacvičené a načasované. Arthura Pierce nikdo nevolal k telefonu telefonoval sám.
Skutečně? Musí si být naprosto jistý. Třeba operátor zapomněl na to, že přepojoval nějaký hovor - jeden z mnoha? A jak často vojáci za sebe navzájem zaskakovali, aniž by o tom uvědomili nadřízené? Jak často se vysoce postavení muži tvářili, že stojí na straně militantních zdravotníků a nekouří proto na veřejnosti - a přitom v okamžiku napětí vytáhnou z kapsy balíček cigaret, i když už dlouhým odříkáním skoro zapomněli, jak se správně kouří? ...Kolik lidí má ve vlasech šedivé prameny?
Chyby se nepřipouští. Jakmile někoho obviní, už to nebude moci vzít zpátky a pokud se obvinění neprokáže, vytratí se veškerá důvěra. Lidé, kteří se spolu musí stýkat a vyměňovat si informace, budou najednou ve střehu, jeden bude hlídat druhého. Kde má hledat důkaz?
V Moskvě?
První je KGB a všechno ostatní je až na druhém místě. Muž nebo žena může sice přejít k Vojennoj, dokonce se i u ní může vyšvihnout, ale ze všeho nejdřív musí projít KGB. Rostov, Atény.
Říká, že už není vaším nepřítelem - že má sám nepřátele, kteří jsou i vašimi nepřáteli. Sovětský agent na Kennedyho letišti.
"Vidím ti to na očích, Míšo." Jana ho chytila za loket a donutila ho, aby jí pohlédl do očí. "Zavolej prezidentovi."
"Musím si být stoprocentně jistý. Pierce mi říkal, že otvírání sejfu mu potrvá nejmíň tři hodiny, další dvě na třídění dokumentů. Mám ještě čas. Jestliže je Nejasnost on, máme ho v pasti."
"Jak si můžeš být stoprocentně jistý?"
"Zavolám do Moskvy."
"Rostovovi?"
"Můžu to zkusit. Třeba je stejně zoufalý jako já a pokud ne, vysvětlím mu, že má nejvyšší čas. My máme svoje maniaky a on taky svoje..." Havelock zvedl sluchátko a vytočil číslo ústředny Bílého domu. "Prosím vás, dejte mi ruský konzulát v New Yorku. Číslo si bohužel nepamatuju... Ne, počkám."Michael přikryl mluvítko dlaní a obrátil se k Janě. "Pročti si Piercovy spisy. Hledej něco, čeho bychom se mohli chytit. Třeba rodiče, jestli jsou naživu."
"Manželku," navrhla Jana.
"Není ženatý."
"Ten se má. Tak milenky."
"O těch nikdo neví."
"Pochopitelně." Jana sebrala desky se stolu.
"Dóbrij věčer," pozdravil Havelock do telefonu. "Ja. chaču govoriť s načálnikom ochrany."
Každý operátor v ústředně na libovolném sovětském velvyslanectví nebo konzulátu věděl, co má dělat, chce-li někdo mluvit s náčelníkem ochranky. Ozval se sytý mužský hlas, který prohlásil, že dotyčný je u aparátu. Michael pokračoval rusky:

"Jmenuju se Havelock a předpokládám, že hovořím s tím pravým - s někým, kdo mě může spojit s člověkem, kterého hledám."
"Kdo by to měl být, pane?"
"Bohužel neznám jeho jméno, ale on zná moje. Stejně jako vy."
"To mi moc nepomůže, pane Havelocku."
"Podle mě by to mělo stačit. Ten člověk se se mnou setkal na Kennedyho letišti. Hovořili jsme spolu o mnoha věcech včetně způsobu, jak se s ním mám znovu spojit - zmiňoval se o rozmezí osmačtyřiceti hodin a o Newyorské lidové knihovně. Také jsme si popovídali o jedné zmizelé pistoli Graz-Burja. Mimochodem, je to výborná zbraň - jistě se mnou budete souhlasit. Potřebuju s tím mužem nutně mluvit - je to stejně naléhavé jako vzkaz, který mi tehdy předal."
"Nevzpomněl byste si na ten vzkaz, pane?"
"Byla to nabídka azylu od šéfa zahraničních operací Pjotra Rostova z Moskvy. A něco takového bych nikdy nevyslovil, kdybych si tenhle hovor nahrával. Vy možná, ale já si to nemůžu dovolit."
"Vždycky existuje jiná možnost"
"Zkuste to tisknout, soudruhu. Nemůžete se na to jen tak vykašlat."
"Tak proč si nepromluvíte rovnou se mnou... soudruhu?"
"Protože vás neznám." Michael se podíval na seznam přímých linek napojených na jeho telefon a jednu Rusovi přečetl. "Na tomhle čísle budu během příštích pěti minut."
Zavěsil a sáhl po sklenici s brandy.
"Myslíš, že se ti ozve?" zeptala se Jana, která seděla na židli před psacím stolem a v rukou držela Piercovy materiály.
"Proč ne? Nemusí mi nic říkat, může jenom poslouchat... Je tam něco, co by se nám hodilo?"
"Matka mu umřela v roce 1968. Otec zmizel o osm měsíců později a od té doby ho nikdo nespatřil. Jenom napsal synovi do Vietnamu, že ‚nemůže dál žít bez své ženy a že se s ní setká v nebi`."
"Jistě. Ovšem tělo nikdy nenašli. Zmizel po anglicku."
"Ano. Pamiňáčik. V Novgorodu o něj měli zájem."
Telefon zazvonil a světelná kontrolka odpovídala číslu, které dal Michael sovětskému konzulátu.
"Pochopte, pane Havelocku," ozval se zpěvavý hlas, který nepatřil nikomu jinému než agentovi z Kennedyho letiště, "že onen vzkaz jsem vám předával v rámci účasti a soucitu s tím, jaké hrubé nespravedlnosti se na vás vaše vláda dopustila, když se rozhodla nechat zabít mírumilovného člověka -"
"Jestli to říkáte proto, že bych vás mohl nahrávat," skočil mu do řeči Havelock, "tak šetřte dechem. A jestli něco vysvětlujete konzulátu, tak si to schovejte na potom. Nemám čas. Přijímám část Rostovovy nabídky."
"Nepamatuji se, že by měla nějaké části."
"Mám na mysli navázáni kontaktu."
"To je podle mě rozumné," pravil Rus. "Za určitých podmínek."
"Podmínky si určete, jak chcete, dejte mu tohle telefonní číslo a ať mi do hodiny zavolá." Michael mrkl na hodinky v Moskvě už bylo sedm ráno. "Sežeňte ho."
"Nezdá se mi, že by to byly přijatelné podmínky."
"Musí být. Řekněte mu, že jsem našel nepřítele. Našeho společného nepřítele - myslím to dočasně, protože je otázka, jestli máme před sebou nějakou budoucnost."
"Opravdu nemyslím..."
"Tak nemyslete a sežeňte ho! Jestli to neuděláte, zkusím to sám a to může být dost nepříjemné... především pro vás, soudruhu, ne pro mě. Mně je to jedno."
Havelock zavěsil a cítil, jak mu po čele stéká pot.
"Co ti může Rostov povědět?" Jana vstala a položila Piercovu složku na stůl. "Nic tam není. Prostě chytrý a skromný národní hrdina."
"Pochopitelně." Michael si utřel rukou čelo a opřel se o stůl lokty. "Rostov se mi v Aténách přiznal, že jedním z jeho pramenů ohledně operace Costa Brava byl špión nasazený do Bílého domu. Tehdy jsem mu nevěřil - většinou to bývá jen taková léčba šokem, aby na sebe dotyčný přilákal pozornost. Jenomže co když mi nelhal - co když mi říkal něco, co byla kdysi pravda, protože věděl, že špión už tam není a tudíž ho nikdo nemůže odhalit?"
Jana ukázala na desky na stole. "Pierce pracoval v Radě obrany státu. Několik měsíců seděl v Bílém domě."
"Ano. A Rostov to myslel vážně - nechápal to a všechno, čemu v našem řemesle nerozumíš, tě musí nutně vyplašit. To, co se dověděl o Costa Brava - a co jsem mu potvrdil - ho přesvědčilo, že k tomu nemohlo dojít bez spolupráce někoho z Moskvy. Koho ale? Všechny tyhle akce se odehrávají pod jeho přímým velením a on o tom přitom neměl ani páru! Tak to na mě zkusil v domnění, že mu něco povím, zmínil se o špiónovi, abych mu líp uvěřil - věděl, že oba pokládáme informace toho špióna za pravdivé. A přitom to byla lež."
"Kterou vyprávěl důstojník KGB, pamiřcáčik, který přísahal věrnost VKR," doplnila Jana. "Staré nadřízené odkopl a našel si nové."
"A převzal řízení na Costa Brava. Pokud tam ovšem byl. Samé kdyby!"
"Jak to provedeš s Rostovem? Určitě ho budou nahrávat."
"To nebude problém. Koneckonců, je to šéf zahraničních operací. Zaměřím se na mocenský boj mezi KGB a VKR"
"Víš, že po telefonu o pamiňáčicích mluvit nebude. Ani nemůže."
"To po něm taky nechci. Jenom mu řeknu jméno a budu poslouchat. Jistě si najde způsob, jak mi to sdělit. Oba se vyznáme a víme, jaká používat slova a pomlky, aby si nezasvěcení mysleli něco jiného. Chce to, co mu můžu nabídnout - pokud to mám - stejně jako já chci jeho potvrzení. Nějak to půjde. Poví mi, jestli je Arthur Pierce špión - pokud je přesvědčený o tom, že ho ten špión obešel a spojil se s maniaky."

Jana odkráčela ke konferenčnímu stolku, sebrala poznámkový blok a usedla do křesla. "Zatímco budeme čekat, nechceš si promluvit o kapitánovi Deckerovi?"
"Ježíši Kriste!" Havelock pravou rukou zvedl sluchátko a levačkou si přitáhl seznam telefonních čísel. Vytočil jedno z nich. "Zmínil jsem se o něm Piercovi. ...Sežeňte mi hlídku u Deckera, prosím. Rychle!"
"Námořní hlídka. Jsme na místě."
Slova v radiotelefonu zněla jasně a tlukot v Michaelových spáncích zvolna utichal.
"Tady Sterilní Pětka. Máme důvod předpokládat, že ve vaší oblasti může dojít k nepřátelským akcím."
"Zatím se nic nestalo," zněla odpověď. "Všude je klid a ulice je dobře osvětlená."
"Přesto bych rád, aby vás bylo víc."
"Máme málo lidi, Sterilní Pětka. Proč nezapojit místní? Nemusí vědět o nic víc než my, což je nula nula nic."
"Můžete to zařídit?"
"Jistě. Dáme tomu diplomatickou nálepku a slíbíme jim, že jim zaplatíte přesčasy. Mimochodem, o jaké akce má jít?"
"Únos. Nejdřív vás odstraní a pak unesou Deckera."
"Díky za upozornění. Zařídíme to. Končím."
Havelock se opřel, zaklonil hlavu a zadíval se na strop.
"Takže, když víme, že nějaký kapitán Decker ještě existuje - co všechno ti pověděl?"
"Kde jsi s ním skončil? Probrala jsem to s ním celé od začátku."
Michael zavřel oči a vzpomínal. "Nějaký telefonát," pronesl nakonec. "Bylo to později, až po jeho setkáních s Matthiasem. Celé dny se s ním snažil spojit a Antonín s ním nechtěl mluvit. Pak ho někdo zavolal a vysvětlil mu to... Ano, říkal, že šlo o vysvětlení."
Jana zalistovala ve svých poznámkách. "Ten někdo měl divný přízvuk - Decker ho popisuje jako ‚rychlý a úsečný`. Požádala jsem ho, aby si vzpomněl co možná nejpřesněji na jeho slova. Naštěstí byl pro něj ten hovor dost důležitý a tak si zapamatoval skoro všechno. Zapsala jsem si to."
"Můžeš mi to přečíst?"
Jana obrátila stránku. "Ten člověk se představil jako Matthiasův kolega a položil Deckerovi několik otázek ohledně jeho vojenské kariéry - zřejmě proto, aby si ověřil, že mluví skutečně s Deckerem. Ten zbytek jsem se snažila zapsat tak, jak jsem to slyšela. ‚Ministerský předseda Matthias si váží všeho, co jste pro nás udělal, a chce vás ubezpečit, že se o vás pochvalně zmíní ve svých pamětech. Na druhé straně musíte chápat, že je nezbytné dodržovat určitá pravidla. Aby mohla jeho globální strategie uspět, je třeba ji rozvíjet v naprosté tajnosti, s ohledem na moment překvapení. Nikdo z vlády ani mimo ni`" Jana se zarazila. "Takhle to zdůraznil Decker. Tedy, , z vlády ani mimo ni nesmí vědět o tom, že byl tento plán vytvořen.`" Jana se opět odmlčela a vzhlédla. "Tady nebyl Decker moc přesný. Ten člověk zřejmě vylučoval lidi z vlády proto, že předpokládal, že na většinu z nich se nelze spolehnout."
"Jistěže nebyl přesný. Mluvil sám o sobě a to mu na náladě nepřidalo."
"S tím souhlasím... Ten konec je už přesný, o tom jsem přesvědčená. ‚Ministerský předseda mě požádal, abych vám sdělil, že až nadejde čas, stanete se jeho nejbližším pobočníkem se všemi pravomocemi. Jenže vzhledem k vaši pověsti důstojníka zabývajícího se nukleární strategií není možné, aby se prozatím někdo o vašich stycích dověděl. Když se vás někdo zeptá, jestli ministerského předsedu znáte, odpovězte ne. To je také jedno z pravidel.`" Jana si odložila poznámkový blok do klína. "Tak, a je to. Deckerovi to obrovsky zalichotilo a už se viděl v učebnicích dějepisu."
"Nic jiného nebylo zapotřebí," pravil Havelock a protáhl se. "Napsala's to tak, abych to po tobě přečetl?"
"Píšu líp anglicky než česky. Proč?"
"Protože si to chci prostudovat - znovu a znovu. Ten člověk, to byl Parsifal, a někdy jsem ho určitě slyšel mluvit."
"Zamysli se, Michale," vyzvala ho Jana a poposedla v křesle. "Zkusím to s tebou. Není na tom nic nemožného - Rus, který mluví rychle anglicky a polyká koncovky. Tak to říkal Decker. Kolik takových lidí jsi poznal?"
"Dejme se do toho." Havelock vstal od stolu a Jana vytrhla z bloku stránky popsané poznámkami k Deckerovu telefonátu. Michael si je od ní vzal. "Jde o lidi, o kterých vím, že se s Matthiasem setkali. Začneme letoškem a budeme postupovat dál do minulosti. Zapiš si každé jméno, na které si vzpomenu."
"Proč to nezkusit podle zemí? Město po městě. Některá můžeš vyloučit rovnou a soustředit se na jiná."
"Asociace," doplnil. "Barcelonu a Madrid můžeme škrtnout - tam jsme se Sověty nejednali... Bělehrad. Skladiště u Sávy, atašé ruského konzulátu Vasilij Jankovič. Byl s Antonínem v Paříži."
"Jankovič," opakovala Jana a zapsala jméno.
"Potom Iljič Borin, hostující profesor na bělehradské univerzitě - večeřeli jsme spolu. Znal Matthiase z porad o kulturní výměně."
"Borin."
"V Bělehradu už nikdo... Praha. Tam těch lidí musel být aspoň tucet. Praha je prolezlá Rusáky."
"Jak se jmenují? Ber to podle abecedy."
Vyslovoval jména - některá rychle, jiná po chvilce přemýšlení, některá pravděpodobná, jiná téměř nemožná. Jana je všechna pečlivě zaznamenala a vybízela Michaela, aby trápil paměť a vzpomínal dál.
Krakov. Vídeň. Paříž. Londýn. New York. Washington.
Z měsíců se staly roky - nejprve jeden, pak dva, tři. Seznam se utěšeně rozrůstal a Havelock dál probíral svoje vědomí, využíval podvědomých asociací, nutil svůj mozek fungovat jako perfektně seřízený stroj. Na čele mu znovu vyvstal pot a tep se mu zrychlil: nepotrvá dlouho a všechny síly ho opustí.
"Bože, to jsem utahaný," ulevil si a zadíval se na okno, ve kterém před hodinou spatřil tváře dvou vrahů z Cósta Brava. Bylo to vážně tak?
"Máme tu devětatřicet jmen," oznámila Jana, přešla k němu a začala mu masírovat zátylek. "Sedni si a pročti si to, zkus

najít souvislost s tím hovorem. Najdi toho Parsifala, Michale."
"Souhlasí nějaké jméno s tím tvým seznamem? Napadlo mě to, když jsem se zmínil o Borinovi - byl to doktor filozofie. Je tam někdo z nich?"
"Ne."
"To mě mrzí."
"Mě taky."
"Nezavolal. Rostov mi nezavolal!"
"Vím."
"Říkal jsem do hodiny," Havelock pohlédl na hodinky. "To bylo před čtyřiatřiceti minutami."
"Třeba mají v Moskvě potíže s telefony. To by nebylo nic nového."
"Rostov by je neměl. Evidentně se mnou už nechce mluvit."
"Jak často jsi ty sám něco takhle protahoval, aby ten, kdo čeká, až zavoláš, změkl?"
"Na to mě až moc dobře zná." Michael se k ní obrátil. "Musím se rozhodnout. Jestli mám pravdu, nemůžeme Pierce pustit z ostrova. Jestli se mýlím, budou si myslet, že jsem se pomátl a Berquist nebude mít na vybranou. Bude mě muset odstranit."
"Ne nutně."
"Jistěže nutně. Dělám z komára velblouda, vidím duchy tam, kde nejsou. Takovému člověku bys přece nesvěřila velení! Bože můj, zrovna Arthur Pierce - nejcennější člověk, kterého máme. Jestli ho ovšem máme."
"Jenom ty víš, co jsi doopravdy viděl."
"Byla noc a já byl rozrušený. Podívej se do toho záznamu z kliniky: uvažuje takhle rozumný člověk? Co jsem vůbec viděl? Stačí, aby mi Rostov řekl jediné slovo!"
"Počkej, Michale," pravila Jana, vzala ho za rameno a vtlačila ho zpátky do. křesla. "Pořád máš ještě čas. Prohlídni si ten jmenný seznam a uvažuj o tom, co ten člověk říkal Deckerovi. Třeba se ti to povede. Jméno, hlas, nějaký výraz. Třeba tě něco napadne."
Vědci. Vojáci. Právníci. Lékaři. Atašé. Diplomati... Zběhové. Všichni Rusové, kteří kdy byli v přímém styku s Matthiasem. Havelock si každého z nich představil - jejich tvář, způsob řeči, přízvuk, zda polykali koncovky nebo mluvili rychle. Tváře a hlasy se mu pletly. Pochvalně se o vás zmíní ve svých pamětech. Mohl by to takhle říct? Kolik lidí tenhle obrat použilo? Spousta. Ale kdo?
Uběhla hodina, pak skoro ještě jedna a další balíček cigaret byl prázdný. Časové rozmezí pro Moskvu bylo dávno pryč a i čas pro Poolův ostrov se chýlil ke konci. Musel se rozhodnout. Nezapomněl nic - všechno měl uloženo v paměti, jen si vzpomenout. Zoufale se snažil najít Parsifala a pokukoval přitom po hodinkách.
"Nemůžu ho najít!" zaúpěl Michael a praštil pěstí do konferenčního stolku. "Mám ho tady - v hlavě - i s tím přízvukem a nemůžu ho najít!"
Zazvonil telefon. Že by Rostov? Havelock vyskočil z křesla a nehybně přístroj sledoval. Byl vyčerpaný a pouhé pomyšlení na slovní šerm s důstojníkem sovětské rozvědky ho vyčerpávalo ještě víc. Další zazvonění. Zvedl sluchátko; Jana ho upřeně pozorovala.
"Ano?" pronesl klidně a snažil se soustředit na zahájení.
"Tady váš přítel z Kennedyho letiště, který přišel o pistoli -"
"Kde je Rostov? Měl mi volat."
"To měl. Poslouchejíe mě dobře. Volám vás z budky na Osmé avenue a musím si dávat pozor na ulici. Volali nám před půl hodinou. Naštěstí jsem to bral já, můj nadřízený má večer nějakou schůzku. Až se vrátí, bude čekat, že mě tam najde."
"Kam míříte?"
"Rostov je mrtvý. Našli ho v půl desáté ráno moskevského času, když se k němu už poněkolikáté nemohli dovolat."
"Na co umřel?"
"Na čtyři kulky do hlavy."
"Ježíši Kriste! Tuší se aspoň, kdo ho zabil?"
"Proslýchá se, že to má na svědomí VKR a já tomu věřím. V poslední době se rozneslo hodně takových fám a jestliže můžou odrovnat člověka jako Rostov, jsem už na všechno nějak starý a chodím telefonovat do budek. Vy jste tady všichni blázni, ale pořád je lepší žít s blázny než s hyenami, co člověku podřežou krk, když se jim nelíbí, jak pije nebo jak se směje."
Na schůzce dnes odpoledne... něco, čemu jsem nerozuměl... důstojník KGB se s námi spojil... spekuloval ohledně... Arthur Pierce, který tak podezřelým způsobem pokuřoval na opuštěném letišti.
Rostov jen tak nespekuloval. Věděl to. Banda fanatiků z VKR... Přijde na to,.. Spolupachatel vraždy na Costa Brava. Že by Piercovi při jeho telefonováni nešlo jenom o smrt lapeného pamiňáčika? Vyžádal si i popravu člověka v Moskvě? Čtyři kulky do hlavy. Rostova to sice stálo život, ale konečně měl tolik potřebný důkaz. Je ten důkaz nezvratný? Je vůbec něco nezvratné?
"Kód Kladivo-nula-dva," nadhodil Michael. "Říká vám to něco?"
"Částečně."
"Jak částečně?"
"To kladivo. Anglicky ‚hammer`. Používali jsme ho před lety a byl to tajný kód - později jsme ho zrušili, aspoň myslím. Hammarskjtild. Dag Hammarskjtild. OSN."
"Panebože! Nula, nula... dva. Nula je kroužek, kruh. Rada, jednání! A dvojka... dvojitý, dvakrát, druhý. Druhý člen delegace! To je ono!"

"Jak si možná uvědomujete," přerušil ho Rus, "musím k vám přejít."
"Zavolejte na FBI v New Yorku. Dám jim vědět."
"Můžu vám říct, že to je to jediné místo, kam bych se nevypravil ani za nic."
"Tak se projděte kolem a zavolejte mi za půl hodiny. Musím jednat rychle."
"Blázni nebo hyeny. Co je lepší?"
Havelock stiskl tlačítko na telefonu a přerušil hovor. Podíval se na Janu. "Je to Pierce. Kladivo-nula-dva. Řekl jsem mu všichni mu to řekli - že Rostov začíná šťourat do VKR Nechal ho zabít. Je to on."
"Je v pasti," prohlásila Jana. "Dostal jsi ho."
"Dostal jsem ho. Mám Nejasnost, chlapa, který nás chtěl nechat oddělat v Col des Moulinets... a až ho odvezu na kliniku, dám ho napumpovat drogama a pak mi poví všechno." Michael rychle vytáčel číslo. "Pana prezidenta, prosím. Tady Cross."
"Musíš se uklidnit, Michale," nabádala Jana. "Musíš být klidný a pečlivý. Pamatuj si, že ho tím hrozně šokuješ. Musí ti uvěřit!"
Havelock přikývl. "To je na tom to nejtěžší. Dík za radu. Chtěl jsem to na něj vystřelit hned zkraje. Máš pravdu, musím na něj pomalu... Pane prezidente?"
"Copak?" zajímal se Berquist. "Co se stalo?"
"Musím vám něco povědět, pane. Bude to trvat několik minut a byl bych rád, kdybyste mě pozorně poslouchal."
"Dobře. Přejdu si k jinému aparátu, tady vedle jsou lidi... Mimochodem, Pierce s vámi mluvil?"
"Cože?"
"Arthur Pierce. Ozval se vám?"
"Co je s ním?"
"Volal mi asi před hodinou, potřeboval nějaké potvrzeni pro ostrovní ochranu. Pověděl jsem mu, že jste mi volal a že jste chtěl vědět, jestli jsem se zmiňoval o té akci v Randolphově sanatoriu. Tak jsem mu řekl, že ano, že o tom všichni víme."
"Prosím vás, pane prezidente! Povězte mi přesně, co jste mu řekl."
"Co je to s vámi?"
"Co vám říkal?"
"O čem?"
"Prostě mi to povězte! Především, co jste řekl vy jemu."
"Poslyšte, Havelocku-"
"Povězte mi to! Nemáme čas - ani vy, ani já! Co jste mu řekl?"
Naléhavost otázky byla nad slunce jasná. Berquist se na chvíli odmlčel a pak odpověděl klidným hlasem šéfa, který nechápe, co jeho podřízeného tak rozrušilo, ale který mu přesto chce vyhovět.
"Řekl jsem mu, že jste mi volal a že jste se ptal, zda jasem se dnes odpoledne na schůzi zmiňoval o Randolphově sanatoriu. Dále jsem mu řekl, že jsem se o něm skutečně zmínil a že vám se při té zprávě očividně ulevilo, protože podle vás o tom tím pádem vědí všichni."
"Co na to on?"
"Vypadal zmateně. Myslím, že jen zamumlal ‚Aha` nebo tak něco a pak se mě zeptal, jestli jste uvedl nějaký důvod, proč to chcete vědět."
"Co proč chci vědět?"
"To o tom sana - heleďte, co to s vámi je?"
"Co jste mu řekl?"
"Že chápu, že vás to oba zajímá, i když nevím proč."
"Co na to odpověděl?"
"Nejspíš vůbec nic... Vlastně ano. Zeptal se, jestli jste nějak pokročil s tím člověkem v Bethesdě."
"Nemohl jsem s tím nijak pokročit až do rána a on to dobře věděl!"
"Cože?"
"Pane prezidente, nemám čas vám to vysvětlovat. Nesmíte teď ztratit ani vteřinu. Dostal se Pierce do toho trezoru?"
"Nevím."
"Tak ho zadržte! Ten špión, to je on!"
"Vy jste se zbláznil!"
"Zatraceně, Berquiste, můžete mě dát zastřelit, ale teď mi věřte! Může mít u sebe fotoaparáty, které nikdy nenajdete! V prstenech, hodinkách, jehlici do kravaty! Zastavte ho! Zadržte ho! Svlékněte ho donaha a zkontrolujte, jestli nemá ampulku s kyanidem! Já to přikázat nemůžu, kdežto vy ano! Musíte to udělat hned teď!"
"Zůstaňte u telefonu," vyzval ho prezident Spojených států. "Možná vás opravdu nechám zastřelit."
Havelock vstal z křesla - když už pro nic jiného, tak proto, aby se aspoň nějak pohyboval. Kolem se opět stahovaly černé mraky a on z nich musel uniknout. Pohlédl na Janu a z jejích očí poznal, že pochopila.
"Pierce mě našel. Já našel jeho a on mě."
"Je v pasti."
"Mohl jsem ho zabít už na Costa Brava. Chtěl jsem ho tam zabít, ale neudělal jsem to. Neposlechl jsem sám sebe."
"Nemysli na to. Teď ho máš v rukou. Ještě je čas."
Michael se odvrátil od stolu a od černých mraků, které mu visely nad hlavou.
"Obvykle se nemodlím," zašeptal. "Nejsem věřící. Tentokrát se ale modlím - k tomu, co neznám."
Ozvalo se zvonění a Havelock se vrhl k telefonu.

"Ano?"
"Je pryč. Nařídil hlídkovému člunu, aby ho odvezl zpátky do Savannah."
"Dostal se do toho trezoru?"
"Ne."
"Díky bohu!"
"Má něco jiného," zašeptal prezident sotva slyšitelně.
"A co?"
"Úplnou psychiatrickou zprávu o Matthiasovi. Je v ní všechno."

37

Policie pročesávala ulice města Savannah, hlídkové vozy se rozjížděly k letišti a zastavovaly u autobusových zastávek a na nádražích. V celém městě zkontrolovali půjčovny aut a na hlavních silnicích i okreskách vystavěli zátarasy - na sever k Augustě, na jih k Saint Mary i na západ k Maconu a Valdostě. Popis hledaného vyslali všem hlídkám - městské, okresní i státní policii - a po všech úrovních se šířil příkaz: Najděte ho. Najděte muže se šedivým pramenem vlasů nad čelem. Uvidíte-li ho, přibližujte se k němu s maximální opatrností a s namířenou zbraní. Při prvním nečekaném pohybu střílejte. Můžete ho zabít.
Započal hon na člověka, který neměl obdoby; federální vláda ujistila všechny zúčastněné, že veškeré náklady uhradí Washington. Policejní okrsky svolávaly do služby všechny, kdo měli volno; z opraven vytáhli i jen částečně pojízdná vozidla, na soukromá auta policejních zaměstnanců připevnili majáčky a vyslali je patrolovat na ztemnělé okresky. Všude stavěli auta i chodce: každý, kdo aspoň trochu odpovídal popisu, si musel sundat klobouk - pokud nějaký měl - a ve světle baterek se zkoumalo, jestli nemá nad čelem narychlo přebarvený pramen vlasů. Kontrolovaly se hotely, motely i zájezdní hostince; vyslýchali se recepční, prohlížely se hotelové knihy. Policie prohlížela i farmy, kde se ještě svítilo - samozřejmě velice slušně a taktně - a vetřelci přitom měli na paměti, že obyvatelé farmy mohou být rukojmí, že někde vzadu může být ukryté dítě nebo žena s pistolí u hlavy. Prohledávali pokoje, stodoly i sila - nic neponechali náhodě.
Blížilo se ráno a unavení pátrači, rozzlobení, unavení a plní údivu nad vládními metodami se vraceli do svých rajónů. Nedostali ani fotografii, ani kresbu hledaného, a jediné jméno, které slyšeli, bylo "pan Smith". Pohotovost sice odvolána nebyla, avšak profesionálům bylo dávno jasné, že blesková razie skončila. Muž s šedivým pramenem vlasů jim proklouzl; teď už může být klidně blonďatý, šedivý nebo holohlavý, může kulhat nebo chodit o holi, oblečený do potrhaných šatů tuláka nebo do policejní uniformy - kdo ví?
Noviny, které ráno uveřejnily jako první zprávu u obrovské pátrací akci, odvolaly své reportéry. S majiteli a redaktory se spojili vlivní lidé, kteří sice tvrdili, že o vzniklé situaci nic zvláštního nevědí, ale zároveň bezmezně věřili těm, kteří se na ně shora obrátili s přáním: Zatušujte to, nechte to odumřít. V druhých vydáních byla pátrací akce odsunuta na zadní stránky a směstnána do několika vět; ve třetích vydáních - pokud byla nějaká - se o ní už neobjevila ani zmínka.

Zatím se v telefonní ústředně s předčíslím 0-7742 udála zvláštní věc. Od půlnoci ústředna nefungovala a když v osm ráno začala znovu nevysvětlitelně pracovat, v přístavku u budovy Centra cestovatelů seděli "telefonní opraváři", kteří sledovali a nahrávali objednávky. Všechny nahrávky kratší než patnáct vteřin okamžitě telefonicky odesílali do Sterilní Pětky. Tak krátkých hovorů bylo jen velmi málo.
Mezinárodní letiště zaplnili federální agenti vybavení složitým rentgenovým zařízením na prohlížení kufříků a příručních zavazadel; hledali pět centimetrů silnou kovovou skříňku se zámkem na číselnou kombinaci. Vycházelo se ze dvou předpokladů: za prvé, že tak důležité dokumenty by nikdo neuložil do zavazadlového prostoru, a za druhé, že kvůli větší důvěryhodnosti je nutné je ponechat v kovové skříňce. Jestliže by někdo přepravoval skříňku i papíry zvlášť, stejně by se na ně muselo přijít. Do půl dvanácté bylo zkontrolováno dva tisíce sedm set kufříků.
"Děkuju mockrát," pravil Havelock do telefonu s patrnou snahou, aby jeho hlas zněl energicky: začínal pociťovat následky probdělé noci. Zavěsil a podíval se na Janu, která nalévala kávu. "Ničemu nerozumějí a já jim nemůžu nic říct. Pierce by na Sirotka-devadesát-šest nezavolal, dokud by si nebyl jistý, že mu na zanechání vzkazu bude stačit jen minimální množství slov. Ví, že jsem to tam chtěl nechat odposlouchávat."
"Udělal jsi, co bylo v tvých silách," uklidňovala ho Jana a nesla mu kávu na stůl. "Hlídají všechna letiště-"
"Tam nepůjde," přerušil ji Havelock. "Ví, že to nemůže riskovat, a kromě toho vůbec nemá v úmyslu odjet. Chce přesně to, co já: Parsifala a jeho dokumenty. Stačí malé letadlo, které přeletí do Mexika, nebo rybářská loď, která se někde mezi naším pobřežím a Kubou setká s jinou - a papíry jsou na cestě do Moskvy, do rukou zabijáků z Vojennoj. A já s tím nemůžu nic dělat!"
"Na mexické hranici zdvojnásobili hlídky, všechny přístavy jsou pod dohledem, podezřelé lodi se zastavují. Trval jsi na tom a prezident to přikázal."
"Hranice je dlouhá a pobřeží taky."
"Odpočiň si, Míšo. Dokud jsi unavený, nemůžeš správně fungovat. Jedno z tvých pravidel, pamatuješ?"
"Jedno z pravidel..?" Havelock si přitiskl dlaně ke tvářím a promnul si spánky. "Ano, je to jedno z mých pravidel."
"Lehni si na gauč a zavři oči. Můžu brát telefony a vždycky ti říct, o co jde. Já jsem se trochu vyspala, ty ne."
"Kdy jsi spala?" zeptal se Michael a pochybovačně se na ni podíval.
"Před východem slunce. Zrovna jsi mluvil s tou svou Pobřežní stráží."
"Ta stráž mi nepatří," zdůraznil Havelock a vstal. "Možná si na pár minut lehnu... Je to pravidlo." Obešel psací stůl a zarazil se: očima přejížděl elegantní místnost posetou papíry, poznámkovými bloky a deskami. "Bože, jak já tenhle pokoj

nenávidím!" Zamířil ke gauči. "Díky za kávu, ale nedám si."
Zazvonil telefon a Michael zkameněl: počkal, jestli se zvonění přeruší nebo zda bude znít nepřetržitě na znamení naléhavého hovoru. Zvonek ztichl a znovu se rozdrnčel.
Havelock si lehl na gauč a Jana zvedla sluchátko.
"Tady Sterilní Pětka... Kdo volá?" Naslouchala, pak zakryla mluvítko a obrátila se k Michaelovi. "Volá ti vládní ochranka z New Yorku. Přišel k nim tvůj známý ze sovětskýho konzulátu."
Havelock nejistě vstal a chvíli mu trvalo, než našel ztracenou rovnováhu. "Musím s ním mluvit," zamumlal a vykročil k psacímu stolu. "Myslel jsem, že tam dorazil už před třemi hodinami." Michael si vzal od Jany sluchátko a po představení požádal: "Dejte mi toho kandidáta, prosím."
Rus se ozval.
"Kde jste ksakru byl?"
"Tady se patrně nepovažuje za správné chtít zběhnout mimo úřední hodiny," spustil Rus unaveným hlasem. "Dorazil jsem na Federal Plaza ve čtyři hodiny ráno, když jsem přežil pokus o přepadení v metru, a jeden z těch nočních hlídačů mi prostě oznámil, že pro mě nemůže nic udělat, dokud neotevřou! Vysvětlil jsem mu svoje poněkud nejisté postavení a ten miloučký idiot mi nabídl, že mi někde v baru koupí kafe! Nakonec jsem se dostal dovnitř sám - ta vaše ochranka je k smíchu a počkal jsem si v jedné zastrčené chodbě na ráno. Pak jsem se jim ukázal, představil se a ty debily nenapadlo nic jiného, než chtít volat policii! Chtěli mě dát zavřít za to, že jsem se vloupal na majetek státu a pokoušel se ho snad i poškodit!"
"Dobře, takže teď jste-"
"Ještě jsem neskončil!" zařval Rus. "Po tomhle radostném začátku mi dali vyplňovat nějaké dotazníky - mimochodem, vyplnil jsem jim je ruskými říkankami - a já jim pořád vnucoval vaše číslo, ať vám zavolají. Co to s vámi je, lidi? Šetříte čtvrťáky za hovor nebo co?"
"Teď jste se dovolal-"
"Ještě jsem neskončil! Poslední hodinu jsem proseděl sám v místnosti s tak blbě umístěnými štěnicemi, že jsem měl vážně chuť si sundat kalhoty a do těch mikrofonů jim naprdět. A jediné, co mi dali, byly další formuláře včetně jednoho, kde jsem měl vypsat svoje záliby a oblíbené sporty! Chcete mě snad poslat někam na tábor?"
Michael se usmál, vděčný za to, že napětí na okamžik polevilo.
"Jenom někam, kde budete v bezpečí," odvětil. "Vzpomeňte si - jsme blázni, ne hyeny. Rozhodl jste se správně."
Rus si povzdechl. "Proč se vlastně rozčiluju? Na Dzeržinského náměstí jsou taky fruktóvyje golovy a nejsou o nic lepší. Dokonce horší. Alberta Einsteina by poslali na Sibiř, aby tam v gulagu tahal voly. Co to má za smysl?"
"Žádný smysl v tom není," připomněl Havelock. "Hlavní je přežít. My všichni musíme přežít."
"To beru."
"Stejně tak Rostov blahé paměti."
"Vzpomínám si na ten jeho vzkaz. Říkal, že už není vaším nepřítelem - že má sám nepřátele, kteří jsou i vašimi nepřáteli. Hrozná slova, Havelocku."
"Vojennaja."
"Ti maniaci!" zavrčel agent. "Nejradši by budovali Třetí Říši spolu s Hitlerem!"
"Jak tady fungují?"
"Kdo to má vědět? Jednají na vlastní pěst, sami si najímají lidi. Spoustu z nich nikdy nepoznáte."
"Myslíte pamiňáčiki? Ti nejsou vidět."
"Věřte mi - měl jsem jejich důvěru, ale ne zase tak velkou. Každopádně, člověk může spekulovat - na základě řečí. A řečí je vždycky dost, no ne? Dá se říct, že jedna taková spekulace mě donutila udělat to, co jsem udělal." Rus se odmlčel.
"Budete se mnou jednat jako s někým důležitým, doufám?"
"Budeme vás hlídat jako oko v hlavě. Co to bylo za spekulaci?"
"V poslední době z našich řad odešla spousta lidí - prý na zasloužený odpočinek, ze zdravotních důvodů, nebo prostě zmizeli. Nikdy to pochopitelně nebylo tak zřejmé jako v případě Rostova, jenže u něj zřejmě neměli čas něco vymyslet. Přesto všichni ti zmizelí měli něco společného. Všeobecně jsme je považovali za klidné realisty, muže, co se vždycky snaží najít rozumné řešení a vědí, kdy si dát zpátečku. Pjotr Rostov byl jakýmsi symbolem téhle skupiny a jistým způsobem představoval i jejího mluvčího. Ale nepleťte se, stejně byl váš nepřítel, nesnášel váš systém, který dává příliš mnoho jedněm a příliš málo druhým, ovšem na druhou stranu chápal, že v některých věcech musí i nepřátelé táhnout za jeden provaz, protože jinak jim oběma zbydou jen oči pro pláč. Věděl, že na naši straně je čas a ne rakety."
"Chcete říct, že ti, co nahradili jeho lidi, smýšleli jinak?"
"To se proslýchá."
"Vojennaja?"
"To je ta spekulace. Jakmile by se zmocnili vedení KGB, myslíte, že by se Kreml mohl nechat zahanbit? To se nesmí stát. Protože jestli ano..." Rus větu nedokončil.
"Zbydou nám všem jen oči pro pláč?" doplnil Havelock.
"To by se vidělo. Víte, oni se domnívají, že vy nepodniknete nic. Věří tomu, že vás dokážou ohlodat až na kost - napřed v jedné oblasti, potom v druhé."
"To není nic nového."
"S taktickými jadernými zbraněmi?"
"Tak to je novinka."
"Je to šílenství," prohlásil agent KGB. "Budete muset reagovat - svět to od vás bude čekat."
"Jak můžeme VKR zastavit?"

"Tak, že jim dáte do rukou co nejmíň munice, nejlépe žádnou."
"Co myslíte tou municí?"
"Informace o provokativních akcích z vaší strany, pomocí nichž by mohli vyhrožovat těm utaháným dědkům v Prezídiu. Je to stejné jako tady - taky máte svoje hyeny. Ostužkované generály a plukovníky s krkavýma očima, co se zavírají po kumbálech s obtloustlými a přestárlými politiky a hovoří o katastrofách, ke kterým zaručeně dojde, když nezaútočíte první. Ti nejmoudřejší mají málokdy většinu - a to vám musím přiznát, vy jste na tom lépe než my. Máte lepší kontrolu."
"To doufám," zamračil se Michael a letmo si vzpomněl na muže typu korvetního kapitána Deckera. "Jenomže vy tvrdíte, že VKR pronikla přímo do vašich řad - do KGB."
"To je spekulace."
"Jestli je to pravda, znamená to, že někdo z nich by se klidně mohl potloukat po vašem velvyslanectví nebo po konzulátě v New Yorku."
"Nemůžu si být jistý ani svým bezprostředním nadřízeným."
"A pamiňáčik zvenčí by je pochopitelně znal, obracel by se na ně, předával by jim výsledky-"
"Vy si nejspíš myslíte, že vím něco, co nevím. Jaké výsledky?"
Havelock se odmlčel a snažil se uklidnit bušení krve ve spáncích.
"Co když vám řeknu, že přesně taková munice, o jaké jste mluvil, se včera ztratila - a že ji ukradl špión, který byl tak důkladně skrytý, že měl přístup ke všem tajným materiálům?"
"To se chtěl vzdát svého postavení?"
"Přišli jsme na něj. Vy jste mi přitom pomohl: pověděl jste mi o Rostovově smrti a o úloze VKR. Patři totiž k Vojennoj. To on je ten nepřítel."
"V tom případě si hlídejte odjezdy mladších atašé, členů ochranky nebo spojovacích důstojníků. Jestli to je někdo od VKR, bude mezi nimi. Musíte ho zadržet - klidně uneste letadlo. Tvrďte, že něco ukradl, že je špión, udělejte cokoli. Tu munici nesmějí dostat."
"Co když už je pozdě?"
"Jak vám mám poradit, když nevím, co to je za informace?"
"Ty nejhorší."
"Můžete je popřít?"
"Popřít se nedají. Část z toho je lež - větší část - jenže ti ostužkovaní generálové a plukovnici s krkavýma očima tomu uvěří."
Rus chvíli mlčel a pak pravil: "Musíte si promluvit s někým na vyšší úrovni, s někým rozumným. V takovýchle věcech se tady řídíme selským rozumem. Zajděte za někým vlivným ve straně, komu je mezi šedesátkou a sedmdesátkou a kdo zažil plán Barbarossa a Stalingrad. Ti si na to budou pamatovat a pomůžou vám. Já vám bohužel pomoct nemůžu."
"Už jste nám pomohl. Víme, na co si máme dávat pozor na velvyslanectví a na konzulátě... Jistě chápete, že si vás sem přivezeme k výslechu."
"To je mi jasné. Dovolíte mi, abych se mohl dívat na americké filmy - třeba jenom v televizi? Pochopitelně po výslechu."
"Určitě se to dá zařídit."
"Já mám hrozně rád kovbojky... Havelocku, nesmíte dopustit, aby se to dostalo do Moskvy. Nevíte, co je to Vojennaja."
"Já to vím," opravil ho Michael, obešel stůl a zapadl do křesla. "Bohužel to vím." Zavěsil.

V průběhu následujících tří hodin si nedopřál chvilky klidu; v bdělém stavu se udržoval pomoci kávy, aspirinu a studených obkladů, kterými se zároveň snažil zahnat palčivou bolest, jež mu vystřelovala do hlavy. Spojil se se všemi odděleními zpravodajských služeb, které měly přístup k sovětskému velvyslanectví a konzulátu, a nařídil jim, aby podaly všechny informace, které Sterilní Pětka potřebovala. Byly prozkoumány letové plány Aeroflotu, LOTU a Československých aerolinii s cílem najít cestující s diplomatickým pasem. U obou sovětských budov byly zdvojnásobeny kamery, personál, který z nich vycházel, se okamžitě ocital pod dohledem a agenti dostali příkaz nespouštět sledované z očí, i kdyby se tím měli prozradit. Cílem bylo zabránit kontaktu a odříznout zásilce cestu do Moskvy; nic tomuto účelu nemohlo posloužit lépe než nějaký agent VKR, který by věděl, že dodržením schůzky by uprchlíka prozradil, nebo to, že si Pierce uvědomí, že by ho v případě pokusu o spojení okamžitě sebrali.
Nad mexickou hranicí křižovaly desítky vrtulníků a sledovaly malá letadla: vojáci je nejprve prověřovali rádiem a pokud nebyly odpovědi uspokojivé, nařídili pilotům, aby se vrátili a podrobili se prohlídce. Na pobřeží Floridy, Georgie a Karolíny se nad vodou vznášely armádní tryskáče a pozorovaly lodě, které pluly příliš daleko na jihovýchod; také zde se používalo rádio a pokud loď neposkytla důvěryhodné vysvětlení, přikázali jí změnit směr. Kolem Corpus Christi jiná letadla a čluny Pobřežní stráže pátraly po dalších lodích a letadlech, které mířily do mexických vod. Naštěstí byl jejich počet značně snížen díky nepříznivému počasí v západní části zálivu. Žádná loď se nesetkala s jinou, ani se nepustila za Port Isabel nebo za ostrov Brazos.

Ve tři čtvrtě na čtyři se utahaný Havelock vrátil na gauč.
"Máme to v rukou," prohlásil. "Jestli jsme na nic nezapomněli, hlídáme všechny cesty. Ale zapomenout jsme mohli..." Padl na polštáře. "Musím se zase zamyslet nad těmi jmény. Je mezi nimi. Parsifala máme rovnou pod nosem a já ho musím najít! Berquist říká, že v tom už zítra nemůžeme pokračovat - že nemůže riskovat. Celý svět nemůže riskovat."
"Jenže Pierce se do toho trezoru nedostal," namítla Jana. "Ty smlouvy ani neviděl."
"Texty jsou obsažené v těch psychiatrických materiálech o Matthiasovi. V jistém smyslu je to ještě horší: jasný šílenec

řídí zahraniční politiku nejsilnější a nejobávanější země na světě. Jsme malomocní... Berquist to aspoň tvrdil, že pak budeme. Pokud to přežijeme."
Zazvonil telefon; Michael zhluboka vydechl a zabořil hlavu do Polštáře. Mračna se opět stahovala a tentokrát hrozila ho zadusit.
"Ano, děkuji mockrát," pravila Jana do sluchátka.
"Kdo to byl?" zeptal se Havelock a otevřel oči.
"CIA našla další fotografie - celkem pět. Takže zbývá jen jedna a ten člověk je docela určitě mrtvý. Ostatní možná taky, přirozeně."
"Fotografie? Čeho, koho?"
"Těch stařiků na mém seznamu."
"Aha." Michael se překulil na záda a oči se mu zavíraly. "Stařici," šeptal, "proč?"
"Spi, Michale. Musíš se prospat. Takhle nejsi k ničemu ani sobě, ani druhým." Jana došla ke gauči a přiklekla k němu; lehce mu přitiskla rty na tvář. "Spi, miláčku."
Jana seděla u psacího stolu a pokaždé, když zazvonil telefon, vrhla se k němu zběsile jako kočka chráníci své doupě před dravými šelmami. Odevšad přicházela hlášení od lidi, kteří slepě plnili rozkazy.
Drželi se.

Mladý - zřejmě manželský - párek v jezdeckých kalhotách, vysokých botách a vyšívaných červených blůzách uháněl přes pole; koně cválali s rozšířenými nozdrami, kopyty hnětli tvrdou zemi a zdupávali trávu. V dálce napravo od nich stála ohrada, která označovala hranici sousedního pozemku, a za ní se táhlo další pole, které posléze mizelo za hradbou javorů a dubů. Muž ukázal na ohradu, zasmál se a přikývl. Žena se nejprve tvářila, že ji nevyslovený návrh překvapil, ale pak popohnala svého hřebce a předjela svého společníka. Lehkým skokem se přenesla přes plot, následována mužem, a oba se pustili k lesu, kde zastavili. Žena zkřivila obličej.
"Sakra!" zvolala. "Natáhla jsem si sval. Bože, to je bolest!"
"Slez a rozchoď to. Sedět na koni nemá cenu."
Žena sesedla s koně a muž uchopil otěže, které mu podala. Pak začala kulhavě chodit dokola a polohlasně klela.
"Prokristapána, kde to vlastně jsme?" zeptala se.
"Myslím, že u Heffernanů. Co dělá noha?"
"Hrůza, učiněná hrůza! Kriste Ježíši!"
"S tím nemůžeš jet."
"Sotva s tím můžu chodit, ty cvoku."
"HIid, klid. Najdeme někde telefon."
Oba se vydali směrem k okraji stromoví; muž vedl koně kolem silných, starobylých kmenů. "Tak," prohlásil a přitáhl si jednu zvláště tlustou větev.
"Tady je přivážu a pak se pro ně vrátím. Neutečou."
"Aspoň bys mi mohl pomoct. Bolí to jako čert."
Jakmile přivázali koně, vydali se znova na cestu. Mezi stromy zahlédli obrysy široké příjezdové cesty, která vedla k přednímu vchodu velikého domu; také si všimli mužské postavy, která se zdánlivě vynořila odnikud. Muž měl na sobě gabardénový plášť a obě ruce ukryté v kapsách.
Když se setkali, muž v plášti se jich zeptal: "Co pro vás můžu udělat? Tohle je soukromý pozemek."
"Podle mě máme všichni svoje soukromé pozemky, člověče," odpověděl jezdec, který podpíral ženu. "Při posledním skoku si manželka natáhla sval. Nemůže jet."
"Cože?"
"Koně. Sport. Rozumíte? Přivázali jsme koně kousek odtud. Trochu jsme trénovali na sobotní hon a takhle to dopadlo. Zaveďte nás někam k telefonu, prosím."
"Víte, já... já...
"Tady bydlí Heffernanovi, ne?" tázal se muž.
"Ano, ovšem teď tady nejsou, pane. Máme příkaz nikoho dovnitř nepouštět."
"Do prdele!" vybuchla žena. "Co je to za burany? Mě bolí noha, vy kašpare! Potřebuju se dostat zpátky do klubu."
"Někdo z našich lidí vás tam rád zaveze, madam."
"A to bych klidně mohla poslat pro svýho vlastního šoféra! Co je to vůbec za lidi, tihle Heffernanovi? Jsou taky v klubu, miláčku?"
"Nemám ten dojem. Podívej, ten pán tady má svoje rozkazy a burani neburani, nemůže za to. Běž s ním a já odvedu koně."
"Udělají líp, když se ani nebudou snažit do klubu dostat," vrčela žena, zatímco jí oba muži pomáhali přes cestu do auta.
Jezdec se vrátil ke koním, odvázal je a vedl je přes pole; na jeho konci vyňal z plotu kládu, odložil ji a pustil koně otvorem ven; pak ji vrátil zpátky na místo, nasedl na svého hřebce a s ženiným koněm ve vleku zamířil na jih, kde se měl v sobotu odehrávat hon - jak aspoň vyrozuměl ze svého prvního a posledního pohledu na mapku, když byl hostem klubu.
Sáhl pod sedlo a vytáhl silnou ruční vysílačku; stiskl přepínač a zvedl si přístroj k ústům.
"Mají tam dvě auta," hlásil do mikrofonu. "Černý lincoln, poznávací značka sedm-čtyři-nula MRL; potom tmavě zelený buick, značka jedna-tři-sedm, GMJ. Všude jsou stráže a k zadnímu vchodu nevede žádná cesta. Okna mají tlustá, ta by neprostřelil ani kanón, a našli nás pomocí infračervených senzorů."
"Jasný," zazněla odpověď. "Hlavně nás zajímají ty vozy... Mimochodem, ten buick zrovna vidíme."

Muž s opaskem ověšeným nejrůznějšími pilami seděl na stromě vysoko nad silnicí, připoután ke kmeni bezpečnostním popruhem. Zastrčil vysílačku do pouzdra a zvedl si k očím dalekohled; podíval se šikmo skrz větve na automobil, který právě vyjížděl z příjezdové aleje.
Výhled měl skutečně skvělý. Ani jedno auto nemohlo přijet nebo odjet z pozemku Sterilní Pětky, aniž by je nezpozoroval dokonce ani v noci, protože infračervené světlo se dalo využít nejen pro poplašná zařízení, ale i pro vylepšení dalekohledů.
Muž hvízdl a dveře dodávky pod ním se otevřely. Z kabiny označené nápisem PROŘEZÁVÁNÍ STROMŮ vylezl další člověk a zaklonil hlavu.
"Jeďte," vyzval ho pozorovatel nahoře. "Za dvě hodiny mě vystřídáte."
Řidič dodávky zamířil na sever; u první křižovatky stála benzínová pumpa s otevřenou garáží. V garáži se nacházel automobil na hydraulickém zvedáku. Šofér stiskl páčkú a reflektory vozu se dvakrát rozsvítily a zase zhasly; odpovědí mu bylo zablikání světel vozu uvnitř. Majitel stanice se domníval, že pomáhá protinarkotickému oddělení státní policie. Plnil prostě svou občanskou povinnost.
Řidič zahnul doprava a hned zase doleva, takže nakonec směřoval zpátky na jih. Za tři minuty minul borovici, na jejímž vrcholku seděl jeho kumpán; za jiných okolností by na něj možná zatroubil, teď si to však nemohl dovolit. Žádný zvuk ani pohyb nesměl k tomuto úseku silnice přivábit pozornost. Místo toho raději šlápl na plyn a o padesát vteřin později dorazil na další křižovatku jižně od Sterilní Pětky.
Nalevo od něj se rozkládala stará venkovská hospoda předválečného typu - velký domeček pro panenky, jehož cílem bylo vyvolávat vzpomínky na staré dobré časy plantáží. Za ní leželo velké asfaltové parkoviště, na němž bylo rozestaveno asi deset vozů. Vypadaly jako veselé barevné hračky - ovšem až na jeden, který stál jako čtvrtý v první řadě, kousek od výjezdu a s nerušeným výhledem na křižovatku. Auto bylo celé zaprášené a v sousedství nablýskaných, drahých limuzín se vyjímalo jako chudý příbuzný.
Řidič se znovu sehnul a zablikal světly. Špinavý automobil, který měl motor silnější než kterýkoli jiný na parkovišti, udělal totéž. Signál byl opět potvrzen: ať ze Sterilní Pětky vyjede cokoli, nebude problém to sledovat, ať už to pojede kamkoli.

Arthur Pierce si prohlížel svůj obličej v zrcadle pokoutního motýlku nedaleko Falls Church ve Virgínii a byl spokojen. Věneček šedivých vlasů, který mu obklopoval pleš, dokonale ladil s brýlemi bez obrouček, obnošeným hnědým svetrem a umolousanou bílou košilí se zmuchlaným límcem. Vypadal přesně jako člověk, který v životě prohrál, avšak který se ještě jakž takž drží nad vodou. Nemělo smysl se o něco pokoušet - proč také? Lidi tohoto typu na ulicích nikdo nezastavoval: kráčeli příliš pomalu a byli příliš bezvýznamní.
Pierce se odvrátil od zrcadla a přešel na druhý konec místnosti, kde na rozvrzaném a umatlaném stole ležela ve světle lampičky motoristická mapa okolí. Mapa byla zatížena šedivou kovovou skříňkou s vyrytým emblémem námořnictva Spojených států a s mosazným kombinačním zámkem. Skříňka obsahovala nejnebezpečnější dokument v historii lidstva: psychiatrickou diagnózu státníka, kterého svět uctíval a který se ve světle této lékařské zprávy jevil jako šílenec - a co horšího, který jako šílenec i jednal, dokud zastával svůj úřad zástupce jednoho z nejmocnějších národů na zemi. Pochopitelně, že národ, který něco takového dopustil, už nadále nemohl hrát roli vůdce demokratického tábora, kterou si kdysi uzurpoval; blázen zradil nejen svou vlastní zemi, ale i celý svět. Lhal, podváděl, paktoval se s nepřáteli proti spojencům... Nezáleželo na tom, jestli byl šílený nebo ne: důležité bylo, že k tomu vůbec mohlo dojit.
Ve skříňce tedy ležela nejstrašnější zbraň světa, ovšem k tomu, aby mohla jako taková zapůsobit, bylo třeba ji předat do správných rukou v Moskvě. Ne těm starým, unaveným slabochům, ale prorokům, kteří měli dost síly i vůle srazit na kolena nemocného, neschopného obra. Už jen pomyšlení na to, že by se Matthiasův spis dostal do těch měkkých, vrásčitých rukou moskevských aparátníků, bylo nesnesitelné: donekonečna by o něm jednali a nakonec by ho zahodili - ubožáci, kteří se bojí lidu, kterému vládnou! Ne, říkal si Arthur Pierce, tato skříňka patří VKR Jenom jí.
Nemohl si dovolit riskovat a po několika telefonních hovorech mu došlo, že poslat tuto zásilku po těch několika lidech, kterým ještě mohl důvěřovat, by znamenalo obrovské, ne-li nepřekonatelné riziko. Něco takového stejně předvídal: veškerý personál velvyslanectví i konzulátu je pod přísným dohledem, stejně jako všechny mezinárodní letecké linky. Pravděpodobnost úspěchu byla téměř nulová.
Bude ji muset vyvézt sám společně s poslední, nejsilnější zbraní - s dokumenty, které hovoří o jaderných úderech proti Sovětskému svazu a Čínské lidové republice, s dohodami podepsanými samotným Anthonym Matthiasem. Byly to atomové fantazie vypracované šíleným géniem ve spolupráci s jedním z nejvýznačnějších duchů, jaké kdy Sovětský svaz zplodil, fantazie natolik reálné, že jakmile by se o nich bezmocní stařici v Kremlu doslechli, už by uháněli na svoje dači a k sudům vodky a rozhodnutí by přenechali těm, kteří se s takovou situací dokážou vyrovnat: lidem z Vojennoj. Jenže - kde byl ten geniální mozek, který to vše umožnil? Muž, který se ke své vlasti obrátil zády jen proto, aby zjistil pravdu - totiž fakt, že se zmýlil? Kde byl Parsifal? Kde byl Alexej Kaljazin?
Pierce se znovu zadíval na mapu. Ten hlupák Havelock i když zase tak hloupý nebyl - se zmínil o Shenandoah; tvrdil, že muž, kterému říkali Parsifal, se skrývá někde v oblasti Shenandoah, tedy v nějaké rozumné vzdálenosti od Matthiasova domu. Rozumná vzdálenost je však pojem vysoce relativní: údolí Shenandoah bylo skoro tři sta kilometrů dlouhé, široké aspoň padesát kilometrů a táhlo se od Alleghanských hor až k Blue Ridge. Co může být rozumná vzdálenost? Žádná přijatelná odpověď neexistovala, a proto bylo třeba hledat řešení někde jinde. Michael Havelock čili Michal Havlíček byl člověk, jehož schopnosti spočívaly ve vytrvalosti a určité představivosti, ale který rozhodně nebyl geniální. Havelock se bude snažit oblast zmenšit na minimum, pomocí počítačů vystopuje telefonní hovor, k němuž došlo v jistou dobu z určitého místa - tedy udělá všechnu práci a pamiňáčik sklidí její ovoce. Korvetního kapitána Deckera mohou nechat na pokoji - je klíčem, který může časem odemknout nejedny dveře.

Pierce se sklonil nad mapu a ukazováčkem přejížděl od jedné čáry ke druhé. Půlkruh, který odděloval Shenandoah od Sterilní Pětky byl dobře obsazen lidmi i vozidly: od Harpers Ferry k Valley Pike, dálnice 11 a 66, silnice 7, 50, 15, 17, 29 a 33 - všechny byly hlídané a stráže čekaly, až se objeví jistý vůz a zamíří na jisté místo. Po pronásledovatelích se nechtělo nic jiného, než aby zjistili, kam vůz jede, a ohlásili to: byli to žoldáci, ne tvůrci dějin.
Arthur Pierce, rozený Nikolaj Petrovič Maljekov, si náhle vzpomněl na všechna teta, během nichž se z dítěte z vesničky Ramenskoje v Sovětském svazu stával tvůrce historie. Nikdy ani na okamžik nezapochyboval, nikdy nezapomněl, kdo je a proč se mu dostalo vzácné příležitosti sloužit velké věci - věci tak důležité pro svět, v němž hrstka tyranizuje většinu, kde milióny lidí žijí na prahu zoufalství, v bídě a beznaději, jen aby se mohli kapitalističtí jestřábi radovat ze svých zisků a posílat armády, aby spalovaly napalmem bezbranné děti. To byla pravda a ne propaganda: viděl to sám na vlastní oči všechno, od hořících vesniček v Jihovýchodní Asii po luxusní jídelny, kde se nabídky zaměstnání doprovázely úsměvy, pomrkáváním a sliby výhodného prodeje akcií. Viděl i vládní mechanismus; kde neschopní pokrytci prosazovali stále více a více pokrytectví a neschopnosti - bože, jak to všechno nenáviděl! Nenáviděl korupci, hrabivost a svatouškovské lháře, kteří se snažili oklamat lid, jemuž se měli odpovídat za své činy, zneužívali svěřené pravomoci a mastili kapsy sobě i svým známým... Existoval lepší způsob: oddanost věci. Vojennaja.
Tu velkou novinu mu sdělili ve třinácti letech laskaví lidé, kterým říkal tatínku a maminko. Vysvětlovali mu, jak to a ním doopravdy je, a přitom ho drželi v náručí a dívali se na něj, aby poznal, jak ho mají rádi: prohlásili, že je jejich a zároveň není jejich - narodil se vybraným manželům několik tisíc kilometrů odtud a ti ho tak zbožňovali, že ho svěřili státu, aby jej použil k akci, která měla příštím generacím přinést lepší svět. Jak mluvili, spousta věci začala mladému Arthurovi docházet: všechny rozhovory, které vedl nejen s "otcem" a "matkou", ale i s desítkami návštěvníků, kteří se na farmě čas od času zastavili; hovory o utrpení, útlaku a despotické vládě, kterou nahradí skutečná vláda lidu - všeho lidu.
A součástí této přeměny se měl stát i on sám. V průběhu let jej navštívilo mnoho dalších lidí, kteří ho pozorovali, jak si hraje, skládá skládačky nebo čte; všechno to byly testy jeho schopností. Když mu bylo třináct let, prohlásili ho za mimořádně nadaného a sdělili mu, jak se jmenuje doopravdy. Byl připraven přiložit ruku k dílu.
"Otec" i "matka" ho upozornili, že to nebude jednoduché, ale že si má zapamatovat, že vždycky budou stát při něm. A kdyby se s nimi něco stalo, přijdou místo nich jiní, kteří mu budou pomáhat, podporovat ho a radit mu; všichni přitom budou mít stále na paměti, že jsou stále pod pečlivým dohledem, který z nich nespouští oči ani na okamžik. Měl být ve všem nejlepší, měl se stát Američanem se vším všudy - laskavý, štědrý a především aspoň zdánlivě spravedlivý; svého talentu měl využít k tomu, aby se dostal co nejvýš. Nikdy však nesmí zapomenout, kdo je, proč tu je a co mu umožnilo, aby pomáhal změnit svět.
Od onoho dne se věci neodvíjely zdaleka v tak dramatickém duchu, jak to předpovídali jeho "otec" a "matka". Na střední i vysoké škole ho jeho tajemství popohánělo, protože to bylo jeho tajemství a on byl mimořádně nadaný. Byly to radostné roky; každé nové vyznamenání, každá nová pochvala jen zvyšovaly jeho pocit nadřazenosti. Zjistil, že snadno dokáže být oblíbený a v nekonečném boji o popularitu vždy vítězil. Přesto bylo třeba i jistého sebezapření a to mu zase připomínalo jeho úkol. Měl mnoho známých, ale žádné skutečné přátele, žádné citové vztahy. Lidé ho měli rádi, přesto však klidně akceptovali jeho vrozenou uzavřenost, kterou považovali za výsledek jeho nutnosti vydělávat si na studia prací. Ženy pro něj znamenaly jen prostředek sexuálního uvolnění a nikdy se k nim nijak nevázal většinou se s nimi scházel mnoho kilometrů od míst, kde právě bydlel.
Během studií v Michiganu se s ním spojila Moskva a oznámila mu, že se blíží začátek jeho nového života. Setkání proběhlo trochu komickým způsobem, protože jeho spojkou byl náborář z velké, konzervativně zaměřené společnosti, který předstíral, že si ve škole přečetl jeho materiály a poté zatoužil se s ním setkat. Na zprávě, kterou mu předal, ovšem nic komického nebylo: byla smrtelně vážná - a vzrušující.
Měl vstoupit do armády, kde se daly snadno najít příleiitosti k rychlému postupu a k napojení na civilní i vojenské orgány. Až si odslouží odpovídající teta, nevrátí se už na Středozápad, ale do Washingtonu, kde se mezitím rozšíří pověsti o jeho schopnostech a talentu. Budou se o něj prát nejrůznější firmy a nakonec se o něj začne zajímat vláda. To bude nabídka, kterou má přijmout.
Jenže ještě předtím bude muset v armádě sloužit s plným nasazením a být znovu ten nejlepší. "Otec" s "matkou" pro něj uspořádali na farmě večírek na rozloučenou a pozvali na něj všechny jeho známé včetně jeho kamarádů z 37. skautského oddílu. Byl to skutečný večírek na rozloučenou - dokonce v několika směrech. Jeho "rodiče" mu tehdy sdělili, že tento večer se s ním vidí naposledy. Už stárli a svůj úkol - jeho výchovu splnili. Budou na něj pyšní. Kromě toho jejich služby teď potřebovali jinde. Pochopil a na víc se neptal: cíl byl pro něj nade vše.
Poprvé od svých třinácti let té noci plakal; - to klidně mohl, protože byl sám - a konečně, slzy, které mu tekly po tvářích, byly slzy radosti.
O tom všem uvažoval Arthur Pierce, když se díval v ošuntělém motelovém pokoji na šedivé vlasy a nevyžehlený límeček u košile: ta léta rozhodně stála za to. Ještě několik hodin a dokáže, že svůj úkol splnil na výtečnou.
Začalo čekání a odměnou za trpělivost mělo být místo v historii světa.

Michael otevřel oči: obklopoval ho oceán hnědé kůže, horký a vlhký. Překulil se a zvedl hlavu; přitom si uvědomil, že pokoj neozařuje slunce, ale lampa na stole. Byl zbrocený potem. Ještě se nerozednilo a na noc nebyl připraven. Co se to jen stalo?
"Dobrý den," ozval se pozdrav.
"Kolik je hodin?" zeptal se a posadil se na gauči.
"Sedm deset," odpověděla Jana, která seděla za psacím stolem. "Spal jsi něco přes tři hodiny. Jak ti je?"
"Nevím. Jsem asi trošku mimo. Co se děje?"
"Nic zvláštního. Jak jsi sám říkal, máme situaci v rukou. Všiml sis někdy, že se ty kontrolky tady rozsvěcují chvilku

předtím, než zazvoní zvonek? Je to jen zlomek vteřiny, ale je to tak."
"To mi moc nepomůže. Kdo volal?"
"Pár pěkně vážných a vyděšených chlapů, co mi hlásili, že nemají co hlásit. Někteří se ptali, jak dlouho mají ještě podnikat ten - říkali tomu ‚průzkum`. Odpověděla jsem jim, že až do odvolání."
"Správně."
"Přivezli fotky."
"Jaké..? Jo, ten tvůj seznam."
"Leží na konferenčním stolku. Prohlédni si je."
Havelock se soustředil na pět zrnitých portrétů. Protřel si oči a setřel si pot s čela; několikrát zamrkal, aby mohl zaostřit zrak. Začal s mužem vlevo: ta tvář mu nic neříkala. Další totéž... další, další, další.
"Tenhle," uklouzlo mu.
"Který?"
"Ten čtvrtý. Kdo je to?"
Jana se podívala do papíru, který měla položený před sebou.
"To je hodně stará fotka, ještě z osmačtyřicátého. Jinou nemohli najít. Je přes třicet let stará."
"Kdo to je? Co dělal?"
"Nějaký Kaljazin, Alexej Kaljazin. Poznáváš ho?"
"Ano... ne. Nevím."
"Je to stará fotka, Michale. Pořádně se na ni podívej: oči, brada, tvar úst - viděl jsi je už někdy?"
"To právě nevím. Je to tady... a není to tady. Co dělal?"
"Klinický psychoterapeut," přečetla Jana. "Sepsal analýzy vlivu bojového stresu nebo dlouhodobého překonávání nepříznivých podmínek na lidi. Jeho zkušeností využívala KGB - stal se z něho v jistém smyslu stratég, i když ne tak úplně. Kontroloval informace, které KGB posílali agenti z terénu, a hledal nesrovnalosti, které by naznačovaly, že jde o agenty dubléry nebo o lidi, kteří už nejsou schopní ve svém oboru pracovat."
"Analytik. Pošuk se sklonem přehlížet to, co bije do očí."
"Nechápu."
"Myslím pistolníky. Těch si nikdy nevšimli."
"Pořád nevím, o čem to vlastně mluvíš."
"Neznám ho. Obličej jako všechny ostatní - ve všech těch spisech. Bože můj, těch už bylo!"
"Je ti ale nějak povědomý?"
"Možná. Nejsem si jistý."
"Dívej se pořádně. Soustřeďse."
"Dal bych si kafe. Máme nějaké?"
"Zapomněla jsem," omlouvala se Jana. "První pravidlo správného vstávání: kafe. Černé a pořádně silné. Ty jsi vážně Čech až na půdu, Míšo." Zamířila ke stolku za pohovkou, na který úslužný hlídač instaloval kávovar.
"První pravidlo," opakoval Havelock vzrušeně. "První pravidlo?"
"Cože?"
"Kde máš záznam toho Deckerova telefonátu?"
"Naposled jsi ho měl ty."
"Kde je?"
"Tady na stole."
"Kde?"
"Pod tou poslední fotkou. Vpravo."
A teďsi nalej něco k pití - pravidla znáš.
Michael shodil fotografii neznámé tváře se stolu a zmocnil se stránek vytržených z bloku. Konsternovaně na ně zíral.
"Můj ty bože! Pravidla, ta zatracená pravidla!"
Havelock vyskočil a na nejistých nohách se vydal k psacímu stolu.
"Co je?" zajímala se Jana trochu vyjeveně.
"Decker!" vykřikl Michael. "Kde jsou poznámky o Deckerovi?"
"Zrovna tady vlevo. Ten blok."
Havelock listoval v bloku, ruce se mu třásly a jeho nevidoucí oči hledaly ta pravá slova. Nakonec je objevil.
"Divný přízvuk," zašeptal. "Divný přízvuk. Ale jaký?" Uchopil sluchátko a jen tak tak, že se mu podařilo vytočit číslo.
"Sežeňte mi korvetního kapitána Deckera, číslo máte v seznamu."
"Michale, ovládej se."
"Mlč!"
Na druhém konci se ozvalo zvonění; čekání bylo nesnesitelné.
"Haló?" ozval se ženský hlas. "Kapitána Deckera, prosím."
"Bohužel, není tady."
"Pro mě tam je! Tady Cross. Sežeňte mi ho k telefonu."
Uběhlo dvacet vteřin a Michael měl pocit, že se mu rozskočí hlava.
"Co si přejete, pane Crossi?" ptal se Decker.
"Říkal jste něco o divném přízvuku. Co jste tím myslel?"
"Prosím?"
"Ten telefonát! Jak vám volali od Matthiase - někdo, kdo tvrdil, že vám volá jeho jménem! Když jste říkal, že měl divný

přízvuk, myslel jste nějaký cizí - třeba ruský?"
"Ne, to vůbec ne. Měl vysoký hlas a ten přízvuk zněl skoro britsky. Jenomže britský nebyl."
"Dobrou noc, kapitáne."
Michael zavěsil.
A teďsi nalej něco k pití... pravidla znáš... Hele, máme dopito. Nalej si a když už to budeš mít v ruce, kápni i mně. Místní pravidla, vzpomínáš?
Havelock znovu zvedl sluchátko a přitáhl si seznam telefonních čísel. Vytočil jedno z nich; tentokrát mu bylo skoro příjemné čekat - potřeboval se přizpůsobit nové situaci. Bohužel, Poolův ostrov se ozval téměř obratem.
"Tady Cross. Spojte mě s ochrankou, prosím."
Po dvou zazvoněních se ozval důstojník ve službě:
"Kontrola."
"Tady Cross. Prezidentský příkaz, nulová priorita. Potvrďte, prosím."
"Začněte počítat," vyzval ho hlas.
"Jedna, dvě, tři, čtyři, pět, šest..."
"V pořádku, snímače se shodují. O co jde, pane Crossi?"
"Který z vašich důstojníků si asi tak před šesti týdny bral dovolenou z osobních důvodů?"
Ticho se zdálo nekonečné a když konečně přišla odpověď, zazněla jasným a rozhodným tónem člověka, který se ve svých věcech vyzná:
"Máte bohužel špatné informace, pane Crossi. Žádný důstojník ani nikdo jiný o dovolenou nežádal. Nikdo ostrov neopustil."
"Děkuji vám."
Alexandr Veliký... Raymond Alexander! Fox Hollow!

38

"Je to on," prohlásil Michael a naklonil se nad stůl. Sluchátko stále ještě svíral v ruce. "Raymond Alexander je Parsifal."
"Alexander?" Jana odstoupila od stolu a nevěřícně na něj hleděla.
"Musí to být onl Ty jeho slova - ‚pravidla`! ‚Určitá pravidla, další z pravidel.` Pořád nějaká pravidla - bez nich by si snad ani nedokázal život představit! A ten přízvuk nebyl cizí, nebyl ruský. Byla to angličtina z Harvardu třicátých let, kterou Alexander použil při tisících přednášek a ve stovkách rozhovorů. Stručné objasnění názorů, nečekané odpovědi, útok a kryt, útok a kryt. To je celý Alexander!"
"V tom, jak jsi mi ho popisoval," poznamenala Jana, "si dost silně protiřečíš a nemám pocit, že bys mi to dokázal vysvětlit. Chceš ho obvinit z toho, že znal sovětského špióna a nechal to jen tak plavat? Zvlášť, když to byl někdo tak nebezpečný jako náměstek ministerského předsedy?"
"To ti skutečně vysvětlit neumím, ale on ano. A taky nám to vysvětlí. Poslal mě na Poolův ostrov, nakrmil mě pohádkou o důstojníkovi na zvláštní dovolené, který to všechno vyzvonil manželce. Nikdo takový neexistoval - z ostrova nikdo neodjel."
"Třeba se snažil chránit nějakého svého informátora."
"Tak proč lhal? Proč mi to rovnou neodmítl říct? Ne, on chtěl, abych tomu věřil, abych mu přísahal, že ho neprozradím a dobře věděl, že svůj slib neporuším!"
"Co ho k tomu vedlo?" uvažovala Jana. "Vůbec, proč ti o tom říkal? Chtěl tě snad poslat na smrt?"
"To ať nám poví sám." Havelock zvedl sluchátko a stiskl tlačítko domácího telefonu. "Chci auto a doprovod. Pojedeme asi hodinu cesty odtud. Okamžitě." Zavěsil, chvíli se na telefon díval a pak zavrtěl hlavou. "Ne," utrousil nakonec.
"Prezident?" zajímala se Jana.
"Nezavolám mu - aspoň ne hned teď. V tom stavu, v jakém je, by na něj poslal jednotku zvláštního nasazení a nic bychom se nedověděli. Kdybychom Alexandera takhle přimáčkli ke zdi, mohl by si něco udělat."
"Jestli máš pravdu, co nám ještě může říct?"
"Proč to všechno!" vyletěl Michael, otevřel horní zásuvku a vytáhl z ní pistoli Llama. "A jak to provedli," dodal, zatímco kontroloval zásobník a zasouval ho zpátky. "Hlavně nám musí vysvětlit tu nesrovnalost, o které jsi mluvila. Jak mohl oklamat svou milovanou zemi."
"Jedu s tebou."
"Ne."
"Ano! Tentokrát nemáš právo mi to odmítnout. Šlo i o můj život - a o mou smrt. Mám právo být u toho..."
"Právo možná máš, ale já tě nepustím. Ten grázl na tebe ušil boudu, chtěl tě oddělat."
"Chci vědět proč!"
"Povím ti to." Michael se měl odchodu.
"A co když nebudeš moct!" vykřikla Jana a zastoupila mu cestu. "Ano, Michale, podívej se mi do očí! Co když se nevrátíš, víš, že je to docela dobře možné. Vážně toužíš po tom, abych přišla i o ten poslední zbytek rozumu?"
"Byli jsme tam oba, známe to tam - žádná poplašná zařízení, žádní psi ani stráže. A kromě toho mě nečeká. Vrátím se i s ním. A co proboha myslíš tím zbytkem rozumu?"
"Už jsem tě jednou ztratila - milovala jsem tě a najednou jsem o tebe přišla! Myslíš si, že bych ještě dokázala třeba i jenom riskovat, že tě ztratím znovu, aniž bych věděla proč? Co po mně vlastně chceš?"
"Chci, abys zůstala naživu..."

"Nemůžu a nebudu žít bez tebe! Už jsem to zkoušela a vůbec se mi to nezamlouvalo. Ať tam čeká cokoli, čeká to tam na nás na oba a ne jenom na tebe. Nebylo by to fér, Michale, a ty to víš."
"Kašlu na to, jestli je něco fér nebo ne!"
Přitiskl ji k sobě a přitom si uvědomil, že v ruce stále drží pistoli; náhle pocítil strašlivou touhu být konečně někde, kde už by nebyly žádné pistole. Nikdy.
"Jde mi jen o tebe. Vím, co sis prožila, co jsem ti provedl. Chci, abys zůstala tady, abych měl jistotu, že jsi v pořádku. Já taky nemůžu riskovat, že tě ztratím - chápeš?"
"Protože mě miluješ?"
"Hrozně. Šíleně."
"Tak mě zkus respektovat!" vykřikla Jana a trhla hlavou, až se jí světlé vlasy zavlnily na zádech. "Zatraceně, Michale, zasloužím si snad trošku úctyl"
Havelock se jí podíval do očí a spatřil v nich zlost i prosbu zároveň. Máme toho tolik co dohánět.
"Tak pojď," vyzval ji. "Vezmeme si něco na sebe a jedeme."
Jana se obrátila, zašla ke konferenčnímu stolku a posbírala rozházené fotografie.
"Můžeme," prohlásila nakonec.
"Proč to?" divil se Michael a ukázal na fotky.
"Proč ne?" odtušila.
Muž ukrytý vysoko v koruně borovice zasekl ozubené čepele hlouběji do kmene a upravil si bezpečnostní popruh, aby ho tolik netlačil. Najednou v dálce pod sebou zahlédl světla reflektorů, která se blížila po příjezdové cestě od Sterilní Pětky. Přitiskl si k očím infračervený dalekohled a levou rukou vytáhl z kapsy vysílačku. Stiskl přepínač.
"Něco se děje," ohlásil. "Buďte v pohotovosti. Ozvěte se."
"Sever rozumí," zněla první odpověď.
"Jih také," zněla druhá.
Muž si zastrčil vysílačku do koženého pouzdra zavěšeného na krku a zaměřil dalekohled na auto, které právě vyjíždělo z příjezdovky. Byl to buick; zaostřil a obraz začal být zřetelnější.
"Je to náš člověk s tou ženskou," hlásil. "Jedou na sever. Severe, je váš."
"Jsme připravení."
"Jihu, vyjeď a zaujmi pohotoyostní pozici."
"Už jedu. Severe, hlaste se nám. Až budete chtít vystřídat, řekněte."
"Dobrá."
"Moment! Jede za nimi druhé auto... je to ten lincoln a vpředu sedí dva federálové. Dozadu nevidím... teď ano. Nikdo jiný tam není."
"To je doprovod," usoudil jeden z mužů ve voze o dva kilometry dál na sever. "Počkáme, až přejedou."
"Dejte jim náskok," nařídil muž na stromě. "Tihle hoši jsou zvědaví jak opice."
"Jen klid."
Buick na křižovatce zabočil vlevo a lincoln, který se hnal asi sto metrů za ním jako mamutí samice chránící svoje mládě, ho následoval. Obě vozidla zamířila na západ.
V setmělé dílně u čerpací stanice zasyčela hydraulika a auto na zvedáku se sneslo na zem; jeho motor se rozeřval snad ještě dřív, než se kola dotkla podlahy. Řidič zvedl vysílačku.
"Jihu, jedou trasou B. Dej se na západ po souběžné silnici a přidej se k nám po deseti kilometrech."
"Jedu na západ po souběžné," ozvalo se z rádia. "A pospěš si. Uhánějí jako s keserem."

Ve světle reflektorů zazářil bílý plot, který označoval hranici Alexanderova panství. Za několik vteřin už spatřili lampy rozvěšené po stromech, které osvětlovaly dům stojící na konci rozlehlého trávníku. Pak Havelock uviděl to, v co doufal: na příjezdové cestě nestála žádná auta a jen v několika málo oknech se svítilo. Zpomalil a vytáhl z palubní desky mikrofon.
"Doprovode, jsme na místě," oznámil. "Zůstaňte kus dál na silnici. Nikdo jiný tu není a rád bych, aby si náš hostitel myslel, že jsme tu sami."
"Co když nás budete potřebovat?" namítal doprovod.
"Nebudu."
"To nám jaksi nestačí - bohužel, pane."
"Dobře, tak mě uslyšíte. Nebudu se stydět a párkrát vystřelím."
"To by šlo, ale museli bychom stát před domem."
"Chci, abyste zůstali kus stranou."
"Bohužel. Lincolna tady třeba necháme a dojdeme tam pěšky."
Michael pokrčil rameny a uložil mikrofon zpátky na místo: nemělo smysl se dohadovat. Zhasl světlomety, zabočil na příjezdovou cestu a zastavil přibližně patnáct metrů od vchodu.
Pohlédl na Janu. "V pořádku?"
"Víc než kdy v životě. A o můj život mu šlo." Zastrčila si fotografie do kabátu. "Můžeme jít," prohlásila.
Vystoupili, patichu zavřeli dveře a vyšli po širokém schodišti k těžkým dubovým dveřím. Havelock zazvonil; čekání se zase stávalo nesnesitelným. Dveře se otevřely a v nich se objevila překvapená služebná.
"Dobrý večer. Vy jste Enid, že ano?"
"Ano, pane. Dobrý večer. Nevěděla jsem, že pan Alexander čeká návštěvu."
"Jsme staří přátelé," oznámil jí Michael, vzal Janu za paži a uvedl ji dovnitř. "Nepotřebujeme pozvání. To je taky jedno

pravidlo."
"O tomhle jsem nikdy neslyšela."
"Je docela nové. Pan Alexander je v knihovně - jako obvykle touhle dobou?"
"Ano, pane. Povím mu, že jste tady. Obávám se, že jsem přeslechla vaše jméno..."
Ozval se podivný dutý zvuk a pak se halou rozlehl hlas.
"Není třeba, Enid:" Byl to úsečný, vysoko posazený hlas Raymonda Alexandera, vycházející ze skrytého reproduktoru. "Pána Havelocka jsem tak jako tak čekal:"
Michael přelétl očima zdi a sevřel Janinu ruku. "Další pravidlo, Raymonde? Ujistit se, že host je skutečně tím, za koho se vydává?"
"Je docela nové," odtušil hlas.
Havelock s Janou prošli elegantním obývacím pokojem plným starožitností ze všech koutů světa a stanuli před ručně vyřezávanými dveřmi knihovny. Odstrčil ji nalevo, za dveřní rám, a Jana pochopila. Sáhl si pod sako, vytáhl pistoli a podržel si ji u boku, zatímco tiskl kliku; nakonec rozrazil dveře a s připravenou zbraní se přitiskl zády ke zdi.
"Musí to být, Michaeli?"
Havelock se opatrně přesunul do dveří a rychle přizpůsobil zrak matnému nepřímému osvětlení v knihovně. Svítily tu dvě lampy - jedna na psacím stole na odlehlém konci pokoje a druhá, která stála nad koženým křeslem a rozlévala své paprsky na rozježenou hlavu Raymonda Alexandera. Starý bojovník seděl bez pohybu a v bezkrevných rukou svíral sklenici s brandy.
"Pojďte dál," vyzval je a obrátil se k malé skříňce na stolku poblíž. Stiskl tlačítko a někde nad jejich hlavami zhasla televizní obrazovka. "Slečna Karasová je opravdu krásná žena. Nádherná... račte dál, má drahá."
Jana se objevila vedle Michaela. "Jste zvíře," prohlásila. "Něco mnohem horšího."
"Chtěl jste nás oba zabít," pokračovala. "Proč?"
"Jeho ne - jeho nikdy. Michala ne." Alexander se napil. "A o váš život jsme se také nikdy nijak nepokoušeli. Vymklo se nám to z rukou."
"Mohl bych tě za to zabít," zavrčel Michael.
"Opakuji - vymklo se nám to z rukou. Po pravdě řečeno jsme se domnívali, že ji pošlou na odpočinek, vrátí ji do Prahy a časem se na všechno zapomene. Copak to nechápeš, Michaeli - na ní nezáleželo. Šlo jenom o tebe. Museli jsme tě odtamtud dostat a protože oni by tě jen tak nepustili, museli jsme to zařídit tak, abys o to požádal sám, z vlastní vůle. Potřebovali jsme, abys ke své práci cítil takový hnus, takovou bolest, že bys to už nedokázal snést. Vyšlo to. Dal jsi výpověď. Bylo to nutné."
"To proto, že jsem tě znal," pravil Havelock. "Protože jsem znal člověka, který dovedl svého nemocného přítele k šílenství a udělal z něj komickou figurku - Boha s prstem na atomové spoušti. Znal jsem toho, kdo takhle naložil s Antonínem Matyášem. Znal jsem Parsifala."
"Tak tohle jméno si vymysleli? Parsifal? Jenomže tenhle neléčí rány, ten je naopak otevírá."
"Proto jsi to taky udělal, ne? Věděl jsem, kdo jsi."
Alexander zavrtěl hlavou a na okamžik zavřel oči. "Ani na mně nezáleželo. Antonín na tom trval - byl tebou prostě posedlý. Z celého jeho rozpadlého vědomí jsi mu zbyl jedině ty."
"Jenže ty jsi věděl, jak to zařídit. Znal jsi sovětského agenta, který seděl tak vysoko ve vládě, že se z něj mohl stát ministerský předseda - a nebýt Costa Brava, snad by se z něj i stal! Věděl jsi, kde ho hledat, znal jsi jeho jméno, a spojil ses s ním!"
"S Costa Brava jsme neměli nic společného! Dověděl jsem se o tom teprve, když jsem se na tebe ptal. Nechápali jsme to, dokonce nás to šokovalo."
"Matthiase ne. Toho už nemohlo šokovat nic."
"Tehdy nám došlo, že se nám věci vymkly z rukou."
"Ne vám! Tobě!"
Starý novinář opět znehybněl a prsty svíral sklenici. Podíval se Michaelovi zpříma do očí a odpověděl: "Ano. Věděl jsem to."
"A proto jsi mě poslal na Poolův ostrov, aby mě tam zabili jakmile bych byl mrtvý, dalo by se mi přišít cokoliv."
"Ne!" Alexander zuřivě zavrtěl hlavou. "Nikdy mě ani nenapadlo, že bys tam skutečně jel, že by ti to dovolili."
"Ta tvoje povídačka o manželce nějakého vojáka, která ti něco napovídala, byla lež od začátku do konce. Ten ostrov nikdo neopustil. Jenomže já ti věřil a ještě jsem ti dal slovo, že o tom nikomu nepovím - a nikomu jsem taky nic neřekl, ani Bradfordovi."
"Ano, ano. Chtěl jsem tě přesvědčit, i když ne zrovna takhle. Chtěl jsem, abys šel výš, použil své obvyklé prameny a donutil je, aby ti řekli pravdu... A jakmile by ses dověděl celou pravdu, mohl bys porozumět. Mohl bys to celé zastavit... beze mne."
"Jak? Proboha, jak?"
"Myslím, že vím jak, Michale," vmísila se Jana a položila mu ruku na rameno. "Skutečně myslel ‚my`, ne ‚já`. Tenhle muž není Parsifal. Možná je to jeho přisluhovač, ale ne samotný Parsifal."
"Je to pravda?" zeptal se Havelock.
"Nalej sobě a slečně Karasově něco k pití, Michaeli. Pravidla znáš. Chci ti něco vyprávět."
"K pití si nedáme nic. A tvoje pravidla už neplatí."
"Tak si aspoň sedni a dej pryč tu pistoli. Nemáte se čeho bát - ode mě rozhodně ne. Už ne."
Havelock pohlédl na Janu, přikývl a zavedl ji ke dvojici křesel přímo naproti Alexanderovi. Posadili se, Jana vytáhla z kabátu fotografie a položila si je do klína; Michael zasunul pistoli do kapsy.

"Tak do toho," vyzval starce úsečně.
"Před několika lety," začal novinář s pohledem upřeným na sklenici, "jsme já a Antonín spáchali zločin. Zdálo se nám, že jsme provedli něco tak strašného, že ani ten nejtvrdší trest by pro nás nebyl dost tvrdý. Nechali jsme se oklamat - myslím, že se říká ‚navěsit si bulíky na nos`. Byli jsme podvedeni, zrazeni. Jenomže už to, že se nám dvěma - pragmatickým intelektuálům - mohlo něco takového stát, nás dohánělo k šílenství. Nicméně se to stalo." Alexander vyprázdnil sklenku a postavil ji na stolek poblíž křesla. "Nevím, jestli to bylo kvůli tomu, že jsem se přátelil s Matthiasem, nebo kvůli mému postavení ve městě - měl-li jsem kdy jaké - každopádně mi jednoho dne zavolal z Toronta nějaký člověk a povídá, že dostal falešný pas a že letí do Washingtonu. Byl to sovětský občan, vzdělaný člověk těsně po šedesátce, dost vysoko postavený úředník sovětské vlády. Měl v úmyslu zběhnout a požádal mě, jestli bych ho nemohl seznámit s Anthonym Matthiasem." Novinář se předklonil a oběma rukama sevřel opěradla křesla. "Víte, v té době všichni věděli, že Antonína čeká rychlý vzestup; jeho vliv stále rostl s každým článkem, s každou návštěvou Washingtonu. Zprostředkoval jsem setkání - konalo se právě zde, v této místnosti." Alexander se znovu opřel a zahleděl se do země. "Ten muž nám mohl nabídnout mnoho zajímavého, hlavně informace o vnitřních sovětských záležitostech. Za měsíc už pracoval u naší vlády. Tři roky poté se Matthias stal zvláštním poradcem prezidenta a za další dva roky ministerským předsedou. Ten Rus, co přijel z Toronta, dělal dál pro vládu a jeho schopnosti si všichni pochvalovali, takže jako referent pro východní blok nakonec zpracovával spoustu přísně tajných materiálů."
"Kdy jste na to přišli?" zajímal se Havelock.
Novinář zvedl oči. "Před čtyřmi lety. A zase v téhle místnosti. Ten zběh nás požádal o setkání a tvrdil přitom, že nám potřebuje sdělit něco důležitého, co nesnese odkladu, a proto máme zrušit na ten večer všechny svoje schůzky a vyslechnout ho. Seděl právě v tom křesle, kde teď sedí slečna Karasová, a pověděl nám pravdu. Ve skutečnosti je sovětským agentem a během posledních šesti let pravidelně odesílal do Moskvy všechny důležité informace, které mu prošly pod rukama. Ovšem něco se stalo a on už dále nemůže svou funkci plnit; připadá si starý a unavený, ten dvojí tlak už nesnese. Přál si zmizet ze scény."
"A vzhledem k tomu, že ty a Antonín - dva pragmatičtí intelektuálové - jste měli na svědomí šestileté řádění špionáže přímo ve vládě, dostal vás přesně tam, kde vás chtěl mít," pravil Michael ostře. "Bože nedopusť, aby na dva tak velké muže padlo nějaké podezření!"
"To s ním mělo samozřejmě taky co dělat, ale existoval ještě jeden dobrý důvod. Anthony Matthias byl právě na vrcholu, přetvářel celosvětovou politiku, pomáhal uvolňovat napětí a dělal tak ze světa bezpečnější místo, než kdy předtím. Takové odhalení by mělo strašlivé následky - nejenže by to odrovnalo jeho samého, ale i všechno, co pro blaho téhle planety vytvořil. Sám jsem mu to takhle vysvětloval."
"Určitě nedalo velkou práci ho přesvědčit," uškliól se Havelock.
"Větší, než by sis myslel," ohradil se Alexander unaveným hlasem. "Zřejmě zapomínáš, jaký byl."
"Třeba jsem to nikdy pořádně nevěděl."
"Říkal jste, že tohle byl jenom jeden důvod. Jaký byl ten druhý?" vmísila se Jana.
Novinář na ní spočinul zraky. "Ten člověk dostal rozkaz, který nemohl - a nechtěl - splnit. Nařídili mu, aby se připravil na to, že zanedlouho obdrží několik šokujících zpráv z východního bloku, které má předložit takovým způsobem, aby Matthiase donutil vyhlásit námořní blokádu Kuby a brannou pohotovost."
"Jadernou taky?"
"Jistě, slečno Karasová. Raketová krize z dvaašedesátého v bleděmodrém, jenže tentokrát mnohem nebezpečnější. V těch zprávách měly být fotografie pobřeží Kuby posetého nukleárními zbraněmi - jasná příprava k útoku."
"Proč?" nechápala Jana.
"Měla to být past," odpověděl Michael. "Jakmile by do ní vlezl, skončil by."
"Přesně tak," přisvědčil Alexander. "Antonín přivede celou armádu Spojených států na pokraj války a v tu chvíli Kuba uspořádá den otevřených dveří pro vojenské experty z celého světa: ‚Jen se podívejte, vždyť tu nic takového nemáme`. Anthony Matthias bude zesměšněný, pro všechny se z něho stane hysterický panikář - něco, co nikdy nebyl - a všechna jeho geniální jednání půjdou do háje. A samozřejmě i blaho světa, kterému měla sloužit."
"Tenhle ruský agent," namítla Jana, "byl přece profesionál. A přesto odmítl splnit rozkaz. Řekl vám důvod?"
"Mluvil docela dojemně. Podle něj byl Anthony Matthias příliš cenný na to, aby bylo možné jej obětovat zvůli nějakých horkých hlav z Moskvy."
"Vojennaja," připomněl Havelock.
"Takže zprávy přišly a nikdo si jich ani nevšiml. K žádné krizi nedošlo."
"Kdyby to Matthias nevěděl, uvěřil by těm zprávám?" zeptal se Michael. ,
"Někdo by ho k tomu přinutil. Svědomití pracovníci oddělení by se polekali, možná by přišli za někým - třeba za mnou pokud by jim vůbec napřed neřekli, co mají dělat. Antonín si zavolal sovětského velvyslance k důvěrnému rozhovoru a v Moskvě vyměnili pár lidí."
"Vrátili se," podotkl Havelock.
Novinář zamrkal; jeho poznámce nerozuměl a nesnažil se předstírat opak. Pokračoval. "Takže ten člověk, který zradil nás, ale nechtěl zradit nějaké své přesvědčení, zmizel. Antonín mu to umožnil. Dali mu nové jméno, nový život, aby unikl těm, co by ho možná chtěli zabít"
"Jenže on se vrátil taky," připomněl Michael.
"Vlastně ani nikdy neodešel. Samozřejmě, vrátil se. Asi tak za rok mě nečekaně navštívil a že prý se mnou potřebuje mluvit. Ne v téhle místnosti - v domě nechtěl nic říct a mně to tak docela vyhovovalo. Dobře jsem si vzpomínal na ten večer, kdy se nám přiznal k tomu, co udělal. Bylo pozdě odpoledne a tak jsme se procházeli po zahradě - dva staří pánové, kteří se pomalu šourají po cestičkách, jeden k smrti vyděšený a druhý svým způsobem posedlý." Alexander se

odmlčel. "Dal bych si ještě trochu brandy. Není to pro mě lehké."
"Já si nedám," prohlásil Michael.
"Kde ji máte?" zeptala se Jana, vstala a sebrala se stolu sklenici.
"V měděném baru," ukázal stařec. "Tam u zdi."
"Pokračuj," vyzval ho Havelock netrpělivě. "Ona tě slyší, oba tě posloucháme."
"Myslel jsem to vážně, já tu brandy vážně potřebuje... Nevypadáš dobře, Michaeli. Jsi unavený, neoholený a pod očima máš kruhy. Měl bys na sebe dávat větší pozor."
"Budu si to pamatovat."
Jana se vrátila. "Tady máte," podala Alexanderovi sklenici a usedla do svého křesla.
Tehdy si Havelock poprvé všiml, jak se Alexanderovi třese ruka. Dokonce musel držet sklenku oběma rukama, aby ji neupustil.
"Svým způsobem posedlý. Tam jsi skončil."
"Ano, vzpomínám si:" Alexander se napil a pohlédl na Janu. "Děkuji."
Přikývla. "Prosím, pokračujte."
"Samozřejmě... Procházeli jsme se po parku, když se najednou zastavil a povídá: ‚Musíte teď udělat, co vám řeknu, protože máme příležitost, jaká se už nikdy nenaskytne.` Odpověděl jsem mu, že nemám ve zvyku vyhovovat takovým žádostem, aniž bych věděl, o co se jedná. On na to, že to není žádost, ale příkaz, a kdybych snad neuposlechl, vyjde najevo, jakou roli jsme s Matthiasem sehráli v jeho špionážní činnosti. Oba nás odhalí a zničí. Přesně toho jsem se nejvíc obával hlavně kvůli Matthiasovi, pochopitelně, i když bych lhal, kdybych tvrdil, že sám jsem nahnáno neměl."
"Co po tobě chtěl?" chtěl vědět Havelock.
"Měl jsem se stát Boswellem a ve svých zápiscích zachytit sestup a pád člověka, který má takovou moc, že může zničit celý svět. Mým Samuelem Johnsonem neměl být nikdo jiný než Anthony Matthias a smyslem toho všeho bylo varovat svět: ‚Něco takového se už nikdy nesmí stát, žádný jedinec by už nikdy neměl dostat do rukou takové pravomoci."`
"Udělali jsme z něho Boha, i když nám nebe nepatří," poznamenal Michael a vzpomněl si na Berquistova slova.
"Dobře řečeno." Novinář přikývl. "Skoro bych si přál, abych tu větu napsal sám. Ovšem, jak praví Wilde - možná to napíšu, pokud k tomu dostanu příležitost."
"Ten Rus," zajímala se Jana, "vám to odpoledne řekl, co se děje s Matthiasem?"
"Ano. Vídal ho, stýkal se s ním a poznal příznaky. Ohnivé řeči následované pláčem, neustálá snaha ospravedlnit svoje činy, falešná skromnost, která měla jenom zdůraznit jeho úspěchy ... rostoucí podezíravost. Na veřejnosti však pořád vystupoval normálně. Taky mu vypovídala paměť, hlavně zapomínal na své prohry a pokud mu je někdo připomněl, dával je za vinu jiným... Pochopil jsem a všechno jsem sepsal. Každý týden jsem jezdil do Shenandoah..."
"V neděli?" přerušil ho Havelock.
"Ano, každou neděli."
"Decker?"
"Ano, samozřejmě, kapitán Decker. Tou dobou už ten, komu říkáte Parsifal, přesvědčil Antonína, že všechny jeho představy a snahy vyžadují, aby získal naprostou nadvládu nad světem. Nazývali to ‚hlavní plán`... a zároveň našli někoho, kdo jim mohl poskytnout všechna potřebná fakta."
"Rozhodující šachové utkání," podotkl Michael.
"Ano. Decker jezdil zadem a setkával se s Matthiasem v domku, do kterého chodil, když chtěl být sám."
"Srub," doplnil Havelock. "Má tam ukrytý magnetofon, který reaguje na lidský hlas."
"Právě," souhlasil Alexander šeptem. "Nikdy to nezklamalo. A později, když už Matthias s... Parsifalem hráli tu strašlivou hru, bylo to ještě o to hroznější, že se Matthias mohl něčeho takového účastnit. A nejhorší na tom bylo, že se z Matthiase stával válečný jestřáb, geniální vyjednávač, který už neviděl Parsifala, ale skutečně se mu zdálo, že jedná s ruskými vědci a generály nebo s čínskými armádními komisaři. V těch chvílích je skutečně viděl, seděli s ním u jednoho stolu. Byly to vlastně takové psychoterapeutické seance, ovšem sloužily ke zhoršení jeho stavu. Vždycky, když skončily, bylo mu o něco hůř a oči za těmi svými brýlemi měl o něco šílenější. Vypadal jako někdo, kdo se nafetoval a teď má kocovinu. Stále se to zhoršovalo, jenže tehdy ještě dokázal ten dvojí život vést... Všechno jsem to viděl a zapsal."
"A kdy došlo na mě?" zajímal se Havelock. "A proč?"
"O tebe šlo vlastně pořád. Na stole měl tvoje fotografie, dokonce i ve Srubu. Album z vašeho společného výletu do Kanady."
"Vida, na to jsem už zapomněl," přiznal se Michael. "Už je to dávno. Tehdy jsem byl na vysoké a Antonín mi dělal konzultanta."
"Byl pro tebe daleko víc. Představoval jsi pro něj syna, kterého nikdy neměl, který s ním mluvil rodným jazykem a připomínal mu jinou dobu a jinou zemi." Alexander zvedl hlavu a pohlédl Havelockovi do oči. "Především jsi pro něj byl syn, který odmítl uznat, že jeho představy a světová řešení jsou správná. Nedokázal tě přesvědčit. Pořád slyšel tvůj hlas, který mu říkal, že se mýlí, a to nesnesl. Nesnesl, když mu někdo tvrdil, že nemá pravdu - a zvlášť ne ty."
"Taky pravdu neměl. Věděl, že bych mu to řekl."
"Občas zabloudil očima ke tvým fotografiím a najednou jako by tě skutečně viděl, mluvil s tebou a tvoje argumenty a tvoje zlost ho trápily. Zřejmě se tě bál... natolik, že by mohl se vším praštit."
"Takže jste mě museli odstranit."
"Odsunout tě někam, odkud bys k němu už nemohl. Do té doby jsi pracoval u vlády a tudíž jsi byl součástí jeho každodenní reality. Z té jsme tě museli vystrnadit. Začínal se tím užírat, nedokázal se přenést přes tvůj rušivý vliv. Musel jsi jít z cesty jinak by to nešlo."

"A Parsifal věděl jak na to," pronesl Michael hořce. "Znal ve vládě špióna - spojil se s ním a řekl mu, co a jak."
"S tím jsem neměl nic společného. Věděl jsem, že něco podniká, ale vůbec jsem netušil co... S Antonínem jsi mluvil o slečně Karasové, o tom, jak ji máš rád a jak by ses po všech těch letech rád usadil. Společně s ní. Bylo pro tebe důležité změnit zaměstnání. Už ses rozhodl."
"Mysleli jste si, že odejdu i bez ní? Proč?"
"Parsifal měl s takovými věcmi zkušenosti," odpověděla Jana. Vybrala jednu fotografii a podala ji Michaelovi. "Klinický psycholog pracující pro KGB. Muž jménem Alexej Kaljazin ten, který ti připadal tak povědomý."
"Já ho neznám!" bránil se Havelock, vstal z křesla a obrátil se k Raymondu Alexanderovi. "Kdo to je?"
"Nechtějte po mně, abych to jméno vyslovil," šeptal novinář, potřásal hlavou a choulil se do křesla. "Neptejte se mě. Nechci s tím nic mít."
"Už s tím máš víc než dost!" zařval Michael a hodil fotografii Alexanderovi do klína. "Jsi přece Boswell!... Moment." Michael pohlédl na Janu a pronesl: "Byl to zběh. Zapomeňme na to, že dělal volavku, ale byl to zběh. Musel by být někde zapsaný!"
"Všechny zápisy o zběhnutí Alexeje Kaljazina byly zničeny," vysvětloval Alexander. "Všechny spisy se skartovaly a objevil se úplně nový člověk s novým jménem."
"Přirozeně. Jen aby na našeho velikána nepadl ani stín pochybností!" Havelock přistoupil k Alexanderovu křeslu, chytil ho za klopy a povytáhl. "Kdo to je? Mluv!"
"Podívej se na tu fotku." Alexander se třásl na celém těle. "Jen se na ni podívej. Odmysli si většinu vlasů a obočí, přidej hodně vrásek kolem očí a na tváři... a prošedivělou bradku."
Michael hrábl po fotografii a zahleděl se na ni.
"Zelienski Leon Zelienski!"
"Myslel jsem, že to pochopíš sám, beze mne. Rozhodující šachové utkání... nejlepší hráč šachu, jakého Antonín poznal."
"Vždyť to není Rus - je to Polák! Bývalý profesor z Berkeley, kterého sem přivezli z univerzity ve Varšavě!"
"Nové jméno, nový život, odpovídající papíry. Bydliště ve vystrkově ani ne pět kilometrů od Matthiase. Antonín vždycky věděl, kde ho hledat."
Havelock si přitiskl ruce na spánky ve snaze zmírnit bodavou bolest hlavy. "Ty... ty a Zelienski. Dva senilní dědkové! Víte vůbec, co jste natropili?"
"Vymklo se nám to z rukou."
"Nikdy jste to v rukou neměli! Jakmile se Zelienski obrátil na toho špióna, prohráli jste všechno! Všichni jsme prohráli! Copak nechápeš, co se děje? Myslel sis, že to skončí jen nějakým varováním? Copak jsi ho nemohl zastavit? Věděl jsi, že Matthias je na Poolově ostrově... jak ses to dověděl?"
"Od jednoho doktora - byl z toho úplně vedle."
"Takže jsi věděl, že ho prohlásili za šílence! Jak jsi v tom mohl ještě pokračovat?"
"Právě jsi to sám řekl. Nemohl jsem ho zarazit. Neposlechl by mne - nikdy mě neposlechne. Je stejně šílený jako Antonín. Má spasitelský komplex - já jsem vaše cesta, já jsem vaše světlo!"
"A tys mu k tomu dopomohl svým jménem a podporou v tisku! Co jsi proboha za člověka?"
"Zkus mě pochopit, Michaeli. Ten člověk mě přitlačil ke zdi. Zelienski mi řekl, že jestli za někým půjdu a jestli ho bude chtít někdo sebrat, prostě nezavolá z budky na určité číslu - jak to dělá každý den - a ty takzvané jaderné smlouvy podepsané Anthonym Matthiasem poputují do Moskvy a do Pekingu."
Havelock sledoval nejisté zelené oči starého novináře. "Ne, Raymonde, to není všechno. Nedokázal sis představit, že by tě odhalili, že by tě vláčeli blátem. Jsi jako Antonín - nedokážeš si přiznat vlastní chyby a zodpovídat se z nich. Slepý, ale vševědoucí Teiresias, který vidí to, co jiní nevidí - mýtus, který musíš za každou cenu udržet."
"Podívej se na mě!" zařval Alexander a roztřásl se po celém těle. "Už s tím žiju rok! Co bys udělal ty?"
"Bůh ví. Můžu jen doufat, že bych se s tím vyrovnal líp než ty... nevím. Nalej si pořádného panáka, Raymonde. Udržuj si svůj mýtus, opakuj si pořád dokola, že jsi neomylný. Třeba ti to pomůže - a třeba na tom už vůbec nebude záležet. Zemřeš s úsměvem na rtech. Jen do toho!" Michael se obrátil k Janě. "Vypadneme odtud," vyzval ji. "Máme před sebou dlouhou cestu."
"Jih volá Sever, slyšíte?"
"Sever slyší. Co se děje?"
"Jdi k telefonu a zavolej Viktora. Něco se stalo. Ti dva vyběhli z domu a prohodili pár slov s doprovodem. Před chvílí odjeli na západ - s cihlou na plynu."
"Neztrať je."
"Bez obav. Doprovod nechal lincolna stát o kus dál a k baráku došli pěšky. Přilepili jsme jim na spodek vysílačku a ta jen tak nespadne. Máme je."

39

Noční obloha se dělila na dvě poloviny: za nimi svítil měsíc a před nimi se táhla černá mračna. Oba automobily se řítily po okresních silnicích; muži v lincolnu plnili svůj úkol, aniž by měli nejmenší tušení, o co jde, zatímco Michael a Jana to věděli až příliš dobře a to jim nahánělo strach.
"Žádná pravidla už neplatí," prohodil Michael. "S tímhle se nikdy nikdo nesetkal."
"Jediné, co víš, je, že se dokáže točit jako korouhvička. Poslali ho sem za nějakým účelem a on klidně přešel na druhou stranu."

"Nebo snad klopýtl? Alexander přece tvrdil, že Zelienski - Kaljazin prohlašoval, jak se cítí starý a unavený, že se pro takové věci už nehodí. Třeba s tím prostě praštil a vyhledal azyl."
"Až do chvíle, kdy si našel jiný úkol," připomněla Jana. "Pro člověka v jeho věku to musela být docela zabíračka. Už je mu přes sedmdesát, ne?"
"Tak nějak."
"Zamysli se nad tím. Třeba tu ještě nějakou dobu pobude, ale třeba také ne. A jak se konec blíží, dotyčný zjistí, že objevil něco, co podle něj svět nutně potřebuje - poučku, podle které by se měl řídit. Co bys udělal ty na jeho místě?"
Havelock na ni vrhl rychlý pohled. "To mě právě děsí. Jak ho mám přesvědčit?"
"To bych taky ráda věděla." Jana pohlédla na přední sklo, po němž stékaly vodní kapky. "Vjeli jsme do deště," poznamenala.
"Ledaže by existovalo nějaké řešení," uvažoval Michael a zapnul stěrače. "Vyměnit jednu poučku za druhou."
"Cože?"
"Vlastně nevím. Žádná pravidla neplatí." Havelock sáhl po mikrofonu. "Doprovod? Jedete za námi?"
"Vzdálenost dvě stě metrů, Sterilní Pětko."
"Zpomalte a protáhněte to aspoň na dva kilometry. Už tam brzo budeme a spousta lidí by se mohla domáknout, co jste zač. Nerad bych někoho vyplašil. Kdyby se o vás dověděl ten člověk, za kterým jedeme, nedokážu si ani představit následky."
"Dva kilometry je moc," namítal doprovod.
"Je mi líto, ale tohle je rozkaz. Držte se z dohledu. Víte, kam jedeme - jeďte prostě po té horské silnici, jak jsem vám ji popsal. Senekovo něco. Je to asi kilometr od vjezdu. Budeme tam."
"Nevadilo by vám, pane, kdybyste ten rozkaz zopakoval?"
Michael poslechl. "Je vám to jasné?"
"Jistě, Sterilní Pětko. Taky jsme si to nahráli."

Zašpiněný vůz vjel do deště a liják začal smývat s karosérie prach a bláto. Řidič právě vybíral dlouhou zatáčku, když se rozsvítila červená kontrolka na vysílačce.
"Přešli jsme na jinou frekvenci," poznamenal spolujezdec a sáhl po mikrofonu. "Ano?"
"Jih?"
"Jsme to my."
"Tady Viktor. Blížím se k Warrentonu po Šestašedesátce. Kde jste vy?"
Muž s mikrofonem si prohlédl mapu, kterou měl rozloženou na kolenou. "Severně na Sedmnáctce, směrem na Marshall. Ve Warrentonu se můžeme setkat."
"Stav?"
"Normální. Až dojedou do Marshallu, buďto pojedou dál na sever po Sedmnáctce, nebo zahnou na západ po Front Royal. Začíná se to tady vlnit; vjíždíme do hor."
"Na obou cestách máme svoje lidi. Potřebuju vědět, kudy pojedou a jaká je vzdálenost mezi nimi a doprovodem. Používejte tenhle kanál. Měl bych vás dohonit během čtvrt hodiny."
"Co bude dál?"
"To nechte na mně."
Blondýn sedící v hnědém voze před restaurací Blue Ridge se opřel na sedadle, v ruce držel mikrofon a očima zkoumal silnici. Zmáčkl tlačítko.
"Tady Front Royal," ohlásil se. Kolem se prohnal tmavý buick. "Jsou tu na čas a mají naspěch."
"Jak daleko za nimi je lincoln?" ptal se hlas z reproduktoru.
"Zatím ho nevidím."
"Určitě?"
"Nikde žádná světla. Kdyby se nějaký blázen vydal do tohohle počasí, určitě by nejel bez světel."
"To není normální. Hned se ozvu."
"Stejně je to vaše vysílačka."
Blondýn odložil mikrofon a z vedlejšího sedadla si vzal balíček cigaret. Jednu vytáhl, vložil si ji mezi rty a škrtl zapalovačem. Uběhlo půl minuty a Lincoln Continental stále nikde; kromě provazů deště nebylo vidět nic. Čtyřicet pět vteřin: nic. Minuta. Z reproduktoru se ozval hlas: "Front Royal, kde jste?"
"Čekám tady. Říkal jste, že se ještě ozvete."
"Doprovod už přejel?"
"Ne. Kdyby se objevili, hned bych to hlásil... Moment. Zůstaňte na příjmu. Třeba to budou oni." Ze zatáčky se vynořila světla a o pár vteřin později se kolem něj prohnal dlouhý černý vůz. "Byli to oni. Jedu za nimi."
Blondýn se vztyčil na sedadle a vyrazil s autem na silnici.
"Hned se vám ozvu," slyšel z reproduktoru.
"To říkáte pořád," ušklíbl se blonďák a šlápl na plyn. Očima propátrával tmu a vodu před sebou: nakonec v dálce zahlédl koncová světla lincolnu a ulehčeně si vydechl.
"Front Royal?" V reproduktoru zapraskalo.
"Tady jsem, milánku."
"Přejděte na sedmnáct set dvacet megahertzů. Dostanete zvláštní instrukce."
"Provádím."
Blondýn stiskl kovové tlačítko a na přístrojové desce vysílačky se objevily číslice. "Tady Front Royal," ohlásil se.

"Mne ještě neznáte, Front Royal."
"Potěšení je na mé straně, kámo."
"Kolik máš dostat za dnešní večer?" zeptal se neznámý. "Když už tě neznám, tak to nejspíš víš dost dobře."
"Vyznáš se?"
"Dost. Jak to bude s penězi?"
"Už jsi je dostal."
"Za to, co chceš teď, ne."
"Jsi bystrý."
"A ty průhledný."
"Ti v tom velkým autě před tebou vědí, kam to jejich maličké jede - co myslíš?"
"Jasně. Jedou za nima dost daleko - a zvlášť v tomhle počasí."
"Myslíš, že by ses mezi ně mohl zapasovat?"
"Možná. Co potom?"
"Prémie."
"Za Co?"
"To maličké někde zastaví. Nerad bych, aby se tam ti velcí ochomýtali."
"Tak to bude sakra pořádná prémie, pane Neznámý. Jedou v lincolnu."
"Šestimístný," zněl hlas. "Neopatrný řidič - velice neopatrný a velice přesný."
"Jasan, milánku."
Arthur Pierce projížděl kolem starého auta asi osm kilometrů od vjezdu na Front Royal. Zvedl mikrofon a naladil frekvenci 1720.
"V pořádku, Jihu, tady jsou instrukce. Vy zůstanete se mnou a všichni ostatní mají padla. Poděkujte jim za účast a že se ozveme."
"A co Sever? Mají dlouhou cestu."
"Chci, aby se vypořádali s námořníkem. Dříve nebo později dnes, zítra nebo pozítří - ho stejně pustí. Jakmile se to stane, okamžitě zlikvidovat. Nechceme, aby mluvil."

Havelock zastavil a spustil okénko, aby přes déšť lépe viděl na tabulku přitlučenou na strom. Byla to ta, kterou hledal:
SENECŮV PRŮSMYK
SLEPÁ ULICE
Dvakrát vezl Leona Zelienského domů: jednou odpoledne, kdy se staříkovi porouchalo auto, a podruhé o několik let později, za podobné noci, jako byla ta dnešní, kdy se Matthias obával, jestli Leon neuvízl v blátě. Zelienski v něm tenkrát neuvízl, zato Michael ano a čekala ho dlouhá a strastiplná pěší túra zpátky k Antonínovi. Tu silnici si dobře pamatoval.
Kdysi vezl domů Leona Zelienského a teď si jel pro Alexeje Kaljazina. Pro Parsifala.
"Tudy," ukázal Havelock a zabočil na dlážděnou cestu, na jejímž povrchu zbývalo jen pár asfaltových záplat. "Když pojedeme prostředkem, mělo by se nám to podařit."
"Tak jeď prostředkem," poradila Jana.
Poskakovali po nerovné silnici a pneumatiky odhazovaly štěrk do noci a do deště. Jízda nijak nepřispívala k tomu, aby se uklidnili a mohli rozumně uvažovat o následujícím rozhovoru. S Raymondem Alexanderem mohl Michael jednat drsně, protože věděl, že má pravdu - aspoň částečně. Začínal chápat druhý důvod novinářova strachu, který ho dohánět na pokraj hysterie: Zelienského výhrůžka byla naprosto jasná. Pokud Alexander Rusa vyzradí nebo se mu nějak připlete do cesty, Zelienski prostě nezavolá z budky a to bude znamení pro ty, kdo odešlou dohody do Moskvy a do Pekingu.
Zelienského navíc není možné zdrogovat, aby prozradil, na jaké číslo volá: v jeho věku by to znamenalo příliš velké riziko. Stačil by jediný kubický centimetr navíc a srdce by mu vypovědělo službu; číslo by bylo ztraceno. Zbývala jenom slova - jenomže jak jednat s člověkem, který chtěl spasit svět tím, že ho málem zničil? S takovým se nedá jednat rozumně, protože nevidí nic než svůj převrácený obraz skutečnosti.
Napravo od nich se ze tmy vyloupl malý domek, sotva větší než chatrč, vystavěný z těžkého kamene. Blátivá příjezdovka končila u přístřešku, pod nímž stálo otlučené auto. Z arkýře se linulo světlo.
Havelock vypnul světlomety a obrátil se k Janě. "Tady to všechno začalo," prohlásil. "V mozku člověka, který sedí tam uvnitř. Všechno - od Costa Brava až po Poolův ostrov, od Col den Moulinets po Sterilní Pětku. Všechno je jeho dílo."
"Může to tady taky skončit, Michale?"
"Můžeme se o to pokusit. Jdeme."
Vystoupili z auta a přebrodili blátivou cestu; kolem kotníků se jim řítily potůčky vody. Dorazili k přístavku, kde našli dveře s jediným betonovým schodem. Havelock letmo pohlédl na Janu a zaklepal.
Za chvíli se dveře otevřely a před nimi stál vetchý, shrbený stařík s řídkými vlasy a prošedivělou bradkou. Když spatřil Havelocka, pootevřel v údivu ústa a rty se mu roztřásly.
"Michale," zašeptal.
"Ahoj, Leone. Mám tě pozdravovat od Antonína."

Blondýn si také všiml tabulky; jediné, co ho z nápisu zajímalo, byla slova SLEPÁ ULICE. Nic jiného vědět nepotřeboval. Stále se zhasnutými reflektory zajel s vozem na silnici a zastavil na pravé straně vozovky, motor puštěný na volnoběh. Rozsvítil reflektory a zpod kabátu vytáhl velkou pistoli s tlumičem. Příkazy pana Neznámého pochopil

naprosto přesně a lincoln sem dorazí co nevidět.
Tady je! Vynořil se asi o dvě stě metrů dál na výjezdu z dálnice. Blondýn uvolnil ruční brzdu a začal šněrovat po silnici jako neopatrný, nejspíše opilý šofér. Limuzína opatrně zpomalila a uhnula co nejvíce vpravo; blondýn přidal plyn a začal sebou zmítat ještě divočeji. Lincoln začal troubit; když byl od něj asi patnáct metrů, blondýn sešlápl plyn až k podlaze a otočil volantem doprava a pak doleva.
Ozval se rachot nárazu a přední maska hnědého vozu se zabořila do levých zadních dveří lincolnu.
"Buzeranti!" zařval blonďák otevřeným okénkem. "Panebože, já krvácím! Teče mi krev z břicha!"
Oba muži vyskočili z limuzíny a v oslňujícím světle reflektorů se rozběhli k hnědému vozu. Blondýn se vyklonil z okénka a vypálil. Dvě rány naprosto stačily.

"Mám ti říkat Leone nebo Alexeji?"
"Já tomu nevěřím!" křičel starý Rus. Seděl před krbem a vodnaté oči upíral na Havelocka. "Ta jeho nemoc je nevyléčitelná! Nedávali mu žádnou naději!"
"Málokdo má takovou vůli - a takový mozek - jako Antonín. Nikdo neví, jestli bude někdy úplně v pořádku, ale hodně se už zlepšil. Léky i elektrošoky pomohly - teď aspoň vnímá a stydí se za to, co provedl."
Havelock se posadil na židli naproti Zelienskému-Kaljazinovi. Jana zůstala stát u dveří do kuchyně.
"To se nemohlo stát!"
"Povídám, na světě nikdy nežil člověk jako Matthias. Chtěl se mnou mluvit, a tak mě poslali na Poolův ostrov a on mi všechno vylíčil. Jenom mně."
"Poolův ostrov?"
"Tam ho léčí. Tak jak ti mám říkat, příteli - Leon pebo Alexej?" zeptal se Michael.
Kaljazin zavrtěl hlavou. "Nikdy jsem nebyl Leon. Vždycky Alexej."
"Jako Leon Zelienski sis nežil špatně."
"Nucený azyl, Michale. Jsem Rus a nic víc. Prostě azyl."
Havelock si s Janou vyměnili pohledy; její oči mu prozradily, že nejenže souhlasí, ale dokonce obdivuje strategii, kterou tak znenadání zvolil.
"Přešel's na naši stranu, Alexeji."
"Nepřešel jsem nikam. Jenom jsem utekl před... před lidmi, kteří mi ruinovali vlast, zpronevěřovali se svému přesvědčení, zbytečně zabíjeli a hnali se jen za mocí. Věřím v náš systém, Michale, ne v ten váš. Oni ovšem ne - místo slov by brzy došlo na zbraně a nakonec by se ani nezjistilo, kdo měl pravdu: všichni by byli mrtví."
"Hyeny," zopakoval Havelock slova, která slyšel před několika hodinami. "Fanatici, kteří by nejradši pochodovali společně s Třetí říší. Ti, co nevěří, že na své straně máte čas a ne bomby."
"Tak nějak."
"Vojennaja."
Kaljazin sebou trhl. "To jsem Matthiasovi nikdy neřekl!"
"Já taky ne. Strávil jsem šestnáct let v terénu. Neuč mě znát..."
"To není Rusko, to není naše Rusko! O to jsme se s Antonínem často přeli. On to nemohl pochopit - vyrůstal mezi intelektuály, s plným břichem a v dostatku. Tady to nikdo z vás nemůže pochopit - snad kromě černochů. Nic jsme neměli a v nic jsme nedoufali, rozhodně ne na tomto světě. Knihy, školy, četba - to pro nás nebylo, pro nás, milióny. Hnali nás jako dobytek, využívali nás a nakonec nás zabíjeli - ti ‚lepší`, které jako takové ustanovil Bůh! Princ Vorošin dal mého dědečka pověsit za to, že pytlačil... za jednoho zabitého kance! A to se všechno změnilo, my jsme to změnili pod vedením proroků, kteří byli proti Bohu, který dělal z lidí dobytek." Na Kaljazinových bezkrevných rtech se rozehrál křivý úsměv. "Říkají nám bezbožní komunisté. Co jiného bychom měli být? My víme, jaké to je pod jařmem Církve Svaté! Bůh, který vyhrožuje ohněm pekelným, pokud se někdo postaví proti tomu peklu na zemi, není Bůh pro devět desetin lidstva. Někdo ho musí nahradit, sesadit pro neschopnost a předpojatost."
"Takhle argumetovali i lidé, co nežili v předrevolučním Rusku, " namítl Michael.
"Samozřejmě, ale jinak je to příznačné... my jsme byli u toho! A proto taky jednou prohrajete. Nemusí to být v tomhle desetiletí, ani v tom příštím - může to trvat třeba sto let, jenže vy nakonec prohrajete. Je moc prázdných stolů, moc podvyživených žaludků a vy o to nedbáte."
"Kdyby to byla pravda, zasloužili bychom si prohrát. Jenže podle mě to pravda není." Havelock se předklonil a podíval se Rusovi do očí. "Chceš mi tvrdit, že ti poskytli azyl, aniž by po tobě chtěli něco na oplátku?"
"O tajemstvích své země jsem jim neřekl nic a Antonín se mě na to už nikdy neptal. Myslím, že považoval mou práci - tutéž práci, kterou jsi dělal ty - za dokonale zbytečnou. Na našich rozhodnutích skoro nezáleželo a jestli jsme něco dokázali, na nejvyšších místech to nemělo váhu. Přesto jsem ti dal dárek, který posloužil tobě stejně jako celému světu: dal jsem ti Anthonyho Matthiase. Zachránil jsem ho z kubánské pasti, která by ho jistě stála funkci. Udělal jsem to proto, že jsem věřil jemu a ne šílencům, kteří dočasně ovládli mou vládu a..."
"Ano, to mi říkal. Zničilo by ho to, přišel by o všechen vliv... A právě proto - kvůli té tvé víře v něj - mne požádal, abych za tebou zašel. Musí to přestat, Leone - promiň, Alexeji. Ví, proč jsi to všechno dělal, ale prostě to musí přestat."
Kaljazin zabloudil pohledem k Janě. "Jak to, mladá dámo, že se na mne nedíváte s nenávisti v očích? Měla byste."
"Nebudu vám lhát, myslím na to. Snažím se to pochopit."
"Muselo k tomu dojít, nic jiného nezbývalo. Museli jsme Antonína zbavit Michalova přízraku - musel vědět, že je daleko od vlády, že má jiné zájmy. Hrozně se bál, že se jeho... syn dozví o jeho práci a překazí mu ji." Kaljazin se obrátil k Havelockovi. "Pořád na tebe myslel, nemohl si pomoci."
"Souhlasil s tím, co's udělal?" zeptal se Michael.

"Otočil se k tomu zády - myslím, že částečně ho to pobouřilo a částečně věděl, že to je jediná záchrana. Tehdy už hodně upadl a snažil se uchovat si zbytky zdravého rozumu za každou cenu. Tou cenou byla slečna Karasová."
"Nikdy se tě nezeptal, jak jsi to zařídil? Jak se ti povedlo z Moskvy vytáhnout všechno, co jsi potřeboval?"
"Nikdy. I to byla cena, kterou platil... Pamatuj, že svět, ve kterém jsme žili ty a já, ho nezajímal. A pak se všechno zvrtlo..."
"Vymklo se vám to z rukou?" napovídala Jana.
"Ano, slečno. Dověděli jsme se strašlivé věci. Na pláži zabili nějakou ženu..."
"A co jste čekali?" Havelock se ovládal jen s vypětím sil. Dva... tři senilní dědkové.
"Tohle ne. Nejsme přece vrazi. Antonín vydal rozkazy, že ji mají poslat zpátky do Prahy, dávat pozor, s kým se tam bude stýkat, a nakonec ji očistit."
"Tyhle příkazy někdo zachytil a dosadil místo nich svoje."
"S tím už jsme nemohli nic dělat. Ty jsi zmizel a on se nakonec úplně zbláznil."
"Zmizel? Já že jsem zmizel?"
"To mu řekli. A sotva mu to řekli, zhroutil se. Myslel si, že tě zabil. Takový tlak už nemohl vydržet."
"Jak to víš?" naléhal Michael.
Kaljazin zamrkal. "Byl tu ještě někdo jiný, kdo měl své prameny. Jistého lékaře."
"Raymond Alexander," pravil Havelock.
"Takže Antonín ti řekl i tohle?"
"Boswell."
"Ano, náš Boswell."
"Když jsem ti volal z Evropy, mluvil jsi o něm."
"Měl jsem strach. Napadlo mě, že bys mohl mluvit s někým, kdo ho u Antonína viděl - chodil tam dost často. Musel jsem ti uvést nějaký přijatelný důvod jeho návštěv, abys po něm nešel."
"Proč?"
"Protože z Alexandra Velikého se stal Alexandr Nemocný. Nevíš to, nebyl jsi tady. Teď už skoro vůbec nepíše - celé dny sedí a pije. Nemůže to napětí vydržet. Naštěstí se ví, že mu zemřela žena, a je na co to svést."
"Matthias mi pověděl, že i ty jsi byl ženatý." Michael spatřil v Kaljazinově očích podivný lesk. "V Kalifornii. Žena ti umřela a on tě přesvědčil, aby ses přestěhoval sem."
"Skutečně jsem byl ženatý, Michale. V Moskvě. Ženu mi zabili Stalinovi pochopové - služebníci člověka, kterého jsem pomáhal zlikvidovat a který pocházel z Vojennoj."
"To je mi líto."
Někde v domku se ozvalo zapraskání, které přehlušilo i hučení deště. Jana pohlédla na Havelocka.
"To nic není," ujišťoval je Kaljazin. "Jenom kousek dřeva, co dávám pod dveře, zvlášť když je větrno jako dnes. Když jsem vás uviděl, zapomněl jsem ho tam zastrčit." Stařec se opřel v křesle a podepřel si bradu rukama. "Musíš se mnou jednat naprosto na rovinu, Michale, a musíš mi dát čas, abych si to mohl rozmyslet. Proto jsem ti taky před chnílí neodpověděl."
"O Antonínovi?"
"Ano. Ví opravdu, proč jsem to všechno dělal? Proč jsem ho protáhl všemi těmi hrůzami? Pomocí sugesce jsem ho dostal do stavu, kdy se nafoukl jako balón a začal se chovat jako génius, kterým byl - ovšem hovořil s lidmi, kteří tam nebyli. Skutečně to chápe?"
"Ano, chápe," odpověděl Havelock a cítil, jak mu buší srdce. Byl tak blízko u cíle a přitom jediná chybná reakce by mohla způsobit, že se Parsifal uzavře do sebe a nepromluví. Alexander měl konečně pravdu: Kaljazin trpí spasitelským komplexem. Za Rusovou uhlazenou mluvou se skrývalo neotřesitelné odhodlání. Věděl, že má pravdu. "Žádný jedinec," začal Michael, "by nikdy neměl dostat takovou moc a být vystaven tlakům, které s sebou taková moc přináší. Žádá tě, prosí tě ve jménu všech těch vašich diskusí, které se odehrály ještě před jeho nemocí, abys mi vydal ty dokumenty a všechny kopie. Mám je spálit."
"Takže on pochopil, jenže - stačí to? Co ostatní? Poučili se?"
"Kdo?"
"Lidé, kteří tu moc rozdělují, kdo vytvářejí světce, jen aby nakonec zjistili, že jejich hrdinové jsou pouzí smrtelníci, které zatěžuje jejich ješitnost a kteří se hroutí pod tíhou povinností..."
"Bojí se. Co bys ještě chtěl?"
"Chci, aby poznali, co způsobili - že jediný geniální člověk, který se zhroutí pod tlakem, může tenhle svět vyhodit do povětří. Šílenství je nakažlivé a není jen výsadou padlých andělů."
"Chápou to. A především to chápe člověk, kterého většina ostatních považuje za nejmocnějšího na zémi. Řekl mi, že vytvořili absolutistického monarchu, Boha, aniž by k tomu měli právo. Vynesli ho příliš vysoko a slunce ho oslepilo."
"Ikarus, který spadl do moře," pokýval hlavou Kaljazin. "Berquist je slušný chlap, tvrdý, ale slušný. Má taky hrozně moc práce, ovšem zvládá ji lépe než většina jiných."
"Nedokážu si na jeho místě představit nikoho jiného."
"S tím bych souhlasil."
"A ty ho ničíš," zaútočil Havelock. "Nech ho na pokoji. Zbav ho toho tlaku. Všichni se poučili a jen tak na to nezapomenou. Nech ho, ať tu svou práci zvládá, jak nejlíp umí."
Kaljazin se zadíval na žhavé uhlíky v krbu. "Každá smlouva má dvacet sedm stran. Sám jsem je napsal a použil jsem přitom systém, který používal i Bismarck ve šlesvicko - holštýnských dohodách. Antonínovi se to líbilo... O peníze mi nikdy nešlo, to snad poznali?"

"Ano. Ví to i on."
"Šlo jen o to poučení."
"Přesně tak."
Stařec se obrátil zpátky k Michaelovi. "Kromě těch kopií, co jsem poslal prezidentovi v obálce s vládní hlavičkou, žádné další kopie neexistují. Obálka byla pochopitelně označená Do vlastních rukou."
Havelock cítil, jak v něm roste napětí; vzpomněl si na Alexanderovo prohlášení o tom, jak ho Kaljazin přitlačil ke zdi - že pokud nezavolá, dokumenty pocestují do Moskvy a do Pekingu. Počty tu jaksi nehrály.
"Opravdu už nejsou žádné další kopie, Alexeji?"
"Ne."
"Myslela jsem si," přisadila si Jana a váhavě vykročila směrem ke starému Rusovi, "že Raymond Alexander - váš Boswell možná nějakou chtěl. Jaký mohl mít jiný pramen pro to své psaní?"
"Hlavně to byl pramen jeho strachu, slečno. Držím ho na uzdě tak, že jsem mu namluvil, že pokud někomu něco vyzradí, nepřátelé dostanou kopie dohod. Něco takového jsem nikdy neměl v úmyslu - naopak. Tím bych vyvolal přesně tu katastrofu, kvůli které se modlím, aby nenastala."
"Ty se modlíš, Alexeji?"
"Ani ne tak k nějakému Bohu jako spíš ke kolektivnímu vědomí. Nemodlím se k Církvi svaté a jejímu předpojatému Všemohoucímu."
"Můžeš mi ty papíry dát?"
Kaljazin přikývl.
"Ano," protáhl. "Ovšem ne ve smyslu vlastnictví. Spálíme je společně."
"Proč?"
"Důvody znáš: oba jsme dělali ve stejné branži. Ti, kdo dovolili Matthiasovi vyletět tak vysoko, že ho slunce oslepilo, se o tom nikdy nedoví. Jestlipak ten stařík nelhal, budou si říkat. Už jsem je podvedl několikrát. Jestlipak jsem je zase nepodvedl? Jestlipak jsem si nenechal kopie?"
"Jsou nějaké kopie?"
"Ne, jenomže to oni nemohou vědět." Kaljazin se vyhrabal z křesla, vstal a ztěžka oddechoval námahou. "Pojď se mnou, Michale. Zakopal jsem je v lese na cestě do průsmyku. Každé odpoledne kolem nich chodím, přesně sedmdesát tři kroků od svídy, jediného stromu, který roste na Senecově hrobě... Kdo ví, jak se tam dostal. Tak pojď, skončeme to. Budeme kopat v dešti, promokneme na kost a vrátíme se se zbraněmi pro Armageddon. Slečna Karasová by nám mohla zatím připravit čaj. A taky vodku... Potom spálíme důkazy a zahřejeme se tím teplem."
Dveře do kuchyně se rozletěly; stanul v nich vysoký muž s šedivým věnečkem vlasů kolem holé lebky a s pistoli v ruce.
"Obelhali tě, Alexeji. Pořád ti lžou a ty na to nikdy nepřijdeš. Ani hnout, Havelocku!"
Arthur Pierce chytil Janu za loket a přitáhl ji k sobě, levým předloktím jí stiskl hrdlo a pistoli jí přiložil ke spánku.
"Budu počítat do pěti," oznámil. "Do té doby vezmeš svou zbraň dvěma prsty a odhodíš ji na zem, protože jinak týhle ženský ustřelím hlavu. Jedna, dva, tři-"
Havelock si rozepjal kabát, rozevřel ho a dvěma prsty vytáhl Llamu z pouzdra. Upustil ji na zem.
"Kopni ji směrem ke mně!" zavelel pamiňáčik.
Michael poslechl. "Nevím, jak ses dostal sem, ale odtud se už nedostaneš," pronesl tiše.
"Vážně?" Pierce pustil Janu a přistrčil ji k udivenému starci. "Asi bych ti měl oznámit, že toho tvého lincolna právě odstřelili. Kdo se odtud nedostane, jsi ty."
"Ostatní taky vědí, kde jsme."
"Nepovídej. To by se kolem silnice schovávala celá armáda. Kdepak, přijeli jste sem sami -"
"Ty?" vykřikl Kaljazin a zavrtěl nevěřícně hlavou. "Jsi to vážně ty?"
"Jsem rád, že jsi zase s námi, Alexeji. To víš, už stárneš. Nepoznáš, kdo ti lže a kdo ne."
"Kdo mi lže? Jak jsi mě vůbec našel?"
"Tak, že jsem sledoval jednoho vytrvalého stopaře. Promluvme si o těch lžích."
"O jakých lžích?"
"Třeba to Matthiasovo uzdravení. Největší lež ze všech. V autě mám kovovou skříňku, jejíž obsah si rádi přečtou všude na světě. Píše se tam, co je Anthony Matthias zač: dutá schránka, paranoidní a agresívní maniak, který nedokáže vnímat skutečnost jinak, než tak, že si ji překroutí - dá se naprogramovat jako porouchaný robot, může znovu prožívat své zločiny a přestupky. Je šílený a je to s ním čím dál tím horší."
"To nemůže být pravda!" Kaljazin se podíval na Michaela. "To, co mi vyprávěl... to věděl jenom Antonín."
"Další lež. Tvůj přesvědčivý přítel se zapomněl zmínit o tom, že sem přijel z jedné vesnice zvané Fox Hollow, kde bydlí jistý známý novinář. Raymond Alexander - jak mu to říkala slečna Karasová? Váš Boswell, pokud si vzpomínám. Taky ho navštívím. Bude to další kousek do sbírky."
"Michale? Proč? Proč jsi mi to říkal? Proč jsi mi lhal?"
"Musel jsem. Bál jsem se, že bys mě jinak ani nevyslechl. A protože se domnívám, že Antonín - bývalý Antonín - by s tím souhlasil."
"Zase jedna lež," prohlásil Pierce, opatrně se shýbl a zvedl Llamu. Zasunul si ji za opasek. "Jde jim jen o to, aby dostali ty papíry a mohli v tom v klidu jet dál. Hlavně, aby si jejich komise jaderných strategií mohly dál vymýšlet způsoby, jak vymazat ze světa bezbožníky - takhle nám totiž říkají, Alexeji. Bezbožníci. Třeba dokonce udělají z kapitána Deckera ministerského předsedu. Takové typy jdou teď do módy - ctižádostiví fanatici!"
"To by se nikdy nestalo a ty to víš, pamiňčíčiku."

Pierce změřil Havelocka pohledem. "Ano, jsem pamiňáčik. Jak jste na to přišli?"
"To se nikdy nedovíš. Ani to, jak hluboko jsme tu vaši operaci napíchli."
Pamiňáčik zíral na Michaela. "Nevěřím."
"Na tom nesejde."
"To je pravda. Dokumenty budeme mít my a budeme si moct diktovat - vám nezbyde nic, vůbec nic. Jenom hořící města, kdyby vás náhodou napadlo postavit se na zadní. Svět už na vás nebude brát ohled." Pierce mávl pistolí. "Pojďte. Ty mi ty papíry vykopeš, Havelocku. Nezapomeň: ‚Sedmdesát tři kroků od svídy."
"K průsmyku vedou desítky cest," namítl Michael rychle. "Nevíme, která to je."
"Alexej mi to ukáže. Když na to přijde, vybere si nás a ne vás. Vás nikdy. Nedovolí, aby si lháři mohli dál v klidu mastit kapsy. Poví mi to."
"Nedělej to, Kaljazine."
"Tys mi lhal, Michale. Když už musí existovat taková zbraň - třeba i na papíře - nemůže patřit vám."
"Řekl jsem ti, proč jsem lhal, ale měl jsem k tomu ještě jeden důvod. Jeho. Nepřešel jsi na naši stranu proto, že bys nám věřil, ale proto, že jsi nemohl věřit jim. Teď se vrátili. Tenhle člověk byl na Costa Brava a zabíjel tam."
"Jenom jsem provedl to, co vy jste předstírali! Nedokážete nic jiného než předstírat! Muselo se to udělat, ne zfalšovat!"
"Ne, nemuselo. Zabíjíš, jakmile k tomu dostaneš příležitost. Zabil jsi i člověka, který celou operaci připravil - operaci, kde neměl nikdo přijít o život."
"Udělal jsem to, co byste udělali taky, ale ne tak chytře. Jeho smrt musela vypadat důvěryhodně. MacKenzie byl jediný, kdo mohl události té noci dát dohromady, jedině on znal lidi, které si najal."
"A ty jsi taky zabil!"
"Nebylo vyhnutí."
"A co Bradford? To taky nebylo vyhnutí?"
"Samozřejmě. Odhalil mne."
"Vidíš, Alexeji, o co jim jde?" zaburácel Havelock a očima probodával Pierce. "Zabíjet, zabíjet a zase zabíjet! Vzpomínáš na Rostova, Alexeji?"
"Jistě."
"Byl to můj nepřítel, ale jinak slušnej chlap. Toho taky zabili - je to sotva pár hodin. Vrátili se a dali se na pochod."
"Kdo?" zeptal se starý Rus.
"Vojennaja. Maniaci z VKR."
"Žádní maniaci," protestoval Pierce klidně. "Oddaní lidé, kteří chápou, kde se bere vaše zloba a vaše prolhanost. Lidé, kteří nejsou ochotni zaprodat zásady Sovětského svazu jenom proto, aby viděli, jak všude lžete a popichujete proti nám ostatní... Přišel náš čas, Alexeji. Budeš u toho s námi."
Kaljazin zamrkal a zaměřil své vlhké oči na Arthura Pierce. Pomalu zavrtěl hlavou a zašeptal: "Ne... ne, nechci s vámi nic mít."
"Cože?"
"Vy nejste Rusko, nemůžete mluvit za Rusko," zvýšil stařec hlas. "Hrozně rádi a snadno vraždíte - zavraždili jste člověka, který mi byl blízký. Dáváte si pozor na jazyk a v tom, co říkáte, je vždycky kousek pravdy - jenže nikdy ne v tom, co děláte nebo jak to děláte! Jste zvířata!"
Bez nejmenšího varování se Kaljazin vrhl na Pierce a vyzáblou rukou uchopil jeho zbraň.
"Uteč, Michale! Uteč!"
Ozvala se tlumená rána, jak z pistole vyšla kulka a zaryla se starci do břicha. Přesto nepovolil sevření.
"Utíkej..!"
Jeho šepot zněl důrazněji než přímý povel. Havelock se obrátil a strčil Janu do otevřených dveří kuchyně; pak se chystal skočit po Piercovi, ale zarazil se a ovládl své rozrušení. Umírající Kaljazin se dosud držel, ovšem pistole už pomalu vykluzovala a brzy bude volná - zamíří na něj a vpálí mu kulku do hlavy.
Vrhl se do kuchyňských dveří a zabouchl je za sebou. Srazil se s Janou, která v ruce držela dva kuchyňské nože: vybral si ten kratší a oba se pustili k východu.
"Do lesa!" zavolal Havelock pod přístřeškem. "Kaljazin ho dlouho neudrží. Pospěš si! Běž napravo, já poběžím nalevo. Sejdeme se v lese."
"Kde je ta cestička? Která to je?"
"Nevím!"
"Bude ji hledat!"
"To jistě."
Ozvalo se pět výstřelů, které pocházely nejméně ze dvou pistolí. Rozdělili se; Michael prokličkoval ke stromům a v jejich stínu se ohlédl. Celkem tu byli tři - Pierce štěkal rozkazy na dva další, kteří přiběhli po rozblácené příjezdové cestě. Začínali prohledávat les: svítili si baterkami a zbraně měli připravené.
Dorazil na kraj louky a vrhl se do lesního přítmí; svlékl si kabát a prodral se nejhustším houštím. S očima upřenýma na prostřední baterku se připlížil zpátky na kraj podrostu: byl promočený, obalený blátem a mokrým listím. Bitevní čarou byl pro něj konec louky; déšť přehlušil jakýkoli pohyb. Muž sem dorazí rychle, a na okamžik se zastaví, aby zvážil, kudy má nejlépe do lesa vejít.
Zatímco se světelný paprsek přibližoval, Havelock se doplazil na začátek křoví a čekal. Muž zpomalil a přejížděl baterkou kolem dokola; pak vešel do lesa a rukou před sebou rozhrnoval větve. Světlo tančilo po stromech.
Teď! Michael se překulil na trávník a vyskočil: nacházel se teď přímo za pamiňáčikem. Vrhl se na něj s nožem v ruce,

vnořil mu čepel do zad a levačkou mu ucpal ústa. Strhl muže na zem a brutálně do něj bodal, dokud se tělo nepřestalo hýbat. Vytrhl mu z ruky pistoli a obrátil jej tváří vzhůru: Arthur Pierce to nebyl. Sebral baterku a zhasl ji.
Jana vběhla na úzkou pěšinku mezi stromy. Kde to může být? uvažovala. Je tohle cestička k průsmyku, "sedmdesát tři kroky od svídy"? Pokud ano, ležela veškerá zodpovědnost na ní. Nikdo tudy nesmí projít a nejjistější způsob, jak tomu zabránit, byl také nejodpornější.
Musela to udělat už mnohokrát - ta perspektiva ji vždycky děsila a z následků se jí dělalo zle, jenže teď nebyl čas o tom uvažovat. Ohlédla se: světlo baterky mířilo doleva, přímo na pěšinku! Krátce vykřikla, právě tak hlasitě, aby ji bylo v šumění deště slyšet. Baterka zaváhala a pak se pustila přímo na začátek pěšiny.
Jana se přikrčila mezi větvemi a v ruce držela připravený kuchyňský nůž. Mihotavé světlo lampičky se přibližovalo; muž utíkal, klouzal na blátě a soustředil se na cestu před sebou, kde zaslechl výkřik bezbranné ženy...
Pět metrů, tři... teď!
Jana vyrazila zpod větví a dlouhá čepel se zabořila do masa. Vytryskla krev a muž, který naběhl na nůž, se zapotácel. Lesem se rozlehl strašlivý řev a na několik okamžiků přehlušil burácení lijáku.
Jana ležela vedle mrtvého, lapala po dechu a utírala si zkrvavenou ruku o rozmoklou hlínu. Hrábla po baterce a zhasila ji. Pak se překulila na okraj pěšinky a začala zvracet.
Havelock zaslechl křik, zavřel oči a znovu je otevřel, šťastný při pomyšleni, že to byl mužský hlas. Jana to zvládla: odstranila muže, který měl přikázáno zabít ji. Pierce to být nemohl - dobře si pamatoval, kde stál v přístřešku: na levém konci, blízko dveří.
Arthur Pierce se tedy pohyboval někde mezi prostředkem louky a silnicí za Kaljazinovým domkem, v lese promáčeném průtrží mračen.
Kde byla zbývající baterka? Nikde, samozřejmě. Světlo bylo dobrý terč a Pierce nebyl blázen. Stala se z nich zvířata, dravci, kteří ve tmě stopují jeden druhého. Jeden z nich je ovšem ve výhodě, napadlo Michaela: Michalovi Havlíčkovi byl les přítelem už od dětství. Nebál se tmy, která mu mnohokrát zachránila život, skryla ho před uniformovanými pronásledovateli, kteří by se neštítili zastřelit dítě kvůli jeho otci.
Rychle se prodral houštím a napínal oči i uši, aby zaslechl zvuky, které nepatřily dešti ani stromům kolem. Obešel celý prostor a mimo jiné shledal, že lesem nevede žádná cestička k Senecově průsmyku. V domě tvrdil, že jich tu je spousta, aniž by věděl, jestli jsou vůbec nějaké - za Kaljazinův dům se nikdy předtím nedostal.
Plížil se křovím a skrýval se za silnými kmeny jako za střílnami středověké pevnosti.
Něco se pohnulo! Zaslechl mlaskavý zvuk, který mohl znamenat jen jedno - nohu nebo koleno, které se zabořilo do bahna. Světlo je dobrý terč... skutečně.
Odplazil se o dalších dvacet metrů dál, kde našel to, co hledal: větev.
Byl to mladý stromek, silný a asi metr a půl vysoký. Havelock si sáhl za opasek pro baterku, kterou sebral mrtvému pamiňáčikovi. Položil ji na zem a svlékl si košili, rozprostřel ji před sebou a doprostřed umístil svítilnu.
Za půl minuty se mu podařilo baterku pevně přivázat ke košili a obmotat kolem ní rukávy; přiklekl ke stromku a připevnil svítilnu k jeho kmeni. Pak stromek rozkýval, aby se ujistil, že všechno pevně drží.
Rozsvítil lampu a naposledy zatáhl za stromek, načež odběhl směrem doprava. Schoval se za tlustý kmen a sledoval, jak se světelný paprsek pohupuje nad zemí. Zvedl pamiňáčikovu pistoli a zapřel ruku o kůru.
Znovu zaslechl mlaskání: za stěnou deště se přibližovaly kroky. Pak se objevila celá postava a groteskně se tyčila nad propletenými větvemi.
Pierce se přikrčil ve snaze vyhnout se světelnému kuželu a vypálil z pistole; lesem se rozlehly rány.
"Prohrál's," konstatoval Michael, když zmáčkl spoušť a uviděl, jak se vrah z Costa Brava s výkřikem kácí naznak.
Vystřelil ještě jednou a agent VKR ztichl a znehybněl. Byl mrtev. "Neznal jsi lesy," pokračoval Michael. "Já se to naučil kvůli lidem jako ty."
"Jani! Jani!" volal a utíkal mezi stromy na louku. "Už je po všem! Pojď sem!"
"Michale? Michale!"
Spatřil ji, jak se k němu prodírá mezi větvemi a provazci vody. Když ho zahlédla, přidala do kroku a nakonec se rozběhla. Michael se už také hnal přes rozmáčnou louku.
Padli si do náruče a svět pro ně na několik okamžiků přestal existovat.
"Kde jsou ty ostatní cestičky?" ptala se Jana bez dechu.
"Žádné nejsou."
"Tak to jsem našla tu pravou. Pojď, Michale, pospěš si!"

Stáli v domě nad přikrytým mrtvým tělem starého Rusa. Havelock zamířil k telefonu a začal vytáčet číslo.
"Je čas," prohlásil.
"Co se děje?" tázal se prezident Spojených států napjatým hlasem. "Celou noc se k vám nemůžu dovolat!"
"Je po všem," opáčil Michael. "Parsifal je mrtvý. Máme ty dokumenty. Sepíšu vám zprávu. Tam najdete všechno, co byste podle mne měl vědět."
Nastalo zaražené ticho. Nakonec Berquiat zašeptal: "Vím, že byste nelhal."
"Lhal bych, ovšem ne v tomhle případě."
"Co bych podle vás měl vědět?" vyzvídal Berquist, když se mu vrátil hlas.
"Nevynechám nic, co je pro vás podstatné - co je nutné pro vaši práci."
"Kde vůbec jste? Pošlu pro vás třeba celou armádu - jen abyste mi donesl ty papíry."
"To právě ne, pane prezidente. Musíme se ještě zastavit u jednoho člověka - říkali mu Boswell. Než odjedeme, chci ty dohody spálit. Tu psychiatrickou zprávu taky."

"Vy jste..."
"Bude to v hlášení... Má to své praktické důvody. Nevím, co bude dál - myslím, že to vím, ale... Tady to začalo a tady to taky skončí."
"Jistě." Berquist se odmlčel. "Nemůžu vám v tom nijak zabránit, ani vás přesvědčit o něčem jiném?"
"Přesně tak."
"Tak se o to ani nebudu snažit. Občas si rád hraju na neomylného soudce - když člověk sedí v tomhle úřadě, musí jím být. Nebo by aspoň měl... Co pro vás může udělat vděčný národ a ještě vděčnější prezident?"
"Nechat mě na pokoji, pane. Stačí, když nás necháte být."
"Havelocku?"
"Co?"
"Jak si mám být jistý, že jste to vážně spálil?"
"Parsifal nechtěl, abyste si byl jistý. Víte, on nechtěl, aby se to ještě někdy mohlo opakovat. Už žádní Matthiasové. Soumrak bohů. Nepřál si, abyste měl jistotu."
"O tom bych měl trochu zapřemýšlet, že?"
"Není to špatný nápad."
"Matthias dnes večer zemřel. To jsem vám chtěl říct."
"Byl už mrtvý hodně dlouho, pane prezidente."

EPILOG

Nastal podzim. Přes krajinu v New Hampshire se hnaly studené severní větry, aby se chvíli nato opět rozehřála teplými barvami podzimu; slunce vytrvale oživovalo pole a louky a odmítalo se poddat nadvládě blížící se zimy.
Havelock zavěsil telefon. Seděl v prosklené verandě, kterou mu Jana vnutila jako pracovnu. Všimla si totiž výrazu jeho očí, když do ní poprvé vstoupil a zůstal stát na prahu, okouzlen pohledem na kraj kolem. Stačil jeden psací stůl, knihovna a několik dalších kousků nábytku a z holé verandy se stala vzdušná, světlá pracovna s výhledem na pole a lesy, které pro něj v životě tolik znamenaly. Rozuměla mu a on ji za to hluboce miloval. Ze svého místa za stolem viděl něco, co jiní vidět nemohli - ne pouhou louku ukončenou vysokým lesem, ale především neustále proměnlivou krajinu, která mohla posloužit i jako úkryt.
Vzpomínky na přestálé napětí a boj o přežití v něm natolik zahnízdily, že je musel překonávat fyzickou prací a pohybem. Všechno má svůj čas a zapadnout do kolejí normálního života může trvat i několik týdnů, ne-li měsíců.
V žilách mu proudil jed, který jste mu tam nalili vy. Nakrmili jste ho napětím, vzrušením... Potřeboval to jako drogu. Mrtvý dr. Matthew Randolph tak hovořil o jiném mrtvém... o mnoha mrtvých.
Společně s Janou to mnohokrát probrali a rozhodli se, že na tu zimnici, která se ho čas od času zmocňovala, je nejlepším lékařem ona. Chodili na dlouhé procházky, na kterých se musel často dát do běhu, až se zpotil a srdce se mu rozbušilo; pak teprve horečka ustoupila, bolest v hlavě se ztišila - střelba umlkla.
V takových dnech se mu i lépe spalo a pokud se ho zmocnila nervozita, šmátral po Janě a ne po pistoli. Ostatně v domě žádné zbraně nebyly - a nebudou v žádném domě, který budou spolu obývat.
"Michale?" Veselé zavolání zaznělo okamžitě, jakmile zaklaply dveře.
"Tady jsem!" Otočil se v křesle.
Jana vstoupila do místnosti zalité sluncem, které jí pozlacovalo vlasy splývající zpod vlněné čepice. Na sobě měla pečlivě zapnutý tvídový kabát, který se do podzimního chladu právě hodil. Postavila na zem plátěnou tašku a lehce ho políbila na rty.
"Tady máš knížky, co jsi chtěl. Nikdo nevolal?" Svlékla si kabát. "Zlanařili mě do té komise pro zahraniční výměnu studentů a mám dojem, že chtějí, abych večer přišla na schůzi."
"Máš správný dojem. V osm u Cranea."
"Dobře."
"Ta práce se ti líbí, ne?"
"Když můžu, pomůžu. Nejen kvůli tomu, že znám jazyky, ale taky kvůli tomu papírování. Po těch letech falšování dokladů jsem ve výhodě. Občas mi přijde zatěžko, že teď jsou všechny pravé. Připadám si, jako bych dělala něco špatného."
Oba se zasmáli a Havelock ji uchopil za ruku. "Volal ještě někdo."
"Kdo?"
"Berquist."
Jana ztuhla. "Neozval se ti od chvíle, kdy jsi mu odevzdal zprávu."
"Splnil tak moje přání. Chtěl jsem, aby nám dali pokoj."
"Tak proč ti volal teď? Co chtěl?"
"Nechtěl nic. Jenom si myslel, že bych to rád věděl."
"Co?"
"Loring je v pořádku, ale do terénu se už nevrátí."
"To jsem ráda."
"Doufejme, že to zvládne."

"Určitě. Udělají z něj stratéga."
"To jsem jim navrhoval."
"Mohlo mě to napadnout."
Michael pustil její ruku. "Decker to nepřežil."
"Cože?"
"Stalo se to už před několika měsíci a oni to ututlali. To bylo nejlepší, co mohli udělat. Ráno po naší návštěvě u Kaljazina vyšel z domu a vzali si ho na mušku. Stráže si vraha všimly - poslal ho ještě Pierce - a Decker taky. I když na něj stříleli, šel dál a zpíval hymnu válečného námořnictva. Přál si zemřít."
"Smrt fanatika."
"Marnost nad marnost. Poučil se a svým způsobem nám toho měl hodně co nabídnout."
"To už je historie, Michale."
"Historie," přisvědčil Havelock.
Jana se vrátila k plátěné tašce a vyndala z ní knihy. "Byla jsem na kafi s Harrym Lewisem. Nejspíš v sobě hledá odvahu, aby ti to vyklopil."
"Bříza?" Michael se usmál. "Aspoň bude mít o čem vyprávět vnoučatům. Profesor Harry Lewis, tajný agent i s krycím jménem."
"Nemám pocit, že by na to byl třikrát pyšný."
"Proč ne? Nic špatného neudělal a to, co dělal, dělal líp než ostatní. A kromě toho mi sehnal práci, která mě náhodou baví... Pozveme Harryho se ženou na večeři a až zazvoní telefon - jako že zazvoní - tak řeknu, že volají Břízu."
"Jsi hrozný," zasmála se Jana.
Havelock se přestal usmívat. "Jsem nervózní," pravil.
"To máš z toho telefonování s prezidentem."
"Jsem zatraceně nervózní." Pohlédl na ni. "Pojďme se projít."
Vyšli na strmý kopec několik kilometrů na západ od domu; tráva ševelila ve větru a sytě modrá obloha byla posázená malými mráčky. Pod nimi se vinul potůček a zurčel pod větvemi stromů směrem k jihu.
"V Praze jsme měli piknik, pamatuješ?" zeptal se Michael. "Seděli jsme nad Vltavou."
"Tak si uděláme piknik tady," prohlásila Jana. "Chlazené víno, salát - a ty příšerné sendviče, co máš tak rád."
"Šunka, sýr, celer, cibulka a hořčice."
"Ano," usmála se. "Bohužel si to pamatuju."
"Kdybych byl slavný, pojmenovali by je po mně. V celé zemi by nebyla hospoda, kde by je neměli."
"Tak to se radši tvař nenápadně, miláčku."
Úsměv mu zmrzl na rtech. "Jani, víš, ty jsi silnější než já."
"Jestli tomu chceš věřit, klidně, jenže to není pravda."
"Pořád se mi to vrací... ta nervozita."
"To je deprese, Michale. A je pořád slabší, to víme oba."
"Stejně se mi vrací a já se opírám o tebe. Ty žádnou oporu nepotřebuješ."
"Ale potřebuju."
"Ne takovouhle."
"Nikdy jsem neprožila tolik, co ty, a nikdy jsem v tom nežila tak dlouho. A ještě něco. Vždycky jsi nesl odpovědnost ty, ne já. Každé tvé rozhodnutí tě muselo stát kousek tebe samého a já se s tebou jen vezla. Schovávala jsem se za tebe. Nikdy bych nedokázala to, co ty. Prostě nemám tu sílu."
"To není pravda."
"Tak dobře, řekněme výdrž. A to už pravda je. Když jsem byla na útěku, musela jsem se každou chvíli zastavit, zůstat na místě a nic nedělat, na nic nemyslet. Tehdy jsem prostě nemohla dál. Ty ano - ty jsi mohl vždycky. Jako dítě i jako dospělý. Za to teď musíš zaplatit. A to přejde - už to přechází."
"Dítě," zamumlal Havelock s očima upřenýma na potok dole. "Jako bych je viděl před sebou - a přitom ho vlastně neznám. Vzpomínám si na ně. Když mělo strach, hlad nebo bylo hrozně unavené a bálo se usnout, vylezlo si za denního světla na strom a podívalo se, jestli nejde hlídka. Když žádná nešla, seskočilo dolů a rozběhlo se po polích - jak nejrychleji mohlo, pořád rychleji a rychleji. A za chvíli se už zase cítilo dobře, mělo - sebedůvěru. Pak už zbývalo jenom najít si nějakou rokli nebo vybombardovanou stodolu, lehnout si a spát. Šestiletý kluk, který si dává panáka kyslíku jako jiní panáka whisky! Jenže to fungovalo a to bylo to hlavní. Zmírnilo to horečku."
Jana ho pohladila po rameni, podívala se mu do tváře a pak se usmála. "Tak utíkej, Michale. Běž dolů s kopce a počkej tam na mě. Běž sám. Tak do toho, lenochu! Utíkej!"
Rozběhl se: tráva ho šlehala do lýtek a vítr do tváří, chladivý vítr, který mu bral vzduch od úst a nahrazoval jej novým. Dorazil na úpatí kopce, prsa se mu dmula a z hrdla mu vyrazil smích. Horečka slábla a brzy zmizí úplně. Zase jednou. Pohlédl na Janu; rýsovala se proti slunci, na kopci pod modrým nebem. Zavolal na ni: "Tak poběž, ty lenoško! Dáme si závod, kdo bude dřív doma!"
"Stejně tě dohoním," křičela Jana a scházela rychlým krokem s kopce. "Víš, že to dokážu!"
"Nebude ti to k ničemu!" Michael vytáhl z kapsy lesklý kovový předmět. "Klíč od dveří mám já!"
"Hlupáčku!" Jana se rozběhla k němu. "Vždyť není zamčeno! Nikdy jsme nezamykali!"
Objali se.
"Nemusíme zamykat," pravil po chvíli. "Už nikdy."

* americký akademický titul, obdoba našeho CSc. - pozn. překl.

* organizace sponzorovaná americkým ministerstvem zemědělství, kteráprosazuje mezi mládeží moderní pi`ístupy k obdělávání p~5dy -pozn. překl.